TRIUMF
PRÁCA

Arthur Hailey

Letisko

Arthur Hailey

Reportér

S osobitnou vďakou
Sheile a Diane
a mnohým priateľom z masových médií, ktorí
mi poskytli informácie zo zákulisia.

Autorova poznámka: V románe Fredericks Forsytha *Šakal*, ktorý vyšiel roku 1971, si atentátnik zaobstará falošný britský pas. V *Reportérovi* si taký pas zaobstará terorista – iným spôsobom, ktorý je výsledkom môjho prieskumu.
Uznávam však, že v tejto veci vyšliapal cestu Frederick Forsyth.

A. H.

Prvá časť

1

Prvá správa o poškodenom airbuse A 300, ktorý sa blížil v plameňoch k dallaskému letisku Fort Worth, prišla do ústredia televíznej spoločnosti CBA News v New Yorku iba zopár minút pred prvým vydaním Večerného spravodajstva.

Bolo presne 18:21 východoamerického času, keď vedúci odbočky CBA v Dallase oznámil speakerfónom smenárovi pri Podkove v New Yorku: „Na DFW čakáme každú chvíľu veľké letecké nešťastie. Vo vzduchu sa zrazili dva stroje – malé lietadlo a airbus plný cestujúcich. Malé lietadlo spadlo. Airbus horí a pokúša sa doletieť na letisko. Policajné a sanitné vysielačky vystrájajú ako bláznivé.“

„Kriste!“ uľavil si iný smenár pri Podkove. „Aké máme šance chytiť to na obraz?“

Podkova, rozložitý stôl s miestom pre dvanásť ľudí, bolo centrum, kde sa plánovalo spravodajstvo CBA a kam od včasného rána do poslednej sekundy vysielacieho času každý večer prúdili informácie. V konkurenčnej CBS

volali toto miesto Akvárium, v ABC Hrana, v NBC Stôl. Napriek rozličným názvom význam bol rovnaký.

Najlepšie mozgy tu posudzovali správy a rozhodovali o spravodajstve – šéfsmenár, moderátor, smenári, režisér, strihači, redaktori, vedúci výtvarného oddelenia a ich bezprostrední podriadení. Okolo Podkovy boli ako nástroje v orchestri počítačové terminály, ďalekopisné výstupy od spravodajských agentúr, celý šík najmodernejších telefónov a televízne monitory, na ktorých sa dalo ihneď pustiť čokoľvek – od nezostrihaných záznamov cez spravodajské šoty pripravené do vysielania až po vysielanie konkurenčných spoločností.

Podkova stála v centrálnom otvorenom priestore na štvrtom poschodí budovy CBA News. Na jednej strane boli kancelárie, ktoré patrili vedeniu Večerného spravodajstva, a keďže poskytovali viac súkromia, čelní pracovníci sa tam uchyľovali počas dňa z často hektickej atmosféry pri Podkove.

Dnes sedel na čele Podkovy, ako napokon takmer vždy, šéfsmenár Chuck Insen. Bol to štíhly výbušný človek, ostrieľaný veterán s praxou v novinách z počiatkov svojej žurnalistickej kariéry. Dodnes sa nezbavil provinciálneho návyku preferovať domáce správy pred zahraničnými. Mal päťdesiatdva rokov, čo bolo podľa televíznych kritérií veľa, ale nejavil známky ubúdajúcej energie ani po štyroch rokoch práce, ktorá neraz strhala ľudí za dva roky. Chuck Insen vedel byť úsečný a často taký býval; neznášal hlupákov a zbytočné reči. Jediný dôvod: pod náporom práce na to nebol čas.

V tejto chvíli – bola streda v polovici septembra – bol tento nápor maximálny. Celý deň od včasného rána rozoberali, diskutovali, dopĺňali a stanovovali bodový scenár Večerného spravodajstva, výber tém a ich vyznenie. Korešpondenti z celého sveta prichádzali s návrhmi, dostávali inštrukcie a podľa nich pracovali. V tomto procese okresali celodenné spravodajstvo na osem správ od korešpondentov, ktoré trvali priemerne jeden a pol až dve minúty, plus dve „mimoobrazovky“ a štyri „čítačky“. „Mimoobrazovka“ znamenala, že moderátor sprevádza slovom obrazovú reportáž, a „čítačka“, že moderátor hovorí na obrazovke sám; jedno i druhé trvalo v priemere po dvadsať sekúnd.

V dôsledku nečakanej správy z Dallasu, keď do začiatku vysielania ostávalo necelých osem minút, bolo však treba celý bodový scenár zmeniť. Ak chceli zaradiť reportáž z Dallasu, museli vypustiť najmenej jeden bod zo správ a ostatné skrátiť, hoci momentálne ešte nikto nevedel, koľko informácií príde a či bude aj obraz. Kvôli vyváženosti a časovým proporciám bolo treba zmeniť aj poradie správ. Vysielanie sa začne a zároveň sa bude pracovať na zmenách. To sa stávalo často.

„Pozor, zmena scenára!“ Tento rázny príkaz prišiel od Insena. „Dallas pôjde na začiatku. Crawf urobí čítačku. Máme už niečo od agentúr?“

„Práve prišla AP. Mám to.“ To odpovedal Crawford Sloane, moderátor. Čítal bulletin Associated Press, ktorý mu pred chvíľou podali.

Sedel pri Podkove na svojom zvyčajnom privilegovanom mieste po pravici šéfsmenára. Jeho známe drsné črty, postriebrené vlasy, výraznú bradu a autoritatívne, no pokoj vzbudzujúce vystupovanie sledovalo každý večer dobrých sedemnásť miliónov ľudí. Aj on bol ostrieľaný novinár, ktorý v minulosti vytrvale postupoval v hierarchii televízneho spravodajstva čoraz vyššie, najmä odvtedy, čo pôsobil ako korešpondent CBA vo Vietname. Krátky čas bol reportérom v Bielom dome a dnes, po troch rokoch moderovania, sa stal takpovediac celonárodnou inštitúciou a patril medzi elitu masmédií.

O chvíľu odíde do vysielacieho štúdia. Dovtedy si napíše svoju čítačku z toho, čo už prišlo z Dallasu cez speakerfón, a doplní ju faktami zo správy AP. Zostaví si to sám. Nie každý moderátor si pripravoval materiál sám, ale Sloane to tak najradšej robieval, ak to okolnosti dovolili. Musel to však urobiť rýchlo.

Opäť sa ozval Insenov zvýšený hlas. Keď si skontroloval pôvodný scenár, povedal jednému z troch smenárov: „Vyhoď Saudskú Arábiu. Stiahni pätnásť sekúnd z Nikaraguy…“

Sloana priam pichlo, keď počul, že idú vyhodiť reportáž zo Saudskej Arábie. Bola to závažná a remeselne veľmi dobre spracovaná dvaapolminútová správa od korešpondenta CBA na Strednom východe o marketingových zámeroch Saudskej Arábie v ropnej oblasti. Zajtra bude bezcenná, lebo v CBA vedeli, že ju majú aj ostatné televízne spoločnosti a pustia ju dnes.

Sloane nespochybňoval rozhodnutie zaradiť reportáž z Dallasu na začiatok, ale sám by bol vypustil správu z Kongresu o sprenevere. Jeden senátor si v tichosti previedol osem miliónov dolárov na vlastný účet a týmito peniazmi si chcel zaviazať prispievateľa na svoju kampaň a zároveň osobného priateľa. Celú vec odhalil po neúnavnom pátraní istý reportér.

Bol to síce väčší ťahák ako Saudská Arábia, ale nie taký závažný, lebo skorumpovaný člen Kongresu nie je nič výnimočné. Takéto rozhodnutie je pre Chucka Insena typické, pomyslel si Sloane roztrpčene – v koši sa ocitla ďalšia zahraničná správa, ktorej dôraz Sloane oceňoval.

Vzťahy medzi nimi neboli nikdy dobré a v poslednom čase sa pre nezhody tohto druhu ešte zhoršili. Ich predstavy sa rozchádzali čoraz väčšmi, nielen pokiaľ išlo o druh správ, ktoré by mali mať každý večer prioritu, ale aj pokiaľ išlo o ich spracovanie. Sloane dával napríklad prednosť niekoľkým hlavným správam spracovaným do hĺbky, kým Insen chcel vtesnať do spravodajskej relácie čo najväčší počet aktuálnych správ, aj keď – ako to neraz výstižne charakterizoval – „niektoré prinesieme iba stenograficky“.

Za iných okolností by sa bol Sloane postavil proti vypusteniu Saudskej Arábie, možno s priaznivým výsledkom, lebo moderátor mal rovnaké postavenie ako šéfsmenár a mohol hovoriť do skladby spravodajstva – lenže momentálne na to nebol čas.

Odrazil sa pätami, sediac v otáčavom kresle, za jazdy sa rutinovane skrútol a pristál pri klávesnici počítača.

Sústredil sa, odmyslel si všetok okolitý ruch a vyťukal úvodné vety večerného vysielania:

Z dallaského letiska Fort Worth práve prišla správa, že sa tam schyľuje k tragédii. Pred niekoľkými minútami sa vo vzduchu zrazili dve civilné lietadlá. Jedným z nich bol plne obsadený airbus spoločnosti Muskegon Airlines. Ku kolízii došlo nad mestom Gainesville v Texase, severne od Dallasu. Podľa správy agentúry AP druhé lietadlo – predpokladá sa, že malé – spadlo. O jeho osude, prípadne stratách na ľudských životoch dosiaľ nie je nič známe. Airbus sa drží vo vzduchu, ale horí, a jeho pilot sa pokúša doletieť na dallaské letisko Fort Worth, kde sú v plnej pohotovosti požiarne jednotky a zdravotníci…

Sloanovi lietali prsty po klávesnici a kútikom mysle mu blyslo, že dnes sotvakto vypne televízor pred koncom správ. Na záver dodal, aby diváci očakávali najnovší vývoj udalostí, a počítaču dal pokyn, aby napísané vytlačil. To isté vytlačí počítač aj na čítacom zariadení nad kamerou, takže keď Sloane príde do vysielacieho štúdia o poschodie nižšie, bude ho to čakať pripravené na vysielanie.

Keď Sloane s niekoľkými papiermi v ruke rýchlo zamieril ku schodom na tretie poschodie, Insen sa obrátil na jedného zo smenárov: „A čo bude s obrazom z letiska?“

„Nevyzerá to dobre, Chuck.“ Smenár sa telefonicky zhováral so šéfredaktorom domáceho bloku v hlavnej spravodajskej sále, tisnúc si slúchadlo k uchu plecom.

„Horiace lietadlo sa blíži k letisku, ale náš filmový štáb je odtiaľ tridsať kilometrov. Nestihnú to.“

„Boha!“ zahrešil Insen sklamane.

Keby sa udeľovali vyznamenania za nebezpečnú službu v predných líniách televízneho spravodajstva, šéfredaktor domáceho bloku Ernie LaSalle by ich mal plnú skriňu. Hoci mal iba dvadsaťdeväť rokov, vyznamenal sa v často nebezpečných situáciách ako vedúci výrobného štábu CBA v Libanone, Iráne, Angole, na Falklandských ostrovoch, v Nikarague a na iných chaotických miestach, kde sa každú chvíľu niečo strhlo. K takým situáciám dochádzalo ustavične, ale LaSalle mal momentálne pod palcom domácu americkú scénu, ktorá bola občas rovnako chaotická. Sledoval ju z pohodlnej čalúnenej stoličky v zasklenej kancelárii, odkiaľ videl na celú spravodajskú sálu.

LaSalle bol územčistý, neveľký, energický typ s pestovanou briadkou a chodil oblečený ako zo škatuľky – švihák, vraveli podaktorí. Ako šéfredaktor domáceho bloku mal veľkú zodpovednosť a v spravodajskej sále bol jedným z dvoch služobne najvyšších. Druhým bol šéfredaktor zahraničného bloku. Obaja mali v spravodajskej sále stôl, pri ktorom sedeli, keď prišla horúca správa, či už z domova alebo zo zahraničia. Správa z dallaského letiska bola horúca – čo znamenalo, že LaSalle bežal k svojmu stolu.

Spravodajská sála bola o poschodie nižšie ako Podkova. Tam bolo aj vysielacie štúdio, ktorého pozadie tvorila práve rušná spravodajská sála. Vysielacie pracovisko, kde

režisér skladal každé vysielanie po technickej stránke, bolo v suteréne.

Prešlo sedem minút od chvíle, čo vedúci dallaskej odbočky oznámil, že k letisku sa blíži poškodený airbus. LaSalle prudko zložil jeden z telefónov, vzal druhý a zároveň čítal z terminálu počítača vedľa seba najnovšiu správu AP, ktorá sa tam práve zjavila. Zabezpečoval všetko potrebné na spravodajstvo z Dallasu a pritom informoval Podkovu o najnovšom vývine udalostí.

Práve on oznámil deprimujúcu zvesť o najbližšom filmovom štábe CBA – ktorý síce uháňal na letisko bez ohľadu na obmedzenie rýchlosti, ale aj tak bol ešte vždy tridsať kilometrov ďaleko. V Dallase bol totiž rušný deň, všetky filmové štáby, vedúci výrobných štábov a korešpondenti boli na akciách, a najväčšia smola bola, že všetky tieto akcie boli ďaleko od letiska.

Netrvalo by, prirodzene, dlho a dajaké zábery by prišli, lenže neskoro, nebol by to už záznam kritického pristávania airbusu, ktoré bude istotne dramatické a možno sa skončí katastrofou. A rovnako nepravdepodobné bolo, že budú k dispozícii dajaké zábery pre prvé vydanie Večerného spravodajstva, ktoré ide cez satelit do väčšiny východných štátov a do časti stredozápadu.

Jedinou útechou bolo, že podľa vedúceho dallaskej odbočky ani iná televízna spoločnosť či miestna stanica nemá na letisku filmový štáb, hoci sú na ceste podobne ako štáb CBA.

Ernie LaSalle, ešte vždy zamestnaný telefónmi, videl od svojho stola v spravodajskej sále zvyčajný predvysie-

lací ruch v jasne osvetlenom štúdiu, kam práve prišiel Crawford Sloane. Televízni diváci mali počas vysielania dojem, že moderátor sedí v spravodajskej sále, že je jej súčasťou. V skutočnosti ho však od nej oddeľovalo hrubé zvukotesné sklo, takže odtiaľ neprichádzali nijaké rušivé zvuky, iba keď ich zámerne pustili ako ruchy.

Bolo 18:28. Do začiatku vysielania chýbali dve minúty.

Keď Sloane vkĺzol na moderátorskú stoličku chrbtom k spravodajskej sále a tvárou k prostrednej z troch kamier, prišla dnu maskérka. Pred desiatimi minútami ho nalíčili v maličkej miestnosti susediacej s jeho kanceláriou, ale odvtedy sa spotil. Maskérka mu osušila čelo, naniesla púder, prečesala mu vlasy a strekla na ne lak.

Sloane trocha netrpezlivo zamrmlal: „Vďaka, Nina," prebehol pohľadom po svojich papieroch, skontroloval, či sa úvodné slová jeho čítačky zhodujú so slovami, ktoré sa veľkými písmenami zjavili na čítacom zariadení pred ním. Z neho bude čítať a pritom to bude vyzerať, akoby sa díval priamo do kamery a na divákov. Papiere, ktoré majú moderátori často pred sebou, sú iba zábezpekou pre prípad, že by čítacie zariadenie zlyhalo.

Asistent réžie zvolal: „Minúta!"

Ernie LaSalle sa v spravodajskej sále zrazu strhol, vystrel sa, spozornel.

Asi pred minútou sa vedúci dallaskej odbočky ospravedlnil, že musí vziať iný hovor. LaSalle čakal, počul jeho hlas, ale nerozumel, čo hovorí. Teraz sa vedúci opäť prihlásil a to, čo mu oznámil, vylúdilo na LaSalleovej tvári široký úsmev.

Zdvihol červený telefón, ktorým mohol hovoriť cez reproduktory do všetkých spravodajských priestorov.

„Tu domáci blok, LaSalle. Dobrá správa. Na dallaskom letisku máme štáb. V letiskovej budove čakajú na prípoj Partridge, Abramsová a Van Canh. Abramsová sa práve hlásila dallaskej odbočke – už o tom vedia a idú na to. A ďalej – na letisko ide prenosový satelitný voz, ktorý odišiel z inej akcie. Má tam byť každú chvíľu. Vysielací čas cez satelit z Dallasu do New Yorku je rezervovaný. Očakávame zábery, ktoré budeme môcť zaradiť do prvého vydania.“

Hoci sa LaSalle usiloval, aby to vyznelo lakonicky, nevedel skryť uspokojenie, ktoré mu zaznievalo z hlasu. Otvorenými dvermi počul zhora od Podkovy tlmený radostný šum. Crawford Sloane sa v štúdiu obrátil na stoličke a pozdravil LaSallea zdvihnutým palcom.

Asistent prisunul pred LaSallea akýsi papier, LaSalle naň pozrel a speakerfónom pokračoval: „Správa od Abramsovej: *Na palube airbusu je dvestoosemdesiatšesť cestujúcich a jedenásť členov posádky. Druhé lietadlo, súkromný Piper Cheyenne, spadlo v Gainesville, nikto neprežil. Aj na zemi sú obete, podrobnosti o počte či závažnosti predbežne nie sú. Airbus má jeden motor odtrhnutý a pokúša sa pristáť s druhým. Letová kontrola hlási, že horí na mieste, kde bol predtým motor*. Koniec.“

LaSalle si pomyslel: Všetko, čo prišlo v posledných minútach z Dallasu, je absolútne profesionálne. Napokon nečudo, veď tím Abramsová, Partridge a Van Canh patrí medzi špičkové zoskupenia CBA News. Rita Abramsová,

kedysi korešpondentka a dnes vedúca výrobného štábu, bola známa tým, že vedela rýchlo zhodnotiť situáciu a vynachádzavo dostať informácie do ústredia aj za ťažkých podmienok. Harry Partridge bol jedným z najlepších reportérov vôbec. Špecializoval sa síce na vojnové spravodajstvo a bol vo Vietname podobne ako Crawford Sloane, ale dalo sa spoľahnúť, že podá výnimočný výkon v každej situácii. A kameraman Minh Van Canh, Vietnamec a dnes americký občan, bol známy perfektnými zábermi nakrútenými neraz v kritickej situácii a bez ohľadu na vlastnú bezpečnosť. Tí traja poskytovali dostatočnú záruku, že dallaská udalosť bude spracovaná kvalitne.

Bolo minútu po pol siedmej a prvé vydanie Večerného spravodajstva sa už začalo. LaSalle siahol na ovládací panel vedľa svojho stola a zapol zvuk monitora, ktorý mal nad hlavou. Crawford Sloane práve čítal úvodnú správu o dallaskom nešťastí. Na obrazovke sa zjavila ruka – redaktorova – a prisunula pred Sloana papier. Zrejme na ňom bola správa, ktorú LaSalle práve nadiktoval, a Sloane, s pohľadom upretým na papier, ju improvizovane zakomponoval do vopred pripraveného textu. Toto ovládal skvele.

Po LaSalleovom ozname sa nálada hore pri Podkove zmenila. Napätá atmosféra nepoľavila, no jednako zavládol radostný optimizmus. Vedeli, že dallaskú situáciu majú pod kontrolou a že príde obrazový záznam a obšírnejšie spravodajstvo. Chuck Insen a ostatní sa zhŕkli okolo Podkovy, sledovali monitory, polemizovali, rozho-

dovali, dolovali sekundy, ďalej strihali a preskupovali, aby získali potrebný priestor. Zdalo sa, že správa o skorumpovanom senátorovi predsa len vypadne. Všetci robili s pocitom, že pracujú na hranici vlastných schopností – že sa pasujú s časovou tiesňou a kritickou situáciou.

Sem a ta lietali rýchle slovné výmeny, podfarbené žargónom.

„Tento šot je obrazovo podvyživený.“

„Tamto skrátiť, zhutniť!“

„Páskáreň: Vyhadzujeme šestnástku – korupcia. Ale možno ešte pôjde, ak nedostaneme Dallas.“

„Posledných pätnásť sekúnd je zbytočných. Opakujeme ľuďom, čo už vedia.“

„Stará mama v Omahe to nevie.“

„Tak sa to ani nedozvie. Von!“

„Prvý šot sa skončil. Ide reklama. Ešte sme o štyridsať sekúnd dlhší.“

„Čo má z Dallasu konkurencia?“

„Čítačku, to isté, čo my.“

„Na Drogový záťah potrebujem titulok a pozadie…“

„Vyhodiť! Nič to nehovorí.“

„Tuším sa tu pokúšame napchať desaťkilové hovno do päťkilového vreca.“

Nezainteresovaný pozorovateľ by si mohol položiť otázku: Sú to vôbec ľudia? Vari nemajú cit? A nijaké emócie, zmysel pre spolupatričnosť, kvapku súcitu? Pomyslel niekto z nich aspoň na zlomok sekundy na tých tristo

zdesených ľudí, ktorí môžu o chvíľu v lietadle zahynúť? Nenájde sa medzi nimi nik, kým to otrasie?

A človek, ktorý vidí do zákulisia spravodajstva, by odpovedal: *Áno, otrasie to nimi a zmocní sa ich súcit, možno hneď po vysielaní. A na niektorých tá hrôza doľahne, keď prídu domov, a zopár sa ich možno aj rozplače, podľa toho, ako sa to skončí. V tejto chvíli na to však nikto nemá čas. Sú to spravodajcovia. Ich povinnosťou je zaznamenať všetko, čo sa deje, dobré so zlým, a to rýchlo, účinne a presvedčivo, aby – podľa okrídlenej novinárskej vety zo starších čias – „čitateľ mal všetko za pochodu“.*

Preto o 18:40, keď uplynulo desať minút z polhodinového Večerného spravodajstva, ostávala pre ľudí pri Podkove a pre ostatných v spravodajskej sále, štúdiu a na vysielacom pracovisku kľúčová otázka – príde reportáž aj s obrazom z dallaského letiska včas?

2

Pre päťčlennú skupinu žurnalistov na letisku Dallas-Fort Worth sa reťaz udalostí začala odvíjať už pred niekoľkými hodinami a vyvrcholila okolo 17:10 stredoamerického času.

Skupinu tvorili Harry Partridge, Rita Abramsová, Minh Van Canh, zvukár Ken O’Hara a Graham Broderick, zahraničný korešpondent *New York Times*. Ráno za prvých sivých náznakov brieždenia odleteli zo San Salvadoru do

Mexico City, kde presadli na zmeškané lietadlo do Dallasu. Teraz čakali na ďalšie prípoje do rozličných miest.

Všetci boli ustatí, a to nielen z dnešnej dlhej cesty, ale aj z vyše dvojmesačného drsného a nebezpečného života pri reportážach z urputných vojen v niektorých nepríjemných častiach Južnej Ameriky.

Čakali na svoje lety v bistre budovy 2E, ktoré bolo jedným z dvadsiatich štyroch rušných letiskových bistier. Jeho zariadenie bolo moderne účelové. Obklopovala ho imitácia záhradného múru s rastlinami a honosilo sa bledomodrým stropom z prefabrikovaných dielcov, osvetleným skrytými ružovými svetlami. Korešpondent *New York Times* poznamenal, že mu to pripomína verejný dom, ktorý raz navštívil v Mandalay.

Od stolíka pri obloku videli na rampu a východ č. 20. Harry Partridge očakával, že ním prejde o niekoľko minút na let spoločnosti American Airlines do Toronta, lenže let sa oneskoril a práve oznámili hodinové meškanie.

Partridge, vysoký a štíhly muž, mal strapaté plavé vlasy, ktoré mu dodávali chlapčenský výzor napriek tomu, že už mal vyše štyridsať rokov a začínal pomaly šedivieť. Momentálne bol však uvoľnený a nerobil si ťažkú hlavu ani z meškania, ani z iných vecí. Mal pred sebou tri týždne OZ, oddychu a zotavenia, čo už veľmi potreboval.

Rita Abramsová letela do MinneapolisuSt. Paul, odkiaľ odíde do Minnesoty na farmu istého priateľa, kde mala v úmysle stráviť dovolenku. Na farme mala naplánovaný aj víkend s istým čelným predstaviteľom CBA News, inak ženatým, ale to si nechávala pre seba. Minh Van Canh

a Ken O'Hara mierili domov do New Yorku. Takisto Graham Broderick.

Trojica Partridge, Rita a Minh pracovala spolu často. Na tejto ceste bol s nimi prvý raz O'Hara ako zvukár. Bol mladý, bledý, tenučký a väčšinu voľného času trávil čítaním časopisov s elektronickou problematikou; aj teraz mal jeden pred sebou.

Broderick nepatril do ich tímu, hoci s ľuďmi od televízie často zabezpečoval rovnaké akcie a zväčša s nimi dobre vychádzal. Bol okrúhly, dôstojný, trocha nafúkaný a momentálne bojovne naladený.

Traja z nich vypili azda už priveľa. Výnimkou bol Van Canh, ktorý pil iba sódu, a zvukár, ktorý sedel celý čas pri jednom pive a ďalšie odmietal.

„Počúvaj, ty existencia vyžratá," vyskočil Broderick na Partridgea, ktorý vytiahol z vrecka šekovú knižku, „povedal som, že túto rundu platím ja a od toho neustúpim!" Položil čašníkovi na tácňu dve bankovky, dvadsaťdolárovú a päťdolárovú, za tri dvojité škótske a jednu sódu. „Berieš dva razy toľko ako ja za polovicu roboty, ale preto sa ešte nemusíš správať k píšucemu novinárovi ako dobročinná inštitúcia."

„Brod, preboha!" zasiahla Rita. „Už s tým konečne prestaň, poznáme to naspamäť!"

Rita sa ozvala hlasno, ako mala niekedy vo zvyku. Bistrom práve prechádzali dvaja uniformovaní príslušníci letiskovej stráže; zvedavo sa obzreli. Rita si ich všimla, usmiala sa na nich a kývla im rukou. Strážnici zaregistrovali celú skupinu a okolo nich kamery a výstroj, na

ktorom bolo výrazne napísané CBA. Obaja opätovali úsmev a pohli sa ďalej.

Harry Partridge, ktorý celý výjav pozoroval, si pomyslel: Na Rite dnes vidieť roky. Vyžaroval z nej síce mocný sexappeal, ktorým priťahovala mužov, ale na tvári sa jej už črtali zradné vrásky a v niektorých jej manieroch, nie vždy príťažlivých, sa prejavovala panovačnosť prameniaca z húževnatosti, v dôsledku ktorej bola rovnako náročná k sebe aj k iným. Teraz mala, pravdaže, na istú nepríťažlivosť dôvod – vypätie a množstvo ťažkej práce, ktoré mali s Harrym a ostatnými za sebou v posledných dvoch mesiacoch.

Rita mala štyridsaťtri rokov a ešte pred šiestimi rokmi sa dostávala na obrazovku ako korešpondentka, hoci už nie tak často, ako keď bola mladšia a atraktívnejšia. Všetci uznávali, že je to nespravodlivý, zlý systém, ktorý dovoľuje mužomkorešpondentom vystupovať na obrazovke, aj keď im už na tvárach vidieť pribúdajúce roky, kým ženy odkladajú na vedľajšiu koľaj ako vyslúžilé konkubíny. Zopár sa ich proti tomuto pravidlu vzbúrilo – Christina Craftová, reportérka a moderátorka, dala celú vec na súd, ale nepochodila.

Rita sa nepustila do vopred prehratého boja, ale radšej presedlala na vedúcu výrobného štábu a odvtedy dosahovala mimo kamery rovnako prenikavé úspechy ako predtým pred kamerou. Postupne presvedčila rozhodujúcich ľudí, aby ju posielali na náročné zahraničné akcie, ktoré väčšinou pripadali mužom. Nadriadení istý čas odolávali, ale potom sa poddali a Ritu čoskoro automatic-

ky vysielali – spolu s Harrym – do končín, kde boli boje najkrutejšie a život najťažší.

Broderick, ktorý sa zamyslel nad jej slovami, napokon povedal: „Aj tak nerobíte nič svetoborné, vy nádhery televízne. To vaše spravodajské okienko má každý večer z celosvetových aktualít iba toľko, čo by zo zubov vyšpáral. Koľko vlastne trvá – devätnásť minút?“

„Ak sa už chceš vyrútiť na nás bezbranných,“ ozval sa Partridge prívetivo, „tak aspoň noviny by mali poznať fakty. Trvá dvadsaťjeden a pol minúty.“

„Z toho sedem minút reklám,“ dodala Rita, „a z nich sa okrem iného financuje Harryho vysokánsky plat, pri ktorom zelenieš od závisti.“

Pokiaľ ide o závisť, Rita so svojou zvyčajnou priamosťou udrela klinec po hlavičke, pomyslel si Partridge. Píšucich novinárov vždy škrel rozdiel medzi ich platom a platmi ľudí z televízie. Partridge zarábal 250 000 dolárov ročne, kým Broderick, prvotriedny a veľmi vychytený reportér, zrejme nie viac ako takých 85 000 dolárov.

Broderick pokračoval, akoby sled jeho myšlienok nebolo nič prerušilo: „To, čo vypotí celé vaše spravodajstvo za deň, by sotva zaplnilo polovicu našej strany.“

„To je hlúpe prirovnanie,“ odvrkla Rita. „Každý predsa vie, že jeden obraz je hodný tisíc slov. My máme stovky obrazov a ukazujeme ľudom priamo miesto deja, takže všetko vidia na vlastné oči. To sa nepodarilo ani jedným novinám v histórii.“

Broderick, držiac v jednej ruke dvojitú škótsku, z ktorej upíjal, netrpezlivo hodil druhou rukou. „To nie je

podstatné.“ Posledné slovo mu robilo ťažkosti; vyslovil ho podstatné.

Minh Van Canh, ktorý zvyčajne nenarobil veľa rečí, sa ho spýtal: „Prečo nie?“

„Lebo ste tam všetci na hlavu padnutí. Televízne spravodajstvo vymiera. Odjakživa ste len akousi servisnou agentúrou, ktorá prináša správy v titulkoch a dnes vás v tom vytláčajú dokonca aj miestne stanice. Majú techniku a prinášajú správy zvonka. Vytrhávajú z vás tu kúsok, tam kúsok ako supy, ktoré sa zlietli na mrcinu!“

„Nuž, pravda je, že niektorí ľudia to tvrdia už roky,“ ozval sa Partridge, ešte vždy príjemne uvoľnený. „Ale pozri na nás. Stále sme tu a stále sme silní, lebo ľudia sledujú spravodajstvo veľkých televíznych spoločností pre jeho kvalitu.“

„Presne tak,“ pridala sa Rita. „A ešte v jednom sa mýliš, Brod, a to v predstave, že spravodajstvo miestnych televíznych staníc sa zlepšuje. Nezlepšuje sa. Naopak, zhoršuje sa. Mnohí z tých, čo odišli z veľkých spoločností s neviemakými nádejami do miestnych staníc, sa znechutení vrátili.“

„Rád by som vedel prečo?“ spýtal sa Broderick.

„Lebo vedenie miestnych staníc berie spravodajstvo ako drogu, propagáciu, sľubuje si od neho vysoký príjem. Novú techniku, o ktorej hovoríš, využívajú na nadbiehame najnižšiemu vkusu divákov. A keď pošlú niekoho zo spravodajstva na veľkú akciu, je to zvyčajne zelenáč, ktorý stráca pôdu pod nohami a nemôže súperiť so skúsenosťou a zázemím reportéra veľkej spoločnosti.“

Harry Partridge zívol. Uvedomil si, že tento rozhovor je už stará pesnička, hra, ktorou si vypĺňajú voľný čas bez najmenšieho intelektuálneho vypätia. Hrali ju už mnoho ráz.

Vzápätí si všimol, že neďaleko zavládol akýsi ruch.

Dvaja strážnici boli ešte v bistre a nenútene ním prechádzali. Odrazu spozorneli a započúvali sa do svojich vysielačiek. Bol to akýsi oznam. Partridge zachytil slová: „... poplachový stupeň dva... vzdušná kolízia... blíži sa k dráhe jednasedem vľavo – všetci príslušníci letiskovej stráže hláste sa...“ Strážnici náhlivo vyšli z bistra.

Počuli to aj ostatní z ich skupinky. „Hej!“ zvolal Minh Van Canh. „Možno...“

Rita vyskočila. „Zistím, čo sa robí.“ A vybehla z bistra.

Van Canh a O’Hara začali zbierať kamery a zvukovú aparatúru. Partridge a Broderick si brali svoje veci.

Jeden zo strážnikov bol ešte na dohľad. Rita ho dobehla pri registračnom pulte spoločnosti American Airlines a všimla si, že je mladistvo pekný s postavou futbalistu.

„Som zo CBA,“ ukázala svoj preukaz.

Jeho oči ju otvorene hodnotili. „Áno, viem.“

Blyslo jej mysľou, že za iných okolností by ho mohla zasvätiť do rozkoší, ktoré vie poskytnúť staršia žena. Smola, že niet času. „Čo sa robí?“ spýtala sa.

Strážnik zaváhal. „Obráťte sa na informačné oddelenie...“

Rita netrpezlivo vyhŕkla: „Obrátim sa, ale neskôr. Je to súrne, však? Tak už povedzte, o čo ide.“

„Muskegon Airlines majú problémy. Jeden z ich airbusov sa vo vzduchu zrazil s iným lietadlom. Letí sem a horí. Máme pohotovostný stupeň číslo dva, čo znamená, že všetok bezpečnostný personál sa má dostaviť k dráhe jednasedem vľavo.“ Mal vážny hlas. „Vyzerá to zle.“

„Chcem tam dostať svoj filmový štáb. Čo najrýchlejšie. Kadiaľ sa ta ide?“

Strážnik pokrútil hlavou. „Bez sprievodu sa za rampu nedostanete. Zadržia vás.“

Rita si spomenula, ako raz ktosi povedal, že tunajšie letisko je hrdé na úzku spoluprácu s tlačou. Ukázala na vysielačku. „Môžete tým zavolať na to oddelenie?“

„Môžem.“

„Urobte to. Prosím vás!“

Jej presvedčivosť zaúčinkovala. Strážnik zavolal a ohlásili sa. Vzal Ritin preukaz, prečítal ho a vysvetlil, o čo jej ide.

Ozvala sa odpoveď: „Povedzte im, nech najprv prídu na stanicu letiskovej stráže číslo jeden, kde sa zapíšu a dostanú novinárske visačky.“

Rita zastonala. Ukázala na vysielačku. „Dajte to sem.“

Strážnik prepol na vysielanie a podržal jej vysielačku pri ústach.

Vzrušene prehovorila do zabudovaného mikrofónu: „Niet času, to sami dobre viete. Sme televízna spoločnosť. Máme všetky potrebné doklady. Papiere, ktoré potrebujete, podpíšeme potom. Ale prosím vás, pekne vás prosím, pusťte nás k tomu hneď.“

„Vydržte.“ Odmlka, potom sa rázne, autoritatívne ozval nový hlas. „Dobre, choďte rýchlo k východu číslo devätnásť. Požiadajte tam niekoho, aby vás nasmeroval k rampe. Dívajte sa po kombi so svetelným majákom. Idem za vami.“

Rita vďačne stisla strážnikovi rameno. „Ďakujem, kamarát!“

Vzápätí sa náhlila v ústrety Partridgeovi a ostatným, ktorí vychádzali z bistra. Broderick bol posledný. Vrhol ľútostivý pohľad na nedopité nápoje, za ktoré zaplatil.

Rita rýchlo oznámila, čo vybavila, a Partridgeovi, Minhovi a O’Harovi povedala. „Môže to byť trhák. Choďte na letiskovú plochu. Nemárnite čas. Ja idem telefonovať a potom vás nájdem.“ Pozrela na hodiny: 17:20, v New Yorku 18:20. „Ak si švihneme, chytíme ešte prvé vydanie.“ No osobne o tom pochybovala.

Partridge prikývol na znak, že prijíma Ritine príkazy. Vzťahy medzi korešpondentom a vedúcim výrobného štábu neboli nikdy jasné. Vedúci výrobného štábu ako teraz Rita Abramsová bol oficiálne zodpovedný za celý štáb vrátane korešpondenta, a ak na akcii niečo nevyšlo, vyčítali to jemu. Ak šlo všetko dobre, chvála pripadla samozrejme korešpondentovi, ktorého tvár a meno sa zjavili na obrazovke, hoci vedúci výrobného štábu nepochybne prispel k profilu reportáže a spolupracoval na scenári.

V prípade reportérskeho či korešpondentského esa, akým bol Harry Partridge, sa úradná hierarchia niekedy obrátila a zodpovednosť prebral on, kým vedúci výrob-

ného štábu ustúpil do úzadia a niekedy nemal vôbec slovo. Keď však Partridge a Rita pracovali spolu, postavenie jedného či druhého im bolo ľahostajné. Prvoradé pre nich bolo nakrútiť to najlepšie, čoho boli v tandeme schopní.

Kým sa Rita náhlila k telefónnemu automatu, Partridge, Minh a O'Hara bežali k východu 19, hľadajúc východ na rampu. V pätách im bol Broderick, ktorý v dôsledku najnovších udalostí rýchlo vytriezvel. Pri východe boli dvere s nápisom:

RAMPA – VSTUP OBMEDZENÝ!

NÚDZOVÝ VÝCHOD!

POZOR! POPLAŠNÉ ZARIADENIE!

Nablízku nebola nijaká úradná osoba a Partridge bez váhania prešiel dvermi a ostatní za ním. Keď zbiehali po kovovom schodišti, rozozvučal sa za nimi hlasný poplachový zvonec. Ignorovali ho a vyšli na rampu.

Bolo to rušné obdobie dňa a okolo rampy stálo plno servisných vozidiel. Zrazu sa zjavilo rýchlo idúce kombi s blikajúcim majákom na streche. Pri východe zastalo tak prudko, až zapišťali pneumatiky.

Minh, ktorý bol najbližšie, otvoril dvere a naskočil dnu. Ostatní sa nahrnuli za ním. Šofér, štíhly mladý černoch v hnedom obleku, vyrazil tak rýchlo, ako prišiel. Neobzrúc sa povedal: „Zdar, mládenci! Som Vernon – z informačného."

Partridge predstavil seba a ostatných.

Vernon siahol vedľa seba na sedadlo a podal im dozadu tri zelené novinárske visačky. „Sú provizórne. Radšej

si ich hneď pripnite. Už som porušil viacero predpisov, ale ako povedala vaša kamoška, čas nie je momentálne naša silná stránka.“

Odišli z priestoru rampy, prekrižovali dve rolovacie dráhy a zamierili na východ po prístupovej ceste. Vpravo pred nimi boli dve pristávacie dráhy. Pozdĺž vzdialenejšej sa zhromažďovali pohotovostné vozidlá.

Rita Abramsová sa z letiskovej budovy telefonicky spojila s odbočkou CBA v Dallase. Zistila, že jej vedúci už vie o kritickej situácii na letisku a robí, čo môže, aby ta dostal svoj štáb. S potešením prijal správu, že je tam už Rita so svojimi ľuďmi.

Povedala mu, aby o tom vyrozumel New York, a potom sa spýtala: „Ako sme na tom so satelitom?“

„Dobre. Z Arlingtonu ide prenosový voz.“

Rita sa dozvedela, že Arlington je od nich vzdialený iba dvadsať kilometrov. Voz, ktorý patril sesterskej stanici CBA KDLSTV, pripravoval športový prenos z arlingtonského štadióna, ale teraz túto akciu vypustili a voz poslali na letisko. Šoféra a technika upozornia prenosným telefónom, aby spolupracovali s Ritou, Partridgeom a ostatnými.

Táto správa Ritu vzrušila a rozradostnila. Uvedomila si, že existuje solídna šanca, že reportáž i s obrazom dostanú do New Yorku ešte do prvého vydania Večerného spravodajstva.

Kombi, v ktorom sa viezla trojica zo CBA a reportér z *New York Times*, sa blížilo k pristávacej dráhe 17 L – číslo znamenalo 170 stupňov magnetického kurzu, čo

bolo takmer na juh, L prezrádzalo, že ide z dvoch rovnobežných dráh o ľavú. Ako na všetkých letiskách, aj tu bolo označenie dráhy vyznačené veľkými bielymi číslicami a písmenom na jej povrchu.

Vernon za rýchlej jazdy vysvetľoval: „Pilot si v núdzovej situácii môže vybrať dráhu, ktorú chce. Tu je to zvyčajne jednasedem vľavo. Je sedemdesiat metrov široká a je najbližšie k pomocným a záchranným zariadeniam.“

Kombi zastalo na rolovacej dráhe, ktorá pretínala 17 L. Z toho miesta bude vidieť prílet lietadla i pristávací manéver.

„Sme na veliteľskom stanovišti záchrannej operácie,“ povedal Vernon.

Stále prichádzali záchranné vozidlá a niektoré sa zhromažďovali okolo nich. Z letiskovej požiarnej jednotky tu bolo sedem žltých áut – štyri mamutie penové vozidlá M15, jedno vozidlo s vysúvacím rebríkom a dve menšie VRN, vozidlá rýchleho nasadenia. Penové autá na obrovských pneumatikách, vysokých okolo meter osemdesiat, s dvoma motormi, jeden vpredu, druhý vzadu, a s vysokotlakovými chrličmi, boli vlastne samostatné požiarne jednotky. VRN, rýchle a pohyblivé, boli určené na to, aby sa rýchlo priblížili k horiacemu lietadlu.

Z piatich či šiestich bielomodrých policajných hliadkových áut vyskakovali policajti, ktorí otvárali kufre, vyťahovali z nich striebristé protipožiarne odevy a súkali sa do nich. Vernon vysvetlil, že letisková polícia má aj protipožiarny výcvik. Z rádia sa niesol prúd povelov.

Pozdĺž pristávacej dráhy zaujímali postavenie v pravidelných rozstupoch požiarne autá pod vedením nadporučíka v žltom sedane. Na letisko sa hrnuli sanitky povolané z miestnych nemocníc a zhromažďovali sa obďaleč od pristávacej plochy.

Partridge vyskočil z auta prvý a hneď si začal písať poznámky. Broderick robil to isté, ale nie tak náhlivo. Minh Van Canh sa vyškriabal na strechu kombi a s pripravenou kamerou skúmal severnú oblohu. Ken O'Hara za ním naťahoval drôty a pripravoval magnetofón.

Takmer vzápätí sa zjavil poškodený airbus, asi sedemosem kilometrov od letiska, a zanechával za sebou hustý čierny dym. Minh zdvihol kameru a znehybnil ju s okom pritisnutým na hľadáčik.

Bol zavalitej, pevnej postavy, necelých stošesťdesiat centimetrov vysoký, so širokými plecami a dlhými svalnatými rukami. Z hranatej počernej tváre so stopami od kiahní, ktoré prekonal v detstve, ľahostajne hľadeli hnedé oči, nikdy neodhaľujúc myšlienky, ktoré sa za nimi skrývali. Ľudia z jeho blízkeho okolia vraveli, že im dlho trvalo, kým ho spoznali.

V istých veciach sa však všetci zhodovali – a to, že Minh je usilovný, spoľahlivý, čestný a jeden z najlepších televíznych kameramanov vôbec. Jeho zábery boli viac než dobré – vždy na seba pútali pozornosť a často mali umeleckú hodnotu. Pre CBA pracoval najprv vo Vietname, kde ho získali z miestnych ľudí. Filmovať sa naučil od amerického kameramana, ktorému počas bojov v džungli nosil výstroj. Keď jeho učiteľa pri výbuchu míny zabilo,

Minh sám odniesol jeho telo späť, aby ho pochovali, a vrátil sa s kamerou do džungle, kde ďalej filmoval. Nikto zo CBA sa nepamätal, že by ho oficiálne prijali do zamestnania. Jeho pracovný pomer jednoducho vznikol sám od seba.

Keď roku 1975 hrozil pád Saigonu, Minh, jeho žena a dve deti boli medzi hŕstkou šťastlivcov, ktorých odviezli vojenskou helikoptérou CH-53 z nádvoria amerického veľvyslanectva do bezpečia Siedmej americkej flotily. Aj toto Minh nafilmoval a mnohé jeho zábery použili vo Večernom spravodajstve.

A teraz nakrúcal ďalšiu reportáž s leteckou tematikou, síce inú, no zato rovnako dramatickú, ktorej záver bol neistý.

Tvary blížiaceho sa airbusu boli v hľadáčiku čoraz zreteľnejšie. A zreteľnejší bol aj jasný plameň na pravej strane, z ktorého sa ustavične ťahal dym. Už bolo vidieť, že horí v mieste, kde bol predtým motor a trčala tam časť jeho pylónu. Minh ani ostatní prizerajúci nevedeli pochopiť, ako je možné, že oheň dosiaľ nezachvátil celé lietadlo.

Vernon zapol v kombi letovú vysielačku. Bolo počuť, ako sa letová kontrola zhovára s pilotom. Pokojný hlas dispečera, ktorý sledoval na radare pristávací manéver, upozorňoval: „Ste trocha pod zostupnou dráhou… unáša vás vľavo od stredu… teraz ste na zostupnej dráhe, stredná línia…“

No airbus mal očividne ťažkosti s udržaním výšky, ba dokonca aj kurzu. Letel naklonený šikmo vpred a poškodené pravé krídlo mal nižšie ako ľavé. Jeho nos sa

podchvíľou vychyľoval, no hneď nato sa zasa nasmeroval späť na pristávaciu dráhu, akoby ho ta vracalo urputné úsilie z kokpitu. Zrazu sa nerovnomerne rozkolísal hore-dolu, keď v jednej chvíli stratil priveľa výšky a v nasledujúcej jej trocha získal, ale málo. Všetci na zemi si kládli napätú nevyslovenú otázku: Dostal sa až sem, ale podarí sa mu zosadnúť? Odpoveď bola neistá.

Z vysielačky sa ozval hlas jedného z pilotov: „Veža, máme problémy s podvozkom… vypadla hydraulika.“ Odmlka. „Pokúšame sa vysunúť podvozok samospádom… teraz!“

Vedľa nich zastal veliteľ požiarnej jednotky a tiež počúval. Partridge sa ho spýtal: „Čo to znamená?“

„Na veľkých dopravných lietadlách je núdzový systém, ako dostať von podvozok, keď zlyhá hydraulika. Piloti ju celú vypnú, takže podvozok, ktorý je ťažký, by sa mal vysunúť vlastnou váhou a potom sa uzamknúť. No keď je raz dolu, už ho nemôžu vytiahnuť, aj keby chceli.“

Pri týchto slovách bolo vidieť, ako sa podvozok airbusu pomaly vysúva.

O chvíľu sa ozval hlas letového dispečera: „Muskegon, vidíme váš podvozok. Plamene sú blízko pravých kolies.“

Bolo zrejmé, že ak sa plamene zahryznú do pneumatík, čo sa zrejme aj stane, pravý podvozok sa pri dotyku so zemou zlomí a lietadlo vo veľkej rýchlosti vybočí doprava.

Minh spustil kameru a pohrával sa s transfokátorom. Aj on videl plamene, ktoré teraz dospeli ku kolesám. Airbus bol práve nad hranicou letiska… Blížil sa,

k pristávacej dráhe mu chýbalo už len asi štyristo metrov… Očividne sa mu podarí pristáť, ale oheň ustavične rástol, nadobúdal na sile, akiste živený palivom, a už horeli dve zo štyroch pneumatík na pravej strane, guma sa roztápala… Zablyslo sa a jedna z pneumatík explodovala.

Horiaci airbus sa už dostal nad pristávaciu dráhu. Letel rýchlosťou 240 km/hod. Míňal záchranné vozidlá a tie jedno za druhým vybiehali na pristávaciu dráhu a maximálnou rýchlosťou za ním vyrážali, až skučali pneumatiky. Dve žlté penové autá sa pohli prvé a ostatné požiarne vozidlá sa držali tesne za nimi.

Keď sa podvozok airbusu dotkol zeme, explodovala ďalšia pneumatika, a potom ďalšie. Zrazu sa rozleteli všetky pneumatiky na pravej strane… kolesá ostali na ráfoch. Zároveň sa ozval škripot kovu, vyletela spŕška iskier, zdvihlo sa mračno prachu, vyletovali kusy betónu… Pilotovi sa akýmsi zázrakom podarilo udržať airbus na pristávacej dráhe… Zdalo sa, že ide dlho a ďaleko… Konečne zastal. Len čo znehybnel, plamene vzbĺkli.

Požiarne vozidlá sa rýchlo približovali a o niekoľko sekúnd už pumpovali penu. Vŕšila sa neuveriteľnou rýchlosťou v gigantických špirálach, ktoré pripomínali hory holiaceho krému.

Na lietadle sa otvorilo niekoľko dverí, z ktorých vypadávali núdzové kĺzačky. Na pravej strane sa otvorili jedny dvere vpredu, ale východy uprostred trupu blokoval oheň. Na ľavej strane, kde nehorelo, boli otvorené dvere

vpredu aj uprostred. Po kĺzačkách sa už spúšťalo zopár cestujúcich.

Dosial sa však neotvoril ani jeden z núdzových východov vzadu, kde boli štyri, dva na každej strane.

Cez troje otvorených dverí sa znútra lietadla valil dym. Niektorí cestujúci boli už na zemi. Ostatní vychádzali s kašľom, mnohí zvracali a všetci lapali čerstvý vzduch.

To už oheň vonku dohasínal pod masou peny.

Na scéne sa zjavili požiarnici z vozidiel rýchleho nasadenia v striebristých ochranných odevoch s respirátormi a rýchlo prirazili k neotvoreným dverám rebríky. Keď ich zvonka manuálne otvorili, vyvalilo sa ešte viacej dymu. Požiarnici vbehli dnu, aby zahasili oheň, ktorý tam zúril. Iní zasa vstupovali do airbusu prednými dvermi a pomáhali cestujúcim von. Mnohí boli omámení a slabí.

Prúd vystupujúcich cestujúcich badateľne zredol. Harry Partridge rýchlo odhadol, že vyšlo okolo dvesto ľudí, hoci podľa informácií, ktoré dostali, malo byť na palube dvestodeväťdesiatsedem ľudí vrátane posádky. Požiarnici začali vynášať ťažko popálených – medzi nimi dve letušky. Znútra sa ešte vždy kúdolil dym, ale už ho nebolo toľko.

Minh Van Canh nakrúcal celú akciu na videopásku, uvažujúc prísne profesionálne a vylučujúc akékoľvek iné myšlienky, i keď si uvedomoval, že je na scéne jediným kameramanom a že má v kamere mimoriadne a unikátne zábery. Od katastrofy Hindenburgu pravdepodobne nikto nenakrútil tak detailne a autenticky veľké letecké nešťastie.

Na dočasné veliteľské stanovište povolali sanitky. Asi desať ich tam už bolo a prichádzali ďalšie. Zdravotníci ošetrovali ranených, kládli ich na očíslované nosidlá. O niekoľko minút budú obete na ceste do okolitých nemocníc, kde vyhlásili pohotovosť. Pristála helikoptéra s lekármi a sestrami a veliteľské stanovište pri airbuse začínalo pripomínať improvizovanú poľnú nemocnicu s fungujúcim systémom triedenia ranených a odosielania do tyla.

Rýchlosť, s akou všetko prebiehalo, svedčí o tom, že záchranné akcie majú na letisku dobre zorganizované, pomyslel si Partridge. Počul hlásenie veliteľa požiarnikov, že airbus opustilo okolo stodeväťdesiat živých cestujúcich. Osud zvyšnej stovky bol dosiaľ neistý.

Jeden z požiarnikov si stiahol respirátor, zotrel si z tváre pot a povedal: „Božemôj. Na zadných sedadlách je plno mŕtvych. Tam bol dym asi najhustejší.“ To zároveň vysvetľovalo, prečo sa štyri zadné núdzové východy neotvorili.

Ako vždy pri leteckom nešťastí, mŕtvi ostanú na mieste, kým ich odvoz nepovolí zástupca Národného úradu pre bezpečnosť dopravy, ktorý už bol údajne na ceste.

Zjavila sa posádka lietadla, rozhodne odmietajúc pomoc. Kapitán, prešedivený muž so štyrmi pásikmi na uniforme, ktorý už vedel, že je veľa mŕtvych, prebehol pohľadom po ranených a neskrývane plakal. Minh si uvedomil, že napriek stratám na životoch pilotov pochvália za to, že s lietadlom zosadli, a urobil detail kapitánovej žiaľom poznačenej tváre. To bol zároveň posledný záber,

lebo sa ozval hlas: „Harry! Minh! Ken! Stačilo! Rýchlo! Berte, čo máte, a za mnou. Ideme cez satelit do New Yorku.“

Hlas patril Rite Abramsovej, ktorá prišla autobusom informačného oddelenia. Obďaleč stál sľúbený satelitný prenosový voz. Jeho diskovitá anténa, počas jazdy zložená ako vejár, sa práve roztvárala, mieriac k nebu.

Minh zložil z pleca kameru. S Ritou prišli autobusom ďalšie dva televízne štáby – jeden z KDLS, sesterskej organizácie CBA – a novinári s fotografmi. Minh vedel, že tí prinesú ďalšie fakty a podrobnosti. Ale to najdôležitejšie, exkluzívne zábery z havárie, má iba on. Naplnila ho hrdosť pri pomyslení, že dnes a v najbližších dňoch obletia celý svet a vojdú do histórie.

Vernon ich odviezol k prenosovému vozu. Partridge si cestou začal robiť náčrt toho, čo onedlho povie. Rita mu povedala: „Urob si to na minútu štyridsaťpäť. Len čo to budeš mať, nahraj to a urob zhrnutie. Ja sa medzitým rýchlo spojím s New Yorkom.“

Keď Partridge prikývol, Rita pozrela na hodinky – 17:43, to znamená, že v New Yorku je 18:43. Večernému spravodajstvu ostáva zhruba štvrťhodina vysielacieho času.

Partridge písal, v duchu si formulujúc vety a meniac, čo už napísal. Minh podal Rite dve drahocenné pásky a vložil do kamery novú kazetu, pripravenú pre Partridgeov komentár a záverečné zhrnutie.

Vernon ich vysadil pri prenosovom voze. Broderick, ktorý sa viezol s nimi, pokračoval do letiskovej budovy,

odkiaľ telefonicky nadiktuje svoju reportáž do New Yorku. Na rozlúčku povedal: „Vďaka, chlapci. A nezabudnite, ak si o tom chcete prečítať čosi, čo pôjde do hĺbky, kúpte si zajtra *New York Times*.“

O’Hara, stúpenec vyspelej techniky, s obdivom hľadel na prenosový voz, plný elektroniky. „Bože, to je nádhera! Na zjedenie!“

Päťmetrový disk na streche auta bol už plne rozvinutý a vnútri bežal dvadsaťkilowattový generátor. V malej vysielacej miestnosti, napratanej strihačským a vysielacím zariadením na konzolách, sedel technik, jeden z dvojčlennej posádky prenosového voza, a zameriaval vysielač na satelit Spacenet 2 vo výške 35 680 kilometrov. Všetko, čo vyšlú, pôjde do transpondera 21 na satelite a vzápätí dolu do New Yorku, kde to nahrajú.

Vedľa technika pracovala Rita, ktorá si zručne prehrala Minhove kazety na strihačskom zariadení a obraz sledovala na monitore. Skvelé zábery, pomyslela si, ale u Minha to neprekvapuje.

Pri normálnej akcii pracoval v tíme ešte strihač, s ktorým vedúci výrobného štábu vybral jednotlivé zábery a potom ich zmixovali s nahratým komentárom do výsledného celku. To však trvalo štyridsaťpäť minút a niekedy aj dlhšie, ale dnes na to nebol čas. Rita sa preto musela rozhodnúť rýchlo – vybrala zopár najdramatickejších scén, ktoré technik odvysielal tak, ako boli – v televíznom žargóne „nasurovo“.

Vonku na kovových schodíkoch prenosového voza sedel Partridge a dokončoval si komentár. Po krátkej porade s Minhom a zvukárom ho nahral.

Vynechal miesto na vstup moderátora so základnými faktami, ktoré dopíšu v New Yorku, a začal:

„Piloti tomu v poslednej vojne vraveli ‚doletieť s modlitbou a jedným krídlom‘. Vznikla o tom pieseň s týmto názvom… O dnešku však sotva niekto napíše pieseň.

Airbus spoločnosti Muskegon Airlines bol sto kilometrov od letiska DallasFort Worth… takmer plne obsadený… na linke z Chicago… keď došlo vo vzduchu ku kolízii…“

Ako každý skúsený televízny reportér, aj Harry Partridge písal „trocha mimo obraz“. Bolo to osobitné umenie, ktorému sa ťažko učilo, a nie všetci v televízii ho zvládli. Ani medzi spisovateľmi sa nedočkalo takého uznania, aké by si zaslúžilo, lebo text bol určený ako sprievodné slovo k obrazu a málokedy vyznieval dobre sám osebe.

Fígeľ bol v tom – a Harry Partridge a ostatní na jeho úrovni to dobre vedeli – že sa neopisoval obraz. Televízny divák sám vidí, čo sa odohráva na obrazovke, a nepotrebuje, aby mu to niekto slovne opisoval. No jednako hovorené slovo nesmie byť natoľko vzdialené od obrazu, aby odvádzalo pozornosť diváka. Bol to literárny výkon, z veľkej časti intuitívny, ktorý balansoval na ostrí noža.

A ešte v jednom sa všetci v televízii zhodovali – najlepší komentár nie je v uhladených vetách

a odsekoch. Fragmentárne vety pôsobia lepšie. Fakty musia byť vypäté, slovesá silné a aktívne; komentár musí iskriť. A komentátor by mal dokresliť význam toho, čo hovorí, aj spôsobom prednesú a intonáciou. Áno, musí byť nielen výborným reportérom, ale aj hercom. Na to všetko bol Partridge odborník, hoci dnes mal čiastočnú nevýhodu – nevidel obrazovú časť, ktorú reportér za normálnych okolností zvyčajne vidí. No viacmenej vedel, čo je v nej.

Partridge zakončil zhrnutím – bol v obraze sám, iba hlava a plecia, a hovoril priamo na kameru. Za ním prebiehala rušná činnosť okolo havarovaného airbusu.

„K tejto udalosti sa ešte vrátime... prinesieme tragické podrobnosti, počet obetí a ranených. Jedno je však isté už teraz – že na našich preplnených vzdušných cestách... sa nebezpečenstvo kolízií prudko zvyšuje... Harry Partridge, CBA News, DallasFort Worth.“

Kazetu s komentárom a zhrnutím podali Rite do prenosového voza. Kedže Partridgea dobre poznala a dôverovala mu, nemárnila drahocenný čas prehrávaním a kontrolou a prikázala, aby to hneď vyslali do New Yorku. Keď o chvíľu sledovala obraz a komentár, ktorý technik vysielal, žasla. Spomenula si na debatu spred pol hodiny v bistre a povedala si: Partridge svojím mnohostranným talentom dokazuje, prečo je jeho plat o toľko vyšší ako plat reportéra *New York Times*.

Partridge zatiaľ vonku spĺňal ešte jednu reportérsku povinnosť – nahrával na magnetofón reportáž pre rozhla-

sové správy CBA, pri ktorej zväčša improvizoval z poznámok. Keď skončia vysielanie pre televíziu, aj tá pôjde do New Yorku cez satelit.

3

Budova ústredia CBA News v New Yorku bola obyčajná, nevýrazná osemposchodová stavba na východnom okraji horného Manhattanu. Predtým to bola továreň na nábytok, ale z pôvodnej stavby ostal iba plášť. Interiér mnoho ráz rekonštruovali a prestavovali. Z týchto postupných úprav vzniklo napokon bludisko pretínajúcich sa chodieb, v ktorých návštevníci bez domáceho sprievodu blúdili.

Navzdory ošumelému zovňajšku obsahovala táto budova priam rozprávkový majetok vo vyspelej elektronike, z ktorej značná časť bola v technickom úseku dve podlažia pod úrovňou ulice. Tomuto úseku sa niekedy hovorilo katakomby. Tu sa medzi množstvom iných pracovísk nachádzalo životne dôležité oddelenie s prozaickým názvom Páskáreň.

Sem sa cez satelit a niekedy po zemi zbiehali správy od všetkých spravodajských štábov CBA z celého sveta. A odtiaľ sa dostávalo definitívne spracované spravodajstvo prostredníctvom vysielacieho pracoviska a satelitu k divákom.

Pre Páskáreň bol príznačný enormný pracovný ruch, napäté nervy, bleskové rozhodovanie a úsečné príkazy, najmä krátko pred vysielaním Večerného spravodajstva a počas neho.

Laik by v takých chvíľach pokladal tunajšiu scénu za neorganizovaný blázinec, za technický zlý sen. Tento dojem by ešte podčiarkovalo okolité prítmie potrebné na sledovanie televíznych obrazoviek, ktorých tu bolo priam more.

No v skutočnosti tu všetko fungovalo hladko, rýchlo a profesionálne. Chyby a omyly mohli mať katastrofálne následky. Vyskytovali sa však zriedkavo.

Dominovalo tu päť veľkých, technicky najpokročilejších záznamových strojov zabudovaných v konzolách, nad ktorými boli monitory. Používali sa jednopalcové magnetické pásky najvyššej kvality a spoľahlivosti. Pri každom stroji sedel skúsený technik, ktorý podľa inštrukcií prijímal, strihal a vysielal záznam. Technici, starší ako väčšina pracovníkov v budove, tvorili pestrú skupinu a zdalo sa, že si zakladajú na ošúchanom oblečení a hlučnom správaní. Preto ich raz istý komentátor nazval „stíhačmi“ televízneho vysielania.

Každý deň asi hodinu pred začiatkom Večerného spravodajstva sem zišiel päť poschodí zo svojho miesta pri Podkove jeden zo smenárov, aby prevzal riadenie Páskárne a technikov. Správal sa tam ako dirigent – vykrikoval pokyny, gestikuloval, sledoval materiály prichádzajúce pre večernú reláciu, prikazoval, čo treba ešte zostrihať, a priebežne informoval kolegov pri Podko-

ve, ktoré z očakávaných materiálov sú už doma a ako ktorý vyzerá na prvý pohľad.

Vždy sa zdalo, že všetko, čo prichádza do Páskárne, prichádza napochytre a neskoro. Vedúci výrobných štábov, reportéri a strihači, ktorí pracovali vonku, už tradične materiály brúsili a prebrusovali do poslednej chvíle, takže väčšina z nich prichádzala počas poslednej polhodiny pred vysielaním a niektoré aj po začiatku vysielania. Ba dochádzalo aj ku kolapsovým situáciám, keď prvú polovicu materiálu už vysielali a druhú ešte spracúvali. V takých chvíľach pracovali nervózni a spotení technici až na hranici vlastných síl a schopností.

Riadiacim smenárom tu bol takmer vždy Will Kazakis, ktorý sa narodil v Brooklyne v temperamentnej gréckej rodine a túto črtu v plnej miere zdedil. No jeho temperament akoby zapadal do štýlu tunajšej práce a Kazakis sa napodiv nikdy neprestal ovládať. Práve on prijal zo satelitu materiál Rity Abramsovej z dallaského letiska – najprv Minh Van Canhov obraz vyslaný „nasurovo“ a potom komentár Harryho Partridgea, uzavretý zhrnutím.

Bolo 18:48… do skončenia správ ostávalo desať minút. Práve sa začali reklamy.

Kazakis povedal technikovi, ktorý mal materiál v stroji: „Rýchlo to zbúchaj. Využi celý Partridgeov komentár a k tomu najlepšie zábery. Spolieham sa na teba. A teraz rýchlo, do toho, do toho!“

Prostredníctvom asistenta už upovedomil Podkovu, že ide dallaský materiál. Chuck Insen sa ho z vysielacieho pracoviska telefonicky spýtal: „Aké je to?“

Kazakis odvetil: „Fantastické! Nádhera! Presne to, čo sa dá očakávať od Harryho a Minha!“

Insen vedel, že niet času, aby si pozrel materiál sám, a preto prikázal Kazakisovi: „Ideme s tým hneď po tejto reklame. Priprav sa!“

Do začiatku vysielania chýbala už len necelá minúta a technik, potiac sa v klimatizovanom priestore, ďalej strihal a náhlivo mixoval obraz, komentár a ruchy.

Insenov príkaz zopakovali moderátorovi a redaktorovi, ktorý sedel pri ňom. Úvod už bol pripravený a redaktor ho podal Crawfordovi Sloanovi. Ten ho prebehol očami, rýchlo zmenil slovkodve a s vďakou prikývol. Vzápätí sa na moderátorovom čítacom zariadení zmenil úvod nasledujúcej pripravenej správy na reportáž z dallaského letiska. Keď sa reklama blížila ku koncu, asistent réžie zvolal: „Desať sekúnd… päť… štyri… dva…“

Na pokyn rukou začal Sloane s vážnym výrazom čítať.

„Ako sme už v našej relácii oznámili, neďaleko Dallasu sa zrazil vo vzduchu airbus spoločnosti Muskegon Airlines so súkromným lietadlom. Súkromné lietadlo sa zrútilo a jeho haváriu nikto neprežil. Airbus začal horieť a pred niekoľkými minútami núdzovo pristál na dallaskom letisku Fort Worth. Došlo k stratám na životoch. Na mieste je korešpondent CBA News Harry Partridge, od ktorého sme práve dostali túto reportáž.“

Horúčkovité mixovanie v Páskárni sa skončilo iba pred niekoľkými sekundárni. Na monitoroch v celej budove a na miliónoch televíznych obrazoviek na východe a stredozápade Spojených štátov a pozdĺž kanadských

hraníc sa zjavil dramatický obraz blížiaceho sa airbusu a ozval sa Partridgeov hlas:

„Piloti tomu v poslednej vojne vraveli ‚doletieť s modlitbou a jedným krídlom‘…“

Táto exkluzívna reportáž bola posledným bodom prvého vydania Večerného spravodajstva.

Hneď po prvom vydaní Večerného spravodajstva nasledovalo druhé vydanie. Budú ho preberať sesterské stanice na východe, ktoré nepreberali prvé vydanie, dostane sa takmer na celý stredozápad a nahrá si ho väčšina staníc na západe, ktoré ho budú vysielať neskôr.

Partridgeova reportáž z Dallasu bude, prirodzene, otvárať druhé vydanie. Konkurenčné spoločnosti už možno budú mať vlastné reportáže pre svoje druhé vydania, ale tie budú následné, kým autentické zábery CBA News ostanú exkluzívne v celosvetovom meradle a v nasledujúcich dňoch ich budú na celom svete veľa ráz opakovať.

Crawford Sloane využil chvíľu medzi koncom prvého vydania a začiatkom druhého vydania, aby zatelefonoval Chuckovi Insenovi.

„Počuj, myslím, že by sme mali naspäť zaradiť Saudskú Arábiu.“

Insen ironicky odvetil: „Viem, že si vplyvný človek. Dokážeš zariadiť extra päť minút vysielacieho času?“

„Ale choď, prosím ťa. Je to dôležité.“

„Ale aj nudné, ako celá ropa. Nie!“

„Zaváži niečo, keď ja poviem áno?“

„Samozrejme, že zaváži. Práve preto si o tom podebatujeme zajtra. No dovtedy tu sedím ja a mám istú zodpovednosť.“

„Ku ktorej patrí – alebo by mal patriť – rozumný názor na zahraničné spravodajstvo.“

„Každý robíme svoje,“ odvetil Insen, „a hodiny prezrádzajú, že tvoja chvíľa sa blíži. Ale inak, ten Dallas si zvládol perfektne.“

Sloane bez slova zložil telefón. Vzápätí akoby mu čosi zišlo na um a obrátil sa na redaktora. „Poproste niekoho, aby zohnal v Dallase k telefónu Harryho Partridgea. Pozhováram sa s ním cez najbližšiu prestávku. Chcem jemu aj ostatným poďakovať.“

Asistent réžie zvolal: „Pätnásť sekúnd!“

Áno, pomyslel si Sloane, zajtra sa porozpráva s Insenom a potom sa ukáže, kto z koho. Insen podľa všetkého už prestal byť prínosom, takže je najvyšší čas, aby odišiel.

Chuck Insen si po skončení druhého vydania a pred odchodom domov ešte zaskočil do svojej kancelárie po časopisy na čítanie. Ústa mal zachmúrene stisnuté.

Čítať, čítať, čítať, byť priebežne informovaný na mnohých frontoch, to bolo bremeno, ktoré musí niesť každý šéfsmenár. Kdekoľvek a v ktorúkoľvek dennú či nočnú hodinu vždy cítil povinnosť siahnuť po novinách, časopise, informačnom bulletine, literatúre faktu – niekedy to boli pokútne exempláre týchto žánrov – tak ako iní siahali po cigarete, vreckovke alebo šálke kávy. Neraz sa v noci prebudil, niečo si prečítal, alebo počúval na krátkych

vlnách spravodajstvo zo zahraničia. Doma na osobnom počítači mal spravodajstvo všetkých hlavných agentúr a každé ráno o piatej si ho celé prezrel. Cestou autom do práce počúval rozhlasové správy – zväčša CBS, ktorého rozhlasovú sieť pokladal podobne ako mnohí profesionáli za najlepšiu.

Insen bol presvedčený, že práve vďaka širokému rozhľadu a poznaniu príchute správ a tém, ktoré zaujímajú obyčajných ľudí, vie posúdiť spravodajstvo lepšie ako Crawford Sloane, ktorý pričasto rozmýšľal elitársky.

Insen mal svoju filozofiu o miliónoch ľudí, ktorí deň čo deň sledujú Večerné spravodajstvo. Bol presvedčený, že väčšina divákov chce odpoveď na tri základné otázky: Hrozí niečo svetu? Hrozí niečo môjmu domovu a mojej rodine? Stalo sa dnes niečo zaujímavé? A šlo mu predovšetkým o to, aby správy každý večer dali odpoveď na tieto tri otázky.

Už mal po krk Sloanovho večného „ja to viem najlepšie“ a jeho povýšeneckej samoľúbosti, pokiaľ išlo o výber spravodajstva. Práve preto budú mať zajtra ostrú debatu a on, Insen, pri nej povie presne to, čo si teraz myslí, a parom vzal následky.

Aké by mohli byť následky? Keď došlo v minulosti k sporom medzi moderátorom a šéfsmenárom, zakaždým vyhral moderátor a šéfsmenár sa musel obzrieť po práci inde. Lenže v televíznych spoločnostiach sa všeličo mení. Dnes je iná klíma a môže sa stať, že odíde moderátor a ostane smenár.

S touto možnosťou na mysli zatelefonoval Insen pred niekoľkými dňami prísne dôverne Harrymu Partridgeovi s úmyslom presondovať pôdu. Chcel vedieť, či by mal Partridge záujem prísť zvonka a usadiť sa v New Yorku ako moderátor Večerného spravodajstva. Vyžarovala z neho autorita a perfektne by sa na tento post hodil – ako o tom presvedčil už niekoľko ráz, keď zaskočil za Sloana, ktorý bol na dovolenke.

Partridge zareagoval prekvapene a nejednoznačne, ale aspoňže nepovedal nie. Crawf Sloane o tom rozhovore, prirodzene, nevedel.

Tak či onak, pokiaľ ide oňho a o Sloana, uvažoval Insen, ich vzájomná averzia musí čoskoro vyústiť do dajakého rozuzlenia.

4

O 19:40 Crawford Sloane vychádzal v buicku Somerset z garáže budovy CBA News. Bolo to ako zvyčajne podnikové auto; jedno mal stále k dispozícii, čo vyplývalo z pracovnej zmluvy, a keby bol chcel, mohol mať šoféra, ale toho zväčša nežiadal. Po chvíli odbočil z Tretej avenue na Päťdesiatu deviatu ulicu smerom k Rooseveltovej okružnej, ale stále myslel na vysielanie, ktoré sa práve skončilo.

Najprv zablúdil v myšlienkach k Insenovi, ale potom sa rozhodol, že si ho až do rána vyhodí z hlavy. Ani na

chvíľu nezapochyboval, že si s ním poradí a Insen pôjde svojou cestou – možno na miesto viceprezidenta CBA News, čo znie síce honosne, ale po funkcii vo Večernom spravodajstve by to znamenalo degradáciu. Vôbec si nepripúšťal, že by to mohlo byť naopak a že by šiel on. Keby mu to bol niekto nadhodil, určite by ho vysmial.

V myšlienkach sa sústredil na Harryho Partridgea.

Uznával, že reportáž z Dallasu, ktorú urobil narýchlo, ale výborne, je ďalším dôkazom o jeho vynikajúcej profesionálnej úrovni. Telefonicky ho zastihol na dallaskom letisku, zablahoželal mu a požiadal ho, aby v jeho mene zablahoželal aj Rite, Minhovi a O'Harovi. Od moderátora sa taká vec očakávala – bolo to v jeho postavení *noblesse oblige* – aj keď v Partridgeovom prípade to nerobil s ktovieakým nadšením. Práve pre tento skrytý Sloanov pocit mal rozhovor s Partridgeom trocha rozpačitý nádych, ako napokon často, keď sa oni dvaja zhovárali. Partridge sa mu zdal ustatý, ale uvoľnený.

Sloane si za jazdy položil úprimnú, čestnú otázku: *Aký je vlastne môj vzťah k Harrymu Partridgeovi?* Odpoveď prišla rovnako úprimne a čestne: *Cítim sa pri ňom nesvoj.*

Otázka i odpoveď mali korene v minulosti.

Obaja sa poznali vyše dvadsať rokov a ten istý čas obaja pracovali v CBA News, kam nastúpili takmer súčasne. Obaja mali od začiatku úspech, ale povahovo sa líšili.

Sloane bol akurátny, distingvovaný, vždy bezchybne oblečený, vždy s bezchybným vystupovaním. Vyžíval sa vo svojej autorite a bral ju ako prirodzenú vec. Mladší kolegovia ho oslovovali „pán Sloane" a dávali mu vo

dverách prednosť. K ľuďom, ktorých dobre nepoznal, vedel byť chladný, ba až trocha povýšenecký, no zato jeho bystrému mozgu v styku s akýmkoľvek človekom sotvačo uniklo, či už vyslovené alebo iba naznačené.

Partridge sa na rozdiel od neho správal nenútene a o svoj zovňajšok veľmi nedbal. Obľuboval obnosené saká a zriedkakedy nosil oblek. Bol kamarátsky a ľudia sa v jeho prítomnosti cítili príjemne, ako jemu rovní. Niekedy pôsobil dojmom, že berie všetko na ľahkú váhu, hoci to bola zámerná lesť. Už v začiatkoch novinárskej kariéry sa naučil, že často sa dozvie viac, keď vzbudí dojem, že nie je ktovieako zdatný a neprejaví svoju prenikavú, mimoriadne vysokú inteligenciu.

Aj v ich zázemí boli rozdiely.

Crawford Sloane pochádzal zo strednostavovskej rodiny v Clevelande a tam si aj odkrútil televízne začiatky. Harry Partridge si odslúžil učňovské roky v Toronte v CBC – Canadian Broadcasting Corporation – a predtým pracoval ako hlásateľ v malých televíznych a rozhlasových staniciach v západnej Kanade. Narodil sa v provincii Alberta neďaleko Calgary, v dedinke De Winton, kde bol jeho otec farmárom.

Sloane vyštudoval Columbijskú univerzitu, kde dosiahol aj doktorát. Partridge nedokončil ani strednú školu, ale v spravodajskom svete sa jeho praktické vzdelanie rýchlo rozširovalo.

V CBA dlho napredovali súbežne, v dôsledku čoho ich čoskoro pokladali za konkurentov. Sloane osobne videl

v Partridgeovi konkurenta, ba dokonca hrozbu vlastnému postupu. Nebol si však istý, či to tak berie aj Partridge.

Konkurencia sa medzi nimi prejavovala zrejme najostrejšie vtedy, keď obaja pôsobili ako korešpondenti vo vietnamskej vojne. CBA ich ta poslala koncom roku 1967. Mali pracovať ako tímová dvojica, ktorú v istom zmysle aj tvorili. Sloane však pokladal vojnu za výbornú príležitosť, ako si zabezpečiť ďalší postup. Už vtedy mal veľmi zreteľne pred očami moderátorské kreslo vo Večernom spravodajstve.

Vedel, že pre jeho postup je najdôležitejšie zjavovať sa čo najčastejšie na obrazovke. Preto sa krátko po príchode do Saigonu rozhodol, že sa nebude priveľmi vzďaľovať od Východného Pentagónu, čo bola prezývka Vojenského velenia armády USA vo Vietname na leteckej základni Tan Son Nhut, necelých desať kilometrov od Saigonu – a keď bude cestovať, dá si pozor, aby nebol preč dlho.

Ešte aj s odstupom toľkých rokov sa pamätal na rozhovor s Partridgeom, ktorý vtedy poznamenal: „Crawf, túto vojnu nikdy nepochopíš, keď budeš chodiť do saigonského kabaretu a poflakovať sa po Caravelle.“ To prvé bol názov, ktorým novinári pokrstili vojenské brífingy, a druhé bol hotel, inak všeobecne obľúbené centrum zahraničných novinárov, vysokých dôstojníkov a civilov z amerického veľvyslanectva.

„Ak máš na mysli riskovanie,“ zareagoval Sloane podráždene, „som ochotný riskovať práve toľko ako ty.“

„Nehovorím o riskovaní. Všetci budeme riskovať. Hovorím o spravodajstve, ktoré by malo mať hlbší záber.

Chcem čo najhlbšie pochopiť túto krajinu, preniknúť do nej. Na istý čas sa vždy chcem od vojska odpútať, nielen motať sa tam, kde sa strieľa, a robiť bumbum reportáže, ako to od nás chcú. To je priveľmi ľahké. A keď budem robiť vojenské reportáže, chcem to mať z prvej ruky v predných líniách, aby som zistil, či je pravda, čo nám hovoria tlačoví agenti od USIS.“

„Lenže na to všetko budeš musieť byť preč celé dni a niekedy možno aj týždne,“ namietol Sloane.

Partridgea akoby to pobavilo. „Predpokladal som, že ti to rýchlo zapne. A som presvedčený, že ti došlo aj to, že pri mojom štýle práce dostaneš svoju tvár na obrazovku skoro každý večer.“

Sloana rozladilo, že ho niekto tak rýchlo prekukol, ale napokon sa to presne tak vykryštalizovalo.

Nikto však nemohol povedať, že Sloane nepracoval vo Vietname tvrdo. Pracoval, a aj riskoval. Občas šiel na akciu do končín, kde operoval protivník, niekedy sa dostal doprostred bojov a v nebezpečných chvíľach, zmietaný celkom normálnym strachom, si kládol otázku, či sa vráti živý.

Nakoniec sa vždy vrátil a zriedkakedy bol preč dlhšie ako dvadsaťštyri hodín. A vždy priniesol zábery z dramatických bojov a k tomu ľudsky zaujímavé príbehy o mladých bojujúcich Američanoch, teda presne potravu, akú si želal New York.

Sloane sa šikovne držal svojho plánu, zbytočne pri akciách neriskoval a v čase vojenských a diplomatických brífingov, niekedy spravodajsky cenných, bol zvyčajne

v Saigone. Iba oveľa neskôr sa dospelo k všeobecnému záveru, že Sloanove reportáže boli povrchné a že televízia nekriticky uprednostňovala dramatické zábery, pričom hlbšia analýza a niekedy aj pravda pokrivkávali kdesi v pozadí. No keď sa na tieto veci prišlo, Sloanovi na tom už nezáležalo.

Inak, celkový taktický manéver mu vychádzal. Na obrazovke vždy pôsobil dobrým dojmom a vo Vietname sa priam prekonával. Smenári pri Podkove si ho obľúbili a často bol vo večerných správach, občas trištyri razy týždenne. Takto si korešpondenti budovali pozíciu nielen u divákov, ale aj u rozhodujúcich osobností v ústredí CBA News.

Harry Partridge sa zasa pridržiaval svojho plánu a pracoval celkom inak. Išlo mu o reportáže s hlbším zmyslom, ktoré si vyžadovali dlhšiu prípravu a spolu s kameramanom ho priviedli do odľahlejších končín Vietnamu. Oboznámil sa s vojenskou taktikou, americkou i vietnamskou, a postupne pochopil, prečo jednej či druhej strane niekedy nevyšla. Zaoberal sa rozložením síl, chodil do predných línií a zbieral informácie o účinnosti pozemných a leteckých útokov, o obetiach a logistike. Niektoré z jeho materiálov odporovali oficiálnym vojenským vyhláseniam zo Saigonu, iné ich potvrdzovali, a práve tými, ktoré boli k armáde spravodlivé, sa spolu s hŕstkou kolegov odlišoval od väčšiny vietnamských korešpondentov.

Veľká väčšina reportáží z Vietnamu bola totiž v tom čase zameraná negativistický a protivojnovo. Generácia

mladých žurnalistov – niektorí z nich sympatizovali s protivojnovými protestmi doma – nedôverovala americkej armáde, ba občas nad ňou ohŕňala nos, a vo väčšine spravodajstva sa tento postoj odrážal. Príkladom bola nepriateľská ofenzíva pri Tet. Masovokomunikačné prostriedky vyhlasovali, že Tet bolo totálne a drvivé komunistické víťazstvo, tvrdenie, ktoré sa pri rozbore v pokojnejšej atmosfére o dve desaťročia neskôr ukázalo ako nepravdivé.

Harry Partridge patril medzi tých, ktorí v tom čase vraveli, že americké sily si pri Tet počínali oveľa lepšie, než sa im pripisovalo, a že nepriateľ si počínal horšie, než sa všeobecne tvrdilo, a že niektoré zo zámerov sa mu vôbec nepodarilo uskutočniť. Smenári pri Podkove sa sprvu stavali k Partridgeovým správam pochybovačne a chceli ich zdržať. Nakoniec sa však presadila Partridgeova presvedčivo logická argumentácia a väčšinu z nich odvysielali.

Jednu však neodvysielali. Podrobovala kritike negativistický osobný názor, s ktorým prišiel uctievaný Walter Cronkite, vtedy moderátor CBS.

Cronkite vyhlásil v osobitnej relácii CBS *Tet a ako ďalej*, že „krvavá skúsenosť z Vietnamu sa skončí v patovom postavení“ a žé „na každý prostriedok, ktorým rozšírime vojenské akcie, má nepriateľ účinnú odpoveď…“

A pokračoval: „Tvrdiť, že dnes sme bližšie k víťazstvu, znamená veriť… optimistom, ktorí sa mýlili už v minulosti.“ Cronkite preto nabádal, aby Amerika „vyjednávala nie ako víťaz, ale ako čestný národ, ktorý splnil

svoju povinnosť pri ochrane demokracie a urobil, čo bolo v jeho silách.“

Keďže išlo o takú osobnosť, tento názor – pretkaný neodškriepiteľnými faktami – mal úžasný účinok a dodal „silu a legitímnosť protivojnovému hnutiu“, ako sa vyjadril istý komentátor. Prezident Lyndon Johnson údajne povedal, že keby stratil Waltera Cronkita, stratil by Ameriku.

Partridgeovi sa podarilo prostredníctvom rozhovorov s celým radom priamo zainteresovaných osôb naznačiť, že Cronkite sa môže nielen mýliť, ale že s vedomím svojej moci a vplyvu sa zachoval „ako samozvaný prezident a v rozpore s vlastnou proklamovanou zásadou nestranného žurnalizmu“ – tak to formuloval jeden z tých, s ktorými sa Partridge zhováral.

Keď jeho reportáž prišla do New Yorku, dlhé hodiny sa o nej diskutovalo. Dostala sa až na najvyššie miesta CBA, kým sa dospelo ku konečnému záveru, že zaútočiť na „Waltera“, túto celonárodnú inštitúciu, by bol ťah, ktorým by sa nič nezískalo. Vyhotovili sa však neoficiálne kópie Partridgeovej reportáže, ktoré súkromne kolovali medzi popredných osobnosťami televízneho spravodajstva.

Partridge sa na výletoch do oblastí ťažkých bojov neraz zdržal mimo Saigonu týždeň a niekedy aj dlhšie. Raz sa tajne vydal do Kambodže a vtedy bol preč takmer mesiac.

Vždy sa však vrátil s pôsobivou reportážou a po vojne ostali viaceré v pamäti pre ich jasnozrivosť. Nikto nepo-

chyboval, dokonca ani Crawford Sloane, že Partridge je skvelý reportér.

Mal však nevýhodu v tom, že jeho materiálov bolo menej, a preto sa nevysielali tak často ako Sloanove, čo spôsobilo, že zďaleka nevzbudzoval toľko pozornosti.

No Partridgeovu a Sloanovu budúcnosť ovplyvnilo vo Vietname ešte čosi. Bola to Jessica Castillová.

Jessica…

Crawford Sloane šoféroval takmer podvedome, lebo po tejto ceste chodil každý pracovný deň dva razy. Odbočil z Päťdesiatej deviatej ulice na Yorskú avenue. Minul niekoľko ulíc a odbočil doprava na privádzač k Rooseveltovej okružnej. O chvíľu sa dostal k East River, kde už neboli križovatky ani semafory, a pridal. O pol hodiny bude doma v Larchmonte, ktorý ležal severne od New Yorku pri Longislandskej úžine.

Za ním pridal aj modrý ford Tempo.

Sloane bol uvoľnený ako vždy v tomto čase a myšlienkami opäť zablúdil k Jessike… ktorá chodila v Saigone s Harrym Partridgeom… ale nakoniec sa vydala zaňho, za Crawforda Sloana.

Jessica mala vo Vietname dvadsaťšesť rokov. Bola to štíhla dlhovlasá brunetka s bystrým mozgom a príležitostne ostrým jazykom. Nič neostala dlžná novinárom, s ktorými prichádzala do styku ako úradníčka agentúry USIS.

Agentúra sídlila na ulici Le Qui Don v „Lincolnovej knižnici“, obkolesenej stromami, kde bolo kedysi divadlo Rex a jeho vývesný štít dosiaľ trónil na budove. Novinári

chodievali do agentúry neraz častejšie, ako potrebovali, s nádejou, že ich otázky im umožnia rozhovor s Jessikou.

Jessica túto pozornosť prijímala a zabávala sa na nej. Keď sa s ňou však zoznámil Crawford Sloane, v jej priazni už neochvejne dominoval Harry Partridge.

V tomto dávnom vzťahu medzi Partridgeom a Jessikou sú dodnes oblasti, o ktorých nič neviem, uvažoval Sloane. Na isté veci sa nikdy nespýtal a odpoveď sa už nedozvie. Niektoré z dverí sa zatvorili pred vyše dvadsiatimi rokmi a odvtedy ostali zatvorené, ale Sloane napriek tomu nikdy neprestal byť zvedavý… a nikdy neprestane… na podrobnosti a dôvernosti onoho obdobia.

5

Jessica Castillová a Harry Partridge si boli sympatickí od prvej chvíle, čo sa vo Vietname spoznali – aj keď ich prvé stretnutie bolo podfarbené averziou. Partridge hľadal v USIS informácie, ktoré mu armáda odmietla poskytnúť, no vedel, že existujú. Týkali sa veľmi rozšíreného užívania drog americkými vojakmi.

Partridge o tom získal dostatok dôkazov počas ciest do predných línií. Vojaci brali heroín a bolo ho dosť. CBA News na jeho žiadosť doma zistila, že vojenské nemocnice sa napĺňajú hrozivo vysokým počtom narkomanov, ktorých posielajú domov z Vietnamu. To už nebol vojenský problém, ale viacmenej celonárodný.

Podkova v New Yorku mu dala na túto reportáž zelenú, ale oficiálne zdroje zatvorili ústa a neposkytli nijaké informácie.

Keď vstúpil do Jessikinej malej kancelárie a začal s touto témou, zareagovala rovnako. „Ľutujem. O tom nemôžem hovoriť.“

Jej postoj ho urazil a vyčítavo povedal: „Nemôžete hovoriť preto, lebo vám prikázali, že máte niekoho chrániť. Koho by mohla pravda priviesť do rozpakov? Veľvyslanca?“

Pokrútila hlavou. „Ani na to nemôžem odpovedať.“

Partridgea to začínalo hnevať, ale nevzdal sa. „Takže vy mi vlastne v tomto útulnom hniezdočku vravíte, že vám čerta záleží na prostých vojakoch, ktorí tam v džungli majú strašný strach, trpia a potom – lebo nenájdu iné východisko – sa ničia drogami a stávajú sa z nich narkomani.“

„Nič také som nepovedala,“ ohradila sa Jessica rozhorčene.

„Ale áno, presne to ste povedali,“ odvetil. „Povedali ste, že nechcete hovoriť o špinavých a hnusných veciach, ktoré treba verejne prevetrať, o ktorých musí verejnosť vedieť ako o probléme, aby sa s tým dalo niečo robiť. Aby sme mohli varovať a možno zachrániť ďalšieho zelenáča, ktorý sem príde. Komu to vlastne držíte chrbát, vážená? Určite nie chlapcom, ktorí bojujú, ktorí sú tu najdôležitejší. Myslíte si, že ste informačný referent. Ja tvrdím, že ste tušovací referent.“

Jessica sa začervenala. Na takýto tón nebola zvyknutá. Oči sa jej hnevlivo zablysli. Prstami zovrela sklené ťažidlo

na spisy, ktoré mala na stole. Partridge očakával, že ho po ňom hodí, a bol pripravený odskočiť. Potom Jessikin hnev očividne opadol a pokojne sa spýtala: „Čo to chcete vedieť?“

Partridge tiež zmiernil tón. „Prevažne štatistické údaje. Viem, že ich niekto má, že sa vedú záznamy a robia prieskumy.“

Pohodila svojimi hnedými vlasmi spôsobom, na ktorý si neskôr navykol a miloval ho. „Poznáte Rexa Talbota?“

„Áno.“ Talbot bol mladý americký vicekonzul na veľvyslanectve na ulici Thong Nhut, zopár ulíc od USIS.

„Choďte za ním a pozhovárajte sa s ním o správe z projektu Nostradamus.“

Partridge sa napriek vážnosti situácie neubránil úsmevu, keď si predstavil, v akej hlave sa mohol zrodiť taký názov.

Jessica pokračovala: „Rex nemusí vedieť, že som vás poslala ja. Môžete mu dať najavo, že viete…“

Dokončil vetu za ňu. „… o čosi viac, ako viem. Starý novinársky trik.“

„Trik, ktorý ste použili aj na mňa.“

„Istým spôsobom,“ pripustil s úsmevom.

„Vedela som to od začiatku, ale nechala som vás, robila som sa, akože nič,“ povedala Jessica.

„Nie ste taká bezcitná, ako som si myslel,“ povedal. „Čo keby sme túto tému rozobrali dnes pri večeri?“

A Jessica pristala, sama prekvapená.

Prišli na to, že sa spolu veľmi dobre cítia, a ich večera bola prvým z mnohých podobných stretnutí. No prekvapivo

dlhý čas ostalo iba pri stretnutiach, čo Jessica svojím priamym, otvoreným spôsobom jasne naznačila hneď na začiatku.

„Chcem, aby si pochopil, že nech sa tu robí čokoľvek, nie som nijaká bábika, s ktorou si môže robiť kto chce, čo chce. Keď pôjdem s niekým do postele, musí to pre mňa znamenať čosi osobitné a závažné, a pre toho druhého takisto, takže potom sa nevyhováraj, že som ťa neupozornila.“ Ich vzťah vydržal aj dlhé odlúčenie, keď Partridge cestoval do iných končín Vietnamu.

Lenže prišla nevyhnutná chvíľa, keď ich oboch premohla túžba.

Večerali v Caravelle, kde Partridge býval. Po večeri zašli do hotelovej záhrady, oázy ticha uprostred disonantného Saigonu, kde Partridge Jessiku objal a Jessica sa k nemu dychtivo primkla. Keď sa bozkávali, pevne, dychtivo sa k nemu vinula a Partridge cez jej tenké šaty pocítil fyzické vzrušenie. Pamätal si túto chvíľu aj po rokoch ako čosi vzácne a magické, keď sa všetky problémy a starosti – Vietnam, hrôzy vojny, neistota z budúcnosti – zdali neskutočne vzdialené. Jestvovala iba prítomnosť a oni dvaja.

Ticho sa jej spýtal: „Pôjdeme ku mne?“

Jessica bez slova prikývla.

Hore v izbe, osvetlenej iba zvonka, sa objímali, pritom sa vyzliekali a Jessica mu pomáhala, keď boli jeho ruky neobratné.

Keď do nej vnikol, vzdychla: „Och, milujem ťa, strašne ťa milujem!“

Partridge si s odstupom času už nevedel spomenúť, či jej aj on povedal, že ju miluje, ale vedel, že je to tak a že to tak vždy bude.

Hlboko ho dojalo aj to, že Jessica bola panna. Milovali sa potom často a postupne zistili, že fyzicky v sebe nachádzajú rovnaké potešenie ako duševne a intelektuálne.

Za iných okolností a v inom prostredí by sa asi boli rýchlo vzali. Jessica sa chcela vydať a chcela mať deti. No Partridge váhal a váhal z dôvodov, ktoré neskôr oľutoval. V Kanade mal za sebou jedno neúspešné manželstvo a vedel, že manželstvá ľudí od televízie sa často končia krachom. Televízni korešpondenti viedli kočovný život, neraz boli mimo domova vyše dvesto dní do roka, neboli zvyknutí na zodpovednosť voči rodine a striehli na nich sexuálne pokušenia, ktorým vedelo trvale odolávať málo jednotlivcov. Následkom toho sa manželia často odcudzovali – intelektuálne i sexuálne. Keď sa po dlhých odlúčeniach stretli, prichodili si ako cudzí ľudia.

A k tomu všetkému pristupoval Vietnam. Partridge si uvedomoval, že riskuje život zakaždým, keď odíde zo Saigonu, a hoci mal dosiaľ šťastie, neznamenalo to, že sa mu nemôže obrátiť chrbtom. Nebolo by teda fér, uvažoval, zaťažiť bremenom ustavičných obáv a azda aj žiaľu ešte niekoho iného – v tomto prípade Jessiku.

Mnohé z toho jej povedal raz zavčas ráno po spoločne strávenej noci. Nemohol si vybrať horšiu príležitosť. Jessikou to otriaslo, šokovalo ju to, pokladala to za chlapčenskú zbabelosť muža, ktorému sa oddala celým srdcom a telom. Chladne Partridgeovi povedala, že s ich vzťahom je koniec.

Iba oveľa neskôr si uvedomila, že si to zle vysvetlila, že v skutočnosti to bol prejav oddanosti a hlbokej spriaznenosti. Partridge o niekoľko hodín nato odišiel zo Saigonu a práve vtedy celý mesiac ostal v Kambodži.

Crawford Sloane sa stretol s Jessikou niekoľko ráz v Partridgeovej spoločnosti a občas sa s ňou videl v USIS, keď si ta prišiel po informácie. Jessica sa mu veľmi páčila a túžil sa s ňou spoznať lepšie. No vedel, že chodí s Partridgeom. Vtom smere bol dôsledný, a preto ju nikdy nepožiadal o schôdzku ako ostatní.

Keď sa však od Jessiky dozvedel, že sa s Partridgeom „rozpadli“, ihneď ju pozval na večeru. Pristala a začali sa pravidelne vídať. O dva týždne sa jej zdôveril, že ju už dlho ľúbi a teraz, keď ju lepšie pozná, začal ju zbožňovať a navrhol jej manželstvo.

Užasnutá Jessica si vyžiadala čas na rozmyslenie.

Vnútro mala v jedinom víre. Harryho ľúbila vášnivou láskou, ktorá ju celú strhávala. Takto ňou neotriasol dosiaľ ani jeden muž a pochybovala, či sa taký ešte vyskytne. Inštinkt jej hovoril, že vzťah medzi ňou a Harrym je skúsenosť, ktorá prichádza raz za život. Ešte vždy ho milovala, v tom si bola istá. Zúfalo jej chýbal. Keby sa vrátil a požiadal ju o ruku, asi by povedala áno. No Harry to určite neurobí. Odmietol ju a Jessica bola dosiaľ roztrpčená a nahnevaná. Časť jej bytosti mu chcela… áno, ukázať! Nech vie!

Na druhej strane, bol tu Crawf. Jessike bol sympatický… Nie – viac ako sympatický!… *Pociťovala k nemu mocnú náklonnosť. Bol milý a jemný, láskavý, inteligentný. Nenu-*

dilo sa s ním. A bol solídny. Bola v ňom stálosť – to Jessica musela uznať – aká Harrymu, síce vzrušujúcemu človeku, niekedy chýbala. Ktorá z týchto lások je dôležitejšia pre celoživotné partnerstvo – lebo tak sa Jessica dívala na manželstvo – tá, čo poskytuje vzrušenie, alebo tá, čo sľubuje stabilnosť? Kiežby si na to vedela odpovedať.

Mohla si však položiť aj inú otázku, lenže tú si nepoložila: Prečo sa vôbec rozhodovať? Prečo nepočkať? Veď je ešte mladá…

V jej myslení sa ustavične, i keď podvedome, odrážalo napätie z toho, že sú vo Vietname. Obklopoval ich vojnový žiar, ktorý všetkým prenikal. Bol ako vzduch, ktorý dýchali. Mali pocit, že čas je zhustený a zrýchlený a že hodiny a kalendár priam letia. Každý deň života bol prudkou riavou z otvorených stavidiel priehrady. Kto mohol vedieť, koľko mu ich ešte ostáva? Kto z nich sa vráti k normálnemu tempu života?

Taká bola ľudská skúsenosť vo všetkých vojnách od nepamäti.

Jessica všetko čo najdôkladnejšie zvážila a na druhý deň Sloanovu ponuku prijala.

Zakrátko ich zosobášil na americkom veľvyslanectve vojenský kaplán. Na obrade sa zúčastnil aj veľvyslanec, ktorý potom usporiadal vo svojom byte recepciu.

Sloane bol od šťastia celý bez seba. Jessica sa presviedčala, že aj ona je od šťastia bez seba; silou vôle sa usilovala vyrovnať jeho nálade.

Partridge sa dozvedel o ich svadbe až po návrate do Saigonu a len vtedy si s veľkým smútkom uvedomil, čo stratil.

Keď sa s Jessikou a Sloanom stretol, zablahoželal im, pokúšajúc sa skryť svoje city. Pred Jessikou, ktorá ho tak dobre poznala, sa mu to celkom nepodarilo.

Ak aj Jessica pociťovala čosi podobné ako Partridge, nechala si to pre seba a jednoducho sa tým prestala zaoberať. Dôvodila si, že svojho životného druha si raz zvolila a rozhodla sa, že bude Sloanovi dobrou ženou, akou potom po všetky tie roky bola. Vyskytli sa medzi nimi roztržky a nezhody ako vo všetkých manželstvách, ale vždy sa všetko zahojilo. A dnes – čo sa zdalo takmer neuveriteľné – chýbalo Jessike a Crawfordovi do striebornej svadby necelých päť rokov.

6

Crawford Sloane, sediaci za volantom buicka Somerset, bol v polovici cesty domov. Cez most Triboro prešiel na Brucknerovu diaľnicu a čoskoro sa dostane na Medzištátnu č. 95, ktorá pretína Nové Anglicko a do Larchmontu z nej vedie odbočka.

Ford Tempo, ktorý ho sledoval od ústredia CBA News, sa stále držal za ním.

Sloane si ho nevšimol ani dnes, ani v minulých týždňoch, keď ho ford sledoval, ale na tom nebolo nič prekvapujúce. Okrem iného aj preto, že jeho šofér – mladý Kolumbijčan s tenkými ústami a chladnými očami, ktorý

momentálne vystupoval pod menom Carlos – bol majstrom v nenápadnom sledovaní koristi.

Do Spojených štátov sa dostal pred dvoma mesiacmi na falošný pas a týmto nenápadným pozorovaním sa zaoberal už štyri týždne spolu s ďalšími šiestimi spoločníkmi z Kolumbie – piatimi mužmi a jednou ženou. Aj oni vystupovali pod falošnými menami a väčšina z nich už mala záznam v trestnom registri. Členovia skupiny sa spoznali až pri tejto akcii. Ich skutočné mená však poznal aj v tomto prípade iba Miguel, ich vodca, ktorý bol v ten večer vzdialený iba niekoľko kilometrov.

Ford Tempo za ten krátky čas, čo ho používali, dva razy prestriekali. A navyše to bolo iba jedno z viacerých vozidiel, ktoré mali k dispozícii, aby nevzbudili pozornosť a nemohli ich vypátrať.

Sledovaním chceli získať dokonalý prehľad o pobyte a zvykoch Crawforda Sloana a jeho rodiny.

V rýchlej premávke na diaľnici vpustil Carlos medzi seba a Sloana tri autá, ale nestrácal buick z dohľadu. Vedľa Carlosa sedel ešte jeden muž, ktorý pozrel na hodinky a čas si poznačil do denníka. Bol to Julio – počerný, priečny a zlostný, s nepeknou jazvou od noža na ľavej strane tváre. Bol komunikačným špecialistom skupiny. Za nimi na zadnom sedadle ležal prenosný telefón, jeden zo šiestich, ktoré spájali vozidlá s tajným dočasným hlavným stanom.

Carlos a Julio boli bezohľadní, cvičení ostrostrelci a boli ozbrojení.

Sloane spomalil, aby sa mohol zaradiť do pravého prúdu, kam usmernili premávku, lebo v ľavom prúde došlo k hromadnej kolízii vozidiel, ktoré narazili zozadu jedno na druhé, a keď to miesto minul, vrátil sa späť k pôvodnej rýchlosti a k myšlienkam na Vietnam, Jessiku, Partridgea a seba.

Napriek svojim veľkým úspechom vo Vietname, alebo práve pre ne, ho Partridgeova osoba ustavične znepokojovala, i keď nie veľmi citeľne. Preto sa v jeho prítomnosti vždy cítil trocha nesvoj. A občas uvažoval čisté osobne: Myslí Jessica niekedy na Harryho, spomína niekedy na chvíle, ktoré patrili výhradne len im dvom, na chvíle, ktoré nemohli nebyť?

Sloane nikdy nepoložil svojej žene nijakú naozaj intímnu otázku o jej dávnom vzťahu s Harrym. Mohol tak urobiť veľa ráz už na začiatku ich manželstva a Jessica by bola odpovedala úprimne. No položiť takú otázku jednoducho nebol jeho štýl. A v skutočnosti ani nechcel poznať odpoveď. Tak či onak, je paradox, že po toľkých rokoch sa mu tie dávne myšlienky niekedy vracajú s novými otázkami: Záleží ešte Jessike na Harrym? Stýkajú sa vôbec niekedy? Bodne Jessiku niekedy ľútosť?

A po profesionálnej stránke… Svoj vzťah k sebe samému by Sloane nemohol označiť slovom vina, ale kdesi v hlbokom záhybe duše vedel, že Partridge bol vo Vietname lepší, hoci on sám zožal väčšiu slávu a navyše sa oženil s Partridgeovým dievčaťom… Uvedomoval si, že je to všetko nelogické, že na nijakú neistotu nemá dôvod… ale vnútorný nepokoj pretrvával.

Ford Tempo zmenil pozíciu a bol teraz niekoľko áut pred Sloanom. K odbočke z diaľnice na Larchmont chýbalo len zopár kilometrov. Carlos s Juliom už poznali Sloanove zvyky a vedeli, že tam odbočí, Občas predbehnúť sledovaného bol starý trik. Ford odbočí na Larchmont prvý, počká, až odbočí Sloane, a potom sa naňho zasa zavesí.

Keď sa asi o desať minút dostal Sloane do ulíc Larchmontu, ford Tempo sa za ním držal v diskrétnej vzdialenosti a zastal hodný kus od Sloanovho domu, ktorý bol na Parkovej avenue obrátený smerom k Longislandskej úžine.

Dom bol veľký a impozantný, presne ako sa patrí na človeka so Sloanovými príjmami. Bol biely, so sivou bridlicovou strechou, obklopený upravenou záhradou s kruhovou príjazdovou cestou. Pri vchode stáli dve borovice. Nad dvojkrídlovými vstupnými dverami visel lampáš z tepaného železa.

Sloane diaľkovým ovládaním otvoril garáž pre tri vozidlá, zašiel dnu a brána garáže sa za ním zatvorila.

Ford podišiel bližšie k domu a pozorovanie z nenápadnej vzdialenosti pokračovalo.

7

Sloane počul hlasy a smiech, už keď kráčal krátkou krytou chodbou medzi garážou a domom. Zmĺkli, keď

otvoril dvere a vstúpil do predsiene vystlanej kobercami, odkiaľ sa vchádzalo do väčšiny izieb na prízemí. Počul, ako Jessica zavolala z obývačky: „To si ty, Crawf?“

Ozvala sa štandardná odpoveď: „Ak to nie som ja, čakajú ťa ťažké chvíle!“

Jessica sa melodicky zasmiala a odvetila: „Vitaj, ktokoľvek prichádzaš! Hneď som pri tebe!“

Sloane počul štrngot pohárikov, zvuk potriasaného ľadu a vedel, že Jessica mixuje martini, čo bol jej každovečerný obrad. Martini mu pomáhalo po návrate domov zhodiť zo seba všetko, čím ho deň zaťažil.

„Ahoj, otec!“ zakričal zo schodov Sloanov jedenásťročný syn Nicholas. Na svoj vek bol vysoký a štíhly. Pribehol objať otca a jeho inteligentné oči zažiarili.

Sloane ho tiež objal a prstami mu vbehol do hnedých kučeravých vlasov. Takéto privítanie mal rád a mohol zaň ďakovať Jessike. Takmer od chvíle, čo sa Nicky narodil, mu vnukala svoje presvedčenie, že láskyplné city sa majú vyjadrovať konkrétnym spôsobom.

V počiatkoch ich manželstva bol Sloane v tomto smere dosť uzavretý. Potláčal prejavy citov, isté veci nehovoril a nechával druhých, aby si ich domysleli. Patrilo to k jeho prirodzenej rezervovanosti, ale Jessica s tým nesúhlasila a usilovne pracovala na tom, aby jeho rezervovanosť rozmetala, a napokon sa to podarilo najprv jej a potom aj Nickymu.

Sloane si spomenul, ako mu kedysi povedala: „Keď si raz ženatý, milý môj, všetky bariéry padajú. Preto sme ‚navždy jedno‘ – pamätáš sa na tie slová? Takže do konca

života si budeme vždy hovoriť presne to, čo cítime – a niekedy aj prejavovať.“

To posledné sa týkalo sexu, ktorý im ešte dlho po uzavretí manželstva prinášal veľa prekvapení a dobrodružstiev. Jessica obstarala zopár veľmi konkrétnych ilustrovaných kníh o sexe, akých bolo na východe veľa, a rada experimentovala, skúšala nové polohy. Sloane bol sprvu trocha šokovaný a ostýchavý, ale postupne sa mu to zapáčilo, hoci aktívna bola vždy predovšetkým Jessica.

(Boli chvíle, keď si nevdojak kládol otázku: Mala tie knihy o sexe, už keď chodila s Partridgeom? Riadili sa podľa nich? Nikdy však nemal odvahu spýtať sa na to, možno preto, lebo sa obával, že odpoveď na obidve otázky by znela áno.)

Vo vzťahu k ostatným ľuďom jeho rezervovanosť pretrvávala. Sloane si nevedel spomenúť, kedy naposledy objal otca, hoci v poslednom čase o tom uvažoval, ale zakaždým sa ovládol, lebo nemal istotu, ako by starý Angus – v správaní odmeraný, ba dokonca škrobený – zareagoval.

„Ahoj, miláčik!“ Jessica sa zjavila v jemných zelených šatách. Tú farbu mal vždy rád. Vrúcne sa objali a odišli do obývačky. Ako zvyčajne na chvíľu prišiel aj Nicky; večeral už skôr a onedlho pôjde spať.

Sloane sa spýtal syna: „Čo nové v hudobnom svete?“

„Fantastické, otec. Cvičím Gershwinovo Prelúdium č. 2.“

Sloane povedal: „Pamätám si ho. Nenapísal ho, keď bol mladý?“

„Áno, ako dvadsaťosemročný.“

„Hneď na začiatku to tuším znie damdidadamDÍdadadidamdidamdidam.“ Pri jeho pokuse o spev sa Nicky a Jessica rozosmiali.

„Viem, ktorú časť myslíš, a viem aj to, prečo si ju asi pamätáš.“ Nicky podišiel ku krídlu v izbe a zaspieval čistým mladým tenorom, sám sa sprevádzajúc:

¶

„Na nebi jasné hviezdy sa jagali,
na brehu mladý mesiac svietil.
A z besedy u tety Dinah
videl som Nellin dom.“

¶

Sloane sústredene zmraštil čelo. „Už som to počul. Nie je to stará pieseň z Občianskej vojny?“

Nicky zažiaril. „Presne, otec!“

„Už rozumiem,“ povedal otec. „Chceš mi povedať, že niektoré tóny sú rovnaké ako v Gershwinovom Prelúdiu č. 2.“

Nicky pokrútil hlavou. „Práve naopak – prvá bola táto pieseň. Ale nikto nevie, či ju Gershwin poznal a použil, alebo či je to iba náhoda.“

„A nikdy sa to už nedozvieme.“ Sloane, pobavený, no aj uveličený Nickyho znalosťami, zvolal: „No prosím!“

Ani on, ani Jessica sa už presne nepamätali, koľko rokov mal Nicky, keď začal prejavovať záujem o hudbu, ale

bolo to veľmi zavčasu a hudba bola dnes Nickyho hlavným záujmom.

Ťahalo ho ku klavíru a začal chodiť na hodiny k bývalému koncertnému klaviristovi, starému Rakúšanovi, ktorý býval v neďalekom New Rochelle. Učiteľ, hovoriaci s výrazným prízvukom, povedal pred niekoľkými týždňami Jessike: „Váš syn je po hudobnej stránke na svoj vek nezvyčajne vyspelý. Neskôr sa môže dať na niekoľko dráh – ako výkonný umelec alebo skladateľ, alebo možno ako hudobný vedec. Ale u Nicholasa je najdôležitejšie, že hudba k nemu prehovára jazykom anjelov a radosti. Je súčasťou jeho duše. Som presvedčený, že bude v jeho živote hrať hlavnú úlohu.“

Jessica pozrela na hodinky. „Nicky, už je neskoro.“

„Mami, ešte chvíľu. Zajtra nemáme školu.“

„Ale deň budeš mať rovnako nabitý ako každý iný. Nie, pôjdeš spať.“

Tým prísnejším z rodičov bola Jessica, a tak Nicky zaželal obidvom dobrú noc a odišiel. Onedlho počuli z jeho izby prenosný elektrický klavír, na ktorý hral, keď sa nedostal ku krídlu v obývačke.

V tlmene osvetlenej obývačke sa Jessica vrátila k martini, ktoré predtým namiešala. Keď ich niesla, Sloane ju pozoroval a pomyslel si: *Môžeš byť šťastnejší?* Tento pocit k Jessike sa ho zmocňoval často, keď videl, ako vyzerá po vyše dvadsiatich rokoch manželstva. Nemala už dlhé vlasy a nijako sa neusilovala skrývať sivé pramene. Okolo očí mala vrásky. Postavu však mala stále štíhlu a pekne formovanú a na jej nohy sa muži obzreli aj druhý

raz. Celkove sa veľmi nezmenila, uvažoval Sloane, a dodnes pociťoval hrdosť, keď niekam vstúpil – hocikam – s Jessikou po boku.

Podala mu pohár a poznamenala: „Vyzerá to, že si mal ťažký deň.“

„To som teda mal. Dívala si sa na správy?“

„Áno. Chudáci cestujúci. Taká strašná smrť. Určite vedeli už dlhšie, že nemajú šancu, len bezmocne sedieť a čakať.“

Sloane pocítil výčitky svedomia, keď si uvedomil, že z tejto stránky na to dosiaľ nemyslel. Profesionálny novinár je niekedy taký zaneprázdnený zhromažďovaním informácií, že zabudne na ľudí, ktorí sú za nimi. Je to preto, že po dlhšej práci s takými správami sa stane človek bezcitný, alebo ide jednoducho o nevyhnutný odstup, čosi také, ako majú lekári? Dúfal, že to druhé.

„Ak si pozerala tú reportáž, videla si Harryho,“ pokračoval. „Čo naňho povieš?“

„Bol dobrý.“

Bola to ľahostajná odpoveď. Sloane z Jessiky nespúšťal oči, čakal viac a uvažoval: Je v nej minulosť naozaj celkom mŕtva?

„Harry bol lepší ako dobrý. Urobil to takto,“ a Sloane luskol prstami. „Bez prípravy. Nemal ani pol minúty na prípravu.“ Povedal Jessike, aké šťastie mala CBA News, že jej štáb bol priamo na letisku. „Harry, Rita a Minh stopercentne obstáli. Vytreli sme kocúra ostatným spoločnostiam.“

„Harry a Rita pracujú často spolu. Nie je medzi nimi niečo?“

„Nie. Sú jednoducho dobrá pracovná dvojica.“

„Ako vieš?“

„Lebo Rita si začala s Lesom Chippinghamom. Obaja si myslia, že o tom nikto nevie. A vedia o tom, samozrejme, všetci.“

Jessica sa rozosmiala. „Božemôj! Ste tam ale smilný spolok.“

Leslie Chippingham bol prezident CBA News. Práve za ním chcel Sloane na druhý deň zájsť ohľadne odvolania Chucka Insena z miesta šéfsmenára.

„Mňa z toho spolku vynechaj,“ povedal Jessike. „Ja som spokojný s tým, čo mám doma.“

Martini ho ako vždy príjemne uvoľnilo, hoci s Jessikou nikdy nepili veľa. Jedno martini a pohár vína k večeri bola ich hranica a cez deň Sloane nikdy nepil.

„Vidím, že sa dnes večer cítiš dobre,“ povedala Jessica, „a máš na to ešte jeden dôvod.“ Vstala a z malej skrinky na druhej strane obývačky priniesla hrubú obálku, už otvorenú – to bolo bežné, lebo Jessica mala na starosti väčšinu súkromných vecí. „List od vydavateľa a vyúčtovanie honoráru.“

Sloane vybral z obálky papiere, začítal sa a tvár sa mu rozjasnila.

Jeho kniha *Kamera a pravda* vyšla pred niekoľkými mesiacmi. Napísal ju s kolegom a bola to jeho tretia kniha.

Pokiaľ ide o predaj, spočiatku to šlo pomaly. Newyorskí kritici ju rozniesli na kopytách, vrhli sa na príležitosť, že môžu pokoriť človeka v Sloanovom postavení. Ale v iných mestách, napríklad v Chicagu, Clevelande, San Francisku a Miami, sa recenzentom páčila. A čo bolo najdôležitejšie, s pribúdajúcimi týždňami z nej noviny viackrát citovali, čo je pre knihu najlepšia reklama.

V kapitole o terorizme a rukojemníkoch Sloane napísal bez obalu o „hanbe, ktorú väčšina Američanov pocítila po odhaleniach z roku 1986-87, že vláda Spojených štátov vykúpila slobodu hŕstky rukojemníkov na Strednom východe za tisícky irackých mŕtvych a ranených nielen vo vojne IránIrak, ale aj medzi civilmi“.

Tieto straty na životoch, napísal, boli priamym následkom dodávok zbraní, ktoré USA dodali Iránu za prepustenie rukojemníkov. „Novodobých špinavých tridsať strieborných“, tak charakterizoval Sloane túto platbu a zacitoval z Kiplingovej básne *Výkupné:*

Nikdy neplať výkupné,
čo ako je cena nízka.
Lebo táto hra sa hanbou skončí
a národ, čo ju hrá, je stratený!

Ďalšie výroky Sloana, ktorým sa tlieskalo, zneli:

– Ani jeden politik na svete nemá odvahu, aby to vyslovil nahlas, ale na rukojemníkov vrátane amerických sa treba pozerať ako na ľudí, ktorých možno obetovať.

– Jediný spôsob, ako pristupovať k teroristom, je antiterorizmus, čo znamená ustavične po nich pátrať a tajne ich ničiť – je to jediný jazyk, ktorému rozumejú. Sem patrí aj

zásada nikdy s nimi nevyjednávať a neplatiť im výkupné, či už priamo alebo nepriamo!

– Teroristi, ktorí nedodržiavajú nijaké civilizované normy správania, nesmú očakávať, že po prichytení pri čine ich budú ochraňovať zákony a princípy, ktoré sami znevažujú. Aj sami Angličania, v ktorých je úcta k zákonu hlboko zakorenená, boli nútení tieto zákony občas porušiť, keď sa chceli chrániť pred zločinnou bezohľadnosťou IRA.

– Nech podnikneme čokoľvek, terorizmus nevymizne, lebo vládam a organizáciám, ktoré ho podporujú, v skutočnosti nejde o dohody a kompromisné riešenia. Sú to fanatici, ktorí používajú ako zbraň iných fanatikov.

– Ani my v Spojených štátoch neostaneme dlho ušetrení od terorizmu. Na tento surový a všade prenikajúci spôsob boja však nie sme pripravení ani mentálne, ani inak.

Keď kniha vyšla, istá časť vedenia CBA znervóznela z výrokov, že na rukojemníkov „sa treba pozerať ako na ľudí, ktorých možno obetovať“ a že teroristov treba „tajne ničiť“. Obávali sa, že to vyvolá voči ich spoločnosti politické námietky a vzbudí to odpor verejnosti. Ako sa nakoniec ukázalo, na znepokojenie neboli dôvody a šéfstvo sa rýchlo pridalo k pochvalným zborom.

Sloane zažiaril, keď odložil štedré vyúčtovanie honoráru.

„Zaslúžiš si to a som na teba hrdá,“ povedala Jessica. „Najmä preto, že sa nepúšťaš do bezhlavých kontroverzií.“ Odmlčala sa. „Aby som nezabudla, telefonoval tvoj otec. Príde zajtra hneď zrána a chcel by ostať týždeň.“

Sloane sa usmial. „Nie je to priskoro? Veď tu bol nedávno.“

„Je osamelý a starne. Možno aj ty budeš raz taký, keď sa Nicky jedného dňa ožení a ty si obľúbiš nevestu a budeš s ňou chcieť byť.“

Obaja sa zasmiali, vediac, ako mal Angus Sloane rád Jessiku a ona jeho, a že v niektorých smeroch si boli bližší ako otec so synom.

Angus býval od smrti svojej ženy na Floride.

„Vždy sa teším, keď je u nás,“ povedala Jessica. „Aj Nicky.“

„Tak dobre, v poriadku. No kým tu otec bude, pokús sa, prosím ťa, svojím vplyvom obmedziť jeho reči o cti, vlastenectve a podobných veciach.“

„Viem, na čo myslíš. Dobre, urobím, čo sa bude dať.“

Išlo o to, že Sloane starší sa ešte vždy pokladal za hrdinu druhej svetovej vojny – bol veliteľom bombardéra a vyznamenali ho Striebornou hviezdou a Leteckým krížom prvého stupňa. Po vojne začal pracovať na daňovej správe ako revízor účtov – kariéra to nebola bohviekaká, ale bol nezávislý a mal slušnú penziu. No v jeho myšlienkach naďalej dominovali vojenské roky.

Crawford si síce vážil otcove vojenské zásluhy, ale zo skúsenosti už dobre vedel, aký vie byť starý pán únavný, keď sa pustí do jednej zo svojich obľúbených tém – „Úpadok čestnosti a morálnych hodnôt v dnešnom svete“, ako ju často nazýval. Jessike sa však darilo púšťať svokrove ponosy a horlenie jedným uchom dnu a druhým von.

Rozhovor medzi Jessikou a Sloanom pokračoval pri večeri, čo boli odjakživa ich obľúbené chvíle. Do ich domácnosti chodila každý deň slúžka, ale večeru pripravovala Jessica sama a všetko si zorganizovala tak, aby po mužovom príchode z práce strávila v kuchyni čo najmenej času.

Sloane zamyslene povedal: „Viem, čo si mala na mysli, keď si pred chvíľou povedala, že sa nepúšťam do bezhlavých kontroverzií. Áno, v živote som mohol hádam častejšie riskovať. Ale na niektoré veci v tejto knihe som mal veľmi vyhranený názor. A dosiaľ ho mám.“

„Myslíš na terorizmus?“

Prikývol. „Odvtedy, čo som to napísal, som často uvažoval, ako by sa mohol terorizmus dotknúť nás dvoch. Preto som urobil isté opatrenia. Dosiaľ som ti o nich nepovedal, ale mala by si o nich vedieť.“

Jessica naňho vrhla zvedavý pohľad a Sloane pokračoval: „Zišlo ti niekedy na um, že človeka ako ja by mohli uniesť, že by sa mohol stať rukojemníkom?“

„Zišlo, keď si bol v zahraničí.“

Pokrútil hlavou. „Mohlo by sa to stať aj tu. Vždy musí byť niekto prvý a ja som spolu s ostatnými v televízii ako v akváriu. Keby teroristi začali operovať tu v USA – a som presvedčený, že onedlho začnú – ľudia ako ja budú pre nich príťažlivou návnadou, lebo sme stredobodom pozornosti vo všetkom, čo robíme, alebo čo iní urobia nám.“

„A čo rodiny? Aj tie by mohli byť terčom?“

„To je veľmi nepravdepodobné. Teroristi pôjdu po mne. Po niekom, kto je na verejnosti všeobecne známy.“

Jessica celá nesvoja povedala: „Spomínal si dajaké opatrenia. Aké?“

„Také, ktoré sa uplatnia až potom, čo sa stanem rukojemníkom – ak k tomu dôjde. Vypracoval som ich s istým právnikom, ktorého dobre poznám, volá sa Sy Dreeland. Pozná všetky podrobnosti a má moje splnomocnenie zverejniť ich, ak a keď to bude potrebné.“

„Nemám veľmi rada podobné rozhovory,“ povedala Jessica. „Znervózňujú ma, a vôbec, načo môžu byť dobré hocaké opatrenia, keď sa už niečo stane?“

„Dovtedy sa musím spoliehať na ochranu, ktorú mi poskytuje naša televízna spoločnosť,“ pokračoval Sloane. „Takú ochranu mi viacmenej poskytuje. No potom, presne tak, ako som povedal vo svojej knihe, nechcem, aby za mňa niekto zaplatil výkupné, a to ani z našich peňazí. Preto som v tomto zmysle urobil vyhlásenie – má všetky právne náležitosti.“

„Chceš teda povedať, že všetky naše peniaze budú zmrazené?“

Pokrútil hlavou. „Nie. To by som nemohol urobiť, ani keby som chcel. Takmer všetko, čo vlastníme – tento dom, bankové konto, akcie, zlato, valuty – patrí nám dvom spoločne a ty s tým budeš môcť disponovať podľa svojej vôle tak ako doteraz. Ale keď zverejnia moje vyhlásenie, keď bude každý vedieť, aký mám na to názor, chcel by som mať istotu, že sa nepustíš inou cestou.“

Jessica zaprotestovala: „Zbavuješ ma práva rozhodovať.“

Sloane jemne namietol: „Nie, drahá Jessica. Zbavujem ťa strašnej zodpovednosti a dilemy.“

„Ale čo ak bude televízia ochotná zaplatiť výkupné?“

„O tom pochybujem, a rozhodne to nebude ochotná urobiť proti môjmu želaniu, ktoré je výslovne uvedené v knihe a zopakované vo vyhlásení.“

„Vravíš, že spoločnosť ti poskytuje určitú ochranu. To počujem prvý raz. Aká je to ochrana?“

„Keď prídu telefonické hrozby alebo výhražné listy s istým podtónom, alebo keď sa začnú šíriť chýry o nejakom útoku – stáva sa to vo všetkých spoločnostiach a najmä moderátorom – potom sa zavolá súkromná polícia. Sú nasadení v celej budove a všade, kde pracujem, a robia, čo je už povinnosťou takýchto bezpečnostných zložiek. V mojom prípade sa to stalo už viac ráz.“

„Nikdy si mi o tom nepovedal.“

„Nie, nepovedal,“ prikývol.

„A čo si mi ešte nepovedal?“ V Jessikinom hlase sa ozval ostrý tón, hoci sa sama nevedela rozhodnúť, či sa má hnevať, že jej niečo zamlčal, alebo sa strachovať.

„Pokiaľ ide o televíziu, je to všetko, ale s Dreelandom som zariadil ešte niektoré veci.“

„Žiadala by som priveľa, keby som sa chcela o nich dozvedieť?“

„Naopak, je dôležité, aby si o nich vedela.“ Sloane si nevšímal iróniu, ku ktorej sa jeho žena v rozrušení občas uchyľovala. „Keď dnes niekoho unesú, nech sa to stane kdekoľvek na svete, je isté, že únoscovia urobia, alebo budú musieť urobiť videonahrávku. Takáto nahrávka sa

potom zverejní, niekedy prostredníctvom televízie, ale nikto nevie, či vznikla dobrovoľne alebo z donútenia, a ak bola vynútená, tak do akej miery. No ak sú vopred dohodnuté signály, rukojemník má možnosť jednoznačne oznámiť, o čo ide. Možno o tom nevieš, ale čoraz väčší počet ľudí, ktorí prichádzajú do úvahy ako potenciálni rukojemníci, necháva u svojich právnikov inštrukcie a zostavuje si signálny kód.“

„Keby to nebolo také vážne, znelo by to ako zo špionážneho románu,“ povedala Jessica. „Aké signály si si teda dohodol ty?“

„Keď si obliznem pery, čo možno ľahko urobiť a nevzbudí to pozornosť, znamená to: Robím to proti svojej vôli. Neverte z toho ani slovo. Keď si poškriabem alebo pošúcham pravé ucho, znamená to: Moji väznitelia sú dobre organizovaní a dobre ozbrojení. Keď to urobím na ľavom uchu, bude to znamenať: Je tu uvoľnená disciplína. Útok zvonka by mohol mať úspech. Sú aj iné znamenia, ale teraz to nechajme. Nechcem ťa znepokojovať.“

„Nuž, naozaj ma to znepokojuje,“ povedala Jessica. Položila si otázku: Mohlo by sa to stať? Mohli by Crawfa uniesť a niekam odpratať? Zdalo sa to neuveriteľné, ale neuveriteľné veci sa stávajú takmer každý deň.

„Odhliadnuc od strachu,“ povedala zamyslene, „musím uznať, že ma to dosť fascinuje, lebo túto stránku tvojej osobnosti som doteraz nepoznala. No prečo si potom neabsolvoval ten bezpečnostný kurz, o ktorom sme hovorili?“

Bol to antiteroristický kurz, ktorý organizovala britská firma Paladin Security a informácie o ňom priniesli niektoré americké televízne stanice. Kurz trval týždeň a jeho cieľom bolo okrem iného pripraviť ľudí presne na tú situáciu, o ktorej Sloane hovoril – ako sa má správať rukojemník. Ďalej v ňom učili sebaobranu bez zbrane – Jessica Sloana nabádala, aby sa to naučil, keď roku 1986 zaútočili na newyorskej ulici na moderátora Dana Rathera. Napadli ho bez príčiny dvaja muži a Rather skončil v nemocnici. Útočníkov nevypátrali.

„Je problém nájsť si na taký kurz čas," povedal Sloane. „Ale keď sme už pri tom, ešte stále chodíš na BZ?"

BZ bola skratka pre boj zblízka, špecializovanú verziu boja s holými rukami, ktorý praktikujú elitné jednotky britského letectva. Kurz viedol penzionovaný britský generál, ktorý žil v New Yorku, a Jessica chcela, aby sa Sloane zapísal aj tam. Keďže si nevedel nájsť čas, zapísala sa sama.

„Už nie pravidelne," odvetila. „Ale každý mesiac hodinudve cvičím, aby som sa udržala vo forme, a niekedy chodím na prednášky generála Wadea."

Sloane prikývol. „Dobre."

Jessica rozrušená rozhovorom v tú noc ťažko zaspávala.

Posádka fordu Tempo zvonku pozorovala, ako v dome zhasínajú svetlá. Ohlásili to telefónom a odišli, lebo denná služba sa im skončila.

8

Pozorovanie Sloanovho domu sa opäť začalo ráno krátko po pol siedmej. Tentoraz použili Chevrolet Celebrity a Kolumbijci Carlos a Julio sedeli na predných sedadlách skrčení – bola to bežná pozorovacia technika, aby ich nebolo vidieť z okolitých áut. Chevrolet stál za Sloanovým domom v príhodnej bočnej uličke a Carlos s Juliom ho pozorovali v spätných zrkadlách.

Obaja boli napätí, lebo vedeli, že nadišiel deň akcie, vyvrcholenie dlhých a obozretných príprav.

O pol ôsmej došlo k nepredvídanej udalosti – k Sloanovmu domu prišiel taxík. Vystúpil z neho starší muž s kufrom. Vošiel dnu a ostal tam. Jeho príchod znamenal komplikácie a posádka chevroletu sa telefonicky spojila s dočasným hlavným stanom, vzdialeným asi tridsať kilometrov.

Spoľahlivé spojenie a dostatočné vybavenie dopravnými prostriedkami svedčilo o tom, že pri tejto operácii sa nešetrilo výdavkami. Sprisahanci, ktorí zosnovali a zorganizovali toto sledovanie a akciu, ktorá bude nasledovať, boli skúsení, dôvtipní a finančne dobre zabezpečení.

Spolupracovali so zlopovestným zločineckým Medellínskym kartelom v Kolumbii, spolkom drogových magnátov. Newsweek o ňom roku 1988 napísal, že je „bohatý ako General Motors a bezohľadný ako Idi Amin“. Členovia kartelu, dodal Newsweek, „sa nezastavia pred ničím,

nevedia, čo je to úcta a slušnosť, a nemajú nijaké zábrany“.

Beštiálne surový Medellínsky kartel mal v Kolumbii na svedomí nespočetné násilnosti a krvavé vraždy a medzi obeťami boli policajti, sudcovia a novinári. Vedenie kartelu sa občas spájalo s kolumbijskou socialisticky orientovanou partizánskou frakciou M-19, ktorá počas jedného orgiastického vraždenia roku 1986 zabila deväťdesiat ľudí, medzi nimi polovicu Najvyššieho súdu v Kolumbii. A Medellínsky kartel sa tešil napriek tejto odpudzujúcej povesti úzkym stykom s rímskokatolíckou cirkvou – priaznivo sa o ňom zmieňoval kardinál a biskup otvorene priznal, že od priekupníkov s drogami dostáva peniaze.

V tomto prípade však Medellínsky kartel nekonal vo vlastnom mene, ale pre peruánsku maoistickú teroristickú organizáciu Sendero Luminoso čiže Svetlý chodník. Moc tejto organizácie sa v Peru čoraz väčšmi rozmáhala, kým oficiálna vláda bola čoraz neschopnejšia a slabšia. Doménou Svetlého chodníka boli kedysi Andy a centrá ako Ayacucho a Cuzco, ale dnes sa ich záškodnícke oddiely preháňali hlavným mestom Limou, kde organizovali bombové útoky a atentáty. Aj v Lime mali tajných stúpencov vo vládnych a armádnych kruhoch.

Spojenie medzi Svetlým chodníkom a Medellínskym kartelom nebolo nič nezvyčajné. Svetlý chodník pravidelne najímal zločincov na únosy, najmä cudzích štátnych príslušníkov; také únosy boli v Peru veľmi časté,

hoci v amerických oznamovacích prostriedkoch sa o nich veľa nehovorilo.

Pokladnicu Svetlého chodníka štedro zásobovali peniaze z obchodu s drogami. Táto organizácia kontrolovala rozsiahle oblasti v Andách, bohaté na kokové plantáže. Z koky sa vyrábala pasta a tú odosielali z odľahlých letísk do Kolumbie, kde ju spracúvali na kokaín.

Svetlý chodník síce úzkostlivo popieral, že by mal prsty v obchode s drogami, ale dostával veľké finančné príspevky od organizácií, ktoré v ňom mali prsty – okrem iného aj od Medellínskeho kartelu.

Obaja kolumbijskí hrdlorezi si teraz v chevrolete prezerali kartotéku polaroidových fotografií, na ktoré Carlos, zručný fotografista, zachytil počas posledných štyroch týždňov všetky osoby vstupujúce do Sloanovho domu. Starší muž, ktorý práve prišiel, medzi nimi nebol.

Julio vzal telefón a zakódovane to oznámil.

„Prišiel modrý balíček. Dodávka číslo dva. Balíček je v sklade. Nemôžeme nájsť objednávku.“ Preložené: Prišiel muž. Taxíkom. Vošiel do domu. Nevieme, kto to je, nemáme jeho fotografiu.

Na druhom konci zlostne vyštekol Miguel, veliteľ celej akcie: „A číslo potvrdenky?“

Juliovi tieto šifry robili ťažkosti. Ticho zahrešil, listujúc v zápisníku, aby otázku dešifroval. Znela: Koľko rokov má ten človek? Prosebne pozrel na Carlosa. „Un viejo. Aký je starý?“ Carlos vzal zápisník a prečítal si otázku. „Povedz mu – číslo potvrdenky sedemdesiatpäť.“

Julio poslúchol a vzápätí prišla ďalšia nervózna otázka: „Je na tom modrom balíčku niečo zvláštne?“ Julio ignoroval kód a povedal: „Prišiel s kufrom. Vyzerá to, že chce ostať.“

V schátranom prenajatom dome južne od mestečka Hackensack v štáte New Jersey sedel muž, ktorý sa volal Miguel, a ten pri Juliovej nedbanlivosti v duchu zahrešil. Musí pracovať s takými pendejos! V kódovacej knižke bola veta, ktorá na jeho otázku odpovedala. Všetkých predsa sto ráz upozorňoval, že rádiotelefóny môže hocikto odpočúvať. V obchodoch sú dostať prístroje, ktorými sa možno na prenosné telefóny napojiť. Miguel sa dopočul, že istá rozhlasová stanica takýto prístroj používala a potom sa chválila, že prekazila niekoľko protizákonných akcií.

Estúpidos! Už mal vyše hlavy idiotov, ktorých mu pridelili – veď išlo o úspech ich poslania a v stávke boli ich životy a sloboda – a prvoradá bola bdelosť, ostražitosť, ustavične byť v strehu, nie iba občas, ale naozaj ustavične!

Pokiaľ išlo o jeho osobu, vždy bol nadmieru opatrný. Preto ho nikdy nezatkli, aj keď bol najhľadanejšou osobou v Severnej i Južnej Amerike, a pátrali po ňom aj v niektorých európskych krajinách, Interpol nevynímajúc. Na západnej pologuli ho hľadali rovnako intenzívne ako na druhej strane Atlantiku jeho teroristického pobratima Abu Nidala. Miguel bol na to dosť pyšný, hoci nezabúdal, že s pýchou kráča ruka v ruke nadmerné sebavedomie, a pred tým sa tiež chránil.

Napriek mnohým zložitým situáciám, ktoré prežil, bol ešte mladý – ťahalo mu na štyridsiatku. Jeho zovňajšok bol vždy nenápadný, vyzeral síce dobre, ale nič viac; keď kráčal po ulici, okoloidúci by ho mohli pokladať za bankového úradníka alebo prinajlepšom za vedúceho malého obchodu. Sčasti to bolo preto, lebo si na nenápadnosti veľmi dával záležať. K cudzím pristupoval vždy zdvorilo, ale nie natoľko, aby si ho pre to zapamätali. Väčšina ľudí, s ktorými prišiel náhodou do styku, naňho o chvíľu zabudla.

V minulosti mu bola táto všednosť veľmi prospešná a takisto aj skutočnosť, že nepôsobil autoritatívne. Jeho schopnosť presadiť svoj názor poznali iba tí, pri ktorých ho presadzoval, ale potom bol tvrdý a neoblomný.

Miguelovou výhodou pri terajšej akcii bolo, že sa vedel správať a konať ako Američan, hoci bol Kolumbijčan. Na prelome šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov totiž študoval na Kalifornskej univerzite v Berkeley a jeho hlavným študijným odborom bola angličtina. Trpezlivo sa učil hovoriť bez prízvuku.

V tom období používal svoje pravé meno, Ulises Rodriguez.

Vzdelanie v Berkeley mu umožnili bohatí rodičia. Jeho otec, bogotský neurochirurg, túžil, aby ho jeho jediný syn nasledoval v medicíne, ale Miguel o tento odbor nemal záujem ani vtedy. S príchodom sedemdesiatych rokov predvídal, že v Kolumbii nastanú podstatné zmeny – prechod od prosperujúcej demokratickej krajiny, stojacej na riadnych, legálnych základoch, k nezákonnému raju

neuveriteľne bohatých gangstrov, kde bude vládnuť diktatúra, násilie a strach. Faraónskym zlatým pokladom novej Kolumbie sa stala marihuana a neskôr kokaín.

Taká bola teda Miguelova povaha a nadchádzajúce zmeny ho nezaskočili. Naopak, túžil v nich zohrať úlohu.

Dovtedy podnikal v Berkeley akcie na vlastnú päsť, pri ktorých zistil, že nepozná výčitky svedomia a je schopný zabíjať blížnych rýchlo a rozhodne, bez ľútosti či nepríjemných pocitov.

Prvý raz sa to stalo po noci, ktorú strávil s istou mladou ženou. Zoznámili sa na ulici v Berkeley, keď obaja vystupovali z autobusu. Cestou zo zastávky sa dali do reči a zistili, že obaja sú prvoročiaci. Bol jej zrejme sympatický a pozvala ho do svojho bytu, ktorý bol v schátraných končinách Telegrafnej avenue smerom k Oaklandu. Takéto náhodné známosti boli v tých časoch celkom bežné, bolo to dlho pred érou AIDS.

Po vysiľujúcom milovaní zaspal, a keď sa prebudil, videl, že dievča si ticho prezerá viaceré preukazy totožnosti na rozličné mená, ktoré mal v peňaženke. Už vtedy sa pripravoval na kariéru medzinárodného zločinca. Dievčina o tieto preukazy javila až priveľký záujem – možno to bola informátorka, ale to už nezistil.

Vyskočil z postele, chytil ju a začal škrtiť. Pamätal sa, s akým užasnutým výrazom sa metala, pokúšajúc sa mu vytrhnúť. Potom naňho pozerala zúfalo, s nemou prosbou v očiach a napokon stratila vedomie. Zaujalo ho – celkom klinicky – že vražda mu vôbec nepadla zaťažko.

Hneď začal s radovým pokojom kalkulovať, aké sú šance, že ho chytia, a usúdil, že nulové. V autobuse nesedeli spolu; vlastne sa vôbec nepoznali. Nebolo pravdepodobné, že by si niekto všimol, ako spolu odchádzajú. V činžiaku ani vo výťahu na tretie poschodie nikoho nestretli.

Vyčkal a potom poutieral všetky miesta, ktorých sa mohol dotknúť. Nato si zabalil pravú dlaň do vreckovky, pozhasínal a odišiel, zabuchnúc za sebou dvere.

Nešiel výťahom, ale zbehol núdzovým schodišťom, a kým prešiel cez vestibul na ulicu, presvedčil sa, či tam niekto nie je.

V nasledujúcich dňoch čítal miestne noviny, či v nich nebude zmienka o mŕtvej. Čiastočne rozložené telo dievčiny však objavili až takmer po týždni, o dvatri dni priniesli noviny v tejto súvislosti ďalšiu správičku, ale nevyskytlo sa nič nové, nijaké stopy, a tak noviny stratili záujem a viac sa o tom nepísalo.

Ak sa aj vyšetrovalo, na nijakú súvislosť medzi ním a vraždou sa neprišlo.

V Berkeley spáchal ešte dve vraždy, obidve za Zálivom v San Franciscu – polícia ich možno pokladala za „vraždy z afektu“ neznámych páchateľov, ale on ich bral ako príležitosť pocvičiť sa vo svojich žoldnierskych schopnostiach. Zrejme si počínal dobre, lebo ani v jednom prípade neupadol do podozrenia, ba polícia ho vôbec nevypočúvala.

Keď sa vrátil z Berkeley domov, začal poškuľovať po rozvíjajúcich sa spojeniach medzi magnátmi

z narkomafie. Mal pilotnú licenciu a niekoľko ráz letel s kokovou pastou z Peru do Kolumbie. Onedlho sa spriatelil so zlopovestnou, ale vplyvnou rodinou Ochoovcov, a tá mu pomohla k väčším veciam. Potom prišla M-19 s vraždennými orgiami a Miguel sa zúčastnil na všetkých hlavných akciách a na mnohých menších a dávno stratil prehľad o počte mŕtvol, ktoré za sebou zanechal. Jeho meno sa nevyhnutne stalo známym v medzinárodnom meradle, ale vďaka úzkostlivej obozretnosti nemal v úradnom trestnom registri veľa záznamov.

Miguelove – alebo Rodríguezove – styky s Medellínskym kartelom, M-19 a najnovšie so Svetlým chodníkom sa v priebehu rokov rozširovali. Napriek tomu si zachoval nezávislosť, stal sa medzinárodným zločincom a nesmierne schopným námezdným teroristom, o ktorého služby bol ustavične veľký záujem.

K tomu všetkému patrila prirodzene politika. Miguel bol inštinktívne socialista, vášnivo nenávidel kapitalizmus a pohŕdal podľa jeho názoru pokryteckými, dekadentnými Spojenými štátmi. Zároveň však bol skeptický k akejkoľvek politike a nebezpečenstvo, riziko a čin boli pre jeho život tým, čím je azda pre iných ľudí afrodiziakum.

Práve tento spôsob života ho priviedol pred pol druha mesiacom do Spojených štátov na tajnú prípravu akcie, ktorú uskutočnia v tento deň a o ktorej sa zakrátko dozvie celý svet.

Do USA si pôvodne zvolil cestu z Bogoty cez Rio de Janeiro a vstup cez Miami – čo bola síce okľuka, ale bezpeč-

ná. V Riu si chcel zmeniť pas a totožnosť a do Miami prísť ako brazílsky vydavateľ, ktorý cestuje na Newyorský knižný veľtrh. Tajný kontakt na americkom ministerstve zahraničných vecí však varoval Medellín, že imigračný úrad v Miami si o Miguelovi súrne vyžiadal všetky dostupné informácie a najmä mená, pod ktorými vystupoval v minulosti.

Totožnosť brazílskeho vydavateľa Miguel už raz použil, a hoci bol presvedčený, že sa na to neprišlo, zdalo sa mu múdrejšie vyhnúť sa Miami. Preto odletel z Ria do Londýna, aj keď to znamenalo zdržanie, a tam si zaobstaral celkom novú totožnosť a celkom nový, britskými úradmi vydaný pas.

Bolo to ľahké.

Och, naivné demokracie! Aké sú hlúpe a ľahkoverné! Ako ľahko môžu ich vychvaľovanú slobodu a otvorenosť systémov zneužiť ľudia ako Miguel, ktorí neveria ani v jedno, ani v druhé!

Pred príchodom do Londýna dostal inštrukcie, ako sa to robí.

Najprv zašiel do St. Catherine's House na križovatke Kingsway a Aldwychu, kde registrovali pre Anglicko a Wales narodenia, sobáše a úmrtia. Tam si podal žiadosť o tri rodné listy.

Čie rodné listy? Ľudí, ktorých dátum narodenia sa zhodoval, alebo bol blízky s jeho dátumom narodenia.

S nikým sa nezhováral a jeho sa takisto nikto na nič nepýtal. Jednoducho si vzal päť prázdnych formulárov žiadosti o rodný list a pobral sa s nimi k regálom s veľkými

zväzkami zoradenými podľa rokov. Vybral si rok 1951. Zväzky boli po štvrťrokoch. Vybral si od M po R, október – december.

Narodil sa 14. novembra 1951. Ako listoval, natrafil na meno Dudley Martin, ktorý sa narodil v Keighley v Yorkshire 13. novembra. Meno vyhovovalo; nebolo ani priveľmi nápadné, ale zasa ani také bežné ako napríklad Smith. Perfecto! Miguel si odpísal údaje na jeden z červeno predtlačených formulárov.

Potreboval ešte dve mená. Mal v úmysle požiadať o tri pasy; druhú a tretiu žiadosť podával pre prípad, že by s prvou niečo nevyšlo. Bolo totiž možné, že na meno Dudley Martin už bol pas vydaný. V tom prípade by nový odmietli.

Zvyšné dve mená vpísal do ďalších dvoch formulárov. Zámerne si vybral priezviská, ktoré sa začínali písmenom abecedne vzdialeným od M – Martin. Jedno sa začínalo na B, druhé na Y. To preto, lebo na pasovom úrade mal jeden úradník v agende vždy iba určitú skupinu začiatočných písmen. Tento rozptyl zabezpečoval, že každú z troch žiadostí bude vybavovať iný úradník, takže prípadnú podobnosť si nikto nevšimne.

Miguel dbal, aby sa ani raz nedotkol formulárov, ktoré vypĺňal. Preto si ich vzal päť; zo zvyšných dvoch mal jeden hore a druhý dolu na ochranu ostatných pred odtlačkami prstov; neskôr ich zničí. Vedel, že odtlačky prstov nemožno dokonale odstrániť, ani keď sa dôkladne zotrú – nová vyspelá technika, ninhydrinové a iónovoargónové lasery ich odhalia.

Nato podišiel k oblôčiku, za ktorým sedel pokladník. Tam odovzdal tri žiadosti a stále si dával pozor, aby sa ani jednej nedotkol. Vystavenie každého z troch rodných listov stálo päť libier, ktoré Miguel zaplatil v hotovosti. Povedali mu, že rodné listy budú hotové o dva dni.

Za tie dva dni si obstaral tri adresy na doručovanie pošty.

Z londýnskeho firemného telefónneho zoznamu si vypísal adresy niekoľkých administratívnych agentúr, všetko bežné, nenápadné inštitúcie, kam si možno dať posielať poštu a potom si ju vyzdvihnúť. Zašiel do prvej a zaplatil poplatok päťdesiat libier, opäť v hotovosti. Mal pripravené vysvetlenie – zakladá malý podnik, ale ešte si nemôže dovoliť kanceláriu a sekretárku. Nikto sa však na nič nepýtal. To isté urobil v dvoch ďalších agentúrach, ale ani tam neboli na nič zvedaví. Takto získal tri adresy na tri žiadosti o pas a ani jednu nemohli vystopovať k nemu.

Potom sa v automate tri razy vyfotografoval na pas, zakaždým zmeniac zovňajšok. Na jednej fotografii mal fúziky a bradu, na druhej bol hladko oholený a zmenil si cestičku vo vlasoch a na tretej mal masívne, výrazné okuliare.

Na druhý deň si zašiel do St. Catherine's House po tri rodné listy. Ani teraz nikoho nezaujímalo, na čo ich potrebuje.

Na pošte si už predtým vzal žiadosti o vydanie pasu, pričom opäť dbal, aby sa ani jednej nedotkol. Teraz ich v plastikových rukaviciach vyplnil. Na každej uviedol ako adresu žiadateľa adresu agentúry.

Ku každej žiadosti bolo treba priložiť dve fotografie. Na jednej z nich sa vyžadovalo vyhlásenie od „osoby s profesionálnou kvalifikáciou“, teda od lekára, inžiniera či právnika, že potvrdzuje totožnosť žiadateľa, a ďalej, že ho pozná najmenej dva roky. Miguelovi poradili, aby si napísal toto vyhlásenie sám zmeneným rukopisom a aby použil mená a adresy, ktoré si náhodne vyberie z telefónneho zoznamu. Okrem toho si kúpil gumovú pečiatkovú tlačiarničku, aby mená a adresy vyzneli presvedčivejšie.

Na žiadosti o pas bolo upozornenie, že podpisy ručiteľov sa overujú. To sa však robilo zriedkavo, a možnosť, že by prišli na falšovanie, bola minimálna. Žiadostí bolo totiž priveľa a pracovníkov málo.

Nakoniec sa postaral o tri „identifikované“ fotografie – tie, na ktorých bolo vyhlásenie a ktoré ostanú v archíve pasového úradu. Mäkkou špongiou na ne naniesol slabý roztok domestosu, odlakovača používaného v domácnostiach, ktorý bol obdobou severoamerického prípravku clorox. Fotografie takto o dvatri mesiace vyblednú a znejasnejú a nebude existovať nijaký záber Miguela, alias Dudleyho Martina či iných mien.

Nato Miguel odoslal všetky tri žiadosti, každú s bankovou poukážkou na pätnásť libier. Vedel, že potrvá najmenej štyri týždne, kým mu pošlú vybavené pasy. Bolo to nudné čakanie, ale z bezpečnostných dôvodov sa vyplatilo.

Za ten čas poslal sám sebe niekoľko listov na adresy agentúr. Vždy počkal deňdva a potom sa telefonicky spýtal, či nemá dajakú poštu, a keď dostal kladnú odpoveď, pove-

dal, že po ňu pošle zriadenca. Použil na to náhodných mládencov z ulice, ktorým zaplatil niekoľko libier, a kým od nich listy prevzal, dobre sa presvedčil, či niektorého z nich nesledujú. Rovnakým spôsobom si chcel vyzdvihnúť pasy.

Tie prišli v rozmedzí niekoľkých dní v piatom týždni a Miguel ich bez problémov dostal. Keď mal v ruke tretí, spokojne sa usmial. Excelente! Ako prvý použije pas na meno Dudley Martin; ostatné dva si nechá pre budúcnosť.

Ostával posledný krok – kúpiť si spiatočnú letenku do Spojených štátov. Miguel to urobil ešte v ten deň.

Do roku 1988 potrebovali držitelia britského pasu na vstup do USA vízum. Teraz ho už nebolo treba za predpokladu, že návšteva nepresiahne tri mesiace a návštevník má spiatočnú letenku. Hoci Miguel nemal v úmysle použiť spiatočnú letenku a neskôr ju zničí, jej cena bola maličkosť v porovnaní s rizikom, že by sa znova musel podrobiť úradnej procedúre. Ani tie tri mesiace neprekážali. Nepredpokladal, že bude v USA tak dlho, a keď odíde, bude to buď tajne, alebo pod iným menom, a pas na meno Dudley Martin bude zničený.

Zmena amerických vízových predpisov Miguela potešila. Otvorenosť demokratických systémov zasa raz pomohla človeku jeho typu.

Na druhý deň ráno odletel do New Yorku a na letisku Johrta F. Kennedyho nemal nijaké problémy.

V New Yorku sa hneď vybral do veľkej kolumbijskej komunity v Queens, kde mu agent Medellínskeho kartelu

zohnal bezpečný dompevnosť, kde sa mohol dočasne ubytovať.

„Malá Kolumbia“ sa rozkladala od Šesťdesiatej deviatej po Osemdesiatu deviatu ulicu v oblasti nazvanej Jacksonove výšiny. Bolo to prekvitajúce narkotické centrum a jedna z najnebezpečnejších newyorských oblastí, kde bolo násilie na dennom poriadku a vražda všednou vecou. Uniformovaný policajt sa ta zriedkavo odvážil sám a pešo si tam v noci netrúfli ani dvaja.

Povesť tamojších končín Miguelovi ani najmenej neprekážala. Práve naopak, pokladal ju za ochranu, keď začal plánovať akciu, čerpajúc financie, ktoré mal tajne k dispozícii, a zhromažďovať malý oddiel, na čele ktorého mal stáť. Spolu s ním mal sedem členov a zostavili ho v Bogote.

Julio, ktorý práve hliadkoval pri dome, a Socorro, jediná žena v skupine, boli Kolumbijčania a „spiaci agenti“ Medellínskeho kartelu. Oboch vyslali do Spojených štátov pred niekoľkými rokmi, naoko ako emigrantov, s jediným pokynom, aby sa usadili a čakali, kým príde čas využiť ich služby v súvislosti s obchodom s drogami alebo iným protizákonným cieľom. Tento čas nadišiel.

Julio bol odborník na spoje. Socorro sa počas pobytu v USA vyškolila na ošetrovateľku a získala na túto činnosť diplom.

Socorro mala aj iné spojenie. Prostredníctvom peruánskych priateľov sa stala sympatizantkou a americkou agentkou revolučného Svetlého chodníka. Medzi Juhoameričanmi bolo také kríženie medzi politicky a finančne

motivovaným zločinom bežné a v dôsledku tohto dvojnásobného spojenia vykonávala teraz Socorro akýsi dozor aj v mene Svetlého chodníka.

Zo zvyšných štyroch členov skupiny boli traja Kolumbijčania. Dostali krycie mená Rafael, Luís a Carlos. Rafael bol mechanik a údržbár. Luisa vybrali pre jeho šoférske umenie; bol majster v únikoch, najmä keď ho prenasledovali z miesta činu. Carlos bol mladý, bystrý a počas posledných štyroch týždňov organizoval sledovanie. Všetci traja hovorili plynne po anglicky a v Spojených štátoch boli už viac ráz. Pred touto akciou sa nepoznali a mali falošné pasy s falošnými menami. Dostali pokyn hlásiť sa u toho istého agenta, ktorý zabezpečil Miguelovi bývanie, a potom dostávali príkazy priamo od Miguela.

Posledným členom skupiny bol Američan, ktorý sa pre účely tejto operácie volal Baudelio. Miguel mu ani trocha nedôveroval, ale jeho vedomosti a schopnosti boli pre úspech celej akcie veľmi dôležité.

Miguel sa zamyslel nad renegátskym Američanom Baudeliom a pocítil sklamanie. K tomu sa pridružil hnev na Julia za to, že tak ľahkomyseľne prešiel do normálneho jazyka, keď telefonoval spred Sloanovho domu v Larchmonte.

Miguel sedel v ich dočasnom operačnom centre v Hackensacku, držiac telefón, a silou vôle sa ovládol a potlačil osobné pocity. Rozmýšľal, čo odpovedať.

V hlásení sa hovorilo o mužovi vo veku okolo sedemdesiatpäť rokov, ktorý prišiel pred chvíľou s kufrom do

Sloanovho domu – Juliovými bezstarostnými slovami „vyzerá to, že chce ostať“.

Miguel dostal pred odchodom z Bogoty podrobnú správu, ale ostatným z nej všetko neprezradil. V správe bolo aj to, že Crawford má otca, ktorý zodpovedal opisu príchodzieho. Miguel uvažoval: Dobre, ak prišiel otec za synom na krátku návštevu, je to nepríjemné, ale nič viac. Otca budú musieť zrejme dnes zabiť, ale to nebol nijaký problém.

Prepol na vysielanie a rozkázal: „S modrým balíčkom nič nepodnikajte. Hláste iba novú fakturáciu.“

„Nová fakturácia“ znamenala: ak sa zmení situácia.

„Roger,“ potvrdil Julio stručne.

Miguel zložil prenosný telefón a pozrel na hodinky. Takmer tri štvrte na osem. O dve hodiny bude všetkých sedem členov skupiny na mieste a budú pripravení na akciu. Tá bola starostlivo naplánovaná, rátali aj s komplikáciami, proti ktorým prijali isté opatrenia. Možno bude treba trocha improvizovať, ale nie veľmi.

A nemožno nič odkladať. Mimo územia Spojených štátov sa už podnikajú kroky nadväzujúce na ich činnosť.

9

Angus Sloane spokojne vzdychol, položil šálku od kávy a obrúskom si utrel ústa a striebristošedivé fúziky. „Mô-

žem pokojne vyhlásiť, že dnes ráno sa nikde v celom štáte New York nepodávali lepšie raňajky.“

„A určite nikde s vyšším obsahom cholesterolu,“ dodal jeho syn z druhej strany stola spoza otvorených *New York Times*. „Vieš o tom, že toľko vajec škodí srdcu? Koľko si mal? Tri?“

„Kto by to rátal?“ ozvala sa Jessica. „Okrem toho, ty si ich môžeš dovoliť, Crawf. Chceš ešte jedno, Angus?“

„Nie, ďakujem, moja milá.“ Angus, čulý a bucľatý – prednedávnom mal sedemdesiattri rokov – sa na Jessiku prívetivo usmial.

„Tri vajcia nie sú veľa,“ povedal Nicky. „Raz neskoro v noci som videl film o jednom väzení na juhu. Ktosi tam zjedol päťdesiat vajec.“

Crawford Sloane spustil noviny a povedal: „Volal sa Frajer Luke. Hral v ňom Paul Newman a nakrútili ho roku 1967. Ale Newman ich určite toľko nezjedol. Je to skvelý herec a svojím výkonom ťa presvedčil, že ich zjedol.“

„Raz tu bol agent s Encyklopédiou Britannikou,“ povedala Jessica. „Chcel nám jednu predať, ale povedala som mu, že takú už máme, a živú.“

„Nemôžem si pomôcť, zo správ sa na mňa vždy niečo nalepí,“ usmial sa Sloane. „Je to ako perie. Nikdy nevieš, čo sa ti zachytí v pamäti a čo odfrkne.“

Sedeli v jasnej a veselej jedálni, ktorá susedila s kuchyňou. Angus prišiel pred pol hodinou, vrúcne objal nevestu a vnuka a formálne si podal ruku s Crawfordom.

Napätie medzi otcom a synom – u Crawforda niekedy prechádzalo do podráždenia – trvalo už dlho. Korene malo predovšetkým v rozdielnych názoroch a hodnotovom rebríčku. Angus sa nevedel zmieriť s uvoľňovaním vlasteneckých a osobných morálnych kritérií, ktoré väčšina Američanov prijímala od začiatku šesťdesiatych rokov. Naďalej zápalisto veril v „česť, povinnosť a vlajku“ a zastával názor, že jeho krajania by mali aj dnes prejavovať nekompromisné vlastenectvo, aké existovalo počas druhej svetovej vojny. To bol vrchol Angusovho života, na ktorý donekonečna spomínal. Popri tom sa kriticky staval k mnohým racionálnym zásadám, ktorými sa jeho syn riadil v spravodajstve a ktoré pokladal za normálne a progresívne.

Crawford zasa nevedel byť tolerantný k otcovmu mysleniu, ktoré bolo podľa jeho názoru staromódne a nebralo do úvahy nesmierne sa rozširujúce poznanie na všetkých frontoch – najmä na vedeckom a filozofickom – za vyše štyri desaťročia od druhej svetovej vojny. A bol tu ešte jeden faktor – Crawfordova samoľúbosť (on sám by toto slovo asi nepoužil). Dosiahol vrchol profesionálnej kariéry, a tak si myslel, že jeho názory na –svetové udalosti a problémy ľudstva sú najlepšie a najsprávnejšie.

A vo včasných hodinách toho dňa sa už ukázalo, že odstup medzi Crawfordom a jeho otcom sa nijako nezmenšil.

Angus im už nespočetnekrát vysvetlil, a vysvetľoval to znova, že na návštevu prichádza najradšej hneď ráno a že to tak robil celý život. Preto priletel z Floridy na letisko La

Guardia večer predtým, prenocoval u kamaráta z vojny, ktorý býval neďaleko letiska, a krátko po svitaní sa vydal do Larchmontu autobusom a potom taxíkom.

Crawford pri tejto známej pesničke prevracal oči. Usmiata Jessica prikyvovala, akoby to nikdy predtým nebola počula, a pripravovala pritom Angusovi jeho obľúbené vajcia so slaninou a pre seba a ostatných dvoch naservírovala zdravšiu, doma pripravenú granolu.

„Pokiaľ ide o moje srdce v súvislosti s vajcami na slanine," povedal Angus – občas mu trvalo hodnú chvíľu, kým sa mu v hlave rozležala dajaká poznámka, a potom sa k nej vrátil – „tvrdím, že ak tá moja pumpa prežila dodnes, nemusím sa starať o cholesterol. Ja i moje srdce sme preskákali všeličo a tu sme. Vedel by som o tom rozprávať, ajaj."

Crawford Sloane trocha spustil noviny, aby videl na Jessiku a mohol ju varovať pohľadom: Rýchlo zmeň tému, kým nezačne spomínať. Jessica sotva badateľne mykla plecom, čo znamenalo: Ak chceš, urob to sám.

Sloane zložil noviny a povedal: „Už zistili počet obetí včerajšej havárie v Dallase. Je to príšerné. Myslím, že na budúci týždeň sa k tomu v správach ešte vrátime."

„Videl som to včera večer v televízii," povedal Angus. „Robil to ten Partridge. Páči sa mi. Keď má reportáže zo zahraničia, najmä o našich vojakoch, som hrdý, že i ja som Američan. Nie všetci od vás to tak robia, Crawford."

„Lenže je v tom háčik, otec," povedal Sloane. „Harry Partridge nie je Američan, ale Kanaďan. A okrem toho sa budeš musieť bez neho istý čas zaobísť. Dnes odchádza na

dlhšiu dovolenku.“ Potom sa zvedavo spýtal: „Kto z našich ľudí ti nevnuká pocit hrdosti?“

„Takmer nikto. Vy v televízii skoro všetko očierňujete, hlavne vlastnú vládu, púšťate sa do sporov s úradmi, robíte, čo môžete, aby prezident vyzeral takýto maličký. Dnes už nikto nie je na nič hrdý. Tebe to vôbec neprekáža?“

Keď Sloane neodpovedal, Jessica mu ticho povedala: „Otec na tvoju otázku odpovedal. Teraz by si mal odpovedať ty.“

„Otec,“ povedal Sloane, „o týchto veciach sme už debatovali, a pokiaľ viem, nikdy sme sa nezhodli. To, čo ty označuješ ako očierňovanie, my v spravodajstve pokladáme za legitimné kladenie otázok, na ktoré má verejnosť právo poznať odpoveď. Úlohou spravodajstva je pýtať sa politikov a úradníkov, spochybňovať všetko, čo nám hovoria – a tak je to dobre. Vlády totiž klamú a podvádzajú – demokrati, republikáni, liberáli, socialisti, konzervatívci. Keď sa raz dostanú do funkcie, robia to všetci.

My zo spravodajstva sme, samozrejme, niekedy tvrdí a občas – to uznávam – zájdeme priďaleko. Ale vďaka nám vyjde najavo množstvo neprávostí a pokrytectva, ktoré v minulosti ľuďom pri moci obyčajne prešli. Takže vďaka ostrejšie zameranému spravodajstvu, s ktorým prišla televízia, je naša spoločnosť trocha lepšia, o čosi čistejšia a princípy tejto krajiny sa o kúsok priblížili k tomu, aké by mali byť.

A pokiaľ ide o prezidentov, otec, ak niektorí z nich vyzerali maličkí, a o väčšine sa to naozaj dá povedať, zaprí-činili si to sami. Jasné, my z masmédií tomu semtam pomôžeme, a to preto, že sme skeptici, niekedy cynici a často nedôverujeme liečivému sirupu, ktorý prezidenti ľuďom rozdávajú. No svinstvo na vysokých miestach, na všetkých vysokých miestach, nás rozhodne oprávňuje, aby sme boli takí, akí sme.“

„Ja by som chcel, aby prezident akosi patril všetkým, nielen jednej strane,“ povedal Nicky. A zadumane dodal: „Nebolo by bývalo lepšie, keby otcovia národa urobili Washingtona kráľom a Franklina alebo Jeffersona prezi-dentom? Potom by Washingtonove deti a vnuci boli kráľmi a kráľovnami, takže by sme mali hlavu štátu, na ktorú by sme mohli byť hrdí, a prezidenta, ktorého by sme mohli kritizovať, tak ako to majú Briti s ministerským predsedom.“

„Veľká škoda pre Ameriku,“ povedal Sloane, „že si ne-bol na Konštitučnom zjazde, aby si to presadil. Washing-tonove deti boli síce adoptované, ale inak je to rozumnej-šie ako väčšina z toho, čo sa stalo vtedy a odvtedy.“

Všetci sa rozosmiali, a keď zvážneli, Angus povedal: „Spravodajstvo z mojej vojny – pre teba je to druhá svето-vá vojna, Nicky – bolo iné ako dnes. Vtedy sme mali pocit, že tí, čo o nej píšu alebo hovoria v rozhlase, sú vždy na našej strane. A to sa zmenilo.“

„To bola iná vojna a iné časy,“ namietol Crawford. „Takisto ako sa dnes získavajú správy iným spôsobom a mení sa aj koncepcia spravodajstva. Mnohí z nás už

nevyznávajú zásadu ‚v práve či v nepráve, ale je to moja vlasť.“

Angus si vzdychol: „Veru by som si nebol pomyslel, že toto budem počuť od vlastného syna.“

Sloane mykol plecami: „Nuž tak to počuješ teraz. Tí z nás, ktorým ide o pravdivé spravodajstvo, chceme mať istotu, že naša vlasť je v práve, že nás nikto zo zodpovedných nekŕmi nezmyslami. A zistiť to môžeš iba tak, že kladieš tvrdé otázky na telo.“

„Myslíš, že v mojej vojne sa nekládli otázky na telo?“

„Nie dosť na telo,“ odvetil Sloane. Zmĺkol. Uvažoval, či zájsť ešte ďalej, a potom sa rozhodol, že zájde. „Nebol si medzi prvými, ktorí bombardovali v B-17 Schweinfurt?“

„Áno,“ prikývol Angus a Nickymu vysvetlil: „Bolo to hlboko v Nemecku, Nicky. V tých časoch hrozné miesto.“

Crawford dosť bezohľadne pokračoval: „Raz si mi povedal, že cieľom náletov na Schweinfurt bolo zničiť továrne na ložiská. Vraj tí, ktorí nariadili bombardovanie, verili, že zastavia nemeckú vojnovú mašinériu, keď nebude mať ložiská.“

Angus pomaly prikývol. Vedel, čo príde. „To nám povedali.“

„Potom vieš aj to, čo sa po vojne zistilo – že to nevyšlo. Že napriek týmto a iným náletom, ktoré stáli toľko amerických životov, Nemcom ložiská nikdy nechýbali. Politika, zámery, všetko bolo mylné. Nehovorím, že tlač mohla vtedy zabrániť tomu strašnému plytvaniu ľudskými životmi. Ale dnes by sme kládli otázky – nie až po všetkom, ale ešte počas akcie, takže naše otázky a verejná informo-

vanosť by znamenali istú zábranu a pravdepodobne by nédošlo až k takým stratám na životoch.“

Angusovi sa pri synových slovách chvela tvár, mraštil ju od bolestných spomienok. Upreli sa naňho všetky pohľady a on akoby sa zmenšil, strácal sám v sebe, akoby zrazu ostarel. Trasľavým hlasom povedal: „Pri Schweinfurte sme stratili päťdesiat bombardérov B-17. Jednu posádku tvorilo desať ľudí. To znamená, že sme stratili päťsto ľudí za jediný deň. V tom istom októbrovom týždni roku 1943 sme stratili ďalších osemdesiatosem B-17 – skoro deväťsto ľudí.“ Prešiel takmer do šepotu. „Ja som sa na tých náletoch zúčastnil. Najhoršie to bolo v noci, keď som okolo seba videl toľko prázdnych postelí – patrili tým, ktorí sa nevrátili. V noci som sa prebudil, poobzeral sa a žasol som: Prečo ja? Prečo som sa ja vrátil – aj vtedy, aj v nasledujúcich týždňoch – keď sa toľkí nevrátili?“

Malo to ozdravujúci a zároveň dojímavý účinok a Sloane si zrazu vyčítal, že vôbec prehovoril, že sa pokúšal presadiť v polemike s otcom. Povedal: „Prepáč, otec. Neuvedomil som si, že jatrím starú ranu.“

No Angus akoby ho nepočul. Pokračoval: „A boli to dobrí ľudia. Samí dobrí chlapci. Moji kamaráti.“

Sloane zavrtel hlavou. „Naozaj otec, nechajme to. Strašne ma to mrzí.“

„Dedko,“ ozval sa Nicky, ktorý pozorne počúval: „Keď si bol vo vojne a robil tie veci, veľmi si sa bál?“

„Panebože, Nicky! Či som sa bál? Bol som vydesený. Keď okolo nás vybuchoval flak a lietali kusiská ostrej ocele, že by ťa rozsekali na kúsky… keď sa na nás vyrútili

nemecký stíhači so štekajúcimi guľometmi a kanónmi a ty si mal vždy pocit, že mieria rovno na teba… a keď ostatné B-17 padali, niekedy v plameňoch alebo v prudkých vývrtkách, takže posádky nemohli vyskočiť… a to vo výške 9000 metrov, kde bola taká zima a vzduch taký riedky, že keď si sa od strachu spotil, pot mrzol a aj s kyslíkom si mohol sotva dýchať… Áno, niekedy som mal srdce až v hrdle a niekedy aj všetky vnútornosti.“

Angus zmĺkol. V jedálni sa rozhostilo ticho. Dnes to bolo akési iné, nie iba jeho zvyčajné spomínanie. Potom pokračoval, adresujúc to len Nickymu, ktorý hltal každé slovo. Zdalo sa, že sú tam iba oni dvaja, iba dedo s vnukom.

„Voľačo ti poviem, Nicky, a to som doteraz nepovedal živej duši, nikomu na svete. Raz som sa tak bál, že…“ pozrel na ostatných, akoby prosil o porozumenie, „tak som sa bál, že som pustil do nohavíc.“

„A čo si robil potom?“ spýtal sa Nicky.

Jessica si robila o Angusa starosti a chcela zasiahnuť, ale Sloane jej naznačil, aby mlčala.

Angusov hlas spevnel. Očividne sa mu vrátilo trocha hrdosti. „Čo som mohol robiť? Bolo to nepríjemný, ale raz som tam bol a musel som plniť svoju povinnosť. Ako bombometčík. Keď veliteľ letky – bol to náš pilot – priletel do určeného priestoru a nasadil kurz na cieľ, povedal mi do interkomu: ‚Je tvoj, Angus. Daj mu!‘ Natiahol som sa nad zameriavač, upokojil som sa a dal som si na čas. Tých pár chvíľ, Nicky, bol pánom lietadla bombometčík. Dostal

som cieľ presne do kríža na zameriavači a zhodili sme bomby. Bol to signál pre letku, aby aj oni zhodili bomby.“

Angus pokračoval: „Tým ti chcem povedať, Nicky, že nie je nič zlé na tom, ak sa na smrť bojíš. To sa môže stať aj najlepším. Dôležité je, aby si vytrval, aby si sa ovládol a robil, čo treba.“

„Rozumiem, dedko,“ povedal Nicky vecne a Crawford sa v duchu spýtal, koľko z toho pochopil. Pravdepodobne dosť. Nicky je inteligentný a citlivý. A Crawf si ďalej položil otázku, či si dal v minulosti dosť námahy, aby otca pochopil.

Pozrel na hodinky. Bol čas pobrať sa. Zvyčajne chodil do práce na pol jedenástu; dnes však pôjde skôr, lebo chce zájsť za prezidentom spravodajského úseku a pozhovárať sa s ním o vyhodení Chucka Insena z miesta šéfsmenára. Ich včerajšia potýčka ho stále škrela a Sloane bol pevne rozhodnutý, že presadí zmeny vo výbere spravodajstva.

Vstal od stola, ospravedlnil sa a šiel sa hore obliecť.

Vybral si kravatu – tú istú, ktorú bude mať večer na obrazovke – starostlivo si ju uviazal a pritom myslel na otca, predstavujúc si scény nad Schweinfurtom a inde, ktoré otec opísal. Angus mohol mať v tom čase čosi vyše dvadsať rokov – polovicu Sloanovho veku, ešte zelenáč, ktorý sotva žil a mal strašný strach zo smrti, určite príšerný. Sloane nič podobné nezažil ani ako korešpondent vo Vietname.

Zrazu pocítil výčitky svedomia, že to nepochopil skôr, že sa o to nezaujímal hlbšie či s väčšou účasťou.

Chyba je v tom, uvažoval Crawford, že je profesionálne natoľko zaangažovaný do aktuálnych udalostí a správ. V dôsledku toho mu minulé udalosti prichodia ako história, ktorá už nemá čo povedať rušnému vreniu dneška. Také myslenie je profesionálnou deformáciou a zažil ho aj u iných. Lenže minulé udalosti majú čo povedať jeho otcovi a na tom sa nič nezmení.

Crawford bol dobre informovaný. O náletoch na Schweinfurt čítal v knihe Čierny štvrtok. Autor Martin Caidin prirovnával tieto nálety k „nesmrteľným bojom o Gettysburg, St. Mihiel a Argonne, o Midway, Bulge a Pork Chop Hill“.

A k tejto dlhej ságe patrí aj môj otec, pripomenul si Crawford. Ešte nikdy sa na to nedíval z tohto pohľadu.

Obliekol si sako, skontroloval sa v zrkadle a spokojný so zovňajškom sa vrátil dolu.

Dal zbohom Jessike a Nickymu, potom pristúpil k otcovi a ticho mu povedal: „Vstaň!“

Angusa akoby to zmiatlo. Crawford zopakoval: „Vstaň!“

Angus odsunul stoličku a pomaly vstal. Inštinktívne sa postavil do pozoru, ako to mal občas vo zvyku.

Crawford podišiel k nemu, objal ho, pevne si ho privinul a pobozkal ho na obe líca.

Angus bol prekvapený a zapýrený. „Nože no! Čo to má znamenať?“

Crawford mu pozrel do očí a povedal: „Mám ťa rád, starký.“

Na prahu sa ešte obzrel. Na Angusovej tvári poihrával oduševnený úsmev. Všimol si, že Jessica má v očiach slzy. Nicky žiaril.

Dvojicu pozorovateľov – Carlosa a Julia – prekvapilo, keď videli, že Sloane odchádza z domu prv ako zvyčajne. Ihneď to ohlásili Miguelovi.

Ten už odišiel z operačného centra v Hackensacku a viezol sa spolu s ostatnými v mikrobuse nissan, ktorý bol vybavený prenosným telefónom. Práve prechádzali cez Washingtonov most medzi New Jersey a New Yorkom.

Miguela to neznepokojilo. Odpovedal tiež kódom, že pripravená akcia sa rozbehla a že časový plán urýchlia, ak bude treba. A sebavedome si povedal: „To, čo ideme urobiť, je také nečakané, že to prevráti logiku hore nohami, a všetci si budú klásť zúfalú otázku: Prečo?“

10

Približne v tom čase, keď Crawford Sloane odišiel z domu do CBA News, Harry Partridge sa prebudil v Kanade – v meste Port Credit neďaleko Toronta. Tvrdo spal a v prvých chvíľach po prebudení si nevedel spomenúť, kde je. Stávalo sa mu to často, lebo spával raz tu, raz tam.

Keď si sústredil myšlienky, všimol si známe veci a vedel, že ak si sadne – čo sa mu ešte nechcelo – uvidí cez oblok šíru hladinu jazera Ontario.

Partridge používal tento byt ako svoju základňu, ako útočište. Kvôli kočovnému charakteru svojej práce ho využíval iba krátkodobo. Mal tu zopár osobných vecí – dajaké šatstvo, knihy, zarámované fotografie a suveníry z rozličných miest, ktoré kedysi navštívil – ale byt nebol zapísaný na jeho meno. Štítok pri zvončeku vo vestibule o päť poschodí nižšie oznamoval, že nájomníkom je V. Williamsová (V znamenalo Vivien), ktorá tu mala trvalé bydlisko.

Každý mesiac, nech sa nachádzal kdekoľvek na svete, posielal Vivien dostatočne veľký šek na zaplatenie nájomného a ona tu za to bývala a udržiavala jeho kráľovstvo. Táto dohoda mala rôzne výhody, medzi ktoré patrilo aj príležitostné milovanie, a vyhovovala obom.

Vivien pracovala ako zdravotná sestra v neďalekej nemocnici Queensway a Partridge teraz počul, ako chodí po kuchyni. Pravdepodobne mu robí čaj, lebo ho mal ráno rád, a onedlho mu ho prinesie. V myšlienkach zablúdil k včerajším udalostiam a k ceste lietadlom na zmeškanom lete z Dallasu na Pearsonovo medzinárodné letisko v Toronte.

Udalosť na dallaskom letisku bral profesionálne a nijako mimoriadne sa nad ňou nezamýšľal. Patrila k jeho práci a za túto prácu ho v CBA News dobre platili. Keď sa však nad tým zamýšľal včera večer a dnes ráno, uvedomil si tragédiu, ktorá sa skrývala za jeho spravodaj-

stvom. Z neskorších správ sa dozvedel, že na palube zahynulo sedemdesiat ľudí, veľa bolo ťažko ranených, a v malom lietadle, s ktorým sa airbus zrazil, zahynulo všetkých šesť cestujúcich. Vedel, že množstvo pozostalých a priateľov sa dnes v slzách vyrovnáva s náhlou stratou.

To mu pripomenulo chvíle, keď chcel aj on plakať, keď chcel aj on spolu s ostatnými preliať slzy pri udalostiach, ktorých bol svedkom pri práci, a azda aj pri včerajšej tragédii. No nikdy sa to nestalo – s jedinou výnimkou. Tú hroznú udalosť si teraz rýchlo vy tisol z mysle. Dobre sa však pamätal na chvíľu, keď si prvý raz uvedomil, že nemôže plakať.

Bolo to v začiatkoch jeho reportérskej kariéry, keď ho vyslali do Británie a vtedy došlo vo Walese k veľkej tragédii. V baníckej dedine Aberfan sa zosunula halda a zavalila dedinskú školu. Zahynulo stošestnásť detí.

Partridge prišiel krátko po katastrofe a videl, ako vyprosťujú obete. Každé drobné, súcit vzbudzujúce tielko museli hadicou očistiť od čierneho páchnúceho kalu, kým ho mohli identifikovať.

Stál uprostred iných reportérov, fotografistov, policajtov, divákov, a všetci plakali, až ich slzy zadúšali. Partridge chcel plakať tiež, ale nemohol. Bolo mu nanič, ale oči mal suché. Urobil reportáž a odišiel.

Od tých čias bol svedkom mnohých iných tragédií, ktoré vháňali do očí slzy, ale ani raz nezaplakal.

Je to chyba jeho osobnosti, akýsi vnútorný chlad? Spýtal sa na to istej svojej priateľky psychiatričky, keď sa po večernom posedení pri pohárikoch ocitli v posteli.

Povedala mu: „To nič, si celkom normálny, lebo inak by si sa ma na to nepýtal. Je to obranný mechanizmus, ktorý tvoje pocity odosobňuje. Tlmíš to v sebe, emócie kamsi odsúvaš. Ale jedného dňa sa to preleje, pukne, a potom budeš plakať. Strašne budeš plakať!“

Jeho múdra priateľka mala pravdu. Ten deň prišiel… Ale ani teraz naň nechcel myslieť, a keď sa zjavila Vivien s čajom na tácni, znova tú spomienku zahnal.

Vivien mohla mať okolo štyridsaťpäť rokov a mala pravidelnú výraznú tvár a rovné čierne vlasy, kdetu už prešedivené. Nebola ani krásna, ani konvenčne pekná, ale srdečná, tolerantná a veľkorysá. Ovdovela prv, ako sa s Partridgeom spoznali, a Partridge si domyslel, že jej manželstvo nebolo šťastné, aj keď o ňom hovorila málo. Mala dcéru, ktorá bývala vo Vancouveri. Matku občas navštevovala, ale nikdy nie v čase, keď mal prísť Partridge.

Partridge mal Vivien rád, ale zaľúbený do nej nebol, a poznal ju dosť dlho, aby vedel, že sa do nej nikdy nezaľúbi. Tušil však, že Vivien je zaľúbená doňho a že by ho ľúbila ešte väčšmi, keby ju k tomu podnietil. Tak či onak. ich vzťah prijímala taký, aký bol.

Kým Partridge sŕkal čaj, Vivien ho skúmavo pozorovala. Pobadala, že jeho štíhla postava je vychudnutejšia ako inokedy; napriek istej chlapčenskosti, ktorú si aj v tomto veku zachoval, mal v tvári známky únavy. Strapaté plavé vlasy mu o poznanie zošediveli a boli by sa zišli ostrihať.

Partridge vycítil jej skúmavý pohľad a spýtal sa: „No, aký je verdikt?“

Vivien naoko zúfalo pokrútila hlavou. „Len sa na seba pozri! Odišiel si odo mňa zdravý a fit. Prešlo dva a pol mesiaca a vraciaš sa ustatý, bledý a podvyživený.“

„Viem, Viv.“ Uškrnul sa. „To preto, že vediem taký život. Priveľa stresov, ťažkých chvíľ, mizerné jedlo a pitie.“ Potom s úsmevom: „Takže som tu, v biednom stave ako vždy. Čím mi môžeš poslúžiť?“

Láskyplne, no pevne vyhlásila: „Najprv dobrými zdravými raňajkami. Môžeš ostať v posteli – prinesiem ti ich. Potom budeš dostávať samé výživné veci ako ryby, hydinu, zeleninu, čerstvé ovocie. Hneď po raňajkách ti ostrihám vlasy. Potom ťa vezmem do sauny a na masáž – už som to dohodla.“

Partridge si ľahol a rozhodil ruky. „Fantázia!“

Vivien pokračovala: „Zajtra asi budeš chcieť navštíviť starých kamošov v CBC – obvykle to robíš. Ale na večer mám lístky na koncert do Toronta. V Roy Thomson Hall bude mozartovský koncert. Hudba ťa očistí. Viem, že po tom túžiš. A okrem toho budeš oddychovať a robiť, čo sa ti zapáči.“ Pohodila plecami. „A možno medzi tým dostaneš chuť na trocha lásky. Pokúšal si sa už včera večer, ale bol si zmordovaný. Zaspal si.“

Partridge k nej v tej chvíli pocítil takú vďačnosť ako nikdy predtým. Znamenala preňho istotu, útočište pevné ako skala. Včera trpezlivo čakala neskoro do noci, kým v Toronte nepristálo jeho lietadlo, a potom ho priviezla sem.

„Nemusíš ísť do práce?“ spýtal sa.

„Ešte mám pár dní dovolenky. Zariadila som si to a oddnes si ju vyberám. Zaskočí za mňa kolegyňa.“

„Viv, ty si poklad.“

Vivien odišla do kuchyne, Partridge počul, ako pripravuje raňajky, a v myšlienkach sa vrátil k včerajšku.

Predovšetkým ten blahoprajný telefonát Crawforda Sloana na dallaskom letisku.

Crawf bol nesvoj ako neraz, keď sa spolu zhorávali. Boli chvíle, keď sa Partridgeovi chcelo povedať: „Pozri, Crawf, ak si myslíš, že proti tebe niečo mám – ohľadne Jessiky, tvojej práce alebo čo ja viem čoho, zabudni na to! Nikdy som proti tebe nič nemal a nemám.“ Vedel však, že takáto poznámka by vyostrila ich vzťahy ešte citeľnejšie a Crawf by tomu aj tak neuveril.

Partridge sa dobre pamätal, že Sloane podnikal vo Vietname iba krátke cesty lietadlom okolo Saigonu a že mu išlo o to, aby sa v správach CBA zjavoval čo najčastejšie. No Partridgeovi to bolo vtedy jedno a bolo mu to jedno aj dnes. Mal vlastné priority. Jedna z nich by sa dala nazvať vášňou – vášňou k bojovým výjavom a rinčaniu zbraní.

Vojna… krvavá bojová vrava… dunivé výstrely a záblesky ťažkého delostrelectva, jačanie a výbuchy bômb… ohlušujúce praskotanie guľometov, keď človek nevedel, kto strieľa na koho a odkiaľ… takmer zmyselné vzrušenie, keď na nich útočili, hoci človeka drvil strach… Partridgea to fascinovalo, zvyšovalo mu to hladinu adrenalínu a ostatné telesné šťavy sa rozbiehali prudšie…

Tieto pocity v sebe objavil vo Vietname, kde sa dostal prvý raz do styku s vojnou. Odvtedy ho neopustili. Viac ráz si vravel: Buď k sebe úprimný – máš to rád! A chtiacnechtiac musel pripustiť: Áno, mám to rád, a som tupý, obmedzený kretén.

Obmedzený či neobmedzený, nikdy nenamietal, keď ho CBA poslala do vojny. Vedel, že kolegovia mu medzi sebou hovoria „bumbum“, čo bol trocha hanlivý prívlastok pre televízneho korešpondenta, ktorý prepadol ošiaľu vojny – vravelo sa, že je to horšie ako prepadnúť heroínu či kokaínu, a pravdepodobný koniec sa dal predpokladať takmer s rovnakou istotou.

V ústredí CBA News však vedeli – a to bolo najdôležitejšie – že na tento druh akcií je Harry Partridge najlepší.

Preto ho ktovieako neškrelo, keď Sloane získal moderátorské kreslo vo Večernom spravodajstve. Ako každý korešpondent, aj Partridge poškuľoval po vrchole pyramídy, ale keď sa ta dostal Sloane, bol taký zaujatý vlastnou prácou, že sa tým ani veľmi nezapodieval.

Otázka moderátorského kresla sa však nedávno znovu otvorila, a to celkom nečakane. Pred dvoma týždňami mu zatelefonoval Chuck Insen. Upozornil ho, že ide o „delikátny rozhovor medzi štyrmi očami“, a zdôveril sa mu, že onedlho azda príde vo Večernom spravodajstve k veľkým zmenám. „Keby k nim došlo,“ spýtal sa Insen, „mal by si záujem prísť zvonka a moderovať? Robíš to bohovsky dobre.“

Partridgea to tak zaskočilo, že nevedel, ako zareagovať. Insen dodal: „Nemusíš mi hneď odpovedať. Chcem

len, aby si o tom porozmýšľal pre prípad, že by to bolo aktuálne.“

Partridge sa prostredníctvom svojich kontaktov dozvedel o nezhodách raedzi Chuckom Insenom a Crawfordom Sloanom. No aj keby Insen vyhral, čo sa zdalo nepravdepodobné, Partridge dosť pochyboval, že by ho moderovanie ako stála práca uspokojovalo, ba nebol si istý, či by to vôbec vydržal. Najmä keď sa z toľkých miest na svete ešte vždy ozýva streľba, pomyslel si uštipačne.

A keď myslel na Crawforda Sloana čisté v osobných súvislostiach, nemohol si nespomenúť na Jessiku, aj keď ostávalo iba pri spomienkach, lebo medzi nimi už nič nebolo, nikdy sa nerozprávali a spoločensky sa stretali zriedka – nanajvýš raz, dva razy do roka. Sloana nevinil ani zo straty Jessiky; uznával, že ju stratil pre vlastnú hlúposť. Keď sa s ňou mohol oženiť, rozhodol sa ostať slobodný a do hry jednoducho vstúpil Sloane a ukázalo sa, že je múdrejší. V tom čase mal jednoducho lepší zmysel pre hodnoty.

Vivien sa vrátila do spálne s prvou etapou raňajok. Dodržala svoj sľub – boli to zdravé raňajky: čerstvo vytlačený pomarančový džús, horúca hustá ovsená kaša s hnedým cukrom a mliekom, vajíčka na hrianke celozrnného chleba a silná, čierna, čerstvo pomletá káva a nakoniec ešte hrianky s medom.

Partridgea najväčšmi dojala práve tá pozornosť s medom. Mala mu pripomenúť, a aj mu pripomenula, rodnú provinciu, kde začínal v miestnom rozhlase. Kedysi o tom Vivien rozprával. Bola to rozhlasová stanica

20/20, čo znamenalo, že rock'n'roll ako hlavnú náplň programu prerušovali každých dvadsať minút správy, či skôr len bombasticky vykrikované titulky vytrhnuté zo servisu AP. Vykrikoval ich mladý Harry Partridge. Mimovoľne sa pri tej spomienke usmial; zdalo sa to tak dávno.

Po raňajkách vstal a len tak v pyžame chodil po byte. Zrazu poznamenal: „Tento byt je čoraz spustnutejší. Zišlo by sa vymaľovať a kúpiť nový nábytok."

„Viem," prikývla Vivien. „Ohľadne maľovania som už bola za majiteľmi. A vieš, čo mi povedali? Vraj do tohto bytu sa nevyplatí investovať."

„Nech sa idú vypchať. Urobíme to bez nich. Zožeň maliara a objednaj, čo treba. Dám ti na to peniaze."

„V týchto veciach si bol vždy veľkorysý," povedala a dodala: „Ešte vždy to máš tak fantasticky zariadené, že neplatíš daň z príjmu?"

Uškrnul sa. „Samozrejme."

„Nikomu a nikde?"

„Nikomu a nikde a je to celkom legálne. Nepodávam nijaké daňové priznania, lebo nemusím. Ušetrí to veľa času a peňazí."

„Pre mňa je záhadou, ako to robíš."

„Poviem ti, hoci inak o tom nikdy nehovorím. Tí, čo platia dane, potom závidia. Kole im to oči."

Podstata spočíva v tom, vysvetlil, že je kanadský občan, má kanadský pas a pracuje v zahraničí.

„Veľa ľudí nevie, že Spojené štáty sú jedinou veľkou krajinou, ktorá zdaňuje svojich občanov bez ohľadu na to, kde žijú. Strýko Sam zdaňuje Američanov, aj keď majú

trvalý pobyt mimo USA. Kanada to nerobí. Kanaďania, ktorí sa z Kanady odsťahujú, nepodliehajú kanadským daniam, a keď raz ministerstvo financií vie, že si preč, už sa o teba nezaujíma. Briti sú v tomto rovnakí.“

Pokračoval: „V praxi to vyzerá tak, že CBA News mi poukazuje mesačný plat na newyorské konto, ktoré mám v Chase Manhattan. Odtiaľ predisponúvam peniaze na kontá v iných krajinách – na Bahamy, do Singapuru, na Normanské ostrovy, kde sa úroky z úspor nezdaňujú.“

„A čo dane v krajinách, kam chodíš – kde pracuješ?“

„Ako televízny korešpondent nie som ani na jednom mieste tak dlho, aby som podliehal dani. To platí dokonca aj o USA za predpokladu, že tam nie som dlhšie ako stodvadsať dní do roka, a môžeš si byť istá, že tak dlho tam nikdy nie som. Pokiaľ ide o Kanadu, nemám tu nikde trvalé bydlisko, ani v tomto byte. Patrí výhradne tebe, Viv, to obaja vieme.“

A dodal: „Dôležité je nepodvádzať – daňový únik je protizákonný a navyše je to aj hlúposť a riziko, ktoré sa nevyplatí. Niečo iné je minimalizovanie daní…“ Zmĺkol. „Počkaj! Niečo ti ukážem.“

Partridge vzal peňaženku a vybral z nej poskladaný obchytaný novinový výstrižok. „To je výňatok z rozhodnutia sudcu Handa, jedného z najvýznamnejších amerických právnikov. Z roku 1934. Sudcovia sa oň v minulosti veľakrát opreli.“

Nahlas čítal: „Každý môže spravovať svoje veci tak, aby jeho dane boli čo najnižšie; nie je povinný voliť si taký systém daňového priznania, ktorý je výhodný pre

štátnu pokladňu; platiť čo najvyššie dane nie je dokonca ani vlastenecká povinnosť.“

„Už chápem, prečo ti ľudia závidia,“ povedala Vivien. „Robia to v televízii aj iní?“

„Bola by si prekvapená, koľko ich je. Daňové výhody sú dôvodom, prečo Kanaďania radi pracujú v zahraničí pre americké spoločnosti.“

Existovali aj iné dôvody, ktoré nespomenul, a medzi ne patrilo aj to, že americké platy boli podstatne vyššie. No čo bolo ešte dôležitejšie, pracovať pre americkú televíznu spoločnosť znamenalo prestíž a „úspech“ a možnosť pohybovať sa vo vzrušujúcom centre svetového diania.

A na druhej strane, americké televízne spoločnosti radi prijímali kanadských korešpondentov, ktorí prichádzali dobre vyškolení od CBC a CTV.

Rátali aj s tým, že americkí diváci si obľúbili kanadský prízvuk; prispievalo to k popularite mnohých osobností – Petra Jenningsa, Róberta MacNeila, Morleyho Safera, Allena Pizzeya, Barrieho Dunsmorea, Petra Kenta, Johna Blackstonea, Hilaryho Bowkera, Harryho Partridgea a ďalších…

Ako sa Partridge ponevieral po byte, zbadal na príborníku lístky na zajtrajší koncert. Tešil sa naň a opäť pocítil vďačnosť k Vivien, že pamätala na jeho záľuby.

A vďačný bol aj za tri týždne voľna, ktoré ho čakali a ktoré chcel stráviť v príjemnej nečinnosti.

11

Jessica chodila na veľký nákup každý štvrtok predpoludním a dnešok nebol výnimkou. Keď sa o tom dozvedel Angus, povedal, že by chcel ísť s ňou. Chcel ísť aj Nicky, aby mohol byť so starým otcom. V škole mali totiž v ten deň voľno.

Jessica sa pochybovačne spýtala: „Nemusíš cvičiť?“

„Musím, mami, ale môžem neskôr. Mám dosť času.“

Jessica vedela, že Nicky je v cvičení svedomitý, niekedy cvičí až šesť hodín denne, a preto nenamietala.

Všetci traja teda odišli v Jessikinom volve kombi krátko pred jedenástou, asi hodinu a štvrť po Crawfordovom odchode. Bolo prekrásne predpoludnie, stromy sa skveli v sýtych jesenných farbách a na vodách Longislandskej úžiny sa jagalo slnko.

V tom čase bola u nich slúžka Florence, ktorá cez oblok videla, ako odchádzajú. Všimla si aj auto zaparkované v bočnej ulici, ktoré sa pohlo a pustilo sa za volvom. Nevenovala tomu však pozornosť.

Jessica sa najprv ako zvyčajne zastavila v supermarkete Grand Union na Chatsworthovej avenue. Auto odstavila na parkovisku a všetci traja vošli dnu.

Ich volvo z nenápadnej vzdialenosti sledoval Chevrolet Celebrity, v ktorom sedeli Julio a Carlos. Carlos už zahlásil ich odchod z domu a teraz znova zdvihol prenosný telefón a oznámil, že „tri balíčky sú v kontajneri číslo jeden“.

Dnes šoféroval Julio, ale na parkovisko supermarketu nezabočil. Ostal stáť na ulici a volvo pozorovali odtiaľ. Podľa Miguelových pokynov Carlos po chvíli vystúpil a pešo sa pobral ku vchodu do supermarketu. Až dosiaľ chodil oblečený nedbanlivo, ale dnes mal hnedý oblek s kravatou.

Keď bol Carlos na mieste, Julio v chevrolete odišiel pre prípad, že by si ich bol niekto všimol. Vrátil sa do bezpečného útočišťa v Hackensacku.

Prvý z telefonických odkazov zastihol Miguela v mikrobuse nissan, keď zastali pri larchmontskej železničnej stanici. Mikrobus bol nenápadný. Stál medzi inými zaparkovanými autami, ktoré si tam nechávali ľudia cestujúci do New Yorku. S Miguelom sedeli v mikrobuse ešte Luís, Rafael a Baudelio, ale všetkých štyroch bolo vidieť iba hmlisto, lebo bočné a zadné sklá prelepili tmavými plastikovými fóliami. Za volantom sedel majster šofér Luís.

Keď sa dozvedeli, že z domu odišli traja ľudia, Rafael zvolal: „*Ay!* To znamená, že ten *viejo* je s nimi. Budú s ním problémy.“

„Starého odpicneme a bude,“ povedal Luís. Dotkol sa vypukliny na semišovom saku. „Jedna guľka a je to v suchu.“

Miguel vybuchol: „Budeš robiť, čo ti poviem! Nič bez môjho výslovného príkazu!“ Vedel, že v Rafaelovi a Luísovi tlie agresivita ako oheň, ktorý môže každú chvíľu vzbĺknuť zúrivým plameňom. Rafael, chlap mohutnej postavy, bol istý čas profesionálnym boxerom,

o čom svedčila jeho zjazvená tvár. Luís bol zasa v kolumbijskej armáde – tvrdá, drsná škola. Možno príde chvíľa, keď bude bojovnosť prospešná, ale dovtedy ich treba krotiť.

Miguel už zvážil komplikáciu s treťou osobou. V dlhodobom pláne rátal iba so Sloanovou ženou a synom. Cieľom Medellínskeho kartelu a Svetlého chodníka boli od začiatku oni dvaja – nie Crawford Sloane. Tých dvoch mali uniesť a držať ako rukojemníkov pre dosiaľ nekonkretizované požiadavky.

Teraz však vyvstala otázka, čo s tým starým. Zabiť ho, ako navrhoval Luís, by bolo ľahké, ale vznikli by z toho iné problémy. Miguel sa pravdepodobne rozhodne až v kritickej chvíli, ktorá nastane onedlho.

V jednom mali šťastie. Tá žena a chlapec sú spolu. Niekoľkotýždňové pozorovanie im prezradilo, že Sloanová chodí nakupovať každý štvrtok predpoludním. Miguel vedel aj to, že chlapec má dnes v škole voľno. Zistil to Carlos. Zatelefonoval do Nicholasovej školy na Chatsworthovej avenue a predstavil sa ako rodič. Otvorená ostávala otázka, ako tých dvoch dostať dokopy. A teraz im pomohla náhoda a problém sa vyriešil sám od seba.

Keď prišiel druhý telefonát od Carlosa, že všetci traja Sloanovci sú v supermarkete, Miguel kývol hlavou na Luisa: „Ideme na to!“

Luís zaradil rýchlosť. Najbližšou zastávkou bude parkovisko supermarkets vzdialené niekoľko ulíc.

Miguel sa cestou obzrel na Baudelia, jediného Američana z ich skupiny, ktorý mu ustavične robil starosti.

Baudelio – toto meno mu vybrali a bolo falošné, ako napokon všetky ostatné – ešte nemal šesťdesiat, ale vyzeral o dvadsať rokov starší. Bol kosť a koža, mal dlhú úzku tvár so žltkastou pleťou a ovisnutými sivými fúzikmi, ktoré si málokedy pristrihával. Vyzeral ako chodiaci duch. Bol to lekár anestéziológ a pijan. V minulosti pracoval v Bostone. Keď ho vyhodili, pijanom ostal, ale lekárom už nie, aspoň nie oficiálne. Pred desiatimi rokmi mu totiž doživotne odobrali lekársky diplom, lebo pod vplyvom alkoholu istému pacientovi predávkoval pri operácii anestézu. Podobných omylov sa dopustil už predtým, ale kolegovia ho kryli, lenže v tomto prípade to stálo pacienta život a to sa už nedalo zatušovať.

V Spojených štátoch ho nečakala nijaká budúcnosť a nemal tam nijaké rodinné zväzky ani deti. Pred niekoľkými rokmi ho nechala aj žena. Viac ráz navštívil Kolumbiu, a keďže nemal nič lepšie, usadil sa tam. Po čase zistil, že svoje značné lekárske schopnosti môže uplatniť pri pokútnych a neraz protizákonných akciách, ak nebude klásť zbytočné otázky. Nemal na výber, a preto bral, čo sa naskytlo. Popri tom čítal lekárske časopisy, takže nestratil kontakt s pokrokom vo svojom odbore. Práve preto si ho Medellínsky kartel vybral na túto akciu; pracoval preň aj v minulosti.

Miguela o jeho minulosti informovali a upozornili ho, že sa nesmie dostať k alkoholu. Musí užívať antabus, jednu tabletku denne. Antabus účinkuje tak, že každému, kto sa po ňom napije, príde veľmi zle, čo Baudelio vedel.

Keďže alkoholici tabletku potajomky vypľúvajú, Miguela inštruovali, aby dozeral, či Baudelio antabus naozaj užíva. Miguel dozeral, ale bolo mu to proti mysli. Mal pomerne málo času, ťažilo ho veľa povinností a navyše má ešte komusi robiť pestúnku!

Miguel usúdil, že pri Baudeliových alkoholických sklonoch bude lepšie, ak mu nezverí zbraň. Takto ostal Baudelio jediný z ich skupiny neozbrojený.

Miguel naňho vrhol skúmavý pohľad a spýtal sa: „Ste pripravený? Je vám jasné, čo všetko máte urobiť?“

Lekár prikývol. Na krátku chvíľu v ňom ožili zvyšky profesionálnej hrdosti. Pozrel Miguelovi rovno do očí a povedal: „Viem, čo mám robiť. Môžete sa na mňa spoľahnúť a hľadieť si svojho.“

Miguel sa obrátil späť, ale celkom presvedčený nebol. To sa už pred nimi zjavil supermarket Grand Union.

Carlos videl, ako prichádza mikrobus. Parkovisko bolo poloprázdne a nissan vkĺzol na voľné miesto vedľa Jessikinho volva. V tej chvíli sa Carlos pobral do obchodu.

Jessica ukázala na sčasti zaplnený nákupný vozík a povedala Angusovi: „Ak máš na niečo chuť, len si to tam smelo hoď.“

„Dedko má rád kaviár,“ povedal Nicky.

„Vidíš, na to som si mohla sama spomenúť,“ povedala Jessica. „Ideme poň.“

Došli k oddeleniu s lahôdkami, kde mali veľký výber kaviárov. Keď Angus videl ceny, povedal: „Je to strašne drahé.“

Jessica mu ticho povedala: „Máš vôbec predstavu, koľko tvoj syn zarába?“ Angus sa usmial a tiež ticho odvetil: „Kdesi som čítal, že sa to blíži k trom miliónom ročne.“

„Dobre si čítal,“ zasmiala sa Jessica. V Angusovej spoločnosti sa vždy cítila dobre. „Takže z tých troch miliónov trocha rozhádžeme.“ Ukázala na polkilovú plechovicu vyzieho kaviáru za 199,95 dolára, ktorú mali v zamknutej vitrínke. „Dnes pred večerou si dáme k aperitívu.“

V tej chvíli si Jessica všimla štíhleho, dobre oblečeného mladého muža, ktorý pristúpil k jednej z kupujúcich obďaleč. Zdalo sa, že sa na niečo pýta. Žena pokrútila hlavou. Mladý muž pristúpil k ďalšej kupujúcej. Znova sa na niečo spýtal a znova dostal zápornú odpoveď. Trocha zvedavá Jessica sa dívala, ako muž mieri k nej.

„Prepáčte, milosťpani,“ povedal Carlos. „Niekoho hľadám.“ Jessiku predtým nespúšťal z očí, ale zámerne k nej nešiel hneď. Chcel, aby si všimla, že sa najprv pýta iných ľudí.

Jessica postrehla jeho španielsky prízvuk, ale v New Yorku to nebolo nič nezvyčajné. A ešte si pomyslela, že muž má chladný, tvrdý pohľad, ale to sa jej netýkalo. „Prosím?“ povedala dosť odmerane.

„Hľadám manželku pána Crawforda Sloana.“

Jessica sa strhla. „To som ja.“

„Máme pre vás zlú správu, milosťpani.“ Carlos sa zatváril vážne; svoju úlohu hral dobre. „Váš manžel mal nehodu. Je ťažko zranený. Sanitka ho odviezla do Doctorsovej nemocnice. Mňa poslali po vás. Vaša slúžka mi povedala, že vás nájdem tu.“

Jessica zalapala po dychu a zbledla. Inštinktívne sa chytila za hrdlo. Práve k nej pribehol Nicky, ktorý počul posledné slová. Ohromili ho.

Angus bol takisto otrasený, ale spamätal sa prvý a ujal sa veci. Ukázal na nákupný vozík. „Nechaj to tak, Jessica. Ideme."

„Niečo s otcom?" spýtal sa Nicky.

Carlos vážne odvetil: „Žiaľ, áno."

Jessica objala Nickyho. „Áno. Hneď ideme za ním."

„Poďte, prosím, so mnou, pani Sloanová," povedal Carlos. Jessica a Nicky, ešte vždy omráčení otrasnou správou, rýchlo kráčali k hlavnému východu za mladým mužom v hnedom obleku. Angus šiel za nimi. Čosi sa mu nevidelo, ale nevedel čo.

Vonku na parkovisku Carlos pridal do kroku a zamieril k nissanu. Predné i zadné dvere smerom k volvu boli na ňom otvorené. Carlos videl, že motor je naštartovaný a že za volantom sedí Luís. Nejasná postava za ním bol Baudelio. Kafaela a Miguela nebolo vidieť.

Keď prišli k mikrobusu, Carlos povedal: „Pôjdeme týmto autom, milosťpani. Bude to…"

„Nie, nie!" Vydesená Jessica nervózne hľadala v kabelke kľúče od svojho auta. „Pôjdem svojím. Viem, kde je Doctorsova nemocnica…"

Carlos si zastal medzi volvo a Jessiku. Chytil ju za ruku a povedal: „Milosťpani, radšej by ste…"

Jessica sa mu pokúsila vytrhnúť. Mykla sa, ale Carlos jej pevnejšie zovrel ruku a potisol ju dopredu. Jessica sa rozhorčene ohradila: „Pusťte ma! Čo si to dovoľujete?"

Prvý raz sa jej myšlienky odpútali od hroznej správy, ktorú dostala.

Angus išiel niekoľko krokov za ňou. Zrazu prišiel na to, čo sa mu nevidelo. Ten človek v obchode povedal: „Je ťažko zranený. Sanitka ho odviezla do Doctorsovej nemocnice.“

Lenže Doctorsova nemocnica neprijíma úrazy. Angus to náhodou vedel, lebo vlani tam niekoľko mesiacov navštevoval chorého kamaráta z vojny a dobre tú nemocnicu poznal. Bola to veľká a známa nemocnica neďaleko starostovej rezidencie Grácie Mansion a pri ceste, ktorou chodil Crawford do práce. Úrazy však posielajú do Newyorskej nemocnice o niekoľko ulíc ďalej… Vedel to každý sanitkár.

Takže ten mládenec klame! Tá scéna v obchode bola nainscenovaná. Ani tu vonku nie je všetko v poriadku! Spoza mikrobusu práve vyšli dvaja chlapi, ktorí sa Angusovi ani trocha nepáčili. Jeden z nich, mohutný zurvalec, pristúpil k mládencovi a obaja tisli Jessiku do auta. Nicholas kúsok za nimi bol ešte voľný.

Angus skríkol: „Jessica, nechoď! Nicky, utekaj! Rýchlo…“

Nedokončil. Na hlavu mu dopadla pažba pištole. Prešľahla ním ostrá, pálčivá bolesť, všetko sa s ním zakrútilo a v bezvedomí klesol na zem. Udrel ho Luís, ktorý vyskočil spoza volantu a zozadu ho udrel. A vzápätí zdrapol Nickyho.

Jessica začala kričať a jačať: „Pomóc! Pomôžte mi niekto… pomóóc!“

Mohutný Rafael priskočil Carlosovi na pomoc, mocnou dlaňou zapchal Jessike ústa, druhou rukou ju schytil za chrbát a hodil do mikrobusu. Skočil za ňou a znova ju chytil. Jessica stále kričala a metala sa. Oči mala vytreštené. Rafael vyštekol na Baudelia: *„Apúrate!“*

Bývalý lekár sedel vedľa neho s otvorenou lekárskou taškou. Vybral z nej gázu, ktorú pred chvíľočkou namočil do etylchloridu, a pritisol ju Jessike na nos a ústa. Jessica ihneď zatvorila oči, telo jej ochablo a upadla do bezvedomia. Baudelio spokojne zašomral, hoci vedel, že účinok etylchloridu potrvá iba zopár minút.

To už ťahali dnu aj metajúceho sa Nicholasa. Carlos ho držal a Baudelio s ním naložil takisto ako s Jessikou.

Baudelio pracoval rýchlo. Nožnicami odstrihol Jessike rukáv a do ramenného svalu jej pichol injekciu. Bol to midazolam, silné sedatívum, po ktorom bude v bezvedomí najmenej hodinu. Chlapcovi pichol rovnakú injekciu.

Miguel zatiaľ privliekol k mikrobusu Angusa. Rafael, ktorý už nemal prácu s Jessikou, zoskočil dolu a vytiahol automatický browning. Odistil ho a povedal Miguelovi: „Skončím to s ním!“

„Nie, tu nie!“ So ženou a s chlapcom to prebehlo neuveriteľne rýchlo, celá akcia trvala sotva minútu. Na Miguelovo prekvapenie ich pri tom nikto nevidel. Jedným z dôvodov bolo, že výhľad na nich blokovali obidve autá a okrem toho nikto nešiel okolo, čo bolo šťastie. Miguel, Carlos, Rafael a Luís boli ozbrojení a v mikrobuse mali samopal značky Beretta pre prípad, že by si museli

z parkoviska prestrieľať cestu. To teraz netreba a pred prípadnými prenasledovateľmi budú mať náskok. Keby však zanechali na mieste činu toho starého – výdatne krvácal z hlavy a krv kvapkala na zem – hneď by vznikol poplach. Miguel sa rozhodol a povedal: „Pomôž mi s ním dnu.“

Angus tam bol v mihu. Hneď za ním nastúpil Miguel, zatvoril bočné dvere a vtom zbadal, že sa mýlil – mali svedka. Spomedzi dvoch áut, vzdialených asi dvadsať krokov, ich pozorovala stará sivovlasá pani s palicou. Vyzerala neistá a v rozpakoch.

Keď Luís s nissanom vyrazil, zbadal ju aj Rafael. Bleskurýchle schytil Berettu a jediným pohybom namieril cez zadné sklo. Miguel skríkol: „Nie!“ Žena mu bola ľahostajná, ale chcel uniknúť bez poplachu. Odtisol Rafaela a bodro zvolal: „Nič sa nedeje, pani. Nakrúcame film.“

Videl, ako sa na jej tvári zjavil úsmev a úľava. Vyšli z parkoviska a krátko nato mali za sebou Larchmont. Luís šoféroval zručne, nemárnil čas. O päť minút boli na Medzištátnej diaľnici č. 95, ktorá pretínala Nové Anglicko. Rýchlo po nej smerovali na juh.

12

Priscilla Rheaová patrila kedysi k najbystrejším hlavám v Larchmonte. Bola učiteľka a niekoľkým generá-

ciám mladých vtĺkala do hlavy základy kvadratických koreňov, kvadratických rovníc a ako dostať – v jej ústach to vždy znelo ako objavovanie svätého grálu – algebraické hodnoty x a y. Priscilla nabádala mladých aj k zmyslu pre povinnosť a občiansku zodpovednosť.

To však bolo pred pätnástimi rokmi, keď odišla do dôchodku. Odvtedy sa jej vek a choroby odrazili na tele a mozgu. Dnes to bola šedivá a vetchá starenka. Chodila pomaly, s palicou, a o svojich myšlienkových pochodoch sa nedávno roztrpčene vyjadrila, že sú „rýchle ako trojnohý somár, ktorý sa vlečie do kopca“.

Tak či onak, Priscilla teraz dávala svojim myšlienkovým pochodom zabrať, poháňala ich, ako len vládala.

Videla, ako dvoch ľudí – ženu a chlapca – berú do auta, ktoré vyzeralo ako malý autobus, zrejme proti ich vôli. Vzpierali sa a Priscille sa zdalo, že počula ženu kričať, ale istá si nebola, lebo spolu s ostatným sa jej zhoršoval aj sluch. Potom do toho malého autobusu naložili ešte jedného muža. Zdalo sa jej, že bol v bezvedomí a zranený. Potom malý autobus odišiel.

Mimovoľný úľak ju však prešiel, keď na ňu zakričali, že sa tu nakrúca film. To malo logiku. Veď ľudia od filmu a televízie sú dnes všade, filmujú v reálnom prostredí, ba vypytujú sa ľudí rovno na uliciach, a potom to vysielajú v správach.

Len čo malý autobus odišiel, Priscilla sa poobzerala po kamerách a ľuďoch, ktorí to mali nakrúcať, ale nikde nikoho nevidela. Usúdila, že ak tam naozaj boli, nemohli zmiznúť tak rýchlo.

Priscillu to zmiatlo a v duchu si povedala, že jej to bol čert dlžen – asi sa jej to dajako poplietlo v hlave. V poslednom čase sa jej to stávalo. Najrozumnejšie by bolo ísť si do Grand Unionu nakúpiť a hľadieť si svojho. Lenže jej celoživotné krédo znelo nevyhýbať sa zodpovednosti, a to by nemala urobiť ani teraz. Kiežby sa mohla s niekým poradiť. V tej chvíli zbadala Eriku McLeanovú, jednu zo svojich žiačok, ktorá šla tiež nakupovať.

Erika, dnes už matka, sa náhlila, ale zastala a zdvorilo sa spýtala: „Tak ako, slečna Rheaová?“ (Ani jeden zo žiakov si ju nikdy nedovolil osloviť inak.)

„Som trochu v rozpakoch, moja milá,“ povedala Priscilla.

„A prečo, slečna Rheaová?“

„Práve som niečo videla… ale nie som si istá. Rada by som vedela, čo si o tom myslíš ty.“ Priscilla jej opísala výjav, ktorý sa jej vryl do pamäti pozoruhodne jasne.

„A ste si istá, že tu neboli filmári?“

„Nevidela som nikoho. Ani ty si ich nevidela?“

„Ani ja.“ Erika McLeanová v duchu vzdychla. Ani na okamih nepochybovala, že chudera stará Priscilla mala halucinácie. A ona musí ísť práve vtedy okolo! Lenže od tej milej starej osôbky nemôže odísť len tak. Mala Priscillu úprimne rada. Radšej teda zabudne, že sa ponáhľa, a dajako jej pomôže.

„Kde sa to stalo?“ spýtala sa Erika.

„Tam.“ Priscilla ukázala na prázdne miesto vedľa Jessikinho volva. Spolu sa ta vydali. „Tu!“ povedala Priscilla. „Presne tu sa to stalo.“

Erika sa poobzerala. Nečakala, že zbadá niečo nápadné, a ani nezbadala.

Už-už sa chcela obrátiť, keď jej pozornosť upútal rad malých kvapiek na zemi. Na čiernom povrchu parkoviska vyzerala tá tekutina tmavohnedá. Zrejme je to olej. Alebo nie? Erika sa zvedavo zohla a dotkla sa hnedých kvapiek. A vzápätí sa s hrôzou dívala na vlastné prsty. Bola na nich nepochybne krv, ešte teplá.

Na larchmontskej policajnej stanici, malej, ale dobre organizovanej miestnej jednotke, bolo pokojné predpoludnie. V zasklenej kancelárii popíjal kávu uniformovaný službukonajúci policajt a kĺzal očami po stránkach miestnych novín Sound View News. Vtom zazvonil telefón – niekto volal z automatu na rohu Bostonskej poštovej cesty, kúsok od supermarketu.

Slova sa ujala Erika McLeanová. Predstavila sa a povedala: „Mám tu istú paniu, slečnu Priscillu Rheaovú…“

„Poznám slečnu Rheaovú,“ povedal policajt.

„Nazdáva sa, že videla niečo protizákonné, možno únos alebo čo. Mali by ste si s ňou pohovoriť.“

„Urobíme to lepšie,“ povedal policajt. „Pošlem tam hliadkové auto a poviete to im. Kde ste, dámy?“

„Budeme pred Grand Unionom.“

„Ostaňte tam, prosím. O chvíľu budú pri vás.“

Službukonajúci prehovoril do rádiomikrofónu. „Centrála volá voz 423. Choďte k supermarketu Grand Union. Vypočujte pani McLeanovú a slečnu Rheaovú, ktoré čakajú vonku. Kód číslo jeden.“

Zaznela odpoveď: „Štyri dvadsaťtri centrále. Rozumiem.“

Prešlo jedenásť minút od chvíle, keď mikrobus odviezol Jessiku, Nicholasa a Angusa z parkoviska pred supermarketom.

Mladý policajný dôstojník Jensen pozorne počúval Priscillu Rheaovú, ktorá svoj zážitok opisovala už druhýkrát, a tentoraz s väčšou istotou. Spomenula si dokonca na dve podrobnosti – na farbu toho, čo nazývala malý autobus – bol bledohnedý – a na to, že mal tmavé obloky. Nie, číslo si nevšimla, ani to, či bolo newyorské alebo z iného štátu.

Jensen sa k tej správe staval skepticky, ale nechal si to pre seba. Polícia vedela, že verejnosť niekedy robí rozruch z vecí, ktoré sa ukážu bezvýznamné. Stávalo sa to každý deň, dokonca aj v mestečku, ako bol Larchmont. No Jensen bol svedomitý a pozorne počúval a robil si poznámky.

Jeho záujem sa zvýšil, keď mu Erika McLeanová – na prvý pohľad zodpovedná, rozumná žena – povedala o škvrnách na parkovisku, ktoré vyzerali ako krv. Obaja sa šli na ne pozrieť. Kvapky medzitým trocha zaschli, no dosiaľ boli dosť vlhké, takže sa mohli dotykom presvedčiť, že sú červené. To, pravdaže, nedokazovalo, že ide o ľudskú krv, ale Jensen usúdil, že celá príhoda vyzerá v tomto svetle dôveryhodnejšie a nástojčivejšie.

Rýchlo sa vrátili k Priscille, ktorá sa medzitým dala do reči so zvedavcami.

Jeden muž povedal: „Pán strážmajster, bol som vnútri a videl som, ako v náhlivosti odchádzajú štyria ľudia –

dvaja muži, žena a chlapec. Tak sa náhlili, že tá žena tam nechala nákupný vozík. Bol plný, ale nechala ho tam.“

„Aj ja som ich videla,“ pridala sa jedna žena. „Bola to pani Sloanová, manželka toho televízneho hlásateľa. Chodieva sem nakupovať. Odchádzala celá rozčúlená – akoby sa stalo niečo zlé.“

A iná žena povedala: „To je zvláštne. Prišiel ku mne akýsi chlap a pýtal sa, či nie som pani Sloanová. Aj iných sa pýtal.“

To už hovorilo niekoľko ľudí naraz. Jensen zvýšil hlas. „Videl niekto z vás,“ ukázal na Priscillu, „ako sa vyjadrila táto pani – malý autobus svetlohnedej farby?“

„Áno, ja,“ povedal prvý muž. „Prišiel na parkovisko, keď som vchádzal do obchodu. Bol to mikrobus nissan.“

„Číslo ste si nevšimli?“

„Bolo z New Jersey, ale viac neviem. Aha, a ešte niečo – mal tmavé sklá – také, čo nimi vidíte von, ale nevidíte dnu.“

„Moment, prosím!“ povedal Jensen. Obrátil sa k rastúcemu davu. „Zostaňte tu, prosím, všetci, ktorí máte ešte nejaké informácie, a aj tí, ktorí ich už poskytli. Hneď som pri vás.“

Odbehol do bieleho hliadkového auta, ktoré zaparkoval pri supermarkete, a rýchlo vzal mikrofón.

„Voz 423 centrále. Hlásim možný únos na parkovisku Grand Union. Potrebujem pomoc. Opis podozrivého auta: mikrobus nissan svetlohnedej farby. Newjerseyská značka, číslo neznáme. Tmavé sklá, údajne jednosmerné.

Neznámi ľudia v tomto aute sa pravdepodobne zmocnili troch osôb.“

Jensenov oznam počuli všetky policajné autá v Larchmonte a v susednom Mamaroneck Town a Mamaroneck Village. Službukonajúci dôstojník „horúcou linkou“ automaticky zalarmuje všetky policajné zložky v okolí okresu Westchester a Newyorskú štátnu políciu. Newjerseyskú štátnu políciu predbežne nebudú informovať.

Pri supermarkete sa ozvali sirény dvoch prichádzajúcich policajných áut, ktoré reagovali na žiadosť o pomoc.

Od odchodu mikrobusu nissan uplynulo takmer dvadsať minút.

Nissan bol vzdialený dvanásťtrinásť kilometrov a chystal sa odbočiť z Medzištátnej č. 95 do spleti ulíc v Bronxe.

Luís prešiel od Larchmontu pekný kus cesty. Asi o desať kilometrov prekročil povolenú rýchlosť. Motoristi to bežne robili – bola to solídna rýchlosť, ale zasa nie až taká, aby upútala pozornosť prípadného hliadkového auta. Ich najbližším cieľom bola odbočka č. 13 z Medzištátnej diaľnice č. 95. Luís sa zaradil do pravého prúdu, aby mohol odbočiť. S Miguelom sledovali situáciu vzadu, či ich niekto neprenasleduje. Nevideli nikoho.

No len čo odbočili z M-95, Miguel povedal Luísovi: „Pohni! Pohni!“ Od odchodu z Larchmontu uvažoval, či neurobil chybu, keď nedovolil Rafaelovi zastreliť tú starú na parkovisku. Možno neskočila na jeho slová, že sa

filmuje. Možno už zalarmovala políciu a všetky hliadky už majú ich opis.

Luís šiel maximálnou rýchlosťou, akú mu dovoľovala nerovná dlažba ulíc v Bronxe.

Baudelio od odchodu z Larchmontu viac ráz skontroloval životné funkcie dvoch omámených zajatcov a všetko sa zdalo v poriadku. Odhadoval, že po midazolame budú žena a chlapec v bezvedomí ešte hodinu. Ak nie, pichne im ďalšiu dávku, hoci by to nebolo najvhodnejšie, lebo sa tým oneskorí oveľa komplikovanejší lekársky úkon, ktorý bude musieť urobiť na konci tejto cesty.

Starcovi zastavil krvácanie a obviazal mu hlavu. Starý sa začal mrviť a trocha postonávať, lebo sa mu vracalo vedomie. Baudelio predvídal problémy, a preto si pripravil injekciu midazolamu a pichol mu ju. Mrvenie i stonanie ustalo. Baudelio nemal potuchy, čo sa so starým stane. Miguel ho s najväčšou pravdepodobnosťou zastrelí a na bezpečnom mieste sa zbaví tela. V službách Medellínskeho kartelu to Baudelio videl často. Bolo mu to však ľahostajné. Súcit s blížnymi už dávno nepoznal.

Rafael vytiahol hnedé prikrývky a s Carlosom za Baudeliovho dozoru zabalil ženu, chlapca a starca, každého do jednej, takže im vytŕčali iba hlavy. Každému ostával nad hlavou ešte kus, ktorý im preložia cez tvár, keď ich budú z mikrobusu prenášať. Potom ich Carlos previazal v prostriedku povrazom, aby pri prenášaní pripomínali obyčajný náklad.

Dostali sa na Connersovu ulicu v schátraných, opustených, deprimujúcich končinách. Luís vedel, kam idú:

skúšobne si túto cestu prešiel dva razy. Na rohu pri benzínovej pumpe Texaco odbočili doprava do poloopustenej fabrickej štvrte. Kdetu parkovali nákladné autá. Niektoré vyzerali, že tu stoja dlho. Iba semtam prešiel okolo chodec.

Luís zastavil pri dlhom múre nepoužívaného skladu. Hneď nato k nim prešlo auto, ktoré čakalo oproti, a zastalo kúsok pred nissanom. Bol to biely skriňový GMC. Na bokoch mal namaľovanú firmu SUPERBREAD.

Neskôr pri vyšetrovaní vyšlo najavo, že nijaký výrobok toho názvu neexistuje. GMC bolo jedno zo šiestich vozidiel, ktoré si Miguel krátko po svojom príchode zaobstaral prostredníctvom prenajímateľskej agentúry. Príležitostne v ňom sledovali Sloana a používali ho aj na iné účely. Aj GMC niekoľko ráz prestriekali a zmenili nápis na boku – to všetko bola Rafaelova práca. Dnes ho šoférovala Socorro, ktorá zoskočila spoza volantu a išla dozadu otvoriť dvere.

Zároveň sa otvorili dvere aj na nissane a Rafael s Carlosom rýchlo preložili balíky so zakrytými tvárami do GMC. Baudelio si vzal lekárske potreby a prestúpil tiež.

Miguel s Luísom mali zatiaľ v nissane plné ruky práce. Miguel odtŕhal zo skiel tmavé plastikové fólie; dobre kryli, ale teraz ich ako identifikačné znaky museli odstrániť. Luís vybral spod šoférskeho sedadla dve newyorské autoznačky, ktoré si vopred pripravil.

Vystúpil, presvedčil sa, či niekto nie je nablízku, a namontoval ich namiesto newjerseyských. Trvalo mu to

len niekoľko sekúnd, lebo na všetkých autách mali špeciálny držiak s jednostranným závesom. Závesná časť sa dala nadvihnúť, pôvodná značka vysunúť a nová zasunúť. Držiak potom zaklapli naspäť, zabezpečovala ho pružinová spona.

Miguel si hneď po príchode do New Yorku zohnal prostredníctvom svojich kontaktov v podsvetí viacero newyorských a newjerseyských značiek. Pochádzali z áut, ktoré už nejazdili, ale dosiaľ mali platné potvrdenie o zaplatení poplatkov na dopravnom inšpektoráte.

Systém úhrady poplatkov v New Yorku, New Jersey a väčšine ostatných štátov umožňoval zločincom zohnať značku auta, aj keď už bolo dlho rozobraté a súčiastky použité inde. Registračný úrad vyžadoval iba úhradu poplatkov a predloženie dokladu o poistení, ktorý sa dal takisto ľahko zaobstarať. Poisťovňa predlžovala poistku poštou a ani registračný úrad nevyžadoval pristavenie vozidla.

Preto sa v kriminálnych kruhoch s takými značkami čulo obchodovalo. Boli síce ilegálne, ale nie „horúce“, z toho dôvodu sa za ne platilo oveľa viac, než bola ich skutočná hodnota.

Miguel vystúpil z nissanu a do neďalekých preplnených smetiakov odhodil plastikové fólie. Luís rýchlo priniesol odmontované značky a tiež ich napchal do smetiakov.

Potom sadol za volant GMC, v ktorom boli Jessica, Nicholas a Angus, Miguel, Rafael, Baudelio a Socorro. Rýchlo sa obrátil do protismeru a vyrazili nazad

k Medzištátnej č. 95. Vrátili sa na ňu o necelých desať minút nato, ako z nej zišli, lenže už v inom aute. Pokračovali v ceste na juh.

Carlos ostal sám v nissane. Tiež sa s ním vrátil na M-95, ale zamieril na sever. Vzhľad mikrobusu sa zmenil, lebo zo skiel odstránili tmavé fólie a newjerseyskú značku nahradili newyorskou, takže sa v ničom nelíšil od iných mikrobusov a nezodpovedal opisu, ktorý vydala larchmontská polícia.

Carlosovou úlohou bolo zbaviť sa nissanu. Aj to mali starostlivo naplánované. Po piatich kilometroch odbočil z medzištátnej diaľnice a po vedľajších cestách šiel do mesta White Plains, vzdialeného dvadsať kilometrov. Tam zamieril k viacpodlažnému parkovisku, z ktorého sa prechádzalo do mestského nákupného strediska.

Zaparkoval na treťom podlaží a pokojne sa pustil do práce. Z áut vystupovali a do iných nastupovali kupujúci, ale nikto z nich si mikrobus ani Carlosa nevšímal.

Carlos najprv poutieral všetky plochy, kde mohli ostať odtlačky prstov, pre prípad, že by sa mikrobus dostal do rúk polície v terajšom stave. Aby sa tak nestalo, mala zabezpečiť nasledujúca operácia.

Z priehradky v palubnej doske vybral polystyrénovú škatuľu. Obsahovala hrozivé množstvo plastickej trhaviny, malý detonátor so spúšťacou ihlou, dva kotúče mäkkého drôtu a izolačnú pásku. Tou pripevnil trhavinu a detonátor dolu za predné sedadlá, aby ho nebolo vidieť. Drôty zaviedol od ihly detonátora k vnútorným kľučkám privretých dvier, nato ich obozretne zavrel a potom za-

mkol. Keď teraz niekto dvere otvorí, vytrhne ihlu z detonátora.

Napokon zvonka nazrel do mikrobusu, aby sa presvedčil, či trhavinu a drôty nevidieť.

Miguel predpokladal, že uplynie niekoľko dní, kým si mikrobus niekto všimne. Vtedy už budú únoscovia a ich obete ďaleko. Keď ho nájdu, vypukne pravá teroristická hrôza, ktorá všetkých presvedčí o tom, že únoscov treba brať veľmi vážne.

Carlos odišiel z parkoviska cez nákupné stredisko a potom sa verejnou dopravou vydal do Hackensacku za ostatnými.

Skriňové GMC šlo ešte asi desať kilometrov na juh až po Bronxskú diaľnicu a tam odbočilo na západ. Po desiatich minútach prešlo cez rieku Harlem a krátko nato po Washingtonovom moste cez rieku Hudson.

V polovici mosta opustili štát New York a dostali sa do štátu New Jersey. Bezpečný úkryt v Hackensacku mali na dosah ruky.

13

Bert Fisher býval a pracoval v maličkom byte v Larchmonte. Mal šesťdesiatosem rokov a už desať rokov bol vdovec. Na vizitke mal napísané reportér, ale v novinárskej reči sa tomu, čo robil, hovorilo oveľa prozaickejšie dopisovateľ.

Bert bol podobne ako iní dopisovatelia miestnym predstaviteľom viacerých spravodajských organizácií sídliacich vo väčších centrách a niektoré mu platili neveľké zálohy na honorár. Informácie poskytoval ústne i písomne a zaplatené dostal za tie, čo sa použili. Keďže správy z malého mesta mali zriedkavo celoštátny či len oblastný význam, dostať niečo do hlavných novín alebo do rozhlasu či televízie bolo ťažké. Preto nijaký dopisovateľ nikdy nezbohatol a veľká väčšina ich živorila podobne ako Bert Fisher.

Bert mal však svoju prácu rád. Za druhej svetovej vojny bojoval v Európe a spolupracoval s armádnymi novinami *Stars and Stripes*. Novinárčina mu prešla do krvi a od tých čias bol jej šťastnou a skromnou súčasťou. Dodnes telefonoval každý deň do všetkých miestnych zdrojov, hoci už nebol taký svižný ako za mladi. Ustavične mal zapnutých niekoľko rozhlasových scannerov, aby počul rádiové spojenie miestnej polície, požiarneho zboru, sanitiek a iných verejných inštitúcií. Neprestával žiť v nádeji, že sa môže vyskytnúť vec, o ktorú by mohli mať záujem veľké spravodajské médiá.

Preto počul aj vysielačku policajnej stanice v Larchmonte, ktorá žiadala, aby hliadkové auto 423 išlo k supermarketu Grand Union. Sprvu sa zdalo, že je to bežná vec, ale krátko nato policajt hlásil, že možno ide o únos. Bert sa pri slove únos vystrel, naladil rádio na policajnú frekvenciu a siahol po papieri, aby si robil poznámky.

Keď sa hlásenie skončilo, Bert vedel, že sa musí ponáhľať na miesto činu. Najprv však musí zatelefonovať do televíznej stanice WCBA v New York City.

Vo WCBA prebral Fisherov telefonát zástupca šéfredaktorky.

WCBA bola filiálka CBA a inak prestížna miestna televízna stanica, pokrývajúca newyorskú oblasť. Sídlila v Manhattane v dvojposchodovej budove asi dva kilometre od materskej spoločnosti. Hoci to bola miestna stanica, mala obrovské divácke zázemie, a keďže New York bol spravodajsky bohatý, WCBA bola v mnohých smeroch mikrokozmom siete CBA.

Zástupca šéfredaktorky sedel v rušnej, hlučnej spravodajskej sále, kde pri tesne zrazených stoloch pracovalo tridsať ľudí. Najprv nazrel do fascikla, aby si overil, či majú Berta Fishera v zozname. „Dobre," povedal, „čo máte?"

Vypočul Fishera, ktorý mu zopakoval policajné hlásenie a navrhol, že zájde na miesto činu.

„Vravíte, že ide len o možnosť únosu?"

„Áno, pán zástupca."

Bertie Fisher bol takmer tri razy taký starý ako mládenec, s ktorým sa zhováral, ale zachovával služobný odstup. Tento návyk mu ostal z mladších rokov.

„Dobre, Fisher, dajte sa do toho! Ak tam naozaj niečo bude, hneď zavolajte."

„Dobre, pán zástupca. Idem na to."

Keď zástupca šéfredaktorky zložil telefón, uvedomil si, že to môže byť planý poplach. Lenže na druhej strane,

významné správy, trháky, prichádzali niekedy nenápadne, najnepravdepodobnejšími kanálmi. Chvílu uvažoval, či neposlať do Larchmontu štáb, ale napokon túto myšlienku zavrhol. Dopisovateľova správa bola predbežne veľmi hmlistá. Okrem toho boli všetky štáby na akciách, a tak by niektorý musel odvolať. A kým nebudú mať viacej informácií, nie je vlastne čo vysielať.

Zástupca však zašiel k vyvýšenému stolu, kde trónila jeho šéfka, a poinformoval ju o telefonáte.

Šéfredaktorka jeho rozhodnutie schválila. No potom jej čosi zišlo na um, vzala telefón a spojila sa priamo s ústredím CBA News. Vyžiadala si šéfredaktora domáceho bloku Ernieho LaSallea, s ktorými si niekedy vymieňali informácie.

„Počuj, možno je to len bublina, ale niečo tu mám.“ Zopakovala mu, čo práve počula, a dodala: „Je to v Larchmonte. Viem, že tam býva Crawford Sloane. Je to malé mestečko a môže ísť o človeka, ktorého pozná, takže som si povedala, že ťa poinformujem.“

„Vďaka,“ povedal LaSalle. „Keby bolo niečo nové, daj mi vedieť.“

Keď zložila telefón, Ernie LaSalle sa na chvíľu zamyslel nad prípadnou závažnosťou tejto informácie. Pravdepodobne z toho nič nebude. Ale predsa…

Z momentálneho popudu zdvihol červený telefón. „Tu domáci blok, LaSalle. Dostali sme správu, že v Larchmonte, opakujem, Larchmont, štát New York, hlási vysielačka miestnej polície možný únos. Nijaké iné

podrobnosti. Naši priatelia z WCBA idú po tom a budú nás informovať.“

Šéfredaktorove slová prenášal ako vždy vnútorný rozhlas do celej budovy CBA News. Podaktorí sa začudovali, prečo LaSalle oznamuje rozhlasom niečo také nepodstatné. Ostatní, ktorých to nezaujímalo, sa opäť sústredili na vlastnú prácu. Smenári pri Podkove o jedno poschodie nad spravodajskou sálou sa započúvali. Jeden z nich ukázal na Crawforda Sloana, ktorého bolo vidieť cez zatvorené sklené dvere v jeho kancelárii, a poznamenal: „Ak v Larchmonte došlo k únosu, buďme radi, že je to niekto iný, a nie Crawf. Ak tam, pravda, nemá dvojníka.“ Ostatní sa zasmiali.

Crawford Sloane počul LaSalleov oznam cez reproduktor na svojom stole. Dvere predtým zatvoril, aby nikto nepočul jeho rozhovor s prezidentom CBA News Lesliem Chippinghamom. Pri žiadosti o rozhovor mu naznačil, že by prišiel za ním do jeho kancelárie, ale Chippingham sa rozhodol, že príde on za Sloanom.

Obaja čakali, kým sa LaSalleov oznam skončí a Sloane pri zmienke o Larchmonte zbystril pozornosť. Inokedy by sa hneď vybral do spravodajskej sály po podrobnejšie informácie. No teraz nechcel prerušiť rozhovor, z ktorého sa náhle stala otvorená výmena názorov. Na Sloanovo prekvapenie sa nevyvíjala tak, ako očakával.

14

„Crawf, inštinkt mi hovorí, že máš problémy,“ povedal prezident CBA News na úvod.

„Tvoj inštinkt sa mýli,“ odvetil Crawford Sloane. „Problémy máš ty. Dajú sa hneď vyriešiť, ale musíš urobiť isté štrukturálne zmeny. A to rýchlo.“

Leslie Chippingham vzdychol. Bol to ostrieľaný veterán s tridsaťročnou praxou v televíznom spravodajstve. Začínal v devätnástich rokoch ako poslíček v magazíne NBC HuntleyBrinkley, v tých časoch najsledovanejšej spravodajskej relácii. Už vtedy sa poučil, že s moderátorom treba zaobchádzať ako s vázou z čínskeho porcelánu a treba k nemu pristupovať s úctou, aká prináleží hlavám štátu. Keďže si v jednom i druhom počínal úspešne a mal aj iné schopnosti, dostal sa až na miesto šéfsmenára a potom šiel ešte vyššie, kde sa držal, kým ostatných z horných priečok – vrátane hŕby prezidentov – posielali buď do stojatých vôd televízneho exilu, alebo do predčasného dôchodku, ktorý znamenal zabudnutie.

Chippingham vedel ku každému pristupovať nenútene a ostatným vnukal ten istý pocit. Raz o ňom ktosi povedal, že vie vyhodiť človeka tak, že ten má z toho ešte dobrý pocit.

„Tak hovor – aké zmeny?“

„Nemôžem spolupracovať s Chuckom Insenom. Musí ísť. A keď budeme vyberať nového šéfsmenára, chcem mať rozhodujúci hlas.“

„Dobre, dobre. Máš pravdu, je to problém.“ Chippingham opatrne vyberal slová a dodal: „Hoci podľa všetkého spočíva inde, než si myslíš ty, Crawf.“

Crawford Sloane vrhol na svojho bezprostredného nadriadeného zvedavý pohľad. Chippingham bol impozantný, aj keď sedel – meral stodeväťdesiat centimetrov a vážil rovných sto kilogramov. Tvár mal skôr drsnú než peknú, oči svetlomodré a na hlave hustý les prešedivených kučier. Mnohé ženy mali to potešenie, že ho mohli po nich hladkať. Za týmto potešením vždy nasledovali ďalšie. Inými slovami, ženy boli Chippinghamovou celoživotnou slabosťou a ich dobýjanie jeho neodolateľným koníčkom. Momentálne mu však v dôsledku tejto záľuby hrozil manželský i finančný krach – o čom, pravdaže, Sloane nevedel, hoci Chippinghamove dobrodružstvá boli verejným tajomstvom.

Chippingham si uvedomil, že teraz musí vlastné starosti odložiť a venovať sa Sloanovým. Bude to ako chôdza po visutom lane, ako napokon každá výmena názorov s moderátorom.

„Nechoďme ako mačka okolo horúcej kaše a prejdime k veci,“ povedal Sloane.

Chippingham súhlasil. „Presne to som mal v úmysle. Ako obaja vieme, veľa vecí sa u nás mení…“

„Preboha, Les, samozrejme, že sa mení!“ prerušil ho Sloane netrpezlivo. „Veď práve preto mám problémy s Insenom. Musíme zmeniť profil nášho spravodajstva – menej chytľavých titulkov a viacej závažných reportáží, ktoré idú do hĺbky.“

„Chápem tvoje pocity. Už sme o nich debatovali. A poznám aj Chuckov názor. Inak, bol za mnou dnes ráno a ponosoval sa na teba.“

Sloane prekvapene rozšíril oči. Nečakal, že v ich spore prevezme iniciatívu Chuck; zvyčajne to bolo naopak. „Čo máš podľa neho urobiť?“

Chippingham zaváhal. „Ale doboha… poviem ti to, neviem, prečo by som to mal pred tebou tajiť. Je presvedčený, že vy dvaja máte priveľmi rozdielne názory, ktoré sa nedajú zblížiť. Jednoducho chce, aby si odišiel.“ Sloane zaklonil hlavu a rozosmial sa. „A on aby ostal? To je smiešne.“ Prezident mu pozrel rovno do očí. „Myslíš?“

„Jasné. A ty to vieš.“

„Kedysi som to vedel, ale dnes som si už nie taký istý.“ Mali pred sebou neprebádanú pôdu. Chippingham na ňu vstúpil obozretne.

„Musíš pochopiť, Crawf, že nič už nie je také, ako bývalo. Od chvíle, ako nás kúpili, všetko podlieha zmenám. Vieš rovnako dobre ako ja, že naši noví páni – a platí to aj v iných televíznych spoločnostiach, nielen v našej – neradi vidia, akú moc majú moderátori. Magnáti na čele materských firiem ju chcú okresať. A takisto sú proti veľkým platom na niektorých postoch, lebo podľa ich názoru za ne nedostávajú dostatočnú protihodnotu. Vraví sa, že existujú určité dohody uzavreté pekne súkromne, v tichosti.“

„Čo sú to za dohody?“

„Počul som, že páni podnikatelia najvyššieho rangu ich uzatvárajú vo svojich exkluzívnych kluboch a domoch.

Napríklad: *Prikážeme našej televíznej spoločnosti, aby nelanárili nikoho z vašich, a vy zasa nebudete lanáriť ľudí od nás. Takto nebudeme tlačiť platy hore a môžeme zapracovať na znižovaní najvyšších.*“

„Lenže to je nekalé spolčovanie, obmedzovanie činnosti. A to je protizákonné!“

„Iba ak to môžeš dokázať,“ zdôraznil Chippingham. „Ale ako to chceš dokázať, keď sa takto dohodnú pri pohári ku v klube Links alebo v Metropolitane a neexistujú nijaké záznamy, nič nie je na papieri?“

Sloane mlčal a Chippingham to konkretizoval na domáce pomery. „Z toho vyplýva, Crawf, že momentálne nie je najvhodnejší čas stavať sa na zadné.“

Sloane naňho z mosta doprosta udrel: „Takže Insen rátа na moje miesto s niekým iným. S kým?“

„Spomenul Harryho Partridgea.“

Partridge! Zasa on! Znova sa črtá ako konkurent, blyslo mysľou Sloanovi. A ktovie, či Insenovi túto myšlienku nenasadil do hlavy sám! Chippingham akoby vytušil, na čo myslí, a povedal: „Chuck to zrejme pred Harrym nadhodil. Toho to prekvapilo, ale záujem neprejavil.“

A dodal: „A Chuck Insen mi povedal ešte jedno – ak príde medzi tebou a ním na lámanie chleba, nevzdá sa bez boja. Vyhrážal sa, že s tým pôjde osobne až hore.“

„Čo tým myslel?“

„Za Margot LloydovouMasonovou.“

Crawford Sloane vybuchol: „K tej strige odpornej! To by sa neodvážil!“

„Myslím, že by sa odvážil. Možno je to odporná striga, ale má moc.“

Leslie Chippingham sa o tom presvedčil na vlastnej koži.

CBA bola posledná z veľkých rozhlasových a televíznych spoločností, ktorá padla za obeť „invázii filištíncov“, ako tomu medzi sebou hovorili v televízii. Takto charakterizovali pohlcovanie televíznych spoločností veľkými priemyselnými konglomerátmi, u ktorých úsilie o čoraz vyššie zisky prevažovalo nad rešpektovaním výsadného postavenia masmédií a ich služby verejnosti. Bolo to v rozpore s minulosťou, keď vedúce osobnosti ako Paley zo CBS, Sarnoff z NBC a Goldenson z ABC, síce pravoverní kapitalisti, dôsledne plnili aj záväzky voči verejnosti.

Po neúspešných pokusoch zachovať nezávislosť CBA ju pred deviatimi mesiacmi pohltil koncern Globanic Industries Inc., gigant s celosvetovou pôsobnosťou. Globanic pôsobil v zbrojnej oblasti podobne ako General Electric, ktorý už pohltil NBC. A podobne ako General Electric, aj Globanic mal na konte hospodársku kriminalitu. V jednom prípade, ktorý sa skončil pred veľkou porotou, dostal pokutu a jeho čelných predstaviteľov odsúdili do väzenia za machinácie s objednávkami a cenami. V inom prípade štát obžaloval Globanic za falšovanie účtovných výkazov za zbrojné dodávky; skončilo sa to pokutou vo výške milión dolárov – maximálnou, akú zákon pripúšťal. V porovnaní s celkovou zmluvnou sumou to však bola len nepatrná čiastka. V čase, keď Globanic pohltil CBA, istý komentátor napísal: „Globanic má priveľmi rozsiahle záujmy na to, aby

CBA nestratila kus zo svojej nezávislosti. Možno si predstaviť, že by CBA v budúcnosti začala vŕtať do niektorej z citlivých oblastí, kde je zaangažovaná jej materská firma?“

Noví majitelia sa po prevzatí CBA viac ráz verejne vyjadrili, že budú rešpektovať tradičnú nezávislosť CBA News. V zákulisí sa však ukazovalo, že sú to prázdne sľuby.

Zmeny nastali, keď do kresla prezidentky a výkonnej riaditeľky CBA menovali Margot LloydovúMasonovú. Šiel o nej chýr ako o schopnej, bezohľadnej a mimoriadne ambicióznej žene. Bola už viceprezidentkou Globanic Industries. Povrávalo sa, že jej menovanie do CBA je skúškou, či prejaví dostatok tvrdosti, aby sa s ňou mohlo rátať ako í prípadnou prezidentkou materskej spoločnosti.

Leslie Chippingham sa so svojou nadriadenou stretol prvý raz niekoľko dní po jej nástupe do funkcie, keď si ho zavolala. Namiesto osobného telefonátu – zdvorilosť k prezidentom jednotlivých úsekov, ktorou sa vyznačoval jej predchodca – dostal Chippingham striktný príkaz prostredníctvom sekretárky, aby sa ihneď dostavil do „Stonehenge“, ako prezývali ústredie CBA na Tretej avenue. Vybral sa ta v limuzíne so šoférom.

Margot LloydováMasonová bola vysoká žena s dohora vyčesanými plavými vlasmi, s výraznými lícnymi kosťami, zľahka opálenou tvárou a prefíkaným skúmavým pohľadom. Mala elegantný tmavosivý chanelovský kostým s hodvábnou blúzkou bledšieho odtieňa. Chippingham ju potom charakterizoval slovami „atraktívna, ale nebezpečná“. Správala sa k nemu priateľsky, no zároveň chladne.

„Môžete ma oslovovať krstným menom,“ povedala Chippinghamovi a zaznelo to ako príkaz. A prešla rovno k veci, neplytvajúc časom.

„Vpriebehu dneška má prísť vyhlásenie k problému Thea Elliotta.“ Theodore Elliott bol predseda Globanic Industries.

„Už prišlo,“ povedal Chippingham. „Hneď ráno od ministerstva financií vo Washingtone. Hovorí sa v ňom, že náš kráľ kráľov si skrátil dane o dajaké štyri milióny dolárov.“

Chippingham to náhodou čítal v servise AP. Išlo o to, že Elliott investoval do akcie, ktorú odhalili ako pláštik pre daňový únik. Na organizátora už podali trestné oznámenie. Na Elliotta predbežne nie, ale nedoplatok bude musieť vyrovnať a k tomu pribudne poriadne vysoká pokuta.

„Theo mi telefonoval,“ pokračovala Margot, „a ubezpečil ma, že nemal ani potuchy, že je to protizákonné.“

„Určite sa nájdu aj takí, ktorí tomu uveria,“ povedal Chippingham a myslel pritom na armádu právnikov, účtovníkov a daňových poradcov, ktorých má predseda Globanic Industries k dispozícii.

Margot odmerane povedala: „Nebuďte bezočivý. Poslala som po vás, lebo si neželám, aby sme v správach hovorili niečo o Theovi a daniach. Chcem vás poprosiť, aby ste o to požiadali aj ostatné spoločnosti.“

Šokovaný Chippingham neveril vlastným ušiam. Nútil sa do pokojného hlasu.

„Margot, keby som sa s touto žiadosťou obrátil na iné spoločnosti, nielenže by ju odmietli, ale odvysielali by, že

CBA News sa pokúša kryť porušovanie zákona. A úprimne povediac, keby sa niečo podobné vyskytlo naopak, my v CBA by sme urobili to isté.“

Už pri týchto slovách si uvedomil, že nová šéfka spoločnosti prejavila hneď v prvých vetách nielen neznalosť spravodajskej práce, ale aj úplnú necitlivosť k novinárskej etike. No hneď si pripomenul, že na toto miesto ju nevynieslo ani jedno, ani druhé, ale skúsenosti vo finančníctve a schopnosť prinášať zisk.

„Dobre,“ zahundrala. „Myslím, že pokiaľ ide o ostatné spoločnosti, musím sa s tým zmieriť. Ale v našich správach o tom nesmie byť ani slovo.“

Chippingham v duchu vzdychol. Vedel, že od tejto chvíle bude jeho prezidentovanie oveľa zložitejšie. „Môžem vám zaručiť, Margot, že dnes večer prinesú všetky televízne spoločnosti správu o pánu Elliottovi a jeho daniach. Preto budú všetci dávať pozor, do akej miery sme nestranní, najmä po vyhlásení Globaniku, že neohrozí slobodu nášho spravodajského úseku.“

Margot LloydováMasonová pochmúrne zmraštila tvár, zovrela ústa, ale jej mlčanie prezrádzalo, že pochopila, kam Chippingham mieri. Napokon povedala: „Bude to krátke?“

„Samozrejme. Nezaslúži si to dlhú správu.“

„A neželám si, aby dajaký chytrák reportér naznačoval, že Theo vedel o tom, že porušuje zákon. Theo tvrdí, že o tom nevedel.“

„Môžem vám sľúbiť jedno,“ povedal Chippingham. „Všetko, čo urobíme, bude fér. Sám na to dozriem.“

Margot na to nepovedala nič a namiesto toho vzala zo stola akýsi papier. „Prišli ste sem v limuzíne so šoférom.“

Chippingham sa strhol. „Áno, prišiel.“ Auto so šoférom bolo jedným z jeho privilégií, ale že ho niekto sleduje – čo sa zrejme stalo – bolo nové a znepokojivé.

„V budúcnosti choďte taxíkom. Keď chodím ja, môžete aj vy. A ešte niečo.“ Uprela naňho pevný pohľad. „Rozpočet spravodajstva treba ihneď zredukovať o dvadsať percent. Zajtra odo mňa dostanete v tomto zmysle prípis. ‚Ihneď‘ znamená presne to, čo som povedala. Do týždňa očakávam správu, aké úsporné opatrenia ste urobili.“

Chippingham bol priveľmi omráčený, aby sa zmohol na čosi viac ako zdvorilé, formálne rozlúčenie.

Večerné spravodajstvo prinieslo správu o Theodorovi Elliottovi a jeho daniach z príjmu, ale jeho vyhlásenie nespochybnili. O týždeň jeden zo smenárov pri Podkove poznamenal: „Keby išlo o politika, boli by sme o tom hovorili skepticky a potom by sme z neho stiahli kožu, ošúpali ho ako cibuľu. V tomto prípade sme nepriniesli ani len následnú správu.“

O následnej správe sa však uvažovalo – nového materiálu mali dosť. Na porade pri Podkove, na ktorej sa zúčastnil aj Chippingham, však usúdili, že majú dôležitejšie správy, a k tomuto prípadu sa už nevrátili. Bola to zvláštna situácia a takmer nikto si nepriznal, dokonca ani sám pred sebou, že je to vlastne zbabelé vycúvanie.

Zredukovanie rozpočtu bolo niečo iné. V tejto oblasti boli všetky televízne spoločnosti pred svojimi novými majiteľmi bezbranné. Všetci to vedeli vrátane Leslieho Chippin-

ghama. Spravodajské úseky sa v minulosti enormne rozšírili, boli predimenzované ľuďmi a zrelé na okresanie.

Keď sa aj v CBA News začali uplatňovať úsporné opatrenia, bola to bolestivá operácia najmä preto, že vyše dvesto ľudí prišlo o prácu.

Znižovanie stavu spôsobilo pobúrený pokrik prepustených a ich priateľov. Noviny z toho mali zlatú baňu, v reportážach zdôrazňovali ľudskú stránku a vyjadrovali účasť s obeťami úsporných opatrení – hoci samy dosť často podliehali nátlaku svojich vydavateľov a robili podobné opatrenia.

Skupina pracovníkov CBA News, všetci s dlhodobými zmluvami, poslala do New York Times protestný list. Medzi podpísanými bol aj Crawford Sloane, štyria významní korešpondenti a niekoľko smenárov. V liste sa ponosovali, že medzi okamžite prepustenými sú aj skúsení korešpondenti, ktorí pracovali v CBA News takmer celý život. Ďalej sa v liste zdôrazňovalo, že CBA ako celok nemá finančné ťažkosti a zisky spoločnosti vyznievajú v porovnaní so ziskami veľkých priemyselných podnikov priaznivo. List vyvolal veľkú diskusiu a často sa z neho citovalo. Margot LloydovúMasonovú to rozzúrilo. Opäť poslala po Leslieho Chippinghama.

Vyrútilo sa naňho s New York Times, ktoré mala otvorené pred sebou. „Veď tí nadmerne platení namyslení podrazníci predsa patria k vedeniu. Mali by rozhodnutia vedenia podporovať, a nie podkopávať nám autoritu verejným stonaním.“

Chippingham si trúfol namietnuť: „Oni sami sa sotva pokladajú za vedenie. Predovšetkým sú to novinári a cítia so svojimi kolegami. A môžem vám povedať, Margot, že ja takisto.“

Hlava CBA ho preklala pohľadom. „Mám dosť vlastných problémov a nebudete mi ich pridávať ešte vy, takže také reči si nechajte. Zrazte hrebienok ľuďom, ktorí ten list podpísali, a dajte im najavo, že v budúcnosti nestrpím nijakú nelojálnosť. Okrem toho ich môžete informovať, že pri obnove zmlúv nezabudnem na ich dvojtvárnosť. A keď sme už pri tom, ešte niečo – niektoré platy sú priam nehorázne vysoké. Mám na mysli hlavne toho bezočivého chlapa Crawforda Sloana.“

Leslie Chippingham reprodukoval Margotine výroky v miernejšej verzii, lebo si uvedomoval, že práve on má držať spravodajský úsek pospolu, a to bolo čoraz ťažšie.

O niekoľko týždňov sa vyskytli nové problémy. Margot LloydováMasonová vydala interný oznam, v ktorom navrhovala zriadiť politický akčný fond. Z neho by sa financovala lobbistická činnosť vo Washingtone v mene CBA. Do fondu budú „dobrovoľne“ prispievať Čelní predstavitelia CBA. Príspevky sa im budú zrážať z platov. To sa bude týkať aj predstaviteľov spravodajského úseku. V internom ozname sa zdôrazňovalo, že opatrenie tohto druhu prijali aj v materskej spoločnosti Globanic Industries.

Keď prišiel oznam, Chippingham bol pri Podkove. Jeden zo smenárov sa naňho obrátil: „Les, dúfam, že sa nás všetkých zastaneš proti tomu nezmyslu!“

Nato sa ozval Crawford Sloane: „Pravdaže sa zastane. Les by nikdy nesúhlasil, aby CBA News zasahovala do politiky. Vie, že našou úlohou je o takých prípadoch prinášať správy. Vtom sa naňho môžeme všetci spoľahnúť.“

Chippingham si nebol istý, či v Sloanovom hlase nezaznela irónia. Tak či onak, uvedomil si, že stojí pred vážnym problémom, ktorý vznikol z Margotinej neznalosti – alebo jednoducho z ľahostajnosti? – k integrite masmédií. Má za ňou zájsť a vyvracať jej predstavu o politickom akčnom fonde? Pochyboval, že by sa to stretlo s úspechom. Margot má očividne jediný cieľ – zapáčiť sa nadriadeným z Globaniku a napredovať v kariére.

Nakoniec vyriešil tento problém tak, že to celé aj s kópiou interného oznamu prihral novinám Washington Post. Mal tam človeka, ktorému v minulosti vyšiel v ústrety a dalo sa mu dôverovať, že neprezradí prameň. Washington Post vo svojej správe, ktorú prebrali aj iné noviny, zosmiešnil nápad zaangažovať spravodajskú organizáciu do politického lobbizmu. O niekoľko dní sa od plánu oficiálne upustilo – vraj na základe osobného príkazu predsedu Globaniku Theodora Elliotta.

Margot LloydováMasonová opäť poslala po Chippinghama.

Odmerane, bez pozdravu či iných úvodných zdvorilostí sa spýtala: „Kto od vás dal môj oznam Postu?“

„Nemám potuchy,“ zaklamal.

„Čerta starého! Ak to neviete iste, určite to veľmi dobre tušíte.“

Chippingham nepovedal nič, ale uľavilo sa mu. Margot nezišlo na um, že by to mohol byť on sám.

Prerušila ticho. „Odmietate spolupracovať od prvej chvíle, čo som sem prišla.“

„Mrzí ma, že máte taký pocit, lebo to nie je pravda. Chcel som k vám pristupovať fér.“

Margot pokračovala, ignorujúc jeho námietku: „Keďže ste taký tvrdošijný, popýtala som sa na vás a všeličo som sa dozvedela. Medziiným, že práca, ktorú robíte, je pre vás momentálne veľmi dôležitá a z finančných dôvodov si nemôžete dovoliť, aby ste o ňu prišli.“

„Moja práca bola pre mňa vždy dôležitá. A pokiaľ ide o finančné dôvody, to predsa platí pre väčšinu ľudí. Možno aj pre vás.“ Chippingham celý nesvoj čakal, čo príde ďalej.

Jeho šéfka s ledva badateľným úsmevom, v ktorom sa odrážalo vedomie vlastnej prevahy, povedala: „Lenže ja na rozdiel od vás nie som v rozvodovom konaní. Vaša žena požaduje značné odstupné vrátane veľkej časti vášho spoločného majetku. Ak to nedostane, zverejní pred súdom dôkazy o vašich nespočetných mimomanželských eskapádach, ktoré ste sa ani nepokúšali tajiť. Máte aj dlhy a navyše veľkú pôžičku z banky, takže zúfalo potrebujete stály príjem. Inak zbankrotujete a stane sa z vás vlastne žobrák.“

Chippingham zvýšeným hlasom namietol: „To je urážka! Zasahujete do môjho súkromia!“

Margot pokojne prisvedčila. „Možno, ale je to pravda.“ Napriek protestom ním otriaslo, koľko toho Margot vie. Bol naozaj v zúfalej finančnej situácii jednak preto, že

nikdy nevedel zaobchádzať s peniazmi a po celé roky míňal nielen skvelý plat, ale ešte si aj vo veľkom požičiaval. A popri tom nevedel odolať ženám. Jeho manželka Stasia mu túto slabosť tolerovala, lenže pred tromi mesiacmi vyústil jej potláčaný hnev a nazhromaždené dôkazy do nekompromisného kroku smerom k rozvodu. No aj v tomto položení si začal s Ritou Abramsovou. Ani to vlastne nemal v úmysle, ale stalo sa. A teraz to bolo vzrušujúce a nechcelo sa mu s tým skoncovať. No desila ho predstava, že by prišiel o prácu.

„Teraz ma pozorne počúvajte," povedala Margot. „Nie je ťažké nahradiť prezidenta spravodajského úseku, a ak bude treba, urobím to. Ani sa nenazdáte, a budete na dlažbe a na vašom mieste bude sedieť niekto iný. Kandidátov je veľa, tu aj v iných spoločnostiach. Je to jasné?"

Chippingham rezignovane povedal: „Áno, je to jasné."

„No ak budete so mnou ťahať za jeden povraz, ostanete. Lenže spravodajský úsek bude pracovať podľa mojich predstáv. Na to nezabúdajte. A ešte jedno: Keď od vás budem žiadať vec, ktorá sa vám prieči, nechoďte na mňa s nezmyslami o novinárskej etike a čistote. Vy už nie ste čistý – ak ste vôbec niekedy boli – od chvíle, keď ste sa nevrátili k správe o daniach Thea Elliotta." Margot sa opäť sotva badateľne usmiala. „Áno, viem aj o tom. Ako vidíte, už ste sa raz dali skorumpovať, takže vôbec nezáleží na tom, ak sa to stane viac ráz. To je všetko. Môžete ísť."

Tento rozhovor sa odohral dva dni predtým, ako za ním prišiel Chuck Insen a potom Crawford Sloane so svojimi problémami okolo Večerného spravodajstva. Chippingham

si veľmi jasne uvedomoval, že ich rozpory treba urovnať ihneď a v rámci spravodajského úseku. Netúžil totiž po novej návšteve u Margot a ďalšej výmene názorov.

„Opakujem ti, Crawf, čo som povedal už Chuckovi," pokračoval Chippingham. „Momentálne by celému spravodajstvu veľmi uškodilo, keby sa vaše nezhody dostali na verejnosť. V Stonehenge je spravodajský úsek už aj tak v nemilosti. A pokiaľ ide o Chuckov úmysel zaangažovať do toho Margot, tá sa nezastane ani teba, ani jeho. S najväčšou pravdepodobnosťou by nám ďalej znížila fondy s odôvodnením, že ak máme čas na vzájomné trenice, nie sme dostatočne pracovne vyťažení, z čoho zákonite vyplýva, že máme priveľa ľudí."

„Proti tomu sa môžem postaviť," namietol Sloane.

„Môžeš, ale ručím ti za to, že to nikoho nebude zaujímať." Chippingham sa celkom netypicky rozhneval. Úlohou prezidenta bolo občas sa svojich ľudí zastať pred vedením celej spoločnosti. No existujú určité hranice a Chippingham sa rozhodol, že v tomto prípade bude tvrdý. „Uvedom si, že naša nová šéfka si pre teba veľa času nenájde. Pre ten kreténsky list, čo si spolu s ostatnými napísal a poslal do *New York Times*. Vyhlásila, že si bezočivý a máš neúmerne vysoký plat."

Sloane zaprotestoval: „Takže ten list si vzala na mušku. Mám predsa právo slobodne vyjadriť svoj názor."

„Hovno máš právo! Nemal si ho čo podpisovať. V tom s Margot súhlasím. Preboha, Crawf, správaj sa už konečne ako dospelý! Nemôžeš brať také ťažké peniaze a pri-

tom byť stále jeden z chlapcov a púšťať si jazyk na prechádzku, kedy sa ti zachce.“

Niet dôvodu, aby si veľké šéfstvo bralo na mušku iba mňa, pomyslel si Chippingham. Nech si užijú aj ostatní vrátane Sloana a Insena. Chippingham mal aj osobný dôvod na podráždenosť. Bol štvrtok a večer sa chystal odísť do Minnesoty na dlhý, láskou naplnený víkend s Ritou Abramsovou. Rita naňho už odvčera čaká. A nechcel, aby počas jeho neprítomnosti táto hlúpa zvada narastala.

„Nech je ako chce, ale vraciam sa k tomu, s čím sme začali,“ povedal Sloane. „V profile nášho spravodajstva treba urobiť zmeny.“

„Môže byť,“ prisvedčil Chippingham. „I ja mám niekoľko nápadov. Porozprávame sa o nich.“

„A ako si to predstavuješ?“

„Hneď od začiatku budúceho týždňa budeme mať pravidelné porady – ty, ja a Chuck Insen. A to dovtedy, kým sa nedohodneme. Kompromisné východisko nájdeme, aj keby som vám mal otrieskať hlavy dokopy!“

„Môžeme sa o to pokúsiť,“ povedal Sloane pochybovačne, „ale nie je to celkom prijateľné.“

Chippingham mykol plecom. „Povedz mi, čo je dnes prijateľné.“

Keď prezident odišiel, Sloane mlčky sedel vo svojej kancelárii a rozmýšľal o tomto rozhovore. Potom si spomenul na oznam o Larchmonte. Bol zvedavý, či medzitým neprišli novšie informácie, a tak sa zdvihol a zamieril do spravodajskej sály.

15

Larchmontský dopisovateľ Bert Fisher ďalej sledoval stopu z policajného hlásenia o možnom únose. Len čo zatelefonoval do WCBATV, náhlil sa von. Dúfal, že jeho rozheganý dvadsaťročný volkswagen chrobák naskočí. Po napínavej minúte všelijakého stonania a kašlania naskočil. Fisher mal scanner aj v aute a naladil ho na larchmontskú policajnú frekvenciu. Potom zamieril do centra – k supermarketu Grand Union.

Cestou ho však policajné hlásenia prinútili zmeniť smer.

„Voz 423 centrále. Ideme k domu možných obetí hlásenej udalosti. Adresa Parková avenue 66. Zabezpečte na túto adresu detektíva.“

„Centrála vozu 423. Rozumien.“

Krátka odmlka, potom: *„Centrála vozu 426. Urýchlene sa presuňte na Parkovú avenue 66. Tam spolupracujte s vozom 423. Preverte jeho hlásenie.“*

Bert si spomenul, čo znamená v miestnom policajnom slovníku „urýchlene sa presunúť“ – *so svetelnými majákmi a sirénou*. Akcia zrejme naberá obrátky. Zrýchlil aj Bert, ako mu len starodávny volkswagen dovoľoval. Mieril teraz na Parkovú avenue a pri pomyslení na číslo domu – 66 – sa ho zmocnilo vzrušenie. Nebol si celkom istý, ale

ak dom naozaj patrí tomu človeku, bude to stopercentný trhák.

Policajt Jensen, ktorý prešetroval prvý telefonát zo supermarketu Grand Union a vypočul starú slečnu Priscillu Rheaovú, bol už viacmenej presvedčený, že ide o niečo vážne. V mysli si prebral všetko, čo sa dosiaľ dozvedel.

Vypočúvaním v supermarkete sa potvrdilo, že zopár svedkov videlo, ako jedna z nakupujúcich náhlivo odchádza. Dvaja svedkovia ju identifikovali ako pani Sloanovú. Bola zrejme veľmi rozrušená. Sprevádzal ju jej mladý syn a dvaja muži, jeden okolo tridsiatky, druhý starý. Tridsaťročný prišiel podľa všetkého do obchodu sám. Sprvu sa vypytoval nakupujúcich žien, či niektorá nie je pani Sloanová. Keď potom natrafil na skutočnú pani Sloanovú, náhlivo odišli.

Od tejto chvíle videl odchádzajúcu štvoricu iba jeden človek – slečna Rheaová. Jej výpoveď o útoku a o tom, že obete odnášali do „malého autobusu“, bola čoraz dôveryhodnejšia. K dôveryhodnosti prispievalo aj to, že volvo kombi pani Sloanovej – Jensenovi ho ukázal ktorýsi zo svedkov, čo poznal pani Sloanovú – ešte vždy stálo na parkovisku supermarketu a po pani Sloanovej a ostatných nebolo ani stopy. A na zemi boli fľaky, zrejme od krvi. Jensen poprosil jedného z policajtov, ktorí ta prišli, aby ich zabezpečil ako dôkazový materiál.

Ďalší z prizerajúcich, ktorý býval neďaleko Sloanovcov, dal Jensenovi ich adresu. Jensen už nemal pri supermarkete čo zisťovať, a preto sa spojil s centrálou a žiadal, aby na Parkovú avenue 66 poslali detektíva. Za

iných okolností by bol spolu s adresou zahlásil aj Sloanovo meno, pretože rádiové rozhovory larchmontskej polície boli v porovnaní s väčšími policajnými jednotkami značne neformálne. Vedel však, že ide o najvýznamnejšieho larchmontského obyvateľa, a uvedomil si, že hocikto môže počúvať, a preto meno predbežne neuviedol.

Jensen sa teda vydal na Parkovú avenue – trvalo to iba niekoľko minút.

Práve zabočil na príjazdovú cestu k číslu 66, keď sa za ním zjavilo druhé policajné auto – civilné, ale na streche mu blikal prenosný maják a skučala siréna. Vystúpil z neho detektív Ed York, veterán, ktorého Jensen dobre poznal. York a Jensen sa krátko poradili a spolu sa pobrali do domu. Slúžka Sloanovcov Florence vyšla pri zvuku sirén pred dom. Jensen s Yorkom jej ukázali preukazy a Florence ich pustila dnu. Na tvári sa jej zračila zmes prekvapenia a strachu.

„Existuje možnosť, zdôrazňujem iba možnosť," povedal jej detektív York, „že pani Sloanovej sa niečo prihodilo." Začal jej klásť otázky. Florence odpovedala a jej znepokojenie sa stupňovalo.

Ano, bola tu, keď pani Sloanová, Nicky a otec pána Sloana odišli na nákup. Odišli okolo jedenástej. Pán Sloane odišiel do práce, práve keď Florence prišla, bolo to o 9:30. Nie, nikto z rodiny sa neohlásil od chvíle, čo pani Sloanová odišla, ale na tom nebolo nič čudné. Nikto netelefonoval. Nie, keď pani Sloanová a ostatní odchádzali, nič nezvyčajné sa nestalo. Iba… no…

Florence sa zarazila a potom sa ustráchane spýtala:, „Čo sa robí? Čo sa stalo pani Sloanovej?“

„Teraz niet času na vysvetľovanie,“ povedal detektív York. „Čo ste mysleli tým ‚iba… no…‘?“

„No, keď pani Sloanová s Nickym a svokrom odchádzali, bola som tu.“ Florence ukázala na izbu v prednej časti domu. „Videla som, ako odchádzali.“

„A?“

„V bočnej ulici stálo auto. Vidieť to odtiaľto. Keď pani Sloanová odchádzala, to auto sa z ničoho nič pohlo a odišlo za nimi. Ale vtedy mi to nebolo nápadné.“

„Nemalo byť prečo,“ povedal Jensen. „Mohli by ste to auto opísať?“

„Myslím, že bolo tmavohnedé. Stredne veľké.“

„Videli ste číslo?“

„Nie.“

„A značka toho auta?“

Florence pokrútila hlavou. „Mne sa zdajú všetky autá rovnaké.“

„Predbežne to necháme,“ povedal detektív York Jensenovi. Obrátil sa k Florence: „Porozmýšľajte o tom aute. Pokúste sa na niečo spomenúť. My sa ešte vrátime.“

York s Jensenom vyšli von. V tej chvíli prišli ďalšie dve hliadkové autá. V jednom bol uniformovaný seržant, v druhom policajný náčelník Larchmontu, takisto v uniforme. Bol vysoký a štíhly, s nenápadným vystupovaním, ale to bol iba pláštik. Všetci štyria sa zastavili na príchodovej ceste a rýchlo sa poradili.

Napokon sa náčelník spýtal detektíva Yorka: „Myslíte, že ide naozaj o únos?“

„Všetko na to nasvedčuje,“ odvetil York.

„Jensen?“

„Áno, pán náčelník. Ide o únos.“

„Povedali ste, že videli odchádzať nissan s newjerseyskou značkou.“

„Tak vraveli svedkovia.“

Náčelník sa zamyslel. „Ak ide naozaj o únos a ak únoscovia prekročia hranice štátu, patrí to do pôsobnosti FBI. To je Lindberghov zákon.“ A dodal: „Nieže by si FBI lámala hlavu s takým detailom.“

Posledné slová vyzneli trpko a odrážalo sa v nich presvedčenie mnohých miestnych strážcov zákona, že FBI si vezme každý významný prípad a vždy si nájde dôvody na odmietnutie tých, ktoré nechce. Potom náčelník rozhodne povedal: „Idem zavolať na FBI.“

Vrátil sa do auta a vzal mikrofón.

Keď sa po chvíli vrátil k ostatným, prikázal Yorkovi, aby počkal v dome. „Predovšetkým povedzte slúžke, nech vás spojí s pánom Sloanom. Povedzte mu, čo vieme, a že robíme, čo je v našich silách. Potom berte všetky telefonáty. Všetko si zaznamenávajte. Onedlho dostanete pomoc.“

Seržantovi s Jensenom prikázal strážiť vonku. „Čochvíľa tu bude ľudí ako múch na latríne. Dnu môžu iba ľudia od FBI. Keď sa prihrnie tlač s otázkami, nasmerujte ich na centrálu.“

Vtom sa ozvalo hlučné auto. Obzreli sa. Bol to otlčený biely wolkswagen chrobák a náčelník namrzene povedal: „Tu je prvý.“

Bert Fisher nemusel dlho hľadať dom číslo 66. Policajné autá mu prezradili, ktorý to je.

Keď zastavil a vystúpil, policajný náčelník práve nasadal do svojho auta a chystal sa odísť. Bert sa k nemu nachýlil. „Pán náčelník, môžete mi dať nejaké vyhlásenie?“

„Á, to ste vy!“ Náčelník stiahol sklo; so starým Bertiem Fisherom mal do činenia už veľa ráz. „Vyhlásenie o čom?“

„Ale pán náčelník! Počul som vaše vysielačky aj váš pokyn, že treba hneď zavolať FBI.“ Bert sa poobzeral a uvedomil si, že tušenie ho neklamalo. „Toto je dom Crawforda Sloana, nie?“

„Áno.“

„A je pravda, že pani Sloanovú uniesli?“

Keď náčelník zaváhal, Bert zaprosil: „Pozrite, som tu prvý. A som tunajší, tak prečo by som nemal mať náskok?“

Náčelník, rozumný človek, si pomyslel: Ozaj, prečo nie? Fisher mu bol celkom sympatický. Občas bol síce neodbytný ako komár, ale nikdy nie zlomyseľný ako iní ľudia od tlače.

„Ak ste počuli všetky naše hlásenia,“ povedal náčelník, „viete, že ešte nič nie je isté. Inak máte pravdu, myslíme si, že pani Sloanovú uniesli spolu so synom Nicholasom a otcom pána Sloana.“

Bert si to rýchlo čarbal do notesa. Vedel, že toto je najdôležitejšia správa jeho života, a chcel byť opatrný. „Tak-

že vravíte, že larchmontská polícia koná na základe predpokladu, že došlo k trojnásobnému únosu.“

Náčelník prikývol. „Tak to môžete citovať.“

„Máte už predstavu, kto je za tým?“

„Nie. A ešte niečo. Pán Sloane dosiaľ o ničom nevie a pokúšame sa s ním dostať do styku. Takže kým to pustíte, dajte nám, preboha, čas, aby sme mu to oznámili.“

Po týchto slovách policajný náčelník odišiel a Bert sa vrhol k svojmu VW. Napriek náčelníkovej prosbe nemal v úmysle čakať. Ovládala ho jediná myšlienka – kde je najbližší telefónny automat.

Keď o chvíľu vychádzal z Parkovej avenue, zbadal, že do nej odbočuje ďalšie auto. Vodiča poznal – bol to miestny dopisovateľ WNBCTV. Takže už sa do toho dala aj konkurencia. Ak má on, Bert, ostať na čele, musí konať rýchlo.

Neďaleko na Bostonskej poštovej ceste našiel telefónny automat. Keď vytáčal číslo WCBATV, chvela sa mu ruka.

16

Bolo 11:20. Spravodajská sála miestnej newyorskej stanice WCBATV kypela vzrušením, napätie sa stupňovalo ako vždy počas poslednej hodiny pred Poludňajšími správami. Najmä dnes mali množstvo správ a reportáží, ktoré súperili o „otvárak“, čiže o úvodnú správu relácie.

Známeho kazateľa, ktorý prišiel do New Yorku prevziať cirkevnú cenu našli mŕtveho v apartmáne hotela Waldorf, zrejme po predávkovaní kokaínom. Prostitútku, s ktorou strávil noc, vypočúvala polícia. V centre Manhattanu došlo k požiaru administratívnej budovy; ľudí uväz-

nených na najvyšších poschodiach zachraňovali helikoptérou. Nevyliečiteľne chorý miliardár – mal rakovinu – sa nechal voziť po Manhattane na vozíku a rozdával priehrštia stodolárových bankoviek. Každých niekoľko minút mu nosili ďalšie z obrneného auta, ktoré šlo pomaly za ním.

V tomto zmätku prepli telefonát Berta Fishera tomu istému zástupcovi šéfredaktorky ako predtým. Keď počul, kto volá, vyštekol: „Sme tu zavalení. Rýchlo a stručne!“

Bert poslúchol a mladý zástupca nedôverčivo zareagoval: „Ste si istý? Celkom istý? Máte to potvrdené?“

„Od samého policajného náčelníka,“ vyhlásil Bert hrdo. „Poskytol mi exkluzívne vyhlásenie. Pre istotu som si ho dal zopakovať.“

To už zástupca vyskočil, kývajúc na šéfku, a kričal: „Linku štyri! Linku štyri!“ Redaktorovi, ktorý mal stôl vedľa neho, povedal: „Čo najskôr musíme dostať do Larchmontu filmový štáb. Nepýtaj sa, ako ho zohnať, stiahni ich z niečoho iného, z hocičoho, a pošli ich tam!“

Šéfredaktorka medzitým počúvala Berta Fishera. Keď si zaznamenala podstatné veci, spýtala sa ho: „Vie o tom ešte niekto?“

„Ja som bol prvý. A doteraz som. Ale keď som odchádzal, už tam šiel chlapík od WNBC.“

„Mal filmový štáb?“

„Nie.“

Pribehol k nej zástupca a hlásil: „Ide tam náš štáb. Stiahli sme ho z Bronxu.“

Šéfredaktorka povedala do telefónu Bertovi Fisherovi: „Ostaňte na linke.“ Potom redaktorovi pri neďalekom

stole: „Preber linku štyri. Je to Fisher z Larchmontu. Vezmi všetko, čo má, a potom to napíš ako poludňajší otvárak.“

Hneď nato zdvihla telefón, ktorý ju spájal priamo s ústredím. Zdvihol ho šéfredaktor domáceho bloku CBA News Ernie LaSalle. Šéfredaktorka mu povedala: „Únos v Larchmonte je potvrdený. Pred polhodinou sa neznámi ľudia násilne zmocnili ženy Crawforda Sloana, jeho syna a otca.“

„Pre boha živého!“ zvolal šokovaný LaSalle. Neveril vlastným ušiam. „Crawf už o tom vie?“

„Nemyslím.“

„Je tam polícia?“

„Áno. Už zavolali FBI. Náš človek Fisher má vyhlásenie od tamojšieho policajného náčelníka.“ Nazrela do zápiskov a nahlas prečítala náčelníkovo vyhlásenie, otázku Berta Fishera a slová náčelníka: Tak to môžete citovať.

„Prečítaj mi to ešte raz.“ LaSalle pritom horúčkovito písal na stroji.

Šéfredaktorka WCBA mu to zopakovala a dodala: „Dozvedeli sme sa, že už po tom ide aj WNBC, ale sú o kus za nami. V každom prípade s tým idem napoludnie, ale ešte uvažujem, či nemám hneď prerušiť vysielanie. No keďže ide o…“

Kým stihla dokončiť, LaSalle vyštekol: „Nič s tým nerobte. Tu sa do toho pustí šéfstvo. Ak to niekto pustí von, potom my.“

Ernie LaSalle bleskurýchle zvažoval možnosti.

Mal ich niekoľko.

Jednou z nich bolo najprv sa spojiť s Crawfordom Sloanom, čo mohlo trvať dlho, lebo nemusel byť v budove, a potom mu tú zlovestnú správu osobne čo najšetrnejšie oznámiť. Druhou možnosťou bolo zdvihnúť červený telefón, ktorý mal pred sebou, a oznámiť ním celému spravodajstvu únos Sloanovej rodiny. Hneď potom sa nepochybne začne horúčkovitá činnosť, aby to dostali do vysielania. Tretia možnosť bola vydať príkaz vedúcemu vysielania, že CBA News preruší približne o tri minúty vysielanie s mimoriadnou správou. LaSalle bol jeden z poltucta ľudí, ktorí na to mali právo. Podľa jeho názoru bola táto správa momentálne nielen najdôležitejšia, ale aj veľmi závažná z hľadiska verejného záujmu.

Vybral si druhú možnosť. Jeho rozhodnutie ovplyvnila skutočnosť, že v Larchmonte je už aj druhá newyorská stanica WNBCTV, ktorú vlastní spoločnosť NBC. NBC News dostane nepochybne rýchlo správu od svojej filiálky, podobne ako dostala CBA. Preto nebol čas na ľudské ohľady. Pokiaľ išlo o možnosť prerušiť vysielanie ihneď, bolo tu veľa iných vrátane samého prezidenta Lesa Chippinghama, ktorí o tom mohli rozhodnúť.

Strašne ma mrzí, že ti to musím urobiť, Crawf, pomyslel si LaSalle a zdvihol červený telefón.

„Tu domáci blok, LaSalle. Hlásený únos v Larchmonte potvrdil policajný náčelník, ktorý už zavolal FBI. Podľa polície sú obeťami únosu pani Sloanová, mladý Nicholas Sloane…“ napriek rozhodnosti a profesionalite LaSalleovi zlyhával hlas, „… a Crawfordov otec, ktorých sa násilne zmocnili a odviezli neznáme osoby. WCBA má ľudí na

mieste činu, podrobnosti sú k dispozícii tam. Údajne sa do toho pustila aj NBC, ale máme mierny náskok. Domáci blok odporúča ihneď s tým ísť von.“

Celým spravodajstvom prebehla hrôza a zdesenie ako prílivová vlna. Všetci prestali pracovať. Mnohí sa na seba pozreli, v duchu sa pýtajúc: *Počul som dobre?* Keď prišlo potvrdenie, na jazyk sa drali nevyslovené otázky: *Ako sa to mohlo stať? Kto by také niečo urobil? Čo chcú únoscovia? Aké sú šance, že ich polícia rýchlo chytí? Bože, ako je teraz Crawfordovi?*

Osadenstvo Podkovy o jedno poschodie nad spravodajskou sálou sa zdesilo tiež, ale šok trval krátko. V ľuďoch hneď prevládol návyk a disciplína a dali sa horúčkovito do práce.

Šéfsmenár Chuck Insen vybehol z kancelárie. Jeho novinársky inštinkt mu hovoril, že podľa odporúčania domáceho bloku prerušia vysielanie. Vtedy bude Insenovo miesto na vysielacom pracovisku o štyri poschodia nižšie. Dobehol k výťahom a stlačil gombík.

Netrpezlivo čakal na výťah a myseľ mu prekvapujúco prekypovala účasťou k Sloanovi. Na ich nezhody rýchlo zabudol. V duchu sa pýtal: Kde je Crawf? Dnes ho zobďaleč zazrel a vedel, že sa v kancelárii zhováral s Chippinghamom o veciach, ktoré si nebolo ťažko domyslieť. Je zrejme niekde v budove a určite počul oznam na horúcej linke. A tu vzniká pomerne veľký problém.

Keď sa dospelo k záveru, že niektorá správa je natoľko významná, aby prerušili vysielanie a hneď ju zverejnili, pred kamery sa vždy postavil moderátor Večerného

spravodajstva – v prípade CBA News to bol Crawford Sloane. Ak nebol poruke, poslali poňho a do jeho príchodu zaskočil niektorý z voľných korešpondentov. Insenovi bolo jasné, že túto nečakanú, mučivú správu o vlastnej rodine nemôže v nijakom prípade odvysielať Sloane.

Zhora prišiel výťah a chystal sa z neho vystúpiť Don Kettering, ekonomický korešpondent CBA News. Kettering bol muž stredných rokov s tenkými fúzikmi, vyzeral ako zámožný podnikateľ. Otvoril ústa, chcel niečo povedať, ale nestihol. Insen ho totiž zatisol dnu do výťahu a stlačil gombík B1 do prvého suterénu. Dvere výťahu sa zatvorili. Kettering vyjachtal: „Čo je… „Počkaj," prerušil ho Insen. „Počul si to hlásenie?"

„Áno, je to strašné. Išiel som povedať Crawfovi…"

„Pôjdeš, ale pred kameru," nedal mu dopovedať Insen. „Choď do pohotovostného štúdia a sadni si do kresla. Crawf to nemôže urobiť. Poruke si ty. Spojím sa s tebou z vysielacieho."

Kettering prikývol. Bol to bystrý človek a skúsený reportér. Najprv robil všeobecné spravodajstvo, až potom sa dal na ekonomiku. Zdalo sa, že vyhliadka na moderovanie ho potešila. „Dostanem inštrukcie?"

„Dáme ti všetko, čo dosiaľ máme. Budeš mať asi minútu na preštudovanie a potom zaimprovizuješ. Ostatné ti dáme hneď, ako to príde."

„Sedí."

Keď Insen vystúpil z výťahu, Kettering stisol gombík a vyviezol sa hore do pohotovostného štúdia.

Celá budova začala pracovať na plné obrátky. Mnohé veci sa robili celkom automaticky. V spravodajskej sále organizoval redaktor severovýchodnej oblasti dva filmové štáby a korešpondentov. Ich úlohou bolo čo najrýchlejšie sa presunúť do Larchmontu a nakrútiť zábery z miesta únosu a rozhovory s políciou a svedkami. Prenosový voz pôjde hneď za nimi.

V malom dokumentačnom oddelení vedľa Podkovy, ktoré bolo odnožou hlavnej dokumentačnej redakcie v inej budove, dávalo pol tucta ľudí pomocou počítačov narýchlo dokopy životopis Crawforda Sloana a zopár známych faktov o jeho rodine – zopár preto, lebo Jessica Sloanová trvala na súkromí pre seba a Nicholasa.

Hlavná redakcia však odkiaľsi vyhrabala Jessikinu fotografiu, ktorá práve vychádzala z faxu. Nad faxom sa skláňal výtvarný redaktor a čakal, kým si ju bude môcť vziať a urobiť z nej diapozitív. Z druhého počítača vychádzali fakty o vojnovej minulosti Angusa Sloana. Príde aj jeho fotografia. Fotografiu Nickyho dosiaľ neobjavili.

Dokumentačný redaktor schytil všetok materiál a rozbehol sa s ním dolu do pohotovostného štúdia, kam práve prišiel Don Kettering. Hneď za dokumentaristom pribehol poslíček z domáceho bloku s vytlačenou správou Bertieho Fishera, ktorú dostali z WCBATV. Kettering si sadol za prostredný stôl, zabudol na všetko zbytočné a pohrúžil sa do čítania. Okolo neho pracovali technici, zažínali sa svetlá. Ktosi pripol Ketteringovi na sako mikrofón. Kameraman ho zameral.

Pohotovostné štúdio bolo najmenšie v budove, nie väčšie ako skromná obývačka. Malo jednu kameru a slúžilo na podobné príležitosti, ako bola táto; do činnosti ho mohli uviesť veľmi rýchlo.

Zatiaľ sa už na tlmene osvetlenom vysielacom pracovisku usadil na svoje miesto Chuck Insen. Na stoličku oproti konzole s televíznymi monitormi vkĺzla režisérka; niektoré obrazovky svietili, ostatné boli čierne. Sprava si prisadla asistentka réžie s otvoreným zápisníkom. Operátori a technici zaujímali svoje miesta. Ozýval sa príval príkazov.

„Kamera jeden zapnúť. Kontrola mikrofónu!“

„Bill, pôjde sa naživo. Úvod: Prerušujeme toto vysielanie, a záver: Pokračujeme v programe. Jasné?“

„Jasné. Mám to.“

„Máme už text?“

„Nie. Don zaimprovizuje.“

„Video o desať jednotiek.“

„Kamera jeden, ukážte Ketteringa.“

Rozsvecovali sa ďalšie monitory, medzi nimi aj monitor z pohotovostného štúdia. Na obrazovke sa zjavila tvár Dona Ketteringa.

Asistentka réžie sa spojila s hlavným technickým centrom celej CBA. „Tu spravodajské. Pravdepodobne vstúpime do vysielania s mimoriadnou správou. Buďte pripravení.“

Režisérka sa spýtala: „Je už hotový diák?“

„Tu je,“ ozval sa iný hlas.

Na ďalšom monitore sa zjavil ostročervený nápis:

CBA NEWS

MIMORIADNA SPRÁVA

„Nechaj to tam.“ Režisérka sa obrátila k Insenovi. „Chuck, sme hotoví, pripravení. Ideme, či nie?“

Insen odvetil s telefónnym slúchadlom pritisnutým k uchu plecom: „Práve to zisťujem.“

Zhováral sa s prezidentom Chippinghamom, ktorý bol v spravodajskej sále. Crawford Sloane ho prosil o zdržanie správy.

Bolo 11:52.

Keď domáci blok oznámil tú strašnú správu, Crawford Sloane bol práve hore na schodoch na štvrtom poschodí. Chystal sa zísť do spravodajskej sály. Mal v úmysle dozvedieť sa ďalšie podrobnosti, ak vôbec dajaké boli, o predchádzajúcej správe z Larchmontu.

Keď sa ozvali reproduktory, zastal a počúval. Potom ostal chvíľu stáť. Neveril vlastným ušiam. Bol zdesený a šokovaný. Z ohromenia ho vytrhla jedna zo sekretárok pri Podkove, ktorá videla, ako odchádza. Teraz sa za ním rozbehla a bez dychu volala: „Pán Sloane! Pán Sloane! Na linke mám políciu z Larchmontu. Chcú sa s vami ihneď zhovárať.“

Vrátil sa s ňou a hovor si dal prepnúť do svojej kancelárie.

„Pán Sloane, tu detektív York. Som u vás doma a mám nepríjemnú…“

„Práve som to počul. Povedzte mi, čo viete.“

„Je toho veľmi málo, pán Sloane. Vieme, že vaša žena, syn a otec odišli asi pred päťdesiatimi minútami do su-

permarketu Grand Union. Vnútri k nim podľa výpovede svedkov pristúpil…“

Detektív mu spomenul všetky známe skutočnosti vrátane toho, že trojicu zrejme prinútili nastúpiť do mikrobusu nissan. Na záver dodal: „Práve sme sa dozvedeli, že na ceste sú špeciálni agenti FBI. Niekto z FBI príde aj za vami. Na základe ich žiadosti vás mám upozorniť, aby ste boli opatrný a dávali si na seba pozor. Dostanete ochranu, ale predbežne vás prosím, neodchádzajte z budovy, v ktorej sa nachádzate.“

Sloanovi vírilo v hlave. Celý ustráchaný sa spýtal: „Máte dajakú predstavu, kto to mohol urobiť?“

„Nie, pán Sloane. Stalo sa to rýchlo. Tápeme v tme.“

„Vie o tom veľa ľudí – o tom, čo sa stalo?“

„Pokiaľ viem, nie veľa.“ A dodal: „Čím dlhšie to udržíme v tajnosti, tým lepšie.“

„Prečo?“

„Pri únosoch môže publicita uškodiť, pán Sloane. Možno sa únoscovia ozvú – pravdepodobne sa pokúsia nadviazať kontakt najprv s vami. Potom s nimi budeme chcieť vstúpiť do dialógu my alebo najskôr FBI a začneme vyjednávať. Neradi by sme, aby do toho bol zainteresovaný celý svet. Ani oni, lebo…“

Sloane ho prerušil. „Ozvem sa vám neskôr. Musím tu rýchlo niečo zariadiť.“

Sloane vnímal ruch okolo Podkovy a vedel, čo to znamená. Preto chcel zastaviť rozbehnutú akciu. Vybehol z kancelárie a zvolal: „Kde je Les Chippingham?“

„V spravodajskej sále,“ povedal ktorýsi zo smenárov. Potom miernejšie: „Crawf, všetci s tebou veľmi cítime, ale zdá sa, že ideme do vysielania.“

Sloane ho sotva počul. Rozbehol sa ku schodom a rýchlo po nich zbehol. Zbadal Chippinghama, ktorý sa napochytre radil s niekoľkými ľuďmi pri domácom bloku. Práve sa pýtal: „Nakoľko môžeme dôverovať tomu dopisovateľovi z Larchmontu?“

Ernie LaSalle odvetil: „WCBA vraví, že je to starý chlapík, s ktorým robia už roky – spoľahlivý…“

„Tak by sme mali ísť s tým, čo máme.“

Do ich krúžku vpadol Sloane. „Nie, nie, nie! Les, nechoď s tým. Potrebujeme čas. Polícia mi práve povedala, že sa možno ozvú únoscovia. Publicita by mohla mojej rodine uškodiť.“

LaSalle povedal: „Crawf, vieme, čo prežívaš. Ale toto je trhák a majú ho aj iní. Nebudú čakať. WNBC…“

Sloane pokrútil hlavou. „Aj tak som proti!“ Pozrel prezidentovi rovno do očí. „Les, prosím ťa – počkaj!“

Nastalo trápne ticho. Všetci vedeli, že za iných okolností by Sloane prvý nástojil, aby s tým vyrukovali. Nikto však nemal srdce, aby povedal: *„Crawf, nie si dôsledný.“*

Chippingham pozrel na hodiny v spravodajskej sále: 11:54.

LaSalle prevzal telefonát od Insena a oznámil všetkým: „Chuck vraví, že sú pripravení. Chce vedieť, či ideme do vysielania, alebo nie.“

Chippingham povedal: „Povedz mu, že som sa ešte nerozhodol.“ Váhal: Majú počkať do poludnia? Na monito-

roch nad hlavou videl vysielanie všetkých spoločností. Na CBA dosiaľ bežal muzikál. Keď sa skončí, prídu na rad reklamy. Keď ich vyhodia, bude to stáť veľké peniaze. Naozaj tak záleží na niekoľkých minútach?

Vtom zapípalo naraz niekoľko počítačov v spravodajskej sále. Na obrazovkách sa zjavilo jasné „B“ – signál pre súrny agentúrny oznam. Ktosi, kto mal oči upreté na obrazovku, zvolal: „AP už má únos Sloanovcov.“

Na domácom bloku zazvonil telefón. LaSalle ho zdvihol, počúval a potom ticho povedal: „Ďakujem, že ste zavolali.“ Zložil a informoval prezidenta. „NBC. Zo zdvorilosti nám zavolali, že tú správu už majú. O dvanástej s ňou idú von.“

Chippingham sa rozhodol. „Ideme hneď!“ Potom LaSalleovi: „Povedz Chuckovi, aby prerušil vysielanie.“

17

V ústredí CBA News dve podlažia pod úrovňou ulice bola neveľká prostá miestnosť, kde pred celým lesom vypínačov, prepínačov, kontroliek, ciferníkov, počítačových terminálov a televíznych monitorov sedeli dvaja operátori. Dve strany miestnosti mali sklené steny s výhľadom na jednotvárne chodby. Ak mal okoloidúci chuť, mohol nazrieť dnu. Bolo to hlavné technické centrum spoločnosti, akési technické veliteľské stanovište pre celoštátnu sieť CBA.

Prechádzali tadiaľ všetky programy spoločnosti – zábavné, spravodajské, športové, dokumentárne, prejavy prezidenta, akcie z Kongresu, rozličné živé i vopred na-

hrané relácie a celoštátne reklamy. Napriek svojmu významu toto elektronické srdce spoločnosti vzhľadom i umiestnením pôsobilo fádne.

Každý deň tu plynul v zabehanom rytme podľa starostlivo vypracovaného plánu, ktorý rozdeľoval každých dvadsaťštyri hodín vysielania na minúty a niekedy na sekundy. Realizáciu plánu vysielania riadil počítač, na ktorý dozerali dvaja operátori – a občas doň zasiahli, keď si nečakané udalosti vyžiadali prerušenie programu.

K takému prerušeniu došlo teraz.

Pred chvíľou im priamou linkou z vysielacieho pracoviska spravodajského úseku Chuck Insen oznámil: „Máme mimoriadnu správu. Pre celú sieť. Ideme do vysielania – ihneď.“

Insen ešte neskončil a na kontrolnom monitore sa zjavil diapozitív CBA NEWS MIMORIADNA SPRÁVA, ktorý prišiel z vysielacieho pracoviska.

Telefonát prevzal skúsený operátor, ktorý vedel, že slovo „ihneď“ znamená naozaj ihneď. Keby nebolo tohto slova a do skončenia práve vysielaného programu by chýbala minúta či pol druha, počkal by až do konca a až potom by vstúpil do vysielania. Podobne by nechal dobehnúť do konca reklamy, keby ich práve vysielali.

Ale „ihneď“ znamenalo bez meškania, nijaké zdržiavanie. Práve bežal jednominútový reklamný blok, ktorému chýbalo do konca ešte tridsať sekúnd. No operátor ho vypínačom prerušil, čo stálo CBA 25 000 dolárov. Iným prepínačom zaradil do siete diapozitív s mimoriadnou

správou. Vzápätí sa tieto ostročervené slová zjavili na obrazovkách vyše dvanástich miliónov televízorov.

Operátor ich nechal päť sekúnd bez zvuku a sledoval digitálne hodiny pred sebou. To preto, aby technické centrá pridružených staníc, ktoré nevysielali program CBA, mohli prerušiť svoje programy a prevziať mimoriadnu správu. Väčšina týchto staníc sa pripojila.

Po piatich sekundách zapojil zvuk a ozval sa hlásateľ.

„Prerušujeme náš pravidelný program a prinášame mimoriadnu správu od CBA News. Z New Yorku hovorí korešpondent Don Kettering.“

Na vysielacom pracovisku dal režisér pokyn: „Ideš, Don!“

Na televíznych obrazovkách sa zjavila tvár Dona Ketteringa.

Vážnym hlasom začal: „Podľa hlásenia polície v Larchmonte, štát New York, došlo zrejme k únosu manželky, malého syna a otca moderátora CBA News Crawforda Sloana.“

Kettering pokračoval a na obrazovke sa zjavil diapozitív so známou Sloanovou tvárou. „Uniesli ich dosiaľ neznáme osoby asi pred štyridsiatimi minútami. Podľa vyhlásenia polície a svedkov predchádzal tomuto činu násilný útok…“

Bolo 11:56.

CBA News priniesla správu prvá a predstihla všetkých konkurentov.

Druhá časť

1

Mimoriadna správa CBA o únose Sloanovej rodiny zaúčinkovala okamžite a mnohostranne.

O necelú minútu prišla so správou NBC News, ktorá sa pripravila o prvenstvo zdvorilým gestom, že informovala CBA – no aj tak ju odvysielali ešte pred začiatkom poludňajšieho spravodajstva, ako mali pôvodne v úmysle.

CBS, ABC a CNN, upozornené agentúrami AP a Reuters, priniesli túto správu v priebehu niekoľkých minút. A takisto televízne stanice v celej krajine, ktoré nepatrili do nijakej siete a mali vlastnú spravodajskú službu.

Unos Sloanovej rodiny bol hlavným bodom poludňajšieho spravodajstva aj v kanadskej televízii.

Rozhlasové stanice rozšírili túto správu bleskove, ešte prv ako televízne. Popoludňajšie noviny v celých Spojených štátoch dali na prvé strany presádzať palcové titulky. Všetky veľké noviny mimo štátu New York dali pokyn svojim newyorským korešpondentom, aby k tejto správe rýchlo napísali komentáre.

Obrazové agentúry začali horúčkovito zháňať fotografie Jessiky, Nicholasa a Angusa Sloana. O fotografie Crawforda Sloana nebola núdza.

Telefónnu ústredňu CBA zaplavili telefonáty pre Crawforda Sloana. Keď volajúcim zdvorilo oznámili, že pána Sloana nemožno momentálne zastihnúť, nechávali mu odkazy vyjadrujúce účasť.

Reportéri z novín a iných médií vedeli, ako to chodí, a tak nevolali do CBA News cez ústredňu, ale priamymi linkami. Preto boli niektoré telefóny ustavične obsadené a nedalo sa dovolať von. Novinári, ktorí sa dostali do budovy, chceli urobiť so Sloanom rozhovor. Povedali im však, že je priveľmi zronený, aby sa s niekým zhováral, a že aj tak niet viacej informácií, ako už odvysielali.

Jedného z volajúcich však k Sloanovi prepojili. Bol to prezident Spojených štátov.

„Crawf, práve som sa dozvedel tú hroznú novinu," povedal prezident. „Viem, že vás teraz ťaží priveľa vecí, aby sme sa mohli zhovárať, ale rád by som vás ubezpečil, že i s Barbarou myslíme na vás a na vašich blízkych. Pevne veríme, že onedlho sa všetci dočkáme dobrej správy. Aj my si želáme, aby táto strašná skúška bola čo najskôr za nami."

„Ďakujem, pán prezident," povedal Sloane. „Vaše slová pre mňa znamenajú veľa."

„Dal som príkaz ministerstvu spravodlivosti," pokračoval prezident, „aby pátranie po vašej rodine dostalo v FBI prioritu a aby sa na to využili všetky potrebné vládne prostriedky a zdroje."

Sloane opäť poďakoval.

Obsah prezidentovho telefonátu ihneď zverejnil tlačový tajomník Bieleho domu, a tým sa zväčšil rastúci príliv

informácií, ktoré budú dominovať vo večerných spravodajských reláciách všetkých spoločností.

Krátko po odvysielaní mimoriadnej správy dorazili do Larchmontu filmové štáby newyorských televíznych staníc a spoločností. Reportéri sa zhovárali – ako sa vyjadril jeden z prizerajúcich – „so všetkým, čo v okolí dýchalo“. Témy niektorých rozhovorov súviseli s prípadom veľmi vzdialene. Priscilla Rheaová pri tejto pozornosti priam rozkvitla, stala sa najvychytenejšou osobou na rozhovory. Druhý v poradí bol policajný náčelník Larchmontu.

Prekvapenie nastalo, keď zopár ľudí zo susedstva Sloanovcov prišlo s informáciou, že ich dom niekoľko týždňov, ba možno mesiac pozorovali. Všimli si vraj rozličné osobné autá a v jednom prípade skriňové. Stávali neďaleko domu, vždy dlhý čas, a ľudia, čo v nich sedeli, sa neukazovali vonku. Svedkovia spomínali aj značky áut, ale inak boli tieto informácie kusé. Zhodli sa však v tom, že autá mali buď newyorské, alebo newjerseyské značky. Čísla si však nepamätal nikto.

Jedno z áut, ktoré opísal sused, sa zhodovalo s opisom toho, ktoré videla slúžka Sloanovcov Florence – to isté auto, ktoré sledovalo Jessikino volvo, keď unesená trojica odišla na nákup.

Novinári a televízni reportéri kládli logickú otázku: Prečo nikto nehlásil toto zjavné pozorovanie polícii?

Odpoveď bola zakaždým rovnaká. Predpokladali, že taká známa osobnosť ako pán Crawford Sloane má ochranu, tak prečo by sa do toho miešali?

Polícia sa teda pustila do zhromažďovania informácií o vozidlách.

O únos prejavili záujem aj zahraničné masmédiá. Crawfordova tvár a hlas síce neboli v zahraničí také známe ako na severoamerickom kontinente, ale išlo o poprednú osobnosť televízie, a to samo osebe malo medzinárodný ohlas.

Táto ohromujúca reakcia bola dôkazom, že moderátor modernej televíznej spoločnosti – *Homo promulgare ancora*, ako ho nazval v nasledujúcom vydaní *Wall Street Journal* – je osobitnou odrodou človeka, ktorý stojí v očiach verejnosti na úrovni kráľov a kráľovien, filmových a speváckych hviezd, pápežov, prezidentov a princov.

Crawford Sloane sa ocitol vo víre emócií.

Nasledujúce hodiny prežil ako v mrákotách. Podvedome čakal, že sa to všetko každú chvíľu vysvetlí, že je to len nedorozumenie. Čas však plynul, Jessikino volvo stále ostávalo na parkovisku a nikto si poň neprichádzal. Jeho nádeje sa rozplývali.

Sloana znepokojovala najmä spomienka na včerajší rozhovor s Jessikou. On začal hovoriť o únose, ale táto zhoda okolností ho netrápila – zo skúsenosti vedel, že reálny život a reálne správy prinášajú podobné zhody, niekedy priam neuveriteľné. No teraz ho najväčšmi ťažila jeho sebeckosť. Pocit vlastnej dôležitosti mu nedovolil pripustiť, že obeťou únosu by sa mohol stať aj niekto iný. Jessica sa dokonca spýtala: *„A čo rodiny? Aj tie by mohli byť terčom?“* No on to ignoroval, neveril, že by sa to moh-

lo stať, alebo že by Jessica či Nicky potrebovali ochranu. Teraz si túto ľahostajnosť a bohorovnosť vyčítal a doľahol naňho ťažký pocit viny.

Veľké starosti si robil prirodzene aj o otca, hoci jeho zrejme uniesli náhodou. Pricestoval nečakane a mal smolu, že sa chytil do siete únoscov.

Sloane bol netrpezlivý, chcel niečo podniknúť, hocičo, aj keď vedel, že nemôže nič robiť. Uvažoval, či nemá zájsť do Larchmontu, a potom si uvedomil, že je to zbytočné, a okrem toho by bol mimo dosahu, keby prišla dajaká dôležitá správa. Ostal aj preto, lebo prišli traja agenti FBI, ktorí okolo neho rozkrútili činnosť.

Na čele tejto trojice bol osobitný agent Otis Havelock a podľa slov jedného zo smenárov pri Podkove sa hneď prejavilo jeho „ja som tu pánom“. Bez dlhých rečí prikázal, aby ho zaviedli rovno do Sloanovej kancelárie. Predstavil sa mu a rozkázal svojim sprievodcom, aby zavolali náčelníka vnútornej ochrany CBA News. Nato si telefonicky vyžiadal pomoc z newyorskej mestskej polície.

Havelock – nízky, svižný, plešivejúci – mal hlboko posadené hnedé oči a priamy pohľad, ktorý zriedkakedy sklopil pred človekom, s ktorým sa práve zhováral. Jeho ustavične podozrievavý výraz akoby hovoril: *„To všetko som už videl a počul.“* Ako sa neskôr Sloane a ostatní presvedčili, táto nevyslovená veta bola pravdivá. Otis Havelock pracoval v FBI dvadsať rokov a takmer celý život prežil v styku s najhoršími stránkami ľudskej povahy.

Náčelník vnútornej ochrany, šedivý newyorský detektív v dôchodku, prišiel ihneď. Havelock mu povedal: „Musíte okamžite zabezpečiť toto poschodie. Tí, čo uniesli rodinu pána Sloana, sa môžu pokúsiť uniesť aj jeho. Dvoch ľudí postavte k výťahom a ostatných ku každému schodišťu. Tí budú kontrolovať – svedomite kontrolovať – totožnosť všetkých osôb, ktoré budú prichádzať alebo odchádzať z tohto poschodia. Len čo to urobíte, začnite dôkladne preverovať všetkých, ktorí sa na tomto poschodí už nachádzajú. Je to jasné?“

Náčelník zaprotestoval: „Je to jasné a všetci máme o pána Sloana obavy. Ale nemám veľa ľudí, a to, čo žiadate, presahuje ich sily. Mám aj iné povinnosti a nemôžem ich zanedbať.“

„Už ste ich zanedbali,“ vyštekol Havelock. Vytiahol plastikový preukaz. „Pozrite sa na toto! S týmto preukazom som sa dostal do budovy. Ukázal som ho strážnikovi dolu a on kývol rukou a pustil ma.“

Náčelník pozrel na preukaz, na ktorom bola fotografia muža v uniforme. „Kto je to?“

„Spýtajte sa pána Sloana.“ Havelock podal preukaz Crawfordovi Sloanovi.

Sloane sa naň pozrel a napriek svojim starostiam sa musel rozosmiať. „Je to plukovník Kaddáfí.“

„Dal som si ho špeciálne urobiť,“ povedal Havelock. „Občas ho používam, aby som dokázal firmám, ako je táto, že majú mizernú bezpečnostnú službu.“ Zarazenému náčelníkovi povedal: „Teraz sa dajte do práce. Urobte, čo som vám povedal. Zabezpečte toto poschodie a svojim

ľudom prikážte, aby sa pozorne dívali na preukazy *vrátane fotografií.*“

Náčelník odišiel a Havelock povedal Sloanovi: „Bezpečnostná stránka väčšiny veľkých firiem je zlá preto, lebo táto zložka neprináša zisk. Jej rozpočet vždy okrešú na minimum. Keby to tu fungovalo riadne, vy aj vaša rodina by ste mali ochranu aj doma.“

Sloane ľútostivo poznamenal: „Škoda, že ste tu neboli prv. Mohli ste to presadiť.“

Havelock pred chvíľou telefonoval na mestskú políciu. Zhováral sa s náčelníkom detektívneho oddelenia. Vysvetlil mu, že došlo k únosu, a požiadal ho o policajnú ochranu Crawforda Sloana. Teraz sa zvonku ozvali mocnejúce sirény blížiacich sa áut. Sirény o chvíľu stíchli. Onedlho vstúpili dvaja uniformovaní policajti, seržant a poručík.

„Vonku nech stojí zopár hliadkových áut, aby bolo vidieť, že je tu polícia,“ povedal Havelock poručíkovi, keď sa predstavili. „Ďalej, pred každý vchod postavte policajta a jedného dajte dnu do vestibulu. Svojim ľuďom prikážte, aby každého podozrivého zastavili a preverili.“

Poručík povedal: „Vykonám.“ Takmer zbožne sa obrátil ku Crawfordovi Sloanovi: „Nebojte sa, dobre sa o vás postaráme, pán Sloane. Doma sa so ženou na vás vždy dívame, keď sú správy. Páči sa nám, ako to robíte.“

Sloane prikývol: „Ďakujem vám.“

Policajti sa obzerali a zdalo sa, že by tu radi ešte pobudli, ale Havelock mal iný názor. „Urobte obhliadku okolia budovy. Najlepšie tak, že pošlete niekoho na stre-

chu. Pozrite sa na budovu zhora. Zistite, či sú zabezpečené všetky východy.“

Poručík so seržantom odišli s prísľubom, že urobia všetko potrebné.

„Žiaľ, odteraz sa budeme vídať veľmi často, pán Sloane,“ povedal Havelock, keď osameli. „Mám rozkaz byť vo vašej blízkosti. Počuli ste, čo som povedal. Aj vy by ste sa mohli stať obeťou únosu.“

„Niekedy som si to myslel i ja,“ povedal Sloane. A zdôveril sa mu s narastajúcim pocitom viny. „Ale nikdy mi nezišlo na um, že by sa mohla ocitnúť v nebezpečenstve moja rodina.“

„To preto, lebo rozmýšľate racionálne. Lenže ak sú zločinci šikovní, sú nevyspytateľní.“

Sloane sa nervózne spýtal: „Myslíte, že máme do činenia práve s takými ľudmi?“

Havelockov výraz sa nezmenil. Zriedkakedy márnil čas na slová útechy. „Ešte nevieme, akí sú. Ale presvedčil som sa, že je užitočné protivníka nikdy nepodceňovať. Ak sa potom ukáže, že som ho precenil, vo výhode som ja.“

Havelock pokračoval: „Onedlho prídu ďalší ľudia od nás, sem i k vám domov, s elektronickými prístrojmi. Budeme monitorovať všetky telefonáty zvonka, takže v tejto budove ich prijímajte na tej linke, kde obvykle telefonujete.“ Ukázal na Sloanov stôl. „Keby sa ozvali únoscovia, urobte, čo sa v takých prípadoch robí – hovorte s nimi čo najdlhšie, hoci dnes možno telefonát zistiť oveľa rýchlejšie ako kedysi, a zločinci to vedia.“

„Viete o tom, že doma máme tajné čísla?“

„Áno, ale predpokladám, že únoscovia si ich zistili. Zopár ľudí ich zaiste pozná.“ Havelock vytiahol zápisník. „A teraz by som potreboval, aby ste mi odpovedali na niektoré otázky.“

„Pýtajte sa.“

„Pamätáte sa, že by ste vy alebo členovia vašej rodiny dostali dajaké hrozby? Dobre o tom porozmýšľajte, prosím!“

„O nijakých neviem.“

„Vyskytlo sa v spravodajstve, ktoré ste moderovali, niečo, čo by mohlo proti vám vzbudiť osobitnú averziu zo strany nejakej osoby alebo skupiny?“ Sloane rozhodil ruky. „Najmenej raz denne.“

Havelock prikývol. „To som predpokladal, a preto si dvaja moji kolegovia prezrú záznamy vášho vysielania z posledných dvoch rokov. Presvedčíme sa, či tam niečo nie je. A čo výhražné listy? Určite ich semtam dostávate.“

„Nikdy ich nečítam. Sme od nich izolovaní. Je to rozhodnutie vedenia.“ Sloane pokračoval a Havelock začudovane dvihol obočie. „Na všetko, čo vysielame, prichádza obrovské množstvo pošty. Všetko to čítať by zabralo priveľa času. Na mnohé listy by sme chceli pravdepodobne odpovedať, a to by zabralo ešte viac času. A navyše sa vedenie nazdáva, že ak nebudeme poznať reakcie jednotlivcov na vysielanie, skôr si zachováme nadhľad a zmysel pre perspektívu.“ Sloane pokrčil plecami. „Možno s tým niekto nesúhlasí, ale tak je to zariadené.“

„A čo sa s tou poštou robí?“

„Spracúva ju oddelenie, ktoré sa volá divácke. Odpovedajú na všetky listy, a ak sa podľa ich názoru vyskytne niečo dôležité, postúpia to prezidentovi spravodajského úseku.“

„Predpokladám, že všetka pošta sa archivuje.“

„Myslím, že áno.“

Havelock si čosi poznačil. „Aj ta pridelíme ľudí, aby to preskúmali.“

Počas odmlky sa ozvalo zaklopanie a vstúpil Chuck Insen.

„Môžem vyrušiť?…“ Obaja prikývli a Insen pokračoval: „Crawf, vieš, že všetci robíme, čo je v našich silách – pre teba, pre Jessiku, pre Nickyho…“

Sloane prikývol: „Áno, viem.“

„Myslíme si, že by si večer nemal moderovať. Po prvé, spravodajstvo bude zväčša o tebe. Po druhé, keby si moderoval zvyšok, vyzeralo by to priveľmi profesionálne a mohol by vzniknúť dojem, že CBA je prípad ľahostajný, čo samozrejme nie je pravda.“

Sloane sa zamyslel a potom povedal: „Asi máš pravdu.“

„Ale položili sme si otázku, čo by si povedal na rozhovor – naživo.“

„Myslíš, že by to bolo vhodné?“

„Keď je to už raz vonku, čím väčšej pozornosti sa tomu dostane, tým lepšie,“ povedal Insen. „Vždy je šanca, že niektorý divák príde s informáciou.“

„Tak dobre.“

Insen prikývol a pokračoval: „Vieš, že tlač a ostatné spoločnosti chcú s tebou urobiť rozhovor. Čo by si povedal na thcovú konferenciu dnes popoludní?“

Sloane bezradne rozhodil ruky a potom pristal. „No... v poriadku.“

„Keď tu budeš hotový, prišiel by si za mnou a za Lesom do mojej kancelárie? Radi by sme poznali tvoj názor na niektoré naše zámery.“

Tu však zasiahol Havelock: „Rád by som, aby sa pán Sloane zdržiaval čo najviac vo svojej kancelárii pri telefóne.“

„Nebudem od neho ďaleko, nebojte sa,“ ubezpečil ho Sloane.

Leslie Chippingham už zatelefonoval Rite Abramsovej do Minnesoty a oznámil jej nepríjemnú správu, že plánovaný milenecký víkend musia odložiť. Vysvetlil jej, že v tejto situácii jednoducho nemôže odísť z New Yorku.

Rita bola síce sklamaná, ale pochopila to. Ľudia od televízie boli zvyknutí, že nečakané udalosti zasahujú do ich života, ba aj do záletov.

Spýtala sa: „Potrebuješ ma tam?“

„Ak áno, čoskoro ti dáme vedieť,“ odvetil.

Osobitný agent Havelock sa prilepil na Crawforda Sloana a chcel s ním ísť aj na poradu do Insenovej kancelárie. Insen mu však zastúpil cestu.

„Ideme sa radiť o interných záležitostiach spoločnosti. Len čo skončíme, pána Sloana vám vrátime. Keby sa medzitým stalo niečo dôležité, pokojne medzi nás vrazte.“

„Ak vám to neprekáža,“ povedal Havelock, „pokojne medzi vás vrazím hneď, aby som videl, kde bude pán Sloane.“ Pretisol sa popri Insenovi dnu a kanceláriu si prezrel.

Za Insenovým stolom bolo dvoje dvier. Havelock obidvoje otvoril. Jedny viedli do komory so zásobami; nazrel dnu a znova ich zatvoril. Druhými sa vchádzalo na toaletu. Havelock vstúpil dnu, poobzeral sa a vyšiel.

„Chcel som mať istotou, či sa sem nedá vojsť aj inými dvermi,“ vysvetlil Insenovi.

„Mohol som vám to povedať sám,“ povedal Insen. Havelock sa ledva badateľne usmial. „Niektoré veci si najradšej preverím sám.“ Vyšiel z kancelárie a sadol si na stoličku vonku.

Keď Havelock prezeral kanceláriu, Leslie Chippingham tam už sedel. Keď všetci traja osameli, povedal: „Chuck, vyklop to Crawfovi ty.“

„Ide o to,“ začal Insen, dívajúc sa priamo na Sloana, „že nedôverujeme štátnym orgánom. Neveríme, že túto situáciu zvládnu. Nechceme ťa s Lesom deprimovať, ale všetci sa pamätáme, ako dlho trvalo FBI, kým našli Patríciu Hearstovú – vyše rok a pol. A ešte niečo.“

Insen siahol medzi papiere na svojom stole a vzal akúsi knihu. Sloane spoznal svoje dielo *Kamera a pravda.* Insen ju otvoril tam, kde bola záložka.

„Crawf, ty sám si napísal: ‚Ani my v Spojených štátoch neostaneme dlho ušetrení od terorizmu. Na tento surový a všade prenikajúci spôsob boja však nie sme pripravení

ani mentálne, ani inak.‘“ Insen zatvoril knihu. „Les i ja s tým súhlasíme. Do bodky.“

Nastalo ticho. Sloana jeho vlastné slová vystrašili a šokovali. V kútiku duše si už začal klásť otázku, či sa za únosom Jessiky, Nickyho a otca neskrýva teroristický motív, ktorý dajako súvisí s jeho osobou. Alebo je to priveľmi pritiahnuté za vlasy? Zrejme nie, keď sa myšlienky iných skúsených novinárov uberajú rovnakým smerom.

Napokon povedal: „Naozaj si myslíte, že by teroristi…“ Zareagoval Insen. „Taká možnosť tu je, nie?“

„Áno.“ Sloane pomaly prikývol. „I ja som nad tým už rozmýšľal.“

„Nezabúdaj,“ ozval sa Chippingham, „že dosiaľ nemáme potuchy, kto uniesol tvoju rodinu a čo tí ľudia chcú. Možno vysvitne, že je to konvenčný únos so žiadosťou o výkupné. Aj to by už bolo dosť zlé. Ale uvažujeme aj o iných, menej pravdepodobných možnostiach, ktoré súvisia s tvojím postavením a prácou.“

Insen nadviazal na predchádzajúcu niť. „Hovorili sme o FBI. Opäť zdôrazňujem, že ťa nechcem znepokojovať, ale ak Jessiku a ostatných prepašujú za hranice, čo je jedna z možností, obávam sa, že vláda sa bude musieť obrátiť na CIA. A za tie roky, čo boli americkí občania väznení v Libanone, CIA so všetkou svojou mocou a zdrojmi, špionážnymi družicami, špionážou a infiltráciou nezistila, kde ich polovzdelaná otrhaná banda teroristov drží. A to bolo v malej krajine, iba o trocha väčšej ako štát Delaware. Takže kto nám zaručí,

že tá istá CIA si bude počínať lepšie v iných končinách sveta?“

Záver urobil Chippingham.

„To sú dôvody, prečo nedôverujeme štátnym orgánom. Sme však presvedčení, že my – skúsená spravodajská organizácia navyknutá na investigatívnu žurnalistiku – máme viac než priemernú šancu zistiť, kde je ukrytá tvoja rodina.“

Sloane v ten deň prvý raz trocha ožil.

Chippingham pokračoval: „Preto sme sa rozhodli zriadiť vlastnú pátraciu skupinu. Jej záber bude sprvu vnútroštátny a neskôr, ak bude treba, celosvetový. Využijeme na to všetky naše zdroje a vyšetrovacie techniky, ktoré sa osvedčili v minulosti. Vyberieme na to najlepších ľudí, akých máme. A začneme hneď.“

Sloane pocítil príval vďaky a úľavy. Vyjachtal: „Les… Chuck…“

Chippingham ho gestom prerušil. „Nič nehovor. Netreba. Sčasti to robíme, pravdaže, kvôli tebe, ale je to aj naše povolanie.“

Insen sa naklonil dopredu. „Ale chceli by sme sa ťa spýtať na jedno. Na čele pátracej skupiny musí stáť skúsený korešpondent alebo smenár, človek, ktorý má autoritu, človek, ktorý sa vyzná v investigatívnej žurnalistike a ktorému dôveruješ. Chceš niekoho navrhnúť?“

Crawford na kratučkú chvíľu zaváhal, zvažujúc osobné pocity proti tomu, čo bolo v stávke. Nato pevne vyhlásil: „Harryho Partridgea.“

2

Medellínski únoscovia zaliezli pod zem ako líšky do tajného dúpäťa – vrátili sa do dočasného hlavného stanu južne od Hackensacku v štáte New Jersey.

Bola to skupinka starých, chátrajúcich budov – hlavný dom a tri oddelene stojace stavby – ktoré boli niekoľko rokov opustené. Miguel si prezrel viacero lokalít podľa inzerátov v novinách a napokon sa rozhodol pre túto; podpísal jednoročnú nájomnú zmluvu a zaplatil na tento čas vopred. Realitní agenti totiž žiadali minimálne ročný prenájom. Miguel si neželal, aby sa vedelo, že bude nehnuteľnosti užívať iba necelý mesiac, a preto bez výhrad s podmienkami súhlasil.

Typ tohto majetku a jeho poloha – riedko obývané a zanedbané okolie – boli ideálne z mnohých dôvodov. Hlavný dom bol veľký, pohodlne sa v ňom ubytovalo všetkých sedem členov kolumbijského gangu, a jeho schátranosť neprekážala. Do oddelene stojacich stavieb mohli ukryť všetkých šesť vozidiel. Nablízku nikto nebýval a k súkromiu prispievali aj okolité stromy a zeleň. Ďalšou výhodou bola blízkosť letiska Teterboro – necelé dva kilometre. Teterboro, ktoré používali najmä súkromné lietadlá, veľmi vhodne zapadalo do plánov únoscov.

Miguel od začiatku rátal s tým, že ihneď po únose sa strhne veľký rozruch, polícia zablokuje cesty a rozbehne sa intenzívne pátranie. Preto usúdil, že preprava na veľkú vzdialenosť bezprostredne po únose by bola riskantná.

Na druhej strane však potrebovali dočasný úkryt mimo larchmontskej oblasti.

Budovy v Hackensacku ležali približne štyridsať kilometrov od miesta únosu. Bezproblémový návrat svedčil o tom, že Miguelove plány boli aspoň zatiaľ účinné.

Trojicu unesených – Jessiku, Nicholasa a Angusa Sloana – dopravili do hlavnej budovy. Keď ich vyniesli do veľkej miestnosti na prvom poschodí, boli ešte omámení sedatívami. Dom bol v havarijnom stave, prežratý plesňou, ale túto miestnosť dôkladne vybielili a vyčistili. Zaviedli sem nové elektrické prípojky a na strop namontovali neónové žiarivky. Na dlážku dali nové bledozelené linoleum. Exlekár Baudelio povedal, čo všetko potrebuje, a dozeral na prácu údržbárskeho všeumelca a mechanika skupiny Rafaela.

Uprostred miestnosti stáli dve nemocničné postele so zábradlím z oboch strán. V jednej ležala Jessica, v druhej Nicky. Ruky a nohy mali pripútané popruhmi – pre prípad, že by sa prebrali, hoci to sa predbežne nepredpokladalo.

Anestéziológia síce nie je exaktná veda, ale Baudelio bol presvedčený, že jeho „pacienti“ – ako na nich teraz myslel – ostanú pod vplyvom sedatív ešte najmenej pol hodiny.

Vedľa postelí stálo úzke kovové lôžko s matracmi. Priniesli ho narýchlo pre Angusa, s ktorým pôvodne nerátali. Ruky a nohy mu priviazali obyčajnými povrazmi. Miguel stál pri stene, pozeral naňho a ešte nevedel, čo s ním urobí. Má ho dať zabiť a telo zakopať po zotmení?

Alebo ho má dajako zahrnúť do pôvodného plánu? Rozhodnutie nemôže dlho odkladať.

Baudelio sa zvŕtal okolo troch ležiacich postáv, staval infúzne stojany, vešal na ne vrecká s roztokmi. Na stôl so zeleným bavlneným obrusom si rozložil nástroje, škatuľky s liekmi a tácne. S najväčšou pravdepodobnosťou bude potrebovať iba intravenózne katétre, ale rokmi vypestovaný návyk ho nútil pripraviť si aj ostatné veci, aby ich mal poruke v prípade kritickej či nepredvídanej situácie. Asistovala mu Socorro, žena, ktorá mala zväzky s Medellínskym kartelom i so Svetlým chodníkom. V Spojených štátoch strávila niekoľko rokov ako spiaca agentka a za ten čas sa vyškolila na ošetrovateľku.

Socorro mala čierne havranie vlasy vyčesané vzadu do uzla, štíhlu pružnú postavu, olivovú pleť. Jej tvár by azda bola pekná, keby nemala ustavične zatrpknutý výraz. Robila všetko, čo sa od nej očakávalo, ako žena nežiadala nijaké úľavy, no prehovorila len zriedkakedy a nikdy nedala najavo, čo si myslí.

Miguel ju preto v mysli volal „nepreniknuteľná“. Vedel, že má styky s oboma organizáciami a že Svetlý chodník vlastne trval na tom, aby Socorro zaradili do skupiny, a tak nemal dôvod nedôverovať jej. No občas si položil otázku, či sa dlhým pobytom v americkom prostredí neoslabila jej vernosť Kolumbii a Peru.

Na túto otázku by ťažko odpovedala aj sama Socorro.

Objakživa bola revolucionárkou. Spočiatku si vybíjala zápal v kolumbijskej partizánskej skupine M-19 a neskôr – výnosnejšie – v Medellínskom karteli a Svetlom

chodníku. Kolumbijskú a peruánsku vládu, túto zločinnú vládnúcu triedu, by bola najradšej videla vyvraždenú a radostne by bola k tejto masakre priložila pomocnú ruku. Nenávisťou ju nainfikovali aj k vládnúcej triede USA, ktorá je vraj rovnako zlá a zločinná. No po troch rokoch života v Spojených štátoch, kde k nej pristupovali priateľsky a prívetivo – ľahšie by sa bola vyrovnávala s nevraživosťou a ústrkmi – zistila, že jej padne dosť ťažko naďalej pohŕdať Amerikou a Američanmi a pokladať ich za nepriateľov.

Teraz sa nútila do čo najväčšej nenávisti k trom zajatcom – presviedčala sa, že sú to vlastne buržoázni vyvrheli – ale celkom sa jej to nedarilo... bolo to na porazenie... lebo ľútosť je u revolucionára opovrhovaniahodný cit!

No len čo sa dostane z tejto zložitej krajiny, čo sa stane onedlho, isto iste si bude počínať lepšie a v nenávisti bude mocnejšia a dôslednejšia.

Miguel sedel na stoličke pri stene a spýtal sa Baudelia: „Povedzte mi, čo robíte.“ Z jeho tónu bolo zrejmé, že ide o rozkaz.

„Musím pracovať rýchlo, lebo midazolam, ktorý som podal, prestane onedlho účinkovať. Potom pichnem propofol, intravenózne anestetikum, ktoré pôsobí dlhšie ako midazolam a je vhodnejšie na nadchádzajúcu situáciu.“

Baudelio sa pri práci a pri týchto slovách zmenil – jeho vychudnuté a prízračné ja kamsi zmizlo a opäť pôsobil ako pedagóg a praktický anestéziológ. To isté, záchvev dávno zabudnutej dôstojnosti pocítil aj krátko pred únosom. Vôbec ho však netrápilo – aspoň to nedal najavo ani

vtedy, ani teraz – že svoje znalosti dáva k dispozícii zločinnému zámeru a pracuje za takých ohavných okolností.

Pokračoval: „Propofol je veľmi ošemetný. Optimálna dávka je u každého iná, a ak sa ho v krvi nahromadí priveľa, môže zapríčiniť smrť. Sprvu treba podať experimentálnu dávku a pozorne sledovať účinky.“

„Zvládnete to?“ spýtal sa Miguel.

„Ak máte pochybnosti, môžete si nájsť niekoho iného,“ odvrkol Baudelio. Keď Miguel neodvetil, pokračoval: „Keďže budú počas transportu v bezvedomí, musíme zabezpečiť, aby nevracali a nič nevdýchli do pľúc. Preto musia dovtedy hladovať. Nesmie však prísť k dehydratácii, a preto im budem intravenózne podávať tekutiny. Koncom druhého dňa, toľko času ste mi dali k dispozícii, budú pripravení, aby sme ich uložili tamto.“ Baudelio mykol hlavou k stene za sebou.

O stenu stáli opreté dve solídne rakvy vystlané hodvábom. Jedna bola menšia. Ozdobné veká s pántmi stáli vedľa.

Rakvy pripomenuli Baudeliovi inú otázku. Ukázal na Angusa Sloana a spýtal sa: „Mám ho pripraviť, či nie?“

„Ak ho vezmeme, máte dosť medicínskych prostriedkov, aby sme to zvládli?“

„Áno. Mám zo všetkého rezervu pre prípad, že by sa vyskytli problémy. Ale budeme potrebovať ďalšiu…“ Očami ukázal na rakvy. Miguel podráždene zahundral: „To mi nemusíte pripomínať.“ No aj tak váhal. Príkaz Medellínu a Svetlého chodníka znel, že treba uniesť Jessiku a chlapca a potom ich čo najskôr dopraviť do Peru.

Rakvy mali poslúžiť ako pláštik pri transporte. Pripravili si historku, ktorá mala zabrániť colnej prehliadke pri odchode z USA. V Peru sa rukojemníci stanú esom v rukách únoscov – tromfovým esom pri vyjednávaní o splnenie nezvyčajných požiadaviek Svetlého chodníka. Tie však Svetlý chodník dosiaľ držal v tajnosti. Čo však s nečakaným prírastkom v podobe otca Crawforda Sloana? Budú ho pokladať za eso navyše, alebo za zbytočné riziko a bremeno?

Keby mohol, Miguel by sa obrátil s touto otázkou na predstavených. No jediný spojovací článok momentálne nemohol využiť, a keby zavolal prenosným telefónom, ostala by stopa. Miguel dôrazne trval na tom, aby členovia skupiny používali tieto telefóny iba v styku medzi vozidlami alebo medzi vozidlom a hlavným stanom. Na iné čísla nesmeli telefonovať. Zopár nevyhnutných telefonátov mimo tohto okruhu uskutočnili z verejných automatov.

Preto rozhodnutie ostávalo na ňom. Musel brať do úvahy aj to, že obstaranie ďalšej rakvy bude spojené s rizikom. Vyplatí sa to?

Miguel usúdil, že áno. Zo skúsenosti vedel, že keď Svetlý chodník zverejní svoje požiadavky na výkupné, jedného z unesených budú musieť zabiť a telo podstrčia na také miesto, aby sa našlo – na zdôraznenie, že únoscovia to myslia vážne. Angus Sloane zrejme poslúži na tento účel a žena s chlapcom ostanú na neskôr, keby museli vážnosť svojich úmyslov ešte zdôrazniť. Preto bude jeden rukojemník navyše výhodným kapitálom.

Miguel povedal Baudeliovi: „Ano, ten starý ide s nami.“

Baudelio prikývol. Tváril sa síce sebaisto, ale dnes bol v Miguelovej prítomnosti nervózny, lebo včera večer sa dopustil vážnej chyby, ktorá mohla ohroziť ostatných. Prepadla ho hlboká osamelosť a skľúčenosť a jedným prenosným telefónom zavolal do Peru. Spojil sa s istou ženou, s družkou svojho rozháraného života a jedinou priateľkou, ktorej opitá spoločnosť mu citeľne chýbala.

Pre ten hovor ho prenasledovali ustavičné obavy, a tak zareagoval pomaly, keď nečakane došlo ku kritickej situácii.

Najprv šokovaná a potom zdesená Jessica mala pri potýčke pred supermarketom v Larchmonte iba zopár okamihov na to, aby pochopila obludnosť toho, čo sa robí. Zúfalo sa metala aj po tom, čo ju umlčali handrou na ústach. Uvedomila si, že tí neznámi surovci sa zmocnili aj Nickyho a že Angusa bezohľadne zrazili na zem. O chvíľu sa jej však do krvi dostalo silné sedatívum, prevládla tma a Jessica upadla do hlbokého bezvedomia.

Teraz však ožívala, vracala sa jej pamäť, ale nevedela, ako dlho bola v bezvedomí. Začala vnímať okolité zvuky, sprvu hmlisto, potom zreteľnejšie. Chcela sa pohnúť, niečo povedať, ale zistila, že nemôže ani jedno, ani druhé. Všetko úsilie sústredila na oči, ale ani tie nevládala otvoriť.

Zdalo sa jej, akoby bola na dne temnej šachty a pokúšala sa niečo urobiť, čokoľvek, hocičo. No nemohla nič.

Hlasy boli čoraz jasnejšie a odporná spomienka na príhodu v Larchmonte sa zaostrila.

Napokon sa jej podarilo otvoriť oči.

Baudelio, Socorro a Miguel sa v tej chvíli dívali inde a nevšimli si to.

Jessica vnímala, ako sa jej do tela vracia cit, ale nevedela pochopiť, prečo nemôže pohnúť rukami a nohami, alebo ak, tak iba máličko. Nato zbadala, že jej bližšia ruka, ľavá, je pripútaná popruhom a zistila, že leží na čomsi, čo pripomína nemocničnú posteľ, a že druhú ruku a obidve nohy má rovnako znehybnené.

Trocha obrátila hlavu a pri pohľade, ktorý sa jej naskytol, ju zamrazilo od hrôzy.

Na druhej posteli ležal Nicky, rovnako pripútaný. Za ním ležal Angus, priviazaný povrazmi. A potom – Nie! Och, bože! – zbadala dve otvorené rakvy, jednu menšiu, druhú väčšiu, akiste určené pre ňu a pre Nickyho.

Začala kričať a divo sa hádzať. V tej nepríčetnej hrôze sa jej akosi podarilo uvolniť ľavú ruku.

Traja sprisahanci sa k nej pri výkriku obrátili. Baudelio, ktorý mal ihneď konať, od prekvapenia vrástol do zeme. To ich už Jessica videla všetkých.

Stále sa divo hádzala, vystierajúc ľavú ruku, ktorou podvedome zúfalo hľadala dajakú zbraň, aby mohla chrániť seba a Nickyho. Vedľa bol stôl s nástrojmi. Panicky sa zvierajúcimi prstami zdrapila predmet, ktorý jej prichodil ako kuchynský nôž. Bol to skalpel.

Baudelio sa medzitým spamätal a priskočil k nej. Keď videl, že si uvoľnila ruku, pokúsil sa ju s znehybniť s pomocou Socorro.

No Jessica bola rýchlejšia. V zúfalstve sa začala rozháňať kovovým predmetom a zasiahla Baudelia do tváre a potom Socorro do ruky. Na tvári i na ruke sa najprv zjavila tenká červená čiara. Vzápätí vystrekla krv.

Baudelio si nevšímal bolesť a pokúšal sa zachytiť metajúcu sa ruku. Priskočil Miguel, prudko udrel Jessiku päsťou a potom pomohol Baudeliovi. Nakoniec jej ruku opäť pripútali. Jessica i posteľ boli postriekané Baudeliovou krvou.

Miguel jej vzal skalpel. Jessica ešte vždy bojovala, ale bolo to zbytočné. Rozplakala sa, porazená a bezmocná.

Vzápätí nastala ďalšia komplikácia. Aj Nicky sa začal preberať. Vnímal hluk a matkine výkriky a vedomie sa mu vrátilo rýchlejšie. Aj on sa rozkričal, ale nech robil, čo robil, z popruhov sa nevládal oslobodiť. Angus, ktorého omámili neskôr, sa nehýbal.

V miestnosti vládol veľký hluk a zmätok, ale Baudelio a Socorro vedeli, že najprv si musia ošetriť vlastné rany. Socorro nemala na ruke veľkú ranu. Prilepila si na porezanú ruku náplasť a obrátila sa k Baudeliovi. Priložila mu na tvár tampóny gázy, ktoré rýchlo nasiakli krvou.

Keď sa spamätal z prvého šoku, vďačne kývol, potom ukázal na nástroje a zamrmlal: „Pomôžte mi.“

Socorro škrtidlom stiahla Jessike ruku nad ľavým lakťom a Baudelio jej vpichol do žily propofol, ktorý si pripravil predtým. Jessica sa na to dívala, kričala, bojovala

proti účinkom propofolu, ale napokon sa jej zatvorili oči a znova upadla do bezvedomia.

Nato obaja pristúpili k Nickymu a zopakovali to isté. Aj on prestal bolestne kričať a bezvládne odpadol. Jeho krátke obdobie pri vedomí sa skončilo.

Propofol pichli aj Angusovi, lebo nechceli riskovať, že aj on príde k vedomiu a niečo sa zomelie.

Miguel dosiaľ nezasahoval, ale teraz sa rozzúril. Vyrútil sa na Baudelia: „Ste somár neschopný!“ S blčiacimi očami zúril ďalej: „Pinche cabrón! Všetko ste mohli pokaziť. Viete vôbec, čo robíte?“

„Ale viem, určite viem,“ povedal Baudelio. Po obviazanej tvári mu stekala krv. „Zle som to odhadol. Sľubujem, že sa to už nestane.“

Miguel bez slova odišiel s tvárou červenou od hnevu.

Keď bol preč, Baudelio sa pozrel do zrkadielka na svoje krvácajúce zranenie. Dve veci mu boli jasné. Po prvé, že do konca života mu ostane jazva ťahajúca sa cez polovicu tváre. Po druhé, a to bolo dôležitejšie, že otvorenú ranu treba ihneď zatvoriť a zošiť. Do nemocnice ani k inému lekárovi však nemohol ísť. Vedel, že nemá na výber. Musí si to urobiť sám, hoci to bude ťažké a bolestivé. Bude mu musieť pomôcť Socorro.

Baudelio sa naučil zašívať malé rany ešte ako medik. Neskôr ako anestéziológ videl stovky zašívaných rán. A keď pracoval pre Medellínsky kartel, občas sa dostal k zašívaniu sám, takže vedel, ako pri tom postupovať.

Celý oslabnutý si sadol pred zrkadlo a povedal Socorro, aby mu priniesla jeho lekársky kufrík. Vybral z neho chirurgické ihly, hodvábnu niť a lokálne anestetikum lidokain.

Vysvetlil Socorro, čo budú robiť. Socorro ako zvyčajne veľa nehovorila, iba semtam prehodila „sí“ alebo „está bien!“ Nato si Baudelio bez dlhých rečí napichal do okolia rany lidokain.

Úkon trval takmer dve hodiny a napriek lokálnemu umŕtveniu cítil mučivú bolesť. Niekoľko ráz takmer zamdlel. Ruka sa mu triasla a stehy boli nerovnaké. Zašívanie sťažovalo aj to, že v zrkadle sa videl naopak. Socorro mu podávala, čo potreboval, a raz či dva razy ho podoprela, keď sa išiel už-už zrútiť. Zakaždým sa však ovládol. Niektoré stehy pokazil, takže jazva bude horšia, ako sprvu predpokladal, ale ranu zatvoril a vedel, že sa zahojí.

Nakoniec si vzal dvesto miligramov seconalu, lebo vedel, že najkomplikovanejšia časť práce pre gang ho ešte čaká, a zaspal.

3

Harry Partridge si zapol v Port Credit okolo 11:50 televízor na americkú stanicu v Buffale, ktorá bola filiálkou CBA. V torontskej oblasti sa dali chytiť všetky buffalské stanice čisto, lebo signál na stokilometrovej púti cez jazero Ontario nič nerušilo.

Vivien odišla a vráti sa až v podvečer.

Partridge bol zvedaný na poludňajšie správy, lebo v nich budú najnovšie podrobnosti o leteckej katastrofe v Dallase. Keď o 11:55 prerušili program mimoriadnou správou, sedel pred televízorom.

Ako všetci ostatní, aj on bol šokovaný a zdesený. Je to naozaj pravda, pýtal sa v duchu, alebo iba dajaký neuveriteľný zmätok? No zo skúsenosti vedel, že CBA News by neprišla s mimoriadnou správou, keby si jej pravdivosť nepreverila.

Keď videl na obrazovke Dona Ketteringa a počul, čo sa stalo, pocítil predovšetkým súcit s Jessikou. A do toho sa miešal pocit kamarátstva a ľútosti s Crawfordom Sloanom.

A zároveň si uvedomil, hoci o tom vôbec nerozmýšľal, že jeho dovolenka sa skončila, hoci sotva začala.

Preto ho neprekvapilo, keď o trištvrte hodiny zazvonil telefón. Z ústredia CBA News ho žiadali, aby sa dostavil do New Yorku. Prekvapilo ho však, že ho o to osobne prosil Crawford Sloane.

Partridge postrehol, že Sloane si ledva ovláda hlas. Po úvodných vetách povedal: „Zúfalo ťa tu potrebujem, Harry. Les a Chuck zakladajú osobitnú skupinu. Bude pracovať na dvoch frontoch – každodenné vysielanie a hĺbkové pátranie. Pýtali sa ma, koho by som chcel ako vedúceho. Povedal som, že vidím iba jedinú možnosť – teba.“

Partridge si uvedomil, že za všetky tie roky, čo sa so Sloanom poznajú, si nikdy neboli bližší ako v tejto chvíli.

Zareagoval: „Drž sa, Crawf. Priletím najbližším lietadlom.“

„Ďakujem, Harry. Chcel by si k sebe ešte niekoho konkrétne?“

„Áno. Zožeňte Ritu Abramsovú – je niekde v Minnesote – a zavolajte ju. A ešte Minh Van Canha.“

„Budú ťa čakať, a ak nie, prídu veľmi rýchlo. Chceš ešte niekoho?“ Partridge porozmýšľal: „Teddyho Coopera z Londýna.“

„Coopera?“ Sloane sa zarazil, ale potom si spomenul. „To je ten z dokumentačného, nie?“

„Ten.“

Dvadsaťpäťročný Angličan Teddy Cooper bol produkt jednej plebejskej „tehlovej“ univerzity – ako ich snobskí Ángličania nazývali. Bol to veselý Londýnčan, ktorý by sa mohol s úspechom uchádzať o úlohu vo filme Ja a moje dievča. A popri tom ho Partridge pokladal takmer za génia, lebo obyčajnú dokumentačnú prácu vedel premeniť na detektívku a vedel bystro dedukovať.

Partridge ho objavil, keď pracoval v Európe. Cooper vtedy zastával knihovnícke miesto v BBC. Na Partridgea zapôsobili služby, ktoré mu Cooper poskytol. Neskôr zariadil, aby ho zamestnali za väčší plat a s lepšou perspektívou v londýnskej odbočke CBA News.

„Budeš ho mať,“ odvetil Sloane. „Priletí z Anglicka najbližším concordom.“

„Ak si schopný odpovedať,“ povedal Partridge, „rád by som sa ťa spýtal na niekoľko vecí, aby som mal cestou do New Yorku o čom rozmýšľať.“

„Samozrejme. Pýtaj sa.“

Nasledovali takmer rovnaké otázky, aké Sloanovi položil osobitný agent FBI Havelock. Vyhrážal sa mu niekto?... Dajaká konkrétna averzia?... Nezvyčajné zážitky?... Má predstavu, hocako za vlasy pritiahnutú, kto by mohol...? Existujú dajaké fakty, ktoré nepustili do vysielania?

Boli to logické otázky a Sloane odpovedal na všetky záporne.

Partridge sa neuspokojil. „Nespomínaš si na niečo, na dajakú drobnú príhodu, ktorej si v tom čase nevenoval pozornosť, alebo si si ju ani nevšimol, ale ktorá by mohla súvisieť s tým, čo sa stalo?“

„Momentálne nie,“ odvetil Sloane. „Ale porozmýšľam.“

Keď dohovorili, Partridge dokončil prípravy na cestu. Ešte pred Sloanovým telefonátom si začal baliť kufor, ktorý si iba pred hodinou vybalil.

Zatelefonoval do spoločnosti Air Canada a rezervoval si letenku na 14:25 z torontského Pearsonovho medzinárodného letiska. Na newyorskom letisku La Guardia by mal byť o 16:00. Potom si objednal taxík, ktorý mal prísť o dvadsať minút.

Keď bol s balením hotový, napísal na kúsok papiera odkaz pre Vivien. Vedel, že bude z jeho náhleho odchodu rovnako sklamaná, ako bol sám. Spolu s lístkom jej nechal veľkorysý šek na nové zariadenie, o ktorom sa zhovárali.

Keď sa obzeral, kde by lístok a šek položil, z vestibulu zazvonil bzučiak. Prišiel objednaný taxík.

Posledné, na čo mu pred odchodom padli oči, bol príborník a na ňom lístky na mozartovský koncert. Smutne v duchu skonštatoval, že rovnako ako iné nevyužité lístky a pozvánky sú typickým symbolom neistého života televízneho reportéra.

Linka spoločnosti Air Canada letela nonstop. Bol to Boeing 727, ktorý mal iba turistickú triedu. Letelo málo cestujúcich, a tak mal Partridge celý trojsedadlový rad pre seba. Sľúbil Sloanovi, že počas letu sa sústredí na únos, a mal v úmysle pouvažovať o smere, akým by sa malo pátranie skupiny uberať. No informácie boli kusé a zrejme bude potrebovať ďalšie. Po chvíli to vzdal a popíjajúc vodku s tonikom zatúlal sa myšlienkami inde.

Rozmýšľal o Jessike a o ich vzťahu.

Za roky, ktoré uplynuli od Vietnamu, si na ňu navykol myslieť ako na súčasť minulosti, ako na človeka, ktorého kedysi ľúbil, ale ktorý preňho už nie je dôležitý a v každom ohľade sa nachádza mimo jeho osobnej sféry. Teraz si však uvedomil, že to bol do značnej miery výsledok sebadisciplíny, sebaobrana proti sebaľútosti, lebo sebaľútosťou pohŕdal.

Jessica sa však ocitla v nebezpečenstve a on si musel priznať, že mu na nej záleží takisto ako predtým a že mu na nej nikdy neprestalo záležať. Pozri sa pravde do očí, dodnes ju ľúbiš. Áno, ľúbim. A nie akúsi hmlistú spomienku, ale človeka, ktorý žije, ktorý je reálny, ktorý je tu.

Takže nech už jeho úloha pri pátraní po nej bude akákoľvek – a sám Crawf ho žiada, aby zohral hlavnú úlohu –

Harry Partridge vedel, že táto láska ho bude poháňať a dodávať mu sily, aj keď ju bude držať v tajnosti, aj keď bude blčať iba v jeho vnútri.

A potom si s príslovečnou iróniou položil otázku: A nie si tak náhodou neverný, kamarát? Neverný komu? Predsa Gemme. Lenže tá je mŕtva. Drahá Gemma! Keď si dnes ráno spomenul na jediný prípad, keď sa mu podarilo plakať, takmer ho zaplavili spomienky na Gemmu. No potlačil ich, lebo by ich nebol vedel zvládnuť. No teraz sa myšlienky na Gemmu vracali, valili sa ako povodeň. Vždy sa budú vracať, pomyslel si.

O pár rokov po Vietname, po mnohých ďalších neľahkých akciách vyslala CBA News Partridgea ako svojho korešpondenta do Ríma. Pobudol tam takmer päť rokov.

Spravodajský post v Ríme pokladali vo všetkých televíznych spoločnostiach za bonbónik. V porovnaní s inými veľkomestami tu bola životná úroveň vysoká a životné náklady nízke, a hoci ho New York zavaľoval prácou, život v Ríme plynul pomaly a nenútene.

Spravodajsky pokrýval Rím a občas cestoval ďaleko mimo, a do jeho pôsobnosti patril aj Vatikán. Niekoľko ráz letel pápežským lietadlom, sprevádzajúc pápeža Jána Pavla II. na jeho cestách po svete. A na jednej z nich sa spoznal s Gemmou.

Partridgea neraz pobavili predstavy ľudí, že cesty v pápežovom lietadle sú stelesnením prísneho dekóra a umiernenosti. Vôbec neboli také. V tlačovej sekcii v zadnej časti lietadla bol pravdou skôr opak. Pravidelne sa tam oslavovalo a popíjalo – alkohol ponúkali bez ob-

medzenia a zadarmo – a počas dlhých nočných letov nebolo vylúčené ani sexuálne rozptýlenie.

Partridge raz počul, ako jeho kolega korešpondent charakterizoval pápežské lietadlo. Má vraj viacero poschodí – ako v Danteho Pekle – od pekla až po nebesá. (Pápež síce nelietal stále tým istým lietadlom, ale rozloženie interiéru bolo pri každej ceste rovnaké.)

V prednej časti bola vždy priestranná kabína pre pápeža. Mal v nej posteľ a dve, niekedy tri veľké pohodlné kreslá.

Ďalšie oddelenie smerom dozadu patrilo hodnostné najvyšším členom pápežského sprievodu – štátnemu tajomníkovi, kardinálom, osobnému lekárovi, osobnému tajomníkovi a komorníkovi. Za ďalšou priečkou bolo oddelenie pre biskupov a nižších duchovných.

Medzi prednými kabínami bol podľa typu lietadla priestor, kde sa skladovali všetky dary, ktoré pápež na ceste dostal. Nazbierala sa ich vždy pekná kopa.

Napokon prišla posledná kabína vzadu – pre novinárov. Boli tu sedadlá ako v turistickej triede, ale s prvotriednou obsluhou, mnohými stewardmi a stewardkami a skvelým jedlom a vínom. Aj novinári dostávali veľkorysé dary, zvyčajne od leteckej spoločnosti, ktorou bola najčastejšie Alitalia. Letecké spoločnosti si priazeň verejnosti cenia, a preto ochotne využívajú každú príležitosť na dobrú publicitu.

Pokiaľ ide o samých novinárov, bola to bežná vzorka ich profesie, pestrá medzinárodná spoločnosťpíšúcich, televíznych a rozhlasových reportérov a sprievodných

televíznych štábov – všetko ľudia s normálnymi záujmami, normálne skeptickí a niekedy so sklonmi k neúctivosti.

Hoci to televízne spoločnosti nikdy nepriznali otvorene, na akcie náboženského charakteru, akými boli aj pápežove cesty, prideľovali najradšej korešpondentov s laxným prístupom k viere. Obávali sa, že bigotný veriaci by posielal správy podfarbené náboženskou horlivosťou. Dávali prednosť zdravému skepticizmu.

V tomto zmysle Partridge vyhovoval.

Asi o sedem rokov po vlastných skúsenostiach z pápežových ciest Partridge nesmierne obdivoval televízne spravodajstvo Judda Rosea z ABC o návšteve pápeža Jána Pavla II. v Los Angeles v roku 1987. Vo svojom komentári Rose úspešne kráčal na hranici medzi realitou a krajným skepticizmom.

Pre Hollywood, ktorý je stredobodom záujmu hromadných oznamovacích prostriedkov, je to nebom zoslaná udalosť. Pompéznosť kráľovských svadieb, vzrušenie z celoštátneho finále futbalovej profiligy – s mnohotisícovými davmi štatistov a hviezdou hviezd... Kozmická technika a dramatické efekty – to všetko Ján Pavol obľubuje a kamera miluje.

(Pápež) koná veľmi premyslene a je rezervovaný. Často hovorí, ale zriedka ho oslovujú. Novinári mu môžu klásť otázky iba počas krátkych stretnutí v lietadle... Spravodajstvo bolo vyčerpávajúce. Z pápežovej cesty sa stala elektronická extravagantnosť ako koncert Live Aid

alebo rozličné celonárodné oslavy. Podaktorí katolíci si kladú otázku, či je tu vôbec dajaký rozdiel.

Teológia a technika – to je mocný zväzok a Ján Pavol ho využíva na hlásanie svojho posolstva v takej miere ako nijaký iný pápež pred ním. Svet sa díva, ale ozajstným skúšobným kameňom tohto veľkého zvestovateľa je, či ho svet aj počúva.

Áno, rozmýšľal Partridge, Rose mal úplnú pravdu, keď spomenul, že pápeža sa možno na niečo spýtať len pri krátkych stretnutiach na palube lietadla. Keby nebolo jedného krátkeho dialógu, nemuselo dôjsť ani k tomu, k čomu došlo medzi ním a Gemmou…

Bolo to na jednej z dlhších ciest pápeža Jána Pavla II., keď navštívil takmer tucet krajín Strednej Ameriky a Karibskej oblasti, a stalo sa to v lietadle Alitalie DC-10. Leteli celú noc a ráno, asi dve hodiny pred plánovaným pristátím, sa pápež nečakane zjavil v zadnej, novinárskej sekcii. Bol v každodennom oblečení – v bielej sutane, na hlave čiapočka a na nohách hnedé papučky. Do iného odevu sa prezliekal, iba keď mal slúžiť pápežskú omšu.

Zastal neďaleko Harryho Partridgea, očividne zadumaný. Naskočilo osvetlenie televíznych kamier, niekoľko reportérov zaplo magnetofóny.

Partridge vstal v nádeji, že sa mu podarí nadviazať rozhovor, ktorý by mohol prípadne použiť. Zdvorilo sa spýtal: „Mali ste dobrý spánok, vaša svätosť?“

Pápež sa usmial a odvetil: „Veľmi malý.“

Partridgea to zmiatlo a spýtal sa: „Myslíte krátky, vaša svätosť?“

Pápež neodvetil, iba zľahka pokrútil hlavou. Ján Pavol II. síce ovládal niekoľko jazykov, ale v angličtine sa občas dopúšťal chýb. Partridge sa s ním mohol zhovárať aj po taliansky, ale chcel mať pápežove slová v jazyku divákov CBA.

Rozhodol sa, že položí zaujímavejšiu otázku. Už dlhšie sa viedli diskusie a polemiky o možnej pápežovej návšteve v Sovietskom zväze. „Vaša svätosť," spýtal sa Partridge, „pôjdete do Ruska?"

Tentoraz bola odpoveď jasná: „Áno." A potom pápež dodal: „Poliaci, Rusi, všetci sú otroci. A všetko je to môj ľud."

Kým stihol niekto niečo povedať, pápež sa obrátil a odišiel do svojich súkromných priestorov.

Medzi reportérmi nastal ihneď šum v niekoľkých jazykoch, padali otázky a ozývali sa rozličné špekulácie. Stewardky z Alitalie prestali pripravovať raňajky a pozorne načúvali. Ktorýsi z novinárov zvolal: „Počuli ste, čo povedal? Vraj sú to otroci!" Angličtina má totiž pre otroka a Slovana foneticky takmer zhodný výraz.

Partridge pozrel na svojho kameramana a zvukára. Obaja prikývli. Zvukár povedal: „Máme to."

Ktosi prehral záznam. Zreteľne zaznelo slovo „slaves" – Slovania či otroci.

Reportér z britského tlačového syndikátu neisto povedal: „Myslel Slovanov. Sám je Slovan. To sedí."

„Lenže otroci by bolo pre nás sakramentsky lepšie," ozval sa iný hlas.

To bola pravda. Vedel to aj Partridge. Keby pustili reportáž takto, vzbudila by celosvetový ohlas a diskusie, a možno by došlo k medzinárodnému incidentu s obvineniami a výmenou nót medzi Kremľom, Varšavou a Vatikánom. Pápež by sa mohol dostať do trápnej situácie, mohla by to byť škvrna na jeho triumfálnej ceste.

Partridge patril medzi starších skúsených novinárov na palube a kolegovia ho rešpektovali. Podaktorí naňho spýtavo pozreli.

Krátko sa zamyslel. Bolo to živé, nepripravené a také niečo sa na pápežovej ceste prihodí zriedkavo. Podobná príležitosť sa už nemusí naskytnúť. Skeptik, ktorý bol v ňom, velil použiť to. A predsa... nad skepticizmom prevládla obyčajná ľudská slušnosť. Podaktorí v tejto branži ešte vždy dodržiavali novinársku etiku.

Partridge sa napokon rozhodol a zreteľne, aby to každý počul povedal: „Myslel Slovanov. Je to jasné. Nepoužijem to.“

Nedošlo k nijakej diskusii, na ničom sa nedohodli, ale ako sa neskôr ukázalo, nikto z nich túto príhodu v spravodajstve nespomenul.

Všetci reportéri a technické štáby sa vrátili na svoje sedadlá a stewardky Alitalie pokračovali v práci.

Keď dostal Partridge tácňu s raňajkami, bolo na nej čosi navyše, čo ostatní nemali – sklená vázička s jednou ružou.

Pozrel na mladú letušku v elegantnej zelenočiernej uniforme, ktorá mu s úsmevom priniesla raňajky. Všimol si ju už predtým a počul, že ostatní ju oslovujú Gemma.

No teraz mu jej blízkosť vyrazila dych a rýchlo sa nevedel zmôcť na slovo.

Takto si ju navždy zapamätal, a takto na ňu spomínal najmä vo chvíľach strašnej osamelosti. Taká bola Gemma v tom jedinom čarovnom okamihu – dvadsaťtri rokov, krásna, s dlhými tmavými lesklými vlasmi, hnedými iskrivými očami, kypiaca radostným životom ako voňavý ranný kvet v sviežom jarnom povetrí na zelenom a slnkom zaliatom horskom úbočí.

Nešikovne ukázal na ružu. Gemma mu potom povedala, že išla dopredu a vzala ju z pápežovej kabíny. Spýtal sa: „Prečo mi ju dávate?“

Usmiala sa naňho a s mäkkým talianskym prízvukom povedala: „Priniesla som ju, lebo ste dobrý, milý človek. Ste mi sympatický.“

„Aj vy mne.“ Táto odpoveď mu prichodila banálna a nedostatočná.

No banálna či nie, v tých niekoľkých chvíľach sa začala jeho veľká a trvalá láska k Gemme.

Partridge sa vrátil v myšlienkach do prítomnosti krátko pred pristátím v New Yorku. Z lietadla vystúpil prvý a rýchlo prešiel cez letiskovú budovu La Guardia. Mal iba príručnú batožinu, takže sa nemusel zdržiavať, hneď mohol sadnúť do taxíka a odviezť sa do ústredia CBA News.

Zamieril do kancelárie Chucka Insena, ale nikoho tam nenašiel. Jeden zo smenárov pri Podkove naňho zavolal: „Ahoj, Harry! Chuck je na tlačovej konferencii s Crawfom. Celú ju nahrávame. Potom si ju môžeš pozrieť.“

Partridge zamieril k Podkove a smenár dodal: „Aha, aby som nezabudol. Crawf je dnes mimo. Správy moderuješ ty.“

4

V ten večer mal Miguel v hackensackskom úkryte naladené rádio na stanicu, kde vysielali iba správy. S ostatnými sledoval aj prenosný televízor, ustavične prepínajúc na spravodajské relácie. Všetky prinášali správy o únose Sloanovej rodiny.

Napriek intenzívnemu záujmu a špekuláciám bolo zrejmé, že o totožnosti únoscov a ich motívoch sa dosiaľ nič nevie. Polícia nepoznala ani ich únikovú cestu, ani oblasť, kde sa s obeťami mohli ukryť. Niektoré správy naznačovali, že zrejme sú už veľmi ďaleko od New Yorku. V iných sa hovorilo, že pri cestných kontrolách zadržali podozrivé autá až v Ohiu, Virgínii a na kanadských hraniciach. Vďaka tejto aktivite zatkla polícia niekoľkých zločincov, ale ani jeden nemal so Sloanovcami nič spoločné.

Všade vysielali opis mikrobusu nissan, ktorý podľa všeobecnej mienky únoscovia použili. To znamenalo, že ho ešte nenašli vo White Plains, kam ho dopravil Carlos. Ten sa pred niekoľkými hodinami bez problémov vrátil do Hackensacku.

Miguel a ostatní pocítili úľavu, hoci vedeli, že ich hľadá polícia celej Severnej Ameriky a že v bezpečí sú iba dočasne. Nebezpečenstvo stále hrozilo, a preto Miguel zaviedol pravidelné hliadky. V tieni domu a okolitých budov aj teraz hliadkovali Luís a Julio so samopalmi Beretta.

Miguel vedel, že keby ich úkryt objavili a zaútočila na nich polícia, nemali by takmer nijakú šancu na únik. Pre taký prípad mal jasné inštrukcie: Ani jedného z unesených nesmú dostať naspäť živého. Zmena nastala iba v tom, že teraz sa to týkalo troch osôb.

Z televíznych spravodajských relácií, ktoré Miguel sledoval, ho najväčšmi zaujímalo Večerné spravodajstvo CBA. Pobavilo ho, že Crawford Sloane nemoderuje ako zvyčajne. Zastúpil ho akýsi Partridge, ktorého si Miguel hmlisto pamätal z minulosti. Dávali však záznam z tlačovej konferencie so Sloanom, ktorá sa konala predtým.

Na tlačovej konferencii boli v hojnom počte zastúpení reportéri z novín, televízie a rozhlasu spolu s filmovými a zvukovými štábmi. Konferencia sa konala v inej budove CBA, o jednu ulicu ďalej od spravodajského ústredia. Na ozvučené pódium narýchlo postavili skladacie stoličky; všetky boli obsadené a mnohí prítomní stáli.

Formálny úvod vynechali a Crawford Sloane začal stručným vyhlásením. Povedal, že je nesmierne otrasený a má veľké obavy, a potom sa obrátil na masové médiá a verejnosť s prosbou o každú informáciu, ktorá by pomohla odhaliť, kde je jeho žena, syn a otec, a kto ich uniesol. Oznámil, že pre tieto informácie zriadili v CBA ús-

tredňu s osobitným telefónnym číslom. Táto ústredňa už má svoje spojovateľky a vedúceho.

Ozval sa hlas: „Budú telefonovať všelijakí blázni.“

Sloane odvetil: „Robíme, čo môžeme. Potrebujeme aspoň jednu solídnu informáciu. Niekto ju určite má.“

Sloane sa musel počas vyhlásenia dva razy odmlčať, aby si ovládol hlas. Zakaždým nastalo účastné ticho. Los Angeles Times na druhý deň napísali, že „sa v tých krušných chvíľach správal dôstojne a pôsobivo“.

Sloane oznámil, že bude odpovedať na otázky.

Aj tie boli sprvu plné účasti. No potom logicky prišli na rad otázky väčšmi na telo.

Reportérka z Associated Press sa spýtala: „Pokladáte za možné, ako sa už vyslovili viacerí ľudia, že vašej rodiny sa zmocnili zahraniční teroristi?“

Sloane pokrútil hlavou. „Na také úvahy je ešte priskoro.“

Reportérka namietla: „Vyhýbate sa odpovedi. Pýtala som sa, či to pokladáte za možné.“

Sloane prikývol: „Áno, je to možné.“

Ktosi z miestnej televíznej stanice položil tradičnú otázku: „Aké máte pocity?“

Ktosi znechutene zastonal a Sloane mal sto chutí odpovedať: Ako by ste sa, dočerta, cítili vy? Odvetil však: „Stále dúfam, že to nie je pravda.“

Prešedivený muž, bývalý korešpondent CBA, teraz v službách CNN, zdvihol Sloanovú knihu. „Naďalej si myslíš, čo si napísal tu, že na rukojemníkov sa treba pozerať ako na ľudí, ktorých možno obetovať, a ešte vždy

si proti plateniu výkupného či už priamo alebo nepriamo, ako si sa vyjadril?“

Sloane túto otázku predvídal a odvetil: „Nazdávam sa, že človek, ktorý je zainteresovaný emocionálne ako ja, nemôže byť v tejto veci momentálne objektívny.“

„Ale choď, Crawf,“ nedal sa odbiť reportér CNN. „Ani ty by si sa na mojom mieste s takou odpoveďou neuspokojil. Položím teda otázku inak: Ľutuješ, že si napísal tie slová?“

„V tejto chvíli by som bol rád, keby ich proti mne nikto necitoval,“ odvetil Sloane.

Ozval sa iný hlas: „Nikto ich proti vám necituje. To nie je odpoveď.“

Reportérka z programového časopisu ABC zvýšila svoj prenikavý hlas: „Určite ste si vedomý, že vaše stanovisko o amerických rukojemníkoch v tom zmysle, že sú to ľudia, ktorých možno obetovať, spôsobilo veľký zármutok v rodinách, ktorých členovia sú dodnes väznení na Strednom východe. Cítite s tými rodinami teraz?“

„Vždy som s nimi cítil,“ odvetil Sloane, „ale momentálne sa viem lepšie vžiť do ich úzkosti.“

„Chcete teda povedať, že to, čo ste napísali, je nesprávne?“

„Nie,“ odvetil Sloane pokojne, „to nechcem povedať.“

„Takže ak požiadajú vo vašom prípade o výkupné, poviete tvrdo nie?“ Sloane bezradne rozhodil rukami. „Žiadate odo mňa, aby som rozmýšľal o niečom, čo sa ešte nestalo. To nemienim robiť.“

Hoci mu táto situácia bola proti mysli, v duchu uznal, že na mnohých tlačových konferenciách v minulosti hral tak neľútostne aj on.

Neobyčajná otázka prišla z Newsday. „Málo vieme o vašom synovi Nicholasovi, pán Sloane.“

„To preto, že chcem zachovať rodine súkromie. Trvá na tom predovšetkým moja žena.“

„No vaša rodina už súkromie stratila,“ zdôraznil reportér. „Dozvedel som sa, že Nicholas je talentovaný hudobník a raz by sa mohol stať koncertným klaviristom. Je to pravda?“

Sloane si bol vedomý, že Jessica by sa za iných okolností proti tejto otázke postavila s odôvodnením, že je to zásah do súkromia. Teraz však nevidel spôsob, ako sa vyhnúť odpovedi.

„Náš syn mal odjakživa veľmi rád hudbu a jeho učitelia sú toho názoru, že na svoj vek je veľmi nadaný. Pokiaľ ide o to, či z neho bude klavirista alebo niečo iné, to ukáže čas.“

Keď začalo otázok ubúdať, vystúpil Les Chippingham a tlačovú konferenciu ukončil.

Sloana ihneď obklopili kolegovia, ktorí mu chceli podať ruku a zaželať skorý návrat rodiny. Nato sa čo najrýchlejšie vytratil.

Keď si Miguel pozrel všetky spravodajské relácie, ktoré chcel vidieť, vypol televízor a začal dôkladne uvažovať o tom, čo sa dozvedel.

Po prvé, z účasti na únose nikto nepodozrieva Medellínsky kartel ani Svetlý chodník. V tomto štádiu to bolo na

prospech veci. Po druhé – to bolo takisto na prospech veci – nemajú ich opis. Keby ho úrady mali, určite by ho boli už zverejnili.

Z týchto dôvodov bude nasledujúca akcia o čosi menej nebezpečná, úsudil Miguel.

Potreboval totiž peniaze, a aby ich dostal, musí dnes večer zatelefonovať na isté číslo a dohodnúť si na zajtra stretnutie v budove OSN alebo v jej okolí.

Hneď od začiatku stáli pred problémom, ako dostať do Spojených štátov dostatočné množstvo peňazí. Svetlý chodník, ktorý celú akciu financoval, ich mal v Peru dosť. Ťažké však bolo obísť peruánske devízové zákony a finančnú kontrolu, aby predisponovali doláre do New Yorku a udržali v tajnosti ich zdroj, cestu, určenie a vôbec všetok pohyb.

Urobili to dômyselne, za pomoci človeka, ktorý sympatizoval s revolucionármi. Bol to vysokopostavený spojenec Svetlého chodníka v bankových kruhoch hlavného mesta Limy. Jeho spoločníkom v New Yorku bol peruánsky diplomat, poradca peruánskeho veľvyslanca v OSN.

Svetlý chodník a Medellín určili pri plánovaní akcie operačný kapitál na 750 000 dolárov. Z toho sa financoval personál, jeho doprava a životné náklady, prenajatie tajného hlavného stanu, kúpa šiestich vozidiel, zdravotnícke potreby, rakvy, výdavky v Malej Kolumbii v Queens za tajnú pomoc a zbrane, provízie v Peru a New Yorku za prevod peňazí a úplatky americkej bankárke. Boli v tom aj náklady za dopravu unesených súkromným lietadlom z USA do Peru.

Takmer všetky peniaze, ktoré minuli v New Yorku, čerpal Miguel v hotovosti prostredníctvom spojky v OSN.

Zariadili to tak, že limský bankár tajne menil prostriedky, ktoré mu zveril Svetlý chodník, na americké doláre, naraz vždy 50 000 dolárov. Potom ich predisponoval do newyorskej banky na Námestí Daga Hammarskjolda neďaleko budovy OSN, kde boli uložené na osobitnom podkonte peruánskej misie pri OSN. O tomto konte vedel iba José Antonio Salaverry, spoľahlivý poradca veľvyslanca, ktorý mal podpisové právo a zástupkyňa riaditeľa banky Helga Efferenová. Tá spravovala konto osobne.

José Antonio Salaverry bol ďalší tajný stúpenec Svetlého chodníka, no zato provízie z predisponovaných peňazí bral. Helga spávala s dvojtvárnym Salaverrym a obidvaja bývali v New Yorku a žili luxusným newyorským spôsobom nad vlastné možnosti, usporadúvali večierky a držali krok s diplomatmi z OSN, ktorí utrácali, kde sa dalo. Preto vrele uvítali príjmy, ktoré získali z tajného disponovania poukazovanými peniazmi.

Keď Miguel potreboval peniaze, zatelefonoval Salaverrymu a uviedol sumu. Potom si dohodli o deň alebo dva schôdzku, zvyčajne v sídle OSN. Salaverry dovtedy obstaral diplomatku plnú peňazí, ktorú potom odovzdal Miguelovi.

Miguela znepokojovalo iba jedno. Pri jednej príležitosti Salaverrymu vykĺzlo, že síce nevie, na čo peniaze konkrétne slúžia, ani kde sa Miguel a ostatní z Medellín u ukrývajú, ale má viacmenej presnú predstavu o ich

zámeroch. Miguel usúdil, že niekde v Peru došlo k úniku informácií. Momentálne nemohol v tejto veci nič robiť, ale v stykoch s Josém Antoniom Salaverrym bol obozretný.

Miguel pozrel na prenosný telefón, ktorý mal poruke. V prvej chvíli mal chuť zatelefonovať ním, ale vedel, že nemôže a musí ísť zavolať zvonka. V jednej kaviarni o niekoľko ulíc ďalej bol automat, z ktorého už predtým telefonoval. Pozrel na hodinky: 19:10. Ak bude mať šťastie, Salaverryho zastihne v jeho manhattanskom byte.

Obliekol si zvrchník a rýchlo vyšiel von, dávajúc pozor, či sa v okolí nedeje niečo podozrivé. Nedialo sa nič.

Cestou sa opäť zamyslel nad televíznou tlačovou konferenciou s Crawfordom Sloanom. Zaujala ho zmienka o Sloanovej knihe, v ktorej zrejme napísal, že výkupné sa nemá platiť za nijakých okolností a „na rukojemníkov sa treba pozerať ako na ľudí, ktorých možno obetovať“. Miguel o knihe nevedel a bol presvedčený, že o nej nevie ani Medellínsky kartel, ani Svetlý chodník. Pochyboval však, že by táto informácia ovplyvnila rozhodnutie uniesť Sloanovú rodinu; je rozdiel, čo niekto napíše a uverejní a čo cíti a ako koná v skutočnosti. Tak či onak, teraz na tom už nezáležalo.

Z tlačovej konferencie ho zaujalo ešte jedno – slová, že z toho Sloanovho chlapčiska by mohol byť koncertný klavirista. Miguel nemal jasnú predstavu, ako by to mohol využiť, ale uložil si túto malú drahocennú informáciu do pamäti.

V kaviarni bola iba hŕstka ľudí. Miguel vstúpil, zamieril dozadu k telefónu a vykrútil číslo, ktoré sa naučil naspamäť. Po troch zazvoneniach Salaverry zdvihol. „Alló," ozval sa hlas s výrazným španielskym prízvukom.

Miguel tri razy klopol na mikrofón nechtom, čo bolo znamenie, ktorým sa predstavoval. Potom tichým hlasom povedal: „Zajtra predpoludním. Päťdesiat kartónov." Kartón znamenal tisíc dolárov.

Počul, ako Salaverry rýchlo zalapal po dychu. Trocha prestrašene sa spýtal: „Estás loco? Telefonovať sem dnes večer? Kde ste? Možno tento hovor vystopovať?"

Miguel pohŕdavo povedal: „Myslíte, že som pendejo?" Zároveň si uvedomil, že Salaverry ho spája s dnešnými udalosťami; stretnutie bude riskantné. Iná možnosť však neexistovala. Hotovosť potreboval okrem iného aj na nákup ďalšej rakvy pre Angusa Sloana. Navyše vedel, že na newyorskom konte ostáva ešte veľa peňazí a chcel z nich zobrať aj pre seba, kým odíde zo Spojených štátov. Bol si istý, že okrem provízií sa prilepila k chamtivým Salaverryho prstom pekná suma.

„Zajtra sa nemôžeme stretnúť," povedal Salaverry. „Je to priskoro, peniaze nemôžem tak rýchlo zohnať. Nesmiete..."

„Cállate! Nemám čas na zbytočné reči!" Miguel zovrel slúchadlo. Ovládol sa a ticho pokračoval, aby ho ľudia v kaviarni nepočuli. „To je rozkaz! Päťdesiat kartónov ihneď! Prídem za vami zvyčajným spôsobom, krátko pred poludním. Ak neposlúchnete, poznáte hnev našich spoločných priateľov, a viete, že majú dlhú ruku."

„Nie, nie! Nemusia sa znepokojovať.“ V Salaverryho hlase sa zrazu ozval zmierlivý tón. Hrozbu pomsty bezohľadného Medellínskeho kartelu nemožno brať na ľahkú váhu. „Urobím, čo bude v mojich silách.“

Miguel odsekol: „Urobte ešte viac. Zajtra sa uvidíme.“ Položil telefón a vyšiel z kaviarne.

¶

Traja omámení unesení sa nachádzali v hackensackskom úkryte pod bdelým dozorom Socorro. Celú noc im podávala podľa Baudeliových inštrukcií ďalšie dávky propofolu, sledovala ich životné funkcie a robila o tom záznamy. Krátko pred svitaním sa prebral zo spánku privolaného sedatívami aj Baudelio. Keď si preštudoval záznamy, súhlasne prikývol a vystriedal ju.

Miguel spal nepokojne a hneď ráno si pustil televízne správy. Udalosťou číslo jeden bol stále únos Sloanovcov, ale o nových stopách nepadlo ani slovo.

Krátko nato povedal Miguel Luísovi, že o jedenástej pôjdu pohrebným autom do Manhattanu.

Pohrebné auto bolo šiestym vozidlom skupiny. Bol to cadiliac v dobrom stave, ktorý kúpili z druhej ruky. Dosiaľ ho použili iba dva razy. Inak stál ustavične ukrytý v jednom z domov a ostatní mu hovorili *el angel negro*, čierny anjel. Vnútrajšok, kde prevážali rakvy, bol z ružového dreva a zabudované gumové valčeky v dlážke zabezpečovali hladký pohyb rakvy pri nakladaní a vykladaní. Boky a strecha boli znútra potiahnuté tmavomodrým zamatom.

Miguel mal pôvodne v úmysle využiť ho až nakoniec pred odletom do Peru, ale teraz to bol ich najbezpečnejší dopravný prostriedok. Osobné autá a skriňový GMC sa vonku pohybovali už pričasto, najmä pri sledovaní v Larchmonte, a je možné, že polícia má ich opis a už ho zverejnila.

Počasie sa pokazilo, začalo liať ako z krhly, prišli prudké poryvy vetra, nebo pochmúrne osivelo.

Šoféroval Luís. Z Hackensacku šli okľukou, viac ráz zmenili smer a dva razy zastavili, aby sa presvedčili, či ich niekto nesleduje. Hradské boli klzké, viditeľnosť za monotónne sa mihajúcimi stieračmi zlá, a preto Luís viedol voz mimoriadne opatrne. Smerovali na juh po jerseyskej strane rieky Hudson až po Weehawken, prešli cez Lincolnov tunel a o 11:45 sa ocitli v Manhattane.

Miguel i Luís mali tmavé obleky a kravaty, ako sa patrilo k pohrebnému autu.

Z tunela zamierili Štyridsiatou ulicou na východ. V hustom daždi sa premávka spomalila, autá šli natisnuté jedno na druhé a napredovali pomaličky. Miguel pozoroval chodcov, ktorí pomaly, rozladene kráčali po preplnených chodníkoch.

V duchu sa zabával na paradoxe, že idú po New Yorku v pohrebnom aute. Na jednej strane to bolo veľmi nápadné auto, ale na druhej strane si vynucovalo rešpekt. Na predchádzajúcej križovatke dopravný policajt – „hnedák“, ako ich prezývali Newyorčania – dokonca zastavil ostatné vozidlá a dal im prednosť.

Miguel si všimol aj to, že mnohí ľudia od ich auta rýchlo odvracajú zrak. Všimol si to už predtým a v duchu sa pýtal, či ich znepokojuje pripomienka smrti, onoho veľkého zabudnutia. Vlastnej smrti sa nebál, no zato nemal v úmysle nechať iných, aby jej príchod urýchlili.

No nech majú ten či onen dôvod, to je teraz vedľajšie. Dôležité bolo, že v týchto davoch nikomu nezišlo na um, že práve v tomto pohrebnom aute, ktoré bolo tak blízko, že sa ho mohli dotknúť, sedia dvaja z najhľadanejších zločincov v celej krajine, páchatelia trestného činu, ktorý sa dostal na titulné stránky všetkých novín. Táto myšlienka sa Miguelovi páčila. A vnukala mu pocit istoty.

Zabočili na Tretiu avenue a kúsok pred Štyridsiatou štvrtou ulicou zastavil Luís pri chodníku a Miguel vystúpil. V šľahajúcom daždi si vyhrnul golier a zvyšný kus cesty k sídlu OSN sa pobral pešo. Pred sídlom OSN by pohrebné auto vzbudilo nežiadúcu pozornosť. Luísovi prikázal, aby medzitým jazdil po okolitých uliciach a aby sa o hodinu vrátil na miesto, kde vystúpil. Ak tam nebude, má sa vrátiť každú nasledujúcu polhodinu.

Na rohu Štyridsiatej štvrtej si v pouličnom stánku kúpil dáždnik, ale vo vetre sa mu s ním ťažko kráčalo. Šiel ďalej a o niekoľko minút prešiel cez Prvú avenue k budove OSN s bielym priečelím. Keďže pršalo, vlajkové žrde stáli osirelé, bez vlajok. Minul mriežkované železné zábrany, prešiel okolo vchodu pre delegátov a pustil sa hore schodmi na širokú plošinu, kam mali prístup návštevníci. Mal prázdne ruky, a preto sa rýchlo dostal cez kontrolu, ktorá ostatným prezerala tašky a balíčky.

Vo veľkej hale za plošinou sedeli na laviciach čakajúci návštevníci. Ich tváre a odevy tvorili pestrú zmes, tak ako celá OSN. Stoicky tam sedela Bolívijčanka v tvrdiaku. Vedľa nej sa hralo malé čierne dieťa s bielou plyšovou ovečkou. Obďaleč sedel starý ošľahaný muž s pokrývkou hlavy afgánskeho typu. Dvaja bradatí Izraelčania sa škriepili nad rozprestretými novinami. A v dave sa mihali bieli Američania a britskí turisti.

Miguel si nikoho nevšímal a kráčal rovno k výraznej tabuli „Prehliadka so sprievodcom“ na druhom konci haly. Vedľa tabule čakal s aktovkou José Antonio Salaverry.

Vyzerá ako lasica, pomyslel si Miguel, keď zbadal Salaverryho úzku, ostro rezanú tvár, rednúce vlasy a tenké fúziky. Salaverry, zvyčajne sebavedomý, bol dnes akýsi nesvoj.

Pozdravili sa ledva badateľným kývnutím hlavy a Salaverry vykročil k informačnému priečinku, kde zahlásil Miguelovo vymyslené meno. Ako delegát mal právo vziať do budovy návštevníka. Miguel dostal návštevnícky preukaz.

Pustili sa širokou chodbou lemovanou stĺpmi. Cez sklené steny bolo vidieť záhradu a za ňou East River. Pohyblivými schodmi sa vyviezli o jedno poschodie vyššie do Indonézskeho salónu, kam mali prístup iba diplomati a ich hostia.

Bola to veľká impozantná miestnosť, kam sa chodili rozptýliť hlavy štátov. Oplývala množstvom umeleckých predmetov, medzi iným tam bola čierna tapiséria vykla-

daná zlatom a striebrom so zobrazením Káby v Mekke, ktorú darovala Saudská Arábia. Mäkký zelený koberec dopĺňali biele kožené pohovky a kreslá, a zariadenie bolo rozostavané tak dômyselne, že tam mohlo prebiehať niekoľko porád, pričom ani jedna nerušila druhú. Miguel a Salaverry sa usadili v malom oddelenom priestore.

Keď sa ocitli tvárou v tvár, Salaverryho tenké pery sa kyslo našpúlili: „Varoval som vás. Je nebezpečné teraz sem chodiť. Už aj tak je to riskantné. Netreba pokúšať osud."

Miguel sa pokojne spýtal: „Prečo je to nebezpečné?" Chcel zistiť, čo ten slaboch vie.

„Vy ste blázon! Veď dobre viete! Sú toho plné noviny a televízia, čo ste urobili, hovorí sa len o tých ľuďoch, ktorých ste sa zmocnili. Pátra po vás FBI a polícia – všetkými silami a prostriedkami." Salaverry preglgol a potom sa ustráchane spýtal: „Kedy odtiaľto odchádzate – myslím všetci?"

„Pripusťme, že to, čo hovoríte, je pravda. Ale prečo to chcete vedieť? Aký to má pre vás význam?"

„Lebo Helga je celá bez seba od strachu. A ja tiež."

Takže ten idiot to vybľabotal tej bankárskej kurve. To znamená, že aj tu došlo k úniku informácií. Hrozí bezprostredné nebezpečenstvo, ktoré treba zažehnať. Salaverry svojím hlúpym priznaním nevedomky spečatil osud obidvoch – svoj i svojej konkubíny.

„Odpoviem vám, ale najprv peniaze," povedal Miguel.

Salaverry sa pohral s číselnou zámkou na aktovke. Vybral z nej vydutý obal na spisy previazaný páskou a podal ho Miguelovi.

Miguel ho otvoril, nazrel dovnútra, a keď videl peniaze, znova pásku previazal.

Salaverry sa urazene opýtal: „Nechcete si ich prerátať?“

Miguel mykol plecom. „Strach by vám nedovolil oklamať ma.“ Zamyslel sa a potom naoko nenútene poznamenal: „Takže chcete vedieť, kedy odídem spolu s určitými osobami?“

„Áno.“

„Kde budete s tou svojou dnes večer?“

„U mňa v byte. Nikam nechodíme, sme strašne nervózni.“ Miguel tam už bol a adresu si pamätal. Povedal Salaverrymu: „Ostaňte tam. Telefonovať vám nemôžem, neskôr pochopíte prečo. Pošlem k vám dnes večer človeka, ktorý vám oznámi, čo chcete vedieť. Ohlási sa menom Plato. Môžete ho pokojne vpustiť.“

Salaverry dychtivo prikývol. Zdalo sa, že sa mu uľavilo. Miguel dodal: „Robím vám túto láskavosť preto, že ste tak rýchlo obstarali peniaze.“ Dotkol sa obalu na spisy.

„Ďakujem vám. Pochopte, nechcem konať nerozumne a...“

„Chápem. Ale dnes večer buďte doma.“

„Budem, budem.“

Miguel vyšiel z budovy OSN a cez Prvú avenue zamieril k hotelu Plaza OSN. Na prízemí pristúpil k telefónnemu automatu neďaleko novinového stánku.

Vyťukal číslo do Queens, ktoré vedel naspamäť. Ozval sa hlas a Miguel vedel, že hovorí s domompevnosťou v Malej Kolumbii. Hovoril stručne, vyhýbal sa menám, udal číslo automatu, z ktorého volal, a zavesil.

Trpezlivo čakal. K automatu sa dva razy priblížili ľudia a vtedy predstieral, že telefonuje. O sedem minút telefón zazvonil. Volajúci potvrdil, že tiež volá z automatu. Hovor nemôžu vystopovať ani odpočúvať.

Miguel tichým hlasom oznámil, čo potrebuje. Bol si istý, že jeho požiadavky splnia. Uzavreli zmluvu a dohodli sa na cene šesťtisíc dolárov. Miguel im dal adresu Salaverryho bytu a povedal, že voľný vstup zabezpečí meno Plato. A na záver zdôraznil: „Musí sa to stať dnes večer a musí to vyzerať ako vražda a samovražda.“

Ubezpečili ho, že jeho inštrukcie budú do bodky splnené.

Miguel prišiel na miesto stretnutia na Tretej avenue skôr, ako uplynula dohodnutá hodina. O chvíľočku prirazilo k chodníku pohrebné auto s Luísom.

Keď Miguel unikol dažďu a sedel dnu, povedal Luísovi: „Teraz ideme do pohrebného ústavu – tam, kde predtým. Pamätáš sa?“ Luís prikývol a zakrátko odbočili na východ smerom k mostu Queensboro.

5

V spravodajsky hluchých obdobiach pripomínala veľká televízna spoločnosť driemajúceho obra.

Fungovala na podstatne menej než na sto percent výkonu a značný počet jej talentovaných ľudí mal, ako sa hovorilo v novinárskom žargóne, „odliv“ – čo znamenalo, že nepracovali naplno.

Preto keď došlo z hľadiska spravodajstva k významnej udalosti, mali poruke skúsených ľudí, ktorých mohli – ako hovoril iný novinársky výraz – „rozhýbať“.

Tento proces sa v CBA News začal v piatok ráno, deň po únose Sloanovcov, keď sa v ústredí schádzala osobitná pátracia skupina na čele s Harrym Partridgeom a Ritou Abramsovou ako vedúcou výrobného štábu.

Rita, ktorá sa vrátila do New Yorku z Minnesoty neskoro v noci, prišla do miestností vyhradených pre novovytvorenú pátraciu skupinu o ôsmej ráno. Krátko po nej prišiel Harry Partridge, ktorý prenocoval v luxusnom apartmáne hotela Intercontinental na účet CBA News.

„Niečo nové?“ spýtal sa, neplytvajúc časom.

„V únose nula bodov,“ odvetila Rita. „Ale pred Crawfovým domom sú davové scény.“

„Čo je to za dav?“

Boli v miestnosti, v ktorej bude mať zasadačku ich skupina a Rita sedela na otáčavej stoličke. Napriek tomu, že mala len krátku dovolenku, vyzerala osviežená. Vrátila

sa jej zvyčajná vitalita a energia. Nestratila ani vtipný cynizmus, ktorý obľubovali jej spolupracovníci.

„Dnes sa chce každý dotknúť lemu moderátorovho rúcha. Ľudia sa dozvedeli, kde Crawf býva, a do Larchmontu prúdia davy jeho obdivovateľov. Stovky, možno tisícky. Polícia má plné ruky práce a stavajú cestné zátarasy.“

„Máme tam štáb?“

„Jasné. Táborili tam celú noc. Povedala som im, aby tam ostali, kým Crawf neodíde do práce. Potom ich vystriedam iným štábom.“

Partridge prikývol.

„Logicky predpokladám, že Larchmont už nie je zaujímavý – únoscovia, a teda aj celá akcia, sa už presunuli inde,“ pokračovala Rita, „ale pre istotu by sme tam mali ešte pár dní ostať, vieš, keby sa predsa len vyskytlo niečo nové. Pravda, ak nemáš v úmysle čosi iné.“

„Predbežne nie,“ povedal Partridge. „Vieš, že máme viacmenej voľnú ruku, pokiaľ ide o to, koho si vyberieme?“

„Povedali mi to včera večer. Na začiatok som teda požiadala o troch smenárov – o Normana Jaegera, Iris Everlyovú a Karla Owensa. Budú tu každú chvíľu.“

„Dobre si vybrala.“ Partridge všetkých troch dobre poznal. Schopnosťami sa radili medzi špičku CBA News.

„Aha, a ešte som vybrala miestnosti. Chceš vidieť svoju kanceláriu?“

Rita ho povodila po piatich susediacich kanceláriách, ktoré budú tvoriť operačnú základňu ich skupiny. Spravodajské úseky, to bola ustavičná zmena – jedny projekty

vznikali, druhé zanikali, a tak keď bolo treba, priestory sa vždy našli.

Partridge bude mať vlastnú kanceláriu a Rita takisto. Ďalšie dve kancelárie, kde už boli stoly, budú pre smenárov, filmové štáby a ostatný personál. Niektorí sa tam už sťahovali. Partridge a Rita sa s nimi pozdravili a vrátili sa do piatej a najväčšej miestnosti, zasadačky, a pokračovali v plánovaní.

„Najradšej by som čo najskôr zvolal poradu všetkých, s ktorými budeme spolupracovať. Rozdelíme si úlohy a hneď sa pustíme do práce na večerných správach.“

Rita pozrela na hodinky: 8:45.

„Zvolám ju na desiatu,“ povedala. „Teraz by som rada zistila, čo sa robí v Larchmonte.“

„Za tie roky, čo tu bývam, som nič podobné nezažil,“ povedal policajný seržant z Larchmontu.

Zhováral sa s osobitným agentom FBI Havelockom, ktorý pred chvíľou vyšiel zo Sloanovho domu, aby si obzrel situáciu. Dav od svitania značne vzrástol a teraz blokoval chodníky pred domom. Na niektorých miestach prerástol až na hradskú, kde sa ho policajti pokúšali neveľmi úspešne zvládnuť, aby mohli prechádzať autá. Otis Havelock, ktorý prenocoval u Sloanovcov, sa obával, že Sloane, ktorý sa práve chystal do práce, by mohol v dave uviaznuť.

Pri bráne sa tisli televízne štáby a reportéri. Keď sa zjavil Havelock, zamierili naňho televízne kamery a ozvala sa paľba otázok. „Ozvali sa únoscovia?“

„Ako sa drží Sloane?“

„Môžeme sa zhovárať s Crawfordom?“

„Kto ste?“

Havelock pokrútil hlavou a rukami urobil odmietavé gesto. Za skupinou novinárov dav vyzeral usporiadane, hoci všeobecné vzrušenie pri Havelockovom príchode nadobudlo na intenzite.

Havelock sa obrátil na seržanta: „Nemôžete túto ulicu uvoľniť?“

„Pokúšame sa. Náčelník rozkázal postaviť zátarasy. Zastavíme premávku i chodcov a budeme púšťať len tých, ktorí tu bývajú. Potom sa pokúsime vytisnúť týchto tu. Potrvá to najmenej hodinu. Náčelník nechce, aby došlo k potýčkam, keď je okolo toľko kamier.“

„Odkiaľ sú tí ľudia?“

„Niekoľkých som sa pýtal,“ povedal seržant. „Zväčša prišli z okolia Larchmontu. Priviedla ich sem tá senzácia, veď to dávala televízia, a chcú vidieť pána Sloana. Okolité ulice sú plné áut.“

Začalo pršať, ale zvedavcov to neodohnalo. Otvorili dáždniky, alebo sa schúlili do kabátov.

Havelock sa vrátil dnu. Ustatému a strhanému Sloanovi povedal: „Odídeme dvoma civilnými autami FBI. Vy budete v druhom. Sadnete si dozadu, skrčíte sa a rýchlo odfrčíme.“

„Nie,“ vyhlásil Sloane. „Vonku sú ľudia od masmédií. Patrím medzi nich a nemôžem sa okolo nich prehnať ako prezident.“

„Ale môžu tam byť ľudia, ktorí sa zmocnili vašej ženy a rodiny.“ Havelockov hlas sa zostril. „Ktovie, o čo sa

pokúsia. Mohli by vás zastreliť. Nebuďte teda tvrdohlavý, pán Sloane. A nezabúdajte, že som zodpovedný za vašu bezpečnosť.“

Nakoniec sa dohodli, že zavolajú do predsiene filmový štáb a reportérov na improvizovanú tlačovú konferenciu, ktorú povedie Sloane. Keď sa novinári nahrnuli dnu, začali si zvedavo obzerať luxusný dom; niektorí mali v očiach neskrývanú závisť. Otázky a odpovede boli viacmenej rovnaké ako na včerajšej tlačovke. Jediná nová informácia bola, že únoscovia sa v noci neprihlásili.

„Nič viac vám nemôžem povedať,“ zakončil Sloane. „Jednoducho nič nové neviem. Bodaj by som vedel.“

Havelock bol ustavične v strehu, ale odmietol na čokoľvek odpovedať. Nakoniec reportéri odišli, ako prišli, podaktorí nespokojní, že sa vlastne nič nedozvedeli.

„A teraz, pán Sloane, pôjdeme, ako som povedal,“ ujal sa slova Havelock. „Vy vzadu v aute zohnutý, aby vás nebolo vidieť.“ Sloane sa neochotne podriadil.

No pri realizácii tohto plánu sa nečakane prihodilo nešťastie.

Crawford Sloane nastúpil do auta FBI tak rýchlo, že si to všimlo iba zopár ľudí z davu. Tí však na to upozornili susedov a správa sa šírila ako oheň – „Sloane je v druhom aute“. Na zadnom sedadle s ním sedel Havelock a ďalší agenti FBI a Sloane sa medzi nimi nepohodlne krčil. Tretí agent FBI sedel za volantom.

V prvom aute sa viezli ďalší dvaja agenti FBI a obidve vozidlá sa ihneď dali do pohybu.

Dav už vedel o Sloanovom odchode a tí, čo boli vzadu, sa začali drať dopredu a predných tisli na okraj chodníka a hradskú. V tej chvíli sa rýchlo za sebou prihodilo niekoľko vecí.

Prvé auto, ktorému dal policajt znamenie, vyšlo z príchodovej cesty. Šlo rýchlo a druhé auto bolo tesne za ním. Divákov oproti príchodovej ceste vytisli ešte ďalej na hradskú a prvé auto, ktoré malo predtým voľnú cestu, zrazu mierilo do ľudí. Šofér sa zľakol tej ľudskej hradby a skočil na brzdy.

Za iných okolností by auto zastavilo včas. Na mokrej hradskej však dostalo šmyk. Zaskučali pneumatiky, rozľahlí sa hrozivé údery a ľudské výkriky a auto rozhodilo prvé rady divákov.

Pasažieri v druhom aute – okrem Sloana, ktorý nič nevidel – zdesene vykríkli a pripravili sa na podobný náraz. Ako sa však ľudia náhlivo hrnuli na opačnú stranu hradskej, dav sa rozdelil a Havelock s pochmúrne stiahnutou tvárou rozkázal šoférovi: „Nezastavujte! Choďte ďalej!“ Havelock sa potom ospravedlňoval za svoj zdanlivo bezcitný postup: „Všetko sa zbehlo tak rýchlo, že som nevedel, čo sa vlastne robí. Bol som presvedčený, že je to pasca.“

Crawford Sloane pochopil, že sa stalo niečo nečakané, zdvihol hlavu a vyzrel von. Presne v tej chvíli zachytila jedna z televíznych kamier, už zaostrená na auto, Sloanovú tvár v detaile a sledovala auto, ktoré uháňalo z miesta nehody. Diváci, ktorí neskôr tento záber videli, nemohli

vedieť, že Sloane prosil, aby sa vrátili, ale Havelock odmietol. „Je tam polícia. Urobia, čo bude treba.“

Larchmontská polícia zvládla situáciu a na miesto nešťastia sa náhlilo niekoľko sanitiek. Osem ľudí utrpelo zranenia – z toho šiesti menšie rany a modriny a dvaja ľudia boli ťažko zranení. Z vážne zranených mal jeden muž zlomenú ruku a rozdrvené rebrá a jedna mladá žena mala tak pomliaždenú nohu, že jej ju museli amputovať.

Táto tragická nehoda by za iných okolností nevzbudila veľkú pozornosť. No keďže súvisela s únosom Sloanovej rodiny, referovali o nej na celonárodných okruhoch a istá časť viny uľpela nepriamo na Crawfordovi Sloanovi.

Teddy Cooper, dokumentarista z londýnskej odbočky CBA News, priletel ranným Concordom, ako bolo dohodnuté. Z letiska šiel rovno do ústredia a krátko pred desiatou sa hlásil Harrymu Partridgeovi a potom Rite. Všetci traja sa pobrali do zasadačky, kde sa už schádzala celá skupina.

Cestou sa stretli s Crawfordom Sloanom, ktorý tiež prišiel pred niekoľkými minútami, dosiaľ otrasený z nehody v Larchmonte.

Cooper, šťúply šľachovitý mládenec, vyžaroval energiu a sebadôveru. Rovné hnedé vlasy mal dlhšie, ako bolo v móde. Rámovali mu bledú tvár, ktorá niesla známky pubertálnej uhrovitosti. Vyzeral takto ešte mladší ako na svojich dvadsaťpäť rokov. Bol rodený Londýnčan, v Londýne aj vyrástol, ale viac ráz bol v Spojených štátoch a v New Yorku sa dobre vyznal.

Crawfordovi Sloanovi povedal: „Je mi ľúto, pane, čo sa stalo vašej paničke a rodinke, ale hlavu hore! Teraz som tu ja! Tých lotrov vypátrame! Za to ručím!“

Sloane vrhol pohľad na Partridgea a nadvihol obrvy, akoby sa chcel spýtať: Naozaj tu potrebujeme takéto indivíduum?

Partridge sucho odvetil: „Teddy si so skromnosťou nikdy nerobil problémy. Dáme mu voľnú ruku a uvidíme, čo bude.“ Tento krátky dialóg Coopera ani najmenej nevyviedol z miery.

Partridgeovi Cooper povedal: „Po prvé, Harry, musím sa nabifliť a prečítať všetko, čo o tom máme. Potom chcem ísť na miesto činu a podebatiť si s ľuďmi, ktorí to videli. Úplne so všetkými. To je ako domáca úloha. Keď ju vynecháš, skladačka ti nezapadne. Na to som najlepší ja.“

„Rob si, ako chceš.“ Partridge si spomenul na predchádzajúce príležitosti, keď videl Coopera pri práci. „Budeš mať na starosti dokumentáciu a dostaneš dvoch asistentov.“

Asistenti, mladý muž a žena, ktorých stiahli z iného projektu CBA, boli už v zasadačke. Partridge ich ešte pred začiatkom porady zoznámil.

Cooper im podal ruku a povedal: „Práca so mnou bude pre vás veľkou skúsenosťou, decká. Len nijaká nervozita – som celkom neformálny. Stačí, keď ma budete oslovovať Vaša excelencia a každé ráno mi zasalutujete.“

Asistentov to pobavilo a všetci traja sa hneď pustili do debaty o Slede udalostí. Bola to tabuľa, ktorá už visela v zasadačke a zaberala celú jednu stenu. Pri tomto druhu

práce to bola bežná pomôcka; v časovej postupnosti sa na ňu zaznamená každá známa podrobnosť o únose Sloanovcov. Na druhej stene bola ďalšia veľká tabuľa s nápisom Rozličné. Budú na nej všetky získané informácie, niektoré iba špekulatívneho charakteru alebo neoverené chýry, ktorých postupnosť nie je dôležitá, alebo nie je známa. Z času na čas, keď sa niečo z „rozličného“ rozvinie, prenesú to na prvú tabuľu – to bude povinnosť dokumentácie.

Tabule mali dvojaký cieľ: po prvé, oboznámiť užší okruh skupiny so všetkými dostupnými informáciami a novými faktami, a po druhé, slúžiť ako východisko na debaty a spontánne diskusie, z ktorých môžu vzniknúť, a určite vzniknú, nové nápady.

Presne o desiatej Rita Abramsová prerušila zvýšeným hlasom šum rozhovorov. „Pozor, prosím! Dáme sa do práce.“

Sedela v čele dlhého stola a vedľa nej sedel Harry Partridge. Prišiel aj Leslie Chippingham a tiež si sadol. Keď zachytil Ritin pohľad, vymenili si diskrétne úsmevy.

Crawford Sloane sa usadil na opačnom konci. Nečakal, že v tomto štádiu by prispel do diskusie, a pred chvíľou sa zdôveril Partridgeovi: „Cítim sa bezradný ako malý chlapec.“

Pri stole sedeli aj traja smenári, ktorých si vyžiadala Rita. Najstarší z nich, Norman Jaeger, bol v CBA veterán. Prešiel všetkými úsekmi spravodajstva. Mal tichý hlas, bol vynachádzavý a vzdelaný. Viedol vysoko cenený magazín CBA News s názvom Spoza titulkov. Jeho neča-

kané pridelenie do pátracej skupiny ešte zdôraznilo jej výnimočný potenciál.

Vedľa Jaegera sedela Iris Everlyová, asi dvadsaťpäťročná drobná pekná absolventka žurnalistiky na Kolumbijskej univerzite a jasne žiariaca hviezda na spravodajskej scéne. Mala bystrý mozog, ktorý fungoval s bleskovou rýchlosťou. Keď pracovala na dajakej ošemetnej reportáži, bola povestná tvrdosťou a prefíkanosťou, ktorou sa vyrovnala Rasputinovi.

Karl Owens, tretí zo smenárov, bol ťažný kôň, ktorý si získal povesť vytrvalou neúnavnou lopotou; jeho prieskumná práca v spolupráci s korešpondentmi priniesla neraz ovocie, keď sa konkurenti už vzdali. Vekovo bol asi uprostred mezi Jaegerom a Iris Everlyovou a nebol taký vynachádzavý ako oni, ale jeho neústupčivosť a dokonalá znalosť remesla boli zárukou spoľahlivosti.

Na ďalších stoličkách pri stole sedeli Teddy Cooper a jeho dvaja asistenti, píšúci redaktor, ktorého si vypožičali z Večerného spravodajstva, Minh Van Canh, ktorý bude hlavným kameramanom a sekretárka, ktorá bude koordinátorkou skupiny.

„Začneme, prosím. Všetci vieme, prečo sme tu," povedala Rita na úvod vecným tónom. „Teraz si prediskutujeme, čo a ako budeme robiť. Ja vám poviem niečo o organizácii a potom nám Harry objasní cestu, po ktorej budeme kráčať z hľadiska žurnalistiky."

Rita zmĺkla a pozrela sa ponad celý stôl na Crawforda Sloana. „Crawf, nebudeme tu prednášať prejavy. Nikto z nás by sa nevyhol rozcíteniu a ty už máš zármutku dosť,

nemusíme ťa s tým zaťažovať ešte aj my. Chcem ti však povedať, veľmi prosto a za nás všetkých – že kvôli tebe, tvojej rodine a aj kvôli nám, lebo sa nás to týka všetkých – slovom, že naozaj urobíme, čo bude v našich silách!“

Pri stole sa ozval súhlasný šum.

Sloane dva razy prikývol a nakoniec sa mu podarilo zo seba dostať: „Ďakujem ti,“ a zlyhal mu hlas.

„My, čo sme tu,“ pokračovala Rita, „budeme pracovať v dvoch rovinách – na dlhodobom projekte a na každodenných správach. Norm,“ obrátila sa na Normana Jaegera, „ty si vezmeš na starosť dlhodobú stránku.“

„V poriadku.“

„Iris, ty budeš robiť každodenné spravodajstvo a začneš dnes večer. Hneď teraz to prediskutujeme.“

Iris Everlyová rázne povedala: „Sedí. Ako prvé chcem záznam z tej mely dnes ráno pred Crawfordovým domom.“

Sloane sa pri zmienke o nešťastí strhol a pozrel prosebne na Iris, ale tá si to nevšimla.

„Dostaneš ho,“ prikývla Rita. „Páska je už na ceste.“

Tretiemu smenárovi, Owensovi, Rita povedala: „Karí, ty budeš pendlovať podľa potreby medzi oboma projektmi.“ A dodala: „A ja budem s vami tromi úzko spolupracovať.“

Obrátila sa na Coopera. „Teddy, počula som, že chcete ísť do Larchmontu.“

Cooper s úsmevom zdvihol hlavu. „Áno, milostivá. Trocha sa poobzerať a počínať si ako slávny Sherlock H.“

Preletel pohľadom ostatných a dodal: „V tom som výnimočne dobrý.“

„Teddy, v tejto miestnosti sú všetci výnimočne dobrí. Preto tu sedia,“ prehovoril prvý raz Harry Partridge.

Nezahanbený Cooper zažiaril: „No výborne, potom sa tu budem cítiť ako ryba vo vode.“

„Po skončení porady pôjde Minh do Larchmontu na čele dvoch nových filmových štábov,“ povedala Rita. „Pôjdete s ním, Teddy, a stretnete sa tam s Bertom Fisherom, ktorý je dopisovateľom našej miestnej stanice. Zariadila som to. Fisher s tou správou prišiel včera ako prvý. Povozí vás po Larchmonte a zoznámi so všetkými, s ktorými si budete chcieť pohovoriť.“

„Fantázia! Poznačím si: Bertie, ber ma.“

Norm Jaeger šepol Karlovi Owensovi: „Ja toho sopliaka tuším raz zaškrtím, prisámbohu!“

„Minh,“ povedala Iris Everlyová, „rada by som sa s tebou pozhovárala, kým odídeš do Larchmontu.“

Minh Van Canh prikývol. Hranatú počernú tvár mal ako zvyčajne bezvýraznú.

„Takže základné veci by sme mali,“ povedala Rita. „A teraz to najdôležitejšie – spravodajský smer. Harry – máš slovo.“

„Z môjho pohľadu je naším prvým cieľom zistiť čo najviac o únoscoch,“ začal Partridge. „Kto sú, odkiaľ sú, čo majú za lubom. Pravda, možno nám to veľmi skoro povedia sami, ale na to nebudeme čakať. Momentálne neviem, ako zistíme odpovede na tieto otázky. Musíme sa spoločne sústrediť na všetky známe fakty a na každú novú

informáciu. Dnes si každý naštuduje všetko, čo dosiaľ máme, a vštepí si do pamäti detaily. Pomôžu nám v tom tieto tabule.“ Ukázal na tabule Sled udalostí a Rozličné. „Obidve ešte predpoludním zaktualizujeme. Keď to budeme mať všetci v hlave, začneme o tom rozmýšľať a premieľať si to, jednotlivo aj spoločne. Zo skúsenosti vieme, že z toho niečo môže byť.“

Všetci pri stole pozorne počúvali. Partridge pokračoval: „Jedno vám môžem povedať s istotou. Títo ľudia, únoscovia, kdesi zanechali stopy. Každý zanecháva stopy, nech ich ukrýva čo ako starostlivo. Ide o to, aby sme niektoré našli.“ Kývol hlavou k Jaegerovi. „To bude tvoja úloha, Norman.“

„Dobre,“ povedal Jaeger.

„Teraz ku krátkodobým úlohám. Iris, ty robíš dnešné spravodajstvo. Určite už máš nejakú predstavu. Ako to vidíš? Máš už kostru?“

Iris odvetila rázne. „Ak sa nevyskytne nič nové, dramatické, napríklad, že by sa ohlásili únoscovia, oznámime, že nič nové nevieme, a môžeme sa sústrediť na ranný zmätok pred Crawfordovým domom. Potom zrekapitulujeme včerajšok, lebo uplynie jeden celý deň od únosu. Pozrela som si záznam zo včerajšieho večera – bol to mišmaš. Dnes to môže byť lepšie, usporiadanejšie. A okrem toho by som chcela rozhovory so svedkami z Larchmontu,“ – Iris nazrela do poznámok – „najmä s tou starou paňou, Priscillou Rheaovou. Tá bude na obraze dobrá. Ona, ale aj ostatní si môžu ešte na niečo spomenúť.“

„A čo reakcie,“ spýtal sa Jaeger. „Napríklad z Washingtonu.“

Odvetil Partridge. „Iba krátko, hádam len od prezidenta. Možno pár rozhovorov, ak ostane čas.“

„A z Kongresu?“

„Možno zajtra,“ povedal Partridge. „A možno vôbec nie. Všetci kongresmani sa budú chcieť dostať na obrazovku.“ Naznačil Iris, aby pokračovala.

„Aby sme to zhrnuli,“ povedala, „na záver by mala prísť analýza – rozhovor s odborníkom na únosy.“

Partridge sa spýtal: „Máš niekoho na mysli?“

„Ešte nie.“

Ozval sa Karl Owens. „O jednom by som vedel. Volá sa Ralph Salerno. Je to bývalý newyorský policajt a býva v Naples na Floride. Prednáša policajtom o kriminalite a má na konte zopár kníh. Vyzná sa v únosoch. Videl som ho vo vysielaní. Je dobrý.“

„Tak sem s ním,“ povedala Iris a pozrela na Partridgea, ktorý súhlasne prikývol.

Ozval sa Les Chippingham: „Karí, v okolí Naples máme sesterskú stanicu. Ak sa bude dať, zariad to ich prostredníctvom. Inak povedz Salernovi, aby zaletel do Miami.“

„A v každom prípade rezervuj satelitný čas pre Harryho, ktorý bude ten rozhovor robiť,“ dodala Iris.

„Zariadim,“ povedal Owens a urobil si poznámku.

Diskutovalo sa ešte štvrť hodiny a potom Rita poklopkala na stôl. „To stačí,“ vyhlásila. „Koniec rečí, ide sa do práce.“

Do vážnej práce zasiahla okrajová búrka.

Harry Partridge sa rozhodol, že si pohovorí s Crawfordom Sloanom. Bol presvedčený, že Sloane, ako mnohí ľudia zainteresovaní do zložitej situácie, vie viac, ako sa nazdáva, a že obratnými, vytrvalými otázkami by z neho mohol dostať nové skutočnosti. Sloane na tento rozhovor už predtým pristal.

Po skončení porady ho Partridge Sloanovi pripomenul. Vtom sa však za nimi ozvalo: „Ak nemáte nič proti tomu, vypočul by som si to i ja. Možno sa tiež niečo dozviem.“

Prekvapení sa obzreli. Stál pred nimi osobitný agent Otis Havelock, ktorý vstúpil do zasačky, keď sa skončila porada.

„Nuž, keď sa už pýtate, mám niečo proti tomu,“ povedal Partridge.

Rita Abramsová sa spýtala Havelocka: „To vy ste ten Mr. FBI?“

Odvetil prívetivo: „Myslíte to v tom zmysle ako Miss America? Moji kolegovia by s tým zrejme nesúhlasili.“

„Myslím to tak, že by ste tu vôbec nemali byť. Do týchto miestností nemá prístup nikto, kto tu nepracuje,“ odvetila Rita.

Havelocka to prekvapilo. „Medzi moje povinnosti patrí chrániť pána Sloana. A okrem toho tu vyšetrujete únos, však?“

„Áno.“

„Potom máme rovnaký cieľ – nájsť rodinu pána Sloana. A teda všetko, na čo prídu vaši ľudia, napríklad, čo bude tam,“ ukázal na tabuľu Sled udalostí, „potrebuje vedieť aj FBI.“

Ostatní vrátane Leslieho Chippinghama zmĺkli.

„V tom prípade by to malo fungovať obojsmerne," povedala Rita. „Môžem hneď teraz poslať korešpondenta do newyorského ústredia FBI, aby sa oboznámil so všetkými informáciami, ktoré máte?"

Havelock pokrútil hlavou. „To, žiaľ, nie je možné. Niektoré sú dôverné."

„No vidíte."

„Počujte, ľudia," Havelock vycítil vzrastajúce napätie v miestnosti a očividne sa len s námahou ovládal. „Vidí sa mi, že celkom nedoceňujete fakt, že máme do činenia so zločinom. Každý, kto niečo vie, je povinný oznámiť to, v tomto prípade FBI. Ak tak neurobí, môže byť stíhaný."

Rita, ktorá neoplývala trpezlivosťou, vybuchla: „Pre boha živého, veď nie sme deti! Takto pátrame stále a vieme, o čo ide."

Partridge dodal: „Môžem vám povedať, pán Havelock, že som pri viacerých reportážach úzko spolupracoval s FBI. Vaši ľudia sú známi tým, že berú všetky informácie a nič za to nedávajú."

Havelock odvrkol: „FBI nie je povinná niečo dávať." Jeho sebaovládanie zmizlo. „Sme štátny úrad a za nami stojí prezident a Kongres. Vy sa tu, ako vidím, chcete hrať na našu konkurenciu. Dovoľte, aby som vám dal jednu radu – ak bude niekto prekážať úradnému vyšetrovaniu a zamlčovať informácie, nech ráta s vážnym obvinením." Chippingham usúdil, že je načase zasiahnuť.

„Pán Havelock," povedal, „ubezpečujem vás, že my zákon neporušujeme. Na druhej strane však môžeme vyšet-

rovať, čo len chceme, a niekedy máme lepšie výsledky, než vaše, ako vy vravíte ‚úradné vyšetrovanie'. V zásade tu ide o to, čomu sa hovorí ‚reportérske privilégium'. Pripúšťam, že v istých smeroch je to nejasná pôda, ale dôležité je, že reportéri môžu pátrať a potom chrániť svoje zdroje, kým súd nerozhodne inak. Bolo by to teda obmedzenie našich práv, keby sme vám umožnili okamžitý a úplný prístup ku všetkému, čo sa dozvieme. Preto musím jednoznačne vyhlásiť, že sme síce radi, že vás tu máme, ale existuje hranica, ktorú nesmiete prekročiť – a tá je presne tu." Ukázal na dvere do zasadačky.

„No, všetko, čo vravíte, neberiem," povedal Havelock, „ale zaiste mi dovolíte poradiť sa s ústredím."

„Nech sa páči. Určite vám povedia, že konáme podľa práva."

Chippingham však nepovedal, že CBA ako každá iná spravodajská spoločnosť sama rozhoduje, čo a kedy zverejní, hoci tým môže niekedy trocha podráždiť FBI. Vedel, že tento názor zastáva väčšina spravodajského úseku. A pokiaľ ide o možné následky, spoločnosť im bude čeliť, ak sa náhodou vyskytnú.

Havelock odišiel telefonovať a Chippingham povedal Rite: „Zavolaj správcovi a povedz mu, nech ti dá kľúče od týchto miestností. Zamykajte ich."

V súkromí Partridgeovej kancelárie zapli magnetofón a pustili sa do rozhovoru so Sloanom. Partridge spomenul všetky známe fakty, ešte podrobnejšie zopakoval všetky predchádzajúce otázky, ale nič nové to neprinieslo. Napokon sa Partridge spýtal: „Máš niečo na duši, Crawf,

alebo možno hlboko v podvedomí, čo by si si rád ujasnil? Niečo, čo by sa hoci len hmlisto mohlo vzťahovať k únosu? Nespomínaš si na dajakú drobnú príhodu, nad ktorou si sa zamyslel a potom ju pustil z hlavy?“

„Na to si sa ma pýtal už včera,“ odvetil Sloane zadumane. Jeho postoj k Partridgeovi sa za posledných dvadsaťštyri hodín značne zmenil. Na jednej strane bol priateľskejší. Na druhej strane už nebol pred Partridgeom natoľko v strehu, dokonca v ňom cítil akúsi oporu, čo nikdy v minulosti nebolo. Napodiv bol k nemu takmer úctivý, akoby videl v Harrym Partridgeovi svoju najväčšiu nádej, ako dostať Jessicu, Nicholasa a otca späť.

„Viem, že som sa pýtal,“ povedal Partridge, „a ty si mi sľúbil, že o tom porozmýšľaš.“

„Áno, v noci som o tom rozmýšľal a možno by sa niečo našlo. Lenže nemám istotu, všetko je také hmlisté, rozumieš…“ Sloane sa vyjadroval neobratne. Vždy bol nesvoj, keď mal v hlave neujasnené, poprehadzované myšlienky.

Partridge nástojil: „Hovor ďalej.“

„Vieš, predtým, než sa to stalo… neviem, ale akoby som mal pocit, že ma niekto sleduje. Možno, že sa mi to zdá až teraz, keď už viem, že náš dom sledovali…“

„S tým sa nezaťažuj. Takže si myslíš, že ťa sledovali. Kde a kedy?“

„Veď to je to. Je to také nejasné… možno si to iba namýšľam, možno ten pocit, že musím na niečo prísť… chápeš…“

„Teda si to iba namýšľaš?“

Sloane zaváhal. „Nie, to by som nepovedal.“

„Skús mi o tom povedať podrobnejšie.“

„Mám pocit, že ma niekto sledoval cestou domov z práce. A navyše mám tušenie, ale strašne neurčité, že ma niekto pozoroval tu, v CBA News – ktosi, kto tu nemal čo robiť.“

„A ako dlho to trvalo?“

„Mesiac?“ Sloane rozhodil ruky. „Naozaj neviem, či si len nevymýšľam. Má to vôbec význam?“

„Neviem,“ povedal Partridge. „Ale predebatujem to s ostatnými.“

Partridge napísal na stroji podstatu rozhovoru so Sloanom a papier pripol na tabuľu Rozličné. Potom sa vrátil do kancelárie a začal „obtelefonovávať“. Túto činnosť dobre poznajú všetci novinári.

Pred sebou mal otvorenú súkromnú „modrú knihu“ – zoznam ľudí z celého sveta, ktorých poznal a ktorí mu boli niekedy užitoční. Boli v ňom aj takí, ktorým sám kedysi poskytol informácie, keď ich zasa oni potrebovali. Žurnalistika, to je samé má dať – dal. V situáciách, ako bola táto, bolo potrebné obrátiť sa na dlžníkov. Pomáhalo aj to, že mnohým ľuďom lichotilo, keď sa na nich obrátilo televízne spravodajstvo.

Včera večer si z modrej knihy vypísal zoznam ľudí, ktorým dnes zatelefonuje. Pred sebou mal teraz mená, ktoré znamenali kontakty na ministerstve spravodlivosti, v Bielom dome, na Štátnom departmente, v CIA, v Prisťahovaleckom úrade, v Kongrese, na niekoľkých veľvyslanectvách, v newyorskej polícii, v Kráľovskej kanadskej polícii v Ottawe, v mexickej súdnej polícii. Ďalej

tam bol istý autor literatúry faktu z oblasti zločinu a advokát, ktorý mal klientelu vo svete organizovaného zločinu.

Nasledujúce telefonáty boli dosť rezervované a začínali sa zakaždým rovnako: „Zdar, tu je Harry Partridge. Dlho sme sa nevideli. Len som chcel vedieť, ako sa ti vodí.“ Ešte chvíľu kládol osobné otázky – pýtal sa na manželky, manželov, milencov, deti – vždy si zaznamenával aj ich mená – a potom prešiel k veci. „Pracujem na únose Sloanovcov. Neotrelo sa ti niečo o uši? Nemáš na to vlastnú teóriu?“

Občas kládol aj konkrétnejšie otázky. Počul si špekulácie, kto by za tým mohol byt? Čo povieš, nemajú v tom prsty teroristi? Ak áno, odkiaľ? Kolujú nejaké chýry, hoci aj veľmi bláznivé? Mohol by si sa popýtať a potom mi zavolať?

Bola to zabehaná prax, niekedy nudná, a vždy si vyžadovala trpezlivosť. Niekedy priniesla výsledky hneď, niekedy neskôr, a často nikdy. Z dnešných telefonátov nebolo nič, hoci najzaujímavejší rozhovor, ako usúdil Partridge neskôr, mal s advokátom zo sveta organizovaného zločinu.

Partridge mu pred rokom urobil láskavosť – tak sa aspoň advokát nazdával. Jeho dcéra vysokoškoláčka bola s kolegami a kolegyňami vo Venezuele, kde sa dostali na divoké drogové orgie, ktorým venovali pozornosť aj americké masmédiá. Zaplietlo sa do toho osem študentov; dvaja zomreli. Jediná CBA News získala od caracaskej agentúry zábery z miesta orgií a fotografie účastníkov –

medzi nimi bola advokátova dcéra – keď ich zatýkala polícia. Partridge bol v tom čase v Argentíne a odletel do Venezuely urobiť z tejto udalosti reportáž.

Otec dievčiny sa o tom v New Yorku akosi dozvedel a vystopoval Partridgea telefonicky. Prosil ho, aby nezverejnil meno jeho dcéry ani jej fotografiu. Argumentoval tým, že je z celej skupiny najmladšia, nikdy predtým sa do ničoho nezaplietla a takáto publicita by jej zničila život.

Partridge už vtedy poznal fotografie, vedel o dievčine a rozhodol sa, že ju v reportáži nespomenie. Nechal si však otvorené zadné dvierka a sľúbil iba toľko, že urobí, čo bude môcť.

Keď sa napokon CBA o dievčati nezmienila, advokát poslal Partridgeovi šek na tisíc dolárov. Partridge ho vrátil so zdvorilým listom a odvtedy neboli v styku.

Keď si teraz advokát vypočul Partridgeov nenútený úvod, bez obalu zareagoval: „Viem, že som vaším dlžníkom. Niečo chcete. O čo ide?“ Partridge mu to vysvetlil.

„Viem iba to, čo bolo v televízii,“ odvetil advokát, „a som, dalo by sa povedať, stopercentne presvedčený, že ani jeden z mojich klientov v tom nemá prsty. Do takých vecí sa nepúšťajú. Pravda, občas sa všeličo dozvedia. Diskrétne sa povypytujem. Keď niečo zistím, zavolám vám.“ Partridge mal pocit, že dodrží slovo.

Po hodine obtelefonoval polovicu mien na zozname, dal si prestávku a pobral sa do zasadačky, kde si nalial kávu. Keď sa vrátil, prečítal si *New York Times* a Washington Post. To bolo v televízii bežné. Ľudí, ktorí

sa dostali do ústredia tej či onej televíznej stanice, vždy prekvapilo, korko výtlačkov týchto novín sa tam povaľuje. Napriek úspechom televízneho spravodajstva pretrvával akýsi nevyslovený, no všeobecne zakorenený pocit, že správa sa stáva správou, až keď ju prinesú *New York Times* alebo Washington Post.

Pri čítaní ho vyrušil mocný hlas Chucka lnsena.

„Nesiem ti večerný scenár, Harry," povedal Insen, keď vstúpil do kancelárie. „Vyzerá to tak, že moderovanie rozdelíme. Polovičku z kapra dostaneš ty."

„Hlavu či chvost?"

Insen sa usmial. „Ktovie? Ale od dnešného večera budeš moderovať všetko, čo súvisí s únosom Sloanovcov. Znova to bude otvárak. Ibaže by pred začiatkom vysielania zastrelili prezidenta. Crawf odmoderuje zvyšok správ ako zvyčajne. Rozumieš, všetci by sme sa cítili pod psa, keby nám nejaká banda lotrov diktovala, ako má frčať život v CBA."

„Pokiaľ ide o mňa, sedí," povedal Partridge. „Dúfam, že aj pokiaľ ide o Crawfa."

„Úprimne povediac, bol to Crawfov nápad. Ako každý kráľ, aj on sa cíti neistý, keď pridlho nesedí na tróne. A nič by sa nedosiahlo, keby sa stiahol. A ešte niečo – tesne pred koncom správ povie Crawf spontánne zopár ďakovných slov všetkým, ktorí mu písomne alebo inak vyjadrili účasť."

„Spontánne?"

„Samozrejme. Práve sa nad tým potia traja redaktori."

Partridge sa napriek vážnosti situácie usmial a povedal: „Tuším ste vy dvaja začali dobre vychádzať.“

Insen prikývol: „Do skončenia týchto zmätkov sme vyhlásili neoficiálne prímerie.“

„A potom?“

„Počkáme a uvidíme.“

6

Pred necelým mesiacom, krátko po ilegálnom príchode do Spojených štátov, sa Miguel pokúsil kúpiť rakvy na prevoz dvoch zamýšľaných obetí únosu do Peru. Plán vymysleli už pred jeho príchodom a Miguel predpokladal, že kúpa rakiev prebehne rýchlo a bez problémov – jednoduchá vec. Presvedčil sa však, že opak je pravda.

Zašiel do pohrebného ústavu v Brooklyne, lebo svoju činnosť nechcel obmedzovať iba na oblasť Malej Kolumbie v Queens, čo bolo jeho vtedajšie operačné centrum. Vybral si firmu neďaleko Prospect Parku – bola to elegantná biela budova s nápisom Field’s a s priestranným parkoviskom.

Miguel vstúpil masívnymi dubovými dvermi do vestibulu so zlatobéžovými kobercami, vysokými palmami v kvetináčoch a olejomaľbami pokojných krajiniek. Obradne ho privítal muž v stredných rokoch v čiernom saku s bielym karafiátom, v čiernosivo pásikavých nohaviciach, bielej košeli a tmavej kravate.

„Dobré ráno, pane,“ povedal tento vzor módnej dokonalosti. „Volám sa Field. Čím môžem poslúžiť?“

Miguel si vopred premyslel, čo povie. „Mám rodičov, ktorí už majú svoj vek a želajú si podniknúť určité opatrenia pre prípad… odchodu.“

Field vyjadril úklonom hlavy súhlas a odobrenie tohto úmyslu. „Rozumiem, pane. Mnohí starší ľudia na sklonku života chcú mať pocit, že sú do budúcnosti dobre zaopatrení.“

„Presne tak. Moji rodičia by si teda želali…“

„Prepáčte, pane. Bolo by azda vhodnejšie, keby sme prešli do mojej kancelárie.“

„Výborne.“

Field vykročil a Miguel šiel za ním. Azda zámerne prešli niekoľkými miestnosťami, ktoré pripomínali salóny – boli v nich pohovky a kreslá a v jednej rad stoličiek pripravených na obrad. V každej miestnosti bol mŕtvy, skrášlený kozmetickými prípravkami a uložený na čipkovom vankúši v otvorenej rakve. Miguel si všimol zopár návštevníkov, ale inak boli miestnosti zväčša prázdne.

Kancelária bola v diskrétnom ústraní na konci chodby. Na stene viseli zarámované diplomy ako v ordinácii lekára, ibaže jeden z nich bol za „úpravu“ mŕtvych (zdobili ho červené stužky) a ďalší za balzamovanie. Field ukázal na stoličku a Miguel si sadol.

„Smiem vedieť, ako sa voláte, pane?“

„Novack,“ zaklamal Miguel.

„Nuž tak, pán Novack, na začiatok by sme si mali pohovoriť celkove o základných veciach. Vybrali ste si už vy

alebo vaši rodičia miesto na cintoríne a máte ho už zabezpečené?“

„Dosiaľ nie.“

„Tak to musí byť naša prvá starosť. Mali by sme to zariadiť ihneď, lebo miesto, najmä dobré, sa získava čoraz ťažšie. Ak, pravda, neuvažujete o kremácii.“

Miguel, potláčajúc netrpezlivosť, pokrútil hlavou. „Nie. Ale predovšetkým by som od vás chcel…“

„A je tu ešte otázka vierovyznania vašich rodičov. Aký obrad budete požadovať? A treba sa dohodnúť aj o iných veciach. Možno by bolo užitočné, keby ste si láskavo preštudovali toto.“

Field mu podal papier, ktorý vyzeral ako vycifrovaný jedálny lístok. Obsahoval zoznam jednotlivých služieb aj s cenou, napríklad: „Kúpanie, dezinfekcia, manipulácia a úprava mŕtveho – 250 dolárov. Osobitné ošetrenie po pitve – 125 dolárov“ a „Administratívna pomoc pri vypĺňaní rozličných formulárov – 100 dolárov.“

„Kompletný tradičný obrad“ za 5900 dolárov obsahoval medzi iným kríž za 30 dolárov, vložený do rúk zosnulého. Rakvy sa rátali osobitne, a ich ceny sa pohybovali až do 20 600 dolárov.

„Prišiel som sa informovať o rakvách,“ povedal Miguel.

„Zaiste.“ Field vstal. „Poďte, prosím, so mnou.“

Tentoraz ho zaviedol dolu do suterénu. Vstúpili do vzorkovne, kde boli červené koberce. Field podišiel k rakve za 20 600 dolárov. „To je naša najlepšia. Je z kvalitnej ocele a má tri vrstvy – sklenú, mosadznú a pozlátenú mosadznú. Je trvanlivá, vydrží prakticky

naveky.“ Rakva bola vyzdobená zložitými ornamentmi. Vnútrajšok bol vystlaný svetlofialovým zamatom.

„Hádam niečo jednoduchšie,“ poznamenal Miguel.

Dohodli sa na dvoch rakvách, jednej menšej a jednej väčšej, za 2300 a 1900 dolárov. „Moja matka je drobná,“ vysvetlil Miguel. Asi ako jedenásťročný chlapec, pomyslel si.

Miguela zaujalo niekoľko obyčajných, prostých debien. Spýtal sa na ne a Field mu vysvetlil: „Tie sú pre pravoverných Židov, ktorí si žiadajú prostotu. Na dne majú dve dierky podľa teórie ‚zem patrí zemi‘. Vy nie ste Žid?“ Keď Miguel pokrútil hlavou, Field sa mu zdôveril: „Úprimne povediac, do takého niečoho by som svojich najdrahších neuložil.“

Vrátili sa do kancelárie a Field povedal: „A teraz by sme mali prediskutovať ostatné veci. Najprv miesto.“

„Netreba,“ vyhlásil Miguel. „Zaplatím za tie dve rakvy a vezmem si ich.“

Field sa zatváril šokovane. „To nepôjde.“

„Prečo?“

„Lebo tak sa to jednoducho nerobí.“

„Hádam som vám to mal vysvetliť hneď na úvod.“ Miguel videl, že kúpa zrejme neprebehne tak ľahko, ako predpokladal. „Moji rodičia chcú mať svoje rakvy doma, aby ich každý deň videli. Chápete, aby si takpovediac navykli na budúce obydlie.“

Field sa zatváril pohoršene. „To nemôžeme urobiť. My tu poskytujeme – ak to tak môžem nazvať – celý, kompletný ‚balík‘. Vaši rodičia by si mohli prísť pozrieť rakvy,

v ktorých budú odpočívať. Ale potom si ich ponecháme až do chvíle, keď ich budú potrebovať.“

„A nemohli by ste…“

„Nie, pane, to rozhodne nie.“

Miguel vycítil, že Field stráca záujem a možno už má akési podozrenie. „Tak dobre. Porozmýšľam o tom a možno ešte prídem.“ Field Miguela odprevadil. Miguel nemal vôbec v úmysle vrátiť sa. Vedel, že už aj tak zanechal priveľmi silný dojem.

Na druhý deň to skúsil ešte v dvoch pohrebníctvach, ale tentoraz šiel rovno k veci. No odpoveď bola zakaždým rovnaká. Nikto mu nechcel predať rakvy, iba ak v celom „balíku“.

Vtedy Miguel prišiel na to, že urobil chybu, keď sa vzdialil od operačného centra. Obrátil sa na kontakty v Malej Kolumbii. Po niekoľkodňovom čakaní ho poslali do malého ošarpaného pohrebného ústavu v Astórii neďaleko Jacksonových výšin. Tam sa spoznal s Albertom Godoyom.

Godoy bol v porovnaní s Fieldom čosi ako blší trh v porovnaní s Tiffanym – jeho klientela sa grupovala z najnižších vrstiev. A nielen to – celá firma bola ošúchaná a najlepšie ju reprezentoval sám majiteľ.

Godoy bol obézny plešivý chlap s prstami od nikotínu a s odutou tvárou ťažkého pijana. Na jeho pohrebníckom úbore – čiernom saku a sivopásikavých nohaviciach – sa nápadne skveli fľaky od jedla. Hlas mal chrapľavý a často ho zachvacoval fajčiarsky kašeľ. Počas rozhovoru

s Miguelom v maličkej zapratanej kancelárii vyfajčil tri cigarety, pripaľujúc si jednu od druhej.

„Volám sa Novack a prišiel som sa poinformovať," začal Miguel. Godoy prikývol. „Áno, viem…"

„Mám starších rodičov…"

„Aha, takže tak je to!"

Miguel sa však nedal zmiasť a zopakoval svoju rozprávku, ktorú Godoy počúval znudene a s očividnou nedôverou. Na záver položil iba jednu otázku: „Ako budete platiť?"

„V hotovosti."

Godoy bol hneď o poznanie prívetivejší. „Tadiaľto". Opäť vzorkovňa rakiev v suteréne, ale hnedé koberce boli vyblednuté a vyšliapané a sortiment užší ako u Fielda. Miguel si vybral dve vhodné rakvy, jednu priemernej veľkosti, druhú menšiu.

Godoy oznámil: „Za bežnú tritisíc dolárov. Za detskú dvadsaťpäť stoviek." Hoci slovo „detská" bolo v rozpore s jeho rozprávkou a trafilo nebezpečne blízko pravdy, Miguel ho ignoroval. Navyše bol presvedčený, že päť a pol tisíc dolárov je aspoň raz toľko ako bežná cena, ale bez rečí ju prijal. Peniaze mal pri sebe a zaplatil stodolárovými bankovkami. Godoy si vyžiadal ešte 454 dolárov ako newyorskú mestskú daň, ktoré Miguel zaplatil, hoci bol presvedčený, že tieto peniaze mestská pokladňa nikdy neuvidí.

Nato Miguel zacúval s novokúpeným skriňovým GMC k nákladnému vchodu. kde pod Godoyovým starostlivým dozorom priviezli rakvy a naložil ich dovnútra. Miguel

ich odviezol do svojho domupevnosti, kde ostali až do chvíle, keď ich prepravili do Hackensacku.

A teraz približne po mesiaci sa vrátil k Albertovi Godoyovi ešte po jednu rakvu.

Miguela znepokojovalo, že sa tam musí vrátiť. Bolo to riskantné. Pamätal sa na Godoyovu mimovoľnú poznámku o tom, že druhá rakva je pre dieťa. Miguel uvažoval, či by si Godoy mohol uvedomiť súvislosť medzi včerajším únosom ženy a dieťaťa s predchádzajúcou kúpou rakiev. Sotva. Lenže Miguel bol tak dlho úspešným teroristom okrem iného aj preto, že vždy zvažoval všetky možnosti. Rozhodol sa však, že do Peru dopraví aj tretiu osobu, a tak nemal inú možnosť. Riziko musel podstúpiť.

O necelú hodinu po odchode z OSN prikázal Luísovi, aby zaparkoval s ich pohrebným vozidlom jednu ulicu od Godoyovho pohrebného ústavu. V šibajúcom daždi znova roztvoril dáždnik.

Vstúpil dnu a sekretárka zatelefonovala Godoyovi. Potom povedala Miguelovi, aby šiel za ním do kancelárie.

Tučný Godoy si ho ostražito premeral spoza mračna cigaretového dymu. „Á, zasa vy. Vaši priatelia mi nepovedali, že prídete.“

„Nevedeli o tom.“

„A čo chcete?“ Nech Godoya viedli akékoľvek pohnútky ku kšeftom s Miguelom, bolo jasné, že teraz je trocha rezervovaný.

„Starý priateľ ma poprosil o láskavosť. Videl rakvy, ktoré som kúpil pre rodičov, a zapáčil sa mu ten nápad. Preto ma požiadal, či by som…“

„Ale choďte kamsi!“ Godoy mal pri stole staromódne pľuvátko. Vybral z úst cigaretu a odpľul si. „Počujte, pane, zbytočne plytváte rečami. Obaja vieme, že sú to rozprávky pre deti. Pýtal som sa vás, čo chcete.“

„Jednu rakvu. Zaplatím ako predtým.“

Godoy naňho uprel svoje vyhýbavé oči. „Mám kšeft. Občas urobím láskavosť vašim priateľom a oni občas mne. Ale od vás chcem vedieť jedno – nenamočím sa do dajakej sračky?“

„Nie. No musíte mi vyjsť v ústrety.“ Miguel si dal záležať, aby mu hlas znel hrozivo. Zapôsobilo to.

„Dobre, máte ju,“ povedal Godoy miernejším tónom. „Ale od posledného razu stúpli ceny. Za rovnaký model pre dospelých štyri tisícky.“

Miguel bez slova otvoril obal od Salaverryho a začal odratúvať stovky. Štyridsať podal Godoyovi a ten povedal: „Ešte dvestopäťdesiat na newyorskú daň.“

Miguel prelepil obal páskou a povedal Godoyovi: „Dajte sa s tým vaším New Yorkom vypchať.“ A dodal: „Vonku mám auto. Prichystajte rakvu k nákladnému východu.“

Godoya trocha prekvapilo, keď uvidel pohrebné auto. Pamätal sa, že predchádzajúce rakvy odviezli skriňovým autom. Ešte vždy mal podozrenie, a preto si zapamätal číslo pohrebného auta. Keď sa vrátil do kancelárie, zapísal si ho na kus papiera, hoci ani nevedel prečo. Papier strčil do zásuvky a hneď naň zabudol.

Godoy bol presvedčený, že sa zaplietol do niečoho, o čom je lepšie nevedieť, ale aj tak sa usmieval, keď ukladal do kancelárskeho sejfu štyri tisícky. V sejfe bola ešte

časť z platby, ktorú dostal pred mesiacom. Godoy nielenže nemal v úmysle zaplatiť newyorskú daň ani z jedného predaja, ale nemal v úmysle ani jednu transakciu uviesť v daňovom priznaní. Pohrá sa s účtovnou knihou a tri rakvy zmiznú ako nič. Táto myšlienka ho natoľko rozjarila, že sa rozhodol zájsť si do neďalekej krčmy na pohárik. Robieval to často.

V krčme ho privítalo zopár kumpánov. O chvíľu, podperený tromi pohárikmi Jacka Danielsa, rozpovedal svojmu hlúčiku, ako si jeden debil uňho kúpil dve rakvy a odviezol ich vraj do rodičovského domu, aby ich starí mali prichystané, keď otrčia kopytá, a ako potom prišiel ešte po jednu. A to všetko ako keby kupoval stoličky alebo hrnce.

Všetci sa zachádzali od rehotu a Godoy ešte dodal, ako prešiel tomu kreténovi cez rozum, keď si zapýtal tri razy viac, ako stála rakva. Pri týchto slovách jeden z jeho priateľov zavolal Godoyovi na slávu a vyzval ho – Godoyove obavy sa už medzitým celkom rozptýlili – aby objednal ešte jednu rundu.

Medzi chlapmi v krčme sedel bývalý Kolumbijčan, teraz občan USA, ktorý písal pre pokútny týždenník v Queens, vychádzajúci po španielsky. Na rub obálky si kýpťom ceruzky poznamenal obsah Godoyovej historky, prekladajúc si ju zároveň do španielčiny. Bude to celkom dobrá iskrička do budúceho čísla, pomyslel si.

7

V CBA News prežili hektický deň, najmä pátracia skupina.

Ťažiskom Večerného spravodajstva bol vyčerpávajúci materiál o únose, hoci svet sa nezastavil a bolo treba referovať o mnohých významných udalostiach.

Únosu vyhradili päť a pol minúty – nezvyčajne dlhý čas, keď inokedy sa úporné bojovalo o pätnásťsekundové správy. Preto sa takmer celé pracovné úsilie skupiny sústredilo na bezprostredné spravodajstvo a na dlhodobejšie úvahy či plány neostalo veľa času.

Harry Partridge moderoval úvodnú časť, ktorá sa začala takto:

„Prešlo tridsaťšesť hodín mučivého čakania a dosiaľ nemáme jedinú novú správu o rodine moderátora CBA Crawforda Sloana, ktorého ženu, syna a otca uniesli včera predpoludním v Larchmonte. Dosiaľ nevieme, kde sa nachádza pani Jessica Sloanová, jedenásťročný Nicholas a pán Angus Sloane.“

Pri zmienke o menách sa nad Partridgeovým plecom ukázali príslušné fotografie.

„Takisto nepoznáme totožnosť, ciele a príslušnosť únoscov.“

Rýchly prestrih na ustarostenú tvár Crawforda Sloana. Sloane prosebne povedal: „Prosím vás, ozvite sa, nech ste hocikto a hocikde. Dajte o sebe, preboha, vedieť!“

Zjavil sa exteriér ústredia FBI, ktoré bolo v budove J. Edgara Hoovera vo Washingtone a k tomu Partridgeov hlas: „FBI prevzala vyšetrovanie tohto prípadu, ale predbežne k nemu odmieta zaujať stanovisko…“

Krátky záber z tlačového strediska FBI, v ktorom tlačový tajomník hovorí: „Vtomto štádiu by ničomu neprospelo, keby sme urobili nejaké vyhlásenie.“

Opäť Partridge: „… ale predstavitelia FBI neoficiálne pripúšťajú, že doteraz v pátraní nepokročili. Od včera prichádzajú spontánne prejavy účasti a rozhorčenia z najvyšších miest…“

Prelínačka do tlačového strediska Bieleho domu a prezidentove slová: „Zločin tohto druhu nemá v Amerike miesto. Páchateľov vypátrame a potrestáme.“

Partridge: „… i od prostých ľudí…“

Záber z pittsburských oceliarní, černoch, tvrdý chlap, s tvárou ožiarenou odbleskami z blčiacej pece: „Hanbím sa, že také niečo sa mohlo stať v mojej vlasti.“

Záber z domácnosti v Topeke, žena – beloška v kuchyni: „Neviem pochopiť, ako je možné, že takúto vec nikto nepredvídal a neprijali sa potrebné opatrenia. Moje srdce cíti s Crawfordom.“ Ukázala na televízor: „Vtomto dome patrí do rodiny.“

Školská trieda v Kalifornii, dievčatko, miešanka z euroázijskej rodiny, tichým hlasom: „Bojím sa o Nicholasa Sloana. Jeho nemali vziať.“

Filmové štáby CBA a sesterských staníc zhromažďovali od rána po celých Spojených štátoch ohlasy verejnosti. Nakrútili ich päťdesiat a do vysielania vybrali tieto tri.

Na obrazovke sa zjavil Sloanov dom v Larchmonte z dnešného daždivého rána – dlhý záber čakajúceho davu na ulici a potom nájazd kamery a švenk po tvárach. A pritom Partridgeov hlas: „Intenzívny záujem verejnosti sa do značnej miery podpísal na ďalšej tragédii.“

Hlas pokračoval, striedal sa s ruchmi a ďalšími zábermi: z príchodovej cesty vyšli dve civilné autá FBI… dav vošiel do cesty prvému autu… prvé auto brzdí, vymyká sa spod kontroly, šmyk… škrípanie pneumatík a výkriky zranených… ostatní panicky odskakujú z cesty druhému autu, ktoré ide ďalej… detail na zmätenú tvár Crawforda Sloana… druhé auto uháňa preč…

Počas strihania sa ozvali námietky proti záberom Sloanovej tváre a uháňajúceho auta. Sloane sám tvrdil: „Vzbudzuje to zlý dojem.“

No Iris Everlyová, ktorá dávala tento blok dokopy s jedným z najlepších strihačov CBA Bobom Watsonom, tvrdila, že ho treba zaradiť a presadila svoje. „Či sa to Crawfovi páči alebo nie,“ zdôraznila, „je to správa a mali by sme byť objektívni. Okrem toho je to odvčera jediná akčná správa.“ Rita a Partridge ju podporili.

Rytmus reportáže sa obratne zmenil na rekapituláciu včerajšieho dňa. Začala sa Priscillou Rheaovou, šťúplou bývalou učiteľkou, ktorá opäť opísala brutálny únos Jessiky, Nickyho a Angusa spred larchmohtského supermarkets Minh Van Canh pracoval s kamerou tvorivo, robil detailné zábery tváre slečny Rheaovej. Boli na nich vidieť hlboké starecké vrásky, každá brázdička v ostrom reliéfe, ale zdôrazňovali aj jej inteligenciu a pevný charakter.

Minh ju navigoval šikovnými otázkami. To kameramani občas robievajú. Keď nie je poruke korešpondent, skúsení kameramani niekedy kladú otázky sami. Tie sa potom vymažú a ostanú iba odpovede.

Slečna Rheaová opísala potýčku na parkovisku a odchod nissanu a potom zvýšeným hlasom vyhlásila: „Boli to surovci, zvery, divosi!“

Nato dostal slovo policajný náčelník Larchmontu, ktorý potvrdil, že vo vyšetrovaní nie je nič nové a únoscovia sa doteraz neozvali.

Po rekapitulácii nasledoval rozhovor s kriminológom Ralphom Salernom.

Salerno sedel v štúdiu v Miami a Harry Partridge v New Yorku. Rozhovor nahrali cez satelit v podvečer. Odporúčanie Karla Owensa sa osvedčilo. Salerno pôsobil autoritatívne, bol výrečný a dobre informovaný. Na Ritu Abramsovú urobil taký dojem, že si ho zabezpečila výhradne pre CBA počas celej krízy. Za každé vystúpenie na obrazovke dostane tisíc dolárov a minimálne mu garantovali štyritisíc.

Hoci televízne spoločnosti tvrdili, že za rozhovory spravodajského charakteru neplatia – čo nebola vždy pravda – honorár poradcu, to bolo niečo iné.

„Postup vyšetrovania po každom vydarenom únose,“ vyhlásil Ralph Salerno, „závisí od toho, či sa únoscovia ozvú. Kým sa neozvú, vyšetrovatelia sú zvyčajne v slepej uličke.“

Pokračoval odpoveďou na Partridgeovu otázku: „FBI má vysoké percento úspešnosti v únosoch; vyrieši devät-

desiatdva percent prípadov. Ak si však pozorne všimnete, kto a ako bol unesený, zistíte, že väčšina týchto úspechov závisí od toho, že únoscovia sa ozvú, a potom ich chytia počas vyjednávania alebo pri vyplácaní výkupného.“

„Z toho by vyplývalo, že sa veta nestane, kým sa únoscovia neozvú,“ povedal Partridge.

„Presne tak.“

Posledné vyhlásenie v tomto bloku patrilo prezidentke CBA Margot Lloydovej-Masonovej.

Zaradiť Margot bol nápad Leslieho Chippinghama. Telefonicky sa jej ohlásil už včera krátko po prerušení vysielania mimoriadnou správou o únose a dnes ráno jej znova zatelefonoval. Zareagovala vcelku účastne a potom sama zatelefonovala Crawfordovi Sloanovi a vyjadrila nádej, že jeho rodinu rýchlo nájdu. Pri rozhovore s Chippinghamom si však neodpustila dve poznámky.

„Takéto veci sa sčasti stávajú preto, že televízne spoločnosti pomýlene pripúšťajú, aby moderátori dostali nadživotný rozmer, takže verejnosť v nich potom vidí čosi extra, takmer bohov.“

Nepovedala však, ako by televízna spoločnosť mohla zakročiť – aj keby chcela – aby si verejnosť takýto názor nevytvárala. Chippingham nepokladal za múdre túto otázku nadhodiť.

Druhá poznámka sa týkala pátracej skupiny.

„Nechcem, aby niekto – myslím tým hlavne vás – teda nechcem, aby niekto začal bezhlavo vyhadzovať peniaze. Všetko potrebné musíte urobiť v rámci existujúceho rozpočtu.“

Chippingham pochybovačne namietol: „Neviem, či sa to bude dať.“

„Potom vám dám jasnú inštrukciu. Nijaká činnosť, ktorá presahuje rozpočet, sa nesmie rozbehnúť bez môjho predchádzajúceho súhlasu. Je to jasné?“

Chippingham si položil otázku, či tá žena má v žilách krv alebo ľad. Nahlas odvetil: „Áno, Margot, je to jasné, ale rád by som vám pripomenul, že koeficient sledovanosti Večerného spravodajstva prudko vyletel a očakávam, že to tak bude počas celej krízy.“

„Čo iba dokazuje,“ poznamenala chladne, „že aj nešťastné udalosti možno premeniť na zisk.“

Chippinghamovi sa zdalo vhodné zainteresovať prezidentku na večernom vysielaní, a popri tom dúfal, že tým obmäkčí jej postoj k osobitným výdavkom, ktoré budú podľa jeho názoru nevyhnutné.

Na obrazovke pôsobila Margot sebavedome. Vystúpila s textom, ktorý jej napísali, ale sama si ho pozmenila.

„V mene všetkých pracovníkov tejto televíznej spoločnosti i našej materskej firmy Globanic Industries vyhlasujem, že pri pátraní po členoch rodiny pána Sloana použijeme všetky naše zdroje a prostriedky. Všetci to chápeme ako rodinnú záležitosť.

Odsudzujeme to, čo sa stalo. Vyzývame policajné zložky, aby vyvinuli maximálne úsilie a postavili zločincov pred súd. Pevne veríme, že náš priateľ a kolega Crawford Sloane sa zvíta so svojou ženou, synom a otcom v čo najkratšom čase.“

V pôvodnom texte nebola zmienka o Globanic Industries. Margot to navrhla Chippinghamovi, keď si čítala text v jeho kancelárii, ale ten namietal: „To by som nerobil. V predstavách verejnosti je CBA samostatná spoločnosť, kus americkej reality. Keď spomenieme Globanic, tento obraz zahmlíme a nikto tým nič nezíska.“

„Vy teda chcete predstierať, že CBA je akýsi korunný klenot a že je nezávislá,“ odvrkla Margot. „Zapamätajte si, že nie je ani jedno, ani druhé. V Globaniku si skôr myslia, že CBA je vred na ich zadku. Zmienka o Globaniku tam ostane. Vyhodiť však môžete v súvislosti so Sloanom slová ‚náš priateľ a kolega’. Únos neúnos, neviem, či sa mi nevzpriečia v hrdle.“

Chippingham sucho odvetil: „Dobre, niečo za niečo. Ja sľubujem, že budem milovať Globanic, ak vy budete pre toto vysielanie Crawfordovou priateľkou.“

Margot sa nečakane rozosmiala. „Dobre, nech je tak.“

Harryho Partridgea neprekvapilo, že po prvom hektickom dni ich pátracia skupina nijako nepokročila. V minulosti už neraz pracoval na podobných projektoch a vedel, že príslušníkom každej novej skupiny trvá najmenej deň, kým sa zorientujú. Tak či onak, teraz bolo najdôležitejšie ihneď skonkretizovať plány.

„Poďme na pracovnú večeru,“ povedal popoludní Rite.

Rita ju zorganizovala pre šiestich hlavných členov skupiny, ktorými boli Partridge, ona, Jaeger, Iris, Owens a Cooper. Hneď po Večernom spravodajstve sa stretnú v čínskej reštaurácii Šan Li West na Západnej šesťdesiatej piatej ulici neďaleko Lincolnovho centra, kam s obľubou

chodili ľudia od televízie. Pri rezervovaní povedala hlavnému čašníkovi Andymu Jengovi: „S menu si nerobte tažkú hlavu. Dajte nám niečo dobré a stôl v ústraní, aby sme sa mohli nerušene zhovárať.“

Počas reklamy, ktorá nasledovala po päťminútovom bloku o únose. Partridge vykĺzol z moderátorskej stoličky a sadol si na ňu Crawford Sloane. Sloane pritom stisol Partridgeovi rameno a šepol: „Vďaka ti, Harry – za všetko.“

„Budeme robiť aj večer, aby sme niečo vymysleli,“ ubezpečil ho Partridge.

„Viem. Som ti vďačný.“ Sloane rutinovane prebehol očami text, ktorý pred neho položil asistent, a Partridge si až teraz všimol, ako zle vyzerá. Ani líčidlo nezakrylo stopy uplynulého dňa. Sloane mal vpadnuté líca, pod očami kruhy a oči červené; možno plakal, keď ho nikto nevidel, pomyslel si Partridge.

„Cítiš sa na to?“ šepol. „Naozaj chceš moderovať?“

Sloane prikývol. „Neexistuje, aby ma tie svine vyradili.“

Režisér zvolal: „Pätnásť sekúnd.“

Partridge sa vzdialil zo záberu kamery a potom ticho vyšiel zo štúdia. Vonku sa zadíval na monitor a vyčkal, kým si nebol istý, že Sloane to zvládne až do konca. Potom odišiel taxíkom do reštaurácie Šan Li West.

Stôl mali vzadu v relatívne tichom kúte.

Pred koncom prvého chodu – horúcej, jemne prichutenej melónovej polievky – Partridge oslovil Coopera. Mladý Angličan strávil celý deň v Larchmonte

a pozhováral sa so všetkými, ktorí niečo vedeli o únose, vrátane miestnej polície. Do CBA sa vrátil až v podvečer.

„Teddy, čujme tvoje doterajšie dojmy a návrhy, ako pokračovať.“

Cooper odtisol prázdnu misku od polievky a utrel si ústa. Otvoril ošúchaný zápisník a odvetil: „Okay, najprv dojmy.“

Stránky zápisníka boli husto počarbané.

„Dojem číslo jeden: je to práca profíkov, od samého začiatku. Ksichti, ktorí to urobili, sa vyznajú vo veci, naplánovali si to ako cestovný poriadok a nedopustili sa nijakých chýb. K ich modus operandi patrilo nezanechať nijaké stopy. Číslo dva: mali veľa peňazí.“

Norman Jaeger sa spýtal: „Ako viete?“

„Čakal som túto otázku.“ Cooper sa rozhliadol okolo stola a uškrnul sa. „Po prvé, všetko nasvedčuje tomu, že chlapi, čo to urobili, najprv dlho sledovali a pozorovali, a až potom sa odhodlali na konečný krok. Počuli ste o susedoch – hovoria, že videli pred Sloanovým domom autá a raz či dva razy skriňové vozy. Mysleli si, že ich posádky chránia pána S., a nie že ho špehujú. Od včerajška to hlásilo dokopy päť ľudí a so štyrmi som si dnes pohovoril. Všetci potvrdili, že tie autá videli v posledných troch týždňoch, možno aj štyroch. A aj sám pán S. má dojem, že ho sledovali.“

Cooper pozrel na Partridgea. „Čítal som tvoj pokec na informačnej tabuli, Harry, a myslím, že pán S. mal pravdu. Naozaj ho sledovali. Mám v tomto smere teóriu.“

Zatiaľ priniesli na stôl ďalší chod – smaženého morského raka v korenenej omáčke, snežný hrach, pečenú ryžu. Nastala odmlka, počas ktorej všetci vychutnávali jedlo. Potom sa ozvala Rita: „Tak čo je s tou teóriou, Teddy?“

„Už to bude. Pán S. je veľká televízna hviezda. Je to postava známa na verejnosti, ľudia ho pozorujú, kam sa pohne, a je na to zvyknutý, uvedomuje si to. A proti tomu si vytvára podvedomý obranný reflex, že ho nesmie privádzať do rozpakov, keď sa naňho ľudia dívajú, obzerajú sa za ním a ukazujú naňho. Zrejme preto mal dojem, že ho sledujú – tak to podľa mňa nabetón bolo. Zapadá to aj do rozsiahleho sledovania celej jeho rodiny.“

„Povedzme, že je to pravda,“ spýtal sa Karl Owens, „ale na Čo nám to bude?“

Ozval sa Partridge. „Pomôže nám to vytvoriť si celkový obraz o únoscoch. Pokračuj, Teddy.“

„Dobre. Takže únoscov také dlhé sledovanie muselo stáť veľa peňazí. A to isté platí o autách, ktoré na to používali – jedno alebo dve skriňové, včera mikrobus nissan – to je celý autopark. A všetky tie autá boli čímsi zvláštne.“

Cooper obrátil list v zápisníku. „Larchmontskí policajti mi ukázali výpovede svedkov. Vyšlo najavo zopár zaujímavých vecí. Keď vidíme auto, nemusíme si o ňom veľa zapamätať, ale jednu vec si väčšina z nás zapamätá – a to je farba. Nuž a svedkovia, ktorí tie autá videli, hlásili dokopy osem farieb. Zrátal som to. Preto sa pýtam: Mal ten gang osem áut?“

„Prečo nie – ak boli z požičovne?“ poznamenala Iris Everlyová.

Cooper zavŕtel hlavou. „Máme do činenia s profíkmi, a tí sú na to priveľmi opatrní. Vedia, že prenajať si auto znamená možnosť identifikácie – vodičský preukaz, úverová karta. A ďalej, autá z požičovne majú čísla, ktoré možno vystopovať.“

„Takže máš inú teóriu,“ povedala Iris. „Správne?“

„Správne. Podľa mňa to bolo tak, že únoscovia mali s najväčšou pravdepodobnosťou tri autá, ktoré povedzme raz do týždňa prestriekali, čím chceli znížiť pravdepodobnosť, že si ich niekto všimne. Čo sa aj stalo. Pri prestriekavaní sa však dopustili jednej chyby.“

Prišlo ďalšie jedlo – dve tácne naložené pekinskou kačicou. Všetci sa na ňu vrhli paličkami a lačne jedli, kým Cooper pokračoval.

„Na moment sa vráťme. Jeden z larchmontských susedov si tieto autá všimol lepšie ako ostatní. To preto, že pracuje v oblasti poisťovania áut a pozná modely a značky.“

Jaeger ho prerušil. „To všetko je zaujímavé, môj britský priateľ, ale ak aj vy chcete z tejto chutnej kačice, vrhnite sa na ňu, kým ju nenažraní Yankeeovia nespucujú.“

„Medzinárodná kačica!“ Cooper sa s potešením pridal k jedákom a potom pokračoval.

„Tak teda ten poisťovák si všimol modely a značky a vraví, že videl tri, nie viac – ford Tempo, Chevrolet Celebrity a plymouth Reliant, všetko tohtoročné modely, a pamätá si farby niektorých značiek.“

Partridge sa spýtal: „Ale ako si prišiel na to, že ich prestriekavali?“

„Dnes popoludní mi ten váš dopisovateľ, Bert Fisher, obtelefonoval pár obchodníkov s autami. Vyšlo najavo, že niektoré z áut, ktoré svedkovia videli, sa v takých farbách nepredávajú. Napríklad ten poisťovák vraví, že videl žltý ford Tempo, ale v takej farbe sa nevyrába. To isté platí o modrom plymouthe Reliant. A ktosi spomínal zelené auto, ale ani jeden z týchto modelov sa v zelenom nevyrába.“

Owens zamyslene povedal: „Na tom by niečo mohlo byť. Možné je aj to, že jedno z nich malo nehodu a potom ho prestriekali, ale zrejme to nemohli byť všetky tri.“

„A ešte niečo,“ ozval sa Jaeger. „Keď opravovňa prestriekava auto, zvyčajne použije farbu, akú dáva výrobca. Iba ak by niekto žiadal inú farbu.“

„Čo nie je pravdepodobné,“ prispela Iris, „Ak berieme do úvahy, čo Teddy práve povedal, že boli opatrní. Chceli byť nenápadní, nie nápadní.“

„Vo všetkom s vami súhlasím, ľudia,“ povedal Cooper, „a to ma privádza k myšlienke, že banda, ktorú hľadáme, si autá prestriekavala sama, pričom si veľmi nelámali hlavu s farbami, a možno o nich ani nevedeli.“

Partridge pochybovačne namietol: „To už sú dosť odvážne dohady.“

„Nemyslím,“ ozvala sa Rita. „Dovoľ, aby som ti pripomenula, čo povedal Teddy predtým. Že tí ľudia mali prakticky celý autopark – najmenej tri osobné autá, jedno skriňové vozidlo, mikrobus nissan na únos… V každom

prípade vieme o piatich. Logicky ich chceli mať pokope, a to si vyžaduje značné priestory. Je teda dosť pravdepodobné, že musia byť veľké, aby tam mohla byť aj lakovnícka dielňa, nie?“

„Inými slovami, operačná základňa,“ skonštatoval Jaeger. Obrátil sa k Teddymu. Jeho raňajší skepticizmus vystriedala čoraz väčšia úcta. „To máte na mysli, však? To nám chcete naznačiť?“

„Presne,“ zažiaril Cooper.

Ich večera skladajúca sa z ôsmich chodov pokračovala. Teraz mali na tanieroch smaženého homára s ďumbierom a cibuľovou vňaťou. Zadumane jedli a uvažovali o tom, čo práve odznelo.

„Operačná základňa,“ dumala Rita nahlas. „Možno pre únoscov a pre vozidlá. Od tej starej dámy vieme, že na mieste únosu boli štyria alebo piati. Ostatní mohli byť v zákulisí. Logika hovorí, že by mali byť všetci spolu, nie?“

„Aj s rukojemníkmi,“ doplnil Jaeger.

„Povedzme, že je to tak,“ ozval sa Partridge, „a zatiaľ môžeme predpokladať, že áno. Ale potom sa treba pýtať, kde je tá základňa.“

„To, samozrejme, nevieme,“ povedal Cooper, „no keď si riadne polámeme hlavu, môžeme prísť na to, aké miesto by to mohlo byť. A možno aj na to, ako ďaleko bolo – alebo je – od Larchmontu.“

Iris pobavene povedala: „Ty si si ju už lámal?“

„No, keď sa pýtaš…“

„Prestaň sa predvádzať, Teddy,“ povedal Partridge ostro, „a prejdi k veci.“

Cooper sa nedal vyviesť z miery. Pokojne pokračoval: „Pokúšal som sa rozmýšľať ako únosca. Položil som si teda otázku: Keby bolo po únose a mal by som, čo chcem, čo by bolo potrebné urobiť najskôr?“

„To je jednoduché,“ povedala Rita. „Dostať sa do bezpečia pred prenasledovateľmi. Preto švihom preč, do úkrytu.“

Cooper zatlieskal. „Skvelé! A kde nájdem lepší úkryt ako na tej základni?“

Owens sa spýtal: „Chápem to správne? Chcete naznačiť, že základňa nie je ďaleko?“

„Ja to vidím takto,“ vysvetľoval Cooper. „Po prvé, musí to byť dostatočne ďaleko od Larchmontu. Zdržiavať sa v jeho blízkosti by bolo nebezpečné. No po druhé, nesmie to byť priďaleko. Únoscovia určite vedeli, že zakrátko vypukne poplach a bude ich hľadať polícia z celého okolia. Preto si vyrátali, koľko budú mať času.“

Rita sa spýtala: „A keď si sa do nich už tak prevtelil, koľko mali času?“

„Odhadujem pol hodiny. Aj to je riziko, ale museli ho podstúpiť, aby sa dostali dostatočne ďaleko.“

Owens pomaly povedal: „Ak to prerátame na kilometre… a berieme do úvahy tamojšiu oblasť… povedal by som takých štyridsať.“

„Presne tak som si to vyrátal i ja.“ Cooper vytiahol mapu newyorskej oblasti a rozložil ju. Ceruzkou na nej nakreslil kruh, ktorého stredom bol Larchmont. Do tohto

stredu zapichol prst. „Okruh štyridsať kilometrov. Podľa mňa je ich základňa niekde tu.“

8

V piatok večer o 20:40, v čase, keď skupina zo CBA večerala u Šan Li Westa, v byte peruánskeho diplomata Josého Antonia Salaverryho zazvonil bzučiak. Ohlasoval návštevníka.

Jeho byt na Štyridsiatej ôsmej ulici neďaleko Parkovej avenue patril do dvadsaťpodlažného komplexu. Hoci bol na prízemí vrátnik, návštevníci sa ohlasovali zvonka a obyvatelia ich sami púšťali dnu.

Salaverry bol od predpoludňajšieho stretnutia s Miguelom v OSN celý nervózny a nevedel sa dočkať, kedy skupina Medellín – Svetlý chodník opustí územie USA. Po ich odchode už nikto nebude môcť zistiť jeho spojenie s tou hrôzostrašnou vecou, ktorá mu od popoludnia neschádzala z mysle.

Už vyše hodiny popíjal so svoju priateľkoubankárkou Helgou Efferenovou pred kozubom vodku s tonikom. Ani jeden nemal chuť ísť do kuchyne pripraviť jedlo alebo zatelefonovať, aby im ho priniesli. Alkohol ich síce fyzicky uvoľnil, ale úzkosť neodplavil.

Bol to čudný pár – Salaverry malý, ako lasica, a Helga, žena, ktorú najlepšie vystihovalo slovo „plná“. Mala mocné kosti, bujné tvary, prsia ako rohy hojnosti a bola pri-

rodzená blondína. Príroda ju však neobdarila krásou; tvár mala drsnú a jej štipľavé spôsoby mnohých mužov odpudzovali. Nie však Salaverryho. K Helge ho ťahalo od ich prvého stretnutia v banke, azda v nej videl odraz seba samého a vycítil jej skrytú, ale mocnú sexualitu.

V oboch smeroch mal pravdu. Mali rovnaké názory, založené zväčša na pragmatizme, egoizme a chamtivosti. Pokiaľ ide o sex, pri ich častom pohlavnom styku sa Helga dostávala do ošiaľu veľryby, Jonáša Josého Antonia celého obklopovala a takmer ho zhltla. José to miloval. Helga pri orgazme kričala, ba občas vrieskala, čo mu dodávalo pocit mužnosti, chlapskosti – v každom ohľade väčšej, než akou disponoval.

V ten večer však došlo v ich erotických radovánkach k zriedkavej výnimke. Začali sa milovať v nádeji, že aspoň dočasne prehlušia veľké starosti. To sa však nestalo. Obidvaja si uvedomovali, že do toho nedávajú srdce, a nechali to tak.

Ich duchovnej spriaznenosti to však neublížilo, čoho dôkazom boli ich spoločné obavy z únosu Sloanovcov.

Uvedomovali si, že majú dôležité informácie o senzačnom zločine, ktorý dominoval všetkým správam a ktorého obete a páchateľov hľadali všetky policajné sily krajiny. A čo bolo horšie, gangu únoscov pomáhali, sprostredkúvali jeho financovanie.

Josého Antonia a Helgu však netrápila nebezpečná situácia obetí únosu. Trápila ich vlastná nebezpečná situácia. Salaverry vedel, že ak vyjde najavo jeho účasť, pred veľmi nepríjemnými dôsledkami ho neuchráni ani dip-

lomatická imunita; vypovedia ho z USA a OSN, bude koniec jeho kariéry a doma v Peru ho s najväčšou pravdepodobnosťou stihne pomsta Svetlého chodníka. Helga, ktorá nemala diplomatickú ochranu, by mohla ísť za mreže za zamlčiavame informácií a azda aj za prijímanie úplatkov pri tajnom predisponúvaní prostriedkov v banke, kde pracovala.

Tieto myšlienky sa jej rojili v hlave, keď zaznel bzučiak. Jej milenec vyskočil a náhlil sa k mikrofónu od hlavného vchodu, ktorý bol zabudovaný v stene. Stisol gombík a povedal: „Prosím?“ Z mikrofónu kovovo zaznel hlas: „Tu Plato.“

Salaverry s úľavou povedal Helge: „To je on.“ Potom do mikrofónu. „Poďte hore, prosím.“ Stlačil gombík, ktorým sa dolu odomykalo.

O sedemnásť poschodí nižšie vstúpil masívnymi sklenými dverami muž, ktorý sa zhováral so Salaverrym. Bol stredného vzrastu, chudej tváre, počerný, s hlboko posadenými zádumčivými očami a lesklými tmavými vlasmi. Jeho vek sa nedal určiť, mohol mať hocikoľko od tridsaťosem do päťdesiatpäť. Na nenápadnom hnedom obleku mal rozopnutý zvrchník. Prišiel v ľahkých rukaviciach a nesňal si ich napriek tomu, že v budove bolo teplo.

Uniformovaný vrátnik, ktorý videl, ako sa zhovára vnútorným telefónom, mu rukou ukázal k výťahom. Na výťah čakali už traja ľudia. Muž v zvrchníku si ich nevšímal. Stlačil gombík na osemnáste poschodie a potom ľahostajne stál. Ostatní cestou vystúpili a na svoje poschodie došiel sám.

K bytu, ktorý hľadal, šiel podľa šípky a cestou si všimol, že na poschodí sú ešte tri byty a vpravo núdzové schodište. Nepredpokladal, že ho použije, ale zo zvyku si túto informáciu vštepil do pamäti. Pri vchode do bytu stlačil zvonček a znútra začul tiché zazvonenie. Takmer vzápätí sa otvorili dvere. „Pán Salaverry?“ spýtal sa príchodzí ticho so španielskym prízvukom. „Áno, áno. Poďte ďalej. Zoblečiete si kabát?“

„Nie. Nezdržím sa.“ Návštevník sa rýchlo poobzeral. Keď zbadal Helgu, spýtal sa: „To je tá bankárka?“

Vyznelo to nezdvorilo, ale Salaverry odvetil: „Áno, slečna Efferenová. A vy sa voláte?“

„Stačí Plato.“ Hlavou kývol smerom pred kozub: „Môžeme ísť ta?“

„Pravdaže.“ Salaverry si všimol, že muž si necháva na rukách rukavice. Možno je to jeho osobný fetiš, pomyslel si, alebo má zmrzačené ruky.

Stáli pred kozubom. Návštevník ledva badateľne kývol hlavou smerom k Helge a spýtal sa: „Je tu ešte niekto?“

Salaverry zavrtel hlavou. „Sme sami. Môžete hovoriť otvorene.“

„Mám pre vás odkaz,“ povedal návštevník a siahol do zvrchníka. Keď vytiahol ruku, držal v nej deväťmilimetrový browning s tlmičom.

Alkohol, ktorý Salaverry vypil, spomalil jeho reakcie, hoci aj v triezvom stave by sotva bol mohol zabrániť tomu, čo sa odohralo v nasledujúcej chvíli.

Primrzol od úžasu, a kým sa stihol pohnúť, príchodzí mu priložil na čelo pištoľ a stisol kohútik. Jeho obeť

v poslednom krátkom okamihu života otvorila od ohromenia ústa.

Guľka spôsobila malú ranu – iba úhľadný červený krúžok obklopený spáleninou od strelného prachu. No zato na druhej strane, kadiaľ vyletela, zanechala veľkú a skrvavenú ranu, v ktorej sa miešali úlomky kostí s roztresknutým mozgovým tkanivom. Okamih predtým, ako telo spadlo, si návštevník vo zvrchníku všimol spáleninu od strelného prachu – práve toto potreboval. Potom sa obrátil k Helge. Aj tá stála ako primrazená. No jej prekvapenie sa zmenilo na hrôzu. Začala jačať a vrhla sa k dverám.

No ani jedno, ani druhé jej nepomohlo. Návštevník, skvelý strelec, jej jedinou guľku prestrelil srdce. Spadla a na koberec, kde ležala, sa liala krv.

Tohto zabijaka si Miguel objednal v Malej Kolumbii. Teraz vrah na chvíľu zastal a pozorne sa započúval. Tlmič na browningu účinne stlmil obidva výstrely, ale aj tak nechcel riskovať a čakal na prípadnú reakciu zvonka. Keby sa zo susedstva ozval dajaký hluk alebo iné známky zvedavosti, bol by hneď odišiel. Vládlo však nerušené ticho, a tak sa rýchlo a premyslene pustil do práce. Vraždu musel podľa inštrukcií zamaskovať.

Predovšetkým sňal z pištole tlmič a dal si ho do vrecka. Pištoľ položil predbežne k Salaverryho telu. Potom vybral z druhého vrecka sprejovú farbu. Podišiel k stene a nastriekal na ňu veľkými čiernymi písmenami slovo CORNUDO.

Vrátil sa k Salaverrymu, frkol mu na pravú ruku trocha čiernej farby, sprej mu vložil do bezvládnych prstov a prsty naň pritisol, aby na ňom ostali odtlačky prstov. Nato postavil sprej na stolík, vzal pištoľ a tiež ju vtisol mŕtvemu do ruky a pritisol na ňu prsty, aby ostali odtlačky. Potom naaranžoval pištoľ a ruku tak, aby to vyzeralo, že Salaverry sa zastrelil sám a spadol.

So ženiným telom neurobil vrah nič, nechal ho tam, kde spadlo.

Z vrecka vybral zložený papier, na ktorom bolo strojom napísané:

Neveril si mi, keď som Ti povedal, že je to nymfomanská kurva, ktorá Ťa nie je hodná. Myslíš si, že Ťa miluje, ale ona Tebou pohŕda. Veril si jej, dal si jej kľúč od bytu. A ona si tam vodila mužov na zvrhlé sexuálne výstrelky. Tieto fotografie to dokazujú. Tohto muža si priviedla do Tvojho bytu a jeho priateľovi dovolila, aby ju fotografoval. Jej nymfománia ide tak ďaleko, že také fotografie zbiera. Využíva Tvoj domov, a to je obludná, neodpustiteľná urážka takého mužného chlapa, ako si Ty.

Tvoj bývalý (a úprimný)

Priateľ

Vrah prešiel z obývačky do Salaverryho spálne. Skrčil list do guľôčky a hodil ho do koša. Keď bude polícia prehľadávať byt, určite ho nájde. Zrejme ho budú pokladať za poloanonymný list, ktorého autora Salaverry poznal.

Posledným bodom bola obálka s útržkami čiernobielych lesklých fotografií. Každý útržok bol na okrajoch obhorený. Vrah vošiel do kúpeľne, ktorá susedila so spálňou, vysypal obsah obálky do záchoda a nechal kúsky plávať.

Útržky boli priveľmi malé, aby sa dalo identifikovať, čo na nich je. Dalo sa z toho vydedukovať, že keď Salaverry dostal anonym, spálil fotografie, ktoré boli k nemu priložené, a spláchol ich v záchode, hoci zopár útržkov ostalo plávať na hladine. A keďže mal nezvratný dôkaz o nevere svojej milovanej Helgy, v návale žiarlivosti ju zastrelil.

Potom nastriekal na stenu ono slovo, patetický výkrik vystihujúci jeho pocity. (Ak detektív nebude vedieť po španielsky, niekto mu rýchlo vysvetlí, že po anglicky to znamená „paroháč“.)

V tomto narýchlo nastriekanom výkriku na rozlúčku bolo dokonca čosi umelecké. Anglosas či rodený Američan by podľa všetkého takto nekonal, no zodpovedalo to výbušnému ošiaľu latinskoamerického milenca.

Záver: Salaverry sa v zúfalstve zastrelil, lebo nechcel niesť následky svojho činu, a spálenina od strelného prachu v okolí rany na čele bola typická pre samovraždu.

Ľudia, ktorí to zosnovali, mali svoje skúsenosti. Vedeli, že v New Yorku sú neobjasnené vraždy na dennom poriadku. Detektívi sú preťažení a nebudú venovať veľa času a námahy prípadu, kde sú okolnosti i riešenie také očividné.

Vrah ešte raz preskúmal obývačku, naposledy všetko skontroloval a ticho odišiel. Z budovy sa dostal bez prob-

lémov. Vnútri nebol ani štvrť hodiny. O dve ulice ďalej si stiahol rukavice a hodil ich do odpadkového koša.

9

„Myslíš, že Teddy Cooper s niečím príde?“ spýtal sa Norman Jaeger. „Neprekvapilo by ma to,“ povedal Partridge. „V minulosti sa to stávalo.“ Bolo asi pol jedenástej večer a kráčali po Broadwayi neďaleko Centrálneho parku. Pracovná večera v reštaurácii San Li West sa skončila pred štvrť hodinou, krátko nato, ako Cooper vyhlásil, že podľa neho je základňa únoscov v okruhu štyridsať kilometrov od Larchmontu. A vzápätí vyslovil ešte jeden predpoklad.

Bol presvedčený, že únoscovia a ich obete sú dosiaľ na tejto základni a že gang sa tam bude ukrývať dovtedy, kým počiatočné intenzívne pátranie neochabne a policajné kontroly nepoľavia alebo neustanú – jedno i druhé sa určite onedlho stane. Potom sa presunú aj s unesenými na nejaké vzdialenejšie miesto, možno v Spojených štátoch a možno inde.

Nad Cooperovou dedukciou sa všetci zamysleli. Ako sa vyjadrila Rita Abramsová: „Je to všetko veľmi logické.“

No Karl Owens namietol: „Ide o veľmi rozsiahle územie, husto obývané, a dôkladne ho nemožno prehľadať ani za pomoci armády.“ A dodal, aby Coopera podpichol: „Pravda, ak nemáte v talóne ďalšiu brilantnú myšlienku.“

„Momentálne nemám," odvetil Cooper. „Potrebujem sa poriadne vyspať. A ráno možno prídem – ako ste sa láskavo vyjadrili – s niečím brilantným."

Tu sa diskusia skončila, a hoci na druhý deň bola sobota, Partridge zvolal na desiatu ďalšiu schôdzku. Ostatní išli domov taxíkmi, iba Partridge s Jaegerom chceli vychutnať nočný vzduch a povedali si, že pôjdu pešo.

„Kde si toho Coopera vyhrabal?" spýtal sa Jaeger.

Partridge mu rozpovedal, ako objavil Teddyho v BBC, ako naňho zapôsobila jeho práca a ako mu potom našiel lepšie miesto v CBA.

„Jedna z prvých vecí, s ktorými nám v Londýne pomohol," pokračoval Partridge, „bola roku 1984, v čase, keď podmínovávali Červené more. Vtedy tam vyletelo do povetria a potopilo sa veľa lodí, ale nikto nevedel, kto míny kladie. Pamätáš sa?"

„Samozrejme," povedal Jaeger. „V podozrení boli hlavne Irán a Líbya, ale nič viac. Tú špinavú robotu robila zrejme loď, ale nikto nevedel, ktorá to je, ani komu patrí."

Partridge prikývol. „Nuž a Teddy sa do toho pustil. Dlhé dni presedel u Lloyda v Londýne, kde trpezlivo prezeral ich záznamy o pohybe lodí. Vychádzal z predpokladu, že loď, ktorá kladie míny, musela prejsť cez Suezský prieplav. Urobil teda zoznam všetkých lodí, ktoré prešli cez Suez krátko predtým, ako sa to začalo – a bolo ich strašne veľa. Potom začal študovať ďalšie záznamy a vystopoval pohyb všetkých lodí, ktoré mal na zozname – ako chodili z prístavu do prístavu – a porovnával ich pohyb s dátu-

mami výbuchov v jednotlivých oblastiach. Nakoniec – a to po dlhom, predlhom hľadaní – prišiel s menom lode Ghat. Bola všade tam, kde iné lode narazili na mínu, a vždy deňdva predtým. Prichytil ju, ako sa vraví, ešte s pištoľou v ruke.“

Partridge pokračoval: „Ako už vieme, bola to líbyjská loď, a keď sa raz jej meno zverejnilo, netrvalo dlho a objavili sa dôkazy, že je za tým Kaddáfí.“

„Pamätám sa, že sme s tým prišli prví,“ povedal Jaeger. „Ale nevedel som, čo bolo za tým.“

„Tak už to býva,“ usmial sa Partridge. „My, korešpondenti, sa dočkáme uznania za prácu, ktorú urobia ľudia ako ty alebo Teddy.“

„Ja sa neponosujem,“ povedal Jaeger. „A poviem ti jedno, Harry – nemenil by som s tebou, najmä nie v mojom veku.“ Zamyslel sa. „Cooper je ešte len decko. Všetko sú to deti. Toto je práca pre deti. Majú energiu a sú šikovní. Počuj, máš aj ty také dni ako ja, že sa cítiš starý?“ Partridge sa uškrnul. „V poslednom čase až pričasto.“ Došli na Columbus Circle. Vľavo bola hrozivá tma Centrálneho parku, kam sa v noci odvážilo iba málo Newyorčanov. Rovno pred nimi ležala Západná päťdesiata deviata ulica a za ňou bolo vidieť jasnejšie svetlá centra Manhattanu. Partridge a Jaeger opatrne prešli cez dopravnú tepnu a okolo nich sa mihali vozidlá.

„V našej branži sme obaja zažili veľa zmien,“ povedal Jaeger. „A dúfam, že pri troche šťastia ešte dajaké zažijeme.“ Partridge sa spýtal: „Čo nás podľa teba čaká?“

Jaeger sa zamyslel. „Najprv ti poviem, čo nás podľa mňa nečaká. Napriek nepriaznivým predpovediam televízne spravodajstvo nezanikne a ani sa veľmi nezmení. Na čelo sa možno dostane CNN; majú na to možnosti. Ale najdôležitejšie je, že ľudia všade na svete chcú byť informovaní, a to väčšmi než hocikedy v minulosti.“

„Zásluhou televízie.“

„Presne! Televízia je Guttenbergom a Caxtonom dvadsiateho storočia. Ba čo viac, napriek všetkým nedostatkom televízne spravodajstvo vzbudzuje v ľuďoch chuť dozvedieť sa viac. Preto majú noviny silnejšiu pozíciu, a tú nestratia.“

„Ale pochybujem, že nám to uznajú,“ povedal Partridge. „Uznať nemusia, ale venujú nám pozornosť. Don Hewitt zo CBS vyhlásil, že v *New York Times* majú štyrikrát viac ľudí na spravodajstvo z televízie ako z OSN. A mnohé z toho, čo napíšu, je priamo o nás – o televíznych správach, o nás, ktorí tu pracujeme, o tom, čo robíme. A keď to vezmeš z druhej strany,“ pokračoval Jaeger, „sám povedz, kedy sa vyskytlo niečo dostatočne dôležité v *New York Times*, aby sme o tom hovorili v televízii? A to platí aj o ostatnej tlači, takže si potom kladieš otázku, ktoré médium je dôležitejšie?“

Partridge sa zasmial. „Farbíš to trochu naružovo.“

„Vidíš, farbiť, farba!“ Jaeger sa chytil toho slova. „To je ďalšie, čo televízia zmenila. Noviny začínajú pripomínať televízne obrazovky – začali s tým USA Today. My dvaja, Harry, sa ešte dožijeme dňa, keď titulná strana *New York*

Times vyjde štvorfarebne. Vynúti si to verejnosť a staré šedivé Timesy budú musieť rešpektovať obrazovku.“

„Dnes večer si akýsi šovinistický,“ usmial sa Partridge. „A čo ešte predvídaš?“

„Zánik týždenníkov. Sú to dinosauri. Kým sa Time či Newsweek dostanú k čitateľom, mnohé z toho, čo prinášajú, je týždeň či desať dní staré, a koho dnes zaujímajú také predpotopné správy? A povráva sa, že podobnú otázku si kladú aj inzerenti.“

A pokračoval: „Takže napriek klamlivým dátumom na obálkach a efektným článkom skončia týždenníky rovnako ako Colliers. Look a Saturday Evening Post. Mimochodom, veľa mladých, ktorí dnes pracujú v spravodajstve, o nich nikdy nepočuli.“

Došli k hotelu ParkerMeridien na Západnej päťdesiatej siedmej, kde býval Jaeger. Partridge dával prednosť pohodlnejšiemu Intercontinentalu na Východnej štyridsiatej ôsmej.

„Sme pár starých ťažných koní, Harry,“ povedal Jaeger. „Tak teda ráno.“

Podali si ruky a rozlúčili sa.

O pol hodiny už ležal Partridge v posteli, obložený novinami, ktoré si kúpil cestou do hotela. Začal čítať, no zakrátko mu začali písmená skákať pred očami a noviny odložil. Prečíta si ich ráno spolu s čerstvými vydaniami, ktoré dostane s raňajkami.

Spánok však neprichádzal. Za posledných tridsaťšesť hodín sa prihodilo priveľa vecí. Mal ich plnú hlavu – kaleidoskop udalostí, nápadov, povinností a všetko pre-

miešané s myšlienkami na Jessiku, na minulosť, prítomnosť… oživené spomienky…

Kde je Jessica teraz? Mal Teddy pravdu s tým štyridsaťkilometrovým okruhom? Existuje šanca, že by on, Harryrytier, ako dajaký stredoveký bojovník v ligotavom brnení mohol viesť úspešnú križiacku výpravu a oslobodiť svoju bývalú lásku?

Dosť už! Myšlienky na Jessiku a ostatných si šetri na zajtra! Úporné si všetko vyháňal z hlavy, aby mohol oddychovať alebo aspoň myslieť na niečo iné.

A tak si celkom prirodzene spomenul na Gemmu… druhú veľkú lásku svojho života.

Včera počas letu z Toronta si pripomenul pamätný let v pápežovom lietadle Alitalia DC-10… tlačová sekcia a stretnutie s pápežom… Rozhodnutie nepoužiť pápežovu poznámku o „otrokoch“, za čo ho Gemma odmenila ružou… počiatok ich vášnivej lásky a zväzku…

Už sa nevyhýbal myšlienkam na Gemmu ako dosiaľ. Nadviazal v spomienkach tam, kde včera prestal.

Pápežova cesta po Strednej Amerike a Karibskej oblasti bola dlhá a namáhavá. Bola to jedna z najambicióznejších ciest, aké pápež podnikol. Navštívil osem krajín, a veta času strávili v lietadle, neraz v noci.

Od chvíle, ako sa spoznali, túžil Partridge spoznať Gemmu lepšie, ale spravodajské povinnosti mu zaberali takmer všetok čas. No čoraz väčšmi si uvedomovali jeden druhého, a keď niekedy počas letu Gemma nemala veľa práce, prišla si k nemu sadnúť. Zakrátko sa chytili za ruky a raz, kým odišla, sa k nemu naklonila a pobozkali sa.

Po tomto bozku jeho už beztak mocná túžba ešte vzrástla. Často sa zhovárali a ona mu postupne porozprávala o svojom živote. Gemma pochádzala z Toskánska. Narodila sa v malom horskom mestečku Vallombrosa neďaleko Florencie ako najmladšia z troch sestier. „Nie je to módne miesto, kam chodia bohatí, Harry caro, ale je veľmi krásne.“

Povedala mu, že Vallombrosa je rajom pre taliansku strednú vrstvu, ktorá tam chodí na celé leto. Kilometer odtiaľ je II Paradisino, kde kedysi žil John Milton, a podľa legendy tam našiel inšpiráciu pre Stratený raj.

Gemmin otec bol talentovaný výtvarník, ktorý dobre zarábal na reštaurovaní obrazov a fresiek; veľmi často pracoval vo Florencii. Jej matka bola učiteľka hudby. Hudba a umenie boli neoddeliteľnou súčasťou ich rodiny a Gemminho života.

V Alitalii začala pracovať pred tromi rokmi. „Chcela som vidieť svet. Inak som si to nemohla dovoliť.“

Partridge sa spýtal: „A videla si veľa?“

„Trocha. Nie toľko, ako by som chcela, a už ma pomaly unavuje stále robiť camereira del cielo.“

Zasmial sa. „Si oveľa viac ako čašníčka na nebi. Určite si sa spoznala s mnohými ľuďmi.“ Žiarlivo dodal: „S mnohými mužmi!“

Gemma mykla plecami. „S väčšinou by som sa nechcela stretnúť mimo lietadla.“

„Ale boli aj iní?“

Usmiala sa oslnivým milým úsmevom, ktorý jej tak pristal. „Nikoho som nemala tak rada ako teba.“

Povedala to prosto a Partridge, profesionálny skeptik, si položil otázku, či nie je naivný a hlúpy, že jej to verí. Potom si pomyslel: Prečo by som jej nemal veriť? Veď cítim presne to isté. Okrem Jessiky ani na mňa nezapôsobila žiadna žena tak ako Gemma.

Obidvaja mali pocit, že cesta ubieha priveľmi rýchlo. Ostávalo im tak málo času. Na konci cesty sa pravdepodobne rozídu a už sa nikdy neuvidia.

Azda z pocitu, že čas tak rýchlo letí, v jednu pamätnú noc, keď boli stlmené svetlá a väčšina ostatných spala, Gemma sa schúlila vedľa Partridgea a pod prikrývkou sa milovali. V stiesnenom priestore turistického trojsedadla by sa mali cítiť nepohodlne, no akosi sa tak necítili a pre Partridgea patril tento zážitok medzi najkrajšie v živote.

Hneď po milovaní – spontánne, so spomienkou, že Jessiku stratil pre svoju nerozhodnosť – šepol: „Gemma, chceš sa za mňa vydat?“

Šepla: „Och, amor mio, pravdaže chcem.“

Nasledujúca zastávka bola Panama. Partridge sa tichým hlasom vypytoval a robil plány, kým Gemma sa v polotme figliarsky usmievala a so všetkým súhlasila.

Za bieleho dňa pristáli na panamskom letisku Tacumen. Alitalia DC-10 prirolovala. Pápež vystúpil a pobozkal zem ako skúsený herec, ktorým kedysi bol. Zaostrilo sa naňho množstvo kamier. Nato sa začali zvyčajné formality.

Partridge sa pred pristátím pozhováral s vedúcim svojho štábu a ostatnými kolegami a poprosil ich, aby

urobili spravodajstvo bez neho. Slovný komentár neskôr napíše sám a pomôže im zostrihať pravidelný blok do Večerného spravodajstva. V Paname nemali letný čas, takže bola iba hodinu za New Yorkom. Času mali dosť.

Štáb CBA bol síce zvedavý, ale nikto sa na nič nepýtal. Partridge však vedel, že ich vzťah s Gemmou sotva unikol pozornosti.

Obrátil sa aj na reportéra *New York Times*, ktorým bol zhodou okolností Graham Broderick, a požiadal ho, či by mu z toho dňa neposkytol poznámky. Broderick spýtavo nadvihol obočie, ale pristal. Novinári to na podobných akciách robili často, lebo nikdy nevedeli, kedy budú sami potrebovať pomoc.

Keď ostatní vystúpili, Partridge sa držal v úzadí. Nemal potuchy, ako to vysvetlila Gemma svojmu šéfovi, ale prišla za Partridgeom a spoločne odišli z DC-10. Gemma, ešte vždy v uniforme Alitalie, začala vysvetľovať, že sa nemá ako prezliecť do iných šiat. No Partridge ju prerušil: „Milujem ťa takú, aká si.“

Obrátila sa k nemu s vážnym výrazom na tvári. „Je to pravda, Harry?“

Pomaly prikývol. „Je to pravda.“

Pozreli si do očí a oboch uspokojilo, čo v nich videli.

V letiskovej budove Gemmu na chvíľu opustil. Zašiel k informáciám pre turistov a uhrovitého mládenca sa spýtal na niekoľko vecí. Posmrkujúci mládenec mu povedal, že musí ísť so seňorou do Las Bóvedas, ktoré je v starom meste na Plaza de Francia. Tam nájde Juzgado Municipal.

Partridge a Gemma sa do starého mesta odviezli taxíkom. Vystúpili neďaleko vysokého obelisku, na ktorom bol kikiríkajúci kohút pripomínajúci francúzskych staviteľov prieplavu, medzi nimi slávneho Ferdinanda de Lessepsa.

Asi o dvadsať minút stáli uprostred starých múrov pred sudcom vo vyumelkovanej kancelárii, ktorá bola kedysi väzenskou celou. Tu sa Harry Partridge a Gemma Bacelliová zosobášili. Obrad trval päť minút, sudca, nedbanlivo zaodený do bavlnenej quayabery, podpísal Acta Matrimonial, čo stálo dvadsaťpäť dolárov, a Partridge zaplatil po dvadsať dolárov každému zo zapisovateľov, ktorí boli svedkami.

Ženícha a nevestu informovali, že ich obrad môžu registrovať, ale to vraj nie je potrebné, kým neprídu späť, aby sa rozviedli.

„Zaregistrujeme sa," vyhlásil Partridge, „ale vrátiť sa nevrátime." Na záver im sudca nepresvedčivo zaželal: „*Que vivan los novios!*" Bolo vidieť, že to hovorí často.

Partridge potom rozmýšľal, ako si to Gemma vyriešila so svojím náboženstvom, že bez váhania pristala na civilný sobáš. Narodila sa ako katolíčka a základné vzdelanie dostala, ako mu povedala, v škole Sacré Coeur. No zakaždým, keď sa na to spýtal, mykla plecami: „Boh to pochopí." Partridge si to vysvetlil typickou ľahostajnosťou mnohých Talianov k náboženstvu. Raz mu ktosi povedal, že Taliani sú presvedčení, že aj Boh je Talian.

Na palube pápežského lietadla sa správa o manželstve rozšírila – ako to vyjadril korešpondent londýnskych

Times, parafrázujúc Zjavenie – rýchlejšie ako štyri víchry zeme. V tlačovej sekcii sa po odlete z Panamy rozprúdila oslava s veľkým množstvom šampanského, alkoholu a kaviáru. Na oslave sa zúčastnili aj stewardi a ostatní členovia posádky, pokiaľ im to povinnosti dovolili. Gemma dostala na ten deň voľno. S blahoželaním prišiel aj kapitán Alitalie, ktorý na chvíľu odskočil z kokpitu.

Uprostred rozjarenosti a želaní všetkého najlepšieho Partridge vycítil, že viacerí majú vážne pochybnosti, či ich manželstvo vydrží, a medzi mužmi vybadal aj závisť.

Na oslavu však neprišiel nikto z duchovenstva. Bolo to pochopiteľné a Partridgea to neprekvapilo. Až do konca cesty si uvedomoval ich chlad a nesúhlas. Nikto nevedel, či o tom informovali aj pápeža, hoci novinári sa to všemožne usilovali zistiť. Tak či onak, pápež sa už v tlačovej sekcii neukázal.

V krátkom čase, ktorý mali pre seba, začali Partridge a Gemma plánovať spoločnú budúcnosť.

Obraz Gemmy v newyorskej hotelovej izbe… pomaly a smutne… bledol. Miesto minulosti zaujala prítomnosť. Ustatý Harry Partridge napokon zaspal.

10

Na základni únoscov v Hackensacku zazvonil v sobotu o pol ôsmej ráno telefón. Zdvihol ho Miguel. Hovor prevzal v malej miestnosti na prvom poschodí hlavnej budo-

vy, ktorú si vyhradil pre seba ako kanceláriu a zároveň spálňu.

Zo šiestich prenosných telefónov mali jeden vyhradený na osobitné hovory a jeho číslo poznali iba zasvätení. Tento telefón mal Miguel vždy poruke.

Volajúci telefonoval z verejného automatu, aby hovor nemohli vystopovať.

Miguel bol nervózny. Na tento telefonát netrpezlivo čakal už celú hodinu. Po prvom zazvonení zdvihol a povedal: „Sí?“

Volajúci sa prihlásil dohodnutým heslom: „*Tiempo?*“, na čo Miguel odvetil: „*Relámpago.*“

Dohovorenú mali ešte jednu odpoveď. Keby bola Miguelova odpoveď na otázku „počasie?“ znela „hromobitie“, a nie „blesky“, znamenalo by to, že z tých či iných dôvodov jeho skupina potrebuje dvadsaťštyrihodinový odklad. „Relámpago“ však znamenalo: „Sme pripravení. Stanovte miesto a čas.“

Nasledovala životne dôležitá informácia: „*Sombrero profundo sur* dvadsať sto.“

Sombrero znamenalo letisko Teterboro, vzdialené pol druhého kilometra, profundo sur južný okraj letiska. Slová dvadsať sto určovali čas – 2000 čiže, 20 hodín – keď majú byť unesení a ich sprievodcovia na palube lietadla značky Learjet 55 LR, registrovaného v Kolumbii, ktoré na nich bude čakať. Miguel vedel, že päťdesiatpäťka je väčší model s priestrannejším vnútrajškom ako známa dvadsiatka či tridsiatka. LR znamenalo Long Range – s veľkým doletom.

Miguel stručne potvrdil: „*Lo comprendo*,“ a rozhovor sa skončil.

Volal ďalší diplomat, tentoraz z Generálneho konzulátu Kolumbie v New Yorku; pôsobil ako spojka od Miguelovho príchodu do Spojených štátov. Peruánsky i kolumbijský diplomatický zbor bol plný zapredancov, či už prívržencov Svetlého chodníka alebo ľudí, ktorí boli na výplatnej listine Medellínskeho kartelu, a v niektorých prípadoch jedného i druhého, a svoju dvojitú úlohu hrali za veľké sumy, ktoré platili latinskoamerickí drogoví baróni.

Po tomto dôležitom telefonáte Miguel vyšiel von, aby informoval o odchode ostatných, hoci prípravy naň už boli v plnom prúde a každý člen gangu vedel, čo má robiť. S obeťami v rakvách poletia na palube Learjetu Miguel, Baudelio, Socorro a Rafael. Julio ostane v Spojených štátoch, opäť prevezme svoju predchádzajúcu totožnosť a opäť sa stane spiacim agentom Medellínskeho kartelu. Carlos a Luís opustia Spojené štáty nenápadne o niekoľko dní. Každý poletí do Kolumbie inou cestou.

Julio, Carlos a Luís však mali po odlete Learjetu ešte jednu povinnosť – rozviesť na rozličné miesta zvyšné autá a nechať ich tam.

Miguel dlho uvažoval, čo urobiť s hackensacským úkrytom. Pôvodne ho chcel celý vypáliť aj s vozidlami. Budovy boli staré a zhoreli by ako papier, najmä ak by ich poliali benzínom.

No požiar by vzbudil pozornosť, a keby ho vyšetrovali, mohli by v popole nájsť stopy. V istom zmysle by to už

bolo jedno, lebo všetci budú preč, ale priečilo sa zdravému rozumu uľahčovať situáciu americkým úradom. Nápad s požiarom nakoniec pustil z hlavy.

Keby jednoducho vyprázdnili budovu a odišli, možno by nikto týždne alebo mesiace neprišiel na to, že tu bola medzistanica únoscov. A možno by sa na to neprišlo nikdy. To by však znamenalo zbaviť sa áut – odviezť ich dostatočne daleko rozličnými smermi a nechať ich tak. Pravda, bolo to riskantné najmä pre šoférov, ale Miguel sa nazdával, že nie veľmi. Tak či onak, rozhodol sa práve pre túto alternatívu.

Najprv natrafil na Rafaela a povedal mu: „Odchádzame dnes o 19:40.“

Zavalitý údržbár a mechanik bol práve v budove, ktorú používali ako lakovňu. Iba čosi zašomral a prikývol. Zdalo sa, že ho väčšmi zaujíma skriňový GMC, ktorý deň predtým prestriekal. Z bieleho auta s nápisom SUPERBREAD sa stalo čierne s nápisom Pohrebné domy Velebnosť diskrétnymi zlatými písmenami na oboch stranách.

Túto zmenu prikázal Miguel. Spokojne povedal Rafaelovi: „*Bien hecho!* Škoda, že ho použijeme iba raz.“

Mohutný Rafael sa obrátil, zjavne potešený, na zjazvenej brutálnej tvári mal mierny úsmev. Čudné, pomyslel si Miguel, Rafael, ktorý vie byť pri akcii krutý a priam sa vyžíva v utrpení a zabíjaní, sa inokedy správa ako dieťa túžiace po pochvale.

Miguel ukázal na newjerseyskú značku na skriňovom aute: „To je nová?“

Rafael opäť prikývol. „Z poslednej várky. Ešte sme ich nepoužili a prehodil som aj ostatné.“

To znamenalo, že všetkých päť vozidiel malo teraz značky, ktoré si v Larchmonte počas sledovania nikto nemohol všimnúť, takže jazda bude bezpečnejšia.

Miguel sa pobral von, kde pri skupine stromov Julio a Luís kopali hlbokú jamu. Zem bola po včerajšom daždi vlhká a robota šla ťažko. Julio rýľom pretínal hrubé korene stromu, a keď zbadal Miguela, prestal pracovať, rukávom si utrel počernú spotenú tvár a zahrešil.

„*Pinche árbol!* Na hovno robota – pre hovädo, nie pre človeka.“

Miguel chcel už-už odvrknúť niečo vulgárne, ale ovládol sa. Nepekná jazva na Juliovej tvári očervenela, čo bola známka, že Julio je zle naladený a potrebuje si na niečom vyliať zlosť.

„Oddýchni si,“ povedal Miguel. „Máme čas. Odchádzame o 19:40.“

Bola by hlúposť povadiť sa v posledných hodinách. Okrem toho Miguel jamu potreboval. Zahrabú do nej prenosné telefóny a časť lekárskeho vybavenia, ktoré Baudelio už nebude potrebovať.

Zakopať telefóny nebolo ideálne riešenie a Miguel by ich bol najradšej hodil niekde do vody. V okolí bolo síce dosť vodných plôch, ale mohol by ich pri tom niekto vidieť – najmä keby to museli urobiť tak narýchlo.

Keď jamu zasypú, Julio a Luís na ňu nahrnú lístie, a tak neostane nijaká stopa, že tam niečo je.

Nato sa Miguel pobral za Carlosom, ktorý v ďalšej z oddelene stojacich budov pálil v železnej piecke papiere. Mladý a vzdelaný Carlos organizoval celomesačné sledovanie, robil záznamy, fotografoval návštevníkov, ktorí chodili k Sloanovcom, a teraz to všetko hádzal do ohňa.

Keď mu Miguel povedal, že večer odchádzajú, Carlos akoby si vydýchol. Mykol tenkými ústami a povedal: „*Que bueno!*“ Potom mu oči opäť stvrdli.

Miguel si uvedomoval, aké vypätie všetci prežili za posledných štyridsaťosem hodín. A predovšetkým Carlos, azda preto, že je taký mladý. No chvályhodne sa ovládal. Miguel bol presvedčený, že neuplynie veľa času a poveria ho dôležitejšími úlohami.

Vedľa piecky ležala hŕbka šatstva, ktoré vyzeralo ako Carlosove. Miguel, Carlos a Baudelio si na cestu oblečú tmavé obleky, lebo rátali s kontrolou úradov, pred ktorou budú vystupovať ako smútiaci pozostalí. Bola to súčasť podrobne premysleného príbehu. Ostatné veci nechajú tu.

Miguel ukázal na šatstvo. „Nepáľ to – priveľa dymu. Prezri vrecká, vyber z nich všetko a odpáraj všetky štítky. Potom ich daj do jamy.“ Ukázal na kopajúcich. „Povedz to aj im.“

„Dobre.“ Opäť sa sústredil na oheň a povedal: „Mali by sme mať kvety.“

„Kvety?“

„Na rakvu, ktorá pôjde pohrebným autom, a možno aj na ostatné dve. Smútiaca rodina by to urobila.“

Miguel zaváhal. Vedel, že Carlos má pravdu a sám si na to nezmysel, keď plánoval ich odchod z USA – z letiska Teterboro s medzipristátím v Opa Locke na Floride a odtiaľ priamo do Peru.

Pôvodne Miguel rátal s dvoma obeťami v bezvedomí. Z Hackensacku na Teterboro malo ísť pohrebné auto dva razy, lebo sa doň zmestila iba jedna rakva. Tri cesty s tromi rakvami by však znamenali priveľké riziko. Miguel preto vymyslel iný plán.

Jednu rakvu – tú určí Baudelio – prevezú na letisko v pohrebnom aute. Ostatné dve prevezú v prestriekanom skriňovom GMC Pohrebné domy Velebnosť.

Miguel vedel, že Leaijet 55 LR má nákladný vchod, ktorým ľahko naložia dve rakvy. Dostať tam tretiu bude trocha komplikované, ale Miguel bol presvedčený, že si poradia.

Miguel zvažoval Carlosov návrh. Kvety by ich vymyslenému príbehu dodali ešte väčšiu presvedčivosť. Na Teterbore budú musieť prejsť cez kontrolu letiskovej stráže. Tá bude pravdepodobne posilnená políciou, ktorá bude mať pohotovosť, a takmer s istotou možno rátať s tým, že sa ich budú pýtať na rakvy a ich obsah. Prežijú napínavé chvíle. Teterboro bude podľa Miguelovho názoru kľúčom k ich bezpečnému odchodu. V Opa Locke, kde opustia územie USA, nepredpokladal nijaké problémy.

Miguel sa rozhodol, že podstúpi menšie riziko, aby zažehnal väčšie, ktoré môže prísť neskôr. Prikývol. „Áno, kvety treba.“

„Zoberiem si jedno z áut,“ povedal Carlos. „Viem v Hackensacku o kvetinárstve. Budem opatrný.“

„Choď plymouthom.“ Bol prestriekaný na tmavomodro a mal nové, doteraz nepoužité číslo, ako povedal Rafael.

Miguel potom zašiel za Baudeliom. Našiel ho so Socorro na druhom poschodí hlavného domu vo veľkej miestnosti, ktorá už pripomínala nemocničnú izbu. Baudelio sám vyzeral ako pacient, pravú stranu tváre mal obviazanú a pod obväzom sa skrývala zašitá rana, ktorú mu spôsobila Jessika, keď divo šermovala skalpelom.

Baudelio bol vždy vycivený, bledý a na pohľad starší ako v skutočnosti, ale dnes to všetko bolo ešte výraznejšie. Tvár mal chorobne bledú a každý pohyb ho stál očividne veľa námahy. Napriek tomu pokračoval v prípravách na odchod, a keď mu Miguel povedal, že odchádzjaú o 19:40, Baudelio prikývol: „Budeme pripravení.“

Na Miguelovu otázku Baudelio odvetil, že jeden a pol dňa experimentoval s propofolom a zistil, akú dávku treba podať každému z troch unesených, aby ostali vymedzený čas v hlbokom bezvedomí. Bolo to potrebné na obdobie, keď bude každý z „pacientov“ sám, bez dozoru v zatvorenej rakve.

Uspokojivo prebiehala aj nútená hladovka unesených – v okamihu odchodu uplynie päťdesiatšesť hodín, čo nejedli. Nebudú teda zvracať a nič nevdýchnu do pľúc. No proti zaduseniu sa pre istotu zabezpečia, dodal Buadelio – každému zavedú do hrdla vzduchovú trubicu a telá uložia nabok. Dehydratácii organizmu zabránia infúzie.

Z priehľadných vreciek na stojanoch nad lôžkami prúdila každému z unesených do ruky glukóza.

Miguel sa mlčky zadíval na ich tri telá. Vyzerali pokojne, tváre vyrovnané. Žena má v sebe istú krásu, pomyslel si; ak sa neskôr naskytne príležitosť, môže mu poslúžiť aj sexuálne. Muž vyzerá dôstojne, ako oddychujúci starý vojak – noviny písali, že ním naozaj bol. Chlapec je cintľavý, tvár má pochudnutú, možno ho oslabilo nútené hladovanie, ale čo na tom, hlavne že ho do Peru dopraví živého, ako sľúbil Svetlému chodníku. Všetci traja boli bledí, trocha farby im ostalo iba na lícach, ale dýchali rovnomerne. Miguel sa spokojne obrátil.

Rakvy, do ktorých uložia Angusa, Jessiku a Nickyho krátko pred odchodom, ležali na podstavcoch. Miguel vedel, že do každej navŕtali niekoľko drobných otvorov, bol pri tom, keď ich Rafael pod Baudeliovým dozorom vŕtal. Sú takmer neviditeľné, ale bude nimi prúdiť čerstvý vzduch.

„Čo je to?“ Miguel ukázal na pohár plný akejsi kryštalickej látky.

„Granuly nátronového vápna,“ odvetil Baudelio. „Nasypeme ich dovnútra, aby absorbovali vydýchaný kysličník uhličitý. Vnútri bude aj kyslíková bomba ovládateľná zvonka.“

Miguel vedel, že ich čakajú ťažké hodiny, počas ktorých budú Baudeliove vedomosti a šikovnosť životne dôležité, a preto sa spýtal: „A čo ešte?“

Baudelio ukázal na Socorro. „Povedzte mu. Budete to robiť so mnou.“

Socorro až dosiaľ počúvala nezúčastnene, s nepreniknuteľnou tvárou – ako vždy. Miguel si ani teraz nebol načistom, nakoľko je celej veci oddaná, ale dnes ho rozptyľovalo jej provokatívne telo, zmyselné pohyby, neskrývaná sexualita. A Socorro akoby čítala jeho myšlienky, lebo keď prehovorila, v hlase mala nádych vyzývavosti.

„Keby si niektorý z nich potreboval cvrknúť, keď bude v bezvedomí, mohol by sa pohnúť a narobiť hluk. Pred zatvorením," Socorro ukázala na rakvy, „ich budeme cievkovať – zavedieme im trubice, chlapom do vtákov a žene do škatule. Entiendes?"

Miguel podráždene odvrkol: „Viem, čo je to cievkovanie." Už-už mal na jazyku, že jeho otec bol lekár, ale ovládol sa. Chvíľková slabosť, vplyv ženy, a takmer by bol prezradil detail z minulosti. To sa mu ešte nikdy nestalo.

Namiesto toho sa spýtal Socorro: „Keď bude treba, vieš plakať?"

Aj ona mala hrať smútiacu pozostalú.

„Sí."

Baudelio dodal s profesionálnou hrdosťou, ktorá uňho občas vyšla na povrch: „Dám jej pod spodné viečko zrnko čierneho korenia. Aj sebe. Slzy sú potom hojné a neprestanú, kým sa zrnko neodstráni." Pozrel na Miguela. „Urobím to aj vám, ak chcete."

„Uvidíme."

Baudelio dokončil výpočet opatrení. „A popri tom budú vo všetkých troch rakvách malé prístroje EKG, ktoré budú zaznamenávať dych a hĺbku omámenia. Mám prí-

pojku, ktorou ich budem môcť kontrolovať zvonka. A zvonka môžeme podávať aj propofol.“

Miguel si premietol ich rozhovor, a napriek prvotnej nedôvere bol spokojný – Baudelio sa vyzná vo svojom remesle. A Socorro takisto.

Teraz už išlo iba o to, aby prečkali deň. Hodiny sa vliekli nekonečne pomaly.

11

V ústredí CBA News sa v sobotu ešte ani dobre nezačala porada pátracej skupiny zvolaná na desiatu, keď ju náhle prerušili.

Harry Partridge, ktorý sedel za vrchstolom, otvoril diskusiu, keď sa ozval speakerfón – oznam zo spravodajskej sály. Všetci zmĺkli a počúvali.

„Tu Richardson, vydávajúci redaktor. Práve prišla táto správa z UPI… White Plains, New York – Pred niekoľkými minútami vybuchol mikrobus, ktorý podľa všetkého použili pri únose rodiny Crawforda Sloana. Najmenej tri osoby zahynuli, viacerí sú zranení. Mikrobus stál na parkovisku pri mestskom nákupnom stredisku a polícia už bola na ceste k nemu, aby ho preverila. Stalo sa to vo chvíľach, keď prichádzali v autách víkendoví kupujúci. Budova utrpela rozsiahle škody. Na mieste explózie sú hasiči, záchranné

jednotky a sanitky. Svedkovia to opisujú ako ‚zlý sen z Bejrútu‘.“

Stoličky v zasadačke sa začali odsúvať už uprostred správy. Všetci vstávali. Keď speakerfón zmĺkol, Partridge bol vonku prvý. Bežal do spravodajskej sály o poschodie nižšie, v pätách mal Ritu Abramsovú.

Sobotné predpoludnie prebieha v každej televíznej spravodajskej spoločnosti relatívne pokojne. Väčšina ľudí slúži od pondelka do piatku. Víkendovú službu má zopár ľudí, a hoci niekedy pracujú pod tlakom, vedia, že na pracovisku nie je najvyššie šéfstvo. Preto sú oblečení neformálne, prevládajú džínsy a muži chodia bez kravát…

Hlavná spravodajská sála CBA News bola tajuplne tichá, obsadená bola sotva tretina stolov a vydávajúci redaktor Orv Richardson riadil aj celý domáci blok. Richardson, mladý dychtivý chlapík so sviežou tvárou, prešiel nedávno do ústredia CBA News z oblastnej odbočky. Na jednej strane ho tešilo, že sa dnes ocitol vo vedúcej funkcii, ale pri dôležitej správe z White Plains trocha znervóznel. Nechcel nič pokaziť.

Preto si vydýchol, keď zbadal reportérske eso Harryho Partridgea a skúsenú vedúcu výrobného štábu Abramsovú, ktorí vbehli do spravodajskej sály a náhlili sa k nemu.

Partridge preletel očami správu UPI, potom si prečítal ďalšiu správu, ktorá sa zjavila na displeji počítača, a Rita

medzitým povedala Richardsonovi: „S tým by sa malo ísť hneď von. Kto má právomoc?“

„Mám číslo.“ Richardson so slúchadlom prichyteným plecom nazrel do poznámok a vyťukal domáce číslo viceprezidenta CBA News. Keď sa viceprezident ozval, Richardson mu vysvetlil situáciu a požiadal o súhlas prerušiť vysielanie mimoriadnou správou. Viceprezident hneď povedal: „Súhlasím! Choďte s tým von!“

Potom sa takmer navlas zopakovala situácia ako vo štvrtok, keď vysielali mimoriadnu správu o únose. Rozdiel bol iba v charaktere správy a v tom, že mimoriadne vysielanie zabezpečovali iní ľudia. Na moderátorskom kresle v pohotovostnom štúdiu sedel Harry Partridge, šéfsmenárkou bola Rita a na vysielacom pracovisku sedel iný režisér, ktorý rýchlo pribehol z inej časti budovy, keď počul oznam o White Plains.

CBA prerušila vysielanie štyri minúty po správe z UPI. Ostatné spoločnosti – na vysielacom pracovisku sledovali ich program na monitoroch – prerušili vlastné programy takmer súčasne s nimi.

Harry Partridge bol ako vždy pokojný a pôsobivý, vrcholne profesionálny. Nemal čas, aby si napísal text, a nemohol použiť ani čítacie zariadenie. Naučil sa naspamäť obsah agentúrnej správy a potom improvizoval.

Mimoriadne vysielanie trvalo dve minúty. Odzneli v ňom iba holé fakty a zopár podrobností. Zábery z miesta explózie dosiaľ nemali. Nad Partridgeovým plecom sa zjavovali fotografie Sloanovej rodiny, ich domu v Larchmonte a supermarketu Grand Union, kde došlo vo

štvrtok k únosu. Obšírnejšiu správu so zábermi z White Plains sľúbil Partridge divákom vo Večernom spravodajstve.

Len čo zhaslo červené svetlo na štúdiovej kamere, Partridge zdvihol telefón a zavolal Rite na vysielacom pracovisku. „Idem do White Plains. Zariadiš ostatné?“

„Už sa stalo. Idem aj ja, Iris a Minh. Iris urobí večerný blok. Ty môžeš urobiť zhrnutie a zvuk zostriháme potom. Vonku čaká auto so šoférom.“

Mesto White Plains malo dlhú históriu, ktorá siahala až do roku 1661, keď bolo táboriskom Indiánov kmeňa Siwanojov. Tí volali túto oblasť Quarropas – čo znamená biele pláne alebo biely balzam – podľa stromov, ktoré tam rástli. V osemnástom storočí to bolo dôležité banské centrum a križovatka ciest. Na neďalekom Chattertonovom kopci sa odohrala roku 1776 počas Americkej revolúcie bitka, po ktorej musel Washington ustúpiť, ale v tom istom roku schválil Provinciálny kongres vo White Plains Vyhlásenie nezávislosti a vytvorenie štátu New York. V živote tohto mesta boli aj iné miľníky, dobré i zlé, ale ani jeden neprekonal hrôzou a odpudivosťou explóziu, ktorú v mestskom nákupnom stredisku zosnovali Medellínsky kartel a Svetlý chodník.

Vysvitlo, že v reťazi udalostí bola istá zákonitosť.

Predvčerom večer si strážnik pri obchôdzke poznamenal čísla a značky vozidiel, ktoré tam ostali na noc, čo sa bežne robievalo ako opatrenie proti vodičom, ktorí by chceli klamať a tvrdiť, že stratili parkovací lístok a parkujú tam iba od rána.

Mikrobus nissan si všimli aj včera večer, ale na tom nebolo nič nezvyčajné. Vozidlá ostávali na parkovisku z rozličných dôvodov celý týždeň, ba aj dlhšie. No na druhý deň mal službu ostražitejší strážnik, ktorý si položil otázku, či to nie je ten nissan, ktorý hľadajú v súvislosti s únosom Sloanovcov.

Zapísal to do správy, a keď si ju správca budov ráno prečítal, ihneď zatelefonoval na miestnu políciu, ktorá ta poslala hliadkové auto. Podľa policajných záznamov to bolo o 9:50.

Správca však nevyčkal na príchod polície. Hneď sa vybral k mikrobusu s veľkým zväzkom kľúčov, ktoré zozbieral za dlhé roky. Bol hrdý na to, že by sa sotva našlo zamknuté auto, na ktoré by sa v jeho zbierke nenašiel kľúč.

To sa odohrávalo vo chvíľach, keď na parkovisko začali prichádzať autá víkendových kupujúcich.

Správca rýchlo našiel kľúč, ktorý sa hodil k mikrobusu, a otvoril dvere pri volante. To bolo posledné, čo urobil v niekoľkých posledných sekundách svojho života.

Ozvala sa detonácia – ktosi to potom opísal ako „päťdesiat hromov“, a nissan sa rozletel v oslnivej ohnivej guli. A spolu s ním aj kus budovy a niekoľko áut, našťastie prázdnych, ktoré stáli vedľa. Zvyšky vozidiel začali prudko horieť. Výbuch vytrhol kusisko stropu a podlahy a horiace autá sa cez tieto otvory začali prepadať dolu.

Účinky výbuchu sa neobmedzili iba na budovu parkoviska. Značné škody utrpelo aj nákupné stredisko a v celom okolí vyleteli obloky a sklené dvere. Úlomky,

ktoré výbuch vymrštil dohora, dopadali na priľahlé ulice, na ľudí a autá.

Nastal všeobecný šok. Keď utíchol hluk, rozhostilo sa ticho, ktoré rušil iba sykot plameňov a zvuk padajúcich predmetov. Potom sa začal ozývať nárek, nesúvislé výkriky a nadávky, hysterické prosby o pomoc, nezrozumiteľné rozkazy a krátko nato sirény, ktoré sa blížili zo všetkých strán.

Napokon sa zdalo takmer neuveriteľné, že počet obetí na ľudských životoch nebol väčší. Okrem správcu zahynuli onedlho ešte dvaja ľudia. Štyria ďalší boli ťažko zranení a zmietali sa medzi životom a smrťou. Dvadsaťdva ľudí, z toho asi päť detí, utrpelo ľahšie zranenia a boli hospitalizovaní. Prirovnanie k Bejrútu nebolo neprimerané.

Neskôr vznikla polemika, či by bolo došlo k výbuchu, keby bol správca počkal na políciu. Polícia tvrdila, že nie. Vraj by zavolali FBI a jej experti by boli mikrobus preskúmali, výbušninu objavili a zneškodnili. No iní boli v tejto otázke skeptickí, vraveli, že policajti by boli mikrobus otvorili buď sami, alebo správcovými kľúčmi. Tak či onak, bola to už zbytočná polemika a po čase utíchla.

Jedno však bolo očividné. Nissan naozaj použili pred dvoma dňami na únos Sloanovej rodiny. Blízkosť Larchmontu, záznam, že mikrobus stál na parkovisku už vo štvrtok, a fakt, že bol nastražený, to všetko svedčilo v prospech tohto predpokladu. A takisto číslo. Overili ho v registrácii motorových vozidiel a ukázalo sa, že patrí oldsmobilu sedan z roku 1983. Meno majiteľa, adresa

a údaje v poisťovni boli však falošné; registračné a poistné poplatky boli uhradené v hotovosti, takže totožnosť platiteľa sa nedala zistiť.

To znamenalo, že oldsmobile zmizol, pravdepodobne na cintoríne áut, ale jeho číslo sa ďalej evidovalo a nakoniec sa použilo na nezákonné účely. Tak sa stalo, že číslo na nissane bolo falošné, ale nenachádzalo sa na „horúcom“ zozname polície.

Vznikla ešte jedna otázka – svedok z Larchmontu totiž vyhlásil, že nissan mal newjerseyské číslo, kým číslo nissanu na parkovisku vo White Plains bolo newyorské. No ako povedali vyšetrovatelia, zločinci bežne menia čísla hneď po zločine.

Policajný náčelník z White Plains vyslovil názor, pri ktorom všetkých zamrazilo: „Je to očividne robota bezohľadných teroristov.“

Keď sa ho na základe toho reportéri spýtali, či Sloanovcov uniesli zahraniční teroristi, odvetil: „Nestalo sa to síce v mojom obvode, ale povedal by som, že áno.“

„Sústreďme sa vo večerných správach na teóriu, že ide o zahraničných teroristov,“ povedal Harry Partridge Rite a Iris Everlyovej, keď sa dozvedel o výroku policajného náčelníka.

Stáb CBA News prišiel na miesto explózie pred niekoľkými minútami dvoma autami – filmový štáb džípom Wagoneer a Partridge, Rita, Iris a Teddy Cooper chevroletom, ktorý viedol kuriér CBA News. Štyridsať kilometrov z centra Manhattanu prekonali za riskantných tridsať minút. Veľkú skupinu novinárov na mieste katastrofy

a narastajúci dav divákov začala polícia usmerňovať za zátarasy. Minh Van Canh a zvukár Ken O'Hara už nakrúcali obraz a ruchy zničenej budovy, ranených, ktorých odnášali, a hromady zdeformovaných, zničených áut, z ktorých podaktoré ešte horeli. Prišli včas aj na improvizovanú tlačovú konferenciu, na ktorej nahrali výrok policajného náčelníka.

Keď si Partridge urobil celkový obraz o situácii, zavolal Minha a O'Haru a pustil sa do rozhovorov so svedkami výbuchu a so záchranármi. Rozhovory mohli urobiť aj filmári sami alebo v spolupráci s vedúcim výrobného štábu. Partridgeovi to však dodávalo pocit zaangažovanosti, pocit, že je v akcii, že prvý raz priamo na mieste ohmatáva situáciu.

Ohmatať si reportáž naživo bolo pre korešpondenta psychologicky veľmi dôležité, nech bol čo ako informovaný o celom pozadí. Partridge pracoval na únose Sloanovcov už celých štyridsaťdva hodín, ale až dosiaľ sa nedostal do priameho kontaktu s udalosťami. V určitých chvíľach sa cítil ako v klietke, keď mal pred sebou iba stôl, telefón a displej počítača, ktoré ho spájali s realitou. Príchod do White Plains, hoci za tragických okolností, túto potrebu naplnil. Vedel, že aj Rita má rovnaké pocity.

Keď si na ňu pomyslel, hneď ju vyhľadal a spýtal sa: „Spojil sa už niekto s Crawfom?"

„Práve som mu telefonovala domov," povedala. „Chystal sa sem, ale prosila som ho, aby nechodil. Po prvé, hneď by sa ho zmocnil dav. A po druhé, rozrušilo by ho, keby videl, čoho sú tie svine schopné."

„Uvidí zábery.“

„Chce ich vidieť. Počká nás v budove a Les takisto. Toto sme už nakrútili.“ Rita držala v ruke niekoľko kaziet. „Myslím, že my dvaja by sme už mali ísť. Iris a Minh ešte môžu ostať.“ Partridge prikývol. „Dobre, ale ešte chvíľu počkaj.“ Boli na treťom podlaží parkoviska. Nechal Ritu a odišiel do nepoškodeného kúta, kde nikto nebol. Otváral sa odtiaľ výhľad na White Plains. Život v meste sa nezastavil. V diaľke bolo vidieť diaľnicu do Nového Anglicka a za ňou sa dvíhali zelené kopce Westchesteru – všetko normálne scenérie kontrastujúce so spúšťou, ktorú mal za chrbtom.

Potreboval sa na chvíľu vzdialiť z toho chaosu, v pokoji porozmýšľať a odpovedať si na mučivú otázku: zaviazal sa, že vypátra a možno oslobodí Jessiku, jej syna a Crawfordovho otca, ale existuje dajaká nádej… čo len nepatrná… že by mohol mať úspech? Partridge sa v tej chvíli obával, že nie.

To, čo sa tu dnes stalo, pohľad na to, čoho sú schopní jeho protivníci, odoberalo sily. Vznikali ďalšie otázky: Možno sa pustiť za pasy s takou bezcitnosťou? Dnes sa viacmenej potvrdila súvislosť s teroristami, a otázka znie, či sú civilizované sily schopné vypátrať a prejsť cez rozum takému zlovestnému protivníkovi? A keby aj náhodou odpoveď znela áno, nie je napriek počiatočnému optimizmu v CBA naivné domnievať sa, že neozbrojená skupina novinárov môže pochodiť tam, kde tak často zlyhala polícia, vláda, výzvedné jednotky a vojsko?

Pokiaľ išlo oňho osobne, uvažoval Partridge, nie je to čestný boj, ktorý ho vzrušoval a zrýchľoval mu pulz, či už je to zvrátené alebo nie. Toto je čosi zákerné, špinavé, nepriateľ je neznámy, obete nevinné. Boj, z ktorého sa obracia žalúdok…

No osobné pocity nabok. Z pragmatických dôvodov by azda mal prísť s návrhom, aby CBA upustila od aktívnej účasti, a zasadiť sa o návrat k bežným spravodajským povinnostiam – a keby nemal úspech, nechať sa niekým vystriedať.

Vycítil za sebou pohyb. Obzrel sa a zbadal Ritu. Spýtala sa: „Môžem ti dajako pomôcť?“

„Nikdy v minulosti sme neboli v takejto situácii. Teraz je dôležitejšie to, čo urobíme, než to, čo odvysielame.“

„Viem,“ povedala. „Uvažoval si, či sa nemáme vzdať a zbaviť sa toho bremena, však?“

Rita ho svojou vnímavosťou prekvapila už v minulosti. Prikývol. „Áno.“

„Nerob to, Harry,“ povedala. „Nevzdávaj sa! Lebo ak sa vzdáš ty, nemáme nikoho iného, kto by sa ti aspoň spolovice vyrovnal.“

12

Partridge, Rita a Teddy Cooper sa vracali do Manhattanu v jednom aute – oveľa pomalšie ako pri hektickej

jazde do White Plains. Partridge sedel vpredu pri šoférovi a Rita s Teddym vzadu.

Cooper, ktorý sa až v poslednej chvíli rozhodol, že pôjde do White Plains, sa tam držal v úzadí a pozoroval; akoby ho niečo zaujalo, akoby sa sústreďoval na dajaký problém, a to trvalo až doteraz. Ani Partridgeovi a Rite nebolo sprvu do reči. Predpoludňajší zážitok ich oboch vydesil. V zámorí boli veľa ráz svedkami teroristických útokov, ale prítomnosť terorizmu na americkej pôde bola pre nich traumatickým zážitkom. Akoby sem zrazu vtrhlo barbarské šialenstvo a otrávilo prostredie, ktoré síce nebolo pokojné, ale predsa len malo rozumný základ. Tušili, že erózia tohto základu, ktorá sa dnes začala, bude rozsiahla a možno nenapraviteľná.

Partridge sa po chvíli obrátil dozadu k Rite a Cooperovi a povedal: „Angličania boli presvedčení, že terorizmus k nim neprenikne, ale prenikol. U nás si mnohí mysleli to isté.“

„Od začiatku sa mýlili,“ povedala Rita. „Bolo to nevyhnutné, otázka znela iba kedy, nie či.“

Obaja boli viacmenej presvedčení – a potvrdil to náčelník polície vo White Plains – že únos Sloanovcov majú na svedomí cudzí teroristi.

„Kto to, dočerta, môže byť?“ Partridge si udrel päsťou do dlane. „Na to sa musíme sústrediť. Kto?“

Rite bolo jasné, že Harry sa už nechce vzdať vedenia pátracej skupiny. Odvetila: „Najlogickejší je Stredný východ – Irán, Libanon, Líbya… náboženské zoskupenia:

Hizballáth, Amál, Šiíti, islamský Džihád, FARL, OOP, môžeš si vybrať.“

„I ja som uvažoval týmto smerom,“ ozval sa Partridge. „Potom som si položil logickú otázku: Prečo by to robili? Prečo by sa namáhali siahať tak ďaleko, prečo by riskovali tu u nás, keď majú toľko dostupných cieľov blízko k domovu?“

„Možno, aby zapôsobili. Možno chcú presvedčiť ‚veľkého Satana‘, že nikde nie je v bezpečí.“

Partridge pomaly prikývol. „Možno máš pravdu.“ Pozrel na Coopera. „Teddy, čo povieš na IRA?“

Teddy sa vytrhol zo zadumania. „Sotva. IRA sú lotri schopní všetkého, ale nie v Amerike, lebo sa ešte nájde dosť idiotských írskych Američanov, ktorí ich kŕmia peniazmi. Keby niečo začali v Amerike, vyschol by im tu finančný prameň.“

„Máš nejaký iný nápad?“

„Súhlasím s tebou, Harry, pokiaľ ide o Stredný východ – prečo by to robili tak ďaleko. Možno by si mal hľadať na juhu.“

„Južná Amerika,“ povedala Rita. „To by bolo logické. Najpravdepodobnejšia je Nikaragua, Honduras alebo Mexiko, a možno aj Kolumbia.“

Ďalej teoretizovali, ale nedospeli k nijakému záveru. Zrazu Partridge povedal Teddymu: „Viem, že sa ti v mozgu čosi rodí. Nechceš nám povedať, čo?“

„Ale poviem,“ prisvedčil zadumane Cooper. „Oni už odišli z USA.“

„Únoscovia?“

Teddy prikývol. „A vzali so sebou rodinu pána S. To, čo sa stalo dnes ráno," kývol hlavou k White Plains, „je ako podpis. Aby sme vedeli, čo sú to za ľudia, akí sú bezohľadní. Je to výstraha do budúcnosti pre každého, kto s nimi bude mať do činenia."

„Ak ti dobre rozumiem," povedal Partridge, „chceš povedať, že odhadli, ako dlho bude trvať, kým objavíme mikrobus a naplánovali si to tak, aby vyletel do povetria až po ich odchode?"

„Správne."

Partridge namietol: „Lenže to sú iba tvoje dohady. Môžeš sa mýliť." Cooper zavrtel hlavou. „Je to niečo viac – sú to, povedzme, inteligentné dohady. Ktoré sú podľa všetkého správne."

Rita sa spýtala: „Ak je to pravda, čo z toho vyplýva?"

„Vyplýva z toho," povedal Cooper, „že sa musíme rozhodnúť, či máme vyvíjať veľké a nákladné úsilie, aby sme našli ich úkryt, ktorý už bude prázdny, keď ho nájdeme."

„Prečo by sme sa mali o to usilovať, keď, ako vravíte, vtáčkovia už odleteli?"

„Preto, čo včera povedal Harry – každý zanecháva stopy. Nech boli čo ako opatrní, zanechajú ich aj oni."

Ich auto sa blížilo k Manhattanu. Boli na diaľnici majora Deegana, pred sebou mali most na Tretej avenue a šofér v hustnúcej premávke spomalil. Partridge sa zadíval von, ujasnil si svoje stanovisko a opäť sa obrátil k Teddymu a Rite.

„Včera večer si vravel,“ pripomenul Cooperovi, „že sa pokúsiš prísť na to, ako lokalizovať ich základňu. To veľké a nákladné úsilie s tým súvisí?“

„Áno. A bolo by to aj dosť neisté.“

„Ale aj tak by sme to radi počuli.“ povedala Rita.

Cooper nazrel do zápisníka a začal: „Najprv som si položil otázku, aký charakter by malo mať miesto, ktoré gang potrebuje na všetko, čo sme spomenuli včera – zaparkovať najmenej päť áut, aby ich nebolo vidieť, zriadiť lakovňu, aby ich mohli prestriekavať, a ďalej dostatok priestoru na bývanie, spanie a stravovanie štyroch ľudí, a možno i viacerých. Potrebujú skladovací priestor a miesto, kde by mohli zatvoriť troch Sloanovcov a ešte nejakú kanceláriu alebo také niečo – pre operáciu takého rozsahu je to nevyhnutné. Z toho je jasné, že to nebude niečo malé, najmä nie obyčajný dom s kopou susedov okolo, ktorí by videli, čo robia.“

„Sedí,“ súhlasil Partridge. „Potiaľto to beriem.“

„Teda aké miesto?“ pokračoval Cooper. „Ja to vidím tak, že najpravdepodobnejšie malá továreň mimo prevádzky, prázdny sklad alebo veľký dom s oddelene stojacimi budovami. Jedno, druhé či tretie, ale bude to musieť byť na takom mieste, kde nechodí veľa ľudí – izolované, osamelé – a ako sme sa už zhodli, nemalo by to byť viac ako štyridsať kilometrov od Larchmontu.“

„Vy sám ste sa zhodli,“ poznamenala Rita. „My ostatní sme nenamietali, lebo nám predbežne nič lepšie neprišlo na um.“

„Problém je v tom," ozval sa Partridge, „že aj v štyridsaťkilometrovom okruhu môže byť takých miest dvadsaťtisíc."

Cooper pokrútil hlavou. „Toľko nie. Včera po večeri sme ešte debatovali a dospeli k záveru, že jeden až tritisíc, ak berieme do úvahy, že to musí byť osamelé miesto."

„Tak dobre, tisíc až tritisíc, ale ako, dočerta, nájdeme práve to, ktoré hľadáme?"

„Už som povedal, že to bude neistý podnik, ale spôsob sa nájsť môže."

Partridge s Ritou počúvali a Cooper rozvíjal svoj plán.

„Na začiatok uvažujme takto: Keď sem únoscovia prišli, jedno odkiaľ, ich prvoradou úlohou bolo zriadiť si základňu neďaleko Larchmontu – nie však priveľmi blízko, ale to sme si už povedali. Ako budú postupovať? Najprv si vyberú oblasť. Potom urobia to, čo by urobil každý najmä vtedy, keď nemá dosť času – prezrú si noviny s inzerátmi nehnuteľností. Pravdaže, istotu nemáme, ale mohli postupovať aj takto."

„A čo ak im pomáhal niekto priamo na mieste a základňu už mali pripravenú?" povedal Partridge.

Cooper vzdychol. „Stopercentná pravda! Lenže čo – máme iba možnosti, a vychádzaš z tých, ktoré máš poruke."

„Takže som advocatus diaboli, Teddy. Pokračuj."

„Ideme teda ďalej… Naším najbližším krokom by malo byť, že si prezrieme inzeráty na nehnuteľnosti vo všetkých novinách, oblastných i miestnych, ktoré vyšli v posledných troch mesiacoch v štyridsaťkilometrovom

okruhu od Larchmontu. Treba sa pritom sústrediť na istý typ inzerátov – na taký druh budov, o ktorom sme práve hovorili – a najmä na inzeráty, ktoré sa opakovali istý čas a potom náhle prestali.“

Rita vzdychla. „Máte vôbec predstavu, koľko novín, denníkov a týždenníkov a koľko ľudí…“

Partridge ju prerušil: „Presne na to myslím i ja, ale nech to dopovie.“

Cooper mykol plecami. „Či viem, koľko je novín? Nie, presne nie, ale pekelne veľa. Ale najmeme si ľudí – mladých ľudí, ktorým to myslí – a tí to obehajú a preveria. Dozvedel som sa, že existuje kniha…“ Cooper sa odmlčal a nazrel do poznámok, Medzinárodná ročenka vydavateľov a nakladateľov, v ktorej sú všetky noviny, veľké i malé. Tým začneme. Potom pôjdeme do knižníc, ktoré archivujú noviny, niektoré na mikrofilmoch. V niektorých prípadoch pôjdeme priamo do redakcií a požiadame, aby nám ukázali staršie čísla. Vyžiada si to veľa ľudí a trpezlivosti, ale musíme to urobiť rýchlo, kým stopa nevychladne.“

Partridge povedal: „A myslíš, že trojmesačné inzeráty postačia…“

„Pozri, vieme, že títo ľudia sliedili po Sloanovcoch asi mesiac, a môžeš sa staviť, že keď začali, základňu už mali zariadenú. Tri mesiace sú teda zdravý predpoklad.“

„A čo ak nájdeme inzerát, ktorý sedí na hľadané miesto?“

„Bude ich asi dosť,“ povedal Cooper. „Roztriedime ich podľa priorít a ľudia, ktorých sme najali na prezeranie

novín, ich preveria. Najprv tak, že sa spoja s inzerentmi a povypytujú sa ich. Podľa odpovedí sa potom rozhodneme, ktoré miesta si pozrieme.“ Cooper mykol plecom. „Väčšinou z toho nič nebude, ale niektoré by mohli niečo priniesť. Ja sám by som sa na tom zúčastnil.“

Rozhostilo sa ticho, v ktorom Partridge s Ritou rozmýšľali o tom, čo práve odznelo.

Partridge prišiel so svojím názorom prvý. „Klobúk dolu, Teddy, nápad je to originálny, ale sám vravíš, že je to neistý podnik, a to máš teda pravdu. Vrcholne neistý. Nevidím ani najmenšiu záruku úspechu.“

„Úprimne povediac,“ pridala sa Rita, „podľa mňa je to nemožné. Po prvé preto, že novín je strašné množstvo – nespočetné! A po druhé, pomoc, ktorú by sme potrebovali, bude stáť majetok.“

„A nevyplatilo by sa to za cenu, že zachránime rodinu pána S.?“ namietol Cooper.

„Vyplatilo, jasné. Lenže to, čo navrhujete, ich nezachráni. Prinajlepšom získame niektoré informácie, ale ani to nie je isté.“

„Tak či onak,“ zakončil Partridge, „tu o tom nerozhodneme. Konečné slovo bude mať Les Chippingham, lebo ide o peniaze. Ešte dnes sa s ním stretneme, Teddy, a ty mu svoj nápad môžeš predostrieť.“

Dve a pol minútový blok z White Plains, ktorý zostavila Iris Everlyová do sobotného Večerného spravodajstva, bol dramatický, šokujúci, a ako sa hovorilo v televíznom žargóne, obrazovo hutný. Minh Van Canh opäť pracoval s kamerou tvorivo. Iris vytvorila so strihačom Bobom

Watsonom malé majstrovské dielo televízneho spravodajstva.

Začali v malej strižní, kam Iris s Partridgeom prišli za Watsonom. Strižní bolo pol tucta, jedna vedľa druhej, a s blížiacim sa začiatkom vysielania boli v plnej permanencii. Pustili si všetky nakrútené kazety a Iris si poznačila, čo je na ktorej. Na poslednej páske, ktorú určite zaradia, bol príchod agentov FBI na miesto výbuchu vo White Plains. Na otázku, či sa už únoscovia ohlásili, ukázal jeden z agentov s pochmúrnou tvárou okolo seba a povedal: „Iba týmto."

Na ostatných páskach boli zábery z miesta katastrofy a Partridgeove rozhovory.

Keď si všetko pozreli, Iris povedala: „Myslím, že by sme mali začať s horiacimi autami, ukázať poškodené podlažia parkoviska a potom prestrih mŕtvych a ranených, ako ich odnášajú." Partridge súhlasil a po krátkej diskusii stanovili všeobecnú osnovu.

Potom, ešte vždy v strižní, nahral Partridge komentár, ktorý zmontujú s obrazom. Vzal narýchlo naklepaný text a začal čítať: „Dnes sa barbarským spôsobom rozptýlili aj posledné pochybnosti o tom, či Sloanovú rodinu uniesli teroristi…"

Partridgeova účasť na Večernom spravodajstve bude mať iný charakter ako vo štvrtok, keď moderoval sám, a v piatok, keď moderoval spolu s Crawfordom Sloanom. Dnes bude vo svojej zvyčajnej úlohe reportéra, pretože sobotné vydanie Večerného spravodajstva pravidelne moderovala Teresa Toyová, očarujúca a populárna Ame-

ričanka čínskeho pôvodu. Teresa prediskutovala s Partridgeom a Iris celkovú líniu spravodajstva a ostatné nechala múdro na nich, lebo vedela, že sú to špičkoví profesionáli.

Keď Partridge nahral komentár, pobral sa za inými povinnosťami. Iris s Watsonom ešte tri hodiny starostlivo mixovali, aby spravodajský blok dostal vybrúsenú hladkú tvár. Bola to práca, o ktorej drvivá väčšina divákov nevedela.

Bob Watson vôbec nevyzeral na človeka, ktorý je schopný tak akurátne a trpezlivo pracovať, ako treba pri mixovaní. Bol nízky, územčistý, pripomínal opicu, mal hrubé prsty. Hoci sa holil každé ráno, popoludní už vyzeral, akoby mal trojdňové strnisko. A fajčil jednu za druhou hrubé páchnuce cigary, na ktoré sa večne ponosovali všetci jeho kolegovia. Watson sa však bránil: „Ak nefajčím, nemyslí mi to a výsledok je nanič.“ Smenári ako Iris Watsonovi toto fajčenie odpúšťali kvôli jeho zručnosti.

Mixovanie zvuku a obrazu televízneho spravodajstva sa robilo v ústredí, v odbočkách po celom svete a niekedy priamo na mieste reportáže. V správach, ktoré sa každodenne vysielali, bol zastúpený jeden, druhý i tretí spôsob.

Watson s drobnou a húževnatou Iris sedeli pred štandardným vybavením každého televízneho strihača – pred dvoma technicky zložitými videorekordérmi s presnými prístrojmi, ktoré merali dĺžku pásky a všeličo iné. Na videorekordéry bol napojený rad monitorov a reproduktorov zoradených hore. Strihač mal vedľa seba

a za sebou stojany s množstvom kaziet od vlastných kameramanov, z dokumentácie a od sesterských staníc.

Cieľom bolo prehrať na finálnu pásku v ľavom videorekordéri fragmenty scén a zvuku z množstva ostatných pások, ktoré si prehrávali, vracali a znova prehrávali na pravom videorekordéri. Preniesť scénu, ktorá zriedkavo trvala dlhšie než tri sekundy, z pravej pásky na finálnu, si vyžadovalo umelecký a novinársky cit, nekonečnú trpezlivosť a hodinársku zručnosť. Do vysielania nakoniec pôjde finálna páska.

Watson začal mixovať úvodnú sekvenciu, na ktorej sa už dohodli – horiace autá a poškodenú budovu. Rýchlo, ako triedič pošty, vyberal kazety zo stojanov. Jednu zasunul do pravého videorekordéra a rýchlym posuvom vpred našiel potrebnú scénu. Nebol s ňou však spokojný, a preto zapol spätný posuv, púšťal pásku vpred a vzad, zastal na inom zábere a vrátil sa k prvému. „Nie," zašomral, „kdesi tu máme kompletný záber z druhej strany, a ten je lepší." Prehodil kazety, pustil si druhú, aj tú odložil, a pustil tretiu, až napokon našiel, čo hľadal. „Mali by sme začať s týmto a na záver sa vrátiť k prvému."

Iris súhlasila a Watson prehral obraz a zvuk na finálnu pásku. S prvými dvoma pokusmi nebol spokojný, vymazal ich a uspokojil ho až tretí pokus.

Iris po chvíli povedala: „Pozrime si ten reklamný záber nissanu." Pustili si ho už druhý raz; nový, ligotavý mikrobus nissan na ňom stál v slnkom zaliatej vidieckej uličke. „Idylické," skomentovala to Iris. „Čo povieš, použijeme to,

a potom urobíme prestrih na trosky, ktoré ostali z takého istého auta po explózii?“

„To zaberie.“ Watsonovi sa po niekoľkých pokusoch podarilo obidva zábery skombinovať. Účinok bol šokujúci.

„Nádherné,“ zamrmlala Iris.

„Nie si taká sprostá, ako vyzeráš, kočka.“ Watson vzal cigaru a vyfúkol mračno dymu.

Sem a ta lietali nápady, slová. Spolupráca smenára a strihača sa často prirovnáva k dvojspevu. A často ním aj je.

Pri mixáži a strihaní sa ponúkali nekonečné možnosti na diskreditáciu ľudí a skreslenie situácie. Človeka bolo možné vytrhnúť z kontextu. Napríklad politika či kandidáta na nejakú funkciu mohli ukázať, ako sa smeje pri pohľade na ľudí bez prístrešia, kým v skutočnosti plakal, a smial sa predtým, keď videl niečo iné. Trikom, ktorý sa nazýva „kĺzavý zvuk“, mohli zmixovať reč a ruchy s iným obrazom a o tejto zmene vedeli iba strihač a smenár. Keď mali také niečo za lubom, reportéra, ak bol náhodou v strižni, požiadali, aby odišiel. Reportér si domyslel, čo sa chystá, ale radšej o tom nechcel vedieť.

Oficiálne sa takéto praktiky odsudzovali, ale televízne spoločnosti ich občas používali.

Iris sa raz spýtala Boba Watsona, či ho politické názory – bolo o ňom známe, že je zapálený socialista – ovplyvňujú pri mixovaní. Odvetil: „Samozrejme, v čase volieb, keď si myslím, že to prejde. Nie je ťažké docieliť,

aby niekto vyzeral dobre, zle alebo vyslovene smiešne, ak s tým smenár súhlasí.“

„Ale so mnou to nikdy neskúšaj, lebo budeš mať problémy,“ naježila sa Iris.

Watson jej výsmešne zasalutoval.

Pokračovali v práci a Iris navrhla: „Tento záber skús trocha spomalene.“

„Je to lepšie – boha, ten somár sprostý.“ Na zábere sa zjavila hlava fotoreportéra a pokazila ho. Medzi fotoreportérmi z novín a filmovými štábmi televízie zúril ustavičný boj.

Na jednom mieste sa obraz na finálnej páske nezhodoval so zvukom. Watson povedal: „Harry musí trocha zmeniť text.“

„Zmení, ale najprv to dokončíme.“

Watsona rozčuľovalo, že má na jeden záber len tri sekundy. „V britských televíznych správach majú päť sekúnd. Tak môžeš navodiť atmosféru a zvuk ti pomáha. Vieš o tom, že u Britov prichádza prah pozornosti neskôr ako u nás?“

„Počula som.“

„Keď u nás použiješ častejšie päť sekúnd, dvadsať miliónov tupcov otrávene prepína kanál.“

Urobili si krátku prestávku na kávu. Watson si pripálil novú cigaru a Iris sa ho spýtala: „Ako si sa k tomu vôbec dostal?“

Watson sa zasmial. „Keby som ti povedal, neuveríš.“

„Len to skús.“

„Býval som v Miami a robil som nočného zriadenca v miestnej televíznej stanici. Taký mladý chlapík, ktorý mával nočné služby, videl, že ma to zaujíma a ukázal mi, ako sa pracuje s mixážnymi strojmi. To bolo ešte v časoch, keď sa používal film, nie páska. Potom som robil ako strhaný, aby som mal upratovanie čo najskôr z krku. Okolo tretej či štvrtej ráno som už sedel v strižni, zbúchaval som útržky, ktoré včera nepoužili, a robil som reportáže. Zakrátko som bol celkom dobrý.“

„A ďalej?“

„Raz došlo v Miami k rasovým demonštráciám, to ešte vtedy, keď som bol zriadenec. Bolo to v noci. Všetko bolo hore nohami a Liberty City, černošská štvrť, horela. Televízna stanica, kde som robil, zvolala všetkých ľudí, ale niektorí nemohli prísť. Zhodou okolností chýbal aj strihač a zúfalo ho potrebovali.“

„Tak si sa prihlásil,“ povedala Iris.

„Sprvu ani reči, neverili, že to viem. No potom už nemali na výber, tak vraj nech skúsim. Mixoval som a hneď to šlo do vysielania. Niečo z toho poslali do siete. Sieť to vysielala celý nasledujúci deň. Robil som to desať hodín. Potom prišiel šéf a vyhodil ma.“

„Vyhodil?“

„Z miesta zriadenca. Povedal, že šaškujem a nevenujem sa celým srdcom práci.“ Watson sa zasmial. „A prijal ma ako strihača. A už pri tom ostalo.“

„Nádherný príbeh,“ povedala Iris. „Keď raz budem písať knihu, použijem ho.“

Krátko nato na Irisin a Watsonov návrh Partridge trocha zmenil komentár, aby zodpovedal zostrihanému materiálu. Watson to zmixoval. Potom Partridge nahral záverečné zhrnutie pre celý tento blok, pričom stál pred kamerou vonku pred budovou CBA News.

Od návratu z White Plains úporne, ba až mučivo rozmýšľal, čo povie. Keby išlo o bežnú reportáž, stačilo by bežné zhrnutie. Táto sa však líšila v tom, že bol do nej zainteresovaný Crawford Sloane. Partridge si uvedomoval, že isté veci, ktoré zamýšľal povedať, vzbudia v Crawfordovi úzkosť. Má ich teda zmäkčiť, trocha zaobaliť, alebo ostať ostrým, nekompromisným reportérom, ktorého jediným cieľom je objektivita?

Rozhodnutie napokon padlo viacmenej samo od seba. Pred budovou CBA News čakal filmový štáb a prizerali sa zvedaví okoloidúci. Partridge si narýchlo napísal kostru svojho komentára, poznámky sa naučil naspamäť a pred kamerou improvizoval.

„Dnešná udalosť vo White Plains je nepredstaviteľná tragédia pre nevinné obete Z tohto mesta a zároveň je to najhoršia správa pre môjho priateľa a kolegu Crawforda Sloana. Už nemožno pochybovať o tom, že jeho žena, syn a otec sú v rukách krutých, bezcitných zločincov, ktorých totožnosť a pôvod dosiaľ nie sú známe. Jasné je iba jedno – na ceste za svojím cieľom, nech je akýkoľvek, sa nezastavia pred ničím.

Z charakteru a načasovania zločinu vo White Plains vyplýva otázka, ktorú si teraz kladú mnohí ľudia – sú už obete únosu mimo Spojených štátov, niekde ďaleko?

Harry Partridge, CBA News, New York.“

13

Teddy Cooper sa mýlil. Únoscovia a ich obete ešte neopustili Spojené štáty. Podľa plánov však o niekoľko hodín odídu.

Medellínska skupina sa v sobotu popoludní ešte vždy skrývala v Hackensacku. Ich napätie vzrastalo, nervy mali vybičované do krajnosti. Túto nervozitu zapríčinili rozhlasové a televízne správy o rannej udalosti vo White Plains.

Nervózny a ustarostený Miguel na všetky otázky odpovedal úsečne a niekoľkokrát svojím kumpánom hrubo vynadal. Keď Carlos, najmiernejší z piatich Kolumbijčanov, zlostne zašomral, že nastražiť mikrobus bola *una idea imbécil*, Miguel schytil nôž. Ovládol sa však a odložil ho.

Pravdu povediac, Miguel si uvedomoval, že to bola chyba. Mali v úmysle dať najavo, že ich treba brať vážne. Lenže táto výstraha mala prísť až po ich odchode.

Miguel bol presvedčený, že po zmenách, ktoré na mikrobuse urobili – odstránili tmavé fólie na oblokoch, newjerseyskú značku zmenili na newyorskú – si ho na parkovisku vo White Plains päťšesť dní, a možno aj dlhšie, nikto nevšimne.

Ukázalo sa však, že jeho odhad bol nesprávny. Ba čo horšie, po výbuchu sa záujem celej Ameriky opäť sústre-

dil na únos a ostražitosť polície a verejnosti sa zvýšila práve v okamihu, keď chceli z Ameriky nenápadne vykĺznuť.

Miguelovi a ostatným bol chaos vo White Plains i mŕtvi celkom ľahostajní. Za iných okolností by sa na tom boli dobre zabávali. Celá situácia ich znepokojovala iba preto, že sa ocitli vo väčšom nebezpečenstve, ktoré nemuselo nastať.

Únoscovia si v Hackensacku kládli nástojčivé otázky: Budú na cestách znova policajné kontroly, ktoré podľa správ už odvolali? Ak áno, koľkými budú musieť prejsť cestou na Teterboro? A čo na letisku? Bude aj tam prísnejšia kontrola? A ak sa im podarí odletieť z Teterbora v súkromnom Learjete, čo zastávka na floridskom letisku Opa Locka? Aké nebezpečenstvo bude striehnuť tam?

Na to nepoznal odpoveď nikto, ani Miguel. Naisto však vedeli, že musia odísť – celá akcia už bola rozbehnutá. Musia to riskovať.

Napätie sa stupňovalo aj preto, lebo únoscovia si začínali ísť navzájom na nervy. Tomu sa zrejme nedalo vyhnúť. Vyše mesiaca boli ustavične spolu, s vonkajším svetom sa takmer nekontaktovali, a preto osobné antipatie prerástli takmer do nenávisti.

Všetkým sa mimoriadne hnusilo, že Rafael vykašliaval hlieny a potom ich vypľúval, a to bez ohľadu na to, kde práve bol, nevynímajúc ani spoločné stolovanie. Carlosa to pri jedle raz tak rozčúlilo, že vynadal Rafaelovi *do un bruto odioso*, na čo ho Rafael zdrapol za plecia, odhodil k stene a zasypal údermi obrovitých pästí. Iba Miguelov

zásah uchránil Carlosa od zranenia. Tak či onak, Rafael sa svojho zvyku nezbavil, a Carlos zúril.

Do vlasov si skočili aj Luís s Juliom. Julio pred týždňom vyhodil Luísovi na oči, že klame pri kartách. Pustili sa do bitky, ktorú ani jeden nevyhral, ale na druhý deň mali obaja dobité tváre, a odvtedy si sotva vymenili slovo.

Ďalším zdrojom nezhôd sa stala Socorro. Napriek tomu, že dosiaľ odmietala akékoľvek sexuálne návrhy, v noci spala s Carlosom. Živočíšne zvuky vzbudili v ostatných závisť a v Rafaelovi, ktorý po nej pásol, veľkú žiarlivosť. Ráno jej svoje úmysly pripomenul a ona sa naňho pri raňajkách pred všetkými vyrútila: „Najprv sa prestaň správať ako chrapúň a potom porozmýšľam, či do mňa budeš môcť strčiť svojho *verga*.“

Situáciu skomplikovala aj Miguelova mocná túžba po Socorro. No ustavične si pripomínal, že ako vodca si nemôže dovoliť súperiť o ňu s ostatnými.

Jeho vodcovská úloha sa prejavila aj inak. Keď sa pred niekoľkými dňami pozrel pri holení do zrkadla, zbadal, že mizne jeho všedný vzhľad „tuctového“ človeka. Čoraz menej pripomínal nenápadného úradníka či bezvýznamného vedúceho, čo bola kedysi jeho prirodzená kamufláž. Vek a zodpovednosť mu dodávali vzhľad tvrdého a autoritatívneho vodcu, akým napokon bol.

No čo, pomyslel si dnes, každý vodca sa dopustí chyby, a výbuch vo White Plains bola očividne jeho chyba.

Všetkým sa teda náramne uľavilo – hoci každému z iného dôvodu – keď sa blížila hodina odchodu a rozbehli sa posledné prípravy na cestu.

Pohrebné auto bude šoférovať Julio a skriňové auto s nápisom Pohrebné domy Velebnosť Luís. Obe boli naložené a pripravené na odchod.

V pohrebnom aute bola rakva s Jessikou v hlbokom bezvedomí. Angus a Nicholas už takisto ležali v zatvorených rakvách v druhom aute. Na vrch každej rakvy Carlos položil veniec z bielych chryzantém a ružových klinčekov. Kúpil ich ráno.

Pohľad na rakvy a kvety únoscov napodiv upokojil, akoby úlohy, ktoré si v duchu nacvičovali a onedlho mali predviesť, boli akési ľahšie.

Čulý a zaujatý bezprostrednými starosťami ostal iba Baudelio. Zvŕtal sa okolo rakiev a robil posledné vyšetrenia zvonka. V nasledujúcich hodinách ich bude musieť ešte zopakovať, lebo úspech celého podujatia závisí výhradne od jeho odhadu. Keby niektorý z unesených cestou zrazu precitol a začal sa metať alebo kričať, najmä počas colnej prehliadky na letisku, všetko by bolo stratené.

Keby sa na rakvách niekomu niečo nezdalo, dostali by príkaz otvoriť ich a celý plán by sa zrútil. To sa stalo roku 1984 na britskom letisku Stansted. Vtedy chceli únoscovia dopraviť omámeného Nigérijčana Dr. Umara Dikka v zatvorenej rakve do Lagosu. Pracovníci letiska hlásili prenikavý „lekársky pach“ a britskí colníci trvali na otvorení rakvy. Obeť únosu objavili, síce v bezvedomí, ale živú.

Miguel i Baudelio o tomto incidente z roku 1984 vedeli a netúžili, aby sa zopakoval.

Keď nadišla chvíľa odchodu na Teterboro, zjavila sa Socorro, nápadne zvodná v čiernych plátených šatách s čiernym kabátikom s ozdobným lemovaním. Vlasy mala vyčesané pod čiernym klobúčikom, v ušiach mala zlaté náušnice a na hrdle tenký zlatý náhrdelník. Z očí sa jej výdatne liali slzy. Korenie pod spodnými viečkami účinkovalo, presne ako povedal Baudelio. Teraz vložila korenie pod viečka aj Rafaelovi; ten sa sprvu vzpieral, ale keď Miguel inak nedal, napokon ustúpil. Po chvíli si na korenie zvykol a aj jemu začali slziť oči.

Rafael, Miguel a Baudelio mali na sebe tmavé obleky a kravaty a všetci vyzerali ako smútiaci pozostalí. Keby prišlo na otázky, Rafael a Socorro budú vystupovať ako brat a sestra mŕtvej Kolumbijčanky, ktorá zahynula pri autonehode počas návštevy v Spojených štátoch. Auto sa chytilo a jej ostatky posielajú letecky domov, kde ich pochovajú. Pri nehode zahynul aj jej malý synček – tak sa dohodli – a preto Rafael a Socorro budú hrať aj smútiaceho strýka a tetu. Tretí „mŕtvy“, Angus, bude predstavovať staršieho vzdialeného príbuzného, ktorý cestoval s nimi.

Ďalším členom postihnutej rodiny bude Baudelio a Miguel bude blízky rodinný priateľ.

Na potvrdenie tejto rozprávky mali viacero dokumentov – falšované úmrtné listy z Pennsylvánie, kde k osudnej nehode údajne došlo, výrečné fotografie z miesta katastrofy pri diaľničnom mýte, ba aj výstrižky z časopisu Philadelphia Inquirer, ktoré si pravdaže nechali vytlačiť na objednávku. Nechýbali ani nové pasy pre Miguela, Rafaela, Socorro a Baudelia a dva rezervné úmrtné listy,

z ktorých jeden použili pre Angusa. Tento „balík“ dokumentov im zaobstaral jeden z Miguelových známych v Malej Kolumbii a stál vyše dvadsaťtisíc dolárov.

V ich rozprávke, ako aj v nepravých novinových výstrižkoch sa spomínala jedna dôležitá podrobnosť – všetky tri telá sú na nerozoznanie zmrzačené a obhorené. Miguel rátal s tým, že takto nebude nikto trvať na otvorení rakví pred opustením Spojených štátov.

Autá s rakvami boli naštartované a za nimi stál plymouth Reliant s Carlosom za volantom. Pôjde kúsok za nimi, v prípade potreby pripravený zasiahnuť. S výnimkou Baudelia boli všetci ozbrojení.

Podľa plánu mali ísť priamo na letisko, čo by malo trvať asi desať minút, nanajvýš pätnásť.

Miguel pozrel na hodinky – 19:36. „Všetci nasadnúť,“ zaznel jeho rozkaz.

Ešte naposledy skontroloval dom a budovy a ubezpečil sa, že po ich obyvateľoch nezostali nijaké viditeľnejšie stopy. Znepokojovalo ho iba jedno – zahádzaná jama s prenosnými telefónmi a inými vecami trocha vystupovala z okolitého terénu. Julio a Luís urobili, čo bolo v ich silách, rozhodili na ňu lístie, ale predsa len bolo vidieť, že sa tam niečo robilo. Miguel napokon usúdil, že na tom veľmi nezáleží, a teraz sa už aj tak nedalo nič robiť.

Vrátil sa k pohrebnému autu, sadol si na predné sedadlo a úsečne prikázal Juliovi: „Choď!“ Už sa takmer zvečerilo, a keď smerovali na Teterboro, po pravici mali posledné odblesky slnka.

Mihotanie policajného majáku zbadal najprv Luís. Pribrzdil a ticho zahrešil. Zbadal ho aj Miguel a natrčil krk, aby zistil, ako to vyzerá s premávkou. Medzi Miguelom a Luísom sedela Socorro.

Boli na južnej vetve Štátnej diaľnice č. 17 a vyše kilometra za nimi bežala na pylónoch expresná diaľnica. Na sedemnástke bola v oboch smeroch hustá premávka. Medzi nimi a blikajúcimi majákmi nebola nijaká odbočka a pre zvodidlá uprostred vozovky sa nemohli obrátiť do protismeru. Miguelovi vyrazil na čele pot, ale ovládol sa a povedal Luísovi: „Choď ďalej.“ Obzrel sa. Druhé auto s rakvami išlo tesne za nimi.

Carlosa v plymouthe nevideli, ale akiste je za nimi aj on.

Zbadali, že zopár policajtov usmerňuje premávku do dvoch pravých jazdných prúdov. Medzi prúdmi stála akási prenosná búdka, podobná tým, v ktorých sa na diaľniciach vyberá mýto, a s vodičmi stojacich áut sa zhovárali ďalší policajti. Vpravo stáli policajné autá s blikajúcimi majákmi.

Miguel povedal Luísovi a Socorro: „Len pokoj. Hovoriť budem ja.“

Desať minút sa po kúskoch posúvali dopredu, kým mali lepší výhľad na začiatok radu. Ale ešte vždy nevedeli, čo sa robí. Medzičasom sa celkom zotmelo a množstvo svetiel miatlo. Videli, že policajti po niekoľkých vetách so šoférmi smerujú niektoré autá nabok, aby ich podrobili dôkladnejšej prehliadke, a ostatným ukazovali, aby šli ďalej.

Miguel pozrel na hodinky. Takmer osem hodín. K lietadlu už v nijakom prípade neprídu včas.

Miguel síce ostatných upokojoval, ale v jeho vnútri narastalo napätie. Dosiaľ sa im pozoruhodne darilo a teraz by mal byť koniec? Buď tak, že ich zadržia, alebo prídu o život v prestrelke s políciou? Miguel by dal prednosť smrti. Šanca, že by sa z toho dostali dajakým úskokom, bola minimálna. Nebolo by lepšie vyskočiť a aspoň sa pustiť do boja? Takto nečinne sedia, minúty sa míňajú a oni len čakajú a robia si plané nádeje, že sa z toho dostanú.

Luís zamrmlal: „Tie svine nás hľadajú!“ Siahol pod sako, vybral pištoľ Walther P38 a položil si ju vedľa seba na sedadlo.

Miguel zavrčal: „Nech ju nevidia!“

Luís zakryl pištoľ novinami.

Miguel cítil, ako sa Socorro vedľa neho trasie. Položil jej dlaň na rameno a triaška ustala. Dívala sa uprene pred seba, oči prilepené na blížiaceho sa policajta.

Jeho uniformovaná postava bola sama, oddelená od skupiny na začiatku radu. Pri chôdzi nazeral do áut, občas postál, zrejme odpovedal na otázky. Keď ho od nich delilo už len zopár krokov, Miguel sa rozhodol, že prevezme iniciatívu. Stlačil gombík, ktorým sa elektricky spúšťalo sklo.

„Strážmajster, mohli by ste mi, prosím vás, povedať, čo sa robí?“

Policajt, ešte len mládenec, podišiel bližšie. Podľa menovky na bunde sa volal Quiles.

„Kontrolujeme vplyv alkoholu, pane, v záujme bezpečnosti automobilovej premávky,“ povedal s núteným úsmevom.

Miguel mu neveril.

Policajt si prezrel pohrebný voz a jeho náklad a potom dodal: „Dúfam, že nejdete z karu, kde sa vo veľkom popíjalo?“

Tento nevydarený pokus o žart vyznel trápne, ale Miguel postrehol šancu a chopil sa jej. Preklal Quilesa pohľadom a prísne povedal: „Ak ste to mysleli ako žart, potom to bol veľmi nevhodný žart.“

Výraz mladého policajta sa hneď zmenil. Zahanbene povedal: „Prepáčte…“

Miguel pokračoval, akoby nepočul: „Pani, ktorá sedí vedľa mňa, bola so svojou sestrou na návšteve v Spojených štátoch. Teraz jej sestra leží v rakve za nami – tragicky zahynula pri autonehode a spolu s ňou ďalší ľudia, ktorí sú v aute za nami. Ich telá posielame letecky do vlasti, kde ich pochováme.

V Teterboro nás čaká lietadlo a toto vtipkovanie a zdržovanie je nám vrcholne nepríjemné.“

Socorro pochopila hru a obrátila sa k policajtovi, aby videl jej zaslzenú tvár.

Quiles kajúcne povedal: „Ešte raz sa vám ospravedlňujem, pane, aj vám, pani. Vykĺzlo mi to nechtiac. Ešte raz mi prepáčte.“

„Prijímame vaše ospravedlnenie,“ povedal Miguel dôstojne. „Ale nemohli by ste nám pomôcť ďalej?“

„Vydržte chvíľočku, prosím.“ Policajt rýchlo odišiel dopredu, kde sa pustil do rozhovoru so seržantom. Seržant počúval, pozrel sa ich smerom a potom prikývol. Mladý policajt sa vrátil.

„Viete, sme trocha nervózni,“ povedal Miguelovi. Potom dôverne stíšil hlas. „Toto je iba pláštik, v skutočnosti hľadáme tých únoscov. Počuli ste, čo sa stalo dnes vo White Plains?“

„Počul,“ odvetil Miguel vážne. „Bolo to strašné.“ Auto pred nimi sa pohlo a vznikla medzera.

„Obe vaše autá môžu prejsť doľava, pane. Poďte za mnou až k zátarasu a potom sa zaraďte do premávky. Znova opakujem, že ma mrzí, čo som povedal.“

Policajt naznačil, aby obidve autá s rakvami vybočili z radu a autu za nimi ukázal, aby postúpilo vpred. Miguel sa obzrel, ale po plymouthe nebolo ani stopy. Nuž čo, Carlos si bude musieť poradiť sám.

Policajt kráčal pred nimi až k prenosnej búdke, ktorú videli z diaľky, a potom im kývol, aby prešli. Cesta vpred bola voľná.

Keď okolo neho prechádzali, Quiles sa postavil do pozoru a zasalutoval. Ich rozprávka podstúpila úspešne prvú skúšku, pomyslel si Miguel. Ktovie, čo bude na letisku? Zaberie aj tam?

Za ten čas, čo boli v Hackensacku, Miguel dva razy navštívil Teterboro, aby sa tam poobzeral.

Bolo to rušné letisko určené výlučne pre súkromné lietadlá. Za dvadsaťštyri hodín tam mohlo pristáť a vzlietnuť okolo štyristo lietadiel, mnohé z nich v noci. Asi pre sto

lietadiel bolo Teterboro domovským letiskom a tieto stroje stávali na jeho severovýchodnom okraji. V tých miestach boli aj budovy šiestich spoločností, ktoré zabezpečovali služby pristávajúcim a domácim lietadlám. Každá spoločnosť mala na letisku vlastný vchod a vlastnú bezpečnostnú službu.

Najväčšia z nich bola Brunswick Aviation. Miguel sa rozhodol, že Learjet 55 LR z Kolumbie využije služby práve tejto spoločnosti.

Pri jednej návšteve letiska sa vydával za majiteľa súkromného lietadla.

Stretol sa s riaditeľom Brunswicku a s riaditeľmi dvoch ďalších spoločností. Dozvedel sa, že isté časti letiska sú na príjem nákladov akosi diskrétnejšie, lebo sú dosť od ruky. Najobľúbenejšou a najpoužívanejšou časťou je Stôl, ktorý leží uprostred, blízko letových budov.

Najmenej používaná parkovacia plocha, pokladaná za nepríhodnú, bola na južnom konci. Požiadavky na miesto tam vybavovali ochotne, keďže to znamenalo odľahčenie Stola. Neďaleko bola zamknutá brána, ktorú na požiadanie otvorila hociktorá zo spoločností sídliacich na Teterbore.

Keď sa Miguel toto všetko dozvedel, poslal prostredníctvom svojho kontaktu na kolumbijskom konzuláte v New Yorku odkaz do Bogoty, aby Learjet požadoval miesto na južnom konci blízko brány. A dnes naposledy zavolal prenosným telefónom do Brunswick Aviation a požiadal, aby bola južná brána otvorená od 19:45 do 20:15.

Z predchádzajúcich rozhovorov na Teterbore vedel, že takáto žiadosť nie je nezvyčajná. Majitelia súkromných lietadiel robili často obchody, ktoré chceli udržať v tajnosti, a letiskový personál bol diskrétny. Od jedného z riaditeľov sa Miguel dokonca dozvedel o prípade s nákladom marihuany. Istý pracovník si všimol, že z lietadla vykladajú na nákladné auto akési podozrivé baly. Zatelefonoval na políciu, a nakoniec to skončilo zatknutím priekupníkov drog. Majiteľ lietadla, inak pravidelný užívateľ letiska, sa však potom tvrdo ponosoval na tento zásah do súkromia. „A toto má byť vraj diskrétne, spoľahlivé letisko," takto sa vyjadril.

Blížili sa k Teterboru a Miguel nasmeroval Luisa k južnej bráne. Rátal so strážou, ale spoliehal sa na to, že bude benevolentnejšia ako stráž pri hlavnom vchode.

Od stretnutia s policajnou hliadkou na diaľnici vládlo v pohrebnom aute ťaživé ticho. Napätie sa však postupne uvoľňovalo a Socorro povedala Miguelovi: „Bol si magnificol"

„Veru," dodal Luís.

Miguel mykol plecami. „Nepoľavujte v bdelosti. Ktovie, čo sa ešte môže stať."

Keď sa blížili k plotu letiska, pozrel na hodinky: 20:25. Oneskorili sa o pol hodiny a južná brána je už desať minút zatvorená.

Reflektory ich auta osvetlili bránu. Bola zatvorená a zamknutá. Za ňou bola tma – a nikto na dohľad. Sklamaný Miguel udrel päsťou do palubnej dosky a zahrešil: „Mierda!"

Luís vystúpil a išiel si pozrieť zámku. Z auta za nimi vystúpil Rafael, pridal sa k nemu a potom sa vrátil k pohrebnému autu. „Zámku môžem odstreliť jedinou guľkou," povedal Miguelovi.

Miguel pokrútil hlavou. Čudoval sa, prečo ich tam nečaká jeden z pilotov Learjetu. V tme za plotom rozoznal niekoľko odstavených lietadiel, ale nijaké svetlá, nijaký ruch. Žeby sa let oneskoril? Tak či onak, teraz musia ísť hlavným vchodom spoločnosti Brunswick Aviation. Luísovi a Rafaelovi povedal: „Sadnite za volant." Keď sa pohli od brány, dohonil ich plymouth Reliant. Carlos zrejme bez problémov prešiel cez policajnú kontrolu. Podľa inštrukcií ich mal nasledovať až po bránu letiska a počkať vonku na návrat obidvoch áut.

Keď sa blížili k jasne osvetlenej budove Brunswicku, zbadali, že musia prejsť ďalšou bránou. Bola pri nej strážna búdka a v nej uniformovaný príslušník ozbrojenej stráže. Vedľa neho zbadali vysokého plešivejúceho muža v civile, ktorý sa prenikavo díval na prichádzajúce pohrebné auto. Detektív? Miguelovi opäť zovrelo žalúdok.

Civil podišiel kúsok dopredu. Mohol mať okolo päťdesiat rokov a pohyboval sa autoritatívne. Luís spustil sklo a muž sa spýtal: „Máte osobitnú zásielku pre seňora Pizarra?"

Miguelom prebehla vlna úľavy. Bola to dohodnutá otázka. Odpovedal takisto dohodnutou vetou: „Zásielka je pripravená na naloženie a všetky papiere sú v poriadku."

Príchodzí prikývol: „Som váš pilot. Volám sa Underhill." Mal americký prízvuk. „Doboha, meškáte!"

„Mali sme problémy!“

„To ma nezaujíma. Zahlásil som letový plán. Poďme na to.“ Obišiel auto a kývol strážnikovi, aby otvoril bránu.

Zrejme nebude nijaká kontrola, nijaká policajná prehliadka. Ich starostlivo vymyslená rozprávka nebude potrebná. Miguelovi to vôbec nebolo proti mysli.

Pilot sa vtisol k nim dopredu ako štvrtý. Iba s námahou pribuchli dvere. Potom nasmeroval Luisa na rolovaciu dráhu medzi modrými svetlami, po ktorej zamierili na južný okraj letiska. Skriňový GMC sa držal za nimi.

Zjavilo sa pred nimi niekoľko lietadiel. Pilot ukázal na najväčšie, Learjet 55 LR. Z jeho tieňa sa vynorila postava.

Underhill úsečne povedal: „Faulkner, druhý pilot.“ Na ľavej strane lietadla sa otvorili dvere. V ich dolnej časti boli schodíky z trupu na zem. Druhý pilot zašiel dnu a začal rozsvecovať svetlá.

Luís zacúval pohrebným autom k schodíkom. Druhé auto zastavilo kúsok od nich a vyskočili z neho Julio, Rafael a Baudelio.

Keď sa všetci zhromaždili okolo vchodu do lietadla, Underhill sa spýtal: „Koľko živých poletí?“

„Štyria,“ odvetil Miguel.

„Potrebujem ich mená do letového hlásenia,“ povedal pilot. „A mená mŕtvych mi musíte nahlásiť tiež. To je všetko, čo chceme s Faulknerom vedieť, inak sa nestaráme ani o vás, ani o vaše kšefty. Poskytujeme vám zmluvný let, to je všetko.“

Miguel prikývol. Nepochyboval, že pre pilotov je tento nočný let zlatou baňou. Na vzdušných cestách z Južnej Ameriky do USA lietalo veľa posádok, amerických aj iných, ktoré balansovali na pokraji zákona, a toto riziko podstupovali za veľké peniaze. Pokiaľ išlo o týchto dvoch, Miguelovi bolo celkom jedno, že sa chceli dištancovať od ich akcie. Keby sa niečo vážne zomlelo, vôbec by im to nepomohlo. Aj oni by dostali svoje.

Druhý pilot dozeral na nakladanie a Rafael, Julio, Luís a Miguel zdvihli rakvu s Jessikou a preniesli ju z pohrebného auta do lietadla. Horkoťažko ju cez dvere dostali do trupu, na každej strane ostávalo sotva päť centimetrov. Sedadlá na pravej strane boli odmontované. Popruhy na upevnenie nákladu – v tomto prípade rakiev – viedli z koľajničiek v dlážke a z úchytiek hore.

Keď naložili prvú rakvu, pohrebný voz odišiel a k dverám zacúval skriňový GMC. Ďalšie dve rakvy boli o chvíľu dnu. Potom nasadli Miguel, Baudelio, Socorro a Rafael a dvierka sa zatvorili. Nikto sa s nikým nelúčil. Keď sa Miguel usadil a vyzrel cez oblôčik, svetlá obidvoch áut sa už strácali v diaľke.

Druhý pilot ešte upevňoval rakvy popruhmi, kým pilot už zapínal v kokpite prístroje. Začali skuvíňať motory. Druhý pilot sa pobral dopredu a zachrčalo rádio, keď žiadali od veže povolenie na štart. Dostali ho a o chvíľu už rolovali.

Baudelio sa naklonil zo svojho sedadla a začal pripájať k rakvám monitorovacie prístroje. Pokračoval v tejto

činnosti, aj keď sa Learjet vzniesol a rýchlo stúpal tmou smerom na Floridu.

Na zemi bolo treba dokončiť ešte zopár vecí.

Keď pohrebné auto a skriňový GMC opustili priestor letiska, Carlos, ktorý čakal v plymouthe vonku, zaradil rýchlosť a pustil sa za pohrebným autom do Pattersonu asi pätnásť kilometrov na západ. Luís tam zastal s pohrebným autom na parkovisku skromného pohrebného ústavu, ktorý si vopred vyhliadol. Kľúče nechal vnútri, rýchlo prešiel k plymouthu a odišiel s Carlosom.

Keď príde ráno majiteľ, možno podstúpi vnútorný boj, či zavolať políciu alebo vyčkať, ako sa to s týmto cenným darom vyvinie. Nech bude výsledok akýkoľvek, Carlos a ostatní budú už ďaleko.

Z Pattersonu zamierili Carlos s Luísom asi desať kilometrov na sever do Ridgewoodu, kam medzičasom prišiel Julio v skriňovom GMC. Nechal ho pred obchodom s ojazdenými autami, ktorý bol na noc zatvorený. Cudzie, takmer nové auto tam zrejme po čase vezmú a nikto to nebude hlásiť.

Julia vzali neďaleko na dohovorenom mieste a všetci traja sa naposledy vrátili do Hackensacku. Julio a Luís tam presadli do chevroletu Celebrity a forda Tempo a hneď odišli každý iným smerom.

Autá nechávajú ďaleko od seba, nezamknuté, s kľúčikmi v zapaľovaní – to posledné v nádeji, že ich niekto ukradne, a tak by sa súvislosť medzi nimi a únosom Sloanovej rodiny pravdepodobne navždy stratila.

Pátracia skupina, ktorej poradu prerušila tragická udalosť vo White Plains, sa zišla v budove CBA News až desať minút po devätnástej hodine, keď sa skončilo prvé vydanie Večerného spravodajstva. O ľuďoch od televízie sa nenadarmo hovorilo, že ich nepravidelný pracovný čas, častá dlhá odlúčenosť od domova a nemožnosť viesť pravidelný spoločenský život má za následok azda najvyššie percento rozvodovosti v porovnaní s inými profesiami.

Za vrchstolom opäť sedel Harry Partridge. Zadíval sa na ostatných – na Ritu, Normana Jaegera, Iris Everlyovú, Karla Owensa, Teddyho Coopera. Všetci vyzerali uťahaní. Iris už nebola tak bezchybne upravená, účes mala nakrivo a bielu blúzku pofŕkanú atramentom. Jaeger bol iba v košeli, sedel na stoličke zaklonený a nohy mal vyložené na stole.

V miestnosti bol neporiadok, všade sa povaľovali obaly od potravín, popolníky boli vrchovato plné, kam človek pozrel, tam boli šálky od kávy a na dlážke ležali pohádzané noviny. To bola cena za to, že zasadačka bola celý čas zamknutá a nedostali sa tam upratovačky. Rita si pripomenula, že musí zariadiť, aby to tu do pondelka upratali.

Papierov na tabuliach Sled udalostí a Rozličné značne pribudlo. Najnovším príspevkom bolo zhrnutie ranného výbuchu vo White Plains, ktorý napísal na stroji Partridge. Najhoršie však bolo, že stále nevedeli nič určité o totožnosti únoscov ani o mieste, kde sa nachádzajú ich obete. „Má niekto niečo?“ spýtal sa Partridge. Jaeger zložil

nohy zo stola, posunul sa bližšie a zdvihol ruku. „Spusť, Norm.“

Jaeger prehovoril svojím pokojným, učiteľským spôsobom. „Skoro celý deň som pretelefonoval s Európou a Stredným východom – s našimi vedúcimi filiálok, korešpondentmi, dopisovateľmi, organizačnými pracovníkmi – a pýtal som sa: Nepočuli ste niečo nové alebo nezvyčajné, pokiaľ ide o aktivitu teroristov? Nevyskytli sa dajaké konkrétne známky ich pohybu? Nestratil sa v poslednom čase zo scény dajaký terorista alebo skupina teroristov? Ak áno, je možné, že by boli v Spojených štátoch? A tak ďalej.“

Jaeger zmĺkol, zalistoval v poznámkach a pokračoval: „Mám zopár viacmenej pozitívnych odpovedí. Z Bejrútu zmizla pred mesiacom celá skupina Hezbolláhu a dosiaľ sa neukázala. Povráva sa však, že sú v Turecku a plánujú nový útok na Židov, a z Ankary prišlo potvrdenie, že ich hľadá turecká polícia. Ale dôkaz nijaký. Môžu byť hocikde.

Do pohybu sa údajne dala LORF – Libanonská ozbrojená revolučná frakcia, ale podľa troch nezávislých správ, vrátane jednej z Paríža, sú vo Francúzsku. Ani na to však neexistuje dôkaz. Abu Nidal zmizol zo Sýrie a povráva sa, že je v Taliansku. Tam sa vyskytli chýry, že spolu s islamským Džihádom a Červenými brigádami niečo chystajú.“ Jaeger rozhodil ruky. „Všetci títo lotri sú nepolapiteľní ako tiene. Ale zdroje, z ktorých to mám, boli v minulosti vždy spoľahlivé.“

Do zasadačky vstúpil Leslie Chippingham a vzápätí za ním prišiel Crawford Sloane. Prisadli si k stolu. Všetci stíchli, ale Chippingham ich vyzval: „Pokračujte, prosím.“

Jaeger teda pokračoval a Partridge sa zadíval na Sloana. Pomyslel si, že vyzerá ako duch. Bol ešte bledší a vycivenejší ako včera, ale nečudo, veď napätie stále vzrastalo.

Jaeger medzitým vravel: „Spravodajská šuškanda hlási pohyby ďalších teroristov. Nebudem vás zaťažovať podrobnosťami. Stačí, keď poviem, že ide zväčša o Európu a Stredný východ. Najdôležitejšie však je, že ľudia, s ktorými som sa zhováral, sa vyjadrujú skepticky o možnosti, že by nastal exodus teroristov do USA a Kanady – rozhodne nie vo väčšom množstve. Keby k tomu došlo, je vraj veľmi nepravdepodobné, že by sa o tom absolútne nič nevedelo. No každému som povedal, nech chodí s otvorenými očami a ušami a nech hneď všetko hlási.“

„Vďaka, Norm.“ Partridge sa obrátil na Karla Owensa.

„Karí, ty si sa zameral na juh. Niečo nové?“

„Pozitívne v podstate nič.“ Owens nemusel listovať v poznámkach z celodenného telefonovania. Bol dôsledný a systematický, a tak mal obsah každého hovoru zapísaný úhľadným rukopisom na kartičke osem krát desať centimetrov. Kartičky mal zoradené v poradí, ako šli hovory za sebou.

„Kontaktoval som sa s tým istým typom ľudí ako Norm a kládol som podobné otázky – v Manague, v San Salvadore, v Havane, v La Paze, v Buenos Aires, v Tegucigalpe,

v Lime, v Santiagu, v Bogote, v Brasilii a v Mexico City. Vo väčšine týchto miest existuje teroristická aktivita, čo je tam napokon bežné. Mám aj správy o pohybe teroristov z krajiny do krajiny. Prechádzajú z jednej do druhej tak, ako iní ľudia presadajú z vlaku na vlak, ale nič z tohto spravodajského šalátu sa nehodí na tých, ktorých hľadáme. Na niečo som však natrafil, ale ešte na tom pracujem…“

„To nič, von s tým. Berieme to v surovom stave,“ vyzval ho Partridge.

„Nuž dobre. Je to z Kolumbie. O chlapíkovi, ktorý sa volá Ulises Rodriguez.“

„Mimoriadne surový terorista,“ ozvala sa Rita. „Hovorí sa o ňom ako o Abu Nidalovi Južnej Ameriky.“

„To je pravda,“ prikývol Owens, „a okrem toho sa predpokladá, že mal prsty v niekoľkých únosoch v Kolumbii. Tu sa o nich veľa nepíše, ale tam je to na dennom poriadku. Takže ešte pred tromi mesiacmi bol ten Rodriguez v Bogote a potom jednoducho zmizol. Ľudia, ktorí vidia do vecí, sú presvedčení, že sa niekde do niečoho pustil. Vraví sa, že odišiel do Londýna, ale nech je kdekoľvek, od júna ho nikto nikde nevidel.“

Owens zmĺkol a pozrel na kartičku. „A ešte niečo: Len tak z momentálneho popudu som zatelefonoval na prisťahovalecký úrad do Washingtonu. Mám tam kontakt a nadhodil som Rodríguezovo meno. Môj kontakt mi potom zavolal a oznámil, že pred tromi mesiacmi, čiže približne vtedy, keď Rodriguez zmizol, CIA upozornila prisťahovalecký úrad, že by sa mohol pokúsiť o vstup do

USA cez Miami. Je naňho vydaný federálny zatykač. Prisťahovalecký úrad v Miami a colníci sú v pohotovosti. Dosiaľ sa však neukázal.“

„Alebo im prekĺzol nepozorovane,“ povedala Iris Everlyová. „To je možné. Alebo mohol prísť inou cestou – možno z Londýna, ak sú pravdivé chýry, ktoré som spomenul. A ešte jedna podrobnosť o ňom. Rodriguez študoval angličtinu v Berkeley a hovorí bez akcentu – alebo skôr s americkým akcentom. Inými slovami, splynie s prostredím.“

„Začína to byť zaujímavé,“ povedala Rita. „Ešte niečo v tomto smere?“ Owens prikývol. „Ešte maličkosť.“

Všetci pri stole pozorne načúvali. Partridgeovi zišlo na um, že iba ľudia od spravodajstva pochopia, koľko informácií možno získať prostredníctvom kontaktov a vytrvalého telefonovania.

„Mám toho o ňom málo,“ pokračoval Owens. „Jednak to, čo som vám už povedal, a potom, že v Berkeley promoval v ročníku 1972.“ Partridge sa spýtal: „Existujú jeho fotografie?“

Owens pokrútil hlavou. „Pýtal som sa na prisťahovaleckom, a nič. Nikto vraj nemá jeho fotografiu, ani len CIA. Rodriguez bol opatrný. No v tomto smere budeme mať možno šťastie.“

„Preboha, Karl!“ zvolala Rita. „Rozvíjaš to ako románopisec. Pohni s tým!“

Owens sa usmial. Pomaly, trpezlivo napredovať, to bol jeho štýl. Osvedčoval sa mu, a preto ho nemal v úmysle meniť ani kvôli Abramsovej, ani kvôli niekomu inému.

„Keď som sa dozvedel o Rodríguezovi, zavolal som do našej odbočky v San Francisku, aby poslali niekoho do Berkeley popýtať sa.“ Pozrel na Chippinghama. „Odvolal som sa na teba, Les. Povedal som, že podľa tvojho nariadenia to má absolútnu prioritu.“

Chippingham prikývol a Owens pokračoval.

„Poslali tam Fionu Gowanovú, ktorá zhodou okolností sama v Berkeley promovala a vyzná sa tam. Fiona mala šťastie, najmä preto, že bola sobota, a verte či neverte, ale objavila chlapíka z katedry angličtiny, ktorý sa na Rodrígueza z ročníka 72 pamätal.“

Rita vzdychla. „Veríme.“ Jej tón však hovoril: Pokračuj, preboha!

„Ako sa zdá, Rodriguez bol samotár, nemal blízkych priateľov. A ten chlapík si spomenul ešte na niečo – že Rodriguez sa vyhýbal fotoaparátu, nikdy sa nechcel nechať vyfotografovať. Zo študentských novín Daily Cal ho chceli vyfotografovať v skupine zahraničných študentov, ale odmietol. Nakoniec sa o tom žartovalo, a jeden zo spolužiakov, výborný kresliar, Rodrígueza bez jeho vedomia portrétoval. Keď potom kresbu nechal kolovať, Rodriguez sa rozzúril. Ponúkol mu, že portrét od neho odkúpi, čo aj urobil a zaplatil viac, než bol hodný. Povrávalo sa, že tento kresliar medzitým urobil asi desať kópií, ktoré rozdal kamarátom. Rodriguez o tom nevedel.“

„A tie kópie…“ začal Partridge.

„Práve sme pri tom, Harry.“ Owens sa usmial, odmietajúc urýchliť svoje rozprávanie. „Fiona sa vrátila do San Franciska a celé popoludnie pretelefonovala. Bola to

robota ako hrom, lebo v ročníku 1972 bolo tristoosemdesiatosem študentov. Nakoniec sa jej podarilo vydolovať mená a telefónne čísla, jedno viedlo k druhému. Tesne pred touto poradou mi zavolala, že jeden portrét vystopovala a zajtra ho bude mať. Sanfranciská odbočka nám ho hneď pošle.“

Okolo stola sa ozvalo súhlasné mrmlanie. „Pekný kus tímovej roboty,“ poznamenal Chippingham. „Poďakuj Fione aj v mojom mene.“

„Nemali by sme sa však nechať uniesť,“ zdôraznil Owens. „Momentálne máme iba určitú zhodu okolností a vôbec nie je overené, či mal Rodriguez naozaj prsty v našom únose. A tá kresba uhľom je stará dvadsať rokov.“

„Ľudia sa za dvadsať rokov tak veľmi nezmenia,“ povedal Partridge. „Môžeme ukázať obrázok v Larchmonte a spýtať sa, či ho niekto nevidel. Ešte niečo?“

„Volala washingtonská odbočka,“ povedala Rita. „FBI vraj nemá nič nové. Ich ľudia vyhodnocujú stopy z explodovaného nissanu vo White Plains, ale nie sú veľmi optimistickí. Presne ako povedal Salerno v piatkovom vysielaní – FBI sa pri únosoch spolieha na to, že sa únoscovia ozvú.“

Partridge pozrel na Sloana. „Prepáč, Crawf, ale to je nateraz všetko, čo máme.“

Rita mu pripomenula. „Ešte ten Teddyho nápad.“

Sloane ostro povedal: „Aký nápad? Ten som nepočul.“

„Najlepšie, keď to vysvetlí sám Teddy,“ povedal Partridge. Kývol hlavou na Teddyho, ktorý tiež sedel pri stole

a teraz priam zažiaril, lebo sa naňho sústredila pozornosť.

„Existuje istá možnosť ako zistiť, kde sa ukrývali únoscovia, pán S., aj keď momentálne sú už takmer naisto preč.“

Chippingham sa spýtal: „Ak sú preč. čo nám to pomôže?“ Sloane ho gestom netrpezlivo zastavil. „Na tom nezáleží. Chcem počuť, o čo ide.“

Cooper však odpovedal najprv Chippinghamovi. „Stopy, pán Ch. Ľudia vždy zanechajú stopy a z nich možno vyčítať, kto sú, odkiaľ prišli a niekedy aj, kam odišli.“

Obrátil sa aj k ostatným a zopakoval návrh, ktorý už predtým predniesol Rite a Partridgeovi… opísal typ úkrytu a jeho pravdepodobnú lokalitu… spomenul predpoklad, že únoscovia si mohli zaobstarať túto základňu prostredníctvom inzerátu v novinách… ďalej úmysel prezrieť všetky noviny za posledné tri mesiace, vychádzajúce v okruhu štyridsať kilometrov od Larchmontu… Cieľ pátrania: či v nich bude inzerát na nehnuteľnosť, ktorý sa bude zhodovať s predpokladaným charakterom základne… Drobnú prácu v knižniciach a redakciách by urobili bystrí mladí ľudia, ktorých by najali osobitne na tento účel… Neskôr by táto skupina pod vedením niekoho z nich preskúmala možné lokality, ktoré objavia počas pátrania… Cooper zakončil: „Uznávam však, že je to neistý podnik.“

„Ja by som to nenazval ani tak,“ povedal Chippingham. Počas Cooperovho vysvetľovania sa chmúril a jeho chmá-

ry ešte potemneli, keď padli slová o tom, že by mali niekoho najať. „O koľko ľudí by išlo?“

Slova sa ujala Rita. „Trocha som si to preverila. V oblasti, o ktorej hovoríme, je okolo stošesťdesiat novín – denníkov aj týždenníkov. Pokiaľ ide o staršie čísla, v knižniciach majú iba niektoré, takže väčšinou by sa muselo hľadať v redakčných archívoch. Bola by to obrovská práca prečítať ich všetky tri mesiace dozadu a urobiť výpisky. Ale ak to má niečo priniesť, treba to urobiť rýchlo…“

Chippingham ju prerušil. „Odpovie mi, prosím, niekto na otázku? O koľko ľudí by išlo?“

„Odhadujem, že o šesťdesiat,“ povedala Rita. „A navyše ešte dajaké vedenie.“

Chippingham sa obrátil k Partridgeovi. „Harry, ty to celkom vážne podporuješ?“ V jeho tóne však znelo: Nemôžeš byť predsa taký na hlavu padnutý!

Partridge zaváhal. Aj on mal rovnaké pochybnosti ako Chippingham. Dnes cestou z White Plains si v duchu povedal, že Teddyho nápad je streštený. Tento názor dosiaľ nezmenil. Teraz si však povedal, že niekedy nie je na škodu veci podporiť aj neistý podnik.

„Áno, Les,“ povedal. „Odporúčam to. Podľa môjho názoru by sme mali vyskúšať všetko. Nápadmi ani novými stopami momentálne neoplývame.“

Chippinghama táto odpoveď nijako nepotešila. Zmocnili sa ho obavy. Zamestnať šesťdesiat nových ľudí, hradiť im cestovné a iné výdavky, a to na niekoľko týždňov! A navyše vedenie, ktoré spomínala Rita. Takéto hromad-

né najímanie ľudí sa vždy končilo obrovskými výdavkami. V minulosti to bolo, prirodzene, niečo iné, televízia mohla míňať bez obmedzenia a vtedy by nebol dlho rozmýšľal. Nikto by vtedy nebol rozmýšľal. No teraz mu znel v mysli príkaz Margot Lloydovej-Masonovej o pátracej skupine: „Nechcem, aby niekto… začal bezhlavo rozhadzovať… Na všetko, čo bude presahovať rozpočet, treba môj predchádzajúci súhlas.“

Chippinghamovi záležalo rovnako ako ostatným na tom, aby zistili, kam odvliekli Jessiku, Sloanovho syna a otca, a ak bude treba, pôjde za Margot a skríži s ňou zbrane ohľadne peňazí. Ale musel by to byť boj za solídnu vec, o ktorej je presvedčený, a nie za idiotský nápad arogantného chlapčiska z Londýna.

„Harry, som proti tomu, aspoň nateraz,“ vyhlásil Chippingham. „Šance na úspech sú primalé, aby to opodstatňovalo také nasadenie.“ A pomyslel si, že keby ostatní vedeli, akú úlohu v tomto rozhodnutí zohráva Margot, nazvali by ho zbabelcom. Ale čo, aj on má svoje problémy, o ktorých ostatní nevedia – napríklad aj ten, že nijako nemôže prísť o prácu.

Jaeger začal: „Les, podľa môjho názoru…“

Crawford Sloane ho prerušil. „Norm, nechaj to na mňa.“ Jaeger zmĺkol a Sloane dôrazne povedal: „Za tvojimi slovami, že také nasadenie je neopodstatnené, sa vlastne skrýva, že nechceš míňať peniaze, však?“

„Aj to je jeden z faktorov. Ty dobre vieš, že aj o to vždy ide. Ale predovšetkým je to vec zdravého úsudku. To, čo navrhujete, neobstojí.“

„Navrhni niečo lepšie.“

„Momentálne nemám čo.“

Sloane ironicky povedal: „Potom mám jednu otázku a chcem počuť pravdivú odpoveď. Zmrazila výdavky na túto vec Margot LloydováMasonová?“

Chippingham celý nesvoj odvetil: „Hovorili sme o rozpočte, to je všetko.“ A dodal: „Mohli by sme sa my dvaja pozhovárať medzi štyrmi očami?“

„Nemohli!“ zareval Sloane, vyskočil a zlostne na Chippinghama zagánil. „Nijaké medzi štyrmi očami, pokiaľ ide o tú odpornú strigu. Zmrazila výdavky, tak je to!“

„To nie je dôležité. Keby sa vyskytlo niečo prijateľné, zdvihnem telefón a zavolám do Stonehenge…“

Sloane zahrmel: „A ja zdvihnem telefón a zvolám tlačovú konferenciu – sem, na dnes večer! Aby som povedal svetu, že moja rodina trpí v bohvieakej diere, a pre túto bohatú spoločnosť sú prvoradé účty, rozpočty a škriepiť sa o každý cent…“

Chippingham zaprotestoval: „Nikto sa neškriepi! Prepáč, Crawf, ale takto by si nemal hovoriť.“

„A čo teda robíš?“

Ostatní neverili vlastným ušiam: Predovšetkým, že na ich projekt tajne zmrazili výdavky, a potom, že v terajšej zúfalej situácii nemôžu vyskúšať všetky možnosti, ktoré sa im ponúkajú.

A ešte jedno bolo neuveriteľné: že by sa CBA takto zachovala k svojmu prominentnému pracovníkovi, moderátorovi. Padlo meno Margot Lloydovej-Masonovej – z toho

vyplýva jednoznačný záver, že to ona sa oháňa sekerou v mene Globanic Industries.

Vstal aj Norman Jaeger, čo bola najjednoduchšia forma protestu. Pokojne povedal: „Harry si myslí, že by sme mali dať Teddyho nápadu šancu. Ja tiež.“ Karl Owens sa pridal: „Ja tiež.“

„Aj ja som za,“ ozvala sa Iris Everlyová.

„Aj mňa prirátajte,“ povedala Rita, hoci trocha neochotne z ohľadu na Chippinghama.

„Dobre, dobre, len nijaké teatrálnosti,“ povedal Chippingham. Uvedomil si, že zle odhadol situáciu. Tak či onak, v oboch prípadoch prehrá. V duchu preklínal Margot. „Mením názor. Asi som sa mýlil. Crawf, ideme na to.“

K Margot však nepôjde žiadať súhlas. Dobre vedel – už od samého začiatku – aká by bola jej odpoveď. Výdavky odsúhlasí sám a prevezme zodpovednosť.

Rita, praktická ako vždy, sa usilovala trocha zmierniť vyhrotenú atmosféru. Povedala: „Ak ideme na to, tak nestrácajme čas. Ľudia, o ktorých sme hovorili, by mali začať hneď v pondelok ráno. Čo teda urobíme?“

„Obrátime sa na strýka Arthura,“ povedal Chippingham. „Ešte dnes večer mu zavolám domov a zajtra ho tu budeme mať. Môže sa hneď pustiť do najímania.“

Crawford Sloane zažiaril. „Dobrý nápad.“

Teddy Cooper, ktorý sedel vedľa Jaegera, šepol: „Kto je to ten strýko Arthur?“

Jaeger sa zasmial. „Ešte ste sa s ním nestretli? No nič to, zajtra zažijete niečo výnimočné, môj mladý priateľ.“

„Nápoje idú na môj účet,“ povedal Chippingham. A pre seba si dodal: Všetkých som vás sem zavolal, aby sme si zacelili drobné poranenia.

Boli u Sfuzziho, v reštaurácii s barom a modernistickým kváziantickým interiérom neďaleko Lincolnovho centra. Schádzali sa tu ľudia od televízie.

Hoci bola sobota večer a natrieskané, podarilo sa im natisnúť k jednému stolu, ku ktorému pristavili ďalšie stoličky.

Chippingham pozval k Sfuzzimu všetkých, ktorí boli na porade. Zavolal aj Sloana, ale ten odmietol. Rozhodol sa, že pôjde domov do Larchmontu v sprievode svojho strážcu z FBI Otisa Havelocka. Budú čakať ďalšiu noc na vytúžený telefonát od únoscov.

Keď priniesli objednané nápoje a napätie poľavilo, ujal sa slova Partridge. „Les, myslím, že si musíme ujasniť isté veci. Tvoje miesto by som nechcel ani v najpriaznivejších časoch. Ale najmä teraz som si istý, že nikto z nás, ako tu sedíme, by nechcel mať na krku to, čo máš ty – a rozhodne by to nevedel uhrať lepšie ako ty.“

Chippingham vďačne pozrel na Partridgea a prikývol. Dobre mu padlo takéto pochopenie od človeka, ktorého si vážil a Partridge tým zároveň ostatným pripomenul, že nie všetky veci sú priamočiare a nie všetky rozhodnutia ľahké.

„Poznám tvoj štýl práce, Harry,“ povedal Chippingham, „a viem, že vieš situáciu rýchlo ohmatať. Je to tak aj v tomto prípade?“

„Myslím, že áno… áno.“ Partridge pozrel na Teddyho Coopera. „Teddy sa nazdáva, že vtáčkovia už od nás odleteli. I ja som dospel k tomuto záveru. Ale inštinkt mi hovorí ešte čosi – že sa blíži rozhodujúca chvíľa, buď naším pričinením, alebo to jednoducho príde samo. Inými slovami, že sa čoskoro dozvieme, kto sú únoscovia a kde sú.“

„A keď to budeme vedieť?“

„Rozbehnem sa za nimi,“ odvetil Partridge. „Nech povedie stopa kamkoľvek, chcem tam byť rýchlo a prvý.“

„Budeš, neboj sa,“ vyhlásil Chippingham. „A sľubujem ti, že dostaneš všetku podporu, akú budeš potrebovať.“

Partridge sa zasmial a poobzeral sa okolo stola. „Počuli ste? Dobre si to všetci zapamätajte.“

„Zapamätáme,“ povedal Jaeger. „Les, ak bude treba, tieto slová ti pripomenieme.“

Chippingham zavrtel hlavou. „Nebude to treba.“

Rozhovor pokračoval. Rita akoby pritom čosi hľadala v kabelke, ale v skutočnosti rýchlo písala na kúsok papiera. Potom ho diskrétne pod stolom šuchla Chippinghamovi do ruky.

Ten počkal, až sa pozornosť sústredí inde, a pozrel dolu. Na lístku stálo: Les, nemáš chuť ísť do postele? Poďme odtiaľto.

15

Šli k Rite. Mala byt na Západnej sedemdesiatej druhej ulici, kúsok taxíkom od Sfuzziho. Chippingham býval ďalej, v oblasti Osemdesiatych ulíc. Býval tam od začiatku rozvodového konania so Stasiou, ale byt bol malý, na New

York lacný a Chippinghamovi sa vôbec nepáčil. Chýbal mu luxus bytu na Sutton Place, kde bývali so Stasiou celých desať rokov až do roztržky. Sutton Place však bolo teraz preňho zakázané územie, stratený raj. O to sa postarali Stasiini právnici.

Tak či onak, momentálne sa jemu i Rite žiadalo súkromie, ktoré bolo najbližšie. Ich ruky v taxíku nezaháľali, až kým jej nepovedal: „Ak s tým hneď neprestaneš, vybuchnem ako Vezuv a možno prejdú mesiace, kým sa zasa dostanem do činnosti.“

Rita sa zasmiala a povedala: „U teba sa toho nebojím!“ No aj tak prestala. Cestou požiadal Chippingham taxikára, aby zastavil pri novinovom stánku. Vystúpil a vrátil sa obťažkaný rannými nedeľnými vydaniami *New York Times*, *Daily News* a *New York Post*.

„Aspoň viem, aké miesto zaujímam v tvojom hodnotovom rebríčku,“ poznamenala Rita. „Len dúfam, že to všetko nechceš prečítať, kým…“

„Neboj sa,“ ubezpečil ju. „Až neskôr, oveľa neskôr.“ Chippingham si pri týchto slovách položil otázku, či vôbec niekedy dospeje, pokiaľ ide o ženy. Pravdepodobne nie, alebo aspoň nie dovtedy, kým jeho libido nebude horieť menším plameňom. Vedel, že veľa mužov mu závidí jeho mužnosť, ktorá bola krátko pred päťdesiatkou rovnako mocná, ako keď bol o polovicu mladší. Ale na druhej strane si to vyžadovalo svoju daň.

Rita ho síce celého vzrušila ako už viac ráz predtým a vedel, že ich oboch čaká rozkoš, no vedel aj to, že o hodinudve si bude klásť otázku: Vyplatí sa to za všetky

tie problémy? Neraz o tom rozmýšľal ešte hlbšie: Naozaj stoja tieto dobrodružstvá za to, že stráca ženu, na ktorej mu úprimne záleží, a zároveň ohrozuje celú svoju kariéru – čo mu celkom jasne naznačila Margot LloydováMasonová pri poslednom stretnutí v Stonehenge?

Prečo to vlastne robí? Jednak preto, lebo nikdy nevedel odolať telesnému potešeniu, keď sa naskytla príležitosť, a v oblasti spravodajstva bolo takých príležitostí neúrekom. Ďalej ho vábilo vzrušenie z dobývania, ktoré sa mu nikdy nezunovalo, a napokon pocit prisvojenia a fyzického naplnenia – brať a dávať, jedno i druhé bolo rovnako dôležité.

Les Chippingham si tajne viedol denník, kde si zaznamenával svoje sexuálne výboje – bol to osobitne zašifrovaný zoznam mien, ktorý vedel dešifrovať iba on. Všetky tieto ženy mal rád a podaktoré aj krátky čas úprimne ľúbil.

Ritino meno, ktoré pribudlo nedávno, malo číslo stodvadsaťosem. Chippingham sa usiloval myslieť na zoznam nie ako na výsledkovú listinu, hoci v istom zmysle ňou bol.

Ľudia, ktorí vedú usadlejší a nevinnejší život, azda pokladajú tento počet za prehnaný a možno mu ani neuveria. No ľudia zamestnaní v televízii alebo činní v inej tvorivej oblasti – umelci, herci, spisovatelia – tomu bez problémov uveria.

Chippingham pochyboval, že Stasia tuší, aký veľký je počet jeho záletov – a v tejto súvislosti mu prišla na um iná, ustavične sa opakujúca otázka: Existuje dajaký spô-

sob, ako napraviť ich manželstvo, šanca, že by sa vrátila vzájomná blízkosť, ktorej sa so Stasiou tešili, aj keď vedela o jeho neverách? Túžil, aby odpoveď znela áno, no zároveň vedel, že už je prineskoro. Stasiina zatrpknutosť a urazené city sa už nedali ničím uzmieriť. Pred niekoľkými týždňami jej poslal list ako pokus o zblíženie. Odpovedal mu Stasiin právnik a v liste ho varoval, aby s jeho klientkou v budúcnosti nekomunikoval priamo.

Dobre teda, povedal si, túto hru som prehral, no zato mi nič nebráni vychutnať rozkoš, ktorú v najbližšej hodine alebo dvoch prežijú s Ritou.

Aj Rita uvažovala o ich vzťahu, ale jednoduchšie, priamočiarejšie. Nevydala sa, lebo nikdy nespoznala muža, s ktorým by chcela natrvalo žiť. Pokiaľ išlo o jej terajší pomer s Lesom, bolo jej jasné, že nemá dlhú budúcnosť. Keďže Lesa dlho poznala a pozorovala, vedela, že nie je schopný zachovať vernosť. Prechádzal od ženy k žene s ľahkosťou, s akou si iní muži vymieňajú ponožky. Mal však veľké, mocné telo a tomu zodpovedajúce príslušenstvo, takže sexuálna eskapáda s ním bola euforická, radostná, nebeský raj. Keď zastali pri činžiaku, kde bývala a Les platil za taxík, už o ňom snívala.

Rita zatvorila a zamkla dvere svojho bytu a vzápätí sa bozkávali. Potom, neplytvajúc časom, zamierila do spálne a Les ju nasledoval, cestou odhadzujúc sako, kravatu a rozopínajúc si košeľu.

Spálňa bola pre Ritu typická – usporiadaná, ale nenúteným, pohodlným spôsobom s pastelovými závesmi a množstvom vankúšov.

Šikovne stiahla z postele prikrývku, nedbanlivo ju zložila a hodila do najbližšieho kresla. Rýchlo sa začala vyzliekať, odhadzujúc odev na všetky strany inštinktívnymi mileneckými gestami, ktoré zároveň zbavujú zábran, a pritom sa na Lesa usmievala. Aj on ju úprimne oceňoval, keď si sťahoval slipy, ktoré hodil za Ritinou podprsenkou a nohavičkami.

A to, čo videl, sa mu páčilo rovnako ako predtým.

Rita, prirodzená tmavovláska, si začala farbiť vlasy krátko po tridsiatke, keď sa zjavili prvé šedivé náznaky. No keď prešla z reportérky na vedúcu výrobného štábu, nechala prírode voľnú ruku a teraz boli jej vlasy atraktívnou zmesou tmavohnedej a sivej. Dozrela aj jej postava a k jej niekdajším päťdesiatim piatim kilogramom pribudlo ďalších päť. „Dalo by sa povedať," poznamenala, keď ju Les videl prvý raz nahú, „že som presedlala z Afrodity na pohodlnú Venušu."

„Tvoju Venušu beriem", povedal vtedy.

Tak či onak, Ritina stošesťdesiatpäťcentimetrová postava bola v skvelej kondícii, boky mala zaokrúhlené, prsia vysoké a pevné.

Keď spustila zrak, videla, že Lesovi toto vzrušenie stačí. No jednako pristúpil k nej pomaly, sklonil sa, aby ju pobozkal na čelo, na viečka a na ústa. Potom jej vzal nežne do dlaní prsia a pobozkal jej bradavky, najprv jednu, potom druhú. Telom jej prebehla slastná triaška.

Každý pohyb tela jej prinášal čoraz väčšiu slasť. Zhlboka dýchajúc, skĺzla rukami k Lesovým slabinám a jemne, pomaličky, zľahučka ako pierkom mu skúsene

prechádzala prstami po tele. Vnímala, ako sa mu napälo celé telo, počula, ako sa prudko nadýchol a ticho od rozkoše vzdychol.

Chippingham ju jemne zatisol na posteľ a pritom neprestával ústami a rukami vychutnávať vábivo teplú vlhkosť jej tela. Keď už ani jeden nemohol dlhšie vydržať, vkĺzol do nej. Rita vykríkla a vzápätí sa vzniesla hore, vysoko do nádherných výšin.

Chvíľu vychutnávala nádhernú nečinnosť, kým si jej večne aktívna myseľ zakrátko nezačala klásť otázky. Milovali sa zakaždým tak plynule, tak dokonale, tak obratne, že sa nevdojak v duchu pýtala: Cítili sa s Lesom takto všetky ženy? Usúdila, že asi áno. Vedel zaobchádzať so ženským telom, a to poskytovalo Rite – a zrejme aj ostatným – ničím neskalenú extázu. A jej extáza nepochybne stupňuje jeho extázu. Nastalo u nej vyvrcholenie – och, aká nádhera, že ho nemusí predstierať, ani sa oň usilovať! – a až potom v nej explodoval on.

Ich vlhké, potom zmáčané telá spočinuli v príjemnom súzvuku bok po boku a obaja zhlboka, rovnomerne dýchali.

„Pán Chippingham," povedala Rita, „povedal vám už niekto, že ste najdokonalejší milenec na svete?"

Zasmial sa a pobozkal ju. „Milovanie je poézia. Poézia sa živí inšpiráciou. A v tejto chvíli si mojou inšpiráciou ty."

„Pozrimeže, aj jazyk máš obratný," povedala. „Nemal by si pracovať v spravodajstve?"

Po chvíli zaspali, a keď sa prebudili, milovali sa znova.

Potom prišla logicky chvíľa, keď sa obaja odpútali od sexu a sústredili pozornosť na hŕbu nedeľných novín, po ktoré sa Les zastavil. Rozprestreli ich na posteli. Les začal s *New York Times* a Rita s *New York Post*.

Obaja zhltli posledné správy o únose Sloanovej rodiny s dôrazom na sobotňajší výbuch vo White Plains a o skaze, ktorá tam nastala. Ritu z profesionálneho hľadiska potešilo, keď videla, že CBA News neuniklo vo večernom spravodajskom bloku nič podstatné. Noviny boli síce obšírnejšie a bolo v nich viac ohlasov, ale všetko dôležité televízia priniesla.

Od únosu prešli obaja k hlavným domácim a zahraničným správam, ktorým venovali v poslednom čase menej pozornosti ako zvyčajne. Zbežne ich prebehli a sotva si všimli malú jednostĺpcovú správu, ktorú priniesol iba New York Post nenápadne na vnútornej strane.

VRAŽDA A SAMOVRAŽDA ZO ŽIARLIVOSTI.

DIPLOMAT OSN ZABIL MILENKU A POTOM SEBA

Diplomata OSN Josého Antonia Salaverryho a jeho priateľku Helgit Efferenovú našli v sobotu zastrelených v Salaverryho byte na 48. ulici. Polícia sa vyjadrila, že ide o „vraždu žiarlivého milenca a následnú samovraždu“.

Salaverry bol členom peruánskej misie pri OSN. Efferenová, americká štátna občianka, ktorá sa prisťahovala z Libanonu, pracovala v pobočke banky AmericanAmazonas na námestí Daga Hammarskjôlda.

Mŕtvoly objavil v sobotu zavčas rána domovník. Lekár určil čas smrti medzi ôsmu a jedenástu hodinu večer predchádzajúceho dňa. Podľa vyhlásenia polície dôkazy

nasvedčujú tomu, že Salaverry zistil, že Efferenová využíva jeho byt na sexuálne styky s inými mužmi. V návale zúrivosti ju zastrelil a potom obrátil zbraň proti sebe.

16

Learjet 55 LR klesal nocou pôvabne ako čajka, jeho mocné motory priškrtené. Znášal sa k dvom rovnobežným radom svetiel, ktoré vyznačovali pristávaciu dráhu jednaosem letiska Opa Locka. Za letiskom boli miriady svetiel Miami a ich odraz ožaroval oblohu.

Miguel vyzrel cez oblôčik, dúfajúc, že svetlá Ameriky a všetko, čo s ňou súvisí, bude preňho čoskoro minulosťou.

Pozrel na hodinky. 23:18. Z Teterbora leteli čosi vyše dve a štvrť hodiny.

Blížiace sa svetlá pozoroval aj Rafael, ktorý sedel na sedadle pred ním. Socorro vedľa neho akoby driemala.

Miguel pozrel na Baudelia, ktorý monitoroval rakvy pomocou prístrojov. Baudelio prikývol, čím chcel naznačiť, že všetko je v poriadku, a Miguel sa sústredil na iný problém, ktorý sa práve vynoril.

Pred niekoľkými minútami bol vpredu pri pilotoch a spýtal sa: „Ako dlho bude trvať, kým urobíte v Opa Locke všetko potrebné, aby sme mohli letieť ďalej?“

„Nie dlhšie ako pol hodiny,“ odvetil Underhill. „Musíme iba natankovať a zahlásiť letový plán.“ Zaváhal a dodal: „Ale keby sa na nás colníci chceli pozrieť, trvalo by to dlhšie.“

Miguel vyštekol: „Tu sa colná prehliadka nerobí.“ Pilot prikývol. „Normálne nie. S letmi, ktoré idú von, sa neza-

ťažujú. Ale počul som, že v poslednom čase robievajú námatkové kontroly, niekedy aj v noci.“ Hoci sa usiloval, aby to vyznelo bezstarostne, z hlasu mu zaznievali obavy.

Miguelom táto informácia otriasla. Medellínsky kartel, a napokon aj on sám, mali informácie o zvykoch a predpisoch americkej colnej správy, a preto si vybrali ako miesto odchodu letisko v Opa Locke.

Podobne ako na Teterbore, aj na Opa Locke pristávali iba súkromné lietadlá. Keďže sem prilietali lietadlá z cudziny, malo colnicu – malú, provizórnu, umiestnenú v karavane – a colníkov bolo málo. V porovnaní s colnými oddeleniami na veľkých medzinárodných letiskách v Miami, New Yorku, Los Angeles alebo San Francisku bola Opa Locka chudobným príbuzným a prehliadky tam v dôsledku toho neboli také dôkladné ako inde. Službu mali zvyčajne iba dvaja colníci, a to vo všedné dni od jedenástej do siedmej a v sobotu od desiatej do šiestej. Let Learjetu naplánovali tak, aby pristál v neskorú hodinu, keď už bude colnica zatvorená a personál dávno preč.

Underhill dodal: „Ak je niekto na colnici a majú zapnuté rádio, budú počuť naše spojenie s vežou. Možno o nás prejavia záujem, možno nie.“

Miguel vedel, že nemôže robiť nič iné, iba sa vrátiť dozadu na sedadlo a čakať. Zatiaľ si prebral v mysli všetky možnosti.

Ak naozaj natrafia na colníkov, čo je síce nepravdepodobné, ale môže sa to stať, využijú rozprávku o mŕtvych príbuzných. Socorro, Rafael a Baudelio zohrajú svoje úlohy a Miguel svoju. Prístroje, pripojené k rakvám, môže

Baudelio rýchlo odpojiť. Nie, problém nebude s rozprávkou a so všetkým, čo ju potvrdzuje, ale s predpismi, ktoré colný inšpektor musí dodržať, keď sa z krajiny vyvážajú mŕtvi.

Miguel tieto predpisy študoval a naučil sa ich naspamäť. Pre každé telo boli potrebné určité dokumenty – úmrtný list, povolenie na vývoz od okresnej zdravotnej správy, povolenie na dovoz z krajiny určenia. Pas zosnulej osoby sa nevyžadoval, ale najhoršie bolo, že predpis ukladal otvoriť rakvu a colník musel skontrolovať jej obsah.

Miguel si prezieravo všetky tieto dokumenty zaobstaral. Boli falšované, ale dobré. Navyše mali drastické fotografie z nehody, síce neidentifikované, ale zapadli do príbehu, a takisto výstrižky z novín, v ktorých sa hovorilo, že telá sú na nepoznanie obhorené a zmrzačené.

Ak teda bude mať v Opa Locke niekto službu a príde za nimi, dokumenty budú v poriadku. Ale čo ak sa bude chcieť pozrieť do rakví? A bude vôbec chcieť, keď si prečíta, čo sa stalo?

Learjet medzičasom pristál a roloval k hangáru č. 1. Miguela sa opäť zmocnilo napätie.

Colný inšpektor Wally Amsler si povedal, že operáciu Odchod asi vymyslel dajaký horlivý byrokrat z Washingtonu. Ten si už určite pokojne spí. Aj Wally túžil po spánku. Lenže on musí namiesto toho chodiť po bohom zabudnutom letisku Opa Locka, kde sa ani cez deň nič nedeje a v noci je tam mŕtvo ako na púšti. Do polnoci chýba polhodina a ešte ho čakajú dve hodiny, kým sa

skončí operácia Odchod a budú môcť odísť ešte s dvoma kolegami domov.

Šomranie a nespokojnosť boli pre Amslera dosť nezvyčajné. Obyčajne sa ku všetkým správal bodro a kamarátsky. Výnimku tvorili iba ľudia, ktorí porušili zákon, lebo ten pred nimi stelesňoval on. Vtedy vedel byť chladný a tvrdý a jeho zmysel pre povinnosť bol neoblomný. Práca sa mu vcelku páčila, ale nemal veľmi v obľube nočné služby, a keď sa dalo, vyhýbal sa im. Pred týždňom dostal chrípku a dosiaľ sa necítil dobre. Večer rozmýšľal, či nezavolá, že je chorý, ale potom túto myšlienku zavrhol. A v poslednom čase ho škrelo ešte čosi – jeho služobné postavenie.

Prácu si konal svedomite vyše dvadsať rokov, ale nepostúpil na miesto, ktoré mu podľa jeho predstáv v tomto veku patrilo – do päťdesiatky mu chýbalo niekoľko mesiacov. Funkčne bol zaradený ako inšpektor, trieda GS-9, čo bol vlastne pochôdzkár, nič viac. Veľa mladších a omnoho neskúsenejších to dotiahlo na hodnosť starší inšpektor, trieda GS-11. Boli to Amslerovi nadriadení.

Stále dúfal, že jedného dňa postúpi na miesto staršieho inšpektora, no pomaly dospel k záveru – keďže bol realista – že jeho šance nie sú ktovieaké. Je to spravodlivé? Nebol si istý. Pracovné výsledky mal dobré a službu kládol vždy na prvé miesto, dokonca aj pred osobné záujmy. Na druhej strane, nikdy sa nedral priveľmi dopredu a ani jeden z jeho služobných výkonov nevzbudil veľkú pozornosť. Azda v tom bola chyba. Pravda, ani ako GS-9 nemal zlý plat. S nadčasmi zarábal pri šesťdňovom pracovnom

týždni okolo 50 000 dolárov ročne a o pätnásť rokov bude mať dobrú penziu.

No plat a penzia samy osebe nestačili. Chcel svoj život zaktivizovať, urobiť niečo, za čo by si ho pamätali, hoci len trocha. Túžil po tom a mal pocit, že by si to zaslúžil. Lenže čo už môže čakať od letiska Opa Locka neskoro v noci pri operácii Odchod?

V rámci operácie Odchod sa robili námatkové prehliadky lietadiel, ktoré opúšťali Spojené štáty. Všetky sa nijako nedali skontrolovať, lebo colná správa nemala dostatok ľudí. Vyriešili to teda krátkodobou operáciou, pri ktorej prišla na niektoré letisko neohlásene skupina colných inšpektorov, ktorí niekoľko hodín prezerali lietadlá smerujúce do zahraničia – zväčša súkromné. Operácia prebiehala zvyčajne v noci.

Oficiálnym cieľom prehliadok bolo pátranie po vyspelej technológii, ktorá sa ilegálne exportovala. Neoficiálne však hľadali aj nadmerné množstvá vyvážaných peňazí, najmä veľké sumy za drogy. Tento cieľ ostával neoficiálny, lebo na základe štvrtého dodatku ústavy nemožno hľadať peniaze, ak na to nie je „dostatočný dôvod“. Tak či onak, ak hľadali niečo iné a našli pritom veľké množstvo peňazí, colnica mala právo zadržať ich.

Operácia Odchod niekedy priniesla výsledky – a občas senzačné. No nikdy sa to nestalo, keď bol v službe Amsler, a preto tieto služby nevítal s veľkým nadšením. Práve dnes večer mal jednu z nich ešte s dvoma kolegami, hoci letov do zahraničia bolo menej ako inokedy a sotva ešte dajaké budú.

Jeden z nich zakrátko odletí – Learjet, ktorý pred niekoľkými minútami priletel z Teterbora a zahlásil let do Bogoty v Kolumbii. Amsler bol práve na ceste do hangáru č. 1, aby lietadlo prezrel.

Opa Locka bolo nepekné, nevábne mestečko, čo príkro kontrastovalo s prekrásnou krajinou južnej Floridy. Jeho názov pochádzal z indiánskeho slova kmeňa Seminolov „opatishawockalocka," čo znamená „vysoký suchý pahorok". Táto charakteristika bola výstižná a rovnako výstižná bola aj novšia charakteristika z pera T. D. Allmana, ktorý opísal Opa Locku ako schudobnené „geto", ktoré vyzerá ako „dávno opustený a vandalmi zničený zábavný park". Priľahlé letisko bolo síce rušné, ale malo iba zopár budov, a okolitá vyprahnutá rovina – spolu s pahorkom – vzbudzovala dojem púšte.

Hangár č. 1 bol uprostred tejto púšte oázou.

Bola to moderná atraktívna biela budova, z ktorej iba časť tvoril vlastný hangár. Bola to vlastne luxusná letisková budova, poskytujúca služby súkromným lietadlám, ich cestujúcim a pilotom.

V hangári č. 1 pracovalo sedemdesiat ľudí a medzi ich povinnosti patrilo vysávať interiéry prichádzajúcich lietadiel, vynášať z nich odpadky, dopĺňať im kuchyňu potravinami a nápojmi, vykonávať údržbu – drobné opravy i celkové technické prehliadky. Ostatný personál sa staral o salóniky pre významné osobnosti, o sprchy a zasadačku, vybavenú audiovizuálnou technikou, faxmi, telexmi a kopírovacími zariadeniami.

V budove existovala deliaca čiara, takmer neviditeľná, ale predsa len vnímateľná, za ktorou boli podobné priestory pre pilotov, plus komplexné letové plánovanie. V tejto časti pristúpil colný inšpektor Wally Amsler k pilotovi Learjetu Underhillovi, ktorý práve študoval predpoveď počasia.

„Dobrý večer, pán kapitán. Ak sa nemýlim, máte namierené do Bogoty.“

Underhill zdvihol hlavu a pohľad na uniformu ho viacmenej neprekvapil. „Správne.“

Jeho odpoveď i letový plán však boli vymyslené. Cieľovým letiskom Learjetu bola prašná pristávacia plocha v Andách neďaleko Sionu v Peru, kam poletia nonstop. No presné inštrukcie, ktoré Underhill dostal a za splnenie ktorých dostane štedro zaplatené, hovorili, že v letovom pláne má byť uvedená Bogota. Na tom napokon nezáležalo. Len čo sa dostanú z dosahu letovej kontroly Spojených štátov, čo bude krátko po vzlietnutí, môže letieť, kamkoľvek sa mu zachce, a nikto to nebude kontrolovať ani preverovať.

„Ak nemáte nič proti tomu, rád by som si prezrel váš koráb a ľudí na palube,“ povedal Amsler zdvorilo.

Underhill proti tomu síce mal všeličo, ale vedel, že by nebolo múdre, keby to povedal. Dúfal, že tá čudná štvorica cestujúcich colníka dostatočne presvedčí a upokojí, aby lietadlo pustil a mohli vyštartovať. Jednako však bol dosť nervózny, pravda, nie pre cestujúcich, ale z obavy, že aj jemu by mohli hodiť na krk niečo z toho, čo sa tu robí.

Denis Underhill tušil, že s rakvami súvisí niečo nezvyčajné, ba možno nezákonné. Odhadoval, že buď je v nich niečo iné než telá, a to niečo iné pašujú z USA, alebo ak sú tam naozaj telá, ide o obete dajakej kolumbijskoperuánskej vojny gangov a chcú ich dostať z krajiny, kým si úrady uvedomia, o čo ide. Ani na chvíľu neuveril rozprávke, s ktorou pred ním vyrukovali, keď zariaďovali let v Bogote – že sú to obete nehody a smútiaci pozostalí. Ak je to pravda, prečo potom taká konšpirácia a tajnostkárstvo? A navyše, Underhill bol presvedčený, že najmenej dvaja z ľudí na palube sú ozbrojení. A ďalej, prečo to očividné úsilie vyhnúť sa tomu, čo ich práve postihlo – stretnutiu s americkými colníkmi?

Hoci Learjet Underhillovi nepatril – majiteľom bol bohatý kolumbijský podnikateľ a v Kolumbii bol stroj aj registrovaný – mal ho v opatere a popri plate a hradených výdavkoch mal aj veľkorysú účasť na zisku. Bol presvedčený, že jeho zamestnávateľ vie, že zmluvnými letmi sa občas vybavujú veci, ktoré sú buď celkom protizákonné, alebo balansujú na hraniciach zákona. Tento človek však Underhillovi dôveroval a spoliehal sa, že takéto situácie zvládne a neohrozí jeho investície a lietadlo.

Keď si na túto dôveru spomenul a pripomenul si aj vlastný záujem na celej veci, rozhodol sa, že vyrukuje s rozprávkou o obetiach nehody, čím naznačí – nech by sa čokoľvek stalo – že on ani lietadlo s tým nič nemajú.

„Je to smutná záležitosť,“ povedal colníkovi a vyrozprával mu vymyslený príbeh, ktorý počul

v Bogote, pričom nevedel, že sa zhoduje s dokumentmi, ktoré má Miguel.

Amsler nezáväzne počúval a potom povedal: „Tak poďme, pán kapitán.“ S typmi ako Underhill sa už stretol, a preto naňho nezapôsobil. Amsler ho odhadol na žoldniera, ktorý za dostatočne veľkú odmenu poletí hocikam s hocijakým nákladom, a keď potom k niečomu príde, vyhlási sa za nevinnú obeť, oklamanú tými, čo si ho najali. Podľa Amslerovho názoru takíto ľudia pričasto dokázateľne porušujú zákon a takmer vždy im to prejde.

Kráčali spolu z hangáru č. 1 k Learjetu, ktorý stál pod prístreškom. Dvere na lietadle boli otvorené a Underhill predbehol Amslera, prvý vystúpil po schodíkoch do kabíny a povedal: „Dáma a páni, máme priateľskú návštevu z colnej správy Spojených štátov.“

Od pristátia uplynulo pätnásť minút a na Miguelov príkaz ostala celá medellínska skupina na palube. Keď vypli motory a obaja piloti odišli – Underhill zahlásiť letový plán a Faulkner dozrieť na tankovanie – Miguel sa vážnym hlasom obrátil na svojich spoločníkov.

Upozornil ich, aby rátali s colnou prehliadkou a aby sa pripravili zahrať pridelené úlohy. Zavládlo napätie a do istej miery aj strach, ale všetci vyhlásili, že sú pripravení. Socorro vybrala zrkadielko a vložila si pod spodné viečka zrnká korenia. Oči sa jej vzápätí zaliali slzami. Rafael tentoraz korenie a slzy odmietol. Miguel neprotirečil. Baudelio medzičasom odpojil prístroje od troch rakiev, ale ešte predtým sa ubezpečil, že všetci traja unesení sú

dosiaľ hlboko omámení a že najbližšiu hodinu a možno aj dlhšie sa nepohnú.

Miguel povedal, že hovoriť bude za všetkých predovšetkým on. Ostatní majú reagovať iba vtedy, keď im to naznačí.

Preto ich tak celkom neprekvapilo, keď sa ozval Underhill a zjavil sa colný inšpektor.

„Dobrý večer, ľudkovia," Amsler nasadil rovnako priateľský tón ako predtým s Underhillom. Hneď sa poobzeral a zbadal tri rakvy pripevnené na boku kabíny a cestujúcich na druhej strane – traja z nich sedeli, Miguel stál.

„Dobrý večer, pán inšpektor," odvetil Miguel. V ruke držal doklady a štyri pasy. Najprv podal Amslerovi pasy.

Amsler ich vzal, ale nepozrel sa do nich. Namiesto toho sa spýtal: „Kam idete a čo je cieľom tohto letu?"

Amsler to už vedel, lebo videl letový plán a o účele cesty ho informoval Underhill. Zámerom colníkov a pracovníkov prisťahovaleckého úradu však bolo primäť ľudí, aby sa rozhovorili. Ich správanie a prípadná známka nervozity často odhalili viac ako skutočné odpovede.

„Je to smutná cesta, pán inšpektor. Kedysi šťastná rodina je zdrvená žiaľom."

„A vy, pane, ako sa voláte?"

„Pedro Palacios, ale ja do tejto smútiacej rodiny nepatrím, som iba blízky rodinný priateľ. Prišiel som im v ťažkej chvíli pomôcť." Miguel vystupoval pod novým menom, na ktoré mal kolumbijský pas. Pas bol pravý a vnútri bola jeho fotografia, ale meno a ostatné podrobnosti, vrátane vstupného víza do USA spred niekoľkých

dní, boli šikovné falzifikáty. Dodal: „Moji priatelia ma požiadali, aby som hovoril za nich, lebo nevedia dobre po anglicky.“

Amsler pozrel na pasy, ktoré držal v ruke, otvoril Miguelov a zdvihol hlavu, aby porovnal fotografiu s tvárou pred sebou. „Hovoríte veľmi dobre po anglicky, seňor Palacios.“

Miguel rýchlo porozmýšľal a potom s istotou odpovedal: „Istý čas som študoval v Berkeley. Mám Spojené štáty veľmi rád. Keby som tu bol za iných okolností, cítil by som sa tu veľmi dobre.“

Amsler otvoril ostatné pasy a porovnal fotografie s ich majiteľmi. Potom sa obrátil na Socorro: „Pani, rozumeli ste, o čom sme sa zhovárali?“

Socorro zdvihla slzami zmáčanú tvár. Srdce jej prudko bilo. Neisto, zadŕhavo, aby neprezradila, že vie plynule po anglicky, odvetila: „Áno… trocha.“

Amsler prikývol a obrátil sa k Miguelovi. „Povedzte mi bližšie, čo sa stalo.“ Ukázal na rakvy.

„Mám všetky potrebné doklady…“

„Tie si pozriem potom. Ale najprv to chcem počuť od vás.“

Miguel prehovoril priškrteným hlasom: „Bola to hrozná autonehoda. Sestra tejto panej, jej malý syn a starší pán, ktorý tiež patril do rodiny, boli na dovolenke v Amerike. Prišli do Philadelphie a odtiaľ šli autom… Kamión sa vo veľkej rýchlosti vymkol spod kontroly, prerazil zvodidlá… čelne narazil do ich auta a všetci zahynuli. Bola hustá premávka… vrazilo do nich ďalších osem áut a zahynuli

aj ďalší ľudia… havarované autá začali horieť a telá – bože, strašné!“

Pri zmienke o telách Socorro zakvílila a rozplakala sa. Rafael spustil hlavu do dlaní a otriasali sa mu plecia. Miguel mu dal v duchu za pravdu, bolo to presvedčivejšie ako slzy. Baudelio sa tváril zdrvene a smutne.

Keď Miguel hovoril, pozorne si všímal inšpektora. Ten však nedal na sebe nič znať, iba trpezlivo stál a počúval. Na tvári mal nepreniknuteľný výraz. Miguel vystrel ruku s dokladmi. „Je to všetko tu. Prosím vás, pán inšpektor – prečítajte si to sám.“

Amsler si tentoraz doklady vzal a zalistoval v nich. Úmrtné listy sa zdali v poriadku a takisto povolenie na odvoz tiel a vstupné povolenie do Kolumbie. Začal čítať novinové výstrižky a pri slovách „obhorené telá… zmrzačené na nepoznanie,“ sa mu obrátil žalúdok. Potom prišli na rad fotografie. Stačil mu na ne jediný pohľad a rýchlo ich zakryl. Pritom si spomenul, že ešte večer uvažoval, či nemá zostať doma. Prečo to, dočerta, neurobil? Prišlo mu nevoľno, a pri myšlienke, čo musí urobiť, ho naplo na vracanie.

Miguel sa naňho díval a netušil, že aj on je celý nesvoj, ale celkom z iných dôvodov.

Wally Amsler im veril. Doklady boli v poriadku, ostatné písomnosti všetko potvrdzovali a taký žiaľ, akého bol svedkom, nemohol podľa neho nikto predstierať. Amsler, sám rodinne založený, cítil s týmito ľuďmi a najradšej by ich bol hneď prepustil. To však nemohol. Podľa zákona

bolo treba rakvy otvoriť a prezrieť, a práve z toho bol nesvoj.

Wally mal totiž jednu slabú stránku. Neznášal pohľad na mŕtvych a predstava, že má uzrieť zmrzačené ostatky, ktoré mu opísal najprv Palacios a potom novinové výstrižky, ho napĺňala hrôzou.

Tieto problémy mal Wally od ôsmich rokov. Vtedy ho prinútili pobozkať starú mamu, ktorá ležala mŕtva v rakve. Pri spomienke na dotyk neživého, voskovožltého mäsa na perách, zatiaľ čo sa metal a jačal, sa dodnes chvel. Do smrti nechcel vidieť nijakú mŕtvolu. V dospelosti sa dozvedel, že psychiatria má na to pomenovanie – nekrofóbia. To mu však bolo srdečne jedno. S mŕtvymi chcel mať pokoj, nič viac.

Za tie roky, čo bol colným inšpektorom, videl v službe mŕtvolu iba raz. Prevážali vtedy z cudziny mŕtveho Američana, bolo to v noci a on bol v službe sám. V priloženom pase sa písalo, že mŕtvy váži 75 kilogramov, no celá rakva vážila stopäťdesiat. Aj keď prirátal váhu rakvy a kontejnera, rozdiel sa mu nevidel, a tak zdráhavo rozkázal, aby rakvu otvorili. Výsledok bol desivý.

Mŕtvy bol tučný a od vydania pasu nesmierne pribral. Ale čo bolo najhoršie, mŕtvola sa po smrti príšerne nafúkla, k čomu prispelo aj neodborné balzamovanie, začala sa rozkladať a šíril sa z nej neznesiteľný pach. Keď ho Amsler vdýchol, panicky začal gestikulovať, aby rakvu zatvorili. Hneď nato vybehol von a začal prudko vracať. No pocit nevoľnosti a ten hrozný pach ho prenasledovali ešte

niekoľko dní. Spomienka na tie chvíle nikdy celkom ne vybledla a teraz sa vrátila v plnej sile.

No mocnejší ako táto spomienka, mocnejší ako jeho obavy bol nekompromisný pocit povinnosti. Povedal Miguelovi: „Je mi naozaj veľmi ľúto, ale predpisy vyžadujú, aby ste rakvy otvorili.“

Toho sa Miguel obával najväčšmi. Podnikol ešte jeden pokus. „Pán inšpektor, prosím vás, veľmi vás prosím! Vytrpeli sme toľko bolesti, toľko úzkosti. Ameriku máme radi. Nemohli by ste tentoraz urobiť výnimku – zo súcitu s nami?“

Po španielsky povedal Socorro: „El hombre quiere abrir los ataúdes.“ Tá zdesene skríkla: „Ay no! Madre de Dios, no!“

Rafael sa pridal: „Le suplicamos, seňor. En el nombre de decencia, por favor, no!“

Baudelio s popolavou tvárou šepol: „Por favor, no lo haga, seňor. No lo haga.“

Amsler síce nerozumel všetkému, ale obsah pochopil. Povedal Miguelovi: „Povedzte, prosím, priateľom, že tie predpisy som si nevymyslel ja. Niekedy mi je proti mysli, že ich musím dodržiavať, ale je to moja práca, moja povinnosť.“

Miguel to nepreložil. Nemalo význam predlžovať tento cirkus. Nadišla chvíľa rozhodnutia.

Ten idiot colník bľabotal ďalej. „Navrhujem, aby sme rakvy preložili z lietadla niekde do ústrania. Váš pilot to môže zariadiť. V hangári č. 1 mu poskytnú pomoc.“

Miguel vedel, že to sa nesmie stať. Rakvy nesmú opustiť lietadlo. Ostávalo jediné východisko – použiť zbrane. Nepodstúpili predsa všetko nebezpečenstvo a toľkú námahu len preto, aby ich položil na lopatky jeden chlap z colnej správy. Buď ho zastrelí tu v lietadle, alebo ho vezme násilím do Peru a zastrelí ho tam. V nasledujúcich sekundách sa rozhodne. Aj pilotov treba držať pod pištoľami, inak by zo strachu pred následkami odmietli vzlietnuť. Miguelova ruka vkĺzla pod sako. Nahmatal 9-milimetrovú pištoľ Makarov a odistil ju. Pozrel na Rafaela a videl, že ten prikývol. Socorro siahla do kabelky.

„Nie," vyhlásil Miguel, „rakvy ostanú tu." Trocha sa presunul, stál teraz medzi colníkom, oboma pilotmi a dverami. Zovrel pištoľ. Teraz!

V tej chvíli sa ozval nový hlas: „Echo jednasedemdva. Tu Sektor."

Všetci sa strhli. Pokojný ostal iba Wally Amsler, navyknutý na prenosnú vysielačku, ktorú nosil na opasku. Priložil si ju k ústam. Nepostrehol, že by sa v kabíne bolo niečo zmenilo. „Sektor, tu Echo jednasedemdva."

„Echo, jednasedemdva," zachrčal mužský hlas, „Lima dvašesťosem žiada, aby ste ukončili akciu a ihneď sa s ňou spojili pozemnou linkou štyrišesťsedem dvadsaťštyri. Nepoužívať vysielačku, opakujem, nepoužívať vysielačku."

„Sektor. Rozumiem. Tu Echo jednasedemdva. Končím."

Amsler potvrdil príjem správy a nevedel zakryť úľavu v hlase. Náhoda zariadila, že v poslednej chvíli, keď už-už

dával príkaz preniesť rakvy, mohol čestne ustúpiť – dostal jednoznačný rozkaz, ktorý nemohol nerešpektovať. Lima dvašesťosem bolo kódové číslo jeho nadriadeného pre oblasť Miami a „ihneď“ znamenalo v jazyku tohto nadriadeného „pohni kostrou“. Amsler spoznal aj telefónne číslo, ktoré dostal – bolo to číslo nákladného priestoru medzinárodného letiska Miami.

Tento rozkaz s najväčšou pravdepodobnosťou znamenal, že od spravodajskej služby dostali tip o lietadle, ktoré vezie kontraband – k väčšine veľkých colných nálezov dochádza takto – a jeho, Amslera, potrebujú ako posilu. A telefón namiesto vysielačky treba použiť preto, aby chránili informátora. Rýchlo musí k telefónu.

„Odvolali ma, seňor Palacios,“ povedal. „Colná prehliadka je skončená. Môžete hneď odletieť.“

Amsler načarbal na formulár, čo bolo treba. Vôbec nevnímal, ako náhle pokleslo napätie a aká úľava zavládla nielen medzi cestujúcimi, ale aj medzi pilotmi. Underhill a Miguel si vymenili pohľady. Underhill vycítil, že už-už idú vytiahnuť pištole a rozmýšľal, či nemá žiadať, aby mu ich odovzdali, kým vzlietnu. Potom však odhadol Miguela a jeho ľadové oči a rozhodol sa, že to nechá tak. Beztak meškajú a problémov už bolo dosť. Povolenie už majú a hneď odletia.

Keď sa Amsler o chvíľu náhlil k hangáru č. 1, kde bol telefón, počul, ako sa na Learjete zaplesli dvere a štartujú motory. Bol rád, že má túto drobnú epizódu za sebou, a rozmýšľal, čo ho čaká v Miami. Čo ak to bude tá veľká, významná príležitosť, na ktorú tak dlho čaká?

Learjet 55 LR opustil vzdušný priestor Spojených štátov, nabral kurz na Sion v Peru a temnou nocou stúpal... hore, čoraz vyššie.

Tretia časť

1

Arthur Nalesworth – zdvorilý, distingvovaný a dnes všeobecne známy ako strýko Arthur – bol v mladších rokoch v CBA News veľké zviera. Za tri desaťročia sa prepracoval k viacerým vrcholným postom – zastával miesto viceprezidenta zahraničného spravodajstva, šéf-smenára Večerného spravodajstva a výkonného viceprezidenta celého spravodajského úseku. Potom sa mu šťastie obrátilo chrbtom ako mnohým pred ním i po ňom a v päťdesiatich šiestich rokoch ho odsunuli na vedľajšiu koľaj s odôvodnením, aby si oddýchol od veľkej zodpovednosti a dali mu na výber, či chce odísť predčasne do dôchodku alebo pracovať na inom, menej exponovanom mieste.

Väčšina z tých, ktorí stáli pred touto alternatívou, si z hrdosti vybrala dôchodok. Arthur Nalesworth si nikdy nepotrpel na pocit vlastnej dôležitosti a s nadhľadom filozofa sa rozhodol, že bude ďalej pracovať – na hocijakom mieste. Keďže v CBA News také rozhodnutie neočakávali, museli mu dajakú prácu nájsť. Najprv mu oznámili, že bude mať titul viceprezidenta.

Strýko Arthur to neskôr komentoval takto: „Máme tu tri druhy viceprezidentov – takých, čo poctivo a tvorivo pracujú a plne si zaslúžia svoj plat, potom viceprezidentov úradníkov, ktorí nič neprodukujú a sedia na tých miestach preto, aby schytali hromyblesky za tých, čo sú vyššie, keď sa niečo pobabre, a konečne bývalých viceprezidentov, ktorí tu rátajú spinky na papier, a jedným z nich som ja.“

A ak našiel vďačného poslucháča, rozvíjal to ďalej: „Všetci, ktorí sa v našej branži dopracovali k dajakému úspechu, by sa mali pripraviť na jedno, hoci väčšina sa na to nepripraví – a to na deň, keď prestanú byť dôležití. Keď sme na horných priečkach onoho lukratívneho rebríčka, mali by sme mať ustavične na pamäti, že sa ani nenazdáme a odsunú nás na vedľajšiu koľaj, rýchlo na nás zabudnú a vystriedajú nás niekým mladším a pravdepodobne lepším. Samozrejme,“ a na tomto mieste strýko Arthur rád citoval Tennysonovho Odysea: „Smrť všetko uzatvára, no predsa len, kus vznešenej práce urobiť dá sa…“

Na prekvapenie CBA News i na vlastné prekvapenie si strýko Arthur po skončení svojich veľkých dní „kus vznešenej práce“ nečakane našiel.

Súviselo to s mladými ľuďmi, uchádzačmi o prácu.

Čelným predstaviteľom televíznych spoločností nebolo príjemné a neraz ich to privádzalo do rozpakov, keď im ľudia – priatelia, príbuzní, obchodní partneri, politici, lekári, zubári, očiari, burziáni, hostia na večierkoch,

zoznam to bol nekonečný – radradom kládli rovnakú otázku, ktorá znela:

„Môžete nájsť môjmu synovi/dcére/synovcovi/neteri/vnukovi/žiakovi/chránencovi miesto v televíznom spravodajstve?“

Boli dni, najmä v období promócií, keď sa pracovníkom televízie zdalo, že brány obliehajú celé légie mladých ľudí s úmyslom dobyť ich útokom a vtrhnúť dnu.

Pokiaľ išlo o ľudí, ktorí sa za nich prihovárali, niektorých mohli ľahko odbiť, no nie všetkých. Medzi tých druhých patrili významní inzerenti alebo ich agentúry, členovia správnej rady CBA, Washingtončania, ktorí mali styky v Bielom dome alebo v Kongrese, politici, ktorých by bolo nerozvážne uraziť, ľudia dôležití z hľadiska spravodajských zdrojov a mnohí iní.

V časoch PSA – čo znamenalo „pred strýkom Arthurom“ – strávili predstavitelia CBA viac času, než bolo zdravé, telefonovaním medzi sebou o voľných miestach a potom sa pokúšali uzmieriť tých, ktorých synov/dcéry atď. jednoducho nemohli umiestniť.

To však bola minulosť. Strýko Arthur, ktorému v CBA News vymysleli pracovnú náplň viacmenej zo zúfalstva, kolegov týchto nepríjemností zbavil.

Keď sa dnes obrátil niekto na niekoho z vedenia CBA, ten mohol odvetiť: „Samozrejme, že pomôžem. Máme osobitného viceprezidenta, ktorý vedie v evidencii šikovných mladých ľudí. Povedzte svojmu uchádzačovi, aby mu zatelefonoval a spomenul moje meno a bude môcť prísť na pohovor.“

Pohovor sa konal vždy, lebo Arthur Nalesworth, ktorý mal pridelenú maličkú kanceláriu bez okien, naň pozval každého. Nikdy predtým sa nerobilo toľko pohovorov s uchádzačmi o prácu. Všetky boli dlhé, trvali hodinu a niekedy aj dlhšie. Padali pri nich široko zamerané otázky a odpovede, mnohé z nich dôverného rázu. Uchádzač odchádzal z pohovoru s dobrým pocitom o CBA, aj keď prácu nedostal – čo bola väčšina prípadov – a Nalesworth získal prehľad o schopnostiach mladého človeka, ktorý sedel pred ním.

Počet rozhovorov a čas, ktorý zaberali, bol sprvu predmetom žartov a ironických poznámok o „náplni pracovného času“ a „budovaní impéria“. A keďže Nalesworth si vedel získať prístup ku každému uchádzačovi, či už sľubnému alebo nie, začali ho prezývať strýko Arthur, čo sa zakrátko ujalo.

Skeptický postoj k jeho práci však postupne nahradila úcta. Tá vzrastala, keď viacerí mladí ľudia, na ktorých prijatí strýko Arthur trval, prejavili schopnosti a zakrátko sa úspešne zapracovali. Časom sa stalo vecou hrdosti, čosi ako vlastniť diplom, keď niekoho vybral strýko Arthur.

Ťahalo mu už na šesťdesiaty piaty rok a do riadneho dôchodku mu chýbalo iba päť mesiacov. Vo vedení spravodajstva sa povrávalo, že ho poprosia, aby ešte ostal. Zrazu bol na všeobecné prekvapenie znova nepostrádateľný.

Tak sa stalo, že v ono nedeľné ráno tretieho septembrového týždňa prišiel strýko do ústredia CBA News, aby zohral svoju úlohu v pátraní po Jessike, Nicholasovi

a Angusovi Sloanovi. Les Chippingham mu včera večer v telefóne povedal, aby prišiel rovno do zasadačky pátracej skupiny, kde ho už čakali Partridge, Rita a Teddy Cooper.

Zjavil sa pred nimi statný muž stredne vysokej postavy so širokými plecami, dobrosrdečnou tvárou a hustými, úhľadne na cestičku učesanými šedivými vlasmi. Mal sebaisté, nenútené vystupovanie. Na znak, že nieje pracovný deň, mal namiesto zvyčajného tmavého obleku hnedé kárované sako a svetlosivé nohavice s pukmi ako britva, uzučkú kravatu a vyleštené poltopánky.

Rozprával zvučným hlasom s churchillovským dôrazom. Jeho bývalý kolega raz poznamenal, že každý názor, ktorý Arthur Nalesworth vysloví, znie, akoby bol vytesaný do kameňa.

Keď sa podaním ruky zvítal s Partridgeom a Ritou a predstavili ho Cooperovi, povedal: „Počúvam, že potrebujete šesťdesiat mojich najšikovnejších a najlepších zverencov – pravda, ak sa mi podarí v takom krátkom čase toľkých zhromaždiť. Ale najprv hádam keby ste mi povedali, čo je vo veci.“

„O to sa postará Teddy,“ povedal Partridge. Naznačil Cooperovi, aby začal.

Strýko Arthur počúval a Teddy mu vyrozprával, ako pátrajú po únoscoch a ako sa dostali do slepej uličky. Potom mu načrtol svoj plán prezrieť novinové inzeráty na nehnuteľnosti s cieľom nájsť objekt, v ktorom by sa únoscovia mohli skrývať – podľa teórie, že je to v okruhu štyridsať kilometrov od Larchmontu.

Partridge dodal: „Vieme, že je to neistý podnik, Arthur, ale momentálne nič lepšie nemáme.“

„Skúsenosť ma učí,“ odvetil strýko Arthur, „že keď nemáme nič isté, treba vyskúšať aj neisté podniky.“

„Som rád, že si to myslíte, pane,“ povedal Cooper.

Strýko Arthur prikývol. „Pre neisté podniky je charakteristické, že síce zriedkakedy prinesú presne to, čo si od nich sľubujete, ale pravdepodobne natrafíte na niečo iné, čo vám pomôže iným spôsobom.“ A Cooperovi adresoval: „A takisto zistíte, že medzi ľuďmi, ktorým sa chystám zavolať, sa nájde zopár dynám, veľmi podobných vám, mladý muž.“

Cooper odišiel so strýkom Arthurom do jeho malej kancelárie, kde si strýko Arthur rozložil po celom stole fascikle a kartotékové lístky. Potom sa pustil do telefonovania – jeden telefonát za druhým a všetky podľa rovnakého vzoru, hoci každý znel osobne, akoby sa zhováral s dobrým priateľom.

„… Počujte, Ian, vraveli ste, že by ste chceli dostať príležitosť pracovať u nás bez ohľadu na to, aká skromná by bola. Jedna sa práve naskytla.“

… „Nie, Bernard, nemôžem vám zaručiť, že po dvojtýždňovej práci dostanete niečo trvalé, ale prečo nevyužiť šancu?“… „Celkom tak, Pamela, súhlasím, že táto dočasná práca nie je bohvieaké novinárstvo. Ale nezabúdajte, že mnohé z najväčších hviezd začínali ako poslíci.“… „Áno, Howard, máte pravdu, päť a pol dolára na hodinu nie je bohviečo. No ak vám ide o peniaze, zabudnite na novinársku dráhu a choďte na Wall Street.“… „Chápem, Felix,

že časovo to nie je najpríhodnejšie, ale to sa v spravodajstve stáva zriedkavo. Ak sa však chcete stať v televízii osobnosťou, musíte odísť aj z oslavy narodenín vlastnej manželky, ak bude treba.“… „Erskine, nezabúdajte na fakt, že do prehľadu zamestnaní si budete môcť uviesť, že si vás CBA najala na osobitnú prácu.“

Minula hodina a strýko Arthur mal na konte dvanásť telefonátov, z toho sedem „istých“, ktorí sa budú hlásiť ráno do práce, a jeden pravdepodobný. Trpezlivo sa prepracúval cez svoj zoznam.

Na jedno miesto zatelefonoval mimo zoznamu, a to dávnemu priateľovi, profesorovi Kennethovi K. Goldsteinovi, dekanovi fakulty žurnalistiky na Kolumbijskej univerzite. Keď mu vysvetlil, o čo ide, dekan bol hneď ochotný pomôcť.

Obaja vedeli, že pre veľkú študijnú záťaž nemôžu do tejto akcie zainteresovať riadnych študentov, ale do úvahy prichádzali takí, ktorí už mali po promócii a pracovali na doktorských prácach. A takisto niektorí z čerstvých absolventov, ktorí ešte nemali prácu.

„Označíme to ako veľmi súrne,“ povedal dekan. „Urobím, čo môžem, aby som ti pomohol aspoň desiatimi menami. Ohlásim sa ti.“

„Nech žije Kolumbia!“ Strýko Arthur zložil a zavolal ďalšie číslo.

Teddy Cooper sa vrátil do zasadačky, aby zostavil plán pre spolupracovníkov, ktorí prídu zajtra. Na pomoc si pribral dvoch dokumentaristov a spoločne vybrali z Medzinárodnej ročenky vydavateľov a nakladateľov,

z miestnych máp a telefónnych zoznamov, ktoré knižnice a redakcie treba navštíviť a ako pritom postupovať.

Cooper zároveň načrtol pre svojich mladých dobrovoľníkov konkrétny návod, na čo sa majú zamerať a čo hľadať, keď budú prezerať trojmesačné inzeráty v stošesťdesiatich novinách.

Popri základnej podmienke – štyridsaťkilometrový okruh okolo Larchmontu – uviedol nasledovné:

• Relatívne osamelá lokalita s neveľmi rušným okolím. Ľudom, ktorých hľadáme, išlo zrejme o súkromie a o možnosť prichádzať a odchádzať tak, aby nevzbudzovali pozornosť. Domom a objektom v rušných alebo husto obývaných oblastiach netreba venovať pozornosť.

• Hľadaným objektom bude najskôr opustená malá továreň, veľký sklad alebo dom. Ak pôjde o dom, s najväčšou pravdepodobnosťou bude starý, ošarpaný, a preto neveľmi príťažlivý. K domu bude pravdepodobne patriť viacero oddelene stojacich stavieb, v ktorých by bolo miesto na garážovanie niekoľkých áut a lakovnícku dielňu. Veľmi pravdepodobná je neobývaná farma. Venovať však pozornosť aj iným typom objektov vhodným na ubytovanie, ktoré vyhovujú uvedeným kritériám – využiť fantáziu.

• Ubytovanie najmenej pre štyri až päť osôb s možnosťou dodatočného ubytovacieho priestoru. Rátať s tým, že potenciálni obyvatelia sa uspokoja s horšími podmienkami, takže v inzeráte nemusí byť nevyhnutne zmienka o možnosti bývania. (Pod „dodatočným ubyto-

vacím priestorom“ si Cooper predstavoval miesto, kde budú držať unesených, ale konkrétne to nespomenul.)

• Lokalita a typ objektu nemusia vyhovovať človeku, ktorý hľadá normálne pracovné priestory alebo bývanie. Preto treba venovať osobitnú pozornosť každému inzerátu, ktorý sa istý čas opakoval a potom naraz prestal. To by mohlo naznačovať, že oň nikto nemal záujem a zrazu ho prenajali alebo predali na nezvyčajné účely.

• Výška nájomného alebo dokonca cena v prípade kúpy nie je rozhodujúca. Ľudia, ktorých hľadáme, majú podľa všetkého dostatočné finančné zdroje.

To stačí, pomyslel si Cooper. Chcel načrtnúť iba všeobecný smer a nezabiehať priveľmi do podrobností, aby tým neobmedzoval iniciatívu. Mal v úmysle pohovoriť si s ľuďmi, ktorých strýko Arthur najme, len čo ráno prídu, a poprosil Ritu, aby mu pridelila vhodné priestory.

Krátko popoludní šiel Cooper so strýkom Arthurom na obed do bistra CBA News. Strýko Arthur si dal tuniakový sendvič a mlieko a Cooper obdĺžnik mäsa poliaty lepkavou šťavou, kanárikovožltý závin a – s rezignovaným povzdychom – šálku teplej vody a vrecúško čaju.

„Máme smolu, že dnes je zatvorená reštaurácia,“ povedal strýko Arthur ospravedlňujúco. „Možno inokedy.“

Keďže bola nedeľa a v budove bolo menej ľudí než obvykle, mali stolík len pre seba. Usadili sa a Cooper hneď začal: „Rád by som sa vás opýtal, pán…“

Strýko Arthur ho pohybom ruky zastavil. „Vaša britská zdvorilosť je osviežujúca. No prišli ste do krajiny veľkej

rovnosti, kde obyčajní ľudia oslovujú kráľa ‚Joe' alebo ‚Hej, vy!' a čoraz menej ľudí píše na obálky na adresu slovo pán. Tu ma všetci oslovujú krstným menom."

„Tak dobre, Arthur," povedal Cooper rozpačito. „Len som sa chcel spýtať, aký máte názor na dnešné televízne spravodajstvo v porovnaní s obdobím, keď…"

„V porovnaní so starými časmi, keď som bol niekým? Nuž, moja odpoveď vás možno prekvapí. Je po všetkých stránkach lepšie. Štáby a reportéri sú lepší ako kedysi my, mňa nevynímajúc. Ale to preto, že štýl spravodajstva sa skvalitňuje. Stále sa skvalitňoval."

Cooper nadvihol obočie. „Mnohí na to majú opačný názor."

„To preto, môj milý Teddy, lebo sú nakazení bacilom nostalgie. Potrebujú mentálny klystír. Jedným zo spôsobov je zájsť si tu v New Yorku do Múzea vysielania a pozrieť si spravodajstvo zo starších čias, napríklad zo šesťdesiatych rokov. Aj ja som to nedávno urobil. Podľa dnešných kritérií je slabé, ba dokonca amatérske, a to nemám na mysli iba technickú stránku, ale aj hĺbku žurnalistického záberu."

„Tí, čo nás nemajú radi, tvrdia, že ideme až priveľmi do hĺbky."

„Kritika tohto druhu prichádza zvyčajne od ľudí, ktorí majú čo skrývať." Cooper sa pobavene zasmial a strýko Arthur zoširoka pokračoval: „Jedným z prínosov nášho zlepšujúceho sa žurnalizmu je fakt, že vychádza najavo čoraz viac vecí, ktoré predtým ostávali neodhalené. Na svetlo sa dostáva zneužívanie dôvery verejnosti. Dopláca-

jú na to, pravdaže, aj tí dobrí. Napríklad stratou súkromia. No v konečnom dôsledku to spoločnosti poslúži.“

„Takže si nemyslíte, že voľakedy boli reportéri lepší ako dnes?“

„Nielenže neboli lepší, ale väčšina nemala potrebnú drzosť, neúctu k autoritám, ochotu ísť, ako sa vraví, po krku, čo sa vyžaduje od dnešného prvotriedneho novinára. Prirodzene, voľakedajší reportéri boli dobrí podľa kritérií vtedajších čias a zopár ich bolo výnimočných. No keby aj tí výnimoční pôsobili dnes, boli by v rozpakoch zo zbožšťovania, akého by sa im dnes dostalo.“

Cooper zvedavo prižmúril oči. „Zo zbožšťovania?“

„Veru áno. Vari neviete, že my, pravoverní novinári, pokladáme naše povolanie za náboženstvo? Oháňame sa výrokmi, ako že spravodajstvo je ‚posvätné poslanie‘. Rozplývame sa o ‚zlatom veku televízie‘ – v minulosti, prirodzene – a potom naše žurnalistické hviezdy kanonizujeme. V CBS si stvorili svätého Eda Murrowa – nepochybne bol skvelý. No zároveň mal svoje svetské slabosti, ktoré však legenda ignoruje. Onedlho CBS vyhlási za svätého Cronkita, hoci sa obávam, že Walter bude musieť najprv umrieť. Žijúci človek totiž nemôže uniesť takú výnimočnosť. A to je len CBS, najstaršia televízna spravodajská ustanovizeň. Ostatné, novšie, si časom tiež vytvoria svojich svätých – ABC bude mať nepochybne svätého Arledgea. Koniec koncov, Roon sa väčšmi ako hociktorý iný jednotlivec zaslúžil o vyprofilovanie televízneho spravodajstva do dnešnej modernej podoby.“

Strýko Arthur sa zdvihol. „Vypočuť si vaše názory, môj milý Teddy, bolo veľmi poučné. Ale musím sa vrátiť k onomu všadeprítomnému pánovi našich životov – k telefónu.“

Navečer predložil strýko Arthur zoznam svojich päťdesiatich ôsmich „najbystrejších a najlepších zverencov“, ktorí sa v pondelok ráno budú hlásiť do služby.

2

V nedeľu zavčas ráno sa Learjet 55 LR dostal do vzdušného priestoru provincie San Martin v riedko obývanej oblasti Selva, alebo inými slovami, nad peruánsku džungľu. Jessica, Nicholas a Angus ešte vždy ležali omámení v rakvách.

Po päť a štvrťhodinovom lete z Opa Locky sa Learjet blížil k cieľu – k letisku Sion na úpätí Ánd. Bolo 4:15 miestneho času.

Obaja piloti natŕčali v matne osvetlenej kabíne krky a očami pátrali v tme. Leteli vo výške 1200 metrov nad morom, ale nad džungľou boli iba 300 metrov. Neďaleko sa črtali vysoké horské pásma.

Pred osemnástimi minútami sa odchýlili od pravidelného letového koridoru so spoľahlivým rádiovým navigovaním, a aby našli svoje malé letisko, museli prepnúť na navigačný systém GNS-500 VLF, ktorý bol taký presný, že podľa pilotov sa pomocou neho dal nájsť „vriedok na

mušom zadku“. No keď sa dostanú do blízkosti letiska, pre každý prípad im dajú svetelný signál.

Podstatne znížili rýchlosť, ale ešte vždy leteli rýchlosťou vyše 300 uzlov.

Biele svetlo pozemného navigačného majáka zbadal najprv Faulkner. Maják sa tri razy zablysol, potom zhasol, ale Faulkner, ktorý pilotoval, stihol položiť lietadlo do zákruty a nastaviť na kompase smer k majáku.

Kapitán Underhill, ktorý zbadal svetlo o zlomok sekundy neskôr, mal plné ruky práce s vysielačkou. Používal osobitnú frekvenciu a kód. „Atención, amigos de Huallaga. Éste es el avión ‚La Dorada‘. Les traemos el embarque Pizarro.“

Underhill dostal toto vopred dohovorené heslo, keď dojednávali let. Zabralo, lebo vzápätí prišla odpoveď: „Somos sus amigos de la tierra. Les estamos esperande. ‚La Dorada‘ se puede aterrizar. No hay viento.“

Potešilo ich, že dostali povolenie pristáť, no nepotešila ich správa, že pri zemi nefúka vietor. Ten by totiž mohol spomaliť ťažký Learjet. Keď však Underhill potvrdil príjem, maják znova zasvietil a začal nepretržite blikať. O chvíľu sa za ním zjavili pozdĺž hlinenej udupanej pristávacej dráhy tri reflektory. Underhill, ktorý bol už na tomto letisku dva razy, bol presvedčený, že vysielačka, ktorou sa mu ozvali, patrí do poľnej armádnej výzbroje a pravdepodobne ju priviezli nákladným autom spolu s prenosnými reflektormi. Táto vyspelá technika ho neprekvapila. Často tu pristávali priekupníci s drogami, a keď išlo o výstroj, narkomafia nehľadela na peniaze.

„Zosadnem ja,“ povedal Underhill a Faulkner mu odovzdal riadenie. Underhill preletel oblasť letiska vo výške tristo metrov, aby zhodnotil situáciu a zvolil čo najvýhodnejší prístup. Vedel, že budú potrebovať každý meter pôdy a vedel aj to, že na oboch stranách pristávacej dráhy sú stromy a hustá zeleň, takže dotyk so zemou bude musieť byť optimálny. Keď všetko zhodnotil, nasadil na pristávací manéver, začal klesať a letel rovnobežne s pristávacou dráhou.

Faulkner vedľa neho robil ostatné úkony. Pri povele ‚podvozok‘ sa s lomozom vysunuli kolesá. Urobili zákrutu a rozsvietili sa všetky tri zelené kontrolky podvozku.

Keď sa blížili k zemi, tmu preťali dva ostré pristávacie reflektory a Underhill znížil rýchlosť na 120 uzlov. Najradšej by tu pristával za denného svetla, ale mali primálo paliva, a preto nemohli krúžiť dookola až do šiestej, keď začne svitať. Keď sa priblížili k prahu pristávacej dráhy, Underhill videl, že sú privysoko. Ubral plyn. Prah už nebol vzdialený ani tridsať metrov. Plyn na minimum. A je to! S nárazom dosadli na hrboľatú, nerovnú zem. Pevne držať, aby sa nevychýlili zo smeru. Stromy sa v svetle pristávacích reflektorov zliali do jedného pruhu. Spätný chod… brzdy! Minuli signálny reflektor, označujúci prostriedok pristávacej dráhy, a spomaľovali. Podarí sa im zabrzdiť? Koniec pristávacej dráhy bol už znepokojivo blízko, ale aj rýchlosť už bola minimálna. Podarí sa – a podarilo sa, na doraz!

„Pekne,“ ozval sa Faulkner. Underhill mu nebol veľmi sympatický; bol sebecký, bezohľadný a odmeraný. No zato to bol skvelý pilot.

Keď Underhill obrátil Learjet a roloval naspäť k začiatku pristávacej plochy, zbadali nákladné auto a niekoľko pohybujúcich sa postáv. Za nákladným autom stála neveľká, nahrubo zbúchaná chatrč, a vedľa nej zo desať kovových sudov.

Underhill na ne ukázal a povedal: „To je palivo pre nás. Chlapi ti pomôžu natankovať, a pohnite si, lebo hneď na úsvite chcem byť preč.“ Odtiaľto poletia do Bogoty, kde sa tento zmluvný let skončí. Len čo budú vo vzduchu, let pôjde bez problémov a onedlho budú na cieľovom letisku.

Underhill vedel o tejto oblasti džungle ešte jedno – že je to zem nikoho a pravidelne o ňu medzi sebou bojujú Svetlý chodník, peruánska armáda a občas vládne antiteroristické policajné jednotky. Všetky tri zložky sa vyznačovali veľkou brutalitou, a tak bolo najlepšie čo najskôr odtiaľto zmiznúť.

Cestujúci tu však vystúpia, a preto Faulkner na Underhillov pokyn siahol za seba a otvoril dvere medzi pilotnou kabínou a priestorom pre cestujúcich.

Miguel, Socorro, Rafael a Baudelio si vydýchli, keď sa ocitli na pevnej zemi po pristátí v čiernej tme. S úľavou však prišlo aj vedomie, že ich čaká nová etapa operácie. Baudelio, ktorý monitoroval rakvy prístrojmi, začal znižovať dávky sedatív, lebo vedel, že rakvy onedlho otvoria a jeho pacienti – ako ich v duchu naďalej nazýval – pôjdu von.

O chvíľu Learjet zastal, motory zmĺkli a Faulkner sa zdvihol zo sedadla a išiel otvoriť dvere. Príjemne klimatizovaný vzduch sa zrazu stratil, lebo dnu sa vovalila zadúšajúca vlhká horúčava.

Cestujúci začali jeden za druhým vystupovať a zaraz bolo zrejmé, že pozornosť a rešpekt čakajúcich sa sústreďuje na Miguela a Socorro. Na Miguela nepochybne pre jeho vodcovskú úlohu a na Socorro preto, lebo patrila k Svetlému chodníku.

V čakajúcej jednotke bolo osem chlapov. Bola tma, ale v odbleskoch svetiel bolo vidieť, že majú svetlohnedé ošľahané tváre a že sú to do jedného územčisté sedliacke typy. Najmladší z nich, aspoň podľa výzoru, predstúpil a rýchlo sa predstavil ako Gustavo. Miguelovi povedal: „Tenemos ordenes de ayudarle cuando lo necesite, seňor.“

Keď takto potvrdil, že je ochotný prijímať rozkazy, obrátil sa s úklonom k Socorro: „Séora, la destinación de sus prisioneros ser á Nueva Esperanza. El viaje será noventa kilometros, la mayor parte por el río. El barco está listo.“

Underhill vyšiel z lietadla práve včas, aby začul posledné slová. Rázne sa spýtal: „Akí väzni majú byť odvezení deväťdesiat kilometrov na člne?“

Miguel si neželal, aby Underhill vedel, že ich cieľom je Nueva Esperanza. Tak či onak, už mal toho panovačného pilota plné zuby. Spomenul si, ako ich privítal na Teterbore: „Doboha, meškáte!“ a na chvíle počas letu, keď sa svoju averziu voči nim ani neusiloval skrývať. Boli však

už na zemi, kde tento chlap už nemal nijaké slovo, a preto Miguel pohŕdavo odvrkol: „Do toho vás nič!“

Underhill odsekol: „Je ma do všetkého, čo sa robí v tomto lietadle!“ Vrhol pohľad na rakvy. Sprvu bol toho názoru, že čím menej o nich vie, tým lepšie. Teraz však – skôr inštinktívne ako rozumom – usúdil, že pre jeho vlastnú bezpečnosť bude lepšie, keď sa všetko dozvie. Čo je v nich?“

Miguel ho ignoroval a obrátil sa ku Gustavovi: „Dígale a los hombres que descarguen los staudes cuidadosamente sin moverlos demasiado, y que los lleven adentro de la choza.“

„Nie!“ zvolal Underhill. Zastúpil dvere. „Rakvy sa odtiaľto nepohnú, kým mi neodpoviete!“ Od horúčavy sa mu lial po tvári a plešivejúcej lebke pot.

Miguel zachytil Gustavov pohľad a prikývol. Nastal rýchly pohyb, ozvalo sa niekoľko kovových šťuknutí a Underhill sa ocitol pred hlavňami šiestich Kalašnikovov, všetky nehybne namierené, odistené a prsty strelcov na kohútikoch.

Underhill zrazu nervózne zvolal: „No dobre, dobre.“ Očami preskočil z hlavní na Miguela. „Nech je teda po vašom. Natankujeme a letíme preč.“

Miguel jeho slová ignoroval a vyštekol: „Zmiznite od tých dverí!“ Keď Underhill poslúchol, Miguel znova kývol hlavou, hlavne klesli a štyria z pozemného personálu vstúpili do lietadla a podišli k rakvám. Pridal sa k nim aj druhý pilot, ktorý odopol popruhy a potom rakvy jednu

za druhou preniesli z lietadla do malej chatrče. Baudelio a Socorro šli za nimi.

Od pristátia Learjetu prešla hodina a pol, blížil sa úsvit a na pristávacej dráhe a v jej okolí sa trocha rozjasnilo. Learjet medzičasom natankoval na let do Bogoty. Palivo načerpali zo sudov prenosnou pumpou. Underhill sa pobral za Miguelom, aby mu oznámil, že odlietajú.

Gustavo mu naznačil, že Miguel s ostatnými je v chatrči. Underhill k nej zamieril.

Dvere boli zatvorené iba napoly, a keď zvnútra začul hlasy, strčil do nich a otvoril ich dokorán. A skamenel – šokovaný a zhrozený pri pohľade, ktorý sa mu naskytol.

Na hlinenej dlážke sedeli chrbtom k stene traja ľudia, hlavy im ovísali, ústa mali otvorené, boli v polovedomí, no v každom prípade živí. Aby sa nezviezli na zem, z jednej i druhej strany ich podopierali už otvorené a prázdne rakvy. Celú scénu osvetľovala jediná petrolejová lampa.

Underhill razom vedel, kto sú tí traja – nemohol to nevedieť. Každý deň počúval americké rozhlasové správy a na letiskách a v hoteloch v zahraničí čítal americké noviny. Aj kolumbijské masmédiá priniesli správy o unesenej rodine známeho amerického moderátora.

Denisa Underhilla premkol strach, mrazivý strach. Zákon porušil neraz – každý, kto lietal do Južnej Ameriky, ho porušil. Ale nikdy, nikdy predtým sa nezaplietol do niečoho takého vyslovene ničomného a zločinného. Bez rozmýšľania vedel, že keby vyšla najavo jeho úloha v tomto únose, v USA by dostal doživotie.

Uvedomil si, že ľudia v chatrči ho pozorujú – traja muži a žena, ktorí sem prileteli z Teterbora. Zdalo sa, že jeho príchod do chatrče ich vyľakal.

Vtom sa žena na dlážke pohla. Omámene zdvihla hlavu. Pozrela rovno na Underhilla. Jej oči akoby sa zaostrili a pohla perami, hoci nevydala nijaký zvuk. Potom sa jej podarilo šepnúť: „Pomoc… prosím, pomôžte… povedzte niekomu…“ Náhle sa jej oči rozšírili a hlava jej odkvätla na hruď.

Z prítmia chatrče sa vynorila postava a rýchlo pristúpila k Underhillovi. Bol to Miguel. S deväťmilimetrovým Makarovom v ruke mu rozkázal: „Von!“

Underhill vyšiel pred Miguelom a jeho pištoľou do džungle. Miguel pokojne skonštatoval: „Teraz vás môžem zastreliť. Absolútne nikomu to nebude prekážať.“

Ohromený Underhill zmeravel. Mykol plecami. „Aj tak ste ma už dostali do kaše, vy sviňa! Zaplietol som sa do únosu týchto ľudí, takže na ničom už nezáleží.“ Pozrel na pištoľ – bola odistená. Áno, pomyslel si, je to tu. Už viac ráz sa ocitol v nebezpečnej situácii, a táto vyzerala na to, že sa z nej už nedostane. Poznal typy, ako bol tento zabijak Palacios – alebo ako sa už volá. Ľudský život pre nich nič neznamená, zastreliť človeka je pre nich ako odpľuť si do prachu. Len dúfal, že ten chlap bude mať istú ruku. Aby to prebehlo rýchlo a bezbolestne…. Prečo nestrieľa?… Underhilla sa napriek tejto logickej úvahe zrazu zmocnil ukrutný strach. Hoci sa z neho lial pot, triasol sa. Otvoril ústa, aby prosil o život, ale zaliali sa mu slinami a nemohol zo seba dostať slovo.

Pochopil, že muž, ktorý naňho mieri, z akéhosi dôvodu váha.

Miguel v skutočnosti uvažoval. Ak zabije jedného pilota, musí zabiť aj druhého, čo by znamenalo, že Learjet predbežne nebude môcť odletieť. Túto komplikáciu si môže ušetriť. Uvedomil si aj to, že Kolumbijčan, majiteľ lietadla, má priateľov v Medellínskom karteli. Mohol by robiť nepríjemnosti…

Miguel zaklapol poistku. Výhražne povedal: „Možno sa vám len zdalo, že ste niečo videli. Možno ste vôbec nič nevideli. Možno sa nekonal ani tento let.“

Underhillovi blyslo mysľou, že z dôvodov, ktoré nechápe, dostáva šancu. Rýchlo vyhŕkol: „To je pravda. Absolútne nič som nevidel.“

„Nech vás tu už nevidím, už aj s tým lietadlom zmizni-te!“ zavrčal Miguel. „A potom jazyk za zuby! Lebo si vás nájdem, to vám sľubujem, a je s vami amen. Jasné?“

Underhill prikývol, chvejúc sa od úľavy. Vedel, že ešte nikdy v živote nehľadel smrti tak zblízka do očí a že ani záverečná hrozba nebola planá. „Jasné.“ Zvrtol sa a zamieril k lietadlu.

Nad džungľou ležal ranný opar a potrhané mračná. Learjet cez ne stúpal. Vychádzajúce slnko bolo v tomto hmlistom mlieku rozmazané, čo znamenalo, že už opäť blčí, a tých, ktorí ostali na zemi, čaká ďalší sparný deň.

No Underhill pilotoval celkom podvedome a myslel na budúcnosť.

Faulkner, ktorý sedel vedľa neho, podľa všetkého nevidel unesených Sloanovcov, nevedel, čoho sa stal on, Underhill, svedkom a nevedel ani o tom, čo sa odohralo pred niekoľkými minútami. Najlepšie bude, keď to tak ostane. Netreba mu povedať, že v rakvách boli živí, unesení ľudia, a keď o tom nebude vedieť, neskôr v prípade potreby odprisahá, že o tom nevedel ani on Underhill.

To bolo pre Underhilla podstatné – keby došlo k vyšetrovaniu a bol si istý, že k nemu príde, jeho odpoveď musí znieť: Nevedel som o tom. Od začiatku do konca o Sloanovcoch nevedel.

Uveria mu? Možno nie, ale to je vedľajšie, uvažoval so vzrastajúcou sebadôverou. Kým mu nebudú môcť dokázať opak, všetko bude v poriadku.

Spomenul si na ženu, ktorá ho oslovila. Rozpamätal sa, že sa volá Jessica, vraveli to v správach. Zapamätá si, že ho videla? Bude ho môcť neskôr identifikovať? Pri jej stave je to veľmi nepravdepodobné. A rovnako nepravdepodobné je, uvažoval, že odíde z Peru živá.

Naznačil Faulknerovi, aby prevzal riadenie. Oprel sa na sedadlo a na tvári sa mu mihol náznak úsmevu.

Underhill pokladal za vylúčené, že by Sloanovcov mohol niekto zachrániť. A takisto neuvažoval o tom, že by oznámil, kde sú a kto ich väzní.

3

Pátracia skupina CBA News dosiahla po necelých troch dňoch práce významný úspech.

V Larchmonte jednoznačne identifikovali bezohľadného kolumbijského teroristu Ulisesa Rodrígueza ako jedného z únoscov Sloanovej rodiny a pravdepodobne ich vodcu.

V nedeľu predpoludním – ako sľúbili v predchádzajúci deň – prišla do ústredia CBA News kópia uhľového portrétu spred dvadsiatich rokov od Rodríguezovho kolegu z Kalifornskej univerzity v Berkeley. Karl Owens, ktorý odhalil Rodríguezovo meno prostredníctvom kontaktov v Bogote a na prisťahovaleckom úrade, prevzal kresbu osobne a vybral sa s ňou do Larchmontu. Sprevádzal ho filmový štáb a narýchlo povolaný newyorský korešpondent.

Spustili kameru a Owens povedal korešpondentovi, aby ukázal šesť fotografií učiteľke v dôchodku Priscille Rheaovej, ktorá bola svedkom únosu na parkovisku Grand Union. Na jednej z fotografií bol Rodríguezov portrét. Na ostatných piatich boli muži podobného výzoru. Tieto snímky vzali z archívu. Slečna Rheaová ukázala bez váhania na Rodríguezovu fotografiu.

„To je on. Tento kričal, že nakrúcajú film. Na tomto obrázku je mladší, ale je to on. Poznala by som ho hocikde.“ A dodala: „Keď som ho videla, zdalo sa mi, že on rozkazuje.“

V tej chvíli mala túto informáciu iba CBA News.

(Nevedelo sa, prirodzene, že Ulises Rodriguez vystupuje pod krycím menom Miguel a že počas letu do Peru vystupoval pod menom Pedro Palacios. No keďže teroristi používajú veľa mien, nebolo to dôležité.)

O tomto objave diskutovali v nedeľu neskoro večer na neformálnej porade štyria členovia skupiny – Harry Partridge, Rita Abramsová, Karl Owens a Iris Everlyová. Owens, oprávnene hrdý na svoj úspech, ich presviedčal, aby to v pondelok zaradili do Večerného spravodajstva.

Partridge váhal a Owens argumentoval.

„Pozri, Harry, doteraz to nikto nemá. Pred všetkými máme náskok. Ak to zajtra pustíme, všetci to od nás preberú a budú nás musieť výslovne spomenúť, a to aj *New York Times* a *New York Post* – so škrípaním zubov. Ak s tým však ostaneme pridlho ticho, Rodríguezova účasť sa aj tak neutají a my prídeme o naše výsadné postavenie. Sám dobre vieš, že ľudia neudržia jazyk za zubami. Vezmi si tú Rheaovú v Larchmonte. Pred niekým sa o tom zmieni, a ten to rozchýri. Ani naši ľudia nie sú v tomto stopercentní, a je možné, že niekto od konkurencie niečo začuje.“

„S tým súhlasím,“ povedala Iris Everlyová. „Zajtra mám urobiť o únose ďalší spravodajský blok, ale bez Rodrígueza nemám nič nové.“

„Viem,“ prikývol Partridge. „I ja som na jednej strane za to, aby sme to pustili, ale existuje aj zopár dôvodov proti. S rozhodnutím počkám do zajtra.“

S tým sa museli ostatní uspokojiť.

Partridge sa v duchu rozhodol aj o tom, že o najnovšom objave treba informovať Crawforda Sloana. Crawf zaiste prežíva také duševné muky, že každý krok vpred, aj keď neveľmi výrazný, mu prinesie úľavu. Bolo už síce neskoro – blížila sa desiata hodina – ale Partridge sa rozhodol, že zájde k Sloanovi osobne. Telefonovať samozrejme nemohol, lebo všetky telefonické hovory do jeho domu v Larchmonte odpočúvala FBI a Partridge predbežne nebol ochotný podeliť sa o túto informáciu s políciou.

Zo svojej dočasnej kancelárie v ústredí si telefonicky vyžiadal auto so šoférom, ktoré ho malo čakať pri hlavnom vchode.

„Som rád, že si prišiel, Harry," povedal Crawford Sloane, keď ho Partridge poinformoval o najnovšom pokroku v pátraní. „Pustíte to zajtra?"

„Ešte neviem." Partridge mu objasnil dôvody pre a proti a dodal: „Chcem sa na to vyspať."

Popíjali v obývačke a Sloane si smutne pomyslel, že ešte pred štyrmi dňami sa tu zhováral po návrate z práce s Jessikou a Nicholasom.

Partridgea si hneď po príchode spýtavo premeral agent FBI. Prišiel na noc vystriedať Otisa Havelocka, ktorý odišiel domov k rodine. No Sloane zavrel dvere z chodby a zhovárali sa ticho.

„Akokoľvek sa rozhodneš, budem stáť pri tebe," povedal Sloane. „Ale máš dosť dôvodov na to, aby si odletel do Kolumbie?"

Partridge zavrtel hlavou. „Dosiaľ nie, lebo Rodriguez je iba najatá figúra. Operuje v celej Južnej Amerike aj v Európe. Potrebujem vedieť viac – konkrétne, odkiaľ túto operáciu riadia. Zajtra znova sadám k telefónu a ostatní takisto.“

Partridge mal na mysli najmä jeden telefonát, a to advokátovi s klientelou z organizovaného zločinu, s ktorým sa zhováral v piatok. Advokát sa dosiaľ neozval. Inštinkt mu hovoril, že každý, kto pôsobí v USA ako Rodriguez, potrebuje kontakty s podsvetím.

Keď Partridge odchádzal, Sloane mu položil ruku na plece. „Harry, priateľ môj,“ povedal rozcítene, „postupom času som dospel k presvedčeniu, že iba s tvojou pomocou mám šancu dostať naspäť Jessiku, Nickyho a otca.“ Zaváhal a pokračoval. „Boli hádam obdobia, keď sme my dvaja neboli najlepší kamaráti, ba ani spojenci. Ale to bola moja vina, a teraz to veľmi ľutujem. A okrem toho, chcem ti povedať, že všetko, čo mám na svete a na čom mi záleží, je v tvojich rukách.“

Partridge hľadal vhodné slová na odpoveď, ale nijaké nenašiel. Iba niekoľko ráz prikývol, aj on položil Sloanovi ruku na plece a povedal: „Dobrú noc.“

„Kam to bude, pán Partridge?“ spýtal sa šofér, keď Partridge sedel v aute. Blížila sa polnoc a Partridge ustato odvetil: „Hotel Intercontinental, prosím.“

Keď sa oprel a spomenul si na Sloanove slová pri rozlúčke, pomyslel si, že aj on vie, čo to znamená niekoho stratiť, alebo stáť tvárou v tvár možnosti, že stratíme človeka, ktorého milujeme. V jeho prípade to bola kedysi

dávno Jessica, hoci vtedajšie okolnosti sa nedali porovnať s Crawfordovou dnešnou zúfalou situáciou. A neskôr Gemma…

Ovládol sa. Nie! Dnes večer nesmie myslieť na Gemmu. Spomienka na ňu sa mu v poslednom čase často vracia… prichádza, keď je ustatý… as ňou sa vždy hlási bolesť.

Prinútil sa myslieť na Crawforda, ktorý je na tom v týchto chvíľach rovnako biedne ako Jessica, a popri tom trpí aj pre stratu dieťaťa, svojho syna. Partridge nemal deti. Uvedomoval si však, že taká strata je akiste neznesiteľná, azda zo všetkého najneznesiteľnejšia. Aj oni s Gemmou chceli mať deti… Vzdychol… Gemma, najdrahšia Gemma…

Podvolil sa… auto hladko napredovalo k Manhattanu… a nechal myšlienky, nech sa uberajú, kam chcú.

Po ich prostom sobáši v Panama City, keď si pred mestským sudcom v bavlnenom rúchu povedali s Gemmou neokázale áno, bol Partridge pevne presvedčený, že skromný obrad býva úvodom k lepšiemu manželstvu a že honosné, pompézne svadobné divadlá sa častejšie končia rozvodom.

Uznával, že je to predsudok prameniaci najmä z vlastnej skúsenosti. Jeho prvé manželstvo v Kanade sa začalo „bielou svadbou“ s družičkami, niekoľko sto hosťami a obradom v kostole – na všetkom trvala nevestina matka – a predchádzali tomu teatrálne skúšky, ktoré pripravili samotný obrad o všetok význam. Manželstvo potom jednoducho nefungovalo, pričom Partridge uznával, že na päťde-

siat percent je to jeho chyba. Rétorický prísľub „kým nás smrť nerozdelí“ sa po vzájomnej dohode, tentoraz pred sudcom, skrátil na rok.

Manželstvo s Gemmou sa však od nezvyčajného začiatku na palube pápežovho lietadla utužovalo a ich láska rástla. Partridge nebol nikdy šťastnejší ako vtedy.

Naďalej pracoval ako korešpondent v Ríme, kde si zahraniční novinári žili ako králi – tak to aspoň charakterizoval jeho kolega zo CBS. Hneď po návrate z pápežovej cesty si Partridge a Gemma našli byt v paláci zo šestnásteho storočia. Bol asi v polovici cesty medzi Španielskymi schodmi a fontánou Trevi, mal osem izieb a tri balkóny. Bolo to v období, keď televízne spoločnosti míňali peniaze, akoby nebolo zajtrajška, a korešpondenti si sami hľadali ubytovanie, ktoré im spoločnosť preplácala. V poslednom čase, keď rozpočty okresali a všetko kontrolovali účtovníci, o ubytovanie sa starala CBA – a bolo prirodzene lacnejšie a horšie.

Keď Gemma uvidela ich prvý byt, vyhlásila: „Harry, mio amore, to je nebo. A ja tu z toho urobím pre teba siedme nebo.“ A slovo dodržala.

Gemma mala dar rozdávať smiech, lásku a radosť zo života. Aj domácnosť viedla veľkoryso a bola skvelá kuchárka. Ako však Partridge rýchlo vybadal, nevedela zaobchádzať s peniazmi a so šekovou knižkou. Keď vypísala šek, často zabudla vyplniť ústrižok a tak sa stávalo, že zostatok na ich konte bol pravidelne nižší, než sa nazdávala. A ak nezabudla vyplniť ústrižok, mala zasa problémy s matematikou – neraz namiesto odrátania prirátala – takže s ban-

kou bola ustavične na vojnovej nohe. „Harry, tesoro,“ žalovala sa, keď ju raz istý pokladník prísne poučil, „bankári sú ľudia bez citu, bez rozletu. Sú… ako sa to povie po anglicky?“

Pobavene povedal: „Nie náhodou pragmatickí?“

„Áno, Harry. Aký si ty múdry! Áno,“ vyhlásila Gemma rozhodne, „bankári sú pragmatickí až priveľmi.“

Partridge rýchlo našiel riešenie. Financovanie domácnosti vzal do rúk sám, čo bola iba malá splátka za mnohé príjemnosti, ktoré obohatili jeho život.

S Gemmou bol aj iný problém, a ten si vyžadoval taktickejší prístup. Zbožňovala autá, mala rozhegané Alfa Romeo, a ako mnohí Taliani šoférovala ako diabol. Keď sa s ňou Partridge viezol, či už v Alfe alebo vo svojom BMW, ktoré tiež rada šoférovala, zatváral oči s pevným presvedčením, že katastrofa je nevyhnutná. Zakaždým, keď vyviazli, prichodil si ako mačka, ktorá stratila ďalší zo svojich deviatich životov.

Keď mu ostávali už iba štyri, pozbieral odvahu a spýtal sa Gemmy, či by nebola ochotná uvážiť, že by prestala šoférovať. „To preto, lebo ťa tak milujem,“ ubezpečil ju. „Keď som preč, prežívam desivé chvíle, obávam sa, že na aute sa môže vyskytnúť technická chyba, a keď sa vrátim, nájdem ťa v nemocnici.“

„Ale, Harry, veď ja som spoľahlivá, prudente šoférka,“ protestovala Gemma. Vôbec nepochopila, ako to myslel.

Partridge neprotirečil, hoci občas túto otázku nadhodil, lenže už pristupoval k veci z iného konca – že Gemma je naozaj spoľahlivá šoférka, ale on je neurotický, nervózny.

Dostal z nej iba podmienečný sľub, nič viac. „Mio amore, len čo otehotniem, prestanem šoférovať. Prisahám.“ Narážala na to, ako veľmi obaja túžili po deťoch. „Najmenej tri musíme mať,“ vyhlásila Gemma krátko po svadbe a Partridge s ňou vrelo súhlasil.

Medzitým pravidelne odchádzal na spravodajské akcie a Gemma naďalej pracovala ako letuška. Veľmi skoro však zistili, že pri tomto spôsobe života by sa takmer nevídali, lebo sa stávalo, že keď sa Partridge vrátil z cesty, Gemma lietala alebo naopak. Napokon sa Gemma rozhodla, že sa podriadi a prestane lietať.

Oznámili to Alitalii, a Gemma mala šťastie, že ju preradili k pozemnému personálu. Mohla teda ostať v Ríme. Obaja sa tomu potešili, lebo takto mohli spolu tráviť veľa času.

Vo voľnom čase objavovali Rím, tešili sa z neho, ponárali sa do jeho tisícročných dejín. Gemma vedela milión podrobností.

„Cisár Augustus, Harry – bol to nevlastný syn Julia Caesara – vytvoril z otrokov hasičskú jednotku. Ale nastal veľký požiar, ktorý nezahasili, a tak sa otrokov zbavil a najal si slobodných, vigiles, ktorí boli lepší. To preto, lebo slobodným ľuďom záleží na tom, aby požiare zahasili.“

Partridge pochybovačne povedal: „Je to naozaj pravda?“ Gemma sa len usmiala. Neskôr zistil, že mala pravdu a tú hasičskú jednotku zo slobodných ľudí vytvorili v šiestom storočí pred naším letopočtom. OSN raz usporiadala v Ríme sympózium o slobode, z ktorého Partridge robil

reportáž, a pritom spomenul historku o starovekej hasičskej jednotke.

Alebo inokedy: „Sixtínska kaplnka, Harry, kde volia nových pápežov, bola pomenovaná podľa pápeža Sixta VI. Zaviedol v Ríme verejné domy a mal synov, jedného s vlastnou sestrou. Troch zo svojich synov menoval za kardinálov.“

Alebo: „Naše slávne Španielske schody, Scala di Spagna, sa volajú nesprávne. Mali by sa volať Scala di Francia. Francúzi ich navrhli, Francúz tu na ne zanechal v testamente peniaze, ale náhodou bolo blízko Španielske veľvyslanectvo – predstav si! Španielsko nemá s tými schodmi nič, ale vôbec nič spoločné!“

Keď im to práca a čas dovolili, cestovali do Florencie, do Benátok, do Pisy. Práve cestou vlakom z Florencie Gemma zbledla a niekoľko ráz odišla na toaletu. Partridge sa znepokojil, ale ona len mávla rukou. „Asi som zjedla niečo zlé. Nerob si starosti.“

Keď v Ríme vystúpili z vlaku, Gemme už nič nebolo. Partridge šiel na druhý deň ako zvyčajne do odbočky CBA. Keď sa však večer vrátil, prekvapený zbadal pri svojom tanieri malý tanierik a na ňom kľúče od Alfy Romeo. Spýtal sa, čo to má znamenať a Gemma mu s nesmelým úsmevom na tvári povedala: „Sľuby treba dodržiavať.“

Chvíľu bol v rozpakoch a potom si s prívalom lásky a radostným výkrikom spomenul na Gemmino vyhlásenie: „Len čo otehotniem, prestanem šoférovať.“

Pobozkali sa, pevne sa objali a Gemma mala v očiach slzy šťastia.

O týždeň Partridgeovi zo CBA News oznámili, že ho z Ríma prekladajú na dôležitejší post – ako staršieho korešpondenta do Londýna.

Jeho prvou myšlienkou bolo, ako na to zareaguje Gemma. Znepokojoval sa však zbytočne.

„Je to skvelá správa, Harry caro," povedala. „Zbožňujem Londýn. Lietala som ta s Alitaliou. Bude nám tam spolu dobre."

„Sme na mieste, pán Partridge."

Partridge otvoril oči – prichodilo mu, že ich mal zatvorené iba chvíľu – a zistil, že sú na Štyridsiatej ôsmej ulici pred hotelom Intercontinental. Poďakoval šoférovi, povedal dobrú noc a vošiel dnu.

Vo výťahu si uvedomil, že už je pondelok. Začal sa týždeň, ktorý bude mať vo vývoji udalostí kľúčový význam.

4

Jessica zúfalo bojovala, aby sa udržala pri vedomí, aby udržala v chode myseľ a pochopila, čo sa okolo nej robí, ale veľmi sa jej to nedarilo. Mala jasné chvíle, v ktorých videla ostatných ľudí a cítila si vlastné telo – jeho ubolenosť a ubitosť, nevoľnosť, prudký smäd. A popri týchto

nepríjemných pocitoch ju ovládala jediná, dominujúca myšlienka – Nicky! Kde je Nicky? Čo sa stalo? A zrazu sa všetko začalo vzďaľovať, víriť, zahmlievať a ona nič z toho nevládala rozumom pochopiť, ba nevedela ani, kto je. V takých chvíľach sa jej zdalo, že ju pohlcuje akási lepkavá, nepriehľadná tekutina.

V jednej chvíli bola pri vedomí, v nasledujúcej ho strácala, no aj tak si akosi uchovávala vnemy z toho, čo v tých krátkych chvíľach postrehla. Vedela, že odstránili čosi, čo mala pripevnené k ruke a cítila na tom mieste pulzujúcu bolesť. Vnímala, ako jej pomáhajú z akéhosi ležiska a ako ju potom napoly vedú a napoly nesú kamsi, kde teraz sedí, a to sa jej zdalo – opäť vo vedomých chvíľach – ako rovná plocha. Za chrbtom mala čosi pevné – ale nevedela čo.

A popri týchto myšlienkach, popri panike a hrôze, si úporné prikazovala – nestratiť nad sebou vládu! To pokladala za najdôležitejšie.

Jedno sa jej vrylo do pamäti jasne – náhly pohľad, teraz už iba spomienka, na akéhosi muža. Jeho obraz bol ostrý a výrazný. Bol vysoký a plešivejúci, držal sa vzpriamene a správal sa autoritatívne. Práve pre túto autoritatívnosť sa s ním pokúsila prehovoriť, prosiť o pomoc. Videla, ako sa strhol, keď začul jej hlas. Aj táto reakcia sa jej zreteľne vryla do pamäti, hoci toho muža už nevidela. Zapôsobila jej prosba? Vráti sa s pomocou?... Och, bože! Ktovie?

A znova... znova zavírilo a vrátilo sa jej vedomie. Iný muž, tentoraz sa nad ňou nakláňa... Počkajme! Toho už

videla, spoznáva jeho mŕtvolnú tvár… Áno! Pred niekoľkými minútami, keď zúfalo metala rukou s akýmsi nožom, sekla mu ním do tváre, videla, ako vystrekla krv… Ale prečo už nekrváca? A ako to, že má obviazanú tvár?

To dlhé bezvedomie v Jessikinej mysli neexistovalo…

Uvažovala: Ten muž je nepriateľ. A vtom si spomenula: Ublížil Nickymu. Bože, ako ho nenávidí!… Od zúrivého hnevu sa jej zdvihol adrenalín a rozhýbali údy. Vystrela ruku, schytila obväz a strhla mu ho. A prstami sa mu zaryla do mäsa a nezahojenej rany.

Baudelio s preľaknutým výkrikom odskočil. Priložil si ruku na líce a tá očervenela od krvi… Príšerná ženská! Znova mu dokatovala tvár. Inštinktívne sa cítil v úlohe lekára a na ňu sa díval ako na pacientku, ale teraz ho to prešlo! Zúrivo zaťal päsť, naklonil sa nad ňu a udrel ju.

Vzápätí to z klinických dôvodov oľutoval. Chcel pozorovať, ako rýchlo sa ktorému z unesených vracia vedomie – až dosiaľ precitali uspokojivo, pulz a dych boli v poriadku. Zdalo sa mu, akoby žena tých dvoch trocha predbehla. A ľútostivo si pomyslel, že ho o tom práve presvedčila.

U všetkých troch sa prirodzene dostaví následná reakcia – z anestéziologickej praxe to dobre poznal. Nastane pocit zmätku, za ním príde depresia, stŕpnutosť, krutá bolesť hlavy a takmer s istotou nevoľnosť. Vo všeobecnosti to bude pripomínať nepríjemné stavy po opitosti. Čoskoro by mali všetci dostať vodu. Postará sa o to. Jedlo nijaké – aspoň nie dovtedy, kým sa nedostanú do cieľa. Do pekelného tábora, pomyslel si Baudelio.

Pristúpila k nemu Socorro a Baudelio jej povedal, aby priniesla vodu. Prikývla a vyšla ju pohľadať. Baudelio vedel, že v tejto riedko obývanej džungli je voda problém, čo bol paradox. Riek a potokov je tu hojnosť, ale sú zanešvárené chemikáliami – kyselinou sírovou, petrolejom a inými vedľajšími produktmi, ktoré používajú obchodníci s narkotikami pri spracúvaní kokových listov na kokovú pastu, základnú látku, z ktorej sa vyrába kokaín. A hrozil týfus a malária, takže aj chudobní sedliaci pili iba nealkoholické nápoje, pivo, a ak to bolo možné, prevarenú vodu.

Miguel vstúpil do chatrče práve v okamihu, keď Jessica strhla Baudeliovi obväz, a počul, ako Baudelio prikazuje Socorro priniesť vodu. Zavolal za ňou: „A prines aj niečo na zviazanie rúk! Potom tej bande zviaž ruky za chrbtom!“

Nato sa obrátil k Baudeliovi. „Pripravte väzňov na transport. Najprv pôjdeme nákladným autom. Potom pôjde každý pešo.“

Jessica to všetko počula, lebo bezvedomie už len predstierala.

Baudelio jej úderom vlastne preukázal láskavosť. Po tomto otrase sa jej náhle vrátilo plné vedomie. Už vedela, kto je a vracala sa jej pamäť. No inštinkt jej velil nedať to najavo a nechať si to predbežne pre seba.

Vedela, že pred niekoľkými minútami bola prestrašená, že prepadla panike, no teraz musí uvažovať logicky. Po prvé: Kde je? Ako sa sem dostala?

Odpovede prichádzali jedna za druhou… Všetko sa vracalo: Supermarket Grand Union a človek, ktorý za ňou prišiel so správou, že Crawford mal nehodu – očividne lož. Potom na parkovisku, kde sa jej brutálne zmocnili, aj Nickyho a…

Nicky! Ublížili mu? Kde je?

Usilovala sa ovládnuť. Spomenula si, že ho na krátku chvíľu zazrela na akejsi posteli, poviazaného… a takisto Angusa. Chudák Angus! Zazrela ho pri potýčke s tým chlapom, ktorému porezala tvár… Ešte vždy leží tam, kde ležal? Asi nie. Ale teraz je dôležitejšie, či je tu Nicky. Opatrne pootvorila oči, stále so zvesenou hlavou, akoby bola v bezvedomí, a nenápadne sa obrátila. Chvalabohu! Nicky je vedľa nej! Otvárajú a zatvárajú sa mu oči – zíva.

A Angus? Áno! Angus je za Nickym, oči má zatvorené, ale dýcha.

Položila si otázku: Prečo ich uniesli? Usúdila, že odpoveď na túto otázku treba odložiť.

Nástojčivejšia otázka znie: Kde sú? Jessica rýchlo prebehla pohľadom chatrč a videla, že sú v malej, šerej miestnosti bez okien, osvetlenej petrolejovou lampou. Prečo tu nie je elektrina? A sedia na čomsi, čo vyzerá ako hlinená dlážka a Jessike sa marilo, že cíti hmyz, hoci sa na to usilovala nemyslieť. A je tu neuveriteľne sparno a dusno, čo ju miatlo, lebo tohoročný september bol nezvyčajne chladný a v predpovedi počasia nehlásili zmenu.

Takže… sú na inom mieste, než kde videla Nickyho a Angusa poviazaných. Ale ako sa dostali sem? Omámili

ich? Pri tejto myšlienke si spomenula ešte na čosi – na rúšku, ktorú jej pritisli na nos a na ústa, keď ju vtiahli do mikrobusu na parkovisku pred Grand Unionom.

Čo sa dialo ďalej v mikrobuse, na to sa už nepamätala. Určite ju teda omámili a Nickyho s Angusom tiež. Ako dlho boli omámení? Odhadovala, že pol hodiny – nanajvýš hodinu. Spomienka na potýčku na parkovisku sa zdala priveľmi čerstvá, aby to mohlo byť dlhšie.

Je teda pravdepodobné, že sú dosiaľ neďaleko Larchmontu, to znamená niekde v štáte New York, New Jersey alebo v Connecticute. Alebo že by v Massachusetts či Pennsylvánii? Nie, to je príliš ďaleko… Do jej úvah vtrhli akési hlasy.

„Tá ženská simuluje," povedal Miguel.

„Viem," odvetil Baudelio. „Je už celkom pri vedomí a myslí si, že je prefíkaná. Počúvala, čo sme hovorili."

Miguel vystrel pravú nohu a surovo štuchol Jessiku do rebier. „Na nohy, ženská! Ide sa!"

Jessica od bolesti zjojkla, a keďže už nebolo výhodné predstierať bezvedomie, zdvihla hlavu a otvorila oči. Oboch chlapov, ktorí sa nad ňou skláňali, spoznala – toho, ktorému dorezala tvár, a druhého, ktorého nakrátko zazrela v mikrobuse. V ústach mala sucho a hlas mala chrapľavý, ale podarilo sa jej povedať: „Toto oľutujete. Chytia vás. A potrestajú!"

„Ticho!" Miguel znova švihol nohou, ale tentoraz ju kopol do brucha. „Odteraz budete hovoriť, len keď sa vás niekto spýta!"

Počula, ako sa vedľa nej pohol Nicky a povedal: „Čo sa stalo? Kde sme?“ V jeho hlase vycítila rovnakú paniku, akú zažila sama.

Angus tichým hlasom povedal: „Zdá sa mi, kamarát, že nás uniesli veľmi zlí ľudia. Ale pokoj. Buď silný. Tvoj otec nás nájde!“

Jessica, premáhajúc bolesť od surového kopnutia, pocítila na svojom ramene ruku a Nickyho hlas ticho povedal: „Mami, nič ti nie je?“

Pri myšlienke, že Nicky s ňou takto cíti, jej vhŕkli do očí slzy. Obrátila k nemu hlavu a chcela ňou pokrútiť, že jej nič nie je, a v tej chvíli dostal aj Nicky surový kopanec. Zhrozene si pomyslela: Aké to bude mať preňho následky?

Miguel skríkol: „To platí aj pre teba, že máš byť ticho, ty kretén krpatý! Zapamätaj si to!“

„Zapamätá, zapamätá.“ To sa ozval Angus. Hlas mal suchý a chrapľavý, ale podarilo sa mu, aby znel pohŕdavo. „Veď kto by zabudol na takú kreatúru, ktorá má odvahu kopať do bezmocnej ženy a chlapca?“ Angus sa pokúšal vstať.

Jessica šepla: „Angus, nemá to význam!“ Vedela, že momentálne si nemôžu pomôcť. Takéto slová situáciu ešte zhoršia.

Angus sa knísal, padal a znova vstával. Miguel sa pozeral a schytil kus konára, ktorý ležal na zemi. Podišiel k Angusovi a zúrivo ho začal mlátiť po hlave a po pleciach. Angus spadol, jedno oko, ktoré zasiahol konár, mal zatvorené a stonal od bolesti.

„Táto lekcia sa vám zíde všetkým!“ zareval Miguel. „Bude tu ticho!“ Obrátil sa k Baudeliovi. „Pripravte ich na odchod!“

Socorro sa vrátila s krčahom vody v prútenej košine a s kusiskom hrubého povrazu.

„Najprv by sa mali napiť,“ povedal Baudelio. A urazene dodal: „Pravda, ak ich chcete mať živých.“

„Najprv zviazať ruky!“ rozkázal Miguel. „Už tu nechcem nijaké problémy.

Zachmúrený vyšiel. Vychádzalo slnko a vlhká spara bola neznesiteľná.

Jessica nevedela, čo si má myslieť o okolí.

Pred niekoľkými minútami ju s Nickym a Angusom vyviedli, ako teraz videla, z neumelo postavenej chatrče. Ocitli sa na špinavej korbe nákladného auta spolu s rozličným drobným nákladom – debnami, kontejnermi a vrecami. Keď ich vyhnali z chatrče s rukami zviazanými za chrbtom, niekoľko párov rúk ich sčasti zdvihlo a sčasti sotilo zozadu na korbu. Potom nastúpilo pol tucta všelijako oblečených chlapov, ktorí mohli byť farmárskymi nádenníkmi, ibaže mali zbrane, a nakoniec nastúpil chlap – ten s dorezanou tvárou – ktorého Jessica v duchu nazvala Zjazvený, a druhý, na ktorého sa odkiaľsi hmlisto pamätala. Potom bočnicu zdvihli a upevnili.

Sústredila sa na okolie, aby videla čo najviac, ale to nepomohlo. Na dohľad neboli nijaké budovy, nič, iba hustý les. Prašná cesta, ktorá viedla k chatrči, sa sotva dala nazvať cestou. Pokúsila sa pozrieť na číslo auta, ale ak tam aj bolo, cez bočnicu naň nevidela.

Keď sa napila, bolo jej trocha lepšie. Pred odchodom dala žena s kyslou tvárou napiť aj Nickymu a Angusovi. Jessica si pamätala, že aj ju kdesi letmo zazrela – asi pri prvom súboji so Zjazveným.

Medzi dúškami vody z otlčeného plechového hrnčeka Jessica ticho šepla, usilujúc sa zapôsobiť ako žena na ženu: „Ďakujem vám za vodu. Prosím vás! Povedzte mi, kde sme a prečo sme tu.“

Odpoveď bola drsná a nečakaná. Žena položila hrnček a vyťala Jessike dve riadne zauchá, sprava, zľava, až jej hlava odletela, a zasyčala: „Počula si rozkaz! Silencio! Ešte slovo a budeš celý deň bez vody!“

Jessica sa už na nič nepýtala. Mlčali aj Nicky s Angusom.

Táto žena sedela teraz vpredu vedľa šoféra, ktorý naštartoval. Vpredu sedel aj muž, ktorý dokopal Jessiku a Nickyho a zmlátil Angusa. Jessica začula, ako ho ktosi oslovil menom Miguel. Tento Miguel je tu zrejme pánom. Nákladné auto sa pohlo a začalo nadskakovať na hrboľatej zemi.

Horúčava bola ešte mučivejšia ako v chatrči. Zo všetkých sa lial pot. Kde sú? Jessikina predstava, že niekde v štáte New York, sa každou minútou rozplývala. Rozmýšľala, kde by v tomto ročnom období mohla byť taká horúčava, ale daromné. Ak, pravda...

Je možné, že by ich omámili a držali v bezvedomí oveľa dlhšie, ako sa sprvu nazdávala? A ak áno, mohli ich za ten čas dopraviť niekam ďalej, ďalej na juh, povedzme do Georgie alebo Arkansasu? Čím dlhšie sa zamýšľala nad

charakterom krajiny, v ktorej sa nachádzali, tým väčšmi jej pripomínala odľahlejšie končiny týchto štátov, a horúčava by tomu tiež zodpovedala. Táto predstava ju vystrašila, lebo ak by naozaj boli tak ďaleko od domova, nemali by nádej na rýchlu záchranu.

Začala vnímať útržky viet ozbrojených chlapov, ešte vždy pátrajúc po náznakoch, ktoré by jej prezradili, kde sú. Spoznala, že hovoria po španielsky, a hoci tento jazyk aktívne neovládala, čo to vyrozumela.

… „Maldito camión! Me hace dano en la espalda.“… „Por quéno te acuestas encima de la mujer? Ella es una buena almohada.“… Chrapľavý rehot… „No, esperaré hasta que termíne el viaje. Entonces, ella debe tener cuidado!“… „Los Sinchis, esos cabrónes, torturaron a mi hermano antes de matarlo.“… „El no no puede llegar tan pronto como yo desearía que llegara. La Selva ve y oye todo.“…

Usúdila, že ide o čerstvých prisťahovalcov; dnes prúdi do Spojených štátov toľko ľudí z Latinskej Ameriky. A vtom si spomenula na muža, ktorý ju oslovil v larchmontskom supermarkete. Hovoril po anglicky so španielskym prízvukom. Súvisí to spolu? Na to nevedela prísť.

Myšlienka na Larchmont jej však pripomenula Crawfa. Bože, aké muky teraz prežíva! Spomenula si, čo povedal Angus v chatrči Nickymu. „Tvoj otec nás nájde.“ Pravdaže, Crawf teraz ide prevrátiť svet hore nohami, aby ich našiel, a má veľký vplyv, veľa vysokopostavených priateľov, ktorí pomôžu. Lenie majú vôbec tušenie, kde

hFadat? Áno, musí dajako zistiť, kde sú, a nájsť spôsob, ako to oznámiť Crawfovi.

A ešte čosi povedal Angus Nickymu – že ich uniesli. Jessike sa to dosiaľ nestihlo rozležať v hlave – nebol čas – ale Angus má podľa všetkého pravdu. Ale prečo únos? Kvôli peniazom? To je najbežnejší dôvod. Pravdaže, Sloanovci mali peniaze, ale nie zasa tak závratne veľa, ani zďaleka nie toľko, „aby sme nimi urobili dieru do Wall Street," ako občas vravieval Crawf.

A neuveriteľné je, pomyslela si Jessica, že iba včera večer – ak to bolo včera večer, lebo strácala pojem o čase – Crawf nadhodil možnosť, že by ho uniesli…

Z týchto úvah ju vytrhol pohľad na Nickyho. Len čo sa auto pohlo, ustavične sa knísal na jednu či druhú stranu, lebo mal zviazané ruky, a nakoniec sa celkom zošuchol a pri každom otrase mu hlava udrela o korbu.

Jessica, zúfalá, že mu nemôže pomôcť, už-už chcela prerušiť mlčanie a poprosiť Zjazveného, ale vtom zbadala, že si Nickyho všimol jeden z ozbrojených chlapov a pohol sa k nemu. Trocha ho nadvihol a posadil chrbtom k vrecu a nohami k debni, aby sa nezošuchoval. Jessica mu poďakovala aspoň očami a letmým úsmevom. Chlap na to ledva badateľne kývol hlavou. Je to maličkosť, pomyslela si, ale aspoň že sa medzi tými surovcami nájde niekto s kúskom citu.

Chlap ostal sedieť vedľa Nickyho. Čosi Nickymu zamrmlal a Nicky, ktorý sa nedávno začal učiť v škole po španielsky, mu zrejme porozumel. Takto si počas cesty čosi povedali ešte dva razy.

Prešlo asi dvadsať minút, cesta zrazu zmizla, ostali len stromy a auto zastalo. Jessiku, Nickyho a Angusa opäť spoly zniesli, spoly sotili dolu. Keď stáli na zemi, prišiel spredu Miguel a stroho oznámil: „Odtiaľto sa pôjde pešo.“

Vpredu kráčal Gustavo ešte s dvoma ozbrojenými chlapmi. Šli po nerovnej, ledva viditeľnej cestičke. Z oboch strán sa na nich tisli konáre a lístie, a hoci stromy zhora vrhali tieň, naďalej panovala neuveriteľná horúčava a neprestajne bzučal hmyz.

Občas sa všetci traja ocitli blízko seba. V jednej z takých chvíľ Nicky šepol: „Táto cestička vedie k rieke, mami. Potom pôjdeme na člne.“

„To ti povedal ten chlap?“ šepla aj Jessica.

„Áno.“

O chvíľu Jessica počula, ako Angus šepol: „Som na teba hrdý, Nicky. Si statočný chlapec.“

Bolo to prvý raz, čo sa Angus ozval od odchodu z chatrče. Jessike spadol kameň zo srdca – aspoň že sa Angus s touto situáciou dajako vyrovnáva, aj keď sa obávala, aké následky na ňom táto strašná skúsenosť zanechá, a na Nickym napokon tiež. Jessica ešte vždy rozmýšľala o záchrane. Aké majú šance? Kedy a ako príde pomoc?

Nicky vystriehol príležitosť a ticho Angusovi odvetil: „Tak si mi to kázal, dedko. Keď sa veľmi bojíš, vydrž.“

Jessica si zrazu s dojatím spomenula na rozhovor pri raňajkách – všetci štyria, aj Crawf, sa zhovárali o náletoch na Nemecko… bol to Schweinfurt?… To, čo Nicky práve povedal, boli takmer presne Angusove slová. Kedy vlast-

ne boli tie raňajky? Dnes?… Včera?… Predvčerom?… Opäť si uvedomila, že celkom stratila pojem o čase.

O chvíľu sa Nicky spýtal: „A čo ty, dedko?“

„Neboj sa, ja som taký starý psisko, vo mne je ešte dosť života.“ Ďalšia odmlka a potom: „Jessie – ako si na tom ty?“

Jessica pri najbližšej príležitosti povedala: „Stále si lámem hlavu, kde sme. V Georgii? V Arkansase? Kde vlastne?“

Odpoveďou poslúžil Nicky. „Mami, oni nás odviezli z Ameriky. Ten chlap mi to povedal. Sme v Peru.“

5

„Keď som sem dnes ráno prišiel, mal som v úmysle postaviť sa pred vás a nahučať do vás rozprávku o tom, prečo sme si vás zavolali a čo budete robiť,“ začal Teddy Cooper, stojac pred radmi pozorných mladých tvárí. „Vymyslel som si geniálne, presvedčivé táranie, aspoň sa mi zdalo. Ale keď som sa pred pár minútami dal s niekoľkými z vás do reči, zistil som, že vás tak ľahko neoblafnem, takže nijaké blafovanie nebude. A okrem toho si myslím, že keď budete vedieť, o čo ide, vyrazíte odtiaľto bdelší, odhodlanejší a zaujatejší. Takže pekne ticho seďte, detičky moje. S dôverou sa vám so všetkým zdôverím.“

Reakciou na tento prístup bolo zopár úsmevov a napätá pozornosť.

Bol pondelok, pol desiatej predpoludním. V priebehu predchádzajúcej polhodiny sa prihlásilo na dočasnú prácu v CBA News presne šesťdesiat mladých mužov a žien, obidve pohlavia zastúpené takmer rovnako. Strýko Arthur pretelefonoval celý nedeľný večer a nezložil telefón prv, kým nemal plný stav. Všetci teraz sedeli v pomocnej budove CBA jednu ulicu od spravodajského ústredia, kde sa konala vo štvrtok tlačová konferencia s Crawfordom Sloanom. V tej istej miestnosti znova rozostavili skladacie stoličky a oproti nim stál rečnícky pult.

Prítomní mali väčšinou okolo dvadsaťdva rokov a boli to zväčša čerství absolventi univerzít s dobrými študijnými výsledkami. A popri tom výreční, s túžbou presadiť sa a preniknúť do sveta televízneho spravodajstva.

Asi tretina z nich boli černosi a medzi nimi jeden, na ktorého strýko Arthur upozornil Coopera osobitne – volal sa Jonathan Mony. „Jonathanovi by som zveril vedenie," radil Cooperovi strýko Arthur. „Vyštudoval na Kolumbii žurnalistiku a teraz pracuje ako čašník, lebo potrebuje peniaze. Ak zapôsobí na vás rovnako ako na mňa, možno budeme môcť my dvaja niečo urobiť, aby sme ho dostali do CBA."

Mony sa hlásil ráno ako jeden z prvých. Vyznačoval sa postavou a svižnosťou profesionálneho basketbalistu. Tvár mal peknú, pravidelnú a v nej podmanivé, dôveru vzbudzujúce oči. Hovoril jasným barytónom, spisovne,

dobre formulovanými vetami. Keď sa predstavil, hneď sa Coopera spýtal: „Môžem vám pomôcť s organizovaním?“

Cooper, ktorému sa Mony hneď zapáčil, odvetil: „Jasné,“ a podal mu kopu formulárov, ktoré mali všetci vyplniť. Mony hneď začal usádzať príchodzích a už aj im vysvetľoval, čo majú robiť s formulármi, hoci ich len pred chvíľou preletel pohľadom.

Cooper o chvíľu prišiel za Monym a požiadal ho, aby telefonicky vybavil dve veci. Mony sa na nič nepýtal, iba prikývol a nebolo ho. O pár minút sa vrátil a hlásil: „Vybavené, pán Cooper. Obidve odpovede znejú áno.“

To bolo pred desiatimi minútami. Teddy Cooper pokračoval v úvodnom slove. Po slovách „s dôverou sa vám so všetkým zdôverím“ sa dramaticky odmlčal.

„Aby ste teda vedeli – ide tu o únos. Všetci ste o ňom samozrejme počuli – o únos pani Sloanovej, Nickyho Sloana a pána Angusa Sloana. Cieľom vašej práce je pomôcť uneseným a je to dôležité nie na druhú, ale na tretiu. Vyrazíte odtiaľto do redakcií miestnych novín a do niektorých knižníc, kde si prečítate všetky čísla za posledné tri mesiace. A nielen prečítate, ale ako Sherlock Holmes pôjdete po stopách, ktoré vám objasním. Tieto stopy by nás mohli priviesť k únoscom.“

Na tvárach sa zjavil ešte dychtivejší záujem, ozval sa šum rozhovorov, ale rýchlo stíchol, keď Cooper pokračoval: „Len čo tu skončíme, rozdelíte sa do skupín a dostanete inštruktáž, kam ísť a ako si tam počínať. Do niektorých redakcií sme už ráno telefonovali. Vyjdú vám v ústrety a čakajú vás. V iných sá budete musieť predsta-

viť a povedať, že ste zo CBA. Pred odchodom dostanete všetci preukazy CBA. Dobre si ich odložte – bude to pamiatka pre vnúčatá.

Pokiaľ ide o dopravu, pripravili sme pre vás pár áut, ktoré budú každý deň počas týchto manévrov voziť jednotlivé skupiny a každého vysadia tam, kde začne. Odtiaľ sa presuniete na ďalšie miesta po vlastnej osi. Všetci máte možnosť prejaviť iniciatívu a dostanete na to príležitosť. Niektorí budete musieť cestovať na miesto určenia autobusom alebo vlakom. Cestovné výdavky v každom prípade hradí CBA.

Vracať sa sem po každom dni nemusíte, ale musíte sa hlásiť telefonicky – dáme vám čísla – a ak natrafíte na hocičo dôležité, volajte ihneď.“

Tieto organizačné opatrenia vypracoval Teddy Cooper v nedeľu a v pondelok zavčas rána s obidvoma asistentmi a sekretárkou, ktorú si požičali zo spravodajstva. Medzitým sa ešte všeličo zabezpečovalo a telefonovalo sa do ďalších redakcií.

„Takže to bolo predjedlo,“ zakončil Cooper, „a teraz sa vrhneme na hlavný chod. Tu kdesi by mali byť nejaké papiere… Aha, tu sú.“

Temperamentný Jonathan Mony sa radil s Cooperovými asistentmi pri stole na opačnom konci miestnosti. Teraz sa vrátil s hŕbou papierov – bol to rozmnožený plán pátrania a inštrukcie, ktoré zostavil Cooper včera a cez noc ich rozmnožili. Mony ich začal rozdávať kolegom.

„Keď budete v redakciách," povedal Cooper, „vyžiadajte si výtlačky, ktoré vyšli tri mesiace dozadu od minulého štvrtka – to znamená počínajúc štrnástym júnom. Keď ich budete mať pred sebou, pusťte sa do inzerátov na nehnuteľnosti a hľadajte taký, v ktorom sa ponúka na prenajatie malá továreň, sklad alebo veľký starý dom – nie však hocijaká stará barabizňa... Ale aby sme boli konkrétni, pozrime si stránku jedna poznámok, ktoré ste práve dostali."

Teddy Cooper sa pustil do vysvetľovania svojich dedukcií a zároveň bol rád, že sa rozhodol povedať pravdu. Koľko povie svojim pomocníkom a či im vôbec niečo povie, to ponechalo vedenie pátracej skupiny naňho, a teraz videl, že s pravdou je všetko jednoduchšie. Prirodzene, isté riziká tu boli. Jedným z nich bola možnosť, že o zámere CBA sa dozvie dajaký konkurent, možno iná televízna spoločnosť, ktorá to buď zverejní, alebo sama rozbehne podobný projekt. Cooper mal v úmysle upozorniť svojich mladých pomocníkov, aby nikde nehovorili, čo je cieľom CBA. Dúfal, že jeho dôveru nesklamú. Keď prebehol očami svoje pozorné poslucháčstvo, ktoré si rýchlo čarbalo poznámky, bol o tom presvedčený.

Zároveň jedným okom sledoval dvere. Tie dva telefonáty, ktorými poveril Jonathana Monyho, boli určené Harrymu Partridgeovi a Crawfordovi Sloanovi. Žiadal ich, aby sem nakrátko prišli. Potešilo ho, že obaja prisľúbili.

Prišli spolu. Cooper, ktorý práve opisoval, ako podľa neho vyzerá operačná základňa únoscov, zmĺkol a ukázal na dvere. Všetky hlavy sa obrátili a napriek tomu, že to

boli vzdelaní ľudia, ozvali sa prejavy úžasu, keď zbadali Sloana a za ním Partridgea.

Cooper s náležitou úctou odstúpil spoza rečníckeho pultu. Netrúfol si predstavovať moderátora Večerného spravodajstva, iba mu uvoľnil miesto.

„Zdar, Teddy," povedal Sloane. „Čo mám urobiť?"

„Všetci by sa určite chceli s vami zoznámiť, pán Sloane." Sloane sa ticho spýtal: „Čo ste im prezradili?"

K rečníckemu pultu pristúpil aj Partridge a počúval.

„Skoro všetko. Povedal som si, že takto do toho pôjdu s väčším zápalom a že by sme im mali dôverovať."

„Ja som za," povedal Partridge.

Sloane prikývol. „I ja." Pult nechal tak a podišiel k radom stoličiek. Tvár mal vážnu; nikto od neho nemohol očakávať, že sa dnes bude v dobrej pohode usmievať, a keď prehovoril, tón jeho hlasu zodpovedal jeho triezvej nálade.

„Dámy a páni, možnože to, čo jeden z vás alebo niektorí z vás v najbližších dňoch urobia, povedie priamo k bezpečnému návratu mojej ženy, môjho syna a môjho otca. Ak nám bude šťastie naklonené a stane sa to, prídem za vami a osobne vám poďakujem. Zatiaľ by som vám chcel poďakovať za to, že ste sem prišli, a zaželať vám veľa úspechov. Nech nám všetkým žičí šťastie."

Mnohí vstali a viacerí podišli k Sloanovi, aby mu podali ruku a tiež mu úprimne zaželali veľa šťastia; Teddy Cooper zbadal, že niektorým sa v očiach zaleskli slzy. Sloane napokon zdvihol ruku, čím sa s nimi rozlúčil a odišiel rovnako nenápadne, ako prišiel. Partridge, ktorý

si tiež s niekoľkými podal ruku a vymenil zopár slov, odišiel s ním.

Cooper pokračoval v inštruktáži a vysvetľoval nováčikom, na čo sa majú v pátraní sústrediť. Keď ich vyzval, aby sa pýtali, vyletelo niekoľko rúk.

Mládenec v tričku Newyorskej univerzity bol prvý. „Dobre, jeden z nás teda objaví inzerát, ktorý bude sedieť na všetko, čo ste povedali a môže to byť lokalita, ktorú hľadáme. Zatelefonujeme to. Čo ďalej?“

„Najprv zistíme, kto ten inzerát podal,“ odvetil Cooper. „Zvyčajne tam bude meno, a to nám oznámite. Ak nebude meno, ale iba číslo poštového priečinku, pokúste sa inzerenta zistiť v redakcii, a keby sa ošívali, nechajte to na nás.“

„A potom?“

„Ak sa bude dať, telefonicky sa skontaktujeme s inzerentom a povypytujeme sa ho. Ak sa to nebude dať, zájdeme za ním osobne. Ak bude stopa aj potom sľubná, pôjdeme si pozrieť – veľmi opatrne, nenápadne – inzerovanú lokalitu.“

„Stále hovoríte my.“ To sa ozvala príťažlivá mladá žena v módnom béžovom kostýme. „Znamená to, že len vy a ostatné veľké zvieratá, alebo aj niektorí z nás, čo sme tu, dostanú príležitosť zúčastniť sa na zaujímavejšej časti pátrania?“

Ozvali sa súhlasné výkriky a smiech, ku ktorému sa pridal aj Teddy Cooper.

„Predovšetkým, ja som malé zviera,“ zareagoval. „Ale jedno vám môžem sľúbiť – pokiaľ budeme môcť, zaintere-

sujeme vás do všetkého, najmä tých, ktorí na niečo prídu. A to preto, že vás potrebujeme. Nemáme na túto prácu veľa ľudí, a ak sa vyskytne niečo konkrétne, pravdepodobne si to budete môcť ohmatať.“

„Keď sa to dostane až do toho štádia,“ ozvala sa drobná červenovláska, „bude tam filmový štáb?“

„Inými slovami, či sa vy dostanete pred kameru?“

Usmiala sa. „Niečo také.“

„O tom nerozhodujem ja, ale povedal by som, že áno.“

Keď už neboli otázky, Cooper zakončil inštruktáž niekoľkými myšlienkami, o ktorých dosiaľ s nikým nehovoril, ale včera večer si ich dôkladne zvážil.

„Popri tom, že budete hľadať inzerované budovy, aké som vám opísal, rád by som, aby ste využili príležitosť, keď budete mať pred sebou noviny z uplynulých troch mesiacov, a pozreli si pozorne každú stránku, či tam nebude niečo neobvyklé. Nepýtajte sa ma, čo by to malo byť, lebo sám nemám potuchy. Zapamätajte si však jedno – únoscovia, ktorých sa usilujeme vystopovať, sa zdržiavali v tejto oblasti najmenej mesiac, možno dva mesiace. A za ten čas, nech by boli čo ako opatrní, urobili dajakú maličkosť, po ktorej niekde ostala stopa. A je možné, že táto maličkosť si dajako našla cestu do novín.“

„To by bola náhoda ako hrom,“ poznamenal ktosi.

Teddy Cooper prikývol. „Šanca, že sa prihodilo niečo, čo sa dostalo do novín, je, dalo by sa povedať, jedna ku desaťtisíc a rovnaká šanca je, že jeden z vás na to natrafí. Viem, pravdepodobnosť je proti nám. Ale nezabúdajte, že aj v lotérii vždy niekto vyhrá, a tam je šanca jedna

k niekoľkým miliónom. Môžem vám poradiť iba toľko – rozmýšľať, rozmýšľať, hýbať rozumom! Hľadajte húževnato a hľadajte inteligentne. Zapojte do toho fantáziu. Zavolali sme vás, lebo ste podľa nášho názoru bystré hlavy, dokážte nám teda, že sme sa nemýlili. Sústreďte sa na náš prvý cieľ – na inzerovaný objekt – ale zároveň dávajte pozor aj na to druhé.“

Cooper skončil a na jeho značné prekvapenie všetci prítomní vstali a zatlieskali.

V ten deň hneď zrána, len čo sa otvorili úrady, zdvihol Harry Partridge telefón a zavolal advokátovi s klientelou z organizovaného zločinu. Jeho reakcia nebola veľmi srdečná. „Á, to ste vy. Áno, v piatok som vám sľúbil, že sa diskrétne povypytujem. Už som podnikol dva pokusy, ale bezvýsledne. Lenže zo všetkého najmenej potrebujem, aby ste mi dýchali na chrbát.“

„Prepáčte, ak som…“ začal Partridge, ale advokát ho nepočúval.

„Vy, novinárski kopovi, si vôbec neuvedomujete, že v takýchto veciach ide o krk. Moji klienti mi dôverujú, a ja chcem, aby to tak ostalo. A ďalej viem, že im čerta záleží na problémoch cudzích ľudí, či už ste to vy alebo Crawford Sloane, nech by boli čo ako strašné.“

„Chápem to, lenže tu ide o únos a…“

„Buďte ticho a počúvajte! Pri našom prvom rozhovore som vám povedal, že ani jeden z ľudí, ktorých zastupujem, ten únos neorganizoval, ba že v ňom ani nemá prsty. O tom som bol presvedčený vtedy a som aj teraz. A takisto uznávam, že vám niečo dlhujem a sľúbil som, že zistím,

čo sa dá. Ale v tejto záležitosti sa musím pohybovať, ako keď kráčam po mínovom poli, to po prvé, a po druhé, keď sa s niekým zhováram, musím ho presvedčiť, že je preňho výhodné pomôcť mi, ak niečo vie, alebo niečo počul.“

„Pozrite, už som povedal, že ľutujem, ak…“

Advokát sa však nedal zastaviť. „Takže to nie je vec, na ktorú by sa dalo ísť s buldozérom alebo s bubnom. Jasné?“

Partridge si v duchu vzdychol a povedal: „Jasné.“

Advokát zmiernil tón. „Dajte mi pár dní. A nevolajte mi. Ozvem sa sám.“

Partridge zložil a pomyslel si, že kontakty sú síce užitočné, ale to ešte neznamená, že musia byť sympatické.

O tom, či zverejniť alebo nezverejniť vo Večernom spravodajstve, že v únose Sloanovej rodiny má prsty známy terorista Ulises Rodriguez, sa Harry Partridge rozhodol až ráno pred príchodom do ústredia CBA News.

Rozhodol sa, že túto informáciu predbežne zamlčí.

Po návšteve na Cooperovej inštruktáži zašiel za členmi pátracej skupiny, aby ich o tom informoval. V zasadačke zastihol Karla Owensa a Iris Everlyová, ktorým vysvetlil svoje dôvody.

„Pozrite sa na to takto – Rodriguez je momentálne jediná stopa, ktorú máme, a on nevie, že ju máme. Ak však odvysielame, čo vieme, môžeme takmer na sto percent predpokladať, že sa to dozvie a my ostaneme s prázdnymi rukami.“

„A záleží na tom?“ namietol Owens.

„Myslím, že áno. Všetko nasvedčuje tomu, že Rodriguez sa skrýva, a keby sme zverejnili, že o ňom vieme, ukryl by sa ešte dôkladnejšie. Nemusím ti zdôrazňovať, o koľko by sa znížili naše šance, že ho nájdeme – a s ním samozrejme Sloanovcov.“

„To všetko chápem,“ prikývla Iris, „ale naozaj sa nazdávaš, Harry, že taká horúca správa, o ktorej už vie najmenej tucet ľudí, ostatne peknekrásne pod pokrievkou, kým nebudeme pripravení? Nezabúdaj, že každá spoločnosť, každé noviny, každá agentúra nasadila na túto vec svojich najlepších ľudí. Stavím sa, že najmenej o dvadsaťštyri hodín sa to všetci dozvedia.“

Medzitým prišla Rita Abramsová s Normanom Jaegerom a tiež počúvali.

„Možno máš pravdu,“ povedal Partridge Iris, „ale podľa mňa treba toto riziko podstúpiť.“ A dodal: „Nechcem, aby to znelo kazateľsky, ale občas by sme si mali pripomenúť, že v našom spravodajstve nejde o svätý grál. Keby reportáž ohrozila život a slobodu, musí ustúpiť na druhé miesto.“

„Ani ja nechcem vyzerať skostnatený, „ozval sa Jaeger, „ale v tomto súhlasím s Harrym.“

„Lenže je tu ešte iná vec,“ poznamenal Owens, „a to FBI. Ak to pred nimi zamlčíme, mohli by sme si zavariť.“

„Na to som myslel,“ povedal Partridge, „a rozhodol som sa, že to riskneme. Ak to niekoho z vás znepokojuje, pripomínam, že zodpovednosť nesiem ja. Ide totiž o to, že ak to prezradíme FBI, máme už skúsenosti, že s tým

s najväčšou pravdepodobnosťou vyrukujú pred novinármi a naša exkluzívna informácia bude aj tak fuč.“

„Okrem toho existujú precedensy na to, čo chceme urobiť,“ ozvala sa Rita. „Na jeden sa pamätám z ABC.“

„Hovor,“ vyzvala ju Iris.

„Pamätáte sa na ten únos lietadla spoločnosti TWA – Bejrút, 1985?“ Ostatní prikývli. Spomenuli si, že Rita v polovici osemdesiatych rokov pracovala v ABC News a ďalej, že tento poburujúci teroristický čin upútal pozornosť svetovej verejnosti. Na palube lietadla brutálne zavraždili potápača amerického námorníctva, ktorý lietadlom náhodou cestoval.

„Takmer od začiatku sme v ABC vedeli,“ pokračovala Rita, „že na palube sú traja príslušníci amerických ozbrojených síl v civile a predpokladali sme, že túto informáciu máme iba my. Otázka znela – máme ju zverejniť? Nezverejnili sme, lebo sme sa nazdávali, že by sa o tom únoscovia dozvedeli, a to by znamenalo smrť tých vojakov. Nakoniec na to teroristi prišli sami, ale nám ostal aspoň dobrý pocit – keďže sme sa zachovali slušne – že vďaka nám prežili aspoň dvaja.“

„Dobre,“ povedala Iris, „s tým by som súhlasila. Ale ak s tou správou nikto nepríde do zajtra, navrhujem, aby sme sa k tomu vrátili.“

„To beriem,“ povedal Owens a diskusia sa skončila.

No keďže to bolo veľmi dôležité, Partridge usúdil, že o tomto rozhodnutí treba informovať Lesa Chippinghama a Chucka Insena.

Chippingham prijal Partridgea vo svojej drevom obloženej kancelárii, a keď sa dozvedel, o čo ide, iba mykol plecom a skonštatoval: „V pátracej skupine rozhoduješ ty, Harry. Keby sme nedôverovali tvojmu úsudku, nebol by si tam. Ale aj tak ti ďakujem za to, že si ma informoval.“

Chuck Insen sedel na svojom šéfsmenárskom mieste pri Podkove. Počúval a zažiarili mu oči. Nakoniec prikývol. „Zaujímavé, Harry. Pekný kus roboty. Keď nám to dáš, vyrazíme s tým na začiatku. Ale až keď povieš áno.“

Partridge mal teda opäť čas na telefonovanie, a tak sa do toho pustil vo svojej dočasnej kancelárii.

Znova otvoril modrú knihu mien a telefónnych čísel, ale na rozdiel od minulého týždňa, keď telefonoval prevažne do Spojených štátov, teraz sa sústredil na kontakty v Kolumbii a susediacich krajinách – vo Venezuele, Brazílii, Ecuadore, Paname a Peru – a ešte v Nikarague. V týchto krajinách, kde často pôsobil pre CBA News, žili ľudia, ktorí mu v minulosti pomohli a podaktorým z nich sa aj on odvďačil láskavosťou.

Dnes to bolo čosi iné – mal konkrétnu stopu, Rodrígueza, a tá sa dala preložiť do dvoch navzájom súvisiacich otázok: Poznáte teroristu, ktorý sa volá Ulises Rodriguez, a ak áno, viete, kde je, alebo čím sa momentálne zaoberá?

So svojimi juhoamerickými kontaktmi sa zhováral už v piatok Karl Owens, ale Harry Partridge nepredpokladal, že by mali rovnakých známych. Na tom nie je nič čudné, lebo vedúci výrobných štábov a korešpondenti si hľadali vlastné zdroje, a keď ich raz mali, nechávali si ich pre seba.

Odpovede na prvú časť otázky zneli takmer zhodne vo všetkých prípadoch „áno“ a na druhú časť „nie“. Potvrdzovali to, čo už povedal Owens, že totiž Rodriguez sa asi pred tromi mesiacmi stratil z dohľadu a odvtedy ho nikto nevidel. Zaujímavá informácia však vyplynula z rozhovoru s dlhoročným kolumbijským priateľom, ktorý bol rozhlasovým reportérom v Bogote.

„Neviem, kde je,“ povedal reportér, „ale dal by som krk na to, že nie v Kolumbii. Je Kolumbijčan, a hoci je naňho zákon krátky, je priveľmi známy. Keď sa tu zdrží dlhšie, hneď sa o tom vie. Takže podľa mňa je niekde inde.“ To znelo logicky.

Partridge rozmýšľal aj o Nikaragui, ktorej sandinovský režim bol známy svojou dvojtvárnosťou, tyraniou a opozíciou voči Spojeným štátom. Mohol by sa tento režim dajakým spôsobom podieľať na únose s úmyslom, že z toho niečo – neskôr sa ukáže čo – vyťaží? Bolo to dosť nelogické, ale dosiaľ nemalo ktovieakú logiku takmer nič. Poltucet telefonátov do hlavného mesta Managuy však jednoznačne potvrdil, že Ulises Rodriguez v Nikaragui nie je a nebol tam.

Ďalej bolo na rade Peru. Partridge tam zatelefonoval na niekoľko miest a zaujal ho najmä jeden telefonát.

Zhováral sa s ďalším starým známym, Manuelom Leónom Seminariom, majiteľom a vydavateľom týždenníka Escena, ktorý vychádzal v Lime.

Keď Partridge povedal, kto volá, Seminario ihneď prišiel k telefónu. Pozdravil bezchybnou angličtinou a Partridge si ho vedel predstaviť – šťúply a svižný, upra-

vený ako zo škatuľky a oblečený podľa poslednej módy. „To je prekvapenie, Harry! Skvelé, že si sa ozval. A kde si? Dúfam, že tu, v Lime.“

Keď mu Partridge povedal, že volá z New Yorku, Seminario bol sklamaný. „Už som sa tešil, že si zajtra zájdeme na obed do La Pizzerie. Varia tam stále rovnako dobre, to mi môžeš veriť. Skoč na lietadlo a príď, čo povieš?“

„Strašne rád by som, Manuel. Ale som až po uši zavalený dôležitou robotou.“ Partridge mu vysvetlil svoju úlohu v pátracej skupine.

„Božemôj! Mohol som si domyslieť, že do toho budeš zainteresovaný. Je to strašné. My to tu pozorne sledujeme a v najbližšom čísle o tom prinesieme celostránkový materiál. Nemáš niečo nové, čo by sme ešte mohli zaradiť?“

„Mám,“ odvetil Partridge, „a preto ti telefonujem. Predbežne to však tajíme, takže by som bol rád, keby si z nášho rozhovoru nič necitoval.“

„No…“ Manuel zareagoval obozretne. „Pokiaľ to nie je informácia, ktorú už máme.“

„My dvaja si môžeme dôverovať, Manuel. Na tom základe, na akom si povedal – sedí?“

„Áno, sedí.“

„Máme všetky dôvody predpokladať, že v tom má prsty Ulises Rodriguez.“

Nastalo ticho a potom Seminario povedal: „To je zlá spoločnosť, Harry, veľmi zlá. U nás je to obávané meno.“

„Prečo obávané?“

„Ten človek je v podozrení, že organizuje únosy. Tajne sa pohybuje medzi Kolumbiou a Peru a tu si ho najímajú. Takto pracujú naše kriminálnorevolučné živly. Ako dobre vieš, v Peru sú dnes únosy na dennom poriadku. Obľúbenými obeťami sú bohatí podnikatelia a ich rodiny. Mnohí z nás si najímajú osobnú stráž a jazdíme v chránených autách v nádeji, že tomu zabránime.“

„Vedel som o tom, ale dosiaľ som si to plne neuvedomil,“ povedal Partridge.

Seminario si nahlas povzdychol. „Nie si sám, priateľ môj. Západná tlač sa venuje Peru sporadicky, aby som sa vyjadril mierne. Pre vaše televízne spravodajstvo akoby sme ani neexistovali.“

Partridge uznal, že je na tom dosť pravdy. Nevedel prečo, ale Američania nikdy nevenovali Peru takú pozornosť ako iným krajinám. Spýtal sa: „Nepočul si niečo o tom, že by bol Rodriguez u vás v Peru a že by tam pre niekoho pracoval, či už teraz alebo nedávno?“

„Nuž… to nie.“

„Nezaváhal si trocha?“

„Pokiaľ ide o Rodrígueza, tak nie. Nič som nepočul, Harry. Inak by som ti to určite povedal.“

„Tak o čo ide?“

„Celý náš kriminálnorevolučný front, ako to ja volám, je v posledných týždňoch podozrivo ticho. Skoro nič sa nedeje. Nič významné.“

„Ale čo?“

„Už som také príznaky zažil a v Peru sú špecifické. Keď je takto ticho, často to znamená, že sa chystá niečo veľké. Zvyčajne nepríjemné a neočakávané.“

Seminariov hlas zmenil tempo. Rázne povedal. „Môj milý Harry, tešilo ma, že som si s tebou mohol pohovoriť a že si sa ozval. Ale čaká ma Escena, nemôže sa vydávať sama a ja musím ísť. Čoskoro ma v Lime navštív a nezabudni – obed v La Pizzerii, pozvanie stále platí.“

Partridgeovi až do večera chodili po rozume slová: „Keď je takto ticho, často to znamená, že sa chystá niečo veľké.“

6

V ten istý deň, keď sa Harry Partridge zhováral s majiteľom a vydavateľom Esceny, Peru bolo zhodou okolností predmetom diskusie prísne súkromnej schôdzky vrcholných predstaviteľov Globanic Industries Inc. Schádzali sa takto dva razy ročne na trojdňovej „strategickej dielni“, ktorej predsedal najvyšší predstaviteľ a hlava celej spoločnosti Theodore Elliott. Prístup sem mali iba jeho bezprostrední podriadení, ktorí stáli na čele deviatich pridružených spoločností. Boli to samy osebe veľké firmy s celým radom vlastných pobočných firiem.

Na týchto schôdzkach sa prerokúvali dôverné otázky a tajné plány, mnohé z nich zamerané na ovládnutie či zničenie konkurencie, investícií a trhov na celom svete.

Z týchto rokovaní však neexistovala nijaká písomná agenda ani zápisnice. Vládli tu prísne bezpečnostné opatrenia a každý deň pred začiatkom porád elektronicky skontrolovali zasadačku, či tam nie sú odpočúvacie zariadenia.

Vonku – nikdy nie dnu – sa zdržiavali poradcovia, z každej pridruženej firmy asi piatišiesti, aby mohli poslúžiť údajmi a informáciami, ktoré by šéfstvo mohlo potrebovať.

Miesto týchto schôdzok sa takmer nikdy nemenilo. Bol ním klub Fordly Cay neďaleko Nassau na Bahamských ostrovoch.

Fordly Cay, jeden z najexkluzívnejších súkromných klubov na svete, so širokými možnosťami na rekreáciu, medzi ktoré patril jachtársky prístav, golfové ihrisko, tenisové kurty a pláže s bielym pieskom, umožňoval skupinám významných osobností príležitostne využívať svoje zariadenia za vysoké poplatky. Väčšie zhromaždenia či akcie však boli zakázané; klasické obchodné rokovania Fordly Cay vo svojich priestoroch neumožňoval.

Členstvo v klube sa získavalo veľmi ťažko. Zoznam uchádzačov bol veľmi dlhý. Mnohí museli dlho čakať, a podaktorí márne. Theodore Elliott bol novým členom; schválenie jeho prihlášky však trvalo dva roky.

V predvečer tejto schôdzky hral Elliott úlohu hostiteľa pre manželky, ktoré sa však zúčastňovali iba na spoločenských akciách, tenise, golfe a výletoch na jachtách. Dnes sa konala prvá predpoludňajšia porada v neveľkej, pohodlne zariadenej knižnici s hlbokými prútenými

kreslami čalúnenými béžovou kožou a so vzorkovaným kobercom od steny po stenu. Medzi knihami boli tlmene osvetlené vitríny so striebornými športovými trofejami. Sponad kozuba, ktorý sa používal len zriedkavo, sa usmieval na vyberanú skupinu portrét zakladateľa klubu.

Elliott bol náležite oblečený. Mal dlhé biele nohavice a svetlomodrú košeľu s krátkymi rukávmi a so znakom klubu – štvrtený erb s palmou do oblúka, skríženými tenisovými raketami, golfovými palicami a jachtou, to všetko na pozadí morských vín. Či už s týmito rekvizitami alebo bez nich, Theo Elliott bol klasicky príťažlivý muž – vysoký, štíhly, plecnatý, s výraznou bradou a hustými vlasmi, už celkom šedivými. Tie napovedali, že najvyšší šéf o dva roky dosiahne dôchodkový vek a nahradí ho takmer s istotou niekto z prítomných.

Keďže viacerí riaditelia spoločností boli na tento post už priveľmi starí, ostávali traja pravdepodobní kandidáti. Patrila medzi nich aj Margot LloydováMasonová.

Práve s týmto na zreteli referovala Margot hneď na začiatku o stave CBA. Hneď prešla k veci a informovala, že od chvíle, čo Globanic Industries získala televíznu a rozhlasovú spoločnosť CBA s pridruženými stanicami, zaviedla prísnu finančnú disciplínu, zredukovala rozpočet a prepustila prebytočných ľudí. Výsledkom toho je, že zisk za tretí kvartál bude o dvadsaťdva percent vyšší v porovnaní s predchádzajúcim rokom, keď Globanic ešte nevlastnil CBA.

„To je slušný začiatok,“ poznamenal Theodore Elliott, „ale v budúcnosti očakávame ešte lepšie výsledky.“ Ostatní súhlasne prikývli.

Margot sa na dnešný deň obliekla premyslene – nechcela vyzerať priveľmi žensky, ale zároveň chcela využiť výhodu, že je žena. Sprvu uvažovala, že si dá kostým ako v Stonehenge, ale usúdila, že do subtropického podnebia je nevhodný. Napokon si obliekla béžové plátenné nohavice a bavlnený sveter mäkkého broskyňového odtieňa. Tento odev zdôrazňoval jej súmernú postavu, čo potvrdzovali aj pohľady niektorých mužov.

Margot pokračovala v referáte a spomenula nedávny únos Sloanovej rodiny.

Predseda spoločnosti International Forest Products, tvrdý, húževnatý Oregončan DeWitt sa ozval: „Je to smutné a my všetci dúfame, že tých ľudí chytia. No tak či onak, na vašu spoločnosť sa sústredil neobyčajne veľký záujem verejnosti.“

„Až taký,“ odpovedala mu Margot, „že sledovanosť nášho Večerného spravodajstva stúpla za posledných päť dní z 9,2 na 12,1, čo znamená ďalších šesť miliónov divákov, a dostali sme sa jednoznačne na prvé miesto. V dôsledku toho sa zvýšila aj sledovanosť našich každodenných kvízov, ktoré vysiela päť našich staníc hneď po správach. A to isté platí o našich reláciách v najsledovanejšom čase, najmä o piatkovej relácii Ben Largo, ktorá stúpla z 22,5 na 25,9. Sponzorov to teší. V dôsledku toho budeme v nasledujúcom období ťažiť z reklám.“

Ktosi sa spýtal: „Znamená tento rast sledovanosti, že ľudia tak často neprepínajú kanály?“ Táto otázka pripomenula Margot, že aj v tejto skupine povznesených ľudí existuje živý záujem o podrobnosti z vysielania.

„Televízne spoločnosti zo skúsenosti vedia, že keď si diváci pustia večer správy, potom so všetkou pravdepodobnosťou nechajú bežať tento kanál ešte ďalších deväťdesiat minút, a niekedy aj viac. A iní sa k nim pridávajú.“

„Takže všetko zlé… ako hovorí staré príslovie,“ povedala s úsmevom hlava firmy International Forest Products.

Margot jeho úsmev opätovala. „Keďže sme tu medzi sebou, súhlasím, ale nikde ma, prosím ťa, necituj.“

„Nikto nikoho nebude citovať,“ ozval sa Theo Elliott. „Na týchto poradách sa schádzame práve preto, že tu máme súkromie a môžeme si povedať pravdu.“

„Keď sme už pri inzerentoch, Margot,“ ozval sa Leon Ironwood z West World Aviation, opálený Kalifornčan s atletickou postavou a ďalší z troch kandidátov na Elliottovo kreslo. Firma, na čele ktorej stál Ironwood, sa úspešne podieľala na zbrojnom programe – vyrábala stíhačky. „Čo je nové v čerstvom probléme videorekordérov? Koľko domácností ich má?“

„Asi päťdesiat percent,“ povedala Margot, „a máš pravdu, je to problém. Ľudia, ktorí si nahrávajú programy, potom reklamy rýchlo prebehnú a nedívajú sa na ne, čím sa znižuje ich účinnosť.“

Ironwood prikývol. „Problém je o to vážnejší, že majitelia videorekordérov patria do zámožnejšej skupiny obyvateľstva. I ja sa takto dívam na televíziu.“

Ktosi dodal: „A nezabúdajte, že zvuk sa dá vypnúť. Ja osobne si ho pri reklame vždy vypnem.“

„Pravda je,“ povedala Margot, „že celý problém s videorekordérmi a vypínaním zvuku visí nad našimi hlavami ako búrkové mračno, a preto sa televízne spoločnosti konečne rozhýbali a skúmajú ich účinnosť. To sa mohlo robiť už dávno, ibaže my neradi počúvame zlé správy, a v tom máme spojenca – reklamné agentúry, ktoré sa obávajú, že tieto poznatky by odradili veľkých inzerentov, čím by agentúry prišli o veľké obchody.“

„Som presvedčený, že vo finančnom pláne ste to brali do úvahy,“ naznačil Elliott.

„Brali, Theo. Perspektívne – a vzhľadom na to, že príjmy z reklamy sa zmenšia – hľadáme ďalšie zdroje ziskov, a preto CBA a ostatní potichu skupujú káblové filmy, čo bude pokračovať. Televízne spoločnosti majú kapitál, a keď sa onedlho káblová televízia prebudí, zistí, že ju takmer celú vlastnia televízne spoločnosti. Zároveň skúmame, čo by priniesli dohody o spoločnom podnikaní s telefónnymi spoločnosťami.“

„Dohody o spoločnom podnikaní?“ spýtal sa Ironwood.

„Vysvetlím to. Po prvé, treba sa zmieriť s faktom, že pozemné vysielanie – televízia vzduchom – dožíva. O desaťpätnásť rokov nájdete staromódnu televíznu anténu iba v technickom múzeu. Televízne stanice prestanú

vysielať z konvenčných vysielačov, lebo to bude neekonomické.“

„A nastúpi káblová a satelitná televízia?“

„Sčasti, ale nie celkom,“ odvetila Margot. Hovorila o známej téme a dúfala, že tým dokáže, aká je predvídavá.

„Treba si uvedomiť jednu dôležitú vec,“ pokračovala, „a to, že majitelia káblových firiem nemajú v tomto odvetví sami osebe vlastne nijakú budúcnosť. Aby prežili, musia združiť zdroje – a my takisto – s telefónnymi spoločnosťami, ktoré už majú vybudované vedenie do každého domu.“

Niekoľkí súhlasne prikývli a Margot vyhlásila: „Technológia na skombinovanie telefónneho a televízneho vedenia pomocou optického kábla je už k dispozícii. Ide len o to, uviesť tento systém do prevádzky, čo si vyžaduje, aby spoločnosť ako je naša, vyvinula špeciálne káblové programovanie. Potenciálne zisky sú obrovské.“

„Neexistujú zo strany štátu obmedzenia v tom smere, že telefónne spoločnosti nesmú podnikať v oblasti vysielania?“ spýtal sa Ironwood.

„Tieto obmedzenia Kongres zmení. Pracujeme na tom. Návrhy zákonov sú už pripravené.“

„A si presvedčená, že nám Kongres vyjde v ústrety?“

Theo Elliott sa zasmial. „Ak je, má na to dobrý dôvod. Predpokladám, že väčšina z nás čítala knihu Za peniaze lepší Kongres nedostanete. Ak nie, pre ľudí ako sme my, je to povinné čítanie… Ako sa volá autor?“

„Philip Stern,“ povedala Margot.

„Správne. Je to presne tak, ako Stern napísal. Globanic Industries štedro prispieva každému politickému akčnému výboru, ktorý sa dotýka našich záujmov, čo znamená, že hlasy v Kongrese máme kúpené a pripravené, keď ich budeme potrebovať. Keď bude Margot chcieť, aby sa predpisy zmenili, stačí, keď mi dá vedieť. Ja sa už o to postarám.“

„Povráva sa, že systém politických akčných výborov sa má zrušiť,“ povedal DeWitt.

„Presne tak – iba sa povráva,“ odvetil Elliott. „A keby aj – povedzme, že sa zmení názov – ale môžete si byť istí, že ľudia v Kongrese si už nájdu spôsob, ako konať presne tak, ako konajú dnes.“

Priamy, neoficiálny rozhovor pokračoval. Únos Sloanovcov však už neprišiel na pretras.

Keď sa chýlilo k poludniu, prišiel rad na K. Phocisa („Fossieho“) Xenosa, predsedu firmy Globanic Financial Services.

Firma TriTrade Financial Services, ako sa pred tromi rokmi volala, bola úverovým podnikom, ktorý poskytoval pôžičky Američanom zo stredných vrstiev; takisto uzatváral životné a úrazové poistky. Globanic vtedy kúpil TriTrade a Theo Elliott v nej videl pripravenú základňu – bolo to oveľa jednoduchšie ako založiť novú firmu – ktorá mala pritiahnuť zahraničných investorov túžiacich po lesku a podnikateľskom riziku. Na čelo ustanovil Fossieho Xenosa – mladého Grékoameričana z druhej generácie s doktorátom obchodných vied z Whartonu, ktorý padol

Elliottovi do oka pre isté rafinované investičnobankové ťahy.

Len čo sa Xenos dostal do kresla, prestal poskytovať úvery, lebo prinášali iba skromný zisk; zakrátko skoncoval aj s poistkami, ktoré charakterizoval ako „nudu v malom pre mozgových trpaslíkov“. Väčšmi ho zaujímal nový a vzrušujúci jav na finančnej scéne – špekulačné kúpy firiem známe pod skratkou ŠKF.

Fossie Xenos odvtedy pracoval s finančne „horúcimi“ záležitosťami; firme Global Financial priniesol skvelé zisky a sám si vyslúžil povesť dynamického človeka. Bol tretím kandidátom na čelné miesto Globanic Industries a Margot ho pokladala práve pre jeho dynamickú povesť za svojho najvážnejšieho súpera.

Fossie si napriek obratnosti a dravosti zachoval chlapčenské spôsoby a zdal sa prinajmenšom o osem rokov mladší. Mal štyridsaťjeden rokov. Oblečený chodil zväčša nedbanlivo, vlasy mal strapaté, lebo si ich ustavične prehrabával prstami. Hovoril bleskovým staccatom. Vedel presvedčivo zapôsobiť, k tomu pristupoval oslnivý úsmev, ktorým na každého blýskal. To boli silné stránky jeho osobnosti.

Dnes referoval Fossie Xenos o zložitom, chúlostivom a z veľkej časti tajnom projekte, ktorý bol iba v počiatočných štádiách, ale Global v ňom videl multimiliónovú zlatú baňu. Išlo o prevzatie dlhov a gigantický fond v oblasti nehnuteľností, obidvoje vo vzťahu k Peru, s ktorého vládou bude Globanic ruka v ruke spolupracovať.

Fossie vysvetlil kolegom jednotlivé kroky a podmienky:

– Peru má v súčasnosti zahraničný dlh vyše 16 miliárd dolárov, ktorý nespláca, čím sa vylúčilo z medzinárodného finančného spoločenstva, lebo mu už nikto nepožičia. Nachádza sa však v nesmierne vážnej finančnej kríze, a preto si chce za každú cenu očistiť povesť a znova si začať požičiavať.

– Globanic Financial Services v tichosti skúpil 4,5 miliardy nedobytného peruánskeho dlhu – vyše jednu štvrtinu – pričom za dolár dali päť centov, takže ich to stálo 225 miliónov dolárov. Pôvodní veritelia, zväčša americké banky, to radi predali aj za takú nízku cenu, lebo už dlho rátali s tým, že nedostanú vôbec nič. Globanic takto „zabezpečil“ peruánsky dlh – to znamená, že ho zmenil na zinkasovateľnú pohľadávku.

– Peruánska vláda dostala prostredníctvom svojich troch ministrov – financií, turistiky a verejných prác – informáciu, že má jedinečnú možnosť zbaviť sa 4,5 miliardy z dlhu, ak ho zabezpečený odkúpi od Globaniku po desať centov za dolár s tým, že všetky účtovné operácie sa vykonajú v slabej peruánskej mene inti. To bola od Fossieho múdro predhodená návnada, lebo takto ostane neveľká a vzácna peruánska zásoba tvrdých mien iných krajín – zväčša dolárov – nedotknutá.

– Globanic predložil tri dôležité požiadavky za to, že bude súhlasiť s peruánskou menou. Nechcel hotovosť, ale namiesto nej výmenný obchod získať do vlastníctva dve exkluzívne turistické lokality, ktoré patrili štátu. Globanic

Financial ich vybuduje a bude spravovať, lebo bol presvedčený, že sa z nich stanú skvelé dovolenkové centrá. Jedno z týchto miest na pobreží malo perspektívu stať sa „Punta del Este“ Pacifiku. Druhá lokalita uprostred Ánd bude jedinečným východiskom na túry k Machu Picchu a Cuzcu, ktoré patrili medzi najpopulárnejšie svetové turistické atrakcie.

– Spolu s týmito obrovskými pozemkami dostane Globanic od vlády záruku, že bude mať pri výstavbe voľnú ruku. Za výstavbu bude platiť tvrdou menou a zároveň vytvorí veľa pracovných príležitostí. Jedno i druhé bude pre Peru prospešné.

– Posledná podmienka, udržiavaná v tajnosti medzi peruánskou vládou a Globanikom, znela, že cena za obidve lokality bude o dvadsať percent nižšia, ako je skutočná hodnota.

– Globanic bude profitovať v niekoľkých smeroch – najprv tým, že predá zabezpečený dlh za raz takú cenu, akú zaň zaplatil – čo mu vynesie ihneď 225 miliónov dolárov. Ďalej bude mať zisk z dvoch skvelých lokalít, ktoré dostal za tri štvrtiny ich skutočnej ceny. A napokon privábi investície z celého sveta na výstavbu centier a z ich prevádzky zhrabne gargantuovské zisky.

Fossie zakončil referát informáciou, že po dlhých a chúlostivých rokovaniach došlo pred niekoľkými dňami k uzavretiu dohody medzi peruánskou vládou a Globanic Financial. Všetky požiadavky Globaniku prijali.

Keď J. Phocis Xenos skončil a sadol si, ozval sa zo skupinky vysokopostavených osôb spontánny potlesk.

Rozžiarený Theo Elliott sa spýtal: „Má niekto otázky?“

„Pokiaľ ide o tých troch ministrov, existuje dajaká záruka, že dodržia slovo?“ spýtal sa Warren Graydon, predseda firmy Empire Chemical Corporation.

„Odpoviem ja,“ povedal Elliott. „Áno, urobili sme isté opatrenia. Ale myslím, že o podrobnostiach netreba hovoriť, dokonca ani na tomto mieste.“

Na tvárach sa zjavili mierne úsmevy; odpoveď naznačovala, že ide o úplatok. Keď došlo k uzavretiu a podpisu dohody medzi Globanikom a Peru, každému z troch ministrov otvorili vo Švajčiarsku bankové konto vo výške jeden a pol milióna dolárov. Okrem toho budú mať zdarma k dispozícii luxusné byty v Londýne, Paríži a Ženeve so všetkým, čo k tomu patrí.

Nadnárodné spoločnosti ako Globanic Industries sa často takto odmeňovali svojim politickým priaznivcom.

Slova sa ujala Margot. „Povedz nám niečo bližšie o stabilite v Peru, Fossie. V poslednom čase sa tam zintenzívňuje revolučná aktivita, nielen v obvyklých oblastiach Ánd, ale aj v Lime a inde. Budú za týchto okolností turistické strediská lákavé? Budú tam chodiť dovolenkári?“

Margot vedela, že kráča po tenkom ľade. Na jednej strane si nemohla odpustiť, aby Fossieho referát aspoň trocha nespochybnila, keďže boli súpermi; keby v budúcnosti došlo s turistickými centrami k dajakým komplikáciám. chcela, aby všetkým ostalo v pamäti, že ona už na začiatku mala výhrady. Na druhej strane, keby

sa stala novou predsedkyňou Globaniku, bude potrebovať Fossieho podporu a jeho výdatné príspevky k príjmom spoločnosti. Preto sa usilovala, aby jej otázky vyzneli racionálne a vecne.

Ak aj Fossie vycítil jej taktizovanie, nedal to najavo a bodro odvetil: „Mám informácie, že revolučná aktivita je krátkodobá a do budúcnosti má Peru zaručenú solídnu, zákon rešpektujúcu demokraciu, priaznivú pre rozvoj turistického ruchu. V prospech tejto perspektívy svedčí aj ich dlhá tradícia, založená na demokratických hodnotách.“

Margot už nič nepovedala, ale zapamätala si, že Fossie práve prejavil slabosť, ktorú by mohla jedného dňa využiť. To isté si už všimla aj u iných, najmä pri obchodoch s nehnuteľnosťami, kde atraktívne ciele vedeli prevážiť nad inak triezvym úsudkom. Psychológovia tomu hovoria potlačovanie reality, a podľa Margotinho názoru na túto „chorobu“ trpí každý, kto verí v skorý koniec ozbrojených konfliktov v Peru.

S turistickými centrami sa pravdaže môže pokračovať, uvažovala, a možno ich chrániť; napokon vo svete je čoraz väčší počet rekreačných stredísk v nebezpečných oblastiach. No v Peru bude výsledok jasný až po dlhom čase a veľkých výdavkoch.

Theo Elliott očividne nesúhlasil s Margotinými pochybnosťami. „Ak už niet otázok,“ vyhlásil, „dovoľte mi povedať toto: Už istý čas viem o tom, čo vám práve Fossie povedal. Dnes som vás do toho zasvätil z dvoch dôvodov. Po prvé, viem, že všetci z nás vedia udržať tajomstvo

a bude nám prospešné, ak udržíme aj toto. Po druhé, neželám si, aby niečo poškodilo naše dosiaľ krehké vzťahy s vládou Peru, a tým pokazilo vec, z ktorej môže byť obchod storočia.“ Predseda vstal. „Takže si rozumieme, a teraz poďme na obed.“

7

Jessike trvalo hodnú chvíľu, kým pochopila, že to, čo jej povedal Nicky – že sú v Peru – by predsa len mohla byť pravda.

Nie, to je vylúčené! Na to nebol čas!

Vracali sa jej však konkrétne spomienky, zbavovala sa domnienok a táto možnosť jej prichodila čoraz pravdepodobnejšia. Boli nebodaj všetci traja v bezvedomí oveľa dlhšie, ako sa nazdávala, a to aj v tom prípade, že sú v niektorom južnom štáte USA? Zrejme áno.

Ale ak sú v Peru, ako ich sem dopravili? Nie je predsa ľahké prepašovať cez hranice troch ľudí v bezvedomí…

Náhly záblesk spomienky! Jasný a ostrý obraz, na ktorý úplne zabudla. Pri tom krátkom zápase so Zjazveným, keď sa jej ho podarilo zraniť… v tých zúfalých chvíľach zazrela dve prázdne rakvy, jednu menšiu, jednu väčšiu. Tento desivý pohľad jej vnukol myšlienku, že ju aj Nickyho chcú zabiť.

Teraz však pochopila, a striaslo ju, keď si uvedomila, že v tých rakvách ich sem dopravili – ako mŕtvoly! Táto

predstava bola taká príšerná, že na ňu nemohla ani len myslieť. Radšej sa sústredila na ich terajšie neradostné, bolestné položenie.

Stále sa plahočili a potkýnali po úzkej cestičke, predierajúcej sa cez husto rastúce stromy a podrast, a ruky mali za chrbtom zviazané. Zopár ozbrojených chlapov kráčalo pred nimi, zopár za nimi. Pri každom spomalení na nich zozadu vykrikovali: „Andale! Apaurense!“ a štuchali ich hlavňami do chrbtov.

A bolo horúco. Neuveriteľne horúco. Zo všetkých sa lial pot. Jessica sa ukrutne bála o Nickyho a Angusa. Sama trpela preniknavou bolesťou hlavy, nevoľnosťou a rojmi bzučiaceho hmyzu, ktorý nemala ako odháňať. Ako dlho to ešte potrvá? Nicky povedal, že idú k rieke. Onedlho tam určite budú!

Áno, ten chlap povedal Nickymu pravdu. Je to Peru, a keď si uvedomila, ako ďaleko sú od domova a aké chabé sú šance, že ich odtiaľto niekto vyslobodí, do očí sa jej drali slzy.

Zem pod nohami bola zrazu močaristá a čoraz ťažšie sa po nej kráčalo. Jessica zrazu začula za sebou prenikavý výkrik, ruch a pád. Obzrela sa a videla, že Angus spadol. Tvár mal v bahne.

Statočne sa usiloval vstať, ale nedarilo sa mu to, lebo mal zviazané ruky. Chlapi s puškami sa za ním smiali. Jeden z nich k nemu vykročil, chystajúc sa ho hlavňou štuchnúť do chrbta. Jessica skríkla: „Nie, nie, nie!“

Chlap sa pri týchto slovách strhol, a kým sa spamätal, Jessica sa rozbehla k Angusovi a klesla pri ňom na kolená.

Podarilo sa jej udržať vo vzpriamenej polohe, aj keď mala zviazané ruky, ale Angusovi nemohla pomôcť na nohy. Chlap s puškou k nej zlostne vykročil, ale zastavil ho ostrý Miguelov hlas. Zjavil sa Miguel a za ním Socorro a Baudelio, ktorí sa vrátili z čela skupiny. Kým niekto niečo stihol povedať, Jessica zvýšeným, rozhorčeným hlasom povedala: „Áno, sme vaši väzni. Nevieme prečo, ale vieme, že nemôžeme ujsť a viete to aj vy. Prečo nám teda zväzujete ruky? Veď nechceme iné, len si pomôcť sami, zabrániť, aby sme padali. Pozrite, čo sa môže stať, keď si nemôžeme pomôcť! Buďte, prosím vás, veľmi vás prosím, aspoň trocha milosrdní. Rozviažte nám ruky!“

Miguel prvý raz zaváhal, najmä keď mu Socorro ticho povedala: „Keď si niektorý z nich zlomí ruku alebo nohu, alebo keď sa hoci len poškriabe, môže sa to zapáliť. V Nueve Esperanze nemáme dezinfekčné prostriedky.“

„Má pravdu,“ pridal sa Baudelio, ktorý stál vedľa nej.

Miguel netrpezlivo hodil rukou a čosi po španielsky vyštekol. Pristúpil jeden z ozbrojených chlapov – ten, ktorý pomohol Nicky mu na nákladnom aute. Z pošvy na páse vybral nôž a načiahol sa Jessike za chrbát. Cítila, ako povoľuje povraz, ktorý jej pútal zápästia. Potom spadol. Nato chlap prerezal putá Nickymu. Angusa trocha nadvihli, aj jemu prerezali putá a potom mu Jessica s Nickym pomohli na nohy.

Rozľahol sa pokrik, rozkazy, a znova sa pohli.

Jessica sa v predchádzajúcich chvíľach plných vzrušenia dozvedela niekoľko vecí. Po prvé, že ich cieľom je Nueva Esperanza, hoci tento názov jej nič nehovoril. Po

druhé, že chlap, ktorý sa zblížil s Nickym, sa volá Vicente – takto ho oslovili, keď im prerezával putá. Po tretie, žena, ktorá zasiahla u Miguela, tá, ktorá udrela Jessiku v chatrči, je zrejme zdravotníčka. A takisto Zjazvený. Jeden z nich je zrejme lekár, a možno obaja.

Uložila si tieto informácie do pamäti ako zlaté zrnká. Inštinkt jej hovoril, že všetko, čo sa dozvie, môže byť neskôr užitočné.

Cestička sa začala skrúcať, prešli zákrutou a pred nimi sa zjavila široká rieka.

Miguel sa rozpamätal, ako vo svojich nihilistických začiatkoch kdesi čítal, že ak chce byť terorista úspešný, musí sa zbaviť konvenčných ľudských citov a svoje ciele dosahovať tak, že vzbudí strach v ľuďoch, ktorí sa priečia jeho želaniam a vôli. Ba aj nenávisť, na jednej strane síce užitočná, lebo dodáva teroristom psychické odhodlanie, môže byť na škodu, lebo zatemňuje úsudok.

Miguel vo svojej teroristickej kariére prísne dodržiaval tieto axiómy, a ešte jednu k nim pridal: Stimulátorom teroristu je čin a nebezpečenstvo. Sám ich potreboval ako narkoman drogu.

To, čo ho bezprostredne čakalo, bolo preto preňho dezilúziou.

Celé štyri mesiace od chvíle, čo odletel do Londýna a získal falošný pas pre vstup do Spojených štátov, ho poháňalo a zápal mu dodávalo ustavične prítomné nebezpečenstvo, starostlivé plánovanie, ktoré bolo otázkou života a smrti, potom závratná príchuť úspechu a ustavičná ostražitosť potrebná na prežitie.

No v týchto odľahlých peruánskych džungliach už také nebezpečenstvo nehrozilo. Stále síce ostávala možnosť, že sa z ničoho nič zjavia vládne vojská, ktoré ich zasypú streľbou zo samopalov, a otázky prídu na rad až potom. Ale iné nebezpečenstvo už nehrozilo buď vôbec, alebo len minimálne. Miguel sa však musel zaviazať, že tu zostane – presnejšie v Nueve Esperanze, dedinke, do ktorej dnes dorazia – vopred neurčený čas, lebo pri uzatváraní dohody s Medellínskym kartelom si to Svetlý chodník želal. Z akého dôvodu? To Miguel nevedel.

Nevedel presne ani to, prečo týchto ľudí uniesli a čo sa s nimi stane. Vedel však, že ich treba prísne strážiť, čo je zrejme dôvod, prečo tu musí trčať, lebo mal povesť spoľahlivého človeka. Pokiaľ ide o ostatné, to je zrejme v rukách Abimaela Guzmána, šialeného blázna – to si o ňom Miguel myslel dnes – ktorý založil Svetlý chodník a pokladal sa za nepoškvrneného maoistického Ježiša. Pravda, za predpokladu, že Guzmán je ešte nažive. Či je alebo nie je, chýry o tom sa striedali rovnako vytrvale a nevyspytateľne ako tropické dažde.

Miguel nenávidel džungľu – Peruánci ju volali selva. Nenávidel jej večnú a všetkým prenikajúcu vlhkosť, rozklad a hnilobu… pocit obmedzenia, akoby ho rýchlo rastúci, nepreniknuteľný podrast zvieral chápadlami… neutíchajúci disonantný bzukot hmyzu, keď človek túži aspoň po chvíli ticha a úľavy… odporné, mĺkvo sa kĺžúce hady. A džungľa bola obrovská – takmer raz taká veľká ako Kalifornia. Zaberala tri pätiny Peru, hoci tu žilo iba päť percent obyvateľstva.

Peruánci s obľubou vravievali, že existujú tri Peru – rušná pobrežná oblasť s rozľahlými mestami, s prekvitajúcim obchodom, oblasť podnikania a pláží, potom horská oblasť južných Ánd, ktorých veľkolepé štíty súperia s himalájskymi, oblasť, kde žijú dediny a tradície Inkov, a napokon táto džungľa, amazonská selva – indiánska, divá a kmeňová. Prvé i druhé Peru Miguel znášal, ba vedel ho i vychutnávať, ale nič na svete nemohlo zmeniť jeho averziu k tretiemu. Džungľa je asquerosa.

V myšlienkach sa vrátil k Svetlému chodníku. Svetlý chodník k revolúcii bol názov prevzatý zo spisov zosnulého peruánskeho marxistického filozofa Josého Carlosa Mariáteguia. Roku 1980 sa vydal touto cestou Abimael Guzmán, ktorý sa čoskoro vyhlásil za „štvrtý meč svetovej revolúcie“. Svojich predchodcov videl v Marxovi, Leninovi a Mao Cetungovi. Ostatných revolucionárov Guzmán neuznával, videl v nich neslanýchnemastných šarlatánov, odpadky, medzi ktoré rátal aj Leninových sovietskych nasledovníkov a Fidela Castra.

Partizánske oddiely Svetlého chodníka sa chystali zvrhnúť terajšiu vládu a poriadok v celom Peru. Ale nie tak skoro. Hnutie hovorilo, že čas ráta nie na roky, ale na desaťročia. Svetlý chodník bol však veľký a mocný už dnes, jeho prívržencov a vodcov pribúdalo, jeho moc rástla a Miguel usudzoval, že prevratu sa ešte dožije. Pravda, nie v tejto odiosa džungli.

Momentálne však očakával inštrukcie ohľadne unesených, inštrukcie, ktoré prídu podľa všetkého z Ayacucha, historického mesta na predhoriach Ánd, ktoré má Svetlý

chodník takmer absolútne pod kontrolou. Miguelovi bolo ľahostajné, kto tieto inštrukcie vydá – hlavne aby prišli čo najskôr a aby v nich bol príkaz na dajakú akciu.

Džungľa sa náhle rozostúpila a rovno pred nimi sa zjavila rieka Huallaga. Zastal a zadíval sa na ňu.

Bola široká a kalná, oranžovohnedá od andských lateritových nánosov a valila sa k sútoku s riekou Maranón, ktorý bol vzdialený päťsto kilometrov a potom sa spojí s mohutnou Amazonkou. Portugalskí výskumníci pomenovali pred stáročiami tento amazonský komplex O Rio Mar, Riečne more.

Keď prišli bližšie, Miguel zbadal kúsok od brehu dva drevené člny, každý vyše desať metrov dlhý a každý s dvojitým závesným motorom. Gustavo, veliteľ malého oddielu, ktorý ich čakal na letisku, začal vydávať príkazy, ako naložiť zásoby, ktoré skupina priniesla. Ďalej rozkázal, ako sa rozdelia do člnov ľudia – unesení budú v prvom. Miguel si s uspokojením všimol, že Gustavo nezabudol ani na stráže – kým nakladali člny, dvaja chlapi stáli s pripravenými zbraňami pre prípad, že by sa náhle zjavili vládne jednotky.

Miguel nevidel dôvod, aby do niečoho zasahoval. Velenia sa opäť ujme v Nueve Esperanze.

Rieka vystupňovala v Jessike pocit izolácie. Videla sa jej bezútešnou cestou do neznámeho sveta, ktorý nemal nijaké puto so svetom za nimi. Po kolená vo vode a poštuchovaní hlavňami prebrodili sa k jednému z člnov, a keď doň vliezli, rozkázali im, aby si sadli na vlhké dno, ktoré tvorili dosky, uložené spredu dozadu

ponad kýl. Ak chceli, mohli sa oprieť o jednu dosku položenú naprieč cez čln, ale aj tak si mohli vybrať iba medzi dvoma nepohodlnými polohami, a ani v jednej sa nedalo vydržať dlho.

Jessica si všimla, že Nicky zbledol. Zrazu ho začalo napínať na vracanie. Z úst mu však vyšlo iba trocha hlienu a stále sa mu vzpínala hruď. Jessica sa k nemu pomkla a objala ho, zúfalo sa obzerajúc po dajakej pomoci.

Vtom zbadala Zjazveného, ktorý sa brodil z brehu k člnu. Kým však stihla otvoriť ústa, zjavila sa žena, ktorú videla už niekoľko ráz, a Zjazvený rozkázal: „Dajte im ešte vody – chlapcovi najprv.“

Socorro nabrala do plechového hrnčeka vodu a podala ho Nicholasovi, ktorý vodu lačne vypil; hneď sa prestal triasť. Potom slabým hlasom povedal: „Som hladný.“

„Nič tu nemáme,“ povedal mu Baudelio. „Musíš počkať.“

„Niečo musíte mať, niečo musí zjesť,“ protestovala Jessica. Zjazvený neodvetil, ale príkaz, aby im dali napiť, Jessike prezradil, aké tu má postavenie. Vyčítavo mu povedala: „Ste predsa lekár!“

„To sa vás netýka.“

„A je Američan,“ dodal Angus. „Počúvaj, ako hovorí.“ Voda akoby ho prebrala. Vyrútil sa na Baudelia: „Však ste Američan, vy sviňa odporná! Ani trocha sa nehanbíte?“ Baudelio nepovedal nič, iba sa zvrtol a nasadol do druhého člna. „Som hladný, prosím vás,“ zopakoval Nicky. Obrátil sa k Jessike. „Mami, bojím sa.“

Jessica ho opäť objala a odvetila: „Ja tiež, miláčik.“ Socorro, ktorá ich celý čas počúvala, akoby zaváhala. Nato siahla do tašky, ktorú mala prevesenú cez plece a vybrala veľkú tabuľku čokolády. Bez slova roztrhla obal, odlomila šesť štvorčekov a každému z unesených podala dva. Angus bol posledný a pokrútil hlavou. „Moje dajte chlapcovi.“

Socorro nespokojne odfrkla a impulzívne hodila celú čokoládu do člna. Spadla k Jessikiným nohám. Socorro odišla a nasadla do druhého člna.

Niektorí z ozbrojených chlapov, ktorí sa viezli v nákladnom aute a potom ich sprevádzali po lesnej cestičke, nasadli do člna s unesenými a obidva člny sa pohli. Jessica si všimla, že ozbrojení sú aj tí druhí, ktorí prišli s člnmi. Pušky na kolenách mali dokonca aj obaja kormidelníci, ktorí sedeli pri závesných motoroch, a zdalo sa, že sú pripravení v hociktorej chvíli začať strieľať. Šance na útek, aj keby bolo kam ujsť, sa zdali nulové.

Len čo sa obidva člny vydali proti prúdu, Socorro začala na seba za svoj čin v duchu zúriť. Dúfala, že to nikto nevidel, lebo dať uneseným takú dobrú, v Peru nedostupnú čokoládu, bolo známkou slabosti, hlúpej ľútosti – čo je u revolucionára opovrhnutiahodný cit. Áno, mala chvíle, keď bola vnútorne nerozhodná, keď váhala, kolísala. Pred necelým týždňom si pripomínala, že sa musí chrániť pred banálnymi citmi. Bolo to večer po únose, keď tá Sloanová, chlapec a starý ležali v bezvedomí v lekárskej izbe na druhom poschodí domu v Hackensacku. V tom čase sa Socorro silila do nenávisti k zajatcom – buržoázni vyvrhe-

li, tak ich vtedy častovala v duchu, a to sa doteraz nezmenilo. Ale práve to je povážlivé, že sa do nenávisti musí siliť, pomyslela si zahanbene.

Keď sa jej dnes Sloanová v chatrči na letisku čosi spýtala, porušiac Miguelov príkaz, že má mlčať, Socorro ju nárečky udrela tak mocne, až jej hlava odletela. Nazdávala sa, že sa Miguel díva a chcela sa ukázať v priaznivom svetle. No vzápätí sa za to zahanbila. Zahanbila! Také pocity by nemala mať.

Povedala si, že sa rázne, rozhodne a raz navždy musí zbaviť spomienok na všetko, čo si obľúbila – nie! – bol to len klam, nič si neobľúbila – za tie tri roky v Spojených štátoch. Ameriku musí nenávidieť, nenávidieť, nenávidieť! A týchto unesených tiež.

Rieka plynula a spolu s ňou neobývané brehy porastené hustou zeleňou a Socorro krátko nato zadriemala. Asi po troch hodinách člny spomalili, ich provy zamierili z hlavného toku do menšej riečky, oba brehy sa priblížili a zostrmeli. Socorro usúdila, že sa blížia k Nueve Esperanze. Tam znovu zmocnie a ožije jej radikálny zápal, ubezpečovala sa v duchu.

Keď Baudelio videl, že predný čln smeruje k prítoku, vedel, že cesta sa pomaly končí, a potešil sa. Jeho úloha sa chýlila ku koncu a dúfal, že čoskoro bude v Lime. Sľúbili mu, že môže odísť, len čo unesených v zdraví dopravia na toto miesto.

Áno, a zdraví sú, navzdory tejto desivej, vlhkej horúčave.

Jeho pomyslenie na vlhkosť akoby malo umocňujúci účinok, lebo obloha náhle potemnela, pochmúrne osivela a spustil sa prudký lejak, ktorý zmáčal všetko naokolo. Vpredu už bolo vidieť prístavisko, pri ktorom boli priviazané alebo na breh vytiahnuté člny, ale chýbalo im k nemu ešte zopár minút, a tak unesení i únoscovia nemohli nič robiť, iba sedieť a nechať sa zmáčať výdatným dažďom.

Baudeliovi bol dážď ľahostajný. Dnes mu bolo ľahostajné všetko, čo ho postretlo – urážka, ktorú naňho vychrlil ten starý, aj výčitka tej ženskej. Už dávno mu na takých veciach prestalo záležať, pred mnohými rokmi v ňom vyhasol akýkoľvek cit k ľuďom, ktorí boli v jeho lekárskej starostlivosti.

Intenzívne túžil iba po jednom – po poháriku, či lepšie, po viacerých pohárikoch. Vlastne, túžil sa čo najskôr opiť. Ešte vždy užíval antabus, ktorý mu zabraňoval v pití. Miguel ho každý deň prinútil prehltnúť v jeho prítomnosti jednu tabletku – no Baudelio s tým skoncuje, len čo sa s Miguelom rozídu, čo už nemôže trvať dlho.

A ešte po jednom túžil Baudelio – po svojej priateľke z Limy. Vedel, že je to spustnuté indivíduum, že bola prostitútka a že je notorická alkoholička ako on, ale v chaotických troskách svojho zničeného života mal iba ju a chýbala mu. Práve z pocitu prázdnoty a osamelosti jej pred týždňom navzdory zákazu zatelefonoval jedným z prenosných telefónov z domu v Hackensacku. Odvtedy žil v strachu, že sa o tom Miguel dajako dozvie. Nikto to však nevypátral a Baudeliovi spadol kameň zo srdca.

Bože, ako ten pohárik už potrebuje!

Hoci čokoláda nemohla trvalé nahradiť stravu, predsa len pomohla. Jessica neplytvala duševnými silami na riešenie záhady, prečo im tá žena so zatrpknutou tvárou nechala tak impulzívne celú tabličku. Všimla si iba to, že je veľmi náladová. Tabličku skryla do vrecka šiat, aby ju ozbrojení chlapi v člne nevideli.

Počas plavby ju takmer celú dala Nickymu, ale aj sama trocha zjedla a kúsok vnútila Angusovi. Tichým hlasom zdôraznila, že si musia zachovať silu – ktorá ich po jazde na nákladnom aute, po vyčerpávajúcom pochode džungľou a po niekoľkých hodinách v člne očividne opúšťala.

Jessica prišla na to, že čas, ktorý strávili v bezvedomí, môže odhadnúť podľa Angusovej brady. Dosiaľ si to nevšímala, ale neoholené sivé strnisko mal pozoruhodne dlhé. Keď ho na to upozornila, Angus si siahol na tvár a povedal, že mohlo uplynúť štyri až päť dní odvtedy, čo sa naposledy holil.

Možno to nebolo dôležité, ale Jessica chcela získať čo najviac informácií, a preto pozorne sledovala plavbu po rieke.

Nebolo však veľmi čo pozorovať, iba husto rastúce stromy a lístie na oboch brehoch, a rieka sa vinula hadito, ani chvíľu netiekla rovno. Niekoľko ráz sa ukázali v diaľke malé kanoe, ale ani jedno sa nepriblížilo.

Jessiku počas celej cesty svrbelo telo. V chatrči, kde precitla z bezvedomia na hlinenej dlážke, cítila, ako po nej lezie hmyz. Teraz zbadala, že sú to blchy. Ostali na nej a vytrvalo ju štípali. No zbaviť sa ich mohla, iba keby sa

vyzliekla. Dúfala, že tam, kam ich vezú, bude dosť vody, aby ich mohla zo seba zmyť.

Jessica, Nicky a Angus spolu s ostatnými zmokli vo výdatnom daždi krátko pred pristátím v Nueve Esperanze. Už boli neďaleko dreveného, nahrubo zhlobeného prístaviska, ich čln sa k nemu rýchlo blížil, keď dážď ustal tak náhle, ako začal. Nálada im však razom poklesla, keď zbadali, kam ich vezú – na odporné, nehostinné miesto.

Za hrboľatou bahnistou cestou, ktorá viedla z brehu, stál rad ošarpaných domov. Mohlo ich byť čosi vyše dvadsať a niektoré boli iba obyčajné búdy zbité zo starých debien a hrdzavého vlnitého plechu, podopretého bambusovými tyčami. Väčšina z nich nemala okná a iba na dvoch bolo čosi ako priečelie. Slamené strechy boli v dezolátnom stave a väčšinou deravé. Všade naokolo sa povaľovali prázdne plechovice a iné odpadky. Medzi nimi pobiehalo zopár vychudnutých sliepok. Bokom ležal mŕtvy pes, na ktorom sa hostili supy.

Možnože ďalej to bude vyzerať lepšie. Nevyzeralo – túto neutešenú odpoveď dostali, keď sa zjavila hrboľatá rozbahnená cesta vedúca z osady. Stúpala na kopec za domce, ktoré zbadali už predtým, a po oboch jej stranách sa dvíhali steny džungle. Na vrchole kopca sa cesta strácala.

Jessica sa neskôr dozvedela, že Nueva Esperanza je rybárska osada a že Svetlý chodník ju z času na čas využíva na ciele, ktoré starostlivo utajuje.

„Váyanse a tierra! Muévanse! Apúrense!“ skríkol Gustavo na väzňov a rukou im naznačil, aby vystúpili. Jessica, Nicky a Angus skleslo poslúchli v obavách, čo príde.

To, čo prišlo o pár minút, predstihlo ich najhoršie obavy.

Gustavo a štyria ozbrojení chlapi ich odviedli po bahnistej ceste a nahnali ich do chatrče, ktorá stála najďalej od rieky. Chvíľu im trvalo, kým si ich oči privykli na šero. Keď privykli, Jessica ustráchane vykríkla.

„Preboha, nie! Tam nás nemôžete zatvoriť! Veď sú to klietky ako pre zvieratá! Prosím vás, prosím vás, nie, sem nie!“

Pri náprotivnej stene stáli tri oddelené cely, každá asi trikrát tri metre. Ako mreže slúžili tenké, ale silné a bezpečne upevnené bambusové tyče. Medzi celami bolo navyše husté pletivo, pribité tak, aby medzi väzňami nemohlo prísť k fyzickému kontaktu a aby si nič nemohli podať. Do každej cely sa vchádzalo dverami s posuvnou oceľovou závorou a masívnou zámkou zvonku.

V každej cele bolo nízke drevené lôžko a tenký zafúľaný matrac a pri posteli plechové vedro, ktoré malo zrejme slúžiť ako záchod. Celá chatrč páchla.

Jessica prosila a protestovala, ale Gustavo ju schytil, a hoci sa metala, nič jej to nepomohlo, lebo ruky mal ako z ocele. Sácal ju dopredu a rozkázal: „Vete para adentro!“ A potom lámanou angličtinou: „Ty tam choď!“

„Tam“ znamenalo celu, ktorá bola najďalej od vchodových dverí. Gustavo do nej Jessiku surovo vsotil. Spadla, dvere sa za ňou zatvorili a počula, ako kovovo šťukla

zámka. Pred ďalšou celou sa metal a priečil Angus, ale aj s ním si poradili, hodili ho dnu a znova sa zaklapla zámka. Z vedľajšej cely počula Nickyho vzlykanie.

Po lícach jej stekali bezmocné slzy hnevu a roztrpčenia.

8

Uplynulo jeden a pol týždňa od chvíle, čo šesťdesiat dobrovoľníkov zo CBA News začalo hľadať v miestnych novinách stopu po hlavnom stane únoscov. Dosiaľ však nič nenašli a ani v iných smeroch sa nepokročilo.

FBI síce nepriznala, že sa ocitla v slepej uličke, ale nič nové nemala. Povrávalo sa, že do pátrania sa zapojila aj CIA, ale ani tá nevydala nijaké vyhlásenie.

Všetci navidomoči čakali, že sa ozvú únoscovia s požiadavkami. Ani to sa nestalo.

Téma únosu bola ešte vždy veľmi frekventovaná, ale v televíznych správach ju na prvých miestach vystriedali iné udalosti a noviny o nej písali už iba na vnútorných stránkach.

Záujem verejnosti očividne ochaboval, ale o rozličné špekulácie nebola núdza. V masmédiách silnelo presvedčenie, že obete únosu prepašovali zo Spojených štátov. Pokiaľ išlo o konkrétne miesto, mnohé hypotézy sa zhodovali na Strednom východe.

Iba v CBA News mali opačný názor. Sústredili pozornosť na Južnú Ameriku, lebo ich pátracia skupina zistila, že na únose sa zúčastnil, a možno ho viedol kolumbijský terorista Ulises Rodriguez. Nevedeli sa však zhodnúť na tom, ktorá juhoamerická krajina únos zorganizovala.

Na prekvapenie všetkých zainteresovaných informáciu o Rodríguezovi mala doteraz iba CBA News. Sprvu predpokladali, že ju rýchlo získajú aj iné spoločnosti a noviny a zverejnia ju. To sa, pravda, mohlo stať v hociktorej chvíli, no dosiaľ sa to nestalo. V CBA dokonca trocha znervózneli, lebo túto informáciu stále zamlčovali pred FBI.

Tému únosu udržiavala pri živote predovšetkým CBA, využívajúc na to spôsob, ktorý si vypožičala od konkurenčnej CBS. Walter Cronkite, vtedajší moderátor CBS, zakončil každý spravodajský blok týkajúci sa iránskej krízy s rukojemníkmi v rokoch 1979-81 slovami: „A to je situácia... (dátum), v xtý deň zadržiavania amerických rukojemníkov v Iráne.“ (Celkový počet dní nakoniec vystúpil na 444.)

Ako napísala Barbara Matusowová, historička a svedomie televízie, vo svojej knihe Hviezdy večera, Cronkite „rozhodol, že rukojemníci... sú natoľko dôležití, že reflektor celonárodného záujmu sa od nich nemôže odtrhnúť ani na jediný večer“.

Podobne Harry Partridge, ktorý ešte vždy moderoval všetko, čo sa týkalo únosu Sloanovcov, začínal: „Dnes, v xtý deň od brutálneho únosu ženy, syna a otca moderá-

tora CBA News Crawforda Sloana…“ Potom nasledovala správa.

Stalo sa pravidlom, ktoré schválil Les Chippingham i Chuck Insen, že v každom Večernom spravodajstve priniesli zmienku o únose, aj keď iba toľko, že sa nevyskytlo nič nové.

No v stredu ráno, desať dní od začiatku pátrania v miestnych novinách, došlo k udalosti, ktorá razom rozhýbala celú CBA News. Skončila sa nečinnosť, ktorá znechucovala všetkých členov pátracej skupiny.

Harry Partridge bol v tej chvíli vo svojej kancelárii. Zdvihol hlavu a vo dverách zbadal Teddyho Coopera a za ním Jonathana Monyho, mladého černocha, ktorý sa tak priaznivo uviedol, keď sa zišli mladí pátrači. „Možno niečo máme,“ povedal Cooper. Partridge kývol rukou, aby šli dnu.

„Povie ti to Jonathan.“ Cooper vyzval Monyho: „Spusťte!“

„Včera som bol v jedných miestnych novinách v Astórii, pán Partridge,“ začal Mony sebavedome. „Je to v Queens, kúsok od Jacksonových výšin. Postupoval som presne podľa inštrukcií, ale nič som nenašiel. Keď som vyšiel na ulicu, zbadal som redakciu týždenníka Semana, ktorý vychádza po španielsky. Nebol na zozname, ale zašiel som ta.“

„Vy viete po španielsky?“

Mony prikývol. „Celkom slušne. Poprosil som ich, či by som si nemohol prezrieť čísla z určitého obdobia, a dovolili mi. Ani tam som nič nenašiel, ale keď som od-

chádzal, dali mi najnovšie číslo. Vzal som si ho domov a včera večer som si ho prečítal.“

„A dnes ráno mi ho priniesol,“ dodal Cooper. Vytiahol noviny malého formátu a rozložil ich pred Partridgeom na stôl. „Tu je stĺpec, ktorý by ťa mohol zaujímať, a tu Jonathanov preklad.“

Partridge pozrel na noviny a začítal sa do prekladu, ktorý bol naklepaný na hárku papiera.

Asi by ste neuverili, milí moji, že niektorí ľudia si kupujú rakvy ako vy alebo ja syry či potraviny. Ale stáva sa to – spýtajte sa Alberta Godoya z Godoyovho pohrebného ústavu.

Príde si k nemu chlapík len tak z ulice a kúpi si dve rakvy – celkom jednoducho, tú a tú mi dajte. Jednu obyčajnú a jednu malú. Vraj pre staručkú mamičku a staručkého otca, tú malú pre mamičku. Aby starkým zapálilo. „Mamka, tatko, koniec parády, je čas pobrať sa!“

Ale vydržte, to ešte nie je všetko. Minulý týždeň, to znamená o šesť týždňov, sa ten istý chlapík vráti a chce ešte jednu rakvu bežných rozmerov. Vzal si ju a zaplatil v hotovosti, tak ako za predchádzajúce. Ale tentoraz ani slovo o tom, pre koho bude. Ktovie, možno ho podvádza stará.

A Alberto Godoy, prosím, nič, jemu je to jedno. Aj v budúcnosti je vraj ochotný takto si zakšeftovať.

„A ešte niečo, Harry,“ povedal Cooper. „Pred niekoľkými minútami sme telefonovali do redakcie Semany. Hovoril s nimi Jonathan, a mali sme šťastie. Bol tam chlapík, ktorý ten článok napísal.“

„A povedal mi,“ ujal sa slova opäť Mony, „že ten článok napísal minulý týždeň v piatok. Videl Godoya v krčme a Godoy predal v ten deň tretiu rakvu.“

„Čo sa stalo zhodou okolností hneď po únose, na druhý deň,“ dodal Cooper.

„Počkaj,“ povedal Partridge. „Ticho. Nechaj ma rozmýšľať.“

Mony s Cooperom stíchli a Partridge sa zamyslel. Len pokoj, vravel si. Nenechaj sa uniesť! Okolnosti však boli jednoznačné: Prvé dve rakvy kúpil šesť týždňov pred únosom, krátko pred odhadovaným jednomesačným sledovaním Sloanovej rodiny, a v rozmedzí trojmesačného operačného obdobia, ktoré takto stanovila pátracia skupina. A potom rozmery tých dvoch rakiev – jedna obyčajná, jedna malá, vraj pre starú ženu, ale rovnako dobre by mohla byť aj pre jedenásťročného chlapca.

A potom tretia rakva – podľa novín bežných rozmerov. Overený fakt – Crawfov otec, Angus, k nim prišiel vlastne nečakane, zatelefonoval iba deň vopred. Ak ho teda v rodine neočakávali, neočakávali ho ani únoscovia. Predsa sa ho však zmocnili a uniesli ho spolu s Jessikou a chlapcom. Namiesto dvoch unesených traja.

Otázky: Mali už únoscovia dve rakvy? Museli zaobstarať tretiu pre Angusa? A bola to tá, čo kúpili u Godoya na druhý deň po únose?

Alebo je to všetko iba neuveriteľná zhoda okolností? Môže byť. Ale aj nemusí.

Partridge pozrel na Coopera a Monyho, ktorí z neho nespúšťali oči. Cooper povedal: „Vzbudzuje to všelijaké otázky, čo?“

„Myslíš…“

„Myslím, že sme možno prišli na spôsob, ako pani Sloanovú a ostatných dostali zo Spojených štátov.“

„V rakvách? Podľa teba mŕtvych?“

Cooper pokrútil hlavou. „Nadopovaných. Také prípady sa už stali.“ Cooperove posledné slová len potvrdili Partridgeove predchádzajúce myšlienky.

„Čo ďalej, pán Partridge?“ ozval sa Mony.

„Čo najskôr sa pozhovárame s tým majiteľom…“ Partridge pozrel na naklepaný preklad, pri ktorom bola aj adresa pohrebného ústavu. „Godoyom. Pôjdem za ním sám.“

„Mohol by som ísť s vami?“

„Zaslúži si to, Harry,“ prihováral sa Cooper.

„Samozrejme.“ Partridge sa na Monyho usmial. „Pekná robota, Jonathan.“ Jonathan sa rozžiaril.

Partridge sa rozhodol, že pôjdu hneď a vezmú aj kameramana. Povedal Cooperovi: „Myslím, že Minh Van Canh je v zasadačke. Povedz mu, nech si vezme veci a príde sem.“

Cooper odišiel a Partridge zdvihol telefón a vyžiadal si služobné auto. Keď spolu s Monym odchádzali, v spravodajskej sále stretli Dona Ketteringa, ekonomického korešpondenta CBA. Prvú mimoriadnu správu o únose Sloanovcov moderoval z pohotovostného štúdia práve on.

„Nič nové, Harry?“ spýtal sa Kettering. Bol bezchybne oblečený, mal hnedý, na mieru ušitý oblek, tenké fúziky starostlivo pristrihnuté a vyzeral ako vždy – ako prosperujúci podnikateľ.

Partridge chcel už-už odvetiť formálne a náhliť sa ďalej, ale zaváhal. Vážil si Ketteringa nielen ako odborníka, ale aj ako prvotriedneho reportéra. So svojimi znalosťami môže byť Kettering v oblasti, do ktorej sa idú pustiť, skôr doma ako on, Partridge.

„Niečo máme, Don. Čo momentálne robíš?“

„Iba tak. Na Wall Street je dnes ticho. Potrebuješ pomôcť?“

„Asi áno. Poď s nami. Cestou ti všetko vysvetlím.“

„Počkaj, zahlásim to Podkove.“ Kettering zdvihol telefón na najbližšom stole. „Hneď prídem za tebou.“

Partridge, Mony a Minh Van Canh nečakali na ulici ani minútu, keď sa pred hlavným vchodom do ústredia CBA News zjavil služobný džíp Wagoneer. Minh Van Canh sa vteperil so svojím výstrojom na zadné sedadlo a Mony mu pomáhal. Partridge si sadol dopredu vedľa šoféra. Keď sa zabuchli predné dvere, prišiel Don Kettering a vtisol sa dozadu.

„Idem do Queens,“ povedal Partridge šoférovi. Vzal si so sebou noviny Semana a Monyho preklad a prečítal z neho adresu Godoyovho pohrebného ústavu.

Šofér sa obrátil do protismeru a zamieril na východ k mostu Queensboro.

„Don,“ povedal Partridge, obrátiac sa na sedadle. „Poviem ti, čo vieme a čo z toho vyvodzujeme…“

O dvadsať minút stáli Harry Partridge, Don Kettering a Jonathan Mony v zapratanej zafajčenej kancelárii pred obéznym plešivým Albertom Godoyom, ktorý sedel za stolom. Vstúpili ta napriek protestom a otázkam jeho sekretárky.

Minh Van Canh ostal podľa Partridgeovho príkazu v aute. Ak budú potrebovať zábery, zavolajú ho. Zatiaľ z auta nenápadne filmoval budovu.

Spoza neodmysliteľnej cigarety vrhal Godoy na návštevníkov podozrievavé pohľady. Tí si už stihli všimnúť ošumelé zariadenie, Godoyovu odutú tvár svedčiacu o alkoholizme a fľaky od jedla na čiernom saku a pásikavých nohaviciach. Od luxusu malo toto zariadenie ďaleko a od prísneho spravovania v medziach zákona pravdepodobne tiež.

„Pán Godoy, ako som už povedal tej panej vonku, sme všetci zo CBA News," povedal Partridge.

Na Godoyovej tvári sa objavil záujem. „Nevidel som vás v telke? Z Bieleho domu?"

„To je John Cochran. Ľudia si nás niekedy mýlia. Ten je v službách NBC. Ja som Harry Partridge." Godoy sa plesol dlaňou po kolene. „Vy ste ten z toho únosu, čo?"

„Áno, a aj preto sme tu. Môžeme si sadnúť?" Godoy ukázal na stoličky. Všetci traja si sadli oproti nemu. Partridge vybral Semanu a spýtal sa: „Rád by som sa vás opýtal, či ste videli toto?"

Godoy sa zatváril kyslo. „Ten škrabák mizerný! Nemá právo písať veci, ktoré len tak počul. Nebolo to pre jeho uši."

„Takže ste to čítali a viete, o čo ide.“

„Jasné, že viem. A čo?“

„Radi by sme dostali odpoveď na niekoľko otázok, pán Godoy. Predovšetkým, ako sa volal človek, ktorý kúpil tie rakvy? Ako vyzeral? Mohli by ste nám ho opísať?“ Godoy pokrútil hlavou. „To je moja súkromná vec.“

„Je to naozaj dôležité!“ Partridge hovoril zámerne tichým, priateľským tónom. „Existuje dokonca možnosť, že je tu súvislosť s čímsi, čo ste už spomenuli – s únosom Sloanovej rodiny.“

„To teda neviem, ako by mohla byť.“ A zanovito dodal: „Ale čo, to je moja vec, takže nijaké reči o tom nebudú. Prepáčte, ale mám robotu.“

Prvý raz sa ozval Don Kettering. „A koľko ste si za tie rakvy zapýtali, Godoy? Ani to nám nepoviete?“

Godoy očervenel. „Koľkokrát vám to mám opakovať, ľudia? Hľadím si svojho a vy si tiež hľaďte svojho!“

„My si hľadíme,“ povedal Kettering. „Dokonca až natoľko, že rovno odtiaľto pôjdeme na newyorský daňový úrad. Tu sa hovorí,“ ukázal na Semanu, „že vám za tie tri rakvy zaplatili v hotovosti a ja som presvedčený, že ste k tomu zinkasovali, riadne zahlásili a aj zaplatili newyorskú daň z obratu, čo bude na daňovom úrade iste zaregistrované vrátane kupcovho mena.“ Kettering sa obrátil k Partridgeovi. „Harry, nechajme tohto neochotného chlapa tak a poďme si podebatovať na daňový úrad, dobre?“ Godoy zbledol a vyjachtal: „Počkajte, počkajte! Vydržte!“ Kettering sa k nemu s nevinným výrazom obrátil: „Čo prosím?“

„Možno…“

„Možno ste daň z obratu nezaplatili, ani ste ju nehlásili, ale zinkasovať ste ju určite zinkasovali.“ Ketteringov hlas zdrsnel; už nepredstieral zdvorilosť. Naklonil sa ponad stôl ku Godoyovi. Partridge, ktorý Ketteringa takto ešte nezažil, sa potešil, že ho vzal so sebou.

„Pozorne ma počúvajte, Godoy,“ pokračoval Kettering. „Televízna spoločnosť, ako je naša, má veľký vplyv, a ak budeme musieť, využijeme ho, najmä teraz, keď bojujeme za jedného z nás – proti špinavému zločinu, proti únosu jeho rodiny. Potrebujeme rýchlo odpovede na naše otázky, a ak nám vyjdete v ústrety, vyjdeme aj my vám. Nezverejníme, čo pre nás z toho nie je dôležité, napríklad tú daň z obratu a z príjmu – pravdepodobne ste ošmekli aj mestskú pokladňu. Ale ak nám pravdivo neodpoviete, zainteresujeme do toho, a to ešte dnes, FBI, newyorskú políciu a daňový úrad. Takže si vyberte. Môžete diskutovať s nami alebo s nimi.“

Godoy sa oblizol. „Odpoviem vám, chlapi.“ Hlas mal prišikrtený.

Kettering prikývol: „Si na rade, Harry.“

„Pán Godoy, kto kúpil tie rakvy?“ spýtal sa Partridge.

„Povedal mi, že sa volá Novack. Ale neveril som mu.“

„Zrejme ste mali pravdu. Viete o ňom ešte niečo?“

„Nie.“

Partridge siahol do vrecka. „Ukážem vám obrázok. Povedzte mi – hneď – čo si o ňom myslíte.“ Ukázal mu fotokópiu dvadsať rokov starej uhľokresby Ulisesa Rodrígueza.

Godoy bez váhania vyhlásil: „To je on. Ten Novack. Je starší ako na tom obrázku…“

„Áno, to vieme. Ste si absolútne istý?“

„Stopercentne. Videl som ho dva razy. Sedel tu, kde sedíte vy.“

Partridge pocítil prvý raz za dnešný deň spokojnosť. Pátracia skupina opäť docielila významný úspech. Natrafili na konkrétnu súvislosť medzi rakvami a únosom. Vrhol pohľad na Ketteringa a Monyho a videl, že aj oni si to uvedomili.

„Preberme si váš rozhovor s Novackom,“ povedal Albertovi Godoyovi. „Od začiatku.“

Nasledovali ďalšie otázky a odpovede a Partridge vydoloval z Godoya, čo mohol. Nebolo toho však veľa a vysvitlo, že Ulises Rodriguez si dával pozor, aby nezanechal stopy.

Partridge sa spýtal Ketteringa: „Máš ešte nejaké otázky, Don?“

„Jednu alebo dve.“

Kettering sa obrátil na Godoya. „Vráťme sa k tej hotovosti, ktorou vám Novack zaplatil. Ak sa nemýlim, bolo to dokopy takmer 10 000 dolárov, zväčša v stodolárovkách. Je tak?“

„Tak.“

„Bolo na nich niečo zvláštne?“

Godoy pokrútil hlavou. „Čo môže byť zvláštne na peniazoch? Sú to peniaze a nič viac.“

„Boli nové?“

Godoy sa zamyslel. „Niekoľko bankoviek mohlo byť, ale väčšinou nie.“

„Čo sa s nimi stalo?“

„Sú preč. Minul som ich, poplatil som účty.“ Godoy pokrčil plecami. „Dnes sa peniaze kotúľajú rýchlo.“

Jonathan Mony nespúšťal počas vypočúvania z Godoya oči. Keď sa rozhovor skrútil na hotovosť, vybadal na Godoyovi nervozitu. Rovnaký dojem mal aj teraz. Vzal zápisník, čosi doň napísal a prisunul ho Ketteringovi. Poznámka znela: Klame. Z tých peňazí mu ešte ostalo. Bojí sa nám to povedať, lebo má strach z daní z obratu a z príjmu.

Kettering si to prečítal, ledva badateľne prikývol a zápisník odsunul. Miernym hlasom, už vstávajúc, akoby sa chystali odísť, sa spýtal Godoya: „Nespomeniete si ešte na niečo, čo by nám mohlo pomôcť?“ A obrátil sa k dverám.

Godoyovi odľahlo a opäť nadobudol sebadôveru. Chcel to mať očividne za sebou a odvetil: „Ani náhodou.“

Kettering sa zvrtol. Tvár mal skrivenú a červenú od hnevu. Pristúpil k stolu, naklonil sa a zdrapol Godoya za plecia. Pritiahol si ho, až sa im tváre takmer dotýkali a vyštekol: „Klamete, Godoy! Ešte z tých peňazí máte. A keďže ich nechcete ukázať nám, uvidíme, či ich ukážete úradníkom z daňového. Sľúbil som vám, že ich nezavoláme, ale len v prípade, ak nám vyjdete v ústrety. No čo, vybrali ste si!“

Kettering sotil Godoya na stoličku, siahol do vrecka, vybral z neho malý adresár a prisunul si telefón.

„Nie!“ skríkol Godoy. Vytrhol mu telefón. Zachripel: „Vy sviňa! Sviňa! Dobre, ukážem vám ich.“

„Toto je naposledy, čo sa takto naťahujeme, jasné? Ešte raz…“

To už Godoy stál a snímal zo steny za stolom zarámovaný diplom za balzamovanie. Ukázal sa sejf. Godoy vykrútil kombináciu zámky.

Vybral zo sejfu hotovosť – takmer 4000 dolárov – a Kettering pozorne preskúmal každú bankovku. Godoy, Partridge a Mony sa prizerali. Kettering si prezrel každú bankovku z oboch strán a ukladal ich na tri kôpky – dve boli pomerne malé, tretia väčšia. Nakoniec potisol väčšiu kôpku ku Godoyovi a na ostatné dve ukázal.

„Tieto si požičiame. Dáme vám riadnu potvrdenku v mene CBA News. Môžete si zapísať čísla bankoviek, ak chcete, a ja s pánom Partridgeom vám to podpíšeme. Osobne vám ručím za to, že najneskôr do štyridsiatich ôsmich hodín ich dostanete naspäť bez ďalších otázok.“

Godoy neochotne zašomral: „No… dobre teda.“

Kettering naznačil Partridgeovi a Monymu, aby sa sústredili na dve menšie kôpky. Všetko to boli stodolárovky.

„Mnohí podnikatelia si dávajú pozor na stodolárové bankovky, lebo sa obávajú, že by mohli byť falšované,“ vysvetľoval Kettering. „Preto si na ne často píšu, odkiaľ ich majú. Keď napríklad vraciate prenajaté auto a platíte stodolárovkou, Hertz alebo iný prenajímateľ si poznačí na každú bankovku číslo nájomnej zmluvy, aby vás potom našli v prípade, že bankovka je falšovaná. Z rovnakého

dôvodu si niektorí bankoví pokladníci značia na vkladané stodolárovky meno vkladateľa alebo číslo jeho konta.“

„Na stodolárovkách som to už videl,“ prehodil Partridge, „a lámal som si hlavu, čo to má znamenať.“

„Ja som to nevidel,“ ozval sa Mony. „Takéto peniaze sa mi do rúk nedostávajú.“

Kettering sa usmial. „Držte sa televízie, chlapče, a dostanú sa.“

Kettering pokračoval: „Písať na peniaze je, pravdaže, protizákonné. Znehodnocovanie peňazí možno stíhať, ale robí sa to zriedkakedy, ak vôbec niekedy. Na prvej kôpke máme čísla a na druhej mená. Ak chceš, Harry, ukážem čísla mojim priateľom bankárom, a tí možno prídu na to, kto nimi platil a potom ich preženú počítačom. Pokiaľ ide o mená, prejdem si telefónny zoznam a pokúsim sa zistiť, komu prešli cez ruky.“

„Tuším, kam mieriš,“ povedal Partridge. „Ale aj tak, Don, vysyp to, povedz rovno, čo hľadáme.“

„Hľadáme banky. Informácie, ktoré získame, by nás mali priviesť k bankám, ktoré v istom okamihu bankovky prijali. Možno na ne niekto z banky napísal mená alebo čísla, ktoré vidíte. Potom, ak budeme mať mimoriadne šťastie, môžeme zistiť banku, ktorá týmito peniazmi disponovala a vyplatila ich.“

„Chápem,“ povedal Mony. „Vyplatila ich únoscom, ktorí za ne kúpili rakvy od pána Godoya.“

Kettering prikývol. „Presne tak. Je to, pravdaže veľmi neisté, ale ak to vyjde, dozvieme sa, ktorú banku únoscovia použili a kde mali podľa všetkého konto.“ Kettering

mykol plecami. „Keď to budeme vedieť, Harry, svoje vyšetrovanie môžeš zamerať tým smerom.“

„Skvelé, Don,“ povedal Partridge. „Doteraz sa nám pri neistých podnikoch darilo.“

Oči mu padli na Semanu, ktorú sem priniesli, a spomenul si na slová strýka Arthura, keď začali pátrať v redakciách: „Pre neisté podniky je charakteristické, že síce zriedkakedy prinesú presne to, čo si od nich sľubujete, ale pravdepodobne natrafíte na niečo iné, čo vám pomôže iným spôsobom.“

9

Napätie v kancelárii Alberta Godoya poľavovalo.

Godoy si vydýchol. Požiadavky nekompromisných návštevníkov z televízie splnil, hrozbu zažehnal. Veď neurobil nič protizákonné, keď predal tri rakvy Novackovi, alebo ako sa už volal. Ako mohol vedieť, že ich použijú na zločinné ciele? Jasné, Novack mu bol podozrivý, prvý aj druhý raz, a neveril ani slovo z jeho rozprávky o tom, na čo rakvy chce. Ale nech mu to niekto dokáže! To sa nedá! Jednoducho mu to nemajú ako dokázať!

Keď sa začali handrkovať, strachoval sa o dve veci – o mestskú daň z obratu, ktorú zinkasoval za prvé dve rakvy, ale nezahlásil, a po druhé, že účtovné knihy narafičil tak, aby tých desaťtisíc v hotovosti od Novacka nikde nefigurovalo ako príjem. Keby na to z daňového prišli,

vyvodili by z toho milión nezmyslov. Ale títo chlapi z televízie sľúbili, že si tie dva podfuky nechajú pre seba a zdá sa, že slovo dodržia. Veď počul, že televízni spravodajcovia sa takýmto spôsobom dozvedia kopu vecí. Chvalabohu, už je po všetkom, a treba uznať, že je to celkom psina pozorovať ich pri robote. Ale o tom, čo sa tu dnes robilo, nevypustí z úst ani slovo, keď bude nablízku ten kretén zo Semany.

„Dajte mi papier," povedal Don Kettering a ukázal na dve kôpky bankoviek, ktoré dosiaľ ležali na stole, „napíšem vám potvrdenku na tie peniaze."

Godoy otvoril zásuvku, v ktorej mal všelijaké zbytočnosti a nepotrebnosti a vytiahol linajkový blok. Keď zásuvku zatváral, zazrel kus papiera vytrhnutého z bloku a na ňom svoj rukopis. Strčil ho tam pred vyše týždňom a zabudol naň.

„Hej, ešte voľačo! Keď prišiel ten Novack druhý raz..."

„No?" spýtal sa Partridge ostro.

„Povedal som vám, že tu bol pohrebným cadillacom a šoféroval ktosi iný. Odviezli si v ňom rakvu."

„Áno, to ste povedali."

Godoy zdvihol papier. „A tu je číslo toho pohrebného auta. Zapísal som si ho, hodil som ho sem a potom som naň zabudol."

„Prečo ste to urobili?" spýtal sa Kettering.

„Čo ja viem? Iba také tušenie," mykol plecom Godoy. „Záleží na tom?"

„Nie," povedal Partridge, „nezáleží. Ale aj tak vďaka. Preveríme si to." Zložil papier a strčil si ho do vrecka,

hoci do výsledku nevkladal veľké nádeje. Vedel, že číslo mikrobusu nissan, ktorý vybuchol vo White Plains, bolo falošné a nikam neviedlo. Tak či onak, po každej stope sa treba vydať, nič nemožno pokladať za vopred stratené.

Partridge sa zamyslel nad konkrétnou úlohou – nad spravodajstvom. Usúdil, že niečo, alebo skôr väčšinu z toho, čo odhalili, vrátane účasti Ulisesa Rodrígueza, budú musieť čo najskôr odvysielať, pravdepodobne v najbližších dňoch. Existuje istá hranica, pokiaľ môžu v CBA zadržiavať informácie. Dosiaľ im síce šťastie žičilo, ale to sa môže kedykoľvek zvrtnúť. A okrem toho, sú predsa spravodajcovia. Partridgea sa zmocnilo vzrušenie pri predstave, že prídu s niečím novým a významným. Povedal si, že teraz musí uvažovať v tejto rovine.

„Pán Godoy," povedal, „možno sme začali nešťastne, ale naozaj ste nám pomohli. Čo by ste povedali na to, keby ste nám to všetko zopakovali pred kamerou?"

Predstava, že bude v televízii, a ešte k tomu na celoštátnom okruhu, sa Godoyovi pozdávala. No vzápätí si uvedomil, že publicita by mala za následok množstvo všelijakých otázok, nevynímajúc ani dane, ktorých sa obával. Zavrtel hlavou. „Nie, ďakujem."

Partridge akoby mu čítal myšlienky. „Nemusíme povedať, kto ste, ani ukázať vašu tvár. Môžeme urobiť takzvaný siluetový rozhovor, nasvietime vás len zozadu, takže diváci uvidia iba tieň. Môžeme dokonca zmeniť váš hlas."

„Bude znieť, ako keby vychádzal z kávového mlynčeka," dodal Kettering. „Nespoznala by ho ani vaša žena.

Nože, Godoy, čo môžete stratiť? Vonku máme kameramana, je to majster svojho remesla. Pomôžete nám zachrániť tých unesených.“

„No…“ Godoy zaváhal. „Sľubujete, že to zostane medzi nami, nikomu ani slovo?“

„Ja sľubujem,“ povedal Partridge.

„Ja tiež,“ pridal sa Kettering.

„I ja,“ dodal Mony.

Kettering a Partridge na seba pozreli. Uvedomili si, že sľub, ktorý dali a ktorý dodržia – čestní novinári dodržiavajú svoje sľuby bez ohľadu na dôsledky – im môže narobiť problémy. FBI aj iné úrady môžu proti takému tajnostkárstvu namietať a tvrdo sa dožadovať informácií o človeku, ktorého siluetu vidia. No čo, nech sa potom obracajú právnici CBA. Podobné šlamastiky neboli nijako výnimočné.

Partridge sa pamätal na prípad, keď sa NBC roku 1986 podarilo urobiť exkluzívne, ale sporné interview s palestínskym teroristom Abulom Abbasom. Na NBC sa vrhol húf kritikov nielen preto, že tento rozhovor vôbec urobila, ale aj preto, že dodržala dohodu o tom, že nezverejní, kde sa konal. Ku kritikom sa pridalo aj zopár ľudí z masmédií, ale v tom zohrala svoju úlohu profesionálna žiarlivosť. Polemika vrela, predstaviteľ ministerstva zahraničných vecí chrlil oheň a síru, ministerstvo spravodlivosti sa vyhrážalo súdmi a vyšetrovaním štábu, ktorý rozhovor nakrútil, ale nakoniec sa nič nestalo. (Vtedajší minister zahraničných vecí George Schultz o tom vyhlásil iba toľko: „Verím v slobodu tlače.“)

Tak či onak, nezvratným faktom ostávalo – a všetci to vedeli – že televízne a rozhlasové spoločnosti sa v mnohých smeroch riadia vlastnými zákonmi. Iba málo štátnych orgánov či politikov malo totiž chuť dostať sa s nimi do právneho sporu. A ďalej, žurnalisti slobodného sveta si bránili právo na ochranu zdrojov, na slobodu a integritu. Prirodzene, nedodržiavalo sa to absolútne; normy sa porušovali častejšie, než bolo únosné, lebo novinári sú tiež len ľudia. No ak sa stal niekto nezmieriteľným oponentom novinárskej etiky, s najväčšou pravdepodobnosťou patril nie k „čistým“, ale k „špinavým“ novinárom.

Kým sa Harry Partridge zamýšľal nad základmi svojho povolania, Minh Van Canh sa pripravoval na rozhovor s Albertom Godoyom, ktorý povedie Don Kettering.

Partridge navrhol, aby rozhovor urobil Kettering. Pobadal jeho túžbu aktívne spolupracovať na únose Sloanovcov – bola to napokon téma blízka srdciam a mysliam celého spravodajského úseku. A potom, zjavili sa ďalšie aspekty a o tie sa chcel postarať sám.

Už sa rozhodol, že čo najskôr odíde do Bogoty. Súhlasil síce so svojím kolumbijským priateľom z rozhlasu, že Ulises Rodriguez nie je v Kolumbii, ale bol presvedčený, že nadišiel čas začať pátranie v Južnej Amerike, a Kolumbia sa ponúkala ako najlogickejšie východisko.

Minh Van Canh oznámil, že je pripravený.

Keď ho pred chvíľou zavolali dnu a obzrel si prostredie, rozhodol sa nakrútiť rozhovor v suteréne, kde boli vystavené rakvy. Pre zadné nasvietenie nebude z tejto

miestnosti veľa vidieť – osvetlená bola iba zadná stena, kde sedel Godoy, a on sám bude v prítmí. Vedľa Godoyovej siluety však bude vidieť aj siluetu rakvy, čo vyvolá pochmúrny, pohrebný efekt. Godoyov hlas zmenia v ústredí.

Zvukára so sebou nemali, ale Minh pracoval so špeciálnou kamerou značky Betacam s polpalcovou páskou, na ktorú sa nahrával obraz aj zvuk. Priniesol si aj malý monitor a postavil ho tak, aby Godoy, ktorý už sedel, videl presne to, čo vidí kamera – tým sa dosiahlo, že človek pred kamerou bol uvoľnenejší.

Godoy bol nielen uvoľnený, ale dokonca sa zabával. „Ale ste šikovní, chlapi," povedal Ketteringovi, ktorý sedel obďaleč, mimo záberu kamery.

Kettering iba zdvihol hlavu od poznámok, ktoré si pred chvíľou načarbal, a sotva badateľne sa usmial. Už mal predstavu o tom, ako sa má rozhovor vyvíjať. Na Minhov pokyn hlavou sa sústredil, nechal priestor na úvod, ktorý napíše dodatočne a začal.

„Keď ste prvý raz videli človeka, ktorý bol, ako už viete, terorista Ulises Rodriguez – aký na vás urobil dojem?"

„Nič zvláštne. Celkom obyčajný." Godoy mal síce prísľub, že zachovajú jeho inkognito, ale rozhodol sa nepovedať, že mu bol Novack alias Rodriguez podozrivý.

„Teda sa vám vôbec nezdalo čudné, že kupuje dve rakvy a potom ešte jednu?"

Silueta pokrčila plecami. „Prečo by malo? Je to moja robota."

„Vravíte, prečo by malo.“ Kettering zopakoval Godoyove slová, čím im dodal skeptický nádych. „Ale nie je taký predaj predsa len veľmi neobvyklý?“

„Možno… trocha.“

„Vy ako majiteľ pohrebného ústavu bežne zariaďujete či predávate celý ‚balík‘, ako sa tomu vraví – kompletný pohreb, nie?“

„Väčšinou áno.“

„Inými slovami, predtým ako ste predali teroristovi Rodríguezovi po dva razy rakvy, nikdy, vôbec nikdy ste takýto predaj neuskutočnili?“ Bol to iba Ketteringov dohad, ale usúdil, že Godoy na to nepríde a v nahrávanom rozhovore nebude klamať.

„Asi ťažko…“ zašomral Godoy. Rozhovor neprebiehal tak, ako si predstavoval. V šere zagánil na Ketteringa, ale ten sa nedal vyviesť z miery.

„Vaša odpoveď teda znie, že takto ste nikdy predtým rakvy nepredali.“

Godoy zvýšil hlas. „Vravel som si, že to nie je moja vec, na čo ich chce.“

„Zišlo vám aspoň letmo na um, že by ste sa spojili s úradmi – napríklad s políciou – a povedali niečo v tom zmysle: ‚Počujte, bol u mňa človek, ktorý chcel niečo zvláštne, čo odo mňa nikto nikdy nechcel, tak neviem, či by ste sa naňho nemali pozrieť.‘ Neuvažovali ste o tom?“

„Nie. Nebol dôvod.“

„Lebo ste nemali podozrenie?“

„Áno.“

A vtom Kettering udrel. „Keď ste teda nemali podozrenie, prečo ste si pri druhej Rodríguezovej návšteve potajomky zapísali číslo pohrebného auta, ktorým si rakvu odviezol, a až dodnes ste o tom nikomu nepovedali?“

Godoy zlostne zreval: „Počujte! Povedal som vám všeličo dôverné, ale to ešte neznamená…“

„Omyl, vážený pán pohrebný riaditeľ! Nepovedali ste, že niečo z toho je dôverné.“

„Ale myslel som to tak.“

„Lenže to je rozdiel. A mimochodom, za dôverné ste pred týmto rozhovorom neoznačili ani to, že cena, ktorú ste pýtali za tie tri rakvy, sa blížila k desaťtisíc dolárom. Nebola to vysoká cena za ten druh rakiev?“

„Chlap, čo ich kupoval, s tým súhlasil. Čo máte proti tomu vy?“

„Možno súhlasil preto, lebo na to mal dôvody.“ Ketteringov hlas bol zrazu mrazivý a vyčítavý. „Nepýtali ste túto premrštenú cenu preto, lebo ste vedeli, že ju ten človek zaplatí? Lebo ste od začiatku vedeli, že je za tým niečo podozrivé a mohli ste využiť situáciu a zarobiť navyše…“

„Také reči si od vás vyprosím! Koniec! Končíme s rozhovorom.“ Godoy hnevlivo vyskočil zo stoličky a vykročil preč, pričom vytrhol šnúru od mikrofónu. Priblížil sa ku kamere. Minh ju reflexívne nasmeroval na jeho tvár a zachytil ju v plnom svetle. Godoy si takto sám porušil inkognito. Neskôr dôjde k polemike, či použiť alebo nepoužiť záverečnú sekvenciu.

„Vy gauner!“ zahrmel na Ketteringa.

„Ani vy mne nie ste sympatický,“ povedal Kettering.

„Počujte,“ obrátil sa Godoy na Partridgea, „odvolávam našu dohodu.“ Ukázal na kameru. „Toto nesmiete použiť. Rozumiete?“

„Rozumiem, čo hovoríte,“ povedal Partridge, „ale nemôžem vám zaručiť, že to nepoužijeme. To závisí od vedenia.“

„Von! Už aj von odtiaľto!“ Albert Godoy zlostne zazeral, ako skladajú nahrávacie zariadenie, a pri odchode ich stíhal nenávistnými pohľadmi.

Cestou späť Kettering povedal: „Rád by som vystúpil, len čo budeme v Manhattane. Chcem sa pustiť po stope tých označených peňazí a na Lexingtonskej je jedna kancelária, odkiaľ si môžem zatelefonovať.“

„Nemohol by som ísť s vami?“ spýtal sa Jonathan Mony. „Strašne rád by som videl aj tú druhú polovicu práce.“

„Ja súhlasím,“ povedal Kettering. „Ak Harry povie áno, predvediem vám, ako vyzerá spravodajstvo zvnútra.“

Partridge súhlasil, a keď prešli cez most Queensboro, Kettering s Monym vystúpili. Džíp Wagoneer pokračoval v ceste do CBA News a Kettering s Monym sa odviezli taxíkom k maklérovi, ktorý mal kanceláriu kúsok od Lexingtonskej avenue pri hoteli Summit.

Vstúpili dnu a ocitli sa v priestrannej miestnosti, kde pred vysoko zavesenou obrazovkou sedelo či stálo vyše dvadsať ľudí. Na obrazovke bežali burzové ceny. Na zemi bol tmavozelený koberec, s ktorým kontrastovali svetlozelené steny; do dlážky boli zabudované rady pohodlných kresiel čalúnených zeleným a oranžovým tvídom. Poda-

ktorí z tých, čo sledovali obrazovku, držali v ruke bloky s pripravenými perami; iní boli ľahostajnejší. Akýsi mladý orientálec študoval hudobnú partitúru; niektorí čítali noviny a zopár ľudí driemalo.

Na jednej strane bol rad počítačov a telefóny. Nad telefónmi bol nápis: ZDVIHNITE SLÚCHADLO A MÔŽETE OBCHODOVAŤ. Pri niekoľkých stáli ľudia; napriek ich stíšeným hlasom bolo počuť útržky rozhovorov:

„Kúpil si dvetisíc? Predaj ich.“ Môžeš dostať päťsto za osemnásť?

Ber.“… „Dobre, končí pri pätnásť a štvrť.“

Na druhom konci sedela sekretárka. Keď zbadala Ketteringa s Monym, usmiala sa na Ketteringa, ktorého poznala a zdvihla telefón. Za ňou bolo niekoľko dverí, ktoré viedli do kancelárií. Niektoré boli otvorené.

„Dobre si to tu pozrite,“ povedal Kettering Monymu. „Tento typ maklérstva bude onedlho históriou. Toto je jedna z posledných kancelárií. Väčšina už zmizla, ako zmizli nelicenčné lokály po skončení prohibície.“

„Ale burzy existujú ďalej.“

„To je pravda. Lenže makléri si zrátali náklady a zistili, že miesta, ako je toto, sa nevyplácajú. Mnohí ľudia si sem chodia oddýchnuť alebo len zo zvedavosti. Potom sem začali chodiť ľudia bez strechy nad hlavou – nájdite mi v zime lepšie miesto, kde môžete v pokoji a teple prečkať deň. Smola je, že bezdomovci neprinášajú provízie z burzových obchodov.“

„Nedala by sa z toho urobiť krátka reportáž?“ nadhodil Mony. „Nostalgicky ladená, v takom duchu ako ste práve vraveli, kým nezmizne aj posledná takáto kancelária.“

Kettering naňho prenikavo pozrel. „Skvelý nápad, kamarát. Prečo som na to neprišiel sám? Na budúci týždeň o tom poviem Podkove.“

Za sekretárkou sa otvorili dvere a zjavil sa zavalitý muž s hustým obočím, ktorý sa s Ketteringom vrele zvítal. „Don, tak sa teším. V poslednom čase si sa neukazoval, ale inak sme tvoji verní diváci. Môžem ti dajako pomôcť?“

„Vďaka, Kevin.“ Kettering ukázal na Monyho. „Tu môj mladý kolega Jonathan by rád vedel, či neexistujú akcie, ktoré by mohol dnes kúpiť a zajtra by mali štvornásobnú cenu. A okrem toho by som potreboval stôl s telefónom, ktorý by mi mohol byť pol hodiny k dispozícii. Šlo by to?“

„Stôl a telefón bez problémov. Poď dozadu, môžeš volať odo mňa. Budeš mať viac súkromia. A tá druhá vec – ľutujem Jonathan, ale naša magická guľa je v oprave. Ak ju prinesú, kým tu budete, zavolám vás.“

Zaviedol ich do malej útulnej kancelárie s mahagónovým stolom, neodmysliteľným počítačom a telefónom. Na menovke na dverách bolo napísané: Kevin Fane.

„Cíťte sa tu ako doma,“ povedal Fane. „Pošlem vám kávu a sendviče.“

Keď osameli, Kettering povedal Monymu: „Ako študenti sme s Kevinom cez leto pracovali ako poslíci na new-yorskej burze a odvtedy sme v kontakte. Chcete odo mňa profesionálnu radu?“

Mony prikývol. „Pravdaže.“

„Ako korešpondent – zdá sa, že ním budete – si vždy udržiavajte veľa kontaktov, nielen na najvyšších miestach, ale aj nižšie, a pestujte si ich, aby boli zelené a rozkvitnuté, ako sa vraví – teda presne to, čo robíme teraz.

Takto sa dostanete k informáciám, a to niekedy vtedy, keď to budete najmenej čakať. Okrem toho nezabúdajte, že ľudia radi pomáhajú televíznym reportérom. Stačí, keď vám dajú k dispozícii telefón, a hneď sa im zdá, že sa k vám priblížili, a napodiv, sú vám za to ešte aj vďační.“

Pri týchto slovách Kettering vybral z vnútorného vrecka niekoľko stodolároviek, ktoré si vypožičal od Alberta Godoya a rozložil ich na stole. Otvoril zásuvku a vybral z nej papier na poznámky.

„Najprv skúsime šťastie s bankovkami, na ktorých sú mená. Potom, ak bude treba, sa pustíme do tých, na ktorých sú iba čísla kont.“ Vzal bankovku a nahlas prečítal: „James W. Mortell. Tieto papieriky mu prešli cez ruky. Skúste ho nájsť v manhattanskom telefónnom zozname, Jonathan.“

Mony vzápätí hlásil: „Tu je.“ Čítal nahlas číslo a Kettering ho vyťukával na telefóne. Po dvoch zazvoneniach sa ozval príjemný ženský hlas: „Inštalatérstvo Mortell.“

„Dobré ráno. Je tam, prosím, pán Mortell?“

„Má vonku prácu. Ja som jeho žena. Môžem poslúžiť?“

Je nielen príjemná, ale aj mladá a pôvabná, pomyslel si Kettering.

„Vďaka, pani Mortellová. Volám sa Don Kettering. Som ekonomický korešpondent CBA News.“

Odmlka, potom váhavá reakcia: „To má byť žart?“

„Nijaký žart, milosťpani.“ Kettering hovoril uvoľnene a priateľsky. „V CBA po niečom pátrame a sme toho názoru, že pán Mortell by nám mohol pomôcť. Keďže tam nie je, možno by ste mohli vy.“

„Áno, naozaj ste Don Kettering. Spoznávam váš hlas. Čo by to malo byť?“ Tichý smiech. „Ak vám tam, pravda, nezateká.“

„O tom neviem, ale ak sa to stane, budem na vás pamätať. Týka sa to stodolárovky, na ktorej je meno vášho muža.“

„Dúfam, že sme neurobili nič zlé.“

„Určite nie, pani Mortellová. Ide o to, že táto bankovka prešla rukami vášho muža a ja by som rád zistil, kam odišla.“

Pani Mortellová zamyslene povedala: „Nuž viete, máme zákazníkov, ktorí platia v hotovosti – aj stodolárovkami. Ale nikdy sa nevypytujeme.“

„To je v poriadku, nemáte dôvod, aby ste sa vypytovali.“

„A keď potom v banke platíme veľké účty, pokladník si na ne niekedy napíše naše meno. Asi by nemali, ale niektorí to robia.“ Odmlka. „Raz som sa opýtala prečo. Pokladník povedal, že existuje veľa falšovaných stodolárovieк a že je to ochranné opatrenie.“

„Vidíte! Presne to som si myslel. Bankovku, ktorú mám pred sebou, práve takto poznačili.“ Kettering pri týchto

slovách zdvihol na Monyho palec. „Pani Mortellová, mohli by ste mi povedať meno vašej banky?“

„Prečo nie? Je to Citibank.“ Povedala aj pobočku.

„Ďakujem vám. To je všetko, čo som potreboval.“

„Ešte chvíľočku, pán Kettering. Môžem sa vás niečo spýtať?“

„Pravdaže.“

„Bude z tohto niečo v správach? Ak áno, nerada by som to zmeškala.“

„To ľahko zariadime. Veľmi ste mi pomohli, pani Mortellová. Sľubujem vám, keď to pôjde, osobne vám zatelefonujem.“

Kettering zložil slúchadlo a Jonathan Mony povedal: „Veril som, že sa niečo naučím, a naučil som sa.“

„Čo také?“

„Ako si získať ľudí.“

Kettering sa usmial. Už sa rozhodol. Tá pani Mortellová bola v telefóne taká očarujúca a mala taký vábivý hlas, že jej nezatelefonuje, ale zájde za ňou osobne. Poznačil si jej adresu. Bolo to neďaleko. Pravda, možno bude sklamaný. Hlasy sú klamné, možno je staršia, ako sa zdalo z hlasu, a možno vyzerá ako omnibus, ale inštinkt mu hovoril niečo iné. Jonathan sa časom naučí, že výhodou práce v televízii sú časté príležitosti na romantické dobrodružstvá, ktoré vedú – ak má človek záujem – k príjemným sexuálnym rozptýleniam.

Vzal ďalšiu stodolárovku. „Skúsme túto,“ povedal Monymu a ukázal na telefónny zoznam. „Bratia Nicoliniovci.“

Vysvitlo, že je to pekáreň a obchod s pečivom na Tretej avenue. Muž v telefóne bol sprvu podozrievavý a po dvochtroch otázkach chcel zložiť. Nástojčivo zdvorilý Kettering ho však presvedčil. Nakoniec sa dozvedel meno banky, kam ukladali príjmy. Bola to banka AmericanAmazonas na Námestí Daga Hammarskjólda.

Mená na ďalších dvoch bankovkách neboli v manhattanskom telefónnom zozname.

Nasledujúca bankovka priniesla výsledok v podobe ochotného vedúceho obchodu s pánskym oblečením. Obchod mal konto v banke Leumi, v pobočke na rohu Tretej avenue a Šesťdesiatej siedmej ulice.

Meno na ďalšej bankovke sa im nepodarilo vystopovať. Nasledujúca viedla k nedôverčivej a urážlivej žene, pri ktorej sa Kettering nemohol presadiť a vzdal sa.

Na piaty telefonát sa prihlásil šesťdesiatosemročný muž, ktorý býval na East End Avenue. Bol priveľmi slabý, nemohol hovoriť telefonicky. Hovoril zaňho ošetrovateľ, hoci mozog mal očividne v úplnom poriadku. Bolo počuť, ako veselo šepká, že jeho syn, ktorý vlastní niekoľko barov, sa uňho často zastaví a vždy obdaruje otca niekoľkými stodolárovkami, ktoré on hneď ukladá do banky, aby si ich, ako s veselým chechotom povedal, odložil na starobu. Aha, áno, konto má v banke AmericanAmazonas, Námestie Daga Hammarskjôlda.

Nasledujúci telefonát do reštaurácie s morskými špecialitami blízko stanice Grand Central priniesol rozhovory s niekoľkými ľuďmi, ale nikto z nich nechcel vziať na seba zodpovednosť a povedať Ketteringovi niečo dôležité.

Nakoniec zohnali majiteľa a ten netrpezlivo vybuchol: „Ale dokrista! Jasné, že môžete vedieť našu banku. Na oplátku dúfam, že nás spomeniete v správach. Je to banka na námestí, na ktorom si vždy idem jazyk dolámať – Dag Hammarskjold – a volá sa AmericanAmazonas.“

Kettering zložil, pozbieral bankovky a povedal Monymu: „Natrafili sme na žilu. Viac netreba telefonovať. Odpoveď poznáme.“

Na jeho spýtavý pohľad odpovedal: „Pozrite sa na to takto – traja z piatich ľudí majú rovnakú banku, a to už je priveľa na náhodu. Z toho vyplýva, že ostatné mená, ktoré nás priviedli do Citibank a Leumi, napísali na bankovky už prv a tie sa znova dostali do obehu cez AmericanAmazonas.“

„Teda odtiaľ pochádzajú peniaze, ktorými NovackRodriguez zaplatil Godoyovi za rakvy.“

„Tak je!“ Ketteringov hlas stvrdol. „A takisto si trúfam povedať, že z tejto banky tí gauneri čerpali hotovosť a mali tam – a možno ešte majú – konto.“

„Najbližšie teda ideme na Námestie Daga Hammarskjôlda,“ povedal Mony.

Kettering odtisol stoličku a vstal. „A kde inde? Ide sa.“

10

Dona Ketteringa spoznali, len čo vstúpil do banky AmericanAmazonas. Vytušil, že jeho prítomnosť ich až natoľko neprekvapila.

Keď sa spýtal na riaditeľa, matrónska sekretárka mu povedala: „Pán riaditeľ má momentálne návštevu, pán Kettering, ale vyruším ho a poviem mu, že ste tu.“ Pozrela na Jonathana Monyho. „Dúfam, páni, že vás nenechá dlho čakať.“

Kým čakali, Kettering si prezeral banku. Bola na prízemí staršej tehlovej budovy na severnom okraji námestia a jej bridlicovosivý vchod ničím neimponoval. Vnútrajšok bol na newyorskú banku síce malý, avšak príťažlivý a svieži. Namiesto tradičnej kachličkovej dlážky tu ležal po celej šírke a dĺžke vzorovaný koberec v tlmených odtieňoch čerešňovej, červenej a oranžovej. Malá tabuľka so zlatými písmenami oznamovala, že ho utkali v Amazonas v Brazílii.

Zariadenie bolo konvenčné – na jednej strane rad pokladníc, na druhej tri stoly pre úradníkov – ale drevené obloženie bolo kvalitné. Celú jednu stenu, na ktorú sa zákazníci nemohli nepozrieť, skrášľovala nápadná nástenná maľba – revolučný výjav zobrazujúci uniformovaných vojakov na vzpínajúcich sa koňoch s vejúcimi hrivami.

Kettering ešte študoval nástennú maľbu, keď sekretárka povedala: „Pán Armando je voľný. Poďte, prosím.“

Len čo vstúpili do kancelárie s jednou sklenou stenou, cez ktorú bolo vidieť na pracovisko, podišiel im v ústrety riaditeľ s vystretou rukou. Zo štítku na stole sa dozvedeli, že sa volá Emiliano W. Armando, Jr.

„Pán Kettering, veľmi ma teší. Často vás vidím v televízii a veľmi obdivujem vašu prácu. Ale myslím, že toto počúvate stále.“

„V každom prípade ma vaše slová tešia.“ Kettering mu predstavil Monyho. Na Armandov pokyn si všetci traja sadli, návštevníci tvárou k tapisérii v jasnomodrých a jasnožltných farbách, ktorá vhodne dopĺňala celý interiér pracovne.

Kettering sa zadíval na riaditeľa, drobného muža s ustatou vráskavou tvárou, s rednúcimi šedivými vlasmi a huňatým obočím. Armando sa pohyboval rýchlo, nervózne, s ustarosteným výrazom, a na Ketteringa pôsobil dojmom starnúceho teriéra, ktorého znepokojuje meniaci sa svet. Tak či onak, čímsi mu bol sympatický – na rozdiel od Alberta Godoya.

Bankár sa oprel na otáčavej stoličke a vzdychol: „Viacmenej som vedel, že čoskoro sa tu ukážete vy alebo niekto podobný. Iste chápete, že je to pre nás nešťastné, chaotické obdobie.“

Kettering sa naklonil dopredu. Armando sa nazdáva, že vie čosi, čo nevedel. Obozretne povedal: „Nuž áno, to je pravda.“

„Pre zaujímavosť, ako ste sa o tom dozvedeli?“

Kettering si zahryzol do jazyka, aby sa nespýtal: „Čo?“ Namiesto toho sa usmial. „V televízii máme svoje zdroje

informácií, ale často ich, žiaľ, nemôžeme prezradiť.“ Všimol si, že Mony zaujato počúva ich rozhovor, ale tvári sa ľahostajne. Mladý ambiciózny muž, ktorý dnes dostáva lekcie zo žurnalistiky plnými priehrštiami.

„Len som sa v duchu pýtal, či to nebol ten článok v Poste,“ povedal Armando. „Bolo tam veľa nezodpovedaných otázok.“

Kettering zvraštil čelo. „Zrejme som ho čítal. Nemáte ho tu?“

„Ale mám.“ Armando otvoril zásuvku a vybral novinový výstrižok v plastikovom obale. Titulok znel:

VRAŽDA A SAMOVRAŽDA ZO ŽIARLIVOSTI.

DIPLOMAT OSN ZABIL MILENKU A POTOM SEBA

Kettering prebehol očami článok a všimol si, že je desať dní starý, z predminulej nedele. Keď sa dozvedel, kto to vlastne zomrel – Helga Efferenová z banky AmericanAmazonas a José Antonio Salaverry, člen peruánskej misie pri OSN – pochopil príčinu riaditeľovho rozladenia. Jasné nebolo iba to, či táto udalosť súvisí alebo nesúvisí s pátraním CBA News.

Kettering podal článok Monymu a obrátil sa k Armandovi. „Vraveli ste nezodpovedané otázky, však?“

Bankový riaditeľ prikývol. „Noviny sa vcelku držia policajnej verzie. Osobne tomu neverím.“

Kettering, ktorý ešte vždy tápal, sa spýtal: „Smiem sa spýtať prečo?“

„Celé je to priveľmi zložité, aby vysvetlenie bolo také jednoduché.“

„Ženu, ktorá tu bola zamestnaná, ste nepochybne poznali. A toho muža, Salaverryho?“

„Nanešťastie – ako sa ukázalo – áno.“

„Vysvetlite mi to bližšie.“

Armando pred odpoveďou zaváhal. „Azda by som k vám mal byť úprimný, pán Kettering. Všetko, čo sme sa tu dozvedeli v posledných desiatich dňoch beztak vyjde najavo, a viem, že vy robíte spravodajstvo čestne. Mám však záväzky voči banke. V Južnej Amerike sme solídna a vážená ustanovizeň, ktorá má tu, v Spojených štátoch, svoje záujmy. Mohli by ste deňdva počkať, kým si všetko prekonzultujem s vedením doma?“

Teda je tu súvislosť! pošepol Ketteringovi opäť inštinkt. Rázne pokrútil hlavou. „Nemôžeme čakať. Je to kritická situácia, v ktorej ide o bezpečnosť a životy ľudí.“ Usúdil, že prišla chvíľa, aby aj on vyšiel s farbou von. „Pán Armando, my v CBA sme odôvodnene presvedčení, že vaša banka je istým spôsobom zainteresovaná do únosu, ku ktorému došlo pred dvoma týždňami – do únosu pani Sloanovej a jej príbuzných. Určite ste o ňom počuli. Takže vzniká otázka – súvisí táto udalosť s únosom? Mám na mysli smrť Efferenovej a Salaverryho.“

Ak bol Armando predtým ustarostený, pri Ketteringových slovách akoby doňho blesk udrel. Zalapal po dychu. Položil si na stôl ruky a na ne hlavu. Po niekoľkých sekundách zdvihol oči.

„Áno, je to možné,“ šepol. „Už mi svitlo. Je to nielen možné, ale aj pravdepodobné.“ Zničene pokračoval: „Viem, je to síce egoistické, ale o pár mesiacov mám odísť

do dôchodku, a tak mám teraz jedinú myšlienku – prečo to všetko nemohlo počkať, kým nebudem preč?“

„Chápem vaše pocity.“ Kettering sa usiloval potlačiť netrpezlivosť. „No faktom je, že vy i ja sme tu, týka sa nás to. Každý máme zrejme iné informácie a je rovnako zrejmé, že nám obom poslúži, ak si ich vymeníme.“

„Súhlasím,“ prikývol Armando. „Kde teda začneme?“

„Začnem ja. Dozvedeli sme sa, že vašou bankou prešli v prospech únoscov veľké sumy peňazí, najmenej desaťtisíc dolárov v hotovosti, a pravdepodobne oveľa viac.“

Armando vážne prikývol. „Keď zrátame, čo viete vy i ja, je to rozhodne oveľa viac.“ Zmĺkol. „Keby som vás zasvätil do niekoľkých podrobností, bolo by nevyhnutné, aby ste ma priamo citovali?“

Kettering sa zamyslel. „Pravdepodobne nie. Môžeme sa dohodnúť a označiť vás za. dôveryhodný zdroj‘. Ak chcete, ostaneme pri tom.“

„To by som bol rád.“ Armando zmĺkol, sústreďujúc si myšlienky. „V našej banke majú kontá viaceré misie OSN. Nebudem zabiehať do podrobností – poviem iba toľko, že naša banka má úzke kontakty s istými krajinami. Preto je táto pobočka tak príhodné blízko OSN. Splnomocnenie na disponovanie týmito kontami majú mnohí ľudia z misií pri OSN a jedným z nich disponoval aj pán Salaverry.“

„Patrilo toto konto peruánskej misii?“

„Bolo s ňou spojené – áno. Neviem však, koľkí ľudia o ňom vedeli okrem Salaverryho. Aby ste chápali, každá misia pri OSN má viacero kont, niektoré na osobitné účely.“

„Dobre, ale sústreďme sa na to dôležité.“

„Na toto konto prichádzali a čerpali sa z neho v minulých mesiacoch veľké sumy peňazí – všetko prebiehalo legitímne, banka neurobila nič neobvyklé – vlastne iba jednu vec.“

„A to?“

„Slečna Efferenová, ktorá tu mala značné právomoci ako moja zástupkyňa, spravovala toto konto osobne. O jeho existencii som nevedel ani ja, ani nikto z ostatných zamestnancov. Ani o tom, čo sa tu robí.“

„Inými slovami, zdroj tých peňazí a komu sa vyplácali, to ostávalo v tajnosti.“

Armando prikývol. „Tak to bolo.“

„A komu sa vyplácali?“

„Vždy Josému Antoniovi Salaverrymu na jeho podpis. Na konte nie sú iné podpisy a každá platba bola v hotovosti.“

„Trocha sa vráťme,“ povedal Kettering. „Povedali ste, že nesúhlasíte so záverom polície o tom, ako Efferenová a Salaverry zomreli. Prečo?“

„Keď som minulý týždeň začal pátrať, pomyslel som si, že ten, kto poukazoval peniaze na toto konto – za predpokladu, že Salaverry bol prostredníkom, čo zrejme bol – stojí podľa všetkého za týmito vraždami a narafičil ich tak, aby to vyzeralo na vraždu a samovraždu. No ak v tom mali naozaj prsty únoscovia Sloanovej rodiny, zdá sa mi pravdepodobné, že to boli oni.“

Na zošúverenom, šťúplom Armandovi bolo vidieť známky stresu. Do dôchodku mu chýba málo, ale mozog

mu stále dobre slúži, pomyslel si Kettering. Všimol si, že Mony sa nepokojne mrví, a preto povedal: „Ak máte dajaké otázky, Jonathan, len sa pýtajte.“

Mony odložil poznámky, ktoré si robil, a vystrel sa. „Pán Armando, ak to, čo vravíte, je pravda, môžete vysloviť dajakú domnienku, prečo tých dvoch zabili?“

Armando pokrčil plecami. „Podľa môjho názoru asi priveľa vedeli.“

„Napríklad – mená únoscov?“

„Podľa toho, čo mi povedal pán Kettering, by sa to zdalo pravdepodobné.“

„A pokiaľ ide o zdroj peňazí, ktorými ten Salaverry disponoval – viete, odkiaľ pochádzali?“

Armando prvý raz zaváhal. „Od pondelka mám porady s členmi peruánskej misie pri OSN – vedú vlastné vyšetrovanie. Na čo dosiaľ prišli a o čom sme sa radili, je dôverné…“

Kettering ho prerušil: „Nebudeme vás priamo citovať, na tom sme sa už dohodli. Povedzte nám to! Odkiaľ tie peniaze pochádzali?“

Armando vzdychol. „Na niečo sa vás opýtam, pán Kettering. Počuli ste už o organizácii, ktorá sa volá Sendero Luminoso alebo…“

„Svetlý chodník?“ dopovedal Mony.

Ketteringova tvár stvrdla a pochmúrne povedal: „Áno, počul som.“

„Dosiaľ nemáme istotu,“ povedal Armando, „ale peniaze mohli pochádzať práve od nich.“

Keď vysadili Ketteringa a Monyho na manhattanskej strane mosta Queensboro, Harry Partridge a Minh Van Canh si zašli na obed do Wolfovho lahôdkárstva na Západnej päťdesiatej siedmej ulici. Obaja si objednali gigantický horúci sendvič s údeným hovädzím mäsom a Partridge sa zadíval na Minha, ktorý sa mu dnes videl zadumaný, nezvyčajne zahĺbený do seba, hoci sa to nijako neodrazilo na jeho perfektnej práci v Godoyovom pohrebnom ústave. Minh sedel oproti, jedol horčicou poliaty sendvič a jeho hranatá, kiahňami poznačená tvár nad zavalitou postavou pritom hľadela nezúčastnene na Partridgea.

„Niečo ťa ťaží, kamarát?“ spýtal sa Partridge.

„Zopár vecí.“ Bola to typická Van Canhova odpoveď a Partridge vedel, že by sa zbytočne vypytoval. Minh odpovie podrobnejšie a svojsky vtedy, keď sám usúdi, že prišla vhodná chvíľa.

Partridge sa mu zdôveril s úmyslom odletieť do Kolumbie, možno už na druhý deň. Dodal, že ešte nevie, či by mal niekoho vziať so sebou; pozhovára sa o tom s Ritou. Keď však bude potrebovať filmový štáb, či už zajtra alebo neskôr, chcel by Minha.

Van Canh sa zamyslel, zvažoval, ako sa rozhodnúť. Potom prikývol. „Sedí, urobím to pre teba, Harry, a pre Crawfa. Ale bude to naposledy, posledné dobrodružstvo.“

Partridge sa zarazil: „Máš v úmysle odísť?“

„Sľúbil som to rodine. Včera večer sme sa zhovárali. Žena chce, aby som bol častejšie doma. Aj deti ma potrebujú, aj môj podnik. Po návrate končím.“

„Ale čo tak zrazu!“

Van Canh sa máličko usmial a aj to bolo uňho vzácne. „Tak zrazu ako príkaz o tretej ráno ísť na Srí Lanku alebo do Gdanska?“

„Chápem, ako to myslíš, ale strašne mi budeš chýbať. Bez teba to už nebude ono.“ Partridge smutne kýval hlavou, hoci ho Minhovo rozhodnutie vlastne neprekvapilo. Minh ako Vietnamec v službách CBA News prežil vo vietnamskej vojne mimoriadne nebezpečné situácie, pred pádom Saigonu sa mu podarilo odletieť so ženou a dvoma deťmi a pritom ustavične nakrúcal priebeh úteku.

V nasledujúcich rokoch sa i s rodinou adaptovali na americký život – deti, ako mnohí prisťahovalci z Vietnamu, sa usilovne učili a mali výborné výsledky v škole a teraz už študovali na vysokých školách. Partridge ich dobre poznal a obdivoval – neraz i so závisťou – ich rodinnú súdržnosť. Žili striedmo a Minh odkladal a investoval väčšinu svojho veľkého platu. Jeho šetrnosť bola taká očividná, že medzi kolegami kolovali chýry, že už je milionárom.

Partridge to pripúšťal, lebo Minh v posledných piatich rokoch kúpil na newyorských predmestiach zopár malých obchodov s fotopotrebami a s pomocou svojej ženy Thanh podstatne zvýšil ich obrat.

A celkom logické bolo aj to, že už mal dosť cestovania a dlhých odlúčení od domova. Podstúpil už dosť rizika vrátane nebezpečných akcií, na ktoré chodil s Harrym Partridgeom.

„Keď sme už pri podniku, ako sa ti darí?“ spýtal sa Partridge.

„Veľmi dobre.“ Minh sa opäť usmial svojím zriedkavým úsmevom a dodal: „Ale Thanh to už sama nemôže zvládnuť.“

„Kvôli tebe ma to teší, lebo si to zaslúžiš väčšmi ako ktokoľvek iný,“ povedal Partridge. „A dúfam, žfe aj potom sa budeme občas vídať.“

„Na to sa môžeš spoľahnúť, Harry. V našom dome je tvoje meno na zozname čestných hostí na prvom mieste.“

Partridge nechal Van Canha v reštaurácii a cestou do ústredia sa zastavil v obchode so športovými potrebami, kde si kúpil niekoľko párov hrubých ponožiek, pevné topánky do hôr a masívnu baterku. Tušil, že tieto veci sa mu onedlho zídu. Keď sa vrátil do CBA, bolo už popoludnie.

Len čo vstúpil do zasadačky pátracej skupiny, kývla naňho Rita Abramsová. „Akýsi chlap ťa zháňal. Od rána volal už tri razy. Nechcel nechať meno, ale vravel, že ešte dnes sa s tebou musí spojiť. Povedala som mu, že skôr či neskôr sa tu ukážeš.“

„Vďaka. Volačo ti chcem povedať. Myslím, že by som mal ísť do Bogoty a...“

Partridge zmĺkol a s Ritou sa obzreli, lebo k zasadačke sa blížili náhlivé kroky. Vzápätí sa zjavil Don Kettering a za ním Jonathan Mony.

„Harry! Rita!“ zvolal Kettering zadychčané. „Máme to – rozlúskli sme to!“

Rita sa poobzerala na ostatných v zasadačke.

„Poďme do mojej kancelárie,“ povedala.

Kettering im s pomocou Monyho dvadsať minút rozprával, čo sa dozvedeli. Ukázal im článok z New York Post o údajnej vražde a samovražde Salaverryho a Efferenovej. Fotokópiu im urobili pred odchodom v banke. Rita, Partridge aj Kettering vedeli, že dokumentácia CBA News sa postará, aby dostali všetky materiály o tejto téme.

Keď Rita dočítala výstrižok, spýtala sa Ketteringa: „Myslíš, že by sme sa mali lepšie pozrieť na tie dve úmrtia?“

„Možno by to nezaškodilo, ale teraz je to vedľajšie. Podstatná je súvislosť s Peru.“

„Súhlasím,“ povedal Partridge. „Na Peru sme už natrafili.“ Spomenul si na rozhovor spred dvoch dní s Manuelom Leónom Seminariom, majiteľom a vydavateľom limského časopisu Escena. Nič konkrétne sa nedozvedel, ale Seminario povedal: „V Peru sú dnes únosy na dennom poriadku.“

„Aj keď už vieme o Peru,“ zdôraznila Rita, „nezabúdajme, že nevieme naisto, či už unesených vyviezli zo Spojených štátov.“

„Nezabúdam na to,“ povedal Partridge. „Don, máš ešte niečo?“

Kettering prikývol. „Ano. Pred odchodom z banky som presvedčil riaditeľa, aby pristal na rozhovor pred kamerou, možno ešte dnes. Uvedomuje si, že je to riskantné vzhľadom na majiteľov banky, ale je to dobrý starý dedko

so zmyslom pre zodpovednosť a vraví, že to riskne. Ak chceš, Harry, urobím aj to.“

„Chcem. Koniec koncov, je to tvoja zásluha.“ Partridge sa obrátil k Rite. „Odchod do Bogoty odvolávam. Idem do Limy. Chcem tam byť zajtra skoro ráno.“

„A čo z toho všetkého odvysielame? A kedy?“

„Všetko, čo vieme, a skoro. Kedy presne, to predebatujeme s Lesom a Chuckom, ale ak to bude možné, rád by som mal v Peru aspoň dvadsaťštyri hodín náskok pred armádou korešpondentov. Prihrnú sa hneď potom, čo pustíme naše informácie.“

Pokračoval: „Hneď sa dáme do práce a celú noc to budeme dávať dokopy.

Zavolaj všetkých členov skupiny na poradu,“ pozrel na hodiny: 15:15 – „na piatu hodinu.“

„Vykonám!“ Rita sa usmiala, činnosť ju tešila.

Vtom zazvonil na jej stole telefón. Zdvihla ho, ohlásila sa, rukou prikryla slúchadlo a povedala Partridgeovi: „To je ten chlap – ten, čo ťa celý deň zháňal.“

Partridge vzal telefón. „Harry Partridge.“

„Počas rozhovoru ani raz nevyslovte moje meno. Rozumiete?“ Slová zneli tlmene, možno zámerne, ale Partridge spoznal hlas advokáta s gangsterskou klientelou.

„Áno, rozumiem.“

„Viete, kto som?“

„Viem.“

„Volám z automatu, aby sa hovor nedal vystopovať. A ešte niečo – ak ma niekedy uvediete ako zdroj informácií, odprisahám, že klamete a popriem to. Aj to je jasné?“

„Aj to.“

„Veľmi som riskoval, aby som sa tieto veci dozvedel, a keby sa istí ľudia dozvedeli o tomto rozhovore, mohlo by ma to stáť život. Keď teraz dohovoríme, môj dlh voči vám je celkom splatený. Áno?“

„Áno.“

Ostatní traja v kancelárii mlčali a nespúšťali z Partridgea oči. Tlmený hlas, ktorý počul iba Partridge, pokračoval:

„Niektorí z mojich klientov majú kontakty s Južnou Amerikou.“ Kontakty s obchodom s kokaínom, pomyslel si Partridge, ale nepovedal to.

„Ako som vám už povedal, nikdy by sa nedali na vec, na ktorú ste sa pýtali, ale všeličo sa dozvedia.“

„Chápem,“ povedal Partridge.

„No dobre. Moja informácia je spoľahlivá, ručím za ňu. Ľudí, ktorých hľadáte, dopravili v sobotu zo Spojených štátov lietadlom a teraz ich držia v Peru. Rozumeli ste?“

„Rozumel,“ povedal Partridge. „Môžem vám položiť jednu otázku?“

„Nie.“

„Ale potrebujem meno,“ nástojil Partridge. „Kto je za tým? Kto ich zadržiava?“

„Zbohom.“

„Počkajte, prosím vás, počkajte! Dobre, nemusíte mi povedať meno. Urobíme to takto – ja poviem meno, a ak sa mýlim, dáte mi nejaký signál. Ak budem mať pravdu, nepoviete nič. Dobre?“

Odmlka. „Ale rýchlo!“

Partridge sa zhlboka nadýchol. „Sendero Luminoso.“ Na druhom konci linky bolo ticho. Potom sa ozvalo šťuknutie, volajúci zložil.

11

Jessica si takmer od samého začiatku uvedomovala – vlastne už vtedy, keď precitla z bezvedomia v temnej chatrči v Sione a zakrátko zistila, že sú v Peru – že musí byť pre ich sužovanú trojicu dušou a vodcovskou osobnosťou. Vedela, že jedno i druhé je prepotrebné, aby prežili, kým budú čakať a dúfať v záchranu. Inak by prepadli hlbokému zúfalstvu, čo by viedlo k emocionálnej kapitulácii, a tá by ich mohla všetkých zničiť.

Angus bol statočný, ale priveľmi starý a slabý. Môže síce trocha pomôcť, ale v konečnom dôsledku bude azda aj on čerpať z Jessikinej sily. A Nicky musí byť ako vždy Jessikinou prvou starosťou.

Za predpokladu, že toto peklo prežijú – a Jessica si iný koniec nepripúšťala – môže to zanechať trvalé následky na Nickyho psychike. Jessica mala v úmysle zabrániť tomu, nech ich čakajú hocaké skúšky a útrapy. Presvedčí Nickyho, a ak bude treba aj Angusa, že predovšetkým si musia udržať sebaúctu a dôstojnosť.

A vedela, ako na to. Chodila na kurz, ktorý mnohí z jej známych a priateľov pokladali za vrtoch. Chodila tam preto, lebo z časových dôvodov nemohol chodiť Craw-

ford. Mala pocit, že niekto z rodiny by tento kurz mal navštevovať, a tak sa rozhodla, že to bude ona.

Ako vám len ďakujem a blahorečím, generál Wade! Keď som počúvala vaše prednášky a absolvovala vaše cvičenia, ani vo sne mi nezišlo na um, že niekedy využijem to, čo ste ma naučili.

Generál Cedric Wade, nositeľ vyznamenania Za statočnosť a Vojenského kríža, bol seržantom britskej armády v kórejskej vojne a neskôr dôstojníkom elitných britských jednotiek SAS. Na dôchodok odišiel do New Yorku a viedol tam antiteroristické kurzy. Mal takú skvelú povesť, že mu občas posielali žiakov aj z americkej armády.

Roku 1951 ho zajali severokórejské vojská a deväť a pol mesiaca ho držali na samotke v jame vykopanej do zeme, nie väčšej ako päťšesť štvorcových metrov. Nad hlavou mal bezpečné mreže a bol vystavený slnku a dažďu. Za celých deväť a pol mesiaca ho odtiaľ ani raz nevyviedli. Za ten čas mal minimálny kontakt so svojimi strážcami, nemal nič na čítanie a videl iba oblohu nad hlavou.

Túto skúsenosť pokojne opísal v jednej z lekcií a Jessica si z nej dodnes pamätala takmer každé slovo. „Od začiatku som vedel, že ma chcú vnútorne zlomiť. Povedal som si, že sa im to nesmie podariť a nech by bolo hocako zle, dokonca aj keby som mal v tej diere zahynúť, nestratím sebaúctu.“

Udržal si ju tým, ako povedal svojim žiakom, že sa usiloval zaviesť do svojho života aký taký poriadok. Predovšetkým vyhradil každý kút svojej maličkej cely na jeden

účel. To nepríjemné prišlo prvé. Nemal na výber, musel močiť a konať veľkú potrebu na zem. Jeden kút vyhradil iba na to a nikdy takto nepoškvrnil inú časť cely. „Zápach bol spočiatku strašný, obracal sa mi z neho žalúdok. Ale po čase som si zvykol, lebo som vedel, že musím.“

Protiľahlý kút, čo najďalej od prvého, vyhradil na jedenie veľmi skromnej potravy, ktorú mu dolu spúšťali. Tretí kút bol na spanie a štvrtý na meditovanie posediačky. Stred celý využíval na cvičenie tri razy denne vrátane behu na mieste. „Prišiel som na to, že udržať sa fit je ďalší spôsob, ako si zachovať osobnosť a udržať dôstojnosť.“

Každý deň dostával prídel pitnej vody, ale na umývanie nič. Z pitnej vody si vždy trochu nechal, a v nej sa umýval. „Nebolo to ľahké a niekedy som mal nutkanie vypiť všetko, ale nikdy som to neurobil a namiesto toho som sa udržiaval v čistote – čo je naozaj dôležité, aby sa človek cítil sám sebou.“

Koncom deviateho mesiaca využil nepozornosť strážcu a ušiel. O tri dni ho chytili a opäť uvrhli do tej istej cely, ale o dva týždne americké vojská vytlačili Severokórejčanov z pozícií a oslobodili ho. Vtedy nadviazal mnohé priateľstvá a kvôli nim sa potom po dlhom čase usadil v Spojených štátoch.

Generál Wade naučil Jessiku a ostatných frekventantov ešte čosi – BZ čiže boj zblízka. Bol to spôsob boja holými rukami, pri ktorom aj malý, ľahký, ale dobre vycvičený človek mohol odzbrojiť útočníka a buď ho oslepiť, alebo mu zlomiť ruku, nohu či väzy. Jessica sa to pomerne rýchlo a šikovne naučila.

Po príchode do Peru mala viacero príležitostí využiť BZ, ale zakaždým si to rozmyslela. Vedela, že by to napokon viedlo k porážke. Svoju schopnosť tajila a nechávala si ju na chvíle – ak prídu – keď by mohla byť rozhodujúca.

Takáto chvíla dosiaľ v Neuve Esperanze nenadišla. A zdalo sa dosť nepravdepodobné, že nadíde.

V prvých strašných minútach, keď ich oddelene zatvorili do troch klietok, sa však Jessica duševne zrútila. Keď počula Nickyho vzlyky, sama sa rozplakala a kruté muky nevládala preklenúť ani najlepšími úmyslami. Poddala sa tomu podobne ako Nicky a Angus.

Ale nie nadlho.

Prešlo desať minút a Jessica ticho zvolala: „Nicky, počuješ ma?“

Po chvíli prišla tlmená odpoveď: „Áno, mami.“ Vzápätí bolo počuť pohyb, ako Nicky pristúpil k pletivu medzi ich celami. Ich oči si zvykli na šero, takže sa videli, aj keď sa nemohli dotknúť.

Jessica sa spýtala: „Si v poriadku?“

„Myslím, že áno.“ Potom roztraseným hlasom: „Je to tu hrozné.“

„Áno, je, miláčik. Ale musíme vydržať, kým budeme môcť niečo podniknúť. Stále maj na pamäti, že otec a mnohí iní nás hľadajú.“ Jessica dúfala, že z jej hlasu zaznieva sebadôvera.

„Počujem ťa, Jessie. A teba tiež Nicky.“ To sa ozval Angus, ktorý bol v cele z druhej strany od Nickyho. Mal však slabý hlas. „Stále musíš veriť, že sa odtiaľto dostaneme. A dostaneme sa.“

„Skús si trocha oddýchnuť, Angus,“ Jessica si spomenula, ako ho Miguel zmlátil v chatrči, keď sa prebrali z bezvedomia, potom na zničujúci pochod džungľou a Angusov pád, na dlhú cestu v člne a na tunajšiu potýčku.

Pri týchto slovách sa ozvali kroky a z prítmia za celami sa vynorila postava. Bol to jeden z ozbrojených strážcov, ktorí ich sprevádzali, mohutný chlap s fúzmi. Neskôr sa dozvedeli, že sa volá Ramón. Namieril na Jessiku samopal a rozkázal: „Silencio!“

Jessica chcela protestovať, ale začula Angusov tichý hlas: „Jessie, ticho!“ Ovládla sa a všetci zmĺkli. Ramón po chvíli samopal spustil a vrátil sa na stoličku, na ktorej sedel predtým.

Bola to ich prvá skúsenosť s celým radom ozbrojených strážcov. V chatrči mal vždy jeden z nich službu a menili sa po štyroch hodinách.

Rýchlo zistili, že nie všetci sú rovnako prísni. Najtolerantnejší bol Vicente, ten, ktorý pomohol Nickymu na nákladnom aute a na Miguelov príkaz im prerezal na zápästiach putá. Pri ňom sa mohli zhovárať, koľko chceli. Vždy im iba naznačil, aby rozprávali ticho. Najprísnejší bol Ramón, ktorý im nedovolil ani slovo. Ostatní strážcovia boli čosi medzi Vicentem a Ramónom.

Jessica rozprávala Nickymu a Angusovi o svojom antiteroristickom kurze, najmä o útrapách a zásadách generála Wadea. Nickyho Wadeov príbeh fascinoval – akiste to bolo preňho rozptýlenie v terajšej monotónnej neslobode. Pre čulého a vysoko inteligentného jedenásťročného chlapca bolo také obmedzenie kruté a Nicky sa niekoľ-

ko ráz za deň pýtal: „Čo myslíš, mami, čo robí otec práve teraz, aby nás oslobodil?“

Jessica si zakaždým niečo vymyslela a raz povedala: „Otec pozná mnohých ľudí a na všetkých sa môže obrátiť s prosbou o pomoc. Určite sa už zhováral aj s prezidentom, a ten môže zapojiť do pátrania celé štáby ľudí.“

Bola to síce pravda, no zároveň aj márnivosť, a za normálnych okolností by to nikdy nebola vyslovila. Ale teraz je najdôležitejšie Nickyho vzpružiť.

Jessica obidvoch nabádala, aby sa čo najväčšmi riadili príkladom generála Wadea. Pokiaľ išlo o provizórnu toaletu, navzájom sa rešpektovali a vždy sa na požiadanie odvrátili a nezmieňovali sa o nevyhnutnom zápachu. Na druhý deň začali na Jessikin popud všetci cvičiť.

Po niekoľkých dňoch sa vykryštalizoval ich životný režim – a treba povedať, že biedny. Tri razy denne nechutné mastné jedlo – hlavne maniok, ryža a cestoviny. Nicky sa v prvý deň od kyslastej masti takmer zadrhol a Jessica sa takmer povracala; nad odporom však prevládol hlad a prinútili sa jesť. Približne každých štyridsaťosem hodín prišla po páchnúce toaletné vedrá Indiánka. Ak ich vôbec umyla, tak iba povrchne; keď ich priniesla prázdne naspäť, páchli takmer rovnako ako predtým. Pitnú vodu im dávali vo fľašiach od nealkoholických nápojov; občas im priniesli v misách vodu na umytie. Strážcovia ich posunkami upozornili, aby ju nepili. Bola kalná, hnedastá.

Nickyho psychický stav – pre Jessiku najdôležitejšia vec – nebol veľmi dobrý, no zato bol stabilný. Keď sa

pominul prvý šok, ukázalo sa, že Nicky je odolný. Jessica chodievala v New Yorku do chudobných rodín ako sociálna pracovníčka a tam si všimla, že deti sa v mnohých prípadoch vedia vyrovnať s tragickými situáciami lepšie ako dospelí. Pripisovala to detskému mysleniu, ktoré je menej komplikované a priamočiarejšie ako u dospelých. Takisto sa môže stať, že deti mentálne dospejú, keď sa dostanú do ťažkej situácie. Tak či onak, Nicky sa s ich položením vcelku vyrovnával. ‚Pokúšal sa zhovárať so strážcami. Zo španielčiny vedel len základy, ale ak bola druhá strana trpezlivá a mala dobrú vôľu, dohovoril sa a získaval informácie. Najprístupnejší bol Vicente.

Od Vicenteho sa dozvedeli o blížiacom sa odchode „doktora“ – akiste je to ten, ktorého Jessica v duchu nazvala Zjazvený – a ktorý, ako sa Vicente nazdával, „ide domov do Limy“. „Sestra“ však ostane – to bola zrejme tá žena so zatrpknutou tvárou, ktorá – ako zistili – sa volá Socorro.

Spolu uvažovali, prečo je Vicente iný ako ostatní strážcovia a očividne prívetivejší. Jessica však Nickyho a Angusa upozornila: „To nie je preto, že je iný. Napriek všetkému je jedným z tých, ktorí nás sem zavliekli a držia nás tu ako väzňov – na to nezabúdajte. Nie je však taký zlý a bezohľadný ako ostatní, a preto sa v porovnaní s nimi zdá prívetivý.“

Táto téma sa dala rozoberať aj z iných stránok. Jessica by si bola rada o tom pohovorila, ale rozhodla sa, že si to nechá na neskôr. Čakajú ich jednotvárne dni a témy na

rozmýšľanie a debaty sa im ešte zídu. Jednako však dodala: „No keďže je taký, aký je, využime ho čo najväčšmi.“

Na Jessikin popud sa Nicky spýtal Vicenteho, či im niekedy dovolia vyjsť z ciel a poprechádzať sa vonku. Vicente na túto otázku pokrútil hlavou, ale nebolo jasné, či to má znamenať zápornú odpoveď, alebo že nerozumie. Jessica sa však nevzdávala a požiadala, aby zavolali Socorro. Nicky sa usiloval, ako len mohol, ale jedinou reakciou bolo pokrútenie hlavou, z čoho vyrozumeli, že ich žiadosť nebudú tlmočiť.

Nickyho relatívny úspech so španielčinou Jessiku prekvapil, lebo v škole sa ju začali učiť iba pred niekoľkými mesiacmi. Keď sa ho na to spýtala, Nicky odvetil, že majú v triede dvoch chlapcov z Kuby, ktorí na ihrisku trkocú po španielsky. „Niektorí ich počúvame a všeličo sme pochytili…“ Nicky zmĺkol a zachichotal sa. „Asi sa budeš hnevať mami, ale vedia všetky škaredé slová. Naučili nás ich.“

Angus, ktorý dosiaľ počúval, sa spýtal: „Vieš aj nejaké nadávky?“

„Jasné, dedko.“

„Nauč ma niektoré. Vieš, keby som ich tu potreboval…“

„Ale keď neviem, či mama…“

„Len do toho,“ povedala Jessica. „Nebudem sa hnevať.“ Tešilo ju, že počuje Nickyho smiech.

„Tak dobre, dedko. Ak chceš niekomu naozaj škaredo vynadať…“ Nicky podišiel k pletivu svojej cely a šepol starému otcovi, čo má povedať.

Takto náhodne prišli na ďalší spôsob, ako zabiť čas, pomyslela si Jessica.

A v ten deň prišla aj Socorro – na ich žiadosť.

Zastala vo vchode. Jej štíhla pružná postava sa v ňom výrazne črtala; skúmala pohľadom cely, krčiac nos nad všadeprítomným zápachom.

Jessica bez vyzvania povedala: „Vieme, že ste zdravotná sestra, Socorro. Preto ste sa nás trocha zastali a povedali ste, aby nám rozviazali ruky, a preto ste nám dali čokoládu.“

Socorro odvrkla: „Nie som sestra, som iba ošetrovateľka.“ Podišla bližšie k celám s pevne stisnutými ústami.

„Na tom nezáleží, aspoň tu nie,“ povedala Jessica. „Ten lekár odchádza a ostanete tu jediná, kto sa vyzná v zdravotníctve.“

„Ste vy ale múdra! Lenže to vám nepomôže. Chceli ste sa sa mnou zhovárať. Prečo?“

„Lebo ste už dali najavo, že nás chcete živých a zdravých. No keď odtiaľto aspoň na chvíľu nevyjdeme na čerstvý vzduch, všetci ochorieme, a to vážne.“

„Musíte ostať dnu. Nechcú, aby vás niekto videl.“

„A prečo nie? A kto sú to tí, čo nechcú?“

„To nie je vaša vec a na nič sa nesmiete pýtať.“

Jessica sa na ňu vyrútila. „Ako matka mám právo starať sa o svojho syna. A takisto o svokra, ktorý je starý a surovo ste s ním zaobchádzali.“

„Zaslúži si to. Priveľa rozpráva. A vy tiež!“

Jessica inštinktívne vycítila, že Socorro sa do nepriateľstva núti. Pokúsila sa o poklonu: „Skvele hovoríte po anglicky. Určite ste dlho žili v Spojených štátoch.“

„Do toho vás…“ Socorro zmĺkla a mykla plecami. „Tri roky. Spojené štáty nenávidím. Je to špinavá, skorumpovaná krajina.“

Jessica mierne namietla: „Sama tomu neveríte. Podľa mňa sa tam k vám dobre správali a teraz vám padne zaťažko nenávidieť nás.“

„Myslite si, čo chcete!“ odvrkla Socorro cestou k dverám. Tam sa obrátila: „Pozriem sa, čo by sa dalo robiť, aby ste tu mali viac vzduchu.“ Ústa sa jej skrivili, čo vyznelo takmer ako úsmev. „Bude to zdravšie pre strážcov.“

Na druhý deň prišli dvaja chlapi s náradím. Do stien oproti celám vyrezali niekoľko otvorov, čím vznikli akési obloky. Namiesto celodenného šera panovalo teraz vnútri svetlo a všetci traja dobre videli aj na seba, aj na strážcu. Dovnútra začal prúdiť čerstvý vzduch, občas vetrík, a hoci strašný pach nezmizol, aspoň podstatne ustúpil.

Jessica teda zvíťazila a pritom zistila, že Socorro nie je v skutočnosti taká nevraživá, ako sa robí. Je teda zraniteľná, čo azda budú môcť v budúcnosti využiť ešte lepšie.

Tak či onak, vítazstvo so svetlom a vzduchom bolo neveľké a ako sa ukázalo, čakali ich ešte veľké útrapy. Jedna sa už blížila, ale o tom Jessica nevedela.

12

Šesť dní po príchode unesených a ich sprievodu do Nuevy Esperanzy dostal Miguel od Svetlého chodníka z Ayacucha niekoľko písomných príkazov. Doručil ich posol, ktorý sa dva dni trmácal na nákladnom aute osemsto kilometrov po kľukatých cestách cez nebezpečné horské priesmyky a vlhkú džungľu. Priviezol aj niekoľko kusov špeciálneho výstroja.

Najdôležitejší príkaz znel nakrútiť na videokazetu unesenú ženu. Miguelovi dodali text, od ktorého sa nesmela odchýliť ani slovkom. A Miguel mal na celý projekt osobne dozerať.

Druhý príkaz potvrdzoval, že Baudeliove povinnosti sa končia. Má odísť s poslom do Ayacucha a odtiaľ odletieť do Limy. Nákladné auto sa vráti do Nuevy Esperanzy o niekoľko dní so zásobami a odvezie nahratú kazetu.

Správa, že Baudelio sa má vrátiť do Limy, Miguela rozladila, aj keď s tým rátal. Po prvé, priveľa vedel. Po druhé, bolo isté, že opäť začne piť, a alkohol vždy kráča ruka v ruke s táravosťou. Preto znamenal hrozbu nielen pre bezpečnosť ich malého väzenia, ale aj osobne pre Miguela, čo bolo z jeho pohľadu ešte dôležitejšie.

Za iných okolností by bol vzal Baudelia na vychádzku do džungle, z ktorej by sa vrátil sám. No Svetlému chodníku i pri jeho povestnej bezohľadnosti by mohlo byť proti vôli, že človek z iného klanu zabil jedného z jeho ľudí, hoci aj z pádneho dôvodu.

Miguel sa rozhodol, že pošle po poslovi dôverný odkaz, v ktorom zdôrazní, aké je nebezpečné nechať Baudelia v obehu. Nech sa Svetlý chodník rozhodne sám. A Miguel nepochyboval o tom, ako sa rozhodne.

Jedno ho však potešilo. Medzi pokynmi, ktoré dostal, sa hovorilo, aby „udržiaval všetkých troch rukojemníkov v ddbrom zdraví, kým nepríde iný rozkaz“. Zmienka o „troch rukojemníkoch“, o ktorých sa najvyššie velenie Svetlého chodníka dozvedelo zo správ a reportáží, zároveň znamenala súhlas s Miguelovým rozhodnutím uniesť aj Sloanovho otca, čo pôvodne nebolo v pláne.

Miguel sústredil pozornosť na výstroj, ktorý priviezli z Ayacucha. Bola to videokamera Sony s kazetami, statív, reflektory a prenosný 110-voltový generátor na benzínový pohon. Pre Miguela to nebol problém, lebo podobné nahrávky s obeťami únosov už v minulosti robil.

Uvedomil si však, že bude potrebovať pomoc a isté prísne opatrenia, aby si vynútil poslušnosť tej ženy. Tušil, že s ňou budú ťažkosti. Na pomoc si vybral Gustava a Ramóna. Všimol si, že títo dvaja sú k uneseným tvrdí a nebudú váhať, nech bude od nich žiadať hocičo. Rozhodol sa, že nahrávku urobia hneď zajtra ráno.

Len čo sa dostatočne rozvidnelo, Jessica sa usilovne pustila do práce. Krátko nato, ako sa v Peru prebrali z bezvedomia, zistili, že im všetko pobrali vrátane peňazí. Zmizla aj nákupná taška, ktorú mala Jessica v Larchmonte. Medzi tým málom, čo im ostalo, bolo zopár spiniek na papier, Jessikin hrebeň a malý blok, ktorý v Angusovom zadnom vrecku nohavíc zrejme prehliadli.

A v podšívke Nickyho kabáta našli večné pero, ktoré tam padlo cez dieru vo vrecku.

Jessica im poradila, aby blok a pero starostlivo ukryli a používali ich, iba keď mal službu niektorý z tolerantnejších strážcov, a nie ten surovec Ramón.

Včera si Jessica vypožičala od Angusa blok a od Nickyho pero. Cez husté pletivo si ich nemohli podať, ale Vicente, ktorý mal službu, Jessike jedno i druhé ochotne priniesol.

Jessica mala v úmysle zachytiť podobu ľudí, s ktorými prišla do styku, kým spomienka na nich nevybledne. Nebola síce profesionálna kresliarka, no zato bola šikovná amatérka. Bola presvedčená, že ich podobu obstojne zachytí a že takto budú môcť neskôr identifikovať ľudí, ktorí sa zúčastnili na únose, ako aj ľudí, s ktorými sa dostali do styku potom.

Ako prvého začala včera kresliť – a dnes v tom pokračovala – vysokého plešivého autoritatívneho muža, ktorého zbadala hneď nato, ako sa jej vrátilo vedomie v šerej chatrči. Hoci ešte nebola celkom pri zmysloch, pamätala sa na svoju zúfalú prosbu: „Pomoc… prosím, pomôžte… povedzte niekomu…“ A vzápätí tohto muža jasne a ostro uvidela. Muž zareagoval, zatváril sa zdesene, ale potom zrejme nič neurobil.

Kto to bol? Prečo tam bol? No keďže tam bol, musel byť do toho dajako zainteresovaný. Jessica si bola istá, že to bol Američan. V každom prípade dúfala, že jej kresba pomôže, aby ho raz chytili.

Keď ju dokončila, hľadela na ňu celkom slušná podoba kapitána Denisa Underhilla, pilota Learjetu.

Vonku sa ozvali kroky, a tak kresbu rýchlo zložila a zastrčila si ju za podprsenku, čo bolo prvé miesto, na ktoré si zmyslela. Blok a pero schovala pod tenký matrac na lôžku.

Vzápätí sa zjavili Miguel, Gustavo a Ramón. Niesli výstroj, ktorý Jessica hneď spoznala. „Nie!“ zvolala na Miguela. „Ani to nepripravujte, márnite čas. Nijakou nahrávkou vám nebudeme pomáhať.“

Miguel ju ignoroval. Rozvážne nasadil na statív kameru a nastavil svetlá, ku ktorým pripojil šnúru. Šnúra sa ťahala von, odkiaľ bolo počuť štartujúci generátor. O chvíľu bol priestor pred celami jasne osvetlený a reflektory nasmerované na prázdnu stoličku, na ktorú bola zaostrená kamera.

Miguel ešte vždy nenáhlivo podišiel k Jessikinej klietke. Tvrdým a chladným hlasom povedal: „Urobíte presne, čo vám poviem a kedy vám poviem!“ Podal jej rukou popísané papiere. „Toto poviete – presne to a nič viac, nezmeníte ani jediné slovo!“

Jessica vzala papiere, rýchlo ich prečítala a potom ich roztrhala na kúsky a vyhodila von cez bambusové mreže. „Už som raz povedala, že to neurobím, a na tom trvám.“

Miguel na to nijako nezareagoval, iba pozrel na Gustava, ktorý stál obďaleč, a kývol hlavou. „Ber chlapca.“

Jessiku premkla zlá predtucha, hoci ešte pred chvíľou bola odhodlaná.

Dívala sa, ako Gustavo odomyká zámku na Nickyho klietke. Vstúpil dnu a zdrapol Nickyho za plece a za ruku; ruku mu skrútil, vysotil ho von a obaja zastali pred Jessikinou celou. Nicky mlčal, ale bol vyľakaný.

Jessiky sa zmocnila panika, vyrazil na nej pot a vyhŕkla: „Čo s ním chcete robiť?“

Nikto neodpovedal.

Ramón priniesol stoličku, na ktorej sedával ozbrojený strážca. Gustavo na ňu Nickyho zrazil a spolu s Ramónom ho k nej priviazali. Gustavo mu medzitým rozopol košeľu a odhalil mu útlu hruď. Ramón si zapálil cigaretu.

Jessica vytušila, čo príde, a skríkla na Miguela: „Počkajte! Prenáhlila som sa. Počkajte, prosím! Môžeme sa pozhovárať!“

Miguel neodvetil. Zohol sa, pozbieral roztrhané papiere, ktoré Jessica vyhodila. „Boli to tri stránky,“ povedal. „Našťastie som predvídal, že vyvediete nejakú hlúposť, a preto som vám dal kópiu. Ale číslo tri ste určili vy.“ Ukázal Ramónovi tri vztýčené prsty. „Quémelo bien… tres veces.“ Ramón zhlboka potiahol a koniec cigarety červeno vzbĺkol. Nato rýchlym pohybom vytiahol cigaretu z úst a žeravý koniec pritisol Nickymu na hrud. Ten bol v prvej chvíli taký prekvapený, že sa nezmohol ani na vzdychnutie. Vzápätí však pocítil pálčivú, mučivú bolesť a vykríkol.

Aj Jessica sa rozkričala – divo, nesúvisle, plačlivo. Prosila, aby prestali s mučením, a ubezpečovala Miguela, že urobí, čo len chce. „Všetko! Všetko! Je mi to jedno! Len mi povedzte čo! Ale prestaňte! Prestaňte!“

Angus v tretej cele tĺkol päsťami na pletivo a tiež kričal. Jeho slová zanikali vo všeobecnom zmätku, ale podchvíľou sa im dalo rozumieť. „Vy lotri špinaví! Banda! Zbabelci! Ste zvery, nie ľudia!“

Ramón sa díval, počúval a na ústach mu poihrával úsmev. Potom znova rozťahal cigaretu. Keď bola rozpálená a červená, opäť ju pritisol Nickymu na hruď, tentoraz na iné miesto. Nicky vykríkol, Ramón si potiahol z cigarety a pritisol mu ju na hrud tretí raz. To už Nickyho výkriky a zúfalé vzlyky sprevádzal pach spáleného mäsa.

Miguelom to ani nehlo, ostal ku všetkému ľahostajný. Po treťom popálení počkal, kým sa hluk trocha utíši, a povedal Jessike: „Sadnete si pred kameru a na môj pokyn začnete čítať. To, čo máte hovoriť, som napísal na kartóny. Je to to isté, čo ste čítali, a kartóny budeme držať pred vami. Prečítate to od slova do slova. Je to jasné?“

„Áno,“ povedala Jessica otupene, „jasné.“

Keď Miguel počul jej prišikrtený, suchý hlas, povedal Gustavovi: „Daj jej napiť.“

Jessica zaprotestovala: „Mne nie... Nickymu treba pomôcť – niečo na tie popáleniny. Socorro bude vedieť...“

„Držte hubu!“ vyrútil sa na ňu Miguel. „Ak sa budete znova priečiť, odskáče si to chlapec. Ostane, ako je. A vy budete na slovo poslúchať!“ Zazrel na Nickyho, ktorý nahlas plakal: „Ty buď tiež ticho!“ Miguel sa obzrel. „Ramón, buď pripravený!“

Ramón prikývol: „Sí, jefe.“ Potiahol si a cigareta opäť sčervenela. Jessica zatvorila oči. Vyčítala si, že to všetko sa stalo pre jej zanovitosť. Možno jej Nicky jedného dňa

odpustí. Aby ho teraz ušetrila, sústredila sa na svoju úlohu a zaumienila si, že ju splní bez chybičky. A vtom si na čosi spomenula.

Večer pred únosom sa s Crawfom zhovárali a Crawf pri tej príležitosti spomenul signály, ktoré by rukojemník mohol tajne použiť pri nahrávaní. Pravdaže, len vtedy, ak ich doma niekto pozná a porozumie im. Crawf predpokladal, že by raz mohli uniesť jeho a prinútiť ho na takú nahrávku.

Uniesli však Jessiku – čo ani jeden z nich nemohol tušiť – a Jessica si teraz úporne namáhala pamäť, aby z nej signály vydolovala. Vedela, že Crawf nahrávku uvidí… Aké to boli signály?

V mysli sa jej vybavoval rozhovor v Larchmonte… vždy mala dobrú pamäť… Crawf povedal: „Keďsi obliznem pery, bude to znamenať: Robím to proti svojej vôli. Neverte z toho ani slovo… Keď si poškriabem alebo pošúcham pravé ucho, znamená to: Moji väznitelia sú dobre organizovania dobre ozbrojení… Ľavý lalôčik: Je tu uvolnená disciplína. Útok zvonka by mohol mať úspech.“ Spomínal aj iné signály, ale o tých sa bližšie nezmienil. Tieto tri – vlastne dva, lebo sa môže dotknúť len jedného ucha – budú musieť stačiť.

Gustavo odomkol Jessikinu celu a naznačil jej, aby vyšla von.

Len čo bola vonku, mimovoľne sa chcela vrhnúť k Nickymu, ale Miguelova tvár metala hromyblesky a Ramón, ktorý sa tiež prizeral, si zapálil novú cigaretu.

Jessica zastala, pohľad sa jej stretol s Nicholasovým a z neho vyrozumela, že pochopil. Gustavo ju priviedol k stoličke, na ktorú si sadla tvárou k reflektorom a ku kamere. Poslušne sa napila vody, ktorú jej podal.

Text, ktorý mala prečítať, bol napísaný veľkými písmenami na dvoch kartónoch, ktoré Gustavo držal zdvihnuté. Miguel pristúpil ku kamere a nazrel do hľadáčika. „Keď spustím ruku, začnite," rozkázal.

Prišiel pokyn a Jessica začala čítať, usilujúc sa, aby mala vyrovnaný hlas.

„Zaobchádzajú s nami dobre a korektne. Vysvetlili nám dôvody, pre ktoré nás uniesli, a z toho sme pochopili, prečo to bolo potrebné. Ďalej nám povedali, že naši priatelia v Amerike môžu ľahko zariadiť, aby sme sa bez ujmy vrátili domov. Aby nás prepustili…"

„Stop!"

Miguel mal červenú, zúrivo znetvorenú tvár.

„Vy sviňa! Čítate to ako zoznam z práčovne – bez výrazu. Ste veľmi múdra, chcete, aby to vyznelo nepresvedčivo – ako keby sme vás nútili…"

„Veď ma nútite!" vyletelo z Jessiky v mimovoľnom záblesku odvahy, ktorý však vzápätí oľutovala.

Miguel dal pokyn Ramónovi a ten opäť priložil rozpálenú cigaretu na Nickyho hruď. Znova sa ozval výkrik.

Jessica takmer prišla o rozum. Vyskočila a prosila: „Nie! Už nie! Bude to lepšie… Presne ako chcete!… Sľubujem!"

Odľahlo jej, že Nickyho už nepopálili. Miguel vložil do kamery novú kazetu a naznačil Jessike, aby si sadla. Gustavo jej opäť podal vodu. O chvíľu začala znova.

V duchu sa obrnila a usilovala sa, ako len mohla, aby úvodné vety vyzneli presvedčivo. Potom pokračovala: „Aby nás prepustili, musíte splniť – rýchlo a presne – pokyny, ktoré sú priložené k tejto nahrávke…“

Hneď za slovom nahrávka si Jessica oblizla pery. Vedela, že riskuje – sama, aj za Nickyho, ale verila, že obliznutie vyznie prirodzene a nikto si ho nevšimne. Nikto nenamietal. Podarilo sa jej teda oznámiť Crawfovi a ostatným, že nehovorí z vlastného presvedčenia. Navzdory všetkému, čo sa stalo, pocítila príval uspokojenia a ďalej čítala z kartónu, ktorý držal Gustavo.

„… ale zapamätajte si jedno – ak tieto pokyny nesplníte, už nás nikdy neuvidíte, nikoho z nás. Prosíme vás, aby ste to nedopustili…“

Čo sú to za pokyny – cena za ich prepustenie?• Jessica mohla iba hádať, ale spýtať sa neodvážila. Navyše, ostávala iba chvíľa a je tu ešte druhý signál. Musí sa rozhodnúť… ľavý lalôčik či pravý?… Ktorý?

Je pravda, že všetci sú ozbrojení a dobre organizovaní, ale disciplína býva uvoľnená, strážcovia v noci neraz zaspia, občas počuť, ako chrápu… Jessica sa rozhodla, zdvihla ľavú ruku a poškrabkala sa na ľavom lalôčiku. A je to! Nikto si nič nevšimol! Prečítala záverečné slová.

„Budeme čakať; spoliehame sa na vás a pevne dúfame, že sa rozhodnete v náš prospech a…“

Dočítala. Od úľavy zatvorila oči, Miguel vypol reflektory a odstúpil. Na tvári mu poihrával ľahučký spokojný úsmev.

Socorro prišla až o hodinu. Bola to hodina bolesti pre Nickyho a hodina úzkosti pre Jessiku a Angusa, ktorí počuli, ako Nicky ticho stoná na posteli, ale nemohli mu pomôcť. Jessica prosila strážcu – slovami i posunkami – aby jej dovolil prejsť k nemu do cely. Strážca jej porozumel, hoci nevedel po anglicky. Pokrútil však hlavou a vyhlásil: „*No se permite*.“

Jessiky sa zmocnil silný pocit viny. Cez pletivo povedala Nickymu: „Miláčik, strašne ma bolí, čo som ti zapríčinila. Keby som bola vedela, čo urobia, bola by som to nahrala hneď. Ani vo sne mi…“

„Ale mami, ty za to nemôžeš.“ Nicky sa ju usiloval napriek bolesti vzpružiť.

„Nikto nemohol predpokladať, čo tí surovci urobia, Jessie,“ zvolal Angus zo svojej cely. „Ešte ťa to veľmi bolí, kamarát?“

„Dosť…“ Nickymu sa zachvel hlas.

Jessica sa opäť obrátila na strážcu. „Zavolajte Socorro! Sestru! Rozumiete? Socorro!“

Strážca tentoraz neodpovedal. Sedel zahĺbený do knihy, ktorá vyzerala ako komiks, a vôbec nezdvihol hlavu.

Napokon Socorro prišla, akiste z vlastnej vôle.

„Pomôžte, prosím, Nickymu,“ poprosila ju Jessica. „Vaši priatelia ho popálili.“

„Zrejme si to zaslúžil.“ Socorro naznačila strážcovi, aby otvoril Nickyho celu, a vstúpila dnu. Keď zbadala

štyri popáleniny, zacmukala jazykom, obrátila sa a vyšla von. Strážca opäť zamkol.

„Vrátite sa ešte?“ zavolala za ňou Jessica.

Socorro sa obzrela, akoby chcela niečo odseknúť, no len krátko prikývla a odišla. O pár minút sa vrátila s miskou, kanvou vody a balíčkom, v ktorom bolo naskladané plátno a gáza.

Jessica sa cez pletivo dívala, ako Socorro jemne omýva vodou popáleniny. Nicky sykal od bolesti, ale nekričal. Socorro rany vysušila plátnom, na každú priložila gázu a pre lepila leukoplastom.

Jessica povedala: „Ďakujem vám. Ste šikovná. Mohla by som vás poprosiť…“

„Sú to popáleniny druhého stupňa a zahoja sa. O niekoľko dní dám obväzy dolu.“

„Nemôžete mu dať niečo proti bolesti?“

„Tu nie sme v nemocnici. Musí to vydržať.“ Socorro sa obrátila k Nickymu. Hlas mala ostrý, tvár bez úsmevu. „Dnes ticho lež, chlapče. Zajtra to bude lepšie.“

Jessica sa ešte raz odhodlala poprosiť. „Prosím vás, nemohla by som byť s ním? Má len jedenásť rokov a som jeho matka. Nemôžeme byť spolu, aj keď len na pár hodín?“

„Pýtala som sa Miguela. Povedal nie.“ Socorro odišla.

Nastalo ticho, do ktorého Angus polohlasne povedal: „Bodaj by som pre teba niečo mohol urobiť, Nicky. Život je nespravodlivý. Toto si si nezaslúžil.“

Odmlka. Potom: „Dedko!“

„Prosím, synček.“

„Niečo by si mohol urobiť.“

„Áno? Tak rýchlo povedz.“

„Keby sme si mohli podebatovať o starých pesničkách a niektoré zaspievať.“

Angusovi zvlhli oči. Táto prosba nepotrebovala vysvetlenie.

Nickyho fascinovalo všetko, čo súviselo s piesňami a hudbou, a za letných večerov na ich chate pri jazere sa neraz zhováral so starým otcom o pesničkách z druhej svetovej vojny a často si ich spievali. Boli staré už dve generácie a pochádzali z iných, ťažkých čias, ale Angusa a mnohých iných vtedy posilňovali. Nickymu sa tie rozhovory nikdy nezunovali a Angus teraz úporne pátral v pamäti, aby si spomenul na slová a texty.

„My od letectva, Nicky, sme mali zbierky platní na sedemdesiatosem otáčok… také sa už dávno nevyrábajú… určite si ich nikdy nevidel…“

„Raz som videl. Otec jedného kamaráta také mal.“ Angus sa usmial. Aj Nicky vedel, že presne tento dialóg odznel pred niekoľkými mesiacmi.

„Vieš, prenášali sme si ich sami z jednej základne na druhú, lebo boli veľmi krehké a nikto ich nikomu nechcel zveriť na prepravu. A v každej vojenskej ubytovni znela hudba veľkých orchestrov – Bennyho Goodmana, Tommyho Dorseya, Glenna Millera. Spievali mladý Frank Sinatra, Ray Eberle, Dick Haymes. Počúvali sme ich a potom sme si ich pospevovali pod sprchami.“

„Zaspievaj niektorú, dedko.“

„Božemôj, už ani neviem. Aj hlas som už stratil.“

„Skús to, Angus!“ nabádala ho Jessica. „Ak budem vedieť, pridám sa k tebe.“

Angus doloval v pamäti. Má Nicky nejakú obľúbenú pieseň? Rozpamätal sa – áno, má. Pevne sa nadýchol a začal, poškuľujúc na strážcu, či nerozkáže, aby bolo ticho. Ale tomu to neprekážalo, ďalej obracal stránky komiksu.

Angus mal kedysi dobrý hlas, no teraz už bol trasľavý a opotrebovaný, ako napokon aj on sám. Jasne sa mu vybavili slová, zreteľne si pamätal aj melódiu…

Omámi ma spomienky moc,
na starých známych miestach,
ktoré v srdci schraňujem.

Jessica sa pridala. Aj ona vylovila odkiaľsi z pamäti túto pieseň. O chvíľu sa ozval aj Nickyho mladý tenor.

V malej kaviarničke,
oproti za cestou v parku,
pri detskom kolotoči,
na gaštanoch, v ktorých sa slnko točí.
V každý krásny letný deň,
vo všetkom, čo je veselé a jasné;
moja spomienka nikdy nepohasne,
vidím tá v rannom slnku,
a keď zavíta noc,
zadívam sa na Mesiac,
a opäť ma omámi spomienky moc.

Z Angusa odlietli roky. Jessike sa zlepšila nálada. A Nicky nakrátko zabudol na bolesť z popálenín.

13

Od chvíle, keď v stredu popoludní Harry Partridge oznámil, že má v úmysle odletieť na druhý deň ráno do Peru, v pátracej skupine CBA News sa rozbehla horúčkovitá činnosť.

Partridgeovo ďalšie rozhodnutie – otvoriť stavidlá informácií tridsaťšesť hodín po jeho odchode – vyústilo do niekoľkých porád a schôdzí, na ktorých stanovili a schválili program spravodajstva na najbližšie tri dni.

Najbližšou úlohou bolo napísať a do rána nahrať blok moderovaný Harrym Partridgeom, ktorý bude dominovať piatkovému Večernému spravodajstvu. Bude v ňom všetko, čo je známe o únose Sloanovej rodiny vrátane najnovších informácií o Peru a Svetlom chodníku, odhalenie Ulisesa Rodrígueza alias Miguela, informácie o rakvách, o Albertovi Godoyovi, o banke AmericanAmazonas a údajnej vražde a samovražde, ale podľa všetkého dvojnásobnej vražde Josého Antonia Salaverryho a Helgy Efferenovej.

Kým sa rozbehli prípravy, Harry Partridge zašiel za Crawfordom Sloanom do jeho kancelárie na štvrtom poschodí. Bol toho názoru, že Sloane by sa mal dozvedieť o každej novej akcii či pláne medzi prvými.

Od únosu pred trinástimi dňami Crawford Sloane stále pracoval, aj keď sa občas zdalo, že prácou iba vypĺňa deň a srdcom a mysľou je inde. Dnes bol zničenejší ako inokedy, oči mal ustaté a vrásky na tvári hlbšie ako pred niekoľkými dňami. Keď k nemu Partridge vstúpil, práve sa radil s redaktorkou a smenárom. „Potrebuješ ma, Harry?“

Keď Partridge prikývol, Sloane povedal obidvom kolegom: „Nechali by ste nás? Dokončíme to neskôr.“

Sloane ukázal Partridgeovi na stoličku. „Tváriš sa vážne. Je to zlá správa?“

„Žiaľ, áno. Zistili sme, že tvoja rodina je už mimo Spojených štátov. Držia ich v Peru.“

Sloane sa oprel lakťami o stôl a celý poklesol. Dlaňou si prešiel po tvári. „Niečo také som čakal – alebo skôr, hrozil som sa toho. Vieš, kto ich má v moci?“

„Nazdávame sa, že Svetlý chodník.“

„Preboha! Tí fanatici!“

„Ráno odchádzam do Limy, Crawf.“

„Idem s tebou!“

Partridge zavrtel hlavou. „Obaja dobre vieme, že nemôžeš. Nebolo by to ono. Okrem toho by to nedovolila CBA.“

Sloane vzdychol, ale neprotirečil. Spýtal sa: „Sú dajaké správy o tom, čo tí šakali z Chodníka chcú?“

„Dosiaľ nie. Ale určite sa to dozvieme.“ Rozhostilo sa ticho, ktoré prerušil Partridge. „Na piatu som zvolal poradu našej skupiny. Asi budeš chcieť prísť. Potom sa dáme do práce a budeme robiť skoro celú noc.“ Rozpovedal

Sloanovi o udalostiach dnešného dňa a o úmysle odvysielať v piatok všetko, čo vedia.

„Prídem," povedal Sloane, „a vďaka." Partridge sa zdvihol a zberal sa odísť. „Nemáš ešte chvíľočku?" spýtal sa Sloane.

Partridge zaváhal. Čakalo ho veľa práce a času bolo málo, ale vytušil, že Crawford má niečo na srdci. Pokrčil plecami. „Na niekoľkých minútach nezáleží."

Obaja zmĺkli a potom Sloane neisto začal: „Neviem, ako to povedať, ba ani neviem, či s tým vôbec začať. Ale v takýchto chvíľach človek rozmýšľa o všeličom." Partridge zvedavo čakal a Sloane pokračoval: „Vieš, Harry, kládol som si otázku, aký je tvoj vzťah k Jessike. Veď pred rokmi ste si boli veľmi blízki."

Takže o to ide – po toľkých rokoch sa dostala na svetlo tajná myšlienka. Partridge starostlivo vyberal slová, uvedomujúc si závažnosť tejto chvíle. „Na Jessike mi záleží. Sčasti aj preto, že sme si boli pred rokmi veľmi blízki, ako si sám povedal. Ale predovšetkým mi na nej záleží preto, že je to tvoja žena a že ty si môj priateľ. A pokiaľ ide o to, čo kedysi existovalo medzi Jessikou a mnou, skončilo sa to v deň, keď sa za teba vydala."

„Prichádzam s tým zrejme pod vplyvom týchto udalostí, ale boli obdobia, keď som o tom často rozmýšľal."

„Viem, Crawf, a ja som zasa mal obdobia, keď som ti chcel povedať, čo som ti práve povedal. A ďalej, že som sa na teba nikdy nehneval, či už za to, že si sa oženil s Jessikou, alebo za to, že si urobil moderátorskú kariéru.

Na hnev som nemal najmenší dôvod. No vždy som mal pocit, že keby som ti to povedal, neuveril by si mi.“

„Zrejme si sa nemýlil,“ Sloane sa zamyslel. „Ale ak ťa to zaujíma, Harry, teraz ti verím.“

Partridge prikývol. Dosť bolo slov, už musí ísť. Vo dverách sa obrátil. „V Lime urobím všetko, čo bude v mojich silách, Crawf. Na to sa môžeš spoľahnúť.“

Partridge si všimol, že v Sloanovej kancelárii nie je agent FBI Otis Havelock, ktorého prítomnosť bola veľmi nápadná celý týždeň po únose. Keď sa zastavil pri Podkove, aby oznámil Chuckovi Insenovi, že budú mať poradu, spýtal sa ho aj na Havelocka.

„Stále ho tu často vidieť,“ odvetil Insen, „ale myslím, že sa vydal po iných stopách.“

„Nevieš, či sa tu ukáže aj dnes?“

„Nemám potuchy.“

Partridge by bol najradšej, keby sa Havelock neukázal. Takto by ľahšie udržali v tajnosti svoju večernú činnosť a jeho zajtrajší odchod. Pravda, ak v piatok vopred oznámia, že CBA prinesie večer nové informácie, FBI bude chcieť vedieť, o čo ide a až do vysielania ich budú musieť odháňať. Lenže to už Partridge bude v Peru a postarať sa o to musí niekto iný.

Tak či onak, vzťah k FBI je ďalší bod, ktorý treba zapracovať do plánu na najbližšie dva dni.

Na porade, ktorá sa konala o piatej v zasadačke, sa zišlo veľa ľudí. Prišli aj Les Chippingham a Crawford Sloane. Chuck Insen ostal štvrť hodiny a potom odišiel, lebo sa blížilo prvé vydanie Večerného spravodajstva, a na pora-

de ho vystriedal iný smenár od Podkovy. Partridge sedel v čele dlhého stola a vedľa neho sedela Rita Abramsová. Niekoľko minút po začiatku prišla Iris Everlyová, ktorá pripravila spravodajský blok o únose na dnešný večer – neobsahoval však nič z najnovších informácií. Zúčastnil sa aj Teddy Cooper, ktorý pracoval celý deň s mladými. Tí ešte vždy chodili z redakcie do redakcie a prezerali inzeráty – dosiaľ bezvýsledne. Prišiel Minh Van Canh, Norman Jaeger a Karl Owens. Novou tvárou pri stole bol Don Kettering. Ostal aj Jonathan Mony, ktorého všetkým predstavili. Prítomný bol aj pomocný personál.

Partridge najprv zhrnul všetko, čo sa stalo cez deň, oznámil svoj úmysel odletieť ráno do Peru a rozhodnutie odvysielať v piatok večer všetko, čo vedia.

Slova sa ujal Les Chippingham. „Súhlasím so všetkým, čo si povedal, Harry, ale nazdávam sa, že by sme mali zájsť ešte o krok ďalej a urobiť mimoriadnu hodinovú reláciu, takisto na piatok večer, kde by sme od začiatku a obšírne zhrnuli celý únos a zapracovali do toho všetky nové momenty.“

Okolo stola sa ozval súhlasný šum. Les Chippingham pokračoval. „Pripomínam, že od deviatej, čo je najvýhodnejší čas, je pre spravodajstvo vyhradená celá hodina, a ako vás tak počúvam, nebude pre vás problém, aby ste ju naplnili.“

„Máme toho aj na dve hodiny,“ ubezpečila ho Rita. Pred chvíľou si pustila siluetový rozhovor s Albertom Godoyom a pozrela si Ketteringov rozhovor s riaditeľom

banky AmericanAmazonas Emilianom Armandom, ktorý medzičasom nakrútili. Obidva materiály ju nadchli.

Keď si pozreli rozhovor s Albertom Godoyom, medzi Ritou, Partridgeom a Ketteringom došlo k diskusii, či zachovať jeho inkognito, keď sa na konci rozhovoru rozčúlil a sám dobrovoľne ukázal tvár do kamery. Mali sto chutí ten záber pustiť, lebo zamlčiavaním jeho totožnosti by zjavne mohli narobiť CBA nepríjemnosti. Na druhej strane to však bola otázka etiky, lebo pôvodná dohoda znela, že jeho totožnosť nezverejnia.

Nakoniec sa rozhodli, že dohodu dodržia, lebo Godoy vlastne nevedel, čo robí. Aby sa poistili, že Godoya neskôr nikto nezistí, Partridge úsek s jeho tvárou na mixážnom stroji vymazal. V tomto štádiu to ešte nebolo v rozpore so zákonom, čo by sa však stalo, keby to urobili po začatí úradného vyšetrovania.

Všetci v zasadačke vedeli, že rozhodnutie venovať únosu hodinovú reláciu bolo pomerne ľahké, lebo tento čas aj tak patril spravodajstvu. Preto sa nemuseli radiť s najvyšším vedením CBA. V piatok o deviatej pravidelne vysielali spravodajský magazín Spoza titulkov, ktorý viedol Norman Jaeger. Po skončení práce na únose sa k nemu nepochybne vráti. Chippingham sa rozhodol, že o tejto zmene zatiaľ nebude informovať Margot LloydovúMasonovú; stačí, keď ju o plánovanom večernom programe upovedomí v priebehu piatka.

Musel však rozhodnúť aj o iných veciach.

Partridge oznámil, že do Peru ho budú sprevádzať Minh Van Canh a zvukár Ken O’Hara, ktorý bol pred

dvoma týždňami pri leteckej katastrofe na dallaskom letisku.

Rita sa pozrela cez celý stôl na Chippinghama a dodala: „Les, domáci blok objednal na zajtra na šiestu ráno Learjet z letiska Teterboro pre Harryho a ostatných. Potrebujem, aby si to odklepol.“

„A nestačila by…“ Chippingham si uvedomil, ako narastajú výdavky, a chcel pokračovať, „… pravidelná linka,“ ale zachytil ľadový pohľad Crawforda Sloana. Rozmyslel si to a chrapľavo povedal: „Súhlasím.“

Rozhodli sa, že Rita ostane v New Yorku a vezme si na starosť piatkové Večerné spravodajstvo a mimoriadnu hodinovú reláciu. Výrobu Večerného spravodajstva povedie Iris, výrobu hodinovej relácie Norm Jaeger a Karl Owens. V piatok v noci odletí Rita za Partridgeom a ostatnými do Limy a jej povinnosti v New Yorku preberie Jaeger.

Partridge, ktorý túto otázku už prv prediskutoval s Chippinghamom, oznámil, že po jeho odchode bude na čele pátracej skupiny Don Kettering. Povinnosti ekonomického korešpondenta prevezme jeho zástupca.

Partridge ďalej zdôraznil, že ani Večerné spravodajstvo ani hodinová relácia – v obidvoch bude vystupovať – nijako nesmú vzbudiť dojem, že je už v Peru. Keby sa dali veci zariadiť tak, aby ťo v niektorej chvíli vyzeralo, že vysiela naživo – ale aby pritom neklamali – tým lepšie.

Táto taktika síce neoklame iné televízne spoločnosti a tlač, ale poslúži všetko, čo zníži nástojčivosť, aby vyslali do Peru svojich ľudí. Z praktického hľadiska, bez ohľadu

na konkurenciu, mal Partridge lepšie šance niečo vypátrať sám než v svorke ostatných reportérov.

A tu vznikla otázka bezpečnosti.

Les Chippingham vyhlásil, že všetko, čo sa odohrá večer a v nasledujúcich dvoch dňoch, musí ostať dôverné a rozhodne o tom nikto nesmie hovoriť pred ostatnými kolegami zo spravodajského úseku, a už vôbec nie pred cudzími ľuďmi, ba ani doma pred rodinou. Kritériom musí byť, či to ten či onen človek potrebuje vedieť. „Toto neberte z mojej strany ako žiadosť, ale ako príkaz.“

Les Chippingham pokračoval, dívajúc sa radradom na všetkých okolo stola. „Všetci si dávajte pozor, aby ste neurobili a nepovedali nič, čím by ste mohli predčasne prezradiť naše informácie a čím by Harry stratil dvadsaťštyrihodinový náskok, ktorý tak veľmi potrebuje. A predovšetkým majte na pamäti,“ pozrel na Crawforda Sloana, „že ide o ľudské životy, nám všetkým blízke a drahé.“

Urobili aj iné bezpečnostné opatrenia.

Zajtra a pozajtra, keď budú v štúdiu a na vysielacom pracovisku pripravovať mimoriadnu hodinovú reláciu, pred vchody postavia strážnikov. Tí pustia dnu iba ľudí zo zoznamu, ktorý spísala Rita. A ďalej vypnú bežné spojenie zo štúdia, aby mimo neho a vysielacieho pracoviska nikto nemohol sledovať na monitore, čo sa robí vnútri.

Rozhodli sa však, že v piatok predpoludním bezpečnostné opatrenia trocha zmiernia a odvysielajú upozornenie divákom, že vo Večernom spravodajstve a potom o deviatej prinesú závažné nové informácie o únose Sloanovcov. Na to isté upozornia z dôvodov profesionál-

nej korektnosti aj ostatné televízne spoločnosti, agentúry a tlač.

Nakoniec sa Partridge spýtal: „Ostáva ešte niečo, alebo sa môžeme dať do roboty?“

„Jedna maličkosť,“ ozvala sa Rita s figliarskym tónom v hlase. „Les, potrebujem tvoj súhlas na ďalší Learjet na piatok večer, keď odlietam do Peru ja. Beriem si strihača – Boba Watsona – a celý výstroj. A okrem toho poveziem hotovosť.“

Pri stole sa ozval chichot a usmial sa aj Crawford Sloane. Rita si posilnila šance na let súkromným lietadlom po prvé tým, že brala strihača a celý mixážny výstroj, čo bolo veľmi objemné a ťažko sa to dalo prepraviť inak. A po druhé, nebolo by múdre cestovať bežnou linkou s veľkou hotovosťou; hoci Rita nespomenula sumu, bude to okolo päťdesiattisíc dolárov. Tvrdá mena je v krajinách ako Peru veľmi dôležitá, lebo miestne peniaze sú takmer bezcenné a za doláre sa dá zohnať všetko vrátane osobitných výhod, ktoré budú určite potrebovať.

Chippingham v duchu vzdychol. Rita ho bezohľadne pritisla k múru napriek ich romániku, ktorý naďalej prekvital.

„Dobre, rezervuj si ho,“ povedal.

Zopár minút po skončení porady už sedel Partridge pri termináli počítača a písal si moderátorský úvod pre piatkové Večerné spravodajstvo.

O únose manželky; syna a otca moderátora CBA News Crawforda Sloana pred pätnástimi dňami vyšli najavo

niektoré prekvapujúce informácie, písal. Po intenzívnom pátraní v CBA sme dospeli k záveru, že únoscovia dopravili svoje obete do Peru, kde ich zadržiava maoistická revolučná partizánska organizácia Sendero Luminoso čiže Svetlý chodník, ktorá už dlhé roky terorizuje veľké oblasti Peru.

Motív únosu nie je dosiaľ známy.

Vieme však, že únoscom sprostredkúval financie z newyorského bankového konta istý diplomat OSN. Vďaka nim mohli zorganizovať únos, ako aj iné teroristické činy.

Naše obšírne spravodajstvo sa začína – podobne ako mnohé zločiny – pri peniazoch. Slovo má ekonomický korešpondent CBA Don Kettering.

Partridge si začal text redigovať a pritom si pomyslel, že ešte musí napísať a nahrať viacero podobných úvodov, kým o piatej ráno vyrazí z Manhattanu na Teterboro.

Štvrtá časť

1

Bola ešte tma a pršalo, keď sa krátko pred šiestou východoamerického času vznieslo z letiska Teterboro lietadlo Learjet 36 A smerujúce do kolumbijskej Bogoty. Na palube boli Harry Partridge, Minh Van Canh a Ken O'Hara.

Typ 36 A nemal taký veľký dolet, aby mohol bez medzipristátia prekonať vzdialenosť do Limy, no v Bogote sa zdržia, iba čo doplnia palivo, a rátali, že v peruánskom hlavnom meste pristanú o pol druhej východoamerického času, ktorý platil v Peru po celý rok.

Partridge s Minhom a O'Harom sa vybrali na letisko priamo z ústredia CBA News služobným autom. Partridgeovi sa podarilo počas rušnej noci na pol hodiny odbehnúť do hotela Intercontinental a zbaliť si batožinu. Nemárnil čas s odhlasovaním; ráno to niekto od nich urobí zaňho.

V ústredí požiadal, aby mu v lietadle nechali pripraviť niečo na spanie a potešilo ho, keď zbadal, že mu vyhoveli. Na pravej strane kabíny pre cestujúcich roztiahli dve oproti sebe stojace kreslá, z ktorých vzniklo lôžko. Bol na ňom matrac, plachta a prikrývka a vyzeralo to útulne.

Oproti sa dalo pripraviť podobné lôžko, ale Minh s O'Harom by sa museli dohodnúť, kto bude na ňom spať. Partridge však nepredpokladal, že majú za sebou takú namáhavú noc ako on.

Keď sa vzniesli a nabrali kurz, Partridge už tvrdo spal. Po troch hodinách sa prebudil a videl, že v kabíne vládne pološero. Ktosi totiž ohľaduplne stiahol na všetkých oblôčikoch roletky, hoci ostré slnko – také ostré, že v lietadle bolo svetlo aj napriek roletkám – na okrajoch presvitalo. Oproti spal na sedadle skrútený Minh. O'Hara spal na sedadle za ním.

Partridge pozrel na hodinky – deväť hodín newyorského času, to znamená, že v Lime je iba osem hodín. Načiahol sa za letovým plánom, ktorý im dal druhý pilot pred štartom, a vyrátal si, že do zastávky v Bogote im chýbajú ešte dve hodiny. Motory hučali vytrvalo, ale ticho, a nedostávali sa do nijakých turbulencií. Letíme hladko ako po skle, zišlo na um Partridgeovi. Znova si ľahol, vychutnávajúc pohodlie, a zatvoril oči.

Spánok však už neprišiel. Tri hodiny azda stačili. Azda sa odohralo priveľa v prikrátkom čase, aby mohol dlhšie oddychovať. Z minulosti mal skúsenosť, že vo vypätých, hektických obdobiach nepotrebuje dlho spať, a takéto obdobie práve nastalo, alebo nastane onedlho. Áno, ide do akcie – a s najväčšou pravdepodobnosťou doslova do boja – a cítil, ako mu príjemne pookriali zmysly.

Takto bol jednoducho založený, driemalo to v ňom. Prebudilo sa to vo Vietname a potom túto potrebu ukájali iné vojny v iných končinách sveta. Preto ho v televíznom

žargóne volali reportér „bumbum“. Táto nálepka ho kedysi škrela, ale už to prešlo.

Napokon, prečo nie? Vyskytovali sa predsa situácie, keď takého „bumbum“ bolo potrebné, takisto ako Tennysonov Balaklava mal vojakov, ktorí si konali prácu, zatiaľ čo

Kanóny napravo,
kanóny naľavo,
kanóny vpredu
pálili a hrmeli.

Usmial sa, pobavený Tennysonovým a vlastným romantizovaním.

Nie vždy to tak s ním bolo. Istý čas, keď boli spolu s Gemmou, vojnám a nebezpečenstvám sa zámerne vyhýbal, lebo život bol krásny, prinádherne šťastný, aby riskoval jeho náhly koniec. Vedel, že v tom čase sa v televízii vravelo – *Harryho posielajte na bezpečné akcie; zaslúži si ich. Nech si dunenie paľby istý čas vychutnávajú mladší reportéri.*

Neskôr sa to, prirodzene, zmenilo. Keď nebolo Gemmy, nad Partridgeom prestali držať ochrannú ruku a znova ho posielali do vojen, jednak preto, že tento druh spravodajstva mu naozaj sedel, a jednak on sám dal najavo, že riziko je ochotný podstupovať. Okrem iného aj preto je teraz na tejto ceste.

Zvláštne, že od začiatku práce na únose si živo spomína na chvíle s Gemmou. Počas letu z Toronta hneď po

únose si spomenul, ako sa s ňou zoznámil v pápežovom lietadle Alitalia DC-10… na svoj rozhovor s pápežom a na nedorozumenie s „otrokmiSlovanmi“, ktoré rozriešil… a potom mu Gemma priniesla raňajky s ružou.

O deň neskôr – alebo o dva? – prišli v noci v hoteli ďalšie spomienky… ako sa do Gemmy zaľúbil a ešte na pápežovej ceste jej navrhol manželstvo… A počas krátkej zastávky cesta taxíkom do starého mesta v Paname, Gemma stojí vedľa neho a juez vo vyčačkanej kancelárii ich vyhlasuje za manželov.

Pred necelým týždňom, keď sa viezol v noci z Larchmontu na Manhattan po návšteve Crawforda Sloana, prišli spomienky na idylické, pokojné dni v Ríme, kde ich láska rástla; Gemmin oslnivý dar smiechu a radosti; jej ustavičné problémy so šekovou knižkou; jej diabolské šoférovanie, až to v ňom vzbudzovalo strach… a potom odložila kľúče od auta, keď zistila, že je tehotná. A nakoniec správa, že sa sťahujú z Ríma do Londýna…

A opäť letí a v tichom zadumaní je opäť pri Gemme. Tentoraz sa na rozdiel od minulosti spomienkam na ňu nebránil, nechal ich voľne plynúť.

Ich londýnsky život bol nádherný.

Prenajali si príjemný zariadený byt v St. John’s Wood, ktorý uvolnil Partridgeov predchodca. Gemma uplatnila svoj vkus a byt onedlho odrážal štýlom a farebnosťou jej osobnosť. Izby boli vždy plné kvetov. Rozvešala obrazy, ktoré si priniesli z Ríma, v Kensingtone nakúpila porcelán

a prestieranie a pridala nápadnú bronzovú sošku od mladého umelca, ktorý vystavoval na Cork Street.

Partridgeovi sa v londýnskej odbočke pracovalo dobre. Niektoré reportáže robil v Británii, iné na kontinente – vo Francúzsku, v Holandsku, v Dánsku, vo Švédsku – ale zriedkavo bol dlhšie preč z domova. Keď nepracoval, objavovali s Gemmou Londýn, tešili sa zo spoločného poznávania dejín, z nádhery, zo zvláštností a kuriozít mesta v kľukatých úzkych uličkách, ako ich opísal Dickens, alebo v tmavých neprehľadných zákutiach.

Bludisko ulíc Gemmu miatlo a často zablúdila. Keď Partridge nadhodil, že niektoré štvrte Ríma sú rovnako neprehľadné, energicky pokrútila hlavou. „Nie nadarmo sa mu hovorí večné mesto, Harry caro. V Ríme ideš stále vpred – to bytostne cítiš. Londýn sa s tebou zahráva ako mačka s myšou – chvíľu ťa vedie nabok, potom späť, a nikdy nevieš, kde si. Ale zbožňujem to. Je to ako hra.“

Aj premávka ju privádzala do rozpakov. Raz stála s Partridgeom na schodoch Národnej galérie a dívala sa na uháňajúcu masu taxíkov, áut a omnibusov, ktoré obchádzali Trafalgarské námestie. Povedala: „Je to strašne nebezpečné, miláčik. Veď všetci idú po nesprávnej strane.“ Našťastie sa nevedela prispôsobiť jazde vľavo, a tak vôbec netúžila jazdiť ich autom, a keď bol Partridge preč, chodievala buď pešo, alebo metrom či taxíkom.

Národná galéria bola jednou z mnohých galérií, ktoré navštívili a chodili sa dívať aj na iné pamätihodnosti a zvláštnosti, konvenčné i netradičné, napríklad na striedanie stráží pred Buckinghamským palácom, očarúvali ich

aj zamurované obloky starých budov – pozostatok zo začiatku 19. storočia, keď sa zdaňovali okná, aby bolo čím financovať napoleonské vojny.

Raz si na celý deň prenajali sprievodcu a ten im ukázal sochu kráľovnej Anny, ktorá bola devätnásť ráz ťarchavá a pochovali ju v rakve širokej stoštyridsať centimetrov. A ďalej im povedal, že v Novozélandskom dome, v ktorom bol predtým hotel Carlton, kedysi pracoval Ho Či Min ako pomocník v kuchyni. Všetky tieto informácie Gemma milovala a zaznamenávala si ich do čoraz hrubšieho zápisníka.

Ich obľúbeným nedeľným rozptýlením boli návštevy Rečníckeho kútika v Hyde Parku, kde – ako jej Partridge vysvetlil – „majú rovnakú šancu proroci, tlčhubovia a blázni“.

„Nechápem, kde je tu rozdiel, Harry?“ opýtala sa raz Gemma, keď si vypočula rečníkov. „Veď mnohé prejavy, o ktorých v televízii celkom seriózne informuješ, nie sú o nič lepšie. Do vášho spravodajstva by si mal urobiť reportáž o Rečníckom kútiku.“

Partridge krátko nato oznámil tento nápad do New Yorku a od Podkovy prišiel ihneď súhlas. Vznikla reportáž, ktorú veľmi vysoko hodnotili ako humornú kuriozitu na záver piatkových správ.

Ich ďalším obľúbeným rozptýlením boli návštevy hotela Brown, ktorý založil sluha lorda Byrona. Chodili ta na popoludňajší čaj – to bol pravý anglický zážitok – bezchybná obsluha, chutné sendviče, čajové pečivo, jahodový džem a hustá devonshirská smotana. „To je posvätný

rituál, mio amore,*“ vyhlásila Gemma. „Ako sväté prijímanie, ale chutnejšie.“*

Slovom, všetko, čo spolu robili, im prinášalo radosť. A Gemmina ťarchavosť im sľubovala ešte väčšie šťastie.

Keď bola v siedmom mesiaci, Partridgea poslali na jednoduchú akciu do Paríža. Parížska odbočka CBA News, ktorá mala málo ľudí, potrebovala niekoho na reportáž o nepriaznivej odozve a útokoch na istý americký film, ktorý kriticky – a nepresne, ako sa zdôrazňovalo – vykreslil francúzsky odboj za druhej svetovej vojny. Partridge reportáž nakrútil, cez satelit ju vyslal do New Yorku, no jednako mal pochybnosti, či je táto téma dostatočne závažná, aby ju zaradili do celoštátneho Večerného spravodajstva. Nakoniec ju nezaradili.

Keď sa vrátil po reportáži ešte na skok do parížskej odbočky a chystal sa na lietadlo domov, podali mu telefón a povedali: „Máš tu hovor z Londýna. Chce ťa Zeke.“

Zeke bol Ezekiel Thomson, šéf londýnskej odbočky – mohutný, drsný, večne zachmúrený, počerný. Jeho spolupracovníci vraveli, že im prichodí ako človek bez citu. Len čo vzal Partridge telefón, postrehol, že Zeke hovorí priškrteným a zlomeným hlasom.

„Harry, v živote som nemusel také niečo robiť… neviem, ako by som… ale musím ti to povedať…“ vytisol zo seba.

Napokon mu to povedal.

Gemma zomrela. Prechádzala cez ulicu na rušnej križovatke v Knightsbridge a svedkovia vraveli, že sa pozrela doľava namiesto doprava… Ach, Gemma! Najdrahšia, úžasná, popletená Gemma, ktorá sa nazdávala, že celé

Anglicko jazdí po nesprávnej strane, ktorá si ešte neosvojila zvyk, že sa musí pozrieť na opačnú stranu ako v Európe, keď chce prejsť cez ulicu... Zrazilo ju nákladné auto prichádzajúce sprava. Svedkovia vyhlásili, že šofér nenesie nijakú vinu, nemal vraj šancu zastaviť...

Ich dieťa – bol to chlapček, ako sa Partridge potom dozvedel – zahynulo tiež.

Partridge sa vrátil do Londýna, a keď zariadil, čo bolo potrebné, utiahol sa do ich bytu a rozplakal sa. Niekoľko dní sa vyhýbal ľuďom, odmietal sa s kýmkoľvek stretnúť a celý ten čas prelieval slzy – ale nielen pre Gemmu. Boli to všetky slzy, ktoré neprelial za dlhé roky.

Konečne plakal pre mŕtve waleské deti v Aberfane, ktorých dojímavé mŕtve telá vyslobodzovali zo strašidelného bahnistého mora. Plakal pre hladujúcich v Afrike, kde niektorí umierali priamo pri nakrúcaní a on si so suchými očami robil poznámky. Plakal pre všetky ostatné obete na mnohých dejiskách tragédií, ktoré navštívil a kde stál medzi pozostalými, počúvajúc ich nárek, zaznamenávajúc ich žiaľ – ako novinár, ktorý si koná svoju povinnosť a iné ho nezaujíma.

V týchto dňoch si v ktorejsi chvíli spomenul na slová, ktoré mu raz povedala istá psychiatrička: „Tlmíš to v sebe, emócie kamsi odsúvaš. Ale jedného dňa sa to preleje, pukne a potom budeš plakať. Strašne budeš plakať.“

Po Gemminej smrti si pozliepal život, ako najlepšie vedel. CBA News mu pomohla tým, že mu prideľovala veľa práce, aby nemal čas zaoberať sa minulosťou – len čo skon-

čil jednu náročnú akciu, už ho čakala druhá. Kdekoľvek na svete došlo ku konfliktu alebo nebezpečnej situácii, na scéne sa vždy zjavil Harry Partridge. Riskoval a zakaždým vyviazol, až sa nakoniec zdalo jemu aj ostatným, že jeho život chráni akési kúzlo. A takto plynuli mesiace, roky.

Dnes už dospel do štádia, keď bol na dlhší čas schopný ak aj nie zabudnúť na Gemmu, tak aspoň na ňu nemyslieť. Ale prichádzali aj iné chvíle – ako napríklad posledné dva týždne od únosu Sloanovcov – keď mu Gemma neschádzala z mysle.

Od zúfalých dní po jej smrti však už nikdy nezaplakal.

Do Bogoty chýbala ešte hodina a Harrymu Partridgeovi predsa len začal sadať na oči spánok – a v mysli sa mu miešala minulosť s prítomnosťou… Gemma a Jessica splývali… GemmaJessica… Jessica… Gemma… Nech by sa čokoľvek proti nemu sprisahalo, nájde ju a zachráni… Musí ju zachrániť.

Prišiel spánok. Keď sa prebudil, Learjet pristával v Bogote.

2

Harry Partridge si pomyslel, že kontrasty Limy sú rovnako vypuklé a do očí bijú rovnako pochmúrne ako krízy a konflikty, politické i hospodárske, ktoré tak kruto a neraz brutálne rozdeľujú celé Peru.

Obrovské vyprahnuté rozťahané hlavné mesto sa štiepilo na niekoľko oblastí, pričom jedny sa honosili závratným bohatstvom a z druhých kričala ubiedená chudoba, a medzi týmito dvoma krajnosťami vzbĺkala nenávisť, ktorej výbuchy lietali sem a ta ako otrávené šípy. Na rozdiel od väčšiny miest, ktoré Partridge poznal, v Lime nejestvoval nijaký medzistupeň. Na najlepších limských pozemkoch stáli veľkolepé vily uprostred pestovaných záhrad a hneď v ich susedstve sa na najhorších pozemkoch krčili odporné barriadas – brlohy chudoby a spodiny.

Tisícky ich nemajetných obyvateľov žili v príšernej biede natisnutí do špinavých chatrčí z lepenky a v zachmúrených pohľadoch im blčal taký hnev, že Partridge mal počas posledných návštev Peru pocit, že sa tu schyľuje k revolúcii. A ako sa teraz dozvedel hneď v prvý deň, k výbuchu v tej či onej podobe už nechýbalo veľa.

Partridge, Minh Van Canh a Ken O'Hara pristáli na limskom letisku Jorgeho Cháveza o 13:40. Čakal ich Fernández Pabur, stály dopisovateľ CBA v Peru – a keď bolo treba, ako napríklad teraz, organizačný pracovník.

Cez colnú a pasovú kontrolu ich previedol pred všetkými čakajúcimi – zrejme to zariadilo zopár bankoviek – a odprevadil ich k čakajúcemu fordu kombi so šoférom.

Fernández bol počerný čiernovlasý asi tridsaťpäťročný energický muž zavalitej postavy s odutými perami a nápadnými bielymi zubami, ktorými každú chvíľu zablysol – ako sa zrejme sám nazdával – v oslnivom úsmeve. Tento úsmev pôsobil na prvý pohľad neúprimne,

ale nebola to pravda. S tým si však Partridge hlavu nelámal. Fernándezove služby využíval už v minulosti a cenil si na ňom predovšetkým schopnosť inštinktívne vytušiť, čo bude potrebné, a vždy to aj zariadiť.

A tak jeho pričinením už mal rezervovaný apartmán v elegantnom päťhviezdičkovom hoteli Cesar v Miraflores a Minh s O'Harom dobré izby.

Kým sa Partridge umýval a prezliekal do čistej košele, Fernández na jeho pokyn už telefonicky zariaďoval prvú schôdzku. Chcel sa stretnúť so starým známym Sergiom Hurtadom, spravodajským redaktorom a moderátorom rozhlasovej spoločnosti Radio Andes.

O hodinu už spolu sedeli v malom štúdiu, ktoré slúžilo aj ako kancelária.

„Harry, priateľ môj, mám pre teba len deprimujúce zvesti," odpovedal Sergio na otázku. „V našej vlasti už nepanuje zákon. Demokracia už nie je ani len fasádou. Neexistuje. Kam len pozrieš, tam krachujeme. Na dennom poriadku sú politicky inšpirované masakre. Prezidentova strana má súkromné komandá smrti. Ľudia jednoducho miznú. Poviem ti, že za celú existenciu Peru sme nemali tak blízko k totálnemu krvavému kúpeľu. Bodaj by nebola pravda, čo ti hovorím. Ale, žiaľ, je."

Hoci tento hlboký príjemný hlas vychádzal z groteskne tučného tela, bol nástojčivý a presvedčivý ako vždy, pomyslel si Partridge. Nečudo, že Sergio tu má najväčšiu poslucháčsku obec. Rozhlas bol v Peru hlavným spravodajským médiom, dôležitejším a vplyvnejším ako televí-

zia. Jej divácka obec sa totiž grupovala iba zo zámožných ľudí vo väčších mestách.

Sergiova stolička plačlivo zastonala, keď sa na nej pohlo jeho obrovité telo. Záhyby pod bradou mal ako velikánske klobásy. Oči sa mu zmenšovali v takej miere, v akej sa mu zväčšovala tvár, a vyzerali ako prasačie. Jeho rozumu i skvelému americkému vzdelaniu, ku ktorému patril aj Harvard, to však nebolo na ujmu. Sergia tešilo, že ho pre jeho zasvätené názory navštevujú americkí reportéri.

Keď sa dohodli, že tento rozhovor budú pokladať až do zajtrajšieho večera za dôverný, Partridge ho chronologicky oboznámil s únosom Sloanovcov a spýtal sa: „Nevieš mi v niečom poradiť, Sergio? Nepočul si niečo, čo by mi mohlo pomôcť?“

Sergio pokrútil hlavou. „Nepočul som nič, ale to nech ťa neprekvapuje. Svetlý chodník vie udržať tajomstvo, hlavne preto, že zabijú každého, kto začne tárať. Platí zákon – ak chceš zostať nažive, nepúšťaj si jazyk na prechádzku. Ale pomôžem ti, ak budem môcť. Vystrčím tykadlá. Na mnohých miestach mám zdroje informácií.“

„Vďaka.“

„A pokiaľ ide o tvoje zajtrajšie vysielanie, dostanem ho nahraté cez satelit a prispôsobím si ho pre svoju potrebu. Ale inak, aj my tu máme dosť správ s katastrofickou tematikou. Táto krajina ide politicky, finančne a po všetkých ostatných stránkach dolu vodou.“

„O Svetlom chodníku počúvame protichodné správy. Naozaj je čoraz mocnejší?“

„Áno – a nielen to. Ovláda čoraz väčšiu časť územia, a preto je tvoja úloha nesmieme ťažká, ak nie nemožná. Predpokladajme, že unesení sú tu. Lenže existuje milión odľahlých miest, kde ich môžu držať. Ale som rád, že si prišiel najprv za mnou, lebo jednu radu ti dám.“

„A to?“

„Nehľadaj pomoc v oficiálnych kruhoch – to znamená v peruánskej armáde alebo na polícii. Práve naopak, spojenectvu s nimi sa vyhýbaj, lebo už nie sú dôveryhodní, ak, pravda, niekedy vôbec boli. Keď ide o vraždenie a chaos, nie sú odchodnejší od Svetlého chodníka a sú práve takí brutálni.“

„Vyskytlo sa v poslednom čase niečo také?“

„Ojoj. Ak chceš, s niektorými prípadmi ťa oboznámim.“

Partridge už uvažoval, čo by poslal domov pre Večerné spravodajstvo. V New Yorku sa dohodol, že v sobotu po príchode Rity Abramsovej a Boba Watsona urobia spoločne blok pre pondelňajšie vysielanie a bol by doň rád zaradil aj výroky Sergia Hurtada a iných.

Spýtal sa: „Vravíš, že demokracia neexistuje. Myslel si to iba rétoricky, alebo je to pravda?“

„Nielen pravda, ale obrovskému počtu tunajších ľudí je celkom jedno, či demokracia existuje alebo neexistuje.“

„To je silná káva, Sergio.“

„Iba z tvojho amerického stanoviska, Harry. Američania vidia v demokracii liek na všetky zlá – užívať tri razy denne. U nich to zaberá, teda malo by to zaberať na celom svete. Amerika však naivne zabúda, že na to, aby demokracia fungovala, musí mať väčšina obyvateľstva niečo, čo

sa osobne vyplatí zachovať. A toto vo všeobecnosti väčšina obyvateľov Latinskej Ameriky nemá. A ponúka sa, prirodzene, otázka – prečo?“

„Beriem. Prečo?“

„V tých oblastiach sveta, ktoré majú najväčšie problémy, a naša krajina medzi ne patrí, existujú dve hlavné skupiny ľudí – relatívne vzdelaní a zámožní na jednej strane a nevzdelaní, beznádejne chudobní, ktorých zväčša nemožno ani zamestnať na druhej strane. Prvá skupina sa rozmnožuje striedmo, druhá sa rozmnožuje ako kobylky a nezadržateľne sa rozrastá – je to ľudská časovaná bomba, pripravená zničiť prvú skupinu.“ Sergio ukázal za seba. „Choď von a uvidíš sám.“

„A máš riešenie?“

„Amerika by ho mohla mať. Nie distribuovať zbrane a peniaze, ale zaplaviť svet osvetovými tímami v oblasti kontroly pôrodnosti, ktoré by ste vysielali tak, ako vysielal Kennedy mierové zbory. Áno, trvalo by to niekoľko generácií, ale obmedzenie rastu populácie by mohlo zachrániť svet.“

„A nezabúdaš na niečo?“ nadhodil Partridge.

„Ak máš na mysli katolícku cirkev, pripomínam ti, že ja sám som katolík. A medzi katolíkmi mám mnohých priateľov – vysokopostavených, vzdelaných a bohatých. Napodiv, takmer všetci majú malé rodiny. Položil som si otázku – krotia svoje sexuálne vášne? Keďže tých mužov a ženy poznám, som presvedčený, že nie. Niektorí dokonca hovoria otvorene a popierajú cirkevnú dogmu namierenú proti kontrole pôrodnosti – napokon, vymysleli ju

ľudia.“ A dodal: „Pod americkým vedením by mohli hlasy proti nej zaznievať čoraz silnejšie.“

„Medzi nami, bol by si ochotný zopakovať tieto veci na kameru?“ Sergio rozhodil ruky. „A prečo nie, milý Harry? To najvýznamnejšie, čo mi Amerika vštepila, je azda vášeň k slobodnému prejavu. Tu slobodne hovorím v rozhlase, hoci si niekedy kladiem otázku, ako dlho ma nechajú. Moje reči sa nepáčia ani vláde ani Svetlému chodníku, a jedni i druhí majú pušky a strelivo. Ale človek nemôže žiť naveky – takže áno, Harry, urobím to pre teba.“

Partridge sa opäť presvedčil, že tá hora tuku je zásadový a odvážny človek.

Partridgeovi bolo už pred príchodom do Peru jasné, ako má postupovať, aby zistil, kde sú unesení. Musí pracovať ako bežný televízny korešpondent za normálnych okolností – navštevovať známych, zoznamovať sa s novými ľuďmi, hľadať vhodné námety pre spravodajstvo, cestovať, pýtať sa a znova sa pýtať – a neprestajne dúfať, že sa vynorí dajaká kusá informácia, ktorá ho ako stopa privedie k uneseným.

Potom, pravdaže, vyvstane väčší problém – ako ich zachrániť. Ale ten bude riešiť, až keď bude pred ním bezprostredne stáť.

Ak mu nepomôže šťastná náhoda, bude to náročná, pomalá a zdĺhavá práca, usúdil Partridge.

Od Hurtada zašiel ako každý iný televízny korešpondent do firmy Entel Peru – bola to národná telekomuni-

kačná firma s ústredím v centre Limy. Entel bude základňou CBA pre spojenie s New Yorkom vrátane satelitných prenosov. Keď prídu štáby od iných amerických spoločností, čo sa stane o deň o dva, aj tie si tam zriadia základňu.

Vietor Velasco bol prácou zavalený, uštvaný vedúci odboru zahraničných stykov En telu. Fernández Pabur sa s ním spojil už vopred. Velasco mal vyše štyridsať rokov, šedivejúce vlasy a ustavične ustarostenú tvár. Keď sa stretol s Partridgeom, bolo vidieť, že má na krku veľa iných problémov. „Ťažko sa hľadal priestor, ale pre vášho strihača a výstroj sme predsa len našli jednu miestnosť a zaviedli sme do nej dve telefónne linky. Vaši ľudia budú potrebovať preukazy na vstup…“

Partridge vedel, že v štátoch, ako je Peru, kde si politici a vojenskí predstavitelia potrpia na pompu a zhŕňajú peniaze, krajinu vlastne udržiavajú v chode vedúci na strednej úrovni ako Velasco – svedomití, prepracovaní a zle platení. Partridge ešte v hoteli vložil do obálky tisícdolárovku. Teraz ju vybral a diskrétne odovzdal Velascovi.

„Malá odmena za vašu námahu, seňor Velasco. Pred odchodom sa ešte uvidíme.“

Velasco sa chvíľu tváril rozpačito a Partridge bol zvedavý, či obálku odmietne. Velasco do nej nazrel, a keď zbadal doláre, prikývol a strčil si ju do vrecka.

„Ďakujem. Keby ste ešte niečo potrebovali…“

„Určite budeme,“ povedal Partridge. „To je jediné, o čom nepochybujem.“

„Čo ťa tak dlho zdržalo, Harry?“ spýtal sa Manuel León Seminario, keď mu Partridge zatelefonoval z hotela krátko po piatej, hneď ako sa vrátil z Entel Peru. „Od nášho rozhovoru ťa stále očakávam.“

„Ešte som mal v New Yorku čoto vybaviť.“ Partridge si spomenul na telefonický rozhovor spred desiatich dní s majiteľom a vydavateľom časopisu *Escena;* bolo to v čase, keď Peru vystupovalo v únose Sloanovcov iba ako možnosť. „Tak si vravím, Manuel, či si sa dnes už niekomu sľúbil na večeru.“

„Sľúbil. Večeriam o ôsmej v La Pizzerii a mojím hosťom bude istý Harry Partridge.“

Bolo štvrť na deväť a obaja popíjali pisco, obľúbený peruánsky koktail, pikantný a lahodný. La Pizzeria bola kombinácia bistra a tradičnej reštaurácie, kde bolo často vídať prominentov Limy.

Seminario, štíhly svižný muž so zastrihnutou vandykovskou briadkou, mal módne okuliare od Cartiera a oblek od Brioniho. K stolu si priniesol tenkú aktovku z tmavočervenej kože.

Partridge mu už stihol povedať, načo prišiel do Peru a dodal: „Ako počúvam, tunajšia situácia je veľmi zlá.“

Seminario vzdychol. „To je pravda. Ale náš život bol vždy trocha z toho a trocha z toho. Môžeme… ako to povedal Milton?… *Premeniť peklo na nebo, nebo na peklo.* Ale my, Limčania, už akosi vyžijeme, a to sa pokúšam vyjadriť obálkami *Esceny*.“ Siahol po aktovke a otvoril ju.

„Pozri si tieto dve – naše najnovšie vydanie a návrh na nasledujúce. Myslím, že spolu o niečom vypovedajú.“

Partridge pozrel najprv na najnovšie číslo. Obálku tvorila farebná fotografia plochej strechy na vysokej budove v centre Limy. Na streche bola hromada sutín, očividne po explózii. Uprostred fotografie ležala na chrbte mŕtva žena. Bola ešte mladá – neveľmi zranená tvár mohla byť predtým pekná. No mala roztrhané brucho a okolo nej ležali zakrvavené vnútornosti. Partridgea striaslo napriek tomu, že bol zvyknutý na vojnové výjavy.

„Ušetrím ti čítanie, Harry. V budove oproti sa konala obchodná konferencia. Svetlý chodník, ktorého aktivistkou bola táto žena, sa rozhodol vyhodiť túto budovu do povetria. Našťastie pre konferenciu, ale nie pre tú ženu, výbušnina bola vyrobená po domácky a explodovala, kým ju stihla odpáliť.“

Partridge pozrel na obrázok a odvrátil zrak. „Vyzerá to tak, že Svetlý chodník je v Lime veľmi aktívny.“

„Až priveľmi. Jeho ľudia sa tu voľne pohybujú a tento nepodarený atentát je výnimkou. Väčšinou sa podaria. Ale pozri si obálku budúceho týždňa.“ Seminario mu podal návrh.

Bola sexy a dráždivá, balansujúca na pokraji pornografie. Štíhla mladá deva, azda devätnásťročná, úsporne odetá v najskromnejších plavkách, aké si možno predstaviť, sa opierala o hodvábny vankúš, hlavu mala zaklonenú, plavé vlasy strapaté, ústa pootvorené, oči zatvorené, nohy trochu roztiahnuté.

„Život ide ďalej a má vždy dve stránky, aj tu v Peru,“ povedal Seminario. „A keď sme už pri tej druhej, objednajme si jedlo a potom ti poradím, čo máš robiť, Harry, aby aj tvoj život šiel ďalej.“

Jedlo bolo talianske a výborné, obsluha bezchybná. Keď dojedali, Seminario sa oprel.

„Musíš si uvedomiť jedno – že Svetlý chodník už možno vie, že si tu. Majú špicľov všade. A keby aj nevedel, dozvie sa to zakrátko, pravdepodobne po vašom zajtrajšom vysielaní, ktoré sa bude vo veľkom opakovať. Hneď od začiatku teda musíš mať telesného strážcu, ktorý ťa bude všade sprevádzať, najmä ak pôjdeš niekam v noci.“

Partridge sa usmial. „To je zrejme už vybavené.“ Fernández Pabur trval na tom, že vyzdvihne Partridgea v hoteli a pri vezie ho sem. V aute bol s nimi mlčanlivý mohutný muž, ktorý vyzeral ako boxer ťažkej váhy. Súdiac podľa vypukliny pod sakom, bol ozbrojený. Keď došli na miesto, tento muž vystúpil prvý a Fernández s Partridgeom ostali v aute, kým im nenaznačil, aby vystúpili. Partridge sa na nič nepýtal, ale Fernández mu povedal: „Počkáme ťa, kým dovečeriaš.“ Sprievod ho zrejme čaká vonku.

„Dobre,“ prikývol Seminario spokojne. „Tvoj človek vie, čo robí. Máš aj ty pištoľ?“

Partridge pokrútil hlavou.

„Musíš mať. Mnohí z nás máme. Aby som citoval American Express: ‚Ani na krok bez zbrane.‘ A ďalšia vec: Nechoď do Ayacucha, bašty Svetlého chodníka. Dozvedeli by sa, že si tam, a to akoby si rovno spáchal samovraždu.“

„Možno sa vyskytne situácia, že tam budem musieť ísť.“

„Myslíš v prípade, ak ti ja alebo iní pomocníci zistíme, kde držia tvojich priateľov. Ale potom ich musíš prekvapiť – prísť tam rýchlo a rovnako rýchlo odísť. Inak sa to nedá. Budeš si musieť najať lietadlo. Nájdu sa piloti, ktorí sú ochotní za peniaze riskovať.“

Keď skončili rozhovor, väčšina hostí už bola preč a reštauráciu sa chystali zatvoriť.

Fernández a telesný strážca čakali vonku.

Na spiatočnej ceste do hotela Cesar sa Partridge spýtal Fernándeza: „Môžeš mi zohnať pištoľ?“

„Bez problémov. Máš na mysli dajaký konkrétny typ?“

Partridge sa zamyslel. Jeho práca si vyžadovala, aby sa vyznal v zbraniach a vedel s nimi zaobchádzať. „Najradšej by som mal deväťmilimetrový browning. Aj s tlmičom.“

„Zajtra ho budeš mať. A čo inak na zajtra – máš nejaké plány, o ktorých by som mal vedieť?“

„Presne ako dnes, budem obiehať ľudí.“ A v duchu dodal: *A pozajtra a v ďalších dňoch znova – kým niečo nezistím.*

3

Piatok bol v CBA dňom horúčkovitej činnosti. S mnohým rátali, no mnohé prišlo neočakávane.

Vysielací deň sa začal ako zvyčajne o šiestej ráno Ranným žurnálom. Počas neho odvysielala CBA News spolu s reklamami avízo, ktoré bude opakovať celý deň. Na kameru ho nahovoril Harry Partridge.

„Dnes… vo Večernom spravodajstve CBA News… exkluzívna reportáž o nových a prekvapujúcich faktoch v prípade únosu rodiny Crawforda Sloana.

A o deviatej hodine východoamerického času, čiže o siedmej stredoamerického, odvysielame mimoriadnu jednohodinovú reláciu pod názvom:, Televízia v ohrození: únos Sloanovcov.‘

Nepremeškajte dnešné Večerné spravodajstvo a mimoriadnu reláciu.“

Bolo vhodné, že vybrali práve Partridgea, lebo pravidelne moderoval všetky večerné správy o únose. A bol v tom aj zámer, lebo jeho prítomnosť na obrazovke vzbudzovala dojem, že je v Spojených štátoch, kým o šiestej ráno bol už osemnásť hodín v Peru.

Les Chippingham videl avízo, keď v letku raňajkoval vo svojom byte na Osemdesiatej druhej ulici. Náhlil sa, lebo vedel, že dnes bude rušný deň, a z kuchynského obloka už videl limuzínu CBA so šoférom, ktorá čakala vonku. Limuzína mu pripomenula príkaz Margot Lloydovej-Masonovej pri ich prvom stretnutí, že má chodiť taxíkom, čo však Chippingham nerešpektoval. Musí ju o všetkom informovať, len čo príde do kancelárie, lebo avízo zrejme videla aj ona.

Lenže to nebolo potrebné. Len čo nastúpil do auta, šofér mu podal telefón, z ktorého hneď vyštekol Margotin hlas.

„Čo sú to za nové fakty a prečo ma o tom nikto neinformoval?“

„Prišlo to náhle. Chcel som vám zavolať, len čo prídem do kancelárie.“

„Ale verejnosť už o tom vie. Prečo mám ja čakať?“

„Margot, verejnosť nič nevie. Dozvie sa až večer. Vy sa, naopak, všetko dozviete, len čo budem sedieť za stolom. Týmto telefónom nechcem hovoriť, lebo nevieme, kto všetko počúva.“

Nastalo ticho, v ktorom počul jej ťažký dych. „Zavolajte hneď, ako budete v kancelárii.“

„Áno.“

Keď ho o štvrť hodiny spojili, Chippingham začal: „Je toho veľa.“

„Tak von s tým!“

„Po prvé, z nášho pohľadu je to skvelá perspektíva. Našim najlepším ľuďom sa podarilo docieliť zopár skvelých úspechov a CBA dnes večer bude mať azda najväčšiu divácku obec, akú kedy dosiahla, a tomu zodpovedajúci index sledovanosti. Smola však je, že tieto správy nie sú veľmi priaznivé pre Crawforda.“

„Kde je jeho rodina?“

„V Peru. Uniesol ju Svetlý chodník.“

„V Peru! Ste si celkom istý?“

„Ako som už povedal, pracujú na tom naši najlepší ľudia, najmä Harry Partridge, a ich zistenia sú presvedčivé.

Nemám nijaké pochybnosti a som presvedčený, že ani vy ich nebudete mať.“ Jednako však Margotin úľak pri zmienke o Peru Chippinghama zarazil a bol zvedavý, čo sa za tým skrýva.

Margot panovačne povedala: „Chcem hovoriť s Partridgeom.“

„To, žiaľ, nebude možné. Už odvčera je v Peru. Očakávame od neho aktuálne správy pre pondelňajšie spravodajstvo.“

„Prečo taká rýchlosť?“

„Pracujeme v spravodajstve, Margot. Inak to nejde.“ Jej otázka ho prekvapila. A takisto náznak neistoty, dokonca nervozity v jej hlase. Preto mu nedalo, aby sa nespýtal: „Zdá sa, že vám Peru robí akési starosti. Môžete mi povedať prečo?“

Margot pred odpoveďou chvíľu váhala.

„Globanic Industries tam má rozpracovanú veľmi závažnú obchodnú dohodu. Ide o veľa peňazí a je vrcholne dôležité, aby nič nenarušilo naše styky s peruánskou vládou.“

„Azda smiem zdôrazniť, že CBA News nemá s peruánskou vládou nijaké styky – ani dobré, ani zlé – a nemá ich ani s nijakou inou vládou.“

Margot netrpezlivo vybuchla: „CBA je Globanic! Globanic má styky s Peru, a preto ich má aj CBA. Kedy už pochopíte tento prostý fakt?“

Chippingham mal sto chutí odvrknúť, že nikdy, ale namiesto toho povedal: „Sme predovšetkým spravodajská organizácia a musíme prinášať správy také, aké sú.

A ďalej chcem povedať, že tu nejde o Peru. Všetko nasvedčuje tomu, že rodinu nášho moderátora uniesol Svetlý chodník. No tak či onak, dnes večer po našom spravodajstve sa na Peru vrhnú aj všetci ostatní – iné televízne spoločnosti, noviny, všetci.“

Chippinghamovi skrsla v kútiku mysle otázka: Naozaj je tento rozhovor skutočnosťou? Nevedel, či sa má smiať alebo plakať.

„Priebežne ma informujte,“ prikázala Margot. „Ak sa niečo zmení, najmä v súvislosti s Peru, chcem to vedieť hneď, nie až na druhý deň.“

Chippingham počul šťuknutie a rozhovor sa skončil.

Margot LloydováMasonová vo svojej elegantnej kancelárii v Stonehenge rozmýšľala. Celkom netypicky sa dostala do rozpakov, nevedela, čo podniknúť. Má zavolať predsedu Globaniku Thea Elliotta alebo nie? Spomenula si, ako na porade v klube Fordly Cay nabádal k opatrnosti ohladne Peru: *„Neželám si, aby niečo poškodilo naše dosiaľ krehké vzťahy s vládou Peru.., a tým pokazilo vec, z ktorej môže byť obchod storočia.“* Nakoniec usúdila, že ho musí informovať. Nech sa dozvie tieto správy radšej od nej než z vysielania.

Elliott zareagoval na jej informáciu prekvapujúco pokojne. „Nuž čo, keď ten únos zorganizovala banda zo Svetlého chodníka, nevidím dôvod, prečo by sme to nemali vysielať. Ale nezabúdajme, že do toho nijakým spôsobom nemožno zapliesť peruánsku vládu, lebo so Svetlým chodníkom sú nepriatelia na život a na smrť. To nech dá spravodajstvo jasne najavo.“

„Postarám sa,“ povedala Margot.

„A môžu zájsť ešte ďalej,“ pokračoval Theo Elliott. „Ponúka sa nám príležitosť predstaviť tamojšiu vládu v dobrom svetle a CBA by to mala využiť.“

Táto poznámka ju priviedla do pomykova. „Ako využiť?“

„Peruánska vláda určite urobí, čo je v jej silách, aby unesených Američanov našla a oslobodila – za pomoci vojska a polície. Nech sa o nej naša stanica vyjadruje patrične uznanlivo a nech vysiela primerane optimistické reportáže. Potom budem môcť zatelefonovať prezidentovi Castanedovi, s ktorým sa osobne poznám, a povedať mu: ‚Pozrite, ako skvele vykresľujeme vás a vašu vládu!‘ Pomôže to nášmu Globaniku Financial, keď bude s Peru dojednávať posledné podrobnosti nášho obchodu.“ Tu zaváhala aj Margot. „Neviem, či by sme mali zachádzať až tak ďaleko.“

„Zato ja viem! A viem aj, čo si myslíš – že manipulujeme spravodajstvo. No a čo? Táto vec je pre nás nesmieme dôležitá – tak budeme manipulovať!“ Theo Elliott zvýšil hlas. „Kristepane! Vlastníme televíznu spoločnosť, či nie? Raz za čas teda toto vlastníctvo využime. A zároveň pripomeň svojim spravodajcom, že sme konkurencieschopná, na zisk orientovaná firma, ktorá im poskytne závratné platy a že sú jej zamestnancami, či sa im to páči alebo nie. Ak sa im to nepáči, prosím, majú možnosť odísť!“

„Počúvam ťa, Theo,“ povedala Margot. Kým počúvala a robila si poznámky, rozhodla sa pre *modus vivendi*, ktorý bude mať tri štádiá.

Po prvé, zatelefonuje Chippinghamovi a prikáže mu, aby CBA News jasne naznačila, že peruánska vláda je v prípade únosu absolútne čistá, presne ako nástojil Theo. Po druhé, ona sama sa ako prezidentka CBA skontaktuje s ministerstvom zahraničných vecí a požiada o nátlak na Peru, aby sa maximálne usilovalo – vrátane využitia vojenských a policajných síl – o záchranu príslušníkov Sloanovej rodiny. Po tretie, CBA dá k dispozícii informácie o spolupráci s peruánskou vládou. A CBA News bude zatiaľ pozitívne informovať o podniknutých krokoch.

Určite vzniknú ťažkosti a nezhody, ale v jednom si bola Margot istá – jej vzťahy s Theom Elliottom a lojálnosť ku Globaniku sú prvoradé, stoja nad všetkým ostatným.

Les Chippingham si pomaly zvykal na Margotinu nevyspytateľnosť, a tak ho ďalší telefonát krátko po prvom neprekvapil. Jeho téma ho však vyviedla z miery, lebo šlo o priame zasahovanie do obsahu spravodajstva, čo sa občas stávalo vo všetkých televíznych spoločnostiach, ale nikdy, keď šlo o hlavnú spravodajskú udalosť. Našťastie, v tomto prípade mohol Margot upokojiť.

„Všetci vieme, že peruánska vláda nemá v únose prsty," povedal. „Som presvedčený, že to z dnešného spravodajstva jasne vyplynie."

„To je málo. Chcem v tomto smere jednoznačné vyhlásenie."

Chippingham sa zháčil. Vedel, že musí zaujať pevný postoj a brániť nezávislosť spravodajstva, ale pritom si bol vedomý svojho chúlostivého osobného postavenia vo

vzťahu k Margot. „Musím si pozrieť texty,“ povedal. „O štvrť hodiny vám zavolám.“

„Nech to netrvá dlhšie.“

Chippingham zavolal o desať minút. „Myslím, že vás to poteší. Napísal to Harry Partridge pred odchodom do Peru a bude to dnes večer v správach: *‚Peruánska vláda a Svetlý chodník sú už dlhé roky úhlavnými nepriateľmi a vyvíjajú všemožné úsilie, aby jeden druhého zničili. Peruánsky prezident Castaneda vyhlásil:, Existencia Svetlého chodníka ohrozuje Peru. Títo zločinci sú ako dýka zabodnutá do môjho boku.‘ To posledné bude archívny záber s Castanedovým hlasom.*“

V Chippinghamovom hlase bolo počuť úľavu i pobavenie. „Myslím, že Harry vám čítal myšlienky, Margot. Dúfam, že ste spokojná.“

„Stačí to. Prečítajte mi to ešte raz. Chcem si to zapísať.“

Keď dotelefonovali, Margot si zavolala sekretárku a nadiktovala interný oznam pre Thea Elliotta.

Theo:

Na základe nášho rozhovoru odznie v dnešných správach toto:

Peruánska vláda a Svetlý chodník sú už dlhé roky úhlavnými nepriateľmi a vyvíjajú všemožné úsilie, aby jeden druhého zničili. Peruánsky prezident Castaneda vyhlásil: „Existencia Svetlého chodníka ohrozuje Peru. Títo zločinci sú ako dýka zabodnutá do môjho boku.“

To posledné povie na obrazovke sám Castaneda.

Vďaka za návrh a pomoc.

Margot LloydováMasonová

Interný oznam doručil do ústredia Globaniku Industries osobitný kuriér. Margot zdvihla telefón a zavolala do Washingtonu na ministerstvo zahraničných vecí.

Počas celého piatku až do prvého vydania Večerného spravodajstva o 18:30 museli bezpečnostné opatrenia CBA News vydržať veľký nápor. Veľa ľudí sa chcelo dozvedieť exkluzívne informácie, ktorými CBA News šteklila celý deň divákov a konkurenciu. Spravodajcovia z ostatných televíznych spoločností, z rozhlasových staníc, agentúr a novín telefonovali priateľom a známym v CBA a pokúšali sa z nich vytiahnuť – niekedy priamo, ale zväčša dômyselnými trikmi – obsah vopred ohlasovaných správ. CBA sa však držala a tajomstvo neprezradila, lebo zasvätených bolo málo a boli premyslene vybraní, a vnútorný počítačový okruh bol dočasne izolovaný.

Večerné spravodajstvo sa vo veľkom nahrávalo a preberali ho stanice po celom svete s uvedením CBA News ako zdroja. V ostatných televíznych spoločnostiach sa hneď začalo horúčkovito diskutovať: Ako je možné, že sme to premeškali? Čo sme mohli urobiť a neurobili sme? Prečo si neoveril toto a nešiel za tamtým? Nikto si nezmyslel, aby tam zavolal? Aké urobíme opatrenia, aby sa to v budúcnosti neopakovalo?

Medzitým ostatné televízne spoločnosti narýchlo menili scenáre druhých vydaní svojich spravodajských relácií a zaraďovali záznam s uvedením titulku „So súhla-

som CBA“ a noviny menili titulné stránky zajtrajších vydaní. A zároveň všetky hlavné masmédiá zaktivizovali svoje pravidelné kontakty v Peru a lietadlami ta vysielali vlastných reportérov, korešpondentov a výrobné štáby.

A uprostred týchto udalostí sa prihodila jedna, ktorá bola mimoriadne závažná.

Don Kettering, ktorý viedol po Partridgeovom odchode pátraciu skupinu, sa o nej dozvedel krátko pred desiatou, keď sa chýlila ku koncu mimoriadna hodinová relácia. Sedel dosiaľ za moderátorským stolom, o ktorý sa delil – aspoň z pohľadu divákov – s Harrym Partridgeom, hoci toho púšťali z videokazety.

Norman Jaeger mu oznámil túto novinu telefónom na moderátorskom stole počas reklám. Bol teraz vedúcim výrobného štábu, lebo Rita Abramsová odišla pred hodinou na letisko Teterboro, odkiaľ mala odletieť do Peru.

„Don, hneď po skončení relácie bude porada skupiny.“

„Stalo sa niečo, Norm? Niečo mimoriadne?“

„Mimoriadne ako hrom! Práve mi volal Les. V Stonehenge práve dostali požiadavky únoscov spolu s videonahrávkou Jessiky Sloanovej.“

4

Najprv si pustili nahrávku Jessiky.

Bol piatok, pol jedenástej večer. V osobitnej projekčnej miestnosti CBA News, ktorú bežne využívalo iba vedenie,

sa zišlo desať ľudí: Les Chippingham a Crawford Sloane, za pátraciu skupinu Don Kettering, Norman Jaeger, Karl Owens a Iris Everlyová, za najvyššie vedenie v Stonehenge Margot LloydováMasonová, jej námestník Tom Nortandra, Irwin Bracebridge, prezident vysielania CBA a za FBI osobitný agent Otis Havelock.

V tom, že sa stretli práve v takom zložení, zohrala úlohu náhoda. Asi o pol ôsmej ktosi doručil do vestibulu Stonehenge malý obyčajný balíček s adresou: *Prezident, Spoločnosť CBA*. Keď ho bezpečnostná služba preverila, poslali ho na poschodie, kde mala kanceláriu Margot LloydováMasonová. Tam by bol ležal neotvorený až do pondelňajšieho rána. Nortandra, ktorého kancelária susedila s Margotinou, bol však ešte v budove spolu so svojimi dvoma sekretárkami. Jedna z nich balíček prevzala a otvorila ho. Keď zistila, o čo ide, hneď zašla za Nortandrom a ten zatelefonoval Margot do hotela Waldorf Astoria, kde bola na recepcii na počesť francúzskeho prezidenta.

Margot nechala recepciu recepciou a náhlila sa do Stonehenge, kde si s Nortandrom a Bracebridgeom, ktorého medzičasom zavolali, pustili nahrávku a prečítali priložený dokument. Uvedomili si, že o tom musia informovať spravodajský úsek a zvolať v ústredí CBA News poradu.

Bracebridge, ktorý bol kedysi prezidentom spravodajstva, vzal chvíľu pred začiatkom porady bokom Crawforda Sloana. „Viem, ako ťažko ti je, Crawf, a chcem ťa upozorniť, že na nahrávke sú zvuky, ktoré nie sú príjemné.

Keby si si ju chcel pozrieť najprv sám, pochopíme to a počkáme vonku.“

Crawforda Sloana priviezli z Larchmontu spolu s Havelockom, ktorý bol uňho, keď telefonovali, že prišla nahrávka s Jessikou. Sloane pokrútil hlavou. „Vďaka, Irwin, ale pozriem si to s ostatnými.“

Vedenia sa ujal Don Kettering, ktorý zavolal na operátora v úzadí projekčnej miestnosti: „Ideme!“

V miestnosti stlmili svetlá. Takmer vzápätí očernela veľká, vysoko zavesená televízna obrazovka a začali na nej skákať bodky svetla ako vždy, keď beží prázdna páska bez obrazu. No vtom sa z nej ozval zvuk – séria prenikavých výkrikov. Všetci primrzli. Crawforda Sloana nadvihlo a zlomeným hlasom zvolal: „Bože, to je Nicky!“

Výkriky ustali rovnako náhle, ako začali. O chvíľu sa zjavil obraz – Jessikina hlava a plecia na jednoduchom hnedom pozadí, čo bola zrejme stena. Jessica mala vážnu a sústredenú tvár, a tým, ktorí ju poznali, a to bola väčšina prítomných, prichodila bledá a napätá. Hlas však mala pevný, ovládala si ho, hoci pôsobila dojmom, že sa do normálneho hlasu núti.

Začala: „Zaobchádzajú s nami dobre a korektne. Vysvetlili nám dôvody, pre ktoré nás uniesli, a z toho sme pochopili, prečo to bolo potrebné. Ďalej nám povedali, že naši priatelia v Amerike môžu Tahko zariadiť, aby sme sa bez ujmy vrátili domov. Aby nás prepustili, musíte splniť – rýchlo a presne – pokyny, ktoré sú priložené k tejto nahrávke, ale zapamätajte si jedno…“

Pri slovách „zapamätajte si jedno“ sa Crawford Sloane prudko nadýchol a tlmene vykríkol. Nahrávka pokračovala.

„… ak tieto pokyny nesplníte, už nás nikdy neuvidíte, nikoho z nás. Prosíme vás, aby ste to nedopustili…“

Crawford Sloane znova pridusene vykríkol – takmer pošepky: „Aha, pozrite!“

„Budeme čakať; spoliehame sa na vás a pevne dúfame, že sa rozhodnete v náš prospech a že sa vďaka vám dostaneme v poriadku domov.“

Okamih vládlo ticho, počas ktorého ostala Jessikina tvár na obrazovke, bezvýrazná, pohľad nezaostrený, upretý rovno vpred. Potom zvuk aj obraz zmizli. V projekčnej miestnosti sa rozsvietili svetlá.

„Predtým sme prešli celú pásku,“ ozval sa Irwin Bracebridge. „Už na nej nič nie je. A pokiaľ ide o tie výkriky na začiatku, podľa nášho názoru ich tam preniesli z inej pásky. Ak si to pustíte spomalene a pozorne sa dívate, nájdete spoj, kde sú dve pásky zmixované.“

„Prečo by to robili?“ spýtal sa ktosi.

Bracebridge mykol plecom. „Možno, aby nás vyburcovali, vystrašili. Ak áno, potom to zabralo, nie?“ Rozľahol sa súhlasný šum.

Les Chippingham sa ticho spýtal: „Si si istý, Crawf, že to bol Nickyho hlas?“

Sloane sklesnuto odvetil. „Stopercentne. A Jessica mi dala dva signály.“

„Aké signály?“ spýtal sa Chippingham prekvapene. „Prvý, keď sa oblizla, čo znamenalo: Robím to proti svojej vôli. Neverte nič z toho, čo hovorím.“

„Múdro!“ povedal Bracebridge. „Jessica je skvelá!“

„A odvážna!“ dodal ktosi iný. Ostatní prikývli.

Sloane pokračoval: „O tých signáloch sme sa zhodou okolností zhovárali v predvečer únosu. Nazdával som sa, že jedného dňa sa mi môžu zísť… život je plný náhod. Jessica si na ne zrejme spomenula.“

„A čo ti ešte oznámila?“ spýtal sa Chippingham.

„Nie, prosím!“ To prerušil ich rozhovor Havelock. „Nech ste sa čokoľvek dozvedeli, pán Sloane, nateraz si to nechajte pre seba. Čím menej ľudí o tom bude vedieť, tým lepšie. Pozhovárame sa o tom o chvíľu, prosím.“

„Ja chcem pri tom byť,“ ozval sa Norman Jaeger. „Pátracia skupina dosiaľ vedela udržať tajomstvá.“ A podpichovačne dodal: „Aj ich odhaliť.“

Havelock naňho zagánil. „O tom si s vami pohovorí môj nadriadený – o tom, že ste nás neinformovali.“

Iris Everlyová netrpezlivo zasiahla. „Márnime čas. Pani Sloanová vravela čosi o pokynoch. Kde sú?“

Hoci tu bola najmladšia, prítomnosť najvyšších predstaviteľov CBA v nej vôbec nevzbudzovala rešpekt, čo bolo pre ňu typické. Celý deň sústredene pracovala na mimoriadnej hodinovej relácii, bola ustatá, no bystrý mozog jej fungoval ako zvyčajne.

Margot, ktorá mala ešte oblečenú svetlofialovú šifónovú toaletu z recepcie s francúzskym prezidentom, odveti-

la: „Máme ich tu.“ Kývla hlavou na Nortandru. „Prečítaj ich nahlas, to bude najlepšie.“

Nortandra si od nej vzal zopár zopnutých papierov, nasadil si na nos okuliare na čítanie a podišiel pod svetlo; v ňom ešte väčšmi vynikla jeho plavá štica a zádumčivá tvár. Kým sa stal v CBA námestníkom, bol podnikovým právnikom; z jeho hlasu vyžarovala autorita, nadobudnutá rokmi praxe v súdnych sieňach.

„Názov tohto dokumentu – alebo skôr nezvyčajného pamfletu – znie: ‚Svetlý čas nadišiel‘. Teraz vám prečítam jeho presné znenie bez komentára a vsuviek.“

„V dejinách osvietených revolúcií boli obdobia, keď si vedúce osobnosti, ktoré ich inšpirovali, zvolili mlčanie, trpezlivosť a utrpenie, a niekedy aj biednu smrť, ale vždy dúfali a plánovali. Prichádzali však aj iné obdobia – chvíle slávy a víťazstva pri povstaniach pošliapavanej a vykorisťovanej väčšiny, chvíle víťazstva nad imperializmom a tyraniou a zaslúženého rozbitia skostnatenej kapitalistickoburžoáznej triedy.

Pre Svetlý chodník sa obdobie mlčania, trpezlivosti a utrpenia skončilo. Nad Svetlým chodníkom svitol svetlý čas. Sme pripravení vykročiť.

Samozvané superveľmoci, ktoré klamú jedna druhú a predstierajú, že im ide o mier, sa v skutočnosti pripravujú na katastrofickú konfrontáciu medzi imperialistickými a socialistickoimperialistickými silami v úsilí o svetovládu. Zotročená a zneužívaná väčšina ľudstva bude pritom trpieť. Hŕstka finančných magnátov, ktorí šialene túžia po

moci, ovládne kvôli vlastným chúťkam celé ľudstvo, ak im dovolíme ďalej vykorisťovať svet.

No revolúcia už všade vrie ako sopka, ktorá sa chystá vybuchnúť. Túto revolúciu povedie Strana – Svetlý chodník! Má na to znalosti a skúsenosti. Jej rastúci vplyv sa šíri po celom svete.

Nadišiel čas, aby nás všetci lepšie poznali a pochopili.

Kapitalistickoimperialistické masovokomunikačné prostriedky, ktoré klamú a prinášajú iba to, čo si ich chamtiví majitelia želajú, už dlhé roky ignorujú a skresľujú heroický boj ľudu Svetlého chodníka.

To sa teraz zmení. Preto sme sa zmocnili kapitalistických rukojemníkov.

Americkej televíznej spoločnosti CBA týmto prikazujeme:

Po prvé: Počínajúc druhým pondelkom po prijatí týchto požiadaviek prestane vysielať na päť pracovných dnína jeden celý týždeň – reláciu Večerné spravodajstvo (obidve vydania).

Po druhé: Namiesto tejto relácie bude vysielať iný program, ktorý dodáme CBA na piatich kazetách. Názov tohto programu je: ‚Svetová revolúcia: Svetlý chodník ukazuje cestu‘.

Po tretie: Vysielanie Svetlého chodníka nebudú rušiť nijaké reklamy.

Po štvrté: Ani CBA, ani iná organizácia sa nepokúsi vypátrať zdroj, z ktorého pochádzajú kazety. Prvá príde do CBA do štvrtka budúceho týždňa. Ostatné prídu hneď v nasledujúcich dňoch. Každý pokus odhaliť pôvod kaziet

bude mať za následok okamžitú popravu jedného z troch unesených v Peru. Každý ďalší nezmyselný pokus v tomto smere bude mať rovnaký následok.

Po piate: O týchto požiadavkách nebudeme vyjednávať a musia byť presne splnené.

Ak CBA a ostatní presne splnia príkazy z tohto dokumentu, všetkých troch unesených prepustíme na štvrtý deň po poslednom vysielaní Svetlého chodníka. Ak však tieto príkazy nesplníte, rukojemníkov už nikdy neuvidíte a ich telá nikdy nenájdete.“

„A je tu ešte čosi,“ dodal Nortandra. „Na osobitnom papieri.“

„Ďalšie exempláre tohto dokumentu a kazetu s unesenou dostali aj iné televízne spoločnosti a tlač.“

„To je všetko,“ povedal Nortandra. „Nikde nie je podpis, ale o pravosti nemožno pochybovať. Dokazuje to priložená nahrávka.“

Rozhostilo sa ticho. Zdalo sa, že nikto nechce prehovoriť prvý. Niekoľkí sa pozreli na Crawforda Sloana, ktorý zničene sedel so strhanou tvárou. Aj ostatných sa zmocnil pocit beznádeje.

Nakoniec prehovoril Les Chippingham: „Už to teda vieme. Od začiatku sme si lámali hlavu, čo tí ľudia chcú. Nazdávali sme sa, že by to mohli byť peniaze. Ukázalo sa, že chcú oveľa viac.“

„Oveľa, oveľa viac,“ dodal Bracebridge. „Prirodzene, nedá sa to vyjadriť v peniazoch, ale o to tu zrejme ani nejde.“

„Ako som naznačil už na začiatku,“ poznamenal Nortandra, „celá vec – najmä spôsob vyjadrovania – nemá veľkú logiku.“

Prehovoril Norman Jaeger: „Revolucionári zriedkakedy uvažujú logicky. Nanajvýš si rozumejú medzi sebou. Ale to nie je dôvod, aby sme ich nebrali vážne. Poučili sme sa o tom v prípade Iránu.“ Jaeger vrhol pohľad na hodiny nad ich hlavami, ktoré ukazovali 22:55. Obrátil sa k Chippinghamovi. „Les, pôjdeme s tým do vysielania? Ak si švihneme, do jedenástej to stihneme a použijeme kúsok nahrávky s pani Sloanovou. Ak je pravda, že to dostali aj iné spoločnosti, môžu s tým každú chvíľu vyrukovať.“

„Nech vyrukujú,“ vyhlásil Chippingham rozhodne. „Toto je nová fáza, v ktorej hráme už aj my. Nebudeme sa náhliť. O polnoci prídeme s mimoriadnou správou a dovtedy môžeme hodinu zvažovať, ako ďalej, a čo je ešte dôležitejšie, ako odpovieme – ak vôbec odpovieme.“

„O našej odpovedi nemôže byť pochybnosti,“ vyhlásila Margot LloydováMasonová. „Je predsa celkom zrejmé, že tie smiešne podmienky nemôžeme prijať. Za nijakých okolností nemôžeme na celý týždeň vypustiť večerné správy.“

„To im však nemusíme oznámiť, aspoň nie hneď na začiatku,“ namietol Nortandra. „Môžeme povedať niečo v tom zmysle, že ich požiadavky starostlivo skúmame a neskôr prídeme s vyhlásením.“

„Ak dovolíte,“ obrátil sa naňho Jaeger, „pochybujem, že to niekoho oklame, a najmä nie Svetlý chodník. Dlho som sa ľuďmi tohto typu zaoberal, a nech sú hocijakí, v nijakom prípade nie sú hlupáci. Naopak, sú bystrí. A dôkladne si nás zmapovali – vedia napríklad, že Večerné spravodajstvo má dve vydania a že sledovanosť v sobotu a nedeľu je nízka, a preto o tieto dni nemajú záujem.“

„Čo teda navrhujete?“

„Aby ste dali spravodajskému úseku voľnú ruku, pokiaľ ide o odpoveď. Treba na to ísť rafinovane, ľstivo, nie sa do toho hrnúť ako slon do porcelánu a hovoriť o smiešnych podmienkach. V CBA News sme na také niečo lepšie vyzbrojení, citlivejšie naladení, lepšie poznáme terén…“ Na Chippinghamovo znamenie Jaeger zmĺkol.

„V zásade s Normanom súhlasím,“ povedal Chippingham, „a keďže to spadá do mojej kompetencie, súhlasím. Pokiaľ ide o odpoveď, mal by rozhodovať spravodajský úsek, lebo naozaj sme lepšie informovaní, poznáme terén, máme kontakty a jeden z našich najlepších korešpondentov, Harry Partridge, je už v Peru a musíme s ním konzultovať.“

„Konzultujte a robte si ľstí, koľko chcete,“ odvrkla Margot, ktorá očervenela pri Jaegerovej narážke na jej ‚smiešne podmienky‘. „Ale táto vec sa týka celej firmy a rozhodne o nej najvyššie vedenie!“

„*Nie! Tak to teda nie, doboha!*“ ozval sa výkrik. Všetky hlavy sa obrátili. Prehovoril Crawford Sloane, ktorý už

nesedel sklesnuto, ale stál, oči mu blčali, tvár mal červenú. Hlas mal rozhorčený a chvíľami prišikrtený.

„Firmu z toho vynechajte! Norman mal absolútnu pravdu, keď hovoril o slonovi v porceláne. Práve sme jedného videli, a to preto, že vedenie firmy nemá znalosti ani skúsenosti na to, aby vedelo odhadnúť, čo si vyžaduje spravodajstvo. Okrem toho vedenie už rozhodlo – aj to sme už počuli: *Tie podmienky nemôžeme prijať. Nemôžeme na celý týždeň vypustiť správy*. To vieme aj sami, na to nepotrebujeme vás. Zo spravodajstva sme to vedeli všetci – áno, všetci vrátane mňa. Chcete to oficiálne, pani LloydováMasonová? Dobre, počúvajte – uvedomujem si, že nemôžeme zatvoriť CBA News a dať ju na týždeň k dispozícii Svetlému chodníku. Súhlasím s tým – a boh mi pomáhaj! Vy ste svedkovia.“

Sloane zmĺkol, preglgol a pokračoval: „Ale u nás, v spravodajstve, môžeme využiť našu šikovnosť, naše skúsenosti, hrať o čas. Čas v tejto chvíli potrebujeme zo všetkého najviac. A využiť Harryho Partridgea, ktorý patrí medzi našich najlepších ľudí. Doňho vkladám všetky nádeje, že dostanem rodinu domov.“

Sloane stíchol, ale ostal stáť.

Kým sa niekto zmohol na slovo, prehovoril zmierlivým tónom Bracebridge, kedysi novinár a dnes člen vedenia: „Takéto chvíle doliehajú na každého. Do hry sa dostávajú emócie, napätie je priveľké, vládne výbušná atmosféra. Mnohé z toho, čo sa tu povedalo, sa mohlo a zrejme malo povedať zdvorilejšie.“ Obrátil sa k Margot Lloydovej-Masonovej: „Tak či onak, Margot, som toho názoru, že je

to stanovisko hodné úvahy, najmä ak máme na zreteli – ako sa Crawf jasne vyjadril – že tvoje konečné rozhodnutie platí. O tom niet pochybností.“

Margot, ktorej sa ponúkala možnosť zachovať si tvár, zaváhala, ale nakoniec pristala. „Dobre teda.“ A Chippinghamovi povedala: „V súlade s tým môžete rozhodnúť o predbežnej taktickej odpovedi.“

„Ďakujem,“ povedal Chippingham. „Ale mohli by sme sa dohodnúť ešte o niečom?“

„O čom?“

„Že konečné rozhodnutie, s ktorým všetci súhlasíme, zachováme predbežne v tajnosti.“

„Dobre. Ale ten istý sľub si radšej vyžiadajte aj od ostatných prítomných. V každom prípade ma o všetkom informujte.“

Všetci napäto počúvali. Chippingham sa k nim obrátil a spýtal sa: „Sľubujete aj vy, prosím?“

Jeden za druhým prisľúbili. Margot medzitým odišla.

Chippingham sa vrátil do svojej kancelárie o 23:25. O 23:30 dostal správu agentúry Reuter z Limy s požiadavkami Svetlého chodníka na CBA. O chvíľu sa prihlásila washingtonská AP s podrobnejšou správou, ktorá prinášala celý text dokumentu Svetlý čas nadišiel.

V priebehu najbližších pätnástich minút priniesli ABC, NBC a CBS mimoriadne správy s krátkymi ukážkami z Jessikinej nahrávky. Podrobnejšie informácie sľubovali na druhý deň v spravodajských reláciách a nevylučovali ani mimoriadne spravodajstvo, ak to bude potrebné. Všetkých predbehla CNN, ktorá práve vysielala správy

a informáciu o požiadavkách Svetlého chodníka do nich jednoducho zaradila. Chippingham však ostal pri svojom pôvodnom rozhodnutí neprerušovať vysielaný program, ale pustiť o polnoci starostlivo zostavenú mimoriadnu správu, ktorú teraz pripravovali.

O 23:45 odišiel z kancelárie k Podkove, ktorú na túto príležitosť uviedli do chodu. Norm Jaeger sedel na mieste šéfsmenára. Iris Everlyová pracovala v strižni s Jessikinou páskou, mixujúc ju s inými, ktoré budú tvoriť pozadie. Don Kettering, ktorý bude polnočnú správu moderovať, bol v maskérni, kde si zároveň čítal a upravoval text.

„Prinesieme len fakty, bez akéhokoľvek stanoviska CBA," povedal Jaeger Chippinghamovi. „Na stanovisko je dosť času neskôr – nech bude akékoľvek. Mimochodom, už nám všetci telefonovali – aj z *New York Times* a *New York Post* – a pýtali sa naň. Povedali sme im, že nijaké zatiaľ nemáme a že o celej veci uvažujeme."

Chippingham prikývol. „Dobre."

Jaeger ukázal na Karla Owensa, ktorý sedel oproti pri Podkove. „Pokiaľ ide o stanovisko, on už niečo má."

„Tak čujme." vyzval ho Chippingham.

Owens, ťažný kôň, trpezlivý mladší smenár, ktorý už prišiel s viacerými nápadmi a ktorého puntičkárske sondovanie viedlo k identifikácii teroristu Ulisesa Rodrígueza, nazrel do svojich typických poznámok na kartičkách.

„V dokumente Svetlého chodníka sa hovorí, že do CBA príde päť kaziet, ktoré majú nahradiť naše Večerné spravodajstvo – prvá vo štvrtok na budúci týždeň, ostatné

v nasledujúcich dňoch. Na rozdiel od kazety s pani Sloanovou, ktorú sme videli dnes večer, ostatné zrejme pošlú iba do CBA.“

„To všetko viem,“ povedal Chippingham.

Jaeger sa usmial a Owens nevzrušene pokračoval vlastným tempom. „Navrhujem, aby sme predbežne nezverejňovali stanovisko CBA – až do štvrtka. Ale v pondelok, aby sme udržali záujem, by si mohol oznámiť, že na druhý deň prídeme s vyhlásením. V utorok bude vyhlásenie znieť: Bez komentára, kým nedostaneme sľúbenú kazetu, až potom zverejníme naše stanovisko.“

„A ďalej? Kam tým smerujeme?“

„Ku štvrtku, šesť dní odo dneška. Predpokladajme, že kazeta príde.“

„Dobre, povedzme, že je tu. Čo ďalej?“

„Dáme ju do sejfu, aby sa k nej nikto nemohol dostať, a hneď pôjdeme von – prerušíme program, urobíme z toho veľké haló – a povieme, že sme kazetu dostali, ale že je nekvalitná. Musela sa poškodiť cestou. Skoro celá je zotretá. Prehrávali sme si ju, pokúšali sme sa ju rekonštruovať, ale márne. Túto správu poskytneme aj tlači a agentúram, aby sme mali istotu, že sa dostane do Peru, a tým aj k Svetlému chodníku.“

„Myslím, že ťa už chápem,“ povedal Chippingham. „Ale pokračuj.“

„Tí lotri nebudú mať istotu, či neklameme. Ale naisto budú vedieť – a to vieme aj my – že také niečo sa môže stať. Možno teda zapochybujú a pošlú ďalšiu kazetu, čo môže trvať niekoľko dní…“

Chippingham dokončil zaňho: „... a možno si to vysvetlia tak, že im naozaj chceme vyhovieť a vysielať ich materiál v deň, ktorý určia.“

„Presne tak.“

Jaeger dodal: „Myslím, že Karl chcel povedať ešte niečo, Les. Vyplýva z toho, že získame niekoľkodňový odklad – ak to vyjde, a malo by to vyjsť. Čo si o tom myslíš?“

„Je to skvelé. Som rád, že uzdu držíme opäť my v spravodajstve.“

Víkendovému spravodajstvu dominovala správa o požiadavkách Svetlého chodníka a Jessikina nahrávka. Vzbudilo to celosvetový ohlas. Na CBA dorážala záplava telefonátov, ktoré žiadali vyjadrenie, najradšej v podobe oficiálneho vyhlásenia. Na základe predchádzajúcej dohody ich smerovali do CBA News. Ostatných predstaviteľov CBA upozornili, aby na otázky neodpovedali, a to ani neoficiálne.

V CBA News vyčlenili na víkedové preberanie telefonátov tri sekretárky. Odpovedali zakaždým rovnako – CBA sa nevyjadruje a nemožno povedať, kedy sa vyjadrí.

CBA síce stanovisko nezverejnila, ale to nebránilo, aby názory nevyjadrovali iní. A väčšina znela: *Vydržte! Nevzdávajte sa!*

Prekvapujúco veľa ľudí však nevidelo nič zlé v tom, že by vyhoveli požiadavkám, čo by bola cena za prepustenie unesených. Norma Jaegera to vyprovokovalo k znechutenej reakcii: „Vari tie slepačie mozgy nechápu, že tu ide o princíp? Nevidia, že by sa takto vytvoril prece-

dens a bola by to výzva všetkým bláznivým spolkom na svete, aby unášali ľudí z televízie?“

O tejto téme sa hovorilo v nedeľných diskusných reláciách Tvárou k národu, Stretnutie s tlačou a Týždeň s Davidom Brinkleym, a na pretras prišli úryvky z knihy Crawforda Sloana Kamera a pravda, z ktorej sa čítalo najmä toto:

– Na rukojemníkov… sa treba pozerať ako na ľudí, ktorých možno obetovať…

– Jediný spôsob, ako pristupovať k teroristom, je… nikdy s nimi nevyjednávať a neplatiť im výkupné, či už priamo alebo nepriamo!

Všetci, ktorí v CBA sľúbili Lesovi Chippinghamovi, že neprezradia konečné rozhodnutie neprijať podmienky Svetlého chodníka, dodržali slovo. Jedinou výnimkou bola Margot LloydováMasonová, ktorá v nedeľu telefonicky informovala Theodora Elliotta o všetkom, čo sa odohralo v predchádzajúci večer.

Margot by bola nepochybne argumentovala, že konala správne, keď informovala predsedu Globaniku. Tak či onak, svojím konaním spôsobila katastrofálny únik tejto informácie.

5

Ústredie Globanic Industries sídlilo v komplexe rezidenčného štýlu uprostred vlastného parku v Pleasantville, asi päťdesiat kilometrov od Manhattanu. Túto lokalitu vybrali preto, aby odlúčili tvorbu celkových zámerov od každodennej hektickej atmosféry pridružených firiem v priemyselnej a finančnej oblasti. Globanic Financial, ktorý organizoval transakciu týkajúcu sa peruánskej pôžičky, sídlil napríklad na troch poschodiach budovy One World Trade Center neďaleko Wall Street.

Do Pleasantvillu však prúdili mnohé podrobnosti z predných báš Globaniku. Práve preto čakal v pondelok predpoludním mladý ambiciózny reportér Glen Dawson z novín *Baltimore Star* na rozhovor s hlavným kontrolórom Globaniku na tému paládium. Problematika tohto drahého kovu sa pravidelne dostávala do správ a Globanic vlastnil bane na paládium a platinu v Minas Gerais v Brazílii, kde ohrozovali ťažbu banícke nepokoje.

Dawson čakal pred kontrolórovou kanceláriou v elegantnom kruhovom salóne, z ktorého sa vchádzalo do miestností dvoch ďalších čelných predstaviteľov Globaniku. Jedným z nich bol predseda.

Dawson ešte čakal, sedel v nenápadnom zákutí, keď sa otvorili jedny dvere a vyšli z nich dvaja muži. Jeden bol Theodore Elliott, ktorého Dawson ihneď spoznal z fotografií. Tvár druhého mu bola povedomá, hoci ju

nevedel zaradiť. Pokračovali v rozhovore, ktorý začali vnútri, a hovoril ten druhý.

„… o vašej CBA. Hrozby tých peruánskych rebelov vás dostali do prekérnej situácie.“

Elliott prikývol. „V istom smere áno… len choď, odprevadím ťa k výťahu… Už sme rozhodli, hoci sme to ešte nezverejnili. Rozhodne nepripustíme, aby s nami zametala banda pomätených komunistov.“

„CBA teda neodvolá spravodajstvo?“

„Ani nápad! Kazety Svetlého chodníka nepustíme v žiadnom prípade…“

Hlasy sa vzdialili.

Glen Dawson si prikryl zápisník časopisom, v ktorom naoko listoval, a rýchlo si zapísal doslovné znenie toho, čo počul. Srdce sa mu rozbúchalo. Uvedomil si, že má exkluzívnu informáciu, ktorú od sobotného večera dychtivo očakáva nespočetné množstvo novinárov.

„Pán Dawson,“ zavolala sekretárka, „pán Licata vás očakáva.“

Dawson zastal pri jej stole a usmial sa. „Ten druhý pán s pánom Elliottom – určite som ho už niekde videl, ale neviem jeho tvár zaradiť.“

Sekretárka zaváhala. Dawson vycítil jej neochotu a ľúbezne sa usmial. Zabralo to.

„Bol to pán Alden Rhodes, štátny podsekretár.“

„No jasné! Tá moja pamäť!“

Dawson videl štátneho podsekretára pre ekonomické otázky raz v televízii, keď vystupoval pred senátnym

výborom. Teraz však bolo dôležité, že sa dozvedel jeho meno.

Rozhovor s hlavným kontrolórom Globaniku mu prichodil nekonečný a usiloval sa ho čo najväčšmi skrátiť. Paládium ho aj tak veľmi nezaujímalo. Bol to ambiciózny mladý muž, ktorý chcel písať o témach všeobecného záujmu, a v tom, na čo práve natrafil, videl cestovný lístok k sľubnejšej budúcnosti. Prišiel v pravú chvíľu. Kontrolór však rozvážne opisoval históriu a budúcnosť paládia. Banícke nepokoje v Brazílii bagatelizoval ako prechodné a vyslovil sa, že nemôžu ovplyvniť ťažbu. Pre túto informáciu Dawson vlastne prišiel. Napokon takmer prosebne povedal, že už vie dosť, a bral sa preč.

Pozrel na hodinky a usúdil, že má ešte čas sadnúť do auta a zájsť do pobočky *Baltimore Star* na Manhattane, kde napíše obidve reportáže, aby stihli hlavné popoludňajšie vydanie. Šiel rýchlo a ako sa mihali kilometre, v mysli si zoraďoval slová a vety.

V skromnej redakcii na Rockefellerovom námestí si sadol k terminálu počítača a najprv sa pustil do reportáže o paládiu. Na tú ho vyslali a tento záväzok splnil na slušnej úrovni.

Potom začal písať druhú reportáž, oveľa vzrušujúcejšiu. Jeho prvá reportáž pôjde na ekonomické oddelenie, a keďže tam bol pridelený, pôjde tam aj druhá. No bol presvedčený, že tam dlho neostane.

Prstami behal po klávesnici, formulujúc úvod.

Potom si položil etickú otázku, na ktorú, ako dobre vedel, čoskoro bude treba odpovedať. Znela: Uvrhne reportážou, ktorú práve píše, obete únosu v Peru do ešte väčšieho nebezpečenstva, než v ktorom sa už nachádzajú?

A ešte konkrétnejšie – uškodí rukojemníkom, keď sa prezradí rozhodnutie CBA odmietnuť požiadavky Svetlého chodníka, ak toto rozhodnutie ešte nie je určené na uverejnenie?

No na druhej strane – má verejnosť právo vedieť všetko, čo sa dozvie príčinlivý reportér bez ohľadu na to, ako túto informáciu získal?

Dawson si tieto otázky uvedomoval, ale vedel, že to nie je jeho starosť. Pravidlá sú jasné a poznajú ich všetci zainteresovaní.

Reportér je povinný napísať o každej vhodnej záležitosti, na ktorú natrafí. Ak objaví informáciu, nesmie ju zamlčať ani hocijakým spôsobom zmeniť, ale vyčerpávajúco a presne ju podať a potom poskytnúť organizácii, ktorá ho zamestnáva.

Jeho text pôjde teraz k redaktorovi alebo redaktorom, a tí rozhodnú o otázkach etiky.

A to sa už v Baltimore, kde jeho reportáž vychádza z počítača, pravdepodobne deje, uvažoval Dawson.

Keď dopísal, dal si v počítači vytlačiť jednu kópiu reportáže. Načiahla sa však za ňou cudzia ruka.

Bol to šéf odbočky Sandy Sefton, ktorý sa práve odkiaľsi vrátil. Sefton, starý ostrieľaný reportér, mal zopár rokov do dôchodku a s Dawsonom boli dobrí priatelia. Pri čítaní ticho zahvízdal a potom zdvihol hlavu.

„To máš teda trhák. Tie Elliottove slová – zapísal si si ich hneď, ako ich povedal?“

„O pár sekúnd,“ Dawson mu ukázal poznámky.

„Dobre! Zhováral si sa s tým druhým, s Aldenom Rhodesom?“

Dawson pokrútil hlavou.

„Baltimore to asi bude žiadať.“ Zazvonil telefón. „Stavme sa, že je to Baltimore.“

Bol. Slúchadlo zdvihol Sefton, krátko počúval a povedal: „Takže môj chlapčisko má dnes večer titulnú správu, áno?“ Usmial sa a podal telefón Dawsonovi. „Je to Frazer.“

J. Allardyce Frazer bol šéfredaktor. Hneď prešiel autoritatívnym hlasom k veci. „Osobne ste sa dosiaľ s Theodorom Elliottom nezhovárali. Je to tak?“

„Áno, pán Frazer.“

„Tak to urobte. Povedzte mu, čo máte, a nech sa k tomu vyjadrí. Ak poprie, že to povedal, napíšte aj to. V tom prípade skúste získať potvrdenie od Aldena Rhodesa. Viete, čo sa ho máte spýtať?“

„Viem.“

„Dajte mi ešte Sandyho.“

Sandy Sefton vzal slúchadlo. Počúval, žmurkol na Dawsona a povedal:

„Videl som Glenove poznámky. Zapísal si na mieste Elliottove slová. Je to jasné. Nedorozumenie je vylúčené.“

Keď zložil, povedal Dawsonovi: „Ešte to nemáš v suchu. Rozoberajú to po etickej stránke. Pusť sa za El-

liottom a ja sa pokúsim nájsť Rhodesa. Ešte nemôže byť vo Washingtone.“

Sefton prešiel k druhému telefónu.

Dawson vyťukal číslo Globaniku. Keď ho ústredňa prepojila, ozval sa ženský hlas. Dawson sa predstavil a žiadal si „pána Theodora Elliotta“.

„Pán Elliott sa vám momentálne nemôže venovať,“ odvetil hlas prívetivo. „Volám sa Kesslerová. Môžem vám dajako pomôcť?“

„Možno.“ Dawson obozretne vysvetlil, prečo volá.

Hlas ochladol. „Počkajte, prosím.“

Prešlo niekoľko minút. Dawson sa už chystal zložiť a zavolať znova, keď linka ožila. Tentoraz bol hlas mrazivý. „Pán Elliott je toho názoru, že to, čo ste počuli, bolo dôverné a nemožno to použiť.“

„Som reportér,“ povedal Dawson. „Ak sa dozviem alebo počujem niečo, čo nebolo dôverne adresované mne, mám právo to použiť.“

„Pán Dawson, nevidím dôvod, aby sme predlžovali tento rozhovor.“

„Ešte okamih, prosím. Popiera pán Elliott, že povedal to, čo som vám prečítal?“

„Pán Elliott sa k tomu ďalej nevyjadruje.“ Dawson si zapísal otázku aj odpoveď.

„Pani Kesslerová, mohli by ste mi povedať, ako sa voláte krstným menom?“

„Nevidím dôvod... no dobre, Diana.“

Dawson sa usmial. Domyslel si, že Kesslerová usúdila, že ak sa už jej meno zjaví v novinách, môže byť aj celé. Chcel poďakovať, ale zistil, že druhá strana už zložila.

Zložil aj on a Sefton mu podal kúsok papiera. „Rhodes ide na letisko La Guardia vládnym autom. Tu je číslo jeho autotelefónu.“

Dawson znova zdvihol slúchadlo.

Tentoraz sa ozval mužský hlas. Keď si Dawson žiadal „pána Aldena Rhodesa“, hlas odpovedal. „Máte ho.“

Dawson sa mu predstavil. Sandy Sefton počúval na druhej linke.

„Pán Rhodes, chceli by sme vedieť, či sa môžete vyjadriť k výroku pána Theodora Elliotta, že televízna spoločnosť CBA odmietne požiadavky Svetlého chodníka a že – podľa jeho slov – rozhodne nepripustia, aby s nimi zametala banda pomätených komunistov.“

„To že vám povedal Theo Elliott?“

„Počul som to z jeho úst, pán Rhodes.“

„Myslel som, že chce, aby to ostalo v tajnosti.“ Odmlka. „Počkajte! To vy ste sedeli tam na chodbe, keď sme vychádzali?“

„Áno, ja.“

„Dawson, podviedli ste ma a ja trvám na tom, že celý tento rozhovor je neoficiálny.“

„Pán Rhodes, na začiatku nášho rozhovoru som sa vám predstavil a vy ste nepovedali, že by to malo byť neoficiálne.“

„Choďte do zadku, Dawson!“

„Toto už bolo neoficiálne, pane. Lebo ste mi to pred chvíľou povedali.“

Usmiaty Sefton zdvihol víťazoslávne palec.

Debata o etickej stránke veci netrvala v Baltimore dlho.

Každá spravodajská organizácia prirodzene chce uverejniť všetko, čo sa dozvie. Pri istých správach – a táto medzi ne patrila – si však treba položiť isté otázky a odpovedať na ne. Šéfredaktor a vedúci domáceho spravodajstva, ktorí za reportáž zodpovedali, si ich kládli navzájom.

OTÁZKA: Ohrozí zverejnenie stanoviska CBA rukojemníkov? ODPOVEĎ: Rukojemníci už sú v nebezpečenstve a ak ktokoľvek čokoľvek zverejní, sotva sa na tom niečo zmení. OTÁZKA: Zabijú niekoho z nich pre toto zverejnenie? ODPOVEĎ: To je nepravdepodobné, lebo mŕtvy rukojemník nemá cenu. OTÁZKA: Keďže CBA bude musieť aj tak o deň, o dva zverejniť svoje stanovisko, záleží na tom, ak sa to stane trocha skôr? ODPOVEĎ: Neveľmi, ak vôbec. OTÁZKA: Keďže Theo Elliott z Globaniku prezradil stanovisko CBA náhodne a musia o ňom vedieť aj iní, ako dlho ešte môže ostať utajené? ODPOVEĎ: Veľmi dlho nie.

Na záver šéfredaktor vyjadril názor obidvoch: „Etika nám v tom nebráni. Ideme!“

Baltimore Star priniesol reportáž na prvej strane s palcovým titulkom:

ROZHODNUTIE CBA:
ÚNOSCOM NEUSTÚPIME

A pod tým sa začínala Dawsonova reportáž:

CBA odmieta dôrazným Nie! požiadavky únoscov Sloanovej rodiny, aby na týždeň prestala vysielať Večerné spravodajstvo a nahradila ho propagandistickými videonahrávkami od peruánskej maoistickej povstaleckej skupiny Sendero Luminoso.

Sendero Luminoso čiže Svetlý chodník priznal, že drží unesených na neznámom mieste v Peru.

Theodore Elliott, predseda a hlava firmy Globanic Industries, ktorá je materskou spoločnosťou CBA, dnes vyhlásil: „Rozhodne nepripustíme, aby s nami zametala banda pomätených komunistov.“

Tento výrok odznel v ústredí Globaniku v Pleasantville. Theodore Elliott potom dodal: „Kazety Svetlého chodníka nepustíme v žiadnom prípade.“

Pri tomto vyhlásení pána Theodora Elliotta bol prítomný reportér našich novín.

Alden Rhodes, štátny podsekretár pre ekonomické otázky, ktorý bol v spoločnosti pána Elliotta, keď tieto slová odzneli, sa na otázku našich novín odmietol k nim vyjadriť, ale povedal: „Myslel som, že chce, aby to ostalo v tajnosti.“

Pána Elliotta sme sa pokúšali dnes predpoludním zastihnúť kvôli ďalším informáciám, ale bezvýsledne.

„Pán Elliott sa vám momentálne nemôže venovať,“ informovala naše noviny sekretárka predsedu Globanic

Industries pani Diana Kesslerová. Na ďalšie otázky pani Kesslerová odpovedala: „Pán Elliott sa k tomu ďalej nevyjadruje.“

Ďalej reportáž vykresľovala pozadie únosu a rekapitulovala jeho priebeh. Agentúry mali reportáž ešte prv, ako sa *Baltimore Star* dostal do ulíc, a vydali ju spolu s uvedením zdroja. Vo večerných správach citovali Star všetky televízne spoločnosti vrátane CBA, kde túto predčasnú informáciu prijali so zdesením.

V Peru, kde už správy o únose dominovali spravodajstvu, priniesli na druhý deň ráno noviny, rozhlas a televízia túto informáciu, pričom osobitne zdôrazňovali Elliottove slová o bande pomätených komunistov – *‚grupo de Comunistas locos‘*, ktorými charakterizoval Svetlý chodník.

6

„Ja mám Vicenteho rád,“ povedal Nicky. „Je to náš priateľ.“

„I ja si to myslím,“ zavolal Angus zo svojej cely. Ležal na tenkom špinavom matraci svojho provizórneho lôžka a zabíjal čas pozorovaním dvoch veľkých chrobákov na stene.

„Tak si to rýchlo prestaňte myslieť!“ vyskočila na nich Jessica. „Mať tu niekoho rád je hlúpe a naivné.“

Zmĺkla. Najradšej by si bola zahryzla do jazyka a odvolala tie slová. Nemusela to povedať tak ostro.

„Prepáčte mi," povedala. „Nemyslela som to tak, ako to vyznelo." Po pätnástich dňoch v tesných celách sa už na všetkých troch začínalo prejavovať vypätie a ich morálka začala upadať. Jessica robila, čo mohla, aby ju udržala akotak na výške, aspoň nad úrovňou zúfalstva. Takisto trvala na tom, aby každý deň cvičili a sama im predcvičovala. Napriek najlepším úmyslom sa však dostavili následky obmedzenia pohybu, jednotvárnosti a osamelosti.

A mastná nechutná strava ich fyzické sily skôr vyčerpávala než obnovovala. K tomu utrpeniu pristupovala navzdory umývaniu telesná špina, pach a pot; zafúľané šaty sa im lepili na telo.

Dobre je pripomínať si, uvažovala Jessica, že jej učiteľ z antiteroristického kurzu generál Wade trpel oveľa väčšmi a dlhší čas v podzemnej diere v Kórei. Lenže Cedric Wade bol výnimočný odhodlaný človek, ktorý slúžil svojej vlasti vo vojne. Ich mysle a telá však nezoceľuje vojna. Sú obyčajní civili, ktorých chytili v bezvýznamnej potýčke… a prečo vlastne? To Jessica dosiaľ nevedela.

Jednako však myšlienka na generála Wadea a Nickyho slová, že má rád Vicenteho, ku ktorým sa pridal aj Angus, jej pripomenuli, že od Wadea sa naučila ešte čosi. A teraz sa jej zdalo, že nadišla vhodná chvíľa na to, aby ich s tým oboznámila.

Tichým hlasom, vrhajúc obozretné pohľady na strážcu, sa spýtala: „Angus, Nicky, počuli ste už niekedy o štokholmskom syndróme?"

„Ja tuším áno,“ ozval sa Angus., „A ty, Nicky?“

„Nie, mami. Čo je to?“

Službu mal strážca, ktorý si občas nosil komiksy. Opäť bol do jedného zahĺbený a nestaral sa, či sa zhovárajú. Jessica vedela aj to, že nevie po anglicky.

„Dobre, porozprávam vám o ňom.“

V pamäti akoby počula hlas generála Wadea, keď prednášal ich skupinke: „Takmer pri každom teroristickom útoku na lietadlo či únose príde k situácii, že po istom čase si niektorí rukojemníci obľúbia teroristov. Podaktorí rukojemníci idú až tak ďaleko, že teroristov pokladajú za priateľov, a políciu či vojsko, ktorí sa ich pokúšajú zachrániť, za nepriateľov. Volá sa to štokholmský syndróm.“

Jessica si o tom neskôr vyhľadala literatúru, ktorá Wadeove slová potvrdila. Chcela o tom vedieť viac, a preto si prečítala, ako vznikol tento názov.

Načierala do pamäti a vlastnými slovami vyrozprávala Nickymu a Angusovi onen zvláštny príbeh.

Stalo sa to v Štokholme, ráno 23. augusta 1973.

Vtedy ráno vstúpil do banky Sveriges Kreditbanken na námestí Norrmalmstorg v cefitre Štokholmu tridsaťdvaročný JanErik Olsson, ktorý ušiel z väzenia. Spod zloženého kabáta vytrhol samopal a začal strieľať do stropu. V spŕške úlomkov betónu a skla vznikla panika.

Nasledovala krutá skúška, ktorá trvala šesť dní.

Nikto z jej účastníkov nemal potuchy, že na dlhé roky a možno stáročia sa podstata ich skúsenosti bude nazývať štokholmský syndróm – lekársky a vedecký termín, ktorý

bude po celom svete rovnako známy študentom i ľuďom z praxe ako cisársky rez, anorexia a či Alzheimerova choroba.

Olsson a jeho kumpán, dvadsaťšesťročný Clark Olofsson, vzali za rukojemníkov štyroch zamestnancov banky, tri ženy a jedného muža. Bob to pekná tridsaťjedenročná blondínka Birgitta Lundbladová, dvadsaťtriročná energická čiernovláska Kristin Ehnmarková, dvadsaťjedenročná malá plavovlasá a jemná Elisabeth Oldgrenová a dvadsaťpäťročný vysoký a štíhly slobodný Sven Säfstrom. Takmer šesť dní bola táto šestica zatvorená vo veľkom sejfe, odkiaľ zločinci telefonicky oznámili svoje požiadavky – tri milióny švédskych korún v hotovosti (710 000 dolárov), dve pištole a auto.

Počas obliehania rukojemníci nesmierne trpeli. Museli stáť s povrazmi okolo krku, takže pádom by sa zaškrtili. Občas ich samopalom štuchli do rebier a vtedy očakávali smrť. Päťdesiat hodín boli bez jedla. Namiesto záchodu mali koše z plastickej hmoty. A v sejfe ich mučila klaustrofóbia a strach.

No jednako medzi rukojemníkmi a ich väzniteľmi začalo mocnieť zvláštne puto. Naskytla sa chvíľa, keď mohla Birgitta odísť, a neurobila to. Kristin sa podarilo prepašovať informácie polícii a potom vyhlásila: „Cítila som sa ako zradkyňa.“ Sven sa vyjadril, že ich väznitelia boli „milí“ a Elisabeth s ním bez výhrad súhlasila.

Voči štokholmskej polícii, ktorá zvolila na ich oslobodenie taktiku vyčkávania a výhovoriek, potom pociťovali nevraživosť a averziu. Kristin v telefóne povedala, že

lupičom verí a dodala: „Nechajte nás s nimi odísť… Sú veľmi milí…“ O Olssonovi vyhlásila: „Ochraňuje nás pred políciou.“ Keď jej povedali, že polícia im neublíži, Kristin odvetila: „Tomu neverím.“

Neskôr vyšlo najavo, že Kristin sa s mladším zo zločincov, Olofssonom, držala za ruky. Vyšetrovateľovi povedala: „Clark bol ku mne nežný.“ A keď rukojemníkov oslobodili a na nosidlách ich odnášali do sanitky, Kristin naňho volala: „Ešte sa musíme stretnúť, Clark.“

Laboratórni technici našli v sejfe stopy po spermiách. Po týždni výsluchov jedna zo žien síce poprela, že by bola mala pohlavný styk, ale povedala, že raz v noci, keď ostatní spali, pomohla Olssonovi masturbovať. Vyšetrovatelia sa síce dívali na jej výpoveď skepticky, neverili jej, že k styku nedošlo, ale ďalej sa tým nezaoberali.

V rozhovoroch s lekármi sa oslobodení rukojemníci vyjadrovali o polícii ako o „nepriateľoch“ a tvrdili, že za životy vďačia zločincom. Elisabeth obvinila lekára, že sa pokúša „premyť jej mozog“, aby ju zbavil úcty k Olssonovi a Olofssonovi.

Roku 1974, takmer rok po tejto dráme, Birgitta navštívila Olofssona vo väzení a pol hodiny sa s ním zhovárala.

Lekári potom charakterizovali reakcie rukojemníkov ako typické pre situáciu, keď treba prežiť. Citovali Annu Freudovú, ktorá označila takéto reakcie za „stotožnenie sa s agresorom“. No z tejto drámy v švédskej banke vznikol trvalý, pamätný termín – štokholmský syndróm.

„To bolo pekné, mami,“ zvolal Nicky.

„O tom som vôbec nevedel, Jessie,“ dodal Angus.

Nicky sa spýtal: „Vieš ešte niečo také zaujímavé?“

Jessiku to potešilo. „Čoto.“

Znova načrela do spomienok generála Wadea. „Chcem vám dať dve rady,“ povedal raz svojim poslucháčom. „Prvá – ak vás unesú a stanete sa rukojemníkmi, chráňte sa pred štokholmským syndrómom! Druhá – ak sa dostanete do styku s teroristami, majte ustavične na zreteli, že zásada ‚Miluj nepriateľa svojho‘ je vyložený nezmysel. Ale vystríhajte sa aj druhého extrému – neplytvajte časom a silami na nenávisť k teroristom, lebo nenávisť je zbytočný a vyčerpávajúci cit. Jednoducho im ani na chvíľu nedôverujte, neobľubujte si ich a ustavične na nich myslite ako na nepriateľov.“

Jessica zopakovala Wadeove rady Nickymu a Angusovi. Ďalej sa zmienila o únosoch lietadiel, pri ktorých unesení a ponížení ľudia prechovávali voči väzniteľom priateľské pocity. To sa ukázalo napríklad pri poburujúcom únose letu 847 spoločnosti TWA roku 1985, keď podaktorí cestujúci začali sympatizovať so šiitskymi únoscami a začali vysvetľovať ich propagandistické názory.

A nedávno, pokračovala Jessica, istý prepustený rukojemník zo Stredného východu – dojímavá postava, očividne ďalšia obeť štokholmského syndrómu – dokonca doručil posolstvo svojich väzniteľov pápežovi a prezidentovi Spojených štátov. Veľa sa o tom písalo a hovorilo. Obsah posolstva nezverejnili, ale neoficiálne vyšlo najavo, že bolo banálne a bezvýznamné.

Pre tých, ktorí vedeli, čo je to štokholmský syndróm, bol ešte závažnejší prípad unesenej Patricie Hearstovej. Mala smolu. Keď ju roku 1975 uväznili a o rok nato súdili za údajné trestné činy, ktoré spáchala v období, keď bola v moci brutálnych teroristov, štokholmské udalosti neboli natoľko známe, aby ich súd bral do úvahy. Istý americký právnik, ktorý prednášal na jednej z Wadeových hodín, vyhlásil: „Pokiaľ ide o právnu a intelektuálnu úroveň procesu s Patty Hearstovou, jednoznačne ho treba prirovnať k salemským súdom s bosorkami z roku 1692. Keďže dnes vieme, čo vieme, a pamätáme sa, že aj prezident Carter uznal, že sa jej ukrivdilo a zmiernil jej trest, naša vlasť ostane navždy hanebne poškvrnená, ak Patricia Hearstová zomrie nerehabilitovaná.“

„Teda inými slovami, Jessie, chceš nám povedať, aby sme nenaleteli na Vicenteho tolerantnosť. Pre nás je stále nepriateľom,“ povedal Angus. „Keby ním nebol, dovolil by nám odísť, keď má stráž,“ povedala Jessica. „A to nám nedovolí.“ Angus to adresoval do prostrednej cely. „Pochopil si, Nicky? Mama má pravdu a my dvaja sme sa mýlili.“

Nicky mrzuto, bez slova prikývol. Jessica si pomyslela, že medzi zlé stránky tohto uväznenia patrí aj to, že Nicky sa pozrel do očí ľudskej nízkosti prv, ako by k tomu došlo prirodzenou cestou.

Správy o únose Sloanovej rodiny sa šírili na veľké vzdialenosti a do najodľahlejších končín Peru prostredníctvom rozhlasu.

Prvá informácia o súvislosti medzi Peru, Svetlým chodníkom a únosom sa zjavila v nedeľu, na druhý deň po vysielaní Večerného spravodajstva CBA, v ktorom uverejnili všetok exkluzívny materiál pátracej skupiny. Peruánske masmédiá síce o únose už referovali, ale iba okrajovo. Teraz sa z toho stala udalosť číslo jeden, keďže Peru bolo do nej priamo zainteresované. Aj tu sa stal hlavným rozširovateľom tejto informácie rozhlas.

A prostredníctvom rozhlasu sa v utorok ráno dostala do andského mesta Ayacucho a do osady Nueva Esperanza správa, že Theodore Elliott odmietol požiadavky únoscov, ako aj jeho dehonestujúci názor na Svetlý chodník.

V Ayacuchu počuli túto správu vodcovia Svetlého chodníka a v Nueve Esperanze terorista Ulises Rodriguez alias Miguel.

Krátko nato sa uskutočnil telefonický rozhovor medzi Miguelom a jedným z vodcov Svetlého chodníka v Ayacuchu, ale ani jeden sa pritom nepredstavil. Obaja si uvedomovali, že telefónne spojenie je z hľadiska moderných kritérií biedne a že vedenie prechádza mnohými lokalitami, kde môže hocikto počúvať, armádu a políciu nevynímajúc. Zhovárali sa teda viacmenej všeobecne a v narážkach, čo bolo v Peru obvyklé, no zato obaja si dobre rozumeli.

Išlo o nasledovné: Niečo treba ihneď podniknúť, aby americkej televíznej spoločnosti CBA dokázali, že nemá do činenia s hlupákmi či slabochmi. Ako možnosť prichádzalo do úvahy zabiť jedného z rukojemníkov a jeho telo podhodiť v Lime tak, aby ho našli. Miguel síce súhlasil, že

by to bolo účinné, ale navrhol, aby predbežne nechali naživе všetkých troch rukojemníkov, lebo predstavovali cenný kapitál. Namiesto toho radil iný krok – spomenul si totiž na istú informáciu – a bol presvedčený, že na druhú stranu rovnice v New Yorku zapôsobí po psychologickej stránke zničujúco.

Rýchlo sa dohodli, a keďže pritom budú potrebovať dopravné spojenie, z Ayacucha hneď pošlú do Nuevy Esperanzy osobné alebo nákladné auto, podľa toho, čo bude poruke.

Miguel sa pustil v Nueve Esperanze do príprav. Najprv si zavolal Socorro.

Keď priestor pred celami zaplnila malá skupinka, Jessica, Nicky a Angus zdvihli hlavy. Skupinku tvorili Miguel, Socorro, Gustavo, Ramón a ešte jeden strážca. Z ich cieľavedomého správania bolo zrejmé, že sa niečo chystá, a Jessica s Nickym a Angusom s obavami čakali, čo to bude.

V jednom si bola Jessica istá – čokoľvek by od nej žiadali, vyhovie im. Od nahrávky uplynulo šesť dní a Nicky si pre jej vzdorovitosť vytrpel veľa krutej, mučivej bolesti. Socorro mu chodila každý deň pozrieť popáleniny, ktoré sa už dostatočne zahojili, a v posledných dňoch už neboleli.

Keď otvorili Nickyho celu a všetci sa do nej nahrnuli, ignorujúc Jessiku a Angusa, Jessica úzkostlivo skríkla: „Čo to robíte? Prosím vás, neubližujte mu. Už dosť trpel. Urobte to mne namiesto neho!“

Socorro sa zvrtla k Jessike a cez pletivo ju okríkla: „Buďte ticho! Tomu, čo sa stane, nemôžete nijako zabrániť!“

Jessica panicky zvrieskla: „A čo sa stane?“ Videla, že Miguel priniesol do cely malý drevený stolík a Gustavo so štvrtým chlapom schytili Nickyho tak pevne, že sa nemohol ani pohnúť. Jessica znova skríkla: „Nie, nie! Preboha živého, pusťte ho!“

Socorro, nedbajúc na jej výkriky, povedala Nickymu: „Ideme ti odseknúť dva prsty.“

Vystrašený Nicky pri slove „prsty“ začal jačať a metať sa, ale márne.

Socorro pokračovala: „Urobia to títo chlapi a nič na tom nezmeníš. Keď sa budeš metať, bude to bolieť ešte viac, tak buď pekne ticho!“

Nicky akoby nepočul. Kričal nezrozumiteľné slová, divo prevracal oči a metal sa ešte divšie, aby sa oslobodil a dajako stiahol ruky za chrbát, ale to sa mu nepodarilo.

Jessica prenikavo zakvílila: „Nie! Nie! Prsty nie! Nechápete? Hrá na klavíri! Je to celý jeho život…“

„Viem.“ To sa ozval Miguel, ktorý sa k nej obrátil s miernym úsmevom na tvári. „Počul som, ako to váš muž povedal v televízii. Odpovedal na otázku na tlačovej konferencii. Keď dostane jeho prsty, bude si vyčítať, že si nezahryzol do jazyka.“

Z druhej strany Nickyho cely zúrivo búšil do pletiva Angus a aj on kričal. A vzápätí vystrel ruky. „Odseknite ich mne! Co na tom záleží, komu ich odseknete. Prečo chcete chlapcovi zničiť celý život?“

Miguel, tentoraz s tvárou skrivenou od hnevu, sa naňho vyrútil: „Čo znamenajú dva prsty buržoázneho sopliaka proti tomu, že v Peru každý rok zomrie šesťdesiattisíc detí vo veku do päť rokov?“

„Ale my sme Američania!“ zareval naňho Angus. „My za to nemôžeme!“

„Môžete! Kapitalistický systém, váš systém, ktorý vykorisťuje ľudí, je skazený, rozkladný! Ten za to môže…“

Miguel mal údaje o detskej úmrtnosti od Abimaela Guzmána, zakladateľa Svetlého chodníka. Vedel, že sú možno nadsadené, ale peruánska detská úmrtnosť z podvýživy patrila jednako medzi najvyššie na svete. Nelichotivé prívlastky lietali sem a ta a pritom sa to rýchlo stalo. Pred Nickyho postavili drevený stolík. Nicky sa stále zvíjal a metal, prosil, vzlykal, plačlivo žobronil, no Gustavo mu pritisol ukazováčik pravej ruky na dosku stola. Ostatné prsty ostali skrútené pod jeho hranou. Ramón vytiahol z pošvy ťažký nôž a s úsmevom si skúšal jeho ligotavé ostrie na palci.

Spokojne pristúpil k stolíku, priložil nôž na druhý kĺb Nickyho vystretého prsta a rýchlym pohybom naň zvrchu udrel mocnou dlaňou ľavej ruky. Ozval sa tupý zvuk, vystrekla krv, rozhľahol sa Nickyho prenikavý výkrik, ale prst ešte nebol celkom oddelený. Ramón zdvihol nôž, presekol tkanivo a mäso a prst odpadol. Nickyho zúfalé, bolestivé výkriky sa priam zarývali do tela.

Na stolík a na ruky chlapov, ktorí držali Nickyho, sa liala krv. Nedbali na to a vystreli na stolík malíček, takisto na pravej ruke. Tentoraz to šlo rýchlejšie. Ramónov nôž

na jeden raz oddelil prst od dlane, ten odpadol a znova vystrekla krv.

Soccoro vzala prvý odseknutý prst a vložila ho do plastikového vrecka, pridala k nemu aj druhý a vrecko podala Miguelovi. Bola bledá, pery mala stisnuté. Vrhla krátky pohľad na Jessiku, ktorá si zakrývala tvár rukami a telom jej otriasali vzlyky.

Nicky – takmer v bezvedomí, popolavo bledý – spadol na úzku posteľ a jeho výkriky sa zmenili na ubolené stonanie. Keď Miguel, Ramón a štvrtý chlap odchádzali z cely, vynášajúc zakrvavený stolík, Socorro naznačila Gustavovi, aby počkal a povedala mu: *„Agarra el chico. Sientalo.“*

Gustavo Nickyho posadil a držal ho, kým Socorro vyšla z cely a vrátila sa s hrncom teplej mydlovej vody, ktorý si priniesla hneď na začiatku. Vzala Nickyho pravú ruku, zdvihla ju a pozorne mu omývala krvavé kýpte, aby zabránila infekcii. Voda sa sfarbila do jasnočervena. Potom priložila na rany niekoľko vrstiev gázy a pevne mu celú ruku obviazala. Aj na obväze začali presakovať krvavé škvrny, ale zdalo sa, že krvácanie ustáva.

Nicky bol celý čas v šoku, celý sa triasol a pri ošetrovaní ani nepomáhal, ani neprekážal.

Miguel ešte postával pred celami. Jessica podišla k dverám vlastnej cely a plačlivo naňho zavolala: „Prosím vás, pusťte ma k nemu. Je to môj syn! Prosím vás, prosím vás, prosím vás!“

Miguel pokrútil hlavou. „Nijaká mamička k zbabelému chlapcovi. Nech sa z toho mocosa stane chlap!“

„Je v ňom viac chlapa, než kedy bude vo vás!“ skríkol Angus zúrivým pohŕdavým hlasom. Aj on podišiel k dverám cely, aby lepšie videl na Miguela. Zalovil v pamäti po španielskej nadávke, ktorú ho pred týždňom naučil Nicky. „Vy… *Maldito hijó de puta!*“

Angus si spomenul, čo to znamená – *prekliaty z kurvy syn!* Nicky vtedy dodal, čo mu povedal na ihrisku kubánsky kamarát: Spomenúť v španielskej nadávke niečiu matku je najhoršia urážka, akú si možno predstaviť.

Miguel sa pomaly, rozvážne obzrel. Pozrel Angusovi do očí ľadovým, zlým pohľadom, v ktorom nebolo zľutovania. Potom sa odvrátil s nezmeneným výrazom a zaťatou tvárou.

Gustavo vyšiel z Nickyho cely práve včas, aby začul Angusove slová a videl Miguelovu reakciu. Pokrútil hlavou a povedal Angusovi lámanou angličtinou: „Starý, ty robil zlú chybu. On nezabudnúť.“

Plynuli hodiny a Jessica sa čoraz väčšmi strachovala o Nickyho duševný stav. Prihovárala sa mu, hľadala vhodné slová útechy, ale bez úspechu, ba dokonca bez odozvy. Nicky ticho ležal a postonával. A občas sa mu telo začalo prudko mykať, pričom vyrážal ostré výkriky a nasledoval záchvat triašky. Jessica vedela, že to spôsobujú prerušené nervy a sprievodná bolesť. Pokiaľ mohla rozoznať, oči mal zväčša otvorené, ale tvár bezvýraznú.

Jessica začala žobroniť, aby niečo povedal. „Len slovo, Nicky, miláčik! Len jedno slovo! Prosím ťa – povedz niečo, hocičo!“ Nedočkala sa. Kládla si otázku, či nebodaj sama

nezošalela. Nemohla vystrieť ruku, nemohla sa syna dotknúť a privinúť si ho, nemohla mu fyzicky priniesť ani trocha úľavy, a to ju roztrpčovalo. Priam bytostne po tom túžila.

Chytala sa jej hystéria, a preto sa pokúsila na chvíľu na všetko zabudnúť. Ľahla si a z očí sa jej liali mĺkve, trpké slzy.

Potom sa začala v duchu hrešiť... *Ovládaj sa! Vzchop sa! Nepoddávaj sa!...* a znova sa začala Nickymu prihovárať.

Pridal sa aj Angus, ale výsledok bol rovnaký.

Priniesli im jedlo. Nicky si ho ani nevšimol. Jessica sa pokúšala jesť, lebo vedela, že si musí udržať silu, ale nemala vôbec chuť a nakoniec jedlo odtisla. Nemala potuchy, či jedol Angus.

Zotmilo sa. S príchodom noci sa vymenili stráže. Do služby prišiel Vicente. Zvuky vonku utíchali, a keď ostal iba bzukot hmyzu, prišla Socorro. Niesla hrniec vody, naskladanú gázu, obväz a petrolejovú lampu. Vstúpila do Nickyho cely. Jemne Nickyho posadila a začala mu prevä-zovať ruku.

Zdalo sa, že Nickymu sa uľavilo, zrejme už nemal také bolesti ako na začiatku a telo sa mu už tak často nemyka-lo.

Jessica po chvíli ticho zvolala: „Socorro, prosím vás...“

Socorro sa prudko zvrtla. Priložila si na ústa prst a naznačila Jessike, aby bola ticho. Neistá Jessica, zmäte-ná napätím a úzkosťou, poslúchla.

Keď Nickymu previazala ruku, vyšla z jeho cely, ale nezamkla ju. Podišla k Jessikinej a odomkla na nej zámku. Znova jej naznačila, aby bola ticho. Potom jej posunkom ukázala, že môže vyjsť a ukázala na otvorené dvere Nickyho cely.

Jessike poskočilo srdce.

„Pred svitaním sa musíte vrátiť," šepla Socorro. Kývla hlavou na Vicenteho. „On vám povie, kedy."

Jessica sa už-už chystala vykročiť k Nickymu, ale zastala a obrátila sa. Mimovoľne, spontánne pristúpila k Socorro a pobozkala ju na líce.

A vzápätí už držala Nickyho v náručí, dávajúc pozor na jeho obviazanú ruku.

„Mami..." vzdychol.

Objímali sa tak tuho, ako len vládali. Krátko nato Nicky zaspal.

7

V CBA News sa chystali skončiť so systematickým prezeraním inzerátov na nehnuteľnosti v miestnych novinách.

Keď pred vyše dvoma týždňami s celou akciou začali, bolo dôležité zistiť, kde mali únoscovia základňu. Jestvovala nádej, že ak aj nenájdu unesených, natrafia aspoň na stopy, z ktorých by sa dalo vyčítať, kam ich dopravili.

Teraz sa však ukázalo, že unesení sú v Peru, a hoci iba Svetlý chodník vedel, kde presne, pátranie po ich základni v Spojených štátoch sa už nezdalo také dôležité.

Z hľadiska televízneho spravodajstva by objav základne a najmä zábery z nej mohli byť ešte zaujímavé, ale bolo čoraz nepravdepodobnejšie, že by dajako mimoriadne pomohli.

Ich úsilie však nebolo márne. Jonathan Mony predsa natrafil na španielsky týždenník *Semana*, ktorý obsahoval informáciu vedúcu priamo k Albertovi Godoyovi. Ten im prezradil, že predal rakvy teroristovi Ulisesovi Rodríguezovi, ktorého jednoznačne identifikoval. A keď na Godoya pritlačili, vyšli najavo stopy vedúce k banke AmericanAmazonas, k vražde diplomata Josého Antonia Salaverryho a jeho milenky Helgy Efferenovej a k Peru.

Všetci sa zhodovali v tom, že už len pre toto sa celá akcia vyplatila.

Prinesie však ďalšie pátranie ešte niečo?

Don Kettering, ktorý teraz riadil pátraciu skupinu, bol v tomto smere skeptický. A takisto Norman Jaeger, vedúci výrobného štábu skupiny. Dokonca aj Teddy Cooper, ktorý prišiel s týmto nápadom a od začiatku celú akciu priamo riadil, ťažko hľadal argumenty v jej prospech.

Táto otázka prišla na pretras v utorok predpoludním na porade pátracej skupiny.

Uplynuli štyri dni od piatkového zverejnenia všetkých materiálov o únose, ktoré mala CBA k dispozícii, o páchateľoch, o odvlečení obetí do Peru. Uplynuli štyri dni od nočnej mimoriadnej správy, keď zverejnili kazetu

s nahrávkou Jessiky Sloanovej a list s požiadavkami Svetlého chodníka.

Medzičasom došlo k trestuhodnej nediskrétnosti Theodora Elliotta, v dôsledku ktorej sa celý svet predčasne dozvedel o rozhodnutí CBA. To malo ostať utajené prinajmenšom do budúceho štvrtka. Bolo príznačné, že nikto zo CBA News nekritizoval *Baltimore Star*, lebo vedeli, že ich reportér a redaktori si počínali presne tak, ako by si bola počínala za takých okolností každá iná spravodajská organizácia a pravdepodobne aj CBA.

Theodore Elliott sa za svoj čin neospravedlnil, ani ho nevysvetlil.

K Harrymu Partridgeovi, Minhovi van Canhovi a zvukárovi Kenovi O'Harovi sa v sobotu v Peru pridali Rita Abramsová a strihač Bob Watson. Prvú spoločnú reportáž vyslali cez satelit z Limy v pondelok a ešte v ten večer tvorila úvod Večerného spravodajstva.

Partridge ju tematicky zameral na drasticky sa zhoršujúcu hospodársku, ako aj bezpečnostnú situáciu v Peru. Dokresľovali ju zvukové záznamy rozhlasového moderátora Sergia Hurtada a Manuela Leóna Seminaria, majiteľa a vydavateľa Esceny, a zábery z rozhnevaného davu z *barriadas*, ktorý raboval obchod s potravinami a vzdoroval polícii.

Hurtado povedal: „Peru bola demokratická krajina s prísľubom do budúcnosti, ale dnes kráčame po bolestnej ceste sebazničenia ako Nikaragua, El Salvador, Venezuela, Kolumbia a Argentína."

A Seminario nastolil nezodpovedateľnú otázku: „Čo je to v nás, Juhoameričanoch, že sme chronicky neschopní udržať si stabilnú vládu? Sme nesmierne poľutovaniahodný protiklad našich *prudente* susedov na severe. Kým Kanada a Spojené štáty dosahujú osvietenú svornosť v slobodnom obchode, vytvárajúc pevný a stabilný národný základ pre budúce generácie, my na juhu sa stále polarizujeme a masakrujeme.“

Rita sa pokúsila na Partridgeov návrh zorganizovať rozhovor na kameru s prezidentom Castanedom, aby bola reportáž vyváženejšia. Rozhovor však odmietli. Namiesto toho im ponúkli druhoradého ministra Eduarda Loayzu, ktorý zaujal opačný postoj. Problémy Peru sú dočasné, vyhlásil prostredníctvom tlmočníka. V bankrotujúcej ekonomike nastane obrat. Moc Svetlého chodníka upadá, nevzrastá. A amerických rukojemníkov peruánska armáda a polícia čoskoro nájdu a oslobodia.

Loayzove odpovede do pondeľňajšej reportáže zaradili, ale jeho osobnosť a výroky boli – ako sa vyslovila Rita – „ako keď komár cvrkne do vetra“.

Limský štáb CBA sa často kontaktoval s ústredím v New Yorku a Partridge s Ritou boli preto informovaní o najnovších udalostiach – medziiným o Jessikinej nahrávke, o požiadavkách Svetlého chodníka a o Elliottovej hrubej chybe. Partridge tomu v prvej chvíli nemohol uveriť a hnevalo ho, že diskrétny prístup, o ktorý sa v Peru usiloval, ktosi tak necitlivo nabúral. Napriek tomu sa rozhodol, že bude v tejto taktike pokračovať.

Iniciatíva v rámci CBA prešla z New Yorku do Limy, a azda preto členovia pátracej skupiny venovali v utorok na porade takú pozornosť relatívne bezvýznamnej záležitosti, akou bolo preverovanie inzerátov.

„Nastolil som túto otázku preto," vysvetlil Norm Jaeger Chippinghamovi, „lebo ti robili starosti náklady. Sú stále veľké, ale môžeme to kedykoľvek zastaviť."

„Správne!" prikývol Chippingham. „Ale ukázalo sa, že ste mali pravdu, takže sa rozhodnime na základe faktov." Nepovedal však, že sledovanosť Večerného spravodajstva je taká závratne vysoká, že prekročenie rozpočtu ho už neznepokojuje. Keby sa Margot LloydováMasonová rozčuľovala, jednoducho poukáže na to, že nijaký prezident pred ním nemal takú veľkú divácku obec.

Chippingham sa spýtal Teddyho Coopera: „Čo si o tom myslíte, Teddy? Máme s tým vaším projetkom skončiť?"

Teddy sa uškrnul. „Ale bol to bohovský nápad, čo?"

„To áno. Preto sa vás pýtam."

„Niečo by z toho ešte mohlo byť – ako keď obraciate karty v nádeji, že predsa len natrafíte na eso. Hoci tu nie je až taká pravdepodobnosť. Keď to necháme tak, budem musieť prísť s novým geniálnym nápadom."

„Čo sa určite stane," poznamenal Norm Jaeger. Jeho mienka o sebavedomom Teddym Cooperovi sa zmenila o stoosemdesiat stupňov.

Napokon sa rozhodli, že na druhý deň akciu zastavia.

A rozmarný osud akoby sa tiež rozhodol zasiahnuť – o tri hodiny totiž nastal významný zlom, presne taký, v aký dúfali od začiatku.

O druhej popoludní zazvonil v zasadačke telefón. Vzal ho Teddy Cooper. Volal Jonathan Mony.

Mony medzičasom prevzal úlohu vedúceho a v posledných dňoch riadil prácu dobrovoľníkov. Vo všetkých sa utvrdzovalo presvedčenie, že keď skončí s terajšou akciou, nájde sa preňho stále miesto v spravodajskom úseku. Hlas mal v telefóne zadychčaný a vzrušený.

„Myslím, že sme to objavili. Mohli by ste sem prísť? A mohol by prísť aj pán Kettering?“

„Čo ste objavili. A kde ste?“

„Úkryt únoscov, som si skoro istý. Sme v Hackensacku. V *Recorde* – to sú miestne noviny – bol inzerát, ktorý sme sledovali ďalej.“

„Počkajte!“ povedal Cooper. Do zasadačky práve vstúpili Don Kettering a Norman Jaeger. Cooper si odtrhol od ucha slúchadlo a kývol na nich. „Volá Jonathan. Vraj našli hniezdo únoscov.“

Na susednom stole bol speakerfón. Jaeger na ňom stlačil gombík.

„Dobre, Jonathan,“ ujal sa slova Kettering. „Povedzte nám, čo máte.“

Monyho hlas zosilnený reproduktorom odvetil: „V *Recorde* bol inzerát. Hodil sa na to, čo hľadáme. Mám ho prečítať?“

„Spusťte!“

Trojica v zasadačke počula šušťanie papierov a Mony pokračoval. Dozvedeli sa, že inzerát vyšiel 10. augusta –

mesiac a štyri dni pred únosom, čo zapadalo do časového rámca predbežného sledovania obetí.

HACKENSACK – PREDAJ
ALEBO PRENÁJOM

Veľký tradičný dom na 15-árovom pozemku, 6 iz., priestory pre služobn., vhodný pre počernú rodinu alebo na sanatórium a pod. Kozuby, olejové kúrenie, klimat. Priestranné oddelene stojace budovy vhodné pre vozidlá, dielne, stajne. V ústraní, súkromie. Výhodná cena alebo prenájom. Zľava na opravy.

PRANDUS & PAIGE
Sprostredkovatelia

Inzerát objavila medzi množstvom iných jedna z mladých dobrovoľníčiek – *Record* mal jednu z najväčších inzertných príloh v celej oblasti. Keď si ho prečítala, skontaktovala sa s Jonathanom Monym, ktorý bol práve v tých končinách. Hneď za ňou prišiel do redakcie a odtiaľ zatelefonoval realitnej agentúre Prandus a Paige.

Mony do toho sprvu nevkladal veľa nádejí. Počas predchádzajúcich dvoch týždňov prišlo veľa takýchto sľubných správ. Po počiatočnom vzrušení a po preverení inzerátu vrátane návštevy na mieste sa však nádeje zakaždým rozplynuli. Ani tentoraz sa to pravdepodobne neskončí inak.

Aj v tomto prípade, ako vo väčšine ostatných, boli realitní agenti ochotní, keď sa dozvedeli, že o vec má záujem CBA. A hneď informovali o dvoch veciach, ktoré sa líšili od predchádzajúcich prípadov – po prvé, vzápätí po publikovaní inzerátu prenajali nehnuteľnosť na rok dopredu, a po druhé, nedávno sa ta boli pozrieť a dom aj budovy našli opustené, akoby nájomníci odišli.

Úradník v realitnej kancelárii povedal Monymu: „Boli tam čosi vyše mesiaca a ešte sa neozvali, takže nemáme istotu, či sa nevrátia. Momentálne nevieme, čo s tým ďalej. Ak s nimi máte dajaké kontakty, uvítali by sme od nich správu.“

Mony, ktorého záujem bol čoraz živší, to sľúbil. Potom navštívil objekt aj s dievčinou, ktorá inzerát objavila.

„Viem, že sme tam nemali hneď ísť,“ povedal Mony do telefónu Cooperovi a ostatným. „Ale táto inštrukcia platila predtým, kým sa nevedelo, že únoscovia sú v Peru. Našli sme tam isté veci, ktoré sú podľa nás dôležité, a preto vám voláme.“

Povedal, že telefonuje z kaviarne asi kilometer od prázdneho domu. „Povedzte nám, ako sa ta dostaneme,“ povedal Kettering, „a potom choďte k domu a čakajte nás. Prídeme čo najrýchlejšie.“

O hodinu zastalo pred domom v Hackensacku pohotovostné auto CBA s Donom Ketteringom, Normom Jaegerom, Teddym Cooperom a dvojčlenným filmovým štábom.

Keď Kettering vystúpil z auta a prebehol pohľadom chátrajúce budovy, poznamenal: „Už chápem, prečo sa v inzeráte hovorilo o opravách.“

Cooper poskladal mapu, ktorú študoval. „Je to štyridsať kilometrov od Larchmontu. Zhruba ako sme rátali.“

„Ako ste vy rátali,“ opravil ho Jaeger.

Mony im predstavil mladú ženu, peknú červenovlásku, ktorá sa volala Cokie Valeová. Cooper ju hneď spoznal. Keď sa všetci prvý raz zišli, spýtala sa, či bude na scéne kamera, ak veci dospejú do štádia, do ktorého dospeli teraz.

„Pamätám sa na vašu otázku,“ povedal jej a ukázal na štáb, ktorý si pripravoval výstroj. „Ako vidíte, odpoveď znie áno.“ Obdarila ho oslnivým úsmevom.

„Najprv by ste sa mali ísť pozrieť do domu na druhé poschodie,“ ujal sa slova Jonathan Mony.

Zaviedol ich do ošarpaného domu, vyšli hore širokými točitými schodmi. Otvoril dvere, odstúpil a vpustil ostatných dnu.

Miestnosť, do ktorej vstúpili, ostro kontrastovala s tým, čo videli inde. Bola čistá, hygienicky obielená a na dlážke bolo nové bledozelené linoleum. Mony zažal žiarivkové svietidlá, takisto nové, a v ich svetle sa ukázali dve nemocničné lôžka, obidve s bočným zábradlím s remeňmi. Kontrastovala s nimi úzka otlčená kovová posteľ. Aj na nej boli remene.

Kettering ukázal na posteľ a povedal: „Zdá sa, že túto sem postavili dodatočne. Vyzerá to tu ako stanica prvej pomoci.“

Jaeger prikývol. „Alebo ako zariadenie na ošetrovanie troch nadopovaných ľudí, pričom jeden pribudol nečakane.“

Mony otvoril príborník. „Nájomníci tu po sebe neupratali.“

Zbadali rozličné zdravotnícke potreby – injekčné striekačky, obväzy, vatu, gázové tampóny a dve neotvorené škatule s liekmi.

Jaeger jednu vzal a nahlas čítal.: „Diprivan… propofol – to je obchodná značka.“ Pozrel na drobný nápis na nálepke. „Intravenózne anestetikum.“ S Ketteringom na seba pozreli. „Všetko sedí. Bez najmenších pochybností.“

„Môžem vás zaviesť dolu?“ ozval sa Mony.

„Pravdaže,“ povedal Kettering. „Vy sa tu vyznáte najlepšie, mali ste čas poobzerať sa.“

Keď vstúpili do menšej, samostatne stojacej budovy, Mony ukázal na železnú piecku plnú popola. „Niekto tu vo veľkom pálil. Lenže úplne všetko nespálil.“ Zdvihol obhorený časopis, na ktorom bolo vidieť názov *Caretas*.

„To je peruánsky časopis,“ povedal Jaeger. „Dobre ho poznám.“

Prešli do väčšej budovy. Vnútri bolo zrejmé, že ju používali ako lakovňu. Ani tu nikto neupratoval. Stáli tu plechovice s farbou – niektoré poloprázdne, iné neotvorené. Na väčšine bol štítok AUTOLAK.

Teddy Cooper si všimol farby. „Pamätáte sa, keď sme sa zhovárali s ľuďmi, ktorí videli tie autá pri dome Sloanovcov? Niektorí vraveli, že videli zelené, hoci ani jeden

typ, ktorý spomínali, sa v zelenej nevyrába. A tu máme zelenú – a žltú.“

„Je to ono,“ povedal Jaeger. „Inde to nemôže byť.“

Kettering prikývol. „Súhlasím. Dajme sa do práce. Pôjde to dnes večer do správ.“

„Ale je tu ešte čosi,“ povedal Mony. „Cokie to zbadala vonku.“

Tentoraz sa dostala do stredu pozornosti atraktívna červenovláska. Zaviedla ich ku skupinke stromov obďaleč. „Ktosi tu kopal – a nedávno. Potom sa to miesto pokúšali vyrovnať, čo sa im nepodarilo. Ani trávou ešte nezarástlo.“

Cooper povedal: „Vyzerá to, že vykopali jamu a niečo do nej dali, preto zem celkom nesadla.“

Všetci začali bočiť pohľadmi. Cooper zneistel, Jaeger sa díval inde. Ak tu niečo zakopali – čo to bolo? Telo alebo telá? Všetci vedeli, že to nemožno vylúčiť.

Jaeger povedal: „Budeme musieť zavolať FBI. Možno by sme mali počkať a nechať ich…“

Tieto slová boli následkom telefonickej ponosy riaditeľa FBI vo Washingtone Margot Lloydovej-Masonovej. Rozhodne protestoval proti tomu, že CBA neodkladne neinformovala FBI o najnovšom vývoji udalostí. Mnohých v CBA prekvapilo, že Margot Lloydová-Masonová to nebrala priveľmi vážne. Podľa všetkého sa nazdávala, že môžu odolať vládnemu tlaku a neobávala sa, že by ich vláda zažalovala. Urobila iba toľko, že o telefonáte informovala Lesa Chippinghama. Ten zasa upozornil pátraciu skupinu, aby priebežne informovala policajné zložky

s výnimkou prípadu, keď tomu nebude brániť osobitne nástojčivý dôvod.

„Samozrejme, že vyrozumieme FBI," povedal Kettering. „Ale najprv by som rád videl, čo je v tej jame, ak tam vôbec niečo je."

„V kotolni som videl lopaty," povedal Mony.

„Prineste ich," povedal mu Kettering. „Sme tu všetci zdraví chlapi. Dáme sa do kopania."

O chvíľu vysvitlo, že to nie je hrob. Bol to vlastne sklad nepotrebných vecí, ktoré tu nechali obyvatelia domu a akiste ich chceli ukryť. Niektoré boli bežné – zásoby jedla, šatstvo, toaletné potreby, noviny. Našli sa však aj výrečnejšie – ďalšie zdravotnícke potreby, mapy, španielske brožované romány a autoopravárenské náradie.

„Vieme, že tu mali celý autopark," povedal Jaeger. „FBI možno zistí, čo s autami urobili – ale to už nie je dôležité."

„Podľa mňa nič z tohto už nie je dôležité," vyhlásil Kettering. „Nechajme to tak."

Počas kopania začali nakrúcať – sprvu Cokie Valeovú, ktorá opisovala, ako prezerala inzeráty a ako táto činnosť viedla k objavu tohto domu. Hovorila sebavedome, vyjadrovala sa jasne a úsporne. Potom sa priznala, že bude prvý raz na obrazovke. A všetci, ktorí ju videli, boli presvedčení, že to nie je naposledy.

Všetci sa zhodli na tom, že zopár záberov si zaslúži aj Jonathan Mony, a preto pred kamerou zopakoval, ako ukazuje miestnosť, kde držali unesených. Aj on pôsobil veľmi presvedčivo.

„Keby nám tento podnik nepriniesol nič iné, získali sme ním aspoň nové talenty,“ povedal Jaeger Ketteringovi.

Keď sa Mony vrátil z domu, zoskočil do vyhĺbenej jamy, ďalej kopal a vtedy Kettering povedal, že už netreba. Chystal sa teda vyliezť von, ale nohou zavadil o čosi tvrdé a poklopkal na to lopatou. O chvíľu vytiahol akýsi predmet a zvolal: „Hej, pozrite sa!“

Bol to prenosný telefón v plátennom obale.

Podal ho Cooperovi a povedal: „Myslím, že pod ním je ešte jeden.“ Nebol tam iba jeden, ale ďalších päť. Zakrátko ležalo všetkých šesť vedľa seba.

„Týmto ľuďom teda peniaze nechýbali,“ skonštatovala Cokie. „Podľa všetkého pochádzali z obchodu s drogami a v každom prípade ich mali veľa,“ povedal jej Don Kettering. Zamyslene sa díval na telefóny. „Ale možno – možno nám niečo prezradia.“

„Registrujú sa aj hovory z prenosných telefónov?“ spýtal sa Jaeger.

„Samozrejme.“ Kettering ako ekonomický reportér nedávno pripravil televízny fejtón o rozmachu používania prenosných telefónov, a preto vedel, o čom hovorí. „Aj iné sa o nich registruje – napríklad meno majiteľa a adresa, na ktorú sa posielajú účty. Náš gang na to potreboval miestneho spoluvinníka.“ Obrátil sa na Coopera. „Teddy, na každom z týchto telefónov bude oblastný kód a za ním normálne číslo, presne ako na domácich či firemných linkách.“

„Som v obraze,“ prikývol Cooper. „Chcete, aby som urobil zoznam?“

„Prosím vás!“

Kým Cooper pracoval, pokračovali v nakrúcaní domu a budov. Kettering v zhrnutí povedal:

„Niekto si možno povie, že objav opustenej základne únoscov je v tomto štádiu trocha oneskorený. Možno je to pravda. No FBI a ostatné zložky preosejú stopy, ktoré sa tu našli, a svet bude úzkostlivo čakať a dúfať.

Don Kettering, CBA News, Hackensack, New Jersey.“

Pred odchodom zatelefonovali na miestne oddelenie polície a požiadali ich, aby informovali FBI.

Don Kettering zatelefonoval ešte pred prvým vydaním Večerného spravodajstva priateľovi do telefónnej spoločnosti Nynex, ktorá spravovala telefónnu sieť v New Yorku a v New Jersey. Držal v ruke zoznam čísel, ktorý zostavil Teddy Cooper, a vysvetlil, čo potrebuje – meno a adresu osoby alebo osôb, na ktoré bolo šesť telefónov zaregistrovaných, a zoznam všetkých hovorov z týchto prístrojov alebo na tieto prístroje.

Jeho priateľ, námestník prezidenta, ho poučil: „Uvedomuješ si, samozrejme, že touto informáciou nielen poruším súkromie tých ľudí, ale budem konať protizákonne a môže ma to stáť miesto. Keby si bol oficiálnou vyšetrovacou zložkou s príkazom na...“

„Nie som a nemôžem byť,“ odvetil Kettering. „Môžeš sa však spoľahnúť, že o to isté ťa zajtra požiada FBI, a tá bude mať príkaz. Nechcem nič iné, len to vedieť ako prvý.“

„Bože dobrý! Ako som sa len mohol zapliesť s takým indivíduom, ako si ty?“

„Keď sa už pýtaš, pamätám sa, že raz či dva razy si chcel od CBA malú láskavosť. Vtedy som ti vyhovel. No tak! Od vysokej si dôverujeme a nikdy sme to neoľutovali.“

Ozval sa vzdych. „Daj mi tie čísla, dokrista!“

Keď mu Kettering odcitoval zoznam, jeho priateľ pokračoval: „Povedal si, že FBI sa ohlási zajtra. To znamená, že ty to chceš dnes večer.“

„Áno, hocikedy do polnoci. Môžeš mi zavolať domov. Číslo máš, nie?“

„Nanešťastie.“

Telefón zazvonil o trištvrte na jedenásť, krátko nato, ako sa Kettering vrátil domov na Východnú sedemdesiatu siedmu ulicu. Telefón zdvihla jeho žena Aimée a podala mu slúchadlo.

„Díval som sa večer na tvoje správy,“ povedal mu priateľ z Nynexu. „Predpokladám, že tie čísla patria únoscom.“

„Zdá sa,“ povedal Kettering.

„V tom prípade ľutujem, že ti nemôžem pomôcť lepšie. Nie je toho veľa. Predovšetkým. všetky telefóny sú zaregistrované na meno Helga Efferenová. Mám jej adresu.“

„Pochybujem, že je ešte správna. Tá žena je mŕtva. Zavraždená. Dúfam, že vám nič nedlhuje.“

„Kriste! Vy novinári ste ale cynickí!“ Po chvíli pokračoval: „Pokiaľ ide o peniaze, je to presne naopak. Len čo sme na tie telefóny pridelili čísla, niekto vložil na účet každého päťsto dolárov – spolu tritisíc. Nepátrali sme po tom, ale zaknihovali sme to ako prebytok.“

„Vysvetľujem si to tak, že ľudia, ktorí tie telefóny používali, nechceli, aby im niekto posielal účty alebo kládol nepríjemné otázky, kým nebudú bezpečne za hranicami,“ povedal Kettering.

„Nuž, nech už to bolo akokoľvek, veľká časť tých peňazí je dosiaľ u nás. Nepretelefonovali ani tretinu, a to preto, že okrem jediného prípadu vždy telefonovali iba medzi sebou, a nie na iné čísla. Aj za také hovory sa platí, ale nie toľko.“

„Všetko nasvedčuje na dobrú organizáciu a prísnu disciplínu,“ povedal Kettering. „Ale povedal si, že jedna výnimka sa vyskytla.“

„Áno – 13. septembra je zaregistrovaný medzinárodný hovor do Peru.“

„To je deň pred únosom. Máš číslo?“

„Samozrejme. Bolo to 011 – to je vstup do medzinárodnej siete – 51, to je Peru, a potom 14-28-9427. Naši mi povedali, že 14 je Lima. Tam teda musíte hľadať.“

„Aj budeme. Srdečná vdaka!“

„Dúfam, že ti to pomôže. Veľa šťastia!“

Kettering vybral telefónny adresár, a keď našiel, čo potreboval, vyťukal číslo: 011-51-14-44-1212.

Keď sa na druhom konci ozvalo: „*Buenas tardes*, hotel Cesar,“ Kettering povedal: „Pána Harryho Partridgea, *por favor*.“

8

Harry Partridge mal za sebou deprimujúci deň. Bol ustatý a krátko pred desiatou si v hotelovej izbe ľahol. Stále sa mu však v hlave rojili myšlienky. Rozmýšľal o Peru.

Celé Peru je neuveriteľný paradox, uvažoval – konfliktná zmes vojenskej diktatúry a demokracie. V mnohých odľahlejších končinách vládla tvrdou päsťou a bez ohľadu na zákon armáda a takzvaná antiteroristická polícia. Zabíjali naverímboha a potom označili svoje obete za „rebelov“, aj keď to boli nevinní ľudia – ako sa často ukázalo pri nezávislom vyšetrovaní.

Partridge bol presvedčený, že americká organizácia na ochranu ľudských práv Americas Watch urobila kus záslužnej práce pri vyhľadávaní a prešetrovaní množstva prípadov „nezákonných popráv, svojvoľných uväznení, zmiznutých osôb a mučenia“. To všetko boli „typické črty“ vládnej kampane proti vzbúrencom.

Americas Watch však nešetrila ani vzbúrencov. V nedávno vydanej publikácii, ktorá ležala otvorená pri Partridgeovej posteli, sa hovorilo, že Svetlý chodník „systematicky vraždí bezbranných ľudí, umiestňuje nálože,

ktoré ohrozujú nevinných okoloidúcich a útočí na vojenské ciele bez minimalizácie rizika pre civilné obyvateľstvo“, čo všetko sú „porušenia najzákladnejších medzinárodne uznávaných ľudských práv“.

O Peru ako takom sa v knihe písalo toto: „… má smutné privilégium, že patrí medzi najbrutálnejšie a najnebezpečnejšie krajiny v Južnej Amerike“.

Z toho vyplýval jednoznačný záver, ktorý potvrdzovali aj iné zdroje, že takmer neexistuje rozdiel medzi vzbúreneckými a vládnymi silami, pokiaľ ide o bezhlavé masakrovanie a iné brutálne výčiny.

Na druhej strane však existovali v Peru silné demokratické prvky – boli viac než len fasáda, ako tvrdili niektorí kritici. Patrila medzi ne sloboda tlače, ktorá tu bola podľa všetkého silne zakorenená. Práve táto sloboda umožňovala Partridgeovi a iným zahraničným reportérom cestovať, klásť otázky, skúmať a potom písať podľa vlastného uváženia a bez obáv z vypovedania či represií. Vyskytovali sa, pravdaže, výnimky, ale boli zriedkavé.

Partridge sa k tejto téme dnes priblížil počas rozhovoru s generálom Raúlom Ortizom, náčelníkom antiteroristickej polície. „Nerobí vám starosti,“ spýtal sa vzpriameného vážneho generála v civile, „toľko spoľahlivých správ o tom, že vaši ľudia sa dopúšťajú brutálností a nezákonných popráv?“

„Väčšie starosti by mi robilo,“ odvetil Ortiz mierne pohŕdavo, „keby tí popravení boli moji ľudia – čo by sa stalo, keby sa nebránili práve pred tými teroristami, o ktorých sa vy a iní toľko staráte. Pokiaľ ide o tie nepravdivé sprá-

vy, keby sa ich naša vláda pokúsila umlčať, práve vy a ľudia ako vy by spustili veľký krik a ustavične by ste ich opakovali. Prijateľnejšia je pre vás bezvýznamná správa, na ktorú sa o dvadsaťštyri hodín zabudne.“

Partridge požiadal o rozhovor s Ortizom preto, lebo chcel počuť názor aj z tejto strany, hoci veľmi nedúfal, že mu vyhovejú. Ministerstvo vnútra však rozhovor pohotovo zariadilo, aj keď odmietlo požiadavku, aby mohol byť prítomný filmový štáb. A keď Partridgea pred vstupom do generálovej pracovne prehľadávali, vzali mu z vrecka aj minimagnetofón, ktorý chcel s dovolením generála použiť. Nepovedalo sa však, že ide o neoficiálny rozhovor, a generál nenamietal, aby si Partridge robil poznámky.

Drevom obložená neokázalá pracovňa generála Ortiza bola jednou z mnohých miestností starej masívnej budovy z neomietnutého betónu v centre Limy. Obklopoval ju vysoký múr, lebo polovica budovy slúžila kedysi ako väznica. Dnu sa dostal cez niekoľko podozrievavých strážní. Keď kráčal cez dvor, minul rady obrnených osobných áut a nákladné autá s vodnými delami. Pri rozhovore s generálom si uvedomoval, že pod nimi v suteréne sú cely, kde držia zatknutých neraz až dva týždne bez kontaktu so svetom, ako aj cely, v ktorých sa vyšetruje a mučí.

Hneď na začiatku rozhovoru položil Partridge Ortizovi otázku, ktorá mu neschádzala z mysle – či nemá antiteroristická polícia dajakú predstavu o tom, kde by mohli byť unesení Sloanovci.

„Nazdával som sa, že by ste mi to mohli povedať vy, usudzujúc podľa množstva ľudí, s ktorými ste sa stretli od vášho príchodu," odvetil generál. Bolo to priznanie, že ho sledujú, a azda aj neveľmi jemná výstraha, pomyslel si Partridge. Domyslel si tiež, že peruánska vláda monitoruje bez ohľadu na slobodu tlače aj satelitné vysielanie CBA do New Yorku a podobne aj vysielanie iných spoločností.

Keď Partridge vyhlásil, že napriek všetkému nemá informácie o tom, kde sú unesení, Ortiz povedal: „Aspoň vidíte, akí ľstiví a nenápadní vedia byť nepriatelia štátu – napríklad Svetlý chodník. A takisto vidíte, že Peru je celkom iná krajina ako vaše Spojené štáty – sú tu rozľahlé územia, kde možno ukryť celé armády. Ale inak, máme predstavu, v ktorých oblastiach by mohli byť vaši priatelia, a naše sily tieto oblasti prehľadávajú."

„Poviete mi, ktoré oblasti to sú?" spýtal sa Partridge.

„Myslím, že by to nebolo múdre. V nijakom prípade by ste ta nemohli ísť vy. Alebo máte také niečo v úmysle?"

Hoci Partridge mal také niečo v úmysle, odvetil záporne.

Zvyšok rozhovoru prebehol v podobnom duchu – nedôverovali si a hrali sa ako mačka s myšou, pokúšajúc sa vytiahnuť z toho druhého informácie a neprezradiť vlastné. Ani jednému sa to nepodarilo, no jednako v zhrnutí pre Večerné spravodajstvo Partridge dva razy citoval Ortiza – prvý raz, že v Peru sú „rozľahlé územia, kde možno ukryť celé armády", a ďalej jeho cynickú poznámku o tom, že údajné porušovanie ľudských práv sú

bezvýznamné správy, na ktoré sa o dvadsaťštyri hodín zabudne.

Keďže citáty neboli nahrané, New York ich použil v písomnej podobe na obrazovke s fotografiou generála.

Partridge však nepokladal túto návštevu za prínos.

Uspokojivejší bol ďalší rozhovor, ktorý urobil ten istý deň s Cesarom Acevedom. Bol to dlhoročný Partridgeov priateľ a laický vodca katolíckej cirkvi. Stretli sa v jeho súkromnej pracovni v zadnom krídle arcibiskupského paláca na námestí Plaza de Armas, ktoré bolo oficiálnym centrom Limy.

Acevedo bol malý, rýchlo rozprávajúci, vznetlivý, vyše päťdesiatročný muž hlbokého náboženského presvedčenia a vzdelaný teológ. Mal na starosti správu cirkvi a tešil sa značnej autorite, hoci nikdy neurobil ten posledný krok a nedal sa vysvätiť. Jeho priatelia tvrdili, že v opačnom prípade by už dnes bol prinajmenšom biskupom, a možno kardinálom.

Cesar Acevedo sa neoženil, hoci patril medzi prominentov limskej spoločnosti.

Partridge mal Aceveda rád, lebo bol vždy sám sebou, vždy prirodzený a vždy absolútne úprimný. Keď sa ho raz Partridge spýtal, prečo sa nedal vysvätiť, Acevedo odvetil: „Hlboko milujem Boha a Ježiša Krista, ale nikdy som nebol ochotný vzdať sa svojho intelektuálneho práva na pochybnosti, keby to bolo niekedy potrebné, hoci sa modlím, aby sa tak nikdy nestalo. Keby som sa stal kňazom, musel by som sa toho práva vzdať. Nevedel som sa na to odhodlať v mladosti a neviem sa ani teraz.“

Acevedo ako tajomník Katolíckej sociálnej akčnej komisie bol zainteresovaný do rozsiahlych programov, ktoré poskytovali lekársku pomoc v odľahlých končinách Peru, kde nesídlili lekári ani ošetrovateľky.

„Nazdávam sa, že z času na čas sa dostávaš do styku so Svetlým chodníkom," povedal Partridge hneď na začiatku rozhovoru.

Acevedo sa usmial. „Správnejšie by bolo povedať, že sa musím dostávať do styku. Cirkev samozrejme nesúhlasí so Svetlým chodníkom – ani s jeho cieľmi, ani s jeho metódami. No v praxi určitý vzťah existuje, hoci je svojrázny."

Svetlý chodník má vlastné dôvody, prečo sa nestavia proti cirkvi a zriedkavo ju napáda ako inštitúciu, vysvetľoval Acevedo. Nedôveruje však jednotlivým cirkevným predstaviteľom, a keď sa chystá dajaká protivládna alebo iná vzbúrenecká akcia, žiada, aby kňazi a ostatní cirkevní pracovníci opustili oblasť, aby neboli svedkami.

„Jednoducho povedia kňazovi alebo našim sociálnym pracovníkom: ‚Zmiznite odtiaľto! Nechceme vás tu! Môžete sa vrátiť, keď vám povieme!'"

„A vaši kňazi taký príkaz poslúchnu?"

Acevedo vzdychol. „Neznie to dobre, však? Ale zvyčajne poslúchnu, lebo nemajú na výber. Keby neposlúchli. Svetlý chodník by ich neváhal zabiť. Živý kňaz sa potom môže vrátiť. Mŕtvy už nie."

Partridgeovi čosi zišlo na um. „Existujú momentálne dajaké oblasti, odkiaľ vašim ľudom prikázali odísť? Oblasti, kde si Svetlý chodník neželá svedkov?"

„Jedna taká oblasť existuje. Robí nám to značné problémy. Poď! Ukážem ti to na mape.“ Podišli k stene, kde visela pod plastikovým krytom veľká mapa Peru poznačená ceruzkou.

„Ide o celú túto oblasť.“ Acevedo ukázal na červeno zakrúžkovanú oblasť provincie San Martin. „Ešte pred tromi týždňami tam pôsobil náš početný lekársky tím, ktorý plnil každoročný program. Zväčša očkujú deti. Je to dôležité, lebo v džungli sa hojne vyskytujú choroby, ktoré môžu byť osudné. Túto oblasť kontroluje Svetlý chodník a asi pred tromi týždňami žiadal, aby naši ľudia odišli. Protestovali sme, ale nič nepomohlo. Chceli by sme, aby sa naši lekári a zdravotníci mohli vrátiť k svojej práci, ale Svetlý chodník to nechce dovoliť.“

Partridge si pozorne prezeral zakrúžkovanú oblasť. Dúfal, že bude malá. Bola však nepríjemne veľká. Čítal mená osád, ktoré boli ďaleko jedna od druhej: Tocache, Uchiza, Sion, Nueva Esperanza, Pachiza. Bez väčších nádejí si ich zapísal. Keby boli unesení niekde tu – čo ako je to nepravdepodobné – bolo by zbytočné vydať sa ta a nevedieť, kam konkrétne. Dali by sa ťažko zachrániť, ak vôbec. Jedinou slabou nádejou ostáva moment prekvapenia.

„Myslím, že viem, na čo myslíš,“ povedal Acevedo. „Kladieš si otázku, či sú tvoji unesení priatelia niekde v tom kruhu.“

Partridge bez slova prikývol.

„Nemyslím, že by tam boli. Inak by už prenikli dajaké chýry. Nijaké som nepočul a naša cirkev má svoje kontakty. Keby som sa niečo dozvedel, hneď sa ti ohlásim.“

Partridge si uvedomil, že viac nemôže očakávať. Vedel však, že čas beží, a zatiaľ vôbec nepokročil vo svojom pátraní po trojici Sloanovcov.

Táto myšlienka ho ťažila už v arcibiskupskom paláci. Keď teraz ležal v hotelovej izbe a premietal si udalosti toho dňa, pociťoval sklamanie, že nijako nepokročil.

Pri posteli mu zazvonil telefón.

„Harry, to si ty?“ Partridge spoznal Ketteringov hlas.

Pozdravili sa a Kettering povedal: „Tu sa všeličo prihodilo a myslím, že by si o tom mal vedieť.“

Rita, ktorá takisto bývala v hoteli Cesar, zdvihla svoj izbový telefón po druhom zvonení.

„Práve mi volali z New Yorku,“ povedal Partridge. Zopakoval, čo sa dozvedel od Ketteringa o objave domu v Hackensacku a o prenosných telefónoch. „Don mi dal číslo v Lime, na ktoré volali. Chcem vedieť, komu patrí a kde to je.“

„Nadiktuj mi ho,“ povedala Rita.

Partridge zopakoval číslo – 28-9427.

„Pokúsim sa zastihnúť toho chlapíka z Entelu, Victora Velasca. Nech sa do toho pustí. Ak sa niečo dozviem, hneď ti zavolám.“

Zavolala asi o pätnásť minút. „Zastihla som ho doma. Povedal, že to nepatrí jeho oddeleniu, a možno bude mať isté problémy, aby to zistil, ale do rána to vraj bude mať.“

„Vďaka,“ povedal Partridge a krátko nato zaspal.

9

Majiteľa telefónneho čísla zistili až v stredu popoludní. Velasco sa za zdržanie veľmi ospravedlňoval. „Viete, je to dôverný údaj,“ vysvetľoval Rite a Partridgeovi, ktorí sedeli v Enteli v pridelenej miestnosti, kde pracovali so strihačom Bobom Watsonom na ďalšej reportáži pre New York.

„Dalo mi veľkú námahu presvedčiť jedného z kolegov,“ pokračoval Velasco, „ale nakoniec sa mi to podarilo.“

„Peniazmi?“ spýtala sa Rita, a keď prikývol, povedala: „Nahradíme vám to.“

Na papieri vytrhnutom z bloku stálo: Calderón, G. – ul. Huancavelica 547, 10 F.

„Potrebovali by sme Fernándeza,“ povedal Partridge.

„Už je na ceste,“ oznámila Rita. O pár minút sa zjavil ich počerný energický dopisovateľ a organizátor. Od Partridgeovho a Minhovho príchodu do Limy s nimi spolupracoval a teraz pomáhal Rite.

Keď mu povedali adresu a vysvetlili, prečo to môže byť dôležité, Fernández Pabur rázne prikývol. „Poznám to tam. Je to činžiak blízko križovatky s Avenidou Tacna, ale nie je to…“ hľadal vhodný anglický výraz, „výstavný dom.“

„Nech je, aký chce, ale hneď tam musíme ísť,“ povedal Partridge. Obrátil sa k Rite. „Ideš so mnou, aj Minh a Ken, ale dnu pôjdem najprv sám a uvidím, čo sa dá zistiť.“

„Sám nie,“ namietol Fernández. „Napadli by ťa a olúpili, a možno ešte horšie. Pôjdem s tebou a vezmeme Tomáša.“

Vysvitlo, že Tomáš je ten mohutný mlčanlivý telesný strážca.

Kombi, ktoré Fernández prenajal a ktorým pravidelne jazdili, čakalo pred budovou Entelu. Napratalo sa doň sedem ľudí vrátane šoféra, ale cesta trvala iba desať minút. „Tam je to,“ povedal Fernández a ukázal cez sklo.

Avenida Tacna bola široká dopravná tepna a ulica Huancavelica ju pretínala v pravom uhle. Štvrť nevyzerala tak pochmúrne ako *barriadas*, ale očividne upadala. Číslo 547 bola veľká hnedastá budova s opadávajúcou omietkou. Skupina chlapov stojacich i posedávajúcich na rímsach pozorovala, ako z auta vystupuje Partridge, Fernández a Tomáš, kým Rita, Minh Van Canh a Ken O’Hara čakali so šoférom v aute.

Partridge postrehol nepriateľské pohľady chlapov a bol rád, že Fernández trval na tom, aby nešiel dnu sám.

Vnútri im udrel do nosa pach moču a všeobecného rozkladu. Na dlážke sa váľali odpadky. Výťah nefungoval, ako sa dalo čakať, takže nemali na výber, iba sa pustiť po špinavých cementových schodoch do desiateho poschodia.

Byt F bol na konci tmavej chodby bez koberca. Partridge zaklopal na obyčajné dvere. Začul spoza nich pohyb, ale nikto nešiel otvoriť. Znova zaklopal. Tentoraz sa dvere zabezpečené retiazkou otvorili na šírku dlane. A hneď nato prenikavý ženský hlas spustil vodopád špa-

nielskych slov – priveľmi rýchly, aby Partridge rozumel, no zachytil slová *animales!… asesinos!… diablos*!

Pocítil na ramene ruku a k dverám pristúpil územčistý Fernández. S ústami pri štrbine začal chrliť slová rovnako rýchlo, ale rozvážnym, upokojujúcim tónom. Hlas vnútri po chvíli zaváhal, zmĺkol, retiazka vykĺzla a dvere sa otvorili.

Stála pred nimi asi šesťdesiatročná žena. Kedysi mohla byť krásna, ale čas a neutešené životné podmienky na nej zanechali svoje stopy. Bola neupravená a drsná, pleť mala uhrovitú a strapaté vlasy jej hrali všetkými možnými odtieňmi. Spod vytrhaného, ceruzkou namaľovaného obočia na nich hľadeli červené, od plaču podbehnuté oči a líčidlo mala celé rozmazané. Fernández prešiel popri nej dnu a ostatní za ním. Keď za nimi zavrela, badateľne si vydýchla.

Partridge sa rýchlo rozhliadol. Ocitli sa v malej, prosto zariadenej izbe s drevenými stoličkami, obdratou pohovkou, obyčajným zapratаným stolom a knižnicou, nahrubo postavenou z tehiel a dosiek. Prekvapilo ich, že bola plná, zväčša hrubých kníh.

Fernández sa obrátil k Partridgeovi: „Vraví, že pred niekoľkými hodinami zabili – zavraždili – muža, s ktorým tu žila. Bola preč, a keď sa vrátila, našla ho mŕtveho. Polícia odviezla telo. Myslela si, že sme tí, čo ho zabili, a že sme sa vrátili, aby sme zabili aj ju. Presvedčil som ju, že prichádzame s priateľskými úmyslami.“ Znova sa jej prihovoril a očami pritom ukazoval na Partridgea.

Partridge ju ubezpečil: „Naozaj nám je ľúto, že váš priateľ zomrel. Nemáte potuchy, kto ho zabil?“

Žena zavrtela hlavou a čosi zamrmlala. Fernández povedal: „Vie slabo po anglicky,“ a preložil jej, čo povedal Partridge. *„Lo sentimos mucho la muerte de su amigo. Sabe Ud. quién lo mató?“*

Žena začala energicky prikyvovať, opäť spustila prúd slov, ktorý zakončila slovami *Sendero Luminoso*.

Svetlý chodník. Potvrdilo sa, čoho sa Partridge obával. Človek, s ktorým sa chcel stretnúť – nech to bol ktokoľvek – mal spojenie so Svetlým chodníkom, ale teraz je mu to už nanič. Ostávala otázka, či vie táto žena niečo o unesených. Sotva.

Znova sa rozhovorila po španielsky, ale už pomalšie. Tentoraz jej Partridge rozumel. „Áno,“ obrátil sa na Fernándeza, „radi by sme si sadli, a povedz jej, že by som jej bol vďačný, keby mi odpovedala na niekoľko otázok.“

Fernández jej to zopakoval, žena odvetila a Fernández to preložil. „Vraví, že odpovie, ak bude vedieť. Povedal som jej, kto si. Inak, volá sa Dolores. A pýta sa, či si nechceš niečo vypiť.“

„*No, gracias*,“ odmietol Partridge. Dolores prikývla a podišla k polici, aby si naliala sama. Keď však zdvihla fľašu s ginom, zbadala, že je prázdna. Už-už sa zdalo, že sa znova rozplače, ale potom čosi zašomrala a sadla si.

„Vraví, že nevie, ako bude ďalej žiť. Vraj nemá peniaze,“ preložil Fernández.

Partridge sa obrátil rovno na Dolores. *„Le daré dinero si Ud. tiene la información que estoy buscando.“*

Zmienka o peniazoch vyvolala ďalší rýchly dialóg medzi Dolores a Fernándezom, ktorý preložil: „Vraj sa máš pýtať.“

Partridge sa nespoliehal na svoje skromné znalosti španielčiny a pokračoval s pomocou Fernándezovho tlmočenia. Nasledoval celý rad otázok a odpovedí.

„Váš priateľ, ktorého zabili – čím sa zapodieval, čo robil?“

„Bol lekár. Špeciálny lekár.“

„Myslíte špecialista?“

„Uspával ľudí.“

„Anestéziológ?“

Dolores pokrútila hlavou, nerozumela. Podišla k príborníku, zašmátrala vnútri a vytiahla malý otlčený kufrík. Otvorila ho, vybrala z neho fascikel a zalistovala v ňom. Dva papiere podala Partridgeovi. Boli to lekárske diplomy.

Prvý osvedčoval, že Hartley Harold Gossage, absolvent lekárskej fakulty Bostonskej univerzity, je oprávnený vykonávať lekárske povolanie. Druhý diplom osvedčoval, že ten istý Hartley Harold Gossage je „riadne kvalifikovaný v odbore anestéziológia“.

Partridge posunkom naznačil, či by sa mohol pozrieť aj na ostatné papiere. Dolores prikývla.

Niekoľko dokumentov malo bežný medicínsky charakter a neboli zaujímavé. Tretí, ktorý si Partridge odložil, bol na hlavičkovom papieri Massachusettskej lekárskej komory. Bol adresovaný „MUDr. H. H. Gossageovi“,

a začínal sa: „Týmto Vám oznamujeme, že Vám doživotne odoberáme lekársky diplom…“

Partridge list odložil. Obraz sa začínal vyjasňovať. Muž, ktorý tu býval a ktorého zavraždili, bol podľa všetkého akýsi Gossage, potupený, z lekárskych kruhov vylúčený anestéziológ, ktorý mal styky so Svetlým chodníkom. Pokiaľ ide o ich charakter, Partridge predpokladal, že unesených prepašovali zo Spojených štátov pravdepodobne nadrogovaných alebo inak omámených. Potvrdili to aj včerajšie nálezy v Hackensacku, o ktorých ho informoval Don Kettering. Omámil ich zrejme práve tento bývalý lekár Gossage. Partridgeovi stvrdla tvár. Škoda, že ten chlap nežije! Najradšej by sa s ním porátal.

Ostatní z neho nespúšťali oči. S Fernándezovou pomocou sa opäť začal vypytovať Dolores.

„Povedali ste, že vášho priateľa-lekára zavraždil Svetlý chodník. Prečo si to myslíte?“

„Lebo robil pre tých *bastardos*.“ Zmĺkla a zrazu si na niečo spomenula: „Svetlý chodník mal preňho meno – Baudelio.“

„Ako to viete?“

„Povedal mi to.“

„A povedal vám aj to, čo robil pre Svetlý chodník?“

„Niečo mi povedal.“ Tvárou sa jej mihol slabý úsmev. „Keď sme sa spolu opili.“

„Vedeli ste o únose? Bolo to vo všetkých novinách.“

Dolores zavrtela hlavou. „Ja nečítam noviny. Sú v nich samé lži.“

„Bol Baudelio v poslednom čase preč?“

Energické prikyvovanie. „Dlho. Chýbal mi.“ Odmlka. „Zatelefonoval mi z Ameriky.“

„Áno, vieme o tom.“ Všetko do seba zapadá, pomyslel si Partridge. Baudelio musel byť pri únose. Partridge sa prostredníctvom Fernándeza spýtal: „Kedy sa vrátil?“

Dolores sa zamyslela. „Pred týždňom. Tešil sa, že je doma. Ale bál sa, že ho zabijú.“

„Povedal prečo?“

Dolores sa znova zamyslela. „Myslím, že počul niečo, čo nemal. Že priveľa vedel.“ Rozplakala sa. „Tak dlho sme spolu žili. Čo si teraz počnem?“

Ostávala najdôležitejšia otázka. Partridge ju dosiaľ zámerne nepoložil a teraz sa ju takmer obával vysloviť. „Medzitým, čo bol Baudelio v Amerike a vrátil sa domov, bol aj niekde v Peru?“

Dolores prikývla.

„Povedal vám kde?“

„Áno. V Nueve Esperanze.“

Partridge neveril vlastným ušiam. Natrafil na to tak náhle a nečakane. Roztrasenými rukami prevracal stránky v zápisníku – hľadal záznam z rozhovoru s Cesarom Acevedom a zoznam miest, odkiaľ Svetlý chodník vykázal tímy lekárov a zdravotníkov. Pred očami mu vyskočil názov osady – *Nueva Esperanza!*

Má to! Konečne vie, kde držia Jessiku, Nickyho a Angusa.

Partridge si musel pripomenúť, že je predovšetkým televízny reportér, keď diskutoval s Ritou, Minhom

a O'Harom o tom, aké zábery budú potrebovať – Dolores, byt a celkový záber činžiaka. Všetci boli v Doloresinom byte na desiatom poschodí. Tomáš ich išiel zavolať z čakajúceho auta.

Partridge chcel detailné zábery aj diplomov a listu lekárskej komory, ktorý uvrhol Gossagea alias Baudelia na lekárske smetisko. Živý či mŕtvy, Partridge chcel, aby navždy ostalo v pamäti, ako veľmi ublížil Sloanovcom.

Baudeliova úloha v únose bola síce dôležitá z hľadiska úplnosti reportáže, ale Partridge si uvedomoval, že jej okamžité zverejnenie by bola chyba, lebo ostatní by sa dozvedeli, čo vie dosiaľ iba CBA. Chcel však spravodajský blok s Baudeliom pripraviť, aby ho mohli odvysielať, len čo nadíde vhodná chvíľa.

Dolores nakrútili v detaile. Jej španielske slová potom stíšia a prekryjú ich prekladom. Keď končili s nakrúcaním, Fernández povedal Partridgeovi: „Hovorí, že si jej sľúbil peniaze."

Partridge sa poradil s Ritou a dali jej tisíc dolárov v päťdesiatdolárových bankovkách. Bola to viac ako štedrá odmena, ale Dolores im poskytla nesmierne cennú informáciu. Partridge a Rita ju ľutovali a verili, že napriek spolužitiu s Baudeliom o únose nevedela.

Rita povedala Fernándezovi: „Vysvetlite jej, prosím, že je proti predpisom CBA platiť za nakrúcanie do spravodajských relácií. Peniaze sú za to, že sme použili jej byt a za informácie, ktoré nám poskytla." Bolo to iba inak povedané to, čo práve urobili oni a čo robili všetky tele-

vízne spoločnosti, hoci tvrdili, že to nerobia. New York na tom však trval.

Dolores prekypovala vďačnosťou. Ich vysvetleniu vôbec nerozumela a aj tak jej to bolo srdečne jedno. Partridge si bol istý, že len čo vytiahnu päty, prázdnu fľašu ginu rýchlo nahradí plná.

Teraz sa mohol sústrediť na to najpodstatnejšie – na plánovanie záchrannej výpravy do Nuevy Esperanzy, ktorá sa musí uskutočniť čo najskôr. Pri tej myšlienke sa ho zmocnilo vzrušenie, opäť v ňom ožila náklonnosť k nebezpečenstvu, streľbe a bojovej vrave.

10

Crawforda Sloana sa každý deň zmocňovalo nutkanie zatelefonovať Harrymu Partridgeovi do Peru a spýtať sa: „Je niečo nové?“ Zakaždým sa však ovládol, lebo vedel, že dôležitú novinu by sa rýchlo dozvedel. A ďalej si uvedomoval, že Partridgea treba nechať nerušene pracovať, ako on uzná za najlepšie. Jeho dôvera v Partridgea bola neotrasiteľná a bol presvedčený, že nikto iný by v Peru nebol užitočnejší.

Od telefonátu ho zdržiavalo aj to, že Harry Partridge mu sám občas volával do Larchmontu večer alebo zavčas rána a informoval ho, čo je nové.

Od jeho posledného telefonátu však prešlo niekoľko dní. Crawford Sloane bol síce sklamaný, ale usúdil, že asi nie je nič nové.

Mýlil sa.

Sloane nevedel a ani nemohol vedieť, že Partridge sa rozhodol prerušiť akékoľvek spojenie s New Yorkom – či už telefonické, satelitné alebo písomné – lebo ho nepokladal za bezpečné. Po rozhovore s generálom Ortizom, keď mu náčelník antiteroristických síl dal jasne najavo, že ho sledujú, tušil, že jeho telefonické rozhovory nahrávajú, ba dokonca mu kontrolujú poštu. Satelitné vysielanie mohol sledovať hocikto, ak na to bol vybavený, a telefonát z iného prístroja ako zvyčajne takisto nezaručoval, že nikto neodpočúva.

Ďalším dôvodom na opatrnosť bolo, že do Limy sa nahrnulo množstvo novinárov a televíznych štábov iných spoločností a všetci súperili v spravodajstve o únose a hľadali nové momenty. Až dosiaľ sa Partridge tomuto davu úspešne vyhýbal, no keďže CBA mala doteraz úspech, dalo sa predpokladať, že ostatní sa budú zaujímať, kam chodí a s kým sa stýka.

Preto sa Partridge rozhodol, že sa nebude s nikým zhovárať o návšteve v byte na ulici Huancavelica ani o tom, čo sa dozvedel, najmä nie telefonicky. Aj ostatným zo CBA prikázal, aby sa podľa toho riadili, a navyše ich upozornil, že výpravu, ktorú plánujú do Nuevy Esperanzy, treba držať v absolútnej tajnosti. Dokonca aj v newyorskom ústredí si na to budú musieť počkať.

Keď teda vo štvrtok predpoludním prišiel Crawford Sloane o trocha neskôr ako zvyčajne do ústredia CBA News, nič nevedel o významnom prelome, ktorý nastal v Lime deň predtým.

Sprevádzal ho mladý agent FBI Ivan Ungar, ktorý prespal uňho v Larchmonte. FBI ho ešte vždy chránila proti možnému pokusu o únos a povrávalo sa, že chránia aj moderátorov iných spoločností. Keďže sa však únoscovia ozvali, dvadsaťštyrihodinové odpočúvanie Sloanovho domáceho aj úradného telefónu prerušili.

Do veci bol stále zainteresovaný osobitný agent FBI Otis Havelock, ktorý sa však po utorňajšom objave v hackensackskom dome ujal vedenia pri tamojšom vyšetrovaní. Sloane sa dozvedel, že záujem FBI sa sústredil aj na letisko Teterboro, lebo bolo neďaleko hackensackského domu. Preverovali záznamy o odletoch od chvíle únosu až do dňa, keď už bolo isté, že unesení sú v Peru. Napredovali však pomaly, lebo za tých trinásť dní bolo veľmi veľa odletov.

Keď Sloane vstúpil do vestibulu ústredia CBA, uniformovaný strážnik mu nedbanlivo zasalutoval. Mestskú políciu, ktorá tam strážila vyše týždňa po únose, však už nevidel. Do budovy a z budovy prúdil zvyčajný každodenný dav, a hoci prichádzajúcich kontrolovali, Sloane si položil otázku, či bezpečnostné opatrenia CBA opäť neskĺzli do starých tolerantných koľají.

Z vestibulu sa spolu s Ungarom vyviezol výťahom na štvrté poschodie a pobral sa do svojej kancelárie susediacej s Podkovou. Niekoľko ľudí zdvihlo hlavu a pozdravilo

ho. Sloane nechal dvere kancelárie otvorené. Ungar si sadol na stoličku pred kanceláriou.

Keď si Sloane zavesil plášť, oči mu padli na neveľkú bielu škatuľu na stole, do akých balia v reštauráciách a bufetoch jedlo, ktoré si zákazník objedná domov. V okolí bolo niekoľko takých zariadení, ktoré vďaka CBA dobre prosperovali a na telefonické objednávky nosili zamestnancom obedy alebo iba tak niečo na zahryznutie. Keďže si Sloane nič neobjednal a zvyčajne obedúval v bistre CBA, pomyslel si, že ide o omyl.

Na svoje prekvapenie však zistil, že na úhľadne previazanom balíčku je napísané „C. Sloane“. Bez záujmu vzal zo zásuvky nožnice, prestrihol šnúrku a balíček otvoril. Vybral z neho naskladaný biely papier a potom zbadal obsah.

Niekoľko sekúnd naň hľadel s vytreštenými očami a potom vykríkol – mučivým, srdcervúcim hlasom. Tí, čo pracovali nablízku, prudko zdvihli hlavy. Agent FBI Ungar vyskočil zo stoličky a vbehol dnu s pištoľou v ruke. No Sloane bol sám a len kričal a kričal, hľadiac na balíček, oči rozšírené, nepríčetné, tvár popolavá.

Všetci naokolo povyskakovali a bežali k jeho kancelárii. Niektorí do nej vstúpili a ostatní zablokovali vchod. Jedna zo žien sa nahla nad Sloanov stôl a nazrela do bieleho balíčka. „Och, bože!“ vyhŕkla, prišlo jej zle a rýchlo vybehla von.

Agent Ungar nazrel do balíčka, zbadal dva ľudské prsty so zaschnutou krvou, zbledol, preglgol a rýchlo sa ujal

situácie. Zvolal na ľudí v kancelárii a pri dverách: „Všetci von, prosím!“ Ešte ani nedopovedal a zdvihol telefón, zavolal centrálu a povedal: „Strážnika – rýchlo!“ Keď sa začali z ústredne vypytovať, vyštekol: „Som osobitný agent FBI Ungar a je to rozkaz. Prikážte všetkým strážnikom, že od tejto chvíle nikto nesmie opustiť budovu. Bez výnimky, a keby niekto nechcel poslúchnuť, zadržte ho násilím. Keď to zariadite, hneď zavolajte na pomoc mestskú políciu. Idem do vestibulu. Nech ma tam čaká niekto od vás.“

Sloane zatiaľ bezvládne klesol na stoličku. Neskôr ktosi povedal: „Vyzeral ako smrť.“

Cez dav si prerazil cestu Chuck Insen a spýtal sa: „Čo sa tu robí?“

Ungar ho spoznal, ukázal na bielu škatuľku a upozornil ho: „Ničoho sa, prosím, nedotýkajte. Najlepšie by bolo, keby ste pána Sloana niekam vzali a zamkli sa tam s ním, kým sa vrátim.“

Insen prikývol. Medzičasom nazrel do škatuľky a všimol si, že prsty sú malé a tenké, zrejme detské. Pozrel na Sloana a iba očami vyslovil logickú otázku. Sloane iba prikývol a šepol: „Áno.“

„Och, Kriste!“ zamrmlal Insen.

Zdalo sa, že Sloane sa už-už zrúti. Insen ho objal okolo pliec a odviedol ho z kancelárie. Ľudia vonku im rýchlo urobili uličku.

Zamierili do Insenovej kancelárie. Cestou Insen vydával príkazy. Sekretárke prikázal: „Kanceláriu pána Sloana zamknite. Pustite tam iba toho človeka od FBI. Potom

zavolajte ústredňu. Majú číslo na lekára – nech ho pošlú sem. Povedzte, že pán Sloane utrpel šok a že zrejme potrebuje sedatívum.“ A smenárovi: „Oznámte Donovi Ketteringovi, čo sa stalo, a pošlite ho hore. Je to kvôli spravodajstvu dnes večer.“ Ostatným povedal: „A vy sa vráťte k práci.“

Insenova kancelária mala veľký sklený panel, cez ktorý bolo vidieť na Podkovu. Boli na ňom žalúzie, ktoré sa dali zatiahnuť, ak chcel Insen súkromie. Pomohol Sloanovi na stoličku a spustil žalúzie.

Sloane sa pomaly prebral z prvého otrasu, hoci stále sedel predklonený a hlavu mal v dlaniach. Napoly pre seba, napoly Insenovi zmučene mrmlal: „Vedeli, že Nicky hrá na klavír. A ako sa to dozvedeli? Ja som to povedal! Ja!! Na tej tlačovke po únose.“

Insen ticho povedal: „Pamätám sa, Crawf. Ale ty si s tým neprišiel, iba si odpovedal na otázku. Tak či onak, nikto nemohol predvídať…“ Zmĺkol. Vedel, že žiadne argumenty v tejto chvíli nepomôžu.

Insen sa neskôr vyjadril: „Treba uznať, že Crawf je statočný. Väčšina ľudí na jeho mieste by prosila, aby sa do bodky splnili požiadavky únoscov. Ale Sloane od začiatku vedel, že to nemôžeme urobiť a ani neurobíme, a ani raz nezaváhal.“

Ozvalo sa tiché zaklopanie a vstúpila sekretárka. „Lekár už ide,“ povedala.

Zákaz opustiť budovu odvolali, keď preverili totožnosť všetkých, ktorí boli dnu a chceli odísť. Títo ľudia museli vysvetliť, prečo sú v budove. Balíček s prstami niekto

priniesol zrejme oveľa skôr, a keďže poslíci z reštaurácií chodili často, nikto si nič podozrivé nevšimol.

FBI začala vyšetrovať v okolitých reštauráciách v nádeji, že sa podarí zistiť, kto mohol balíček priniesť, ale nikam to neviedlo. Bezpečnostné zložky CBA síce mali kontrolovať totožnosť poslíkov, ale robili to nepravidelne a navyše nedbanlivo.

Akékoľvek pochybnosti, či ide o Nickyho prsty, rýchlo rozptýlila FBI, ktorá sňala odtlačky prstov v jeho izbe v Larchmonte a porovnala ich s dvoma odseknutými prstami.

Uprostred všeobecnej stiesnenosti v CBA News prišla ďalšia významná zásielka, tentoraz do Stonehenge. Vo Štvrtok popoludní sa ocitol na stole Margot Lloydovej-Masonovej malý balíček s videokazetou od Svetlého chodníka.

Keďže ju v ten deň očakávali – podľa požiadaviek, ktoré dostali pred šiestimi dňami v pamflete „Svetlý čas nadišiel“ – Margot a Les Chippingham sa vopred dohodli, že kazetu mu doručia, len čo príde. Keď sa Chippingham dozvedel, že ju už priniesli, zavolal Dona Ketteringa a Normana Jaegera a všetci traja si ju v Chippinghamovej kancelárii prehrali.

Zaraz videli, že nahrávka je vysoko kvalitná po technickej i obsahovej stránke. K titulkom, ktoré sa začínali názvom „Svetová revolúcia: Svetlý chodník ukazuje cestu“, tvorila pozadie úchvatná peruánska scenéria – majestátne vysoké štíty Ánd a ľadovcov, hrozivá nádhera Machu Picchu, nekonečné kilometre zelenej džungle,

suché pobrežné púšte a búrlivý Tichý oceán. Jaeger spoznal veľkolepý hudobný sprievod k úvodu – Beethovenova Tretia symfónia Eroica.

„Majú na to ľudí, ktorí sa vyznajú vo svojom remesle," poznamenal Kettering. „Očakával som niečo podradnejšie."

„Nič prekvapujúce," povedal Chippingham. „Peru nie je nijaká predpotopná krajina. Majú dosť talentov a najlepšiu techniku."

„Na ktorú má Chodník peňazí ako pliev," dodal Jaeger. „A k tomu ich lišiacka infiltrácia, kam len pozriete."

Nasledoval extrémistický komentár, ktorý sprevádzali zväčša dynamické scény – demonštrácie v Lime, štrajky v továrňach, zrážky medzi políciou a účastníkmi protestných pochodov, príšerné zábery po útokoch vládnych vojsk na andské dediny. „My sme svet," dunel hlas mimo obrazu, „a tento svet je pripravený na revolučný výbuch."

Konečne prišiel rad na rozhovor, údajne s Abimaelom Guzmánom, zakladateľom a vodcom Svetlého chodníka. Nebolo celkom isté, či je to naozaj on, lebo kamera brala sediacu postavu od chrbta. Komentátor vysvetlil: „Náš vodca má veľa nepriateľov, ktorí by ho radi zabili. Keby sme ukázali jeho tvár, poslúžilo by to ich zlým cieľom."

Údajný Guzmán začal po španielsky: „Compañeros revolutionaries, nuestro trabajo y objetivo es unir los ereyentes en la filosofía de Marx, Lenin, y Mao..." Slová stíchli a ozval sa nový hlas: „Súdruhovia, musíme na celom svete zničiť spoločenský poriadok, ktorý si nezaslúži, aby prežil..."

„Guzmán nevie po anglicky?“ spýtal sa Kettering.

„Je to jeden z mála vzdelaných Peruáncov, ktorý nevie,“ odvetil Jaeger.

To, čo nasledovalo, sa dalo predvídať, a Guzmán to hovoril už veľa ráz. „Revolúcia je potrebná, lebo imperialisti vykorisťujú všetkých chudobných ľudí na celom svete.“ …„Nepravdivé správy obviňujú Svetlý chodník z nehumánnosti. Svetlý chodník je humánnejší ako superveľmoci, ktoré sú ochotné zničiť ľudstvo nukleárnym arzenálom, čomu naša proletárska revolúcia navždy zabráni.“…„Robotnícke hnutie v Spojených štátoch, patriace k buržoáznej elite, oklamalo a zapredalo amerických robotníkov.“ …„Komunisti v Sovietskom zväze nie sú o nič lepší ako imperialisti. Sovieti zradili leninskú revolúciu.“ …„Kubánec Castro je šašo, imperialistický poskok.“

Guzmánove vyhlásenia boli vždy všeobecné. Kto hľadal v jeho prejavoch a spisoch niečo konkrétne, hľadal márne.

„Keby sme toto pustili namiesto večerných správ,“ poznamenal Chippingham, „hneď by sme strácali divákov a index sledovanosti by klesol až do suterénu.“

Polhodinová relácia sa opäť končila Beethovenom, ďalšími prírodnými krásami a búrlivým výkrikom komentátora: „Nech žije naše učenie – marxizmus-leninizmus-maoizmus!“

„V poriadku,“ povedal Chippingham na záver, „urobíme, ako sme sa dohodli. Odložíme kazetu do sejfu. Videli sme ju iba my traja. Nikomu nepovieme, čo je na nej.“

Jaeger sa spýtal. „Ešte stále sa chceš držať nápadu Karla Owensa – že kazeta prišla poškodená?“

„A čo iné môžeme urobiť, prekristapána? Buď si istý, že ju v pondelok nepustíme.“

„Nuž veru naozaj nemôžeme urobiť nič iné,“ prikývol Jaeger.

„Nemáme veľkú šancu, že nám uveria,“ pokračoval Kettering. „Najmä nie po tom, čo to Theo Elliott tak parádne zbabral.“

„To je jasné!“ Na Chippinghamovom hlase sa odrážalo vypätie predchádzajúcich dní. Pozrel na hodiny – 15:53.

„Don, o štvrtej preruš vysielanie s mimoriadnou správou. Povedz, že sme dostali od únoscov kazetu, ale poškodenú, a že sa nedá zrekonštruovať. Svetlý chodník nám musí poslať druhú.“

„Dobre.“

„Ja medzitým zavolám na tlačové a vydám vyhlásenie pre agentúry s tým, aby ho prednostne vyslali do Peru. A teraz do práce!“

Mystifikácia CBA News sa rýchlo rozšírila. Keďže peruánsky čas sa o hodinu oneskoroval za newyorským – v Spojených štátoch bol ešte letný čas, kým v Peru už nie – vyhlásenie CBA mali v Lime včas, aby ho dostali do večerných rozhlasových a televíznych správ a ráno do novín.

Denné správy referovali aj o odseknutých prstoch Nicholasa Sloana, ktoré našiel jeho zronený otec.

Vodcovia Svetlého chodníka v Ayacuchu obidve správy zaregistrovali. Druhej – o chybnej kazete – neuverili.

Usúdili, že musia rýchlo niečo podniknúť a musí to byť dôraznejšie než odseknuté prsty malého chlapca.

11

Jessica neskôr spomínala, že v ten deň ju zachvátila zlá predtucha hneď na svitaní, keď sa prebudila. Dlho nemohla zaspať, sužovali ju myšlienky, či je nádej na záchranu reálna. V posledných troch dňoch sa jej viera v oslobodenie viacmenej rozplynula, hoci to pred Angusom a Nickym tajila. Je čo len malá pravdepodobnosť, uvažovala, že by ich v odľahlých končinách cudzej, vzdialenej krajiny našla dajaká priateľská ruka, ktorá by ich bola schopná dopraviť domov? S pribúdajúcimi dňami o tom čoraz väčšmi pochybovala.

Jej dušou otriasla predovšetkým brutalita, s akou zmrzačili Nickymu pravú ruku. Aj keď sa odtiaľ dostanú, Nickymu to zmení celý život. Jeho túžobný sen, že sa stane koncertným klaviristom, sa náhle, neodvolateľne… a tak zbytočne… skončil. A aké ďalšie útrapy – a možno aj smrť – ich čakajú v nasledujúcich dňoch?

Nickymu odsekli prsty v utorok. Dnes bol piatok. Včera Nickymu bolesti poľavili vďaka Socorro, ktorá mu každý deň ruku preväzovala. Stále bol však mĺkvy a zádumčivý a nereagoval na Jessikine pokusy vytrhnúť ho zo zúfalstva. A ustavične ich delila prekážka – tesne postavené bambusové tyče a husté pletivo. Socorro už druhý raz

nedovolila Jessike prejsť k Nickymu, hoci tá ju prosila, ako len vedela.

Preto dnes videla budúcnosť pochmúrne, bez nádeje a v hrozivých farbách. Keď úplne precitla, prvý raz v živote celkom pochopila báseň Thomasa Hooda, ktorú sa naučila v detstve. Končila sa takto:

No dnes často si želám
by noc bola odniesla dych môj!

Uvedomila si však, že v jej prípade by bola táto túžba sebecká a porazenecká. Napriek všetkému musí vytrvať, ostať silným stromom, o ktorý sa Nicky a Angus budú môcť oprieť.

Onedlho po týchto úvahách, keď sa celkom rozvidnelo, začula Jessica zvonku ruch a približujúce sa kroky. Prvý vstúpil Gustavo, veliteľ strážcov. Zamieril k Angusovej cele a otvoril ju.

V pätách mu kráčal Miguel. Aj on sa chmúril, keď kráčal k Angusovi a v ruke držal čosi, čo uňho Jessica dosiaľ nevidela – automatickú pušku.

Tento zlovestný náznak jej nemohol uniknúť. Pri pohľade na mocnú, strašnú zbraň sa jej prudšie rozbúchalo srdce a zrýchlil sa dych. *Nie! Nie! Angusa nie!*

Gustavo vstúpil do jeho cely a surovo ho postavil na nohy. Vzápätí mu zväzoval za chrbtom ruky.

Jessica zvolala: „Počujte! Čo to robíte? Prečo?“

Angus sa na ňu obzrel. „Jessie, nermúť sa. Nemôžeš nič urobiť. Sú to barbari a pojmy ako slušnosť a česť sú im cudzie…“

Jessica videla, že Miguel zovrel pušku, až mu obeleli hánky. Netrpezlivo rozkázal Gustavovi: „*Dese prisa! No pierdas tiempo!*“

Vstal aj Nicky. Aj on pochopil, čo znamená puška, a spýtal sa: „Mami, čo idú urobiť s dedkom?“

Jessica odvetila: „Neviem.“ Ale sama tomu neverila.

Angus sa so zviazanými rukami vyrovnal, vystrel plecia a obzrel sa. „Neostáva nám veľa času. Ale vy dvaja – ostaňte silní a nestrácajte vieru! Nezabúdajte, že kdesi ďaleko je Crawford a že robí, čo je v jeho silách. Pomoc už prichádza!“

Jessike stekali po tvári slzy. Hlas mala priškrtený, ale podarilo sa jej zvolať: „Angus, najdrahší Angus! Máme ťa strašne radi!“

„I ja vás mám rád, Jessie… Nicky!“ Gustavo ho sácal vpred, duriac ho von z cely. Všetci už vedeli, že kráča v ústrety smrti.

Potkýnajúci sa Angus ešte raz zvolal: „Nicky, čo pesnička? Skúsme.“ Angusov hlas zosilnel:

„Moja spomienka nikdy nepohasne,
vidím tá v rannom slnku…“

Jessica videla, že Nicky otvoril ústa, ale oboch zadúšal plač a nevládali sa k Angusovi pridať.

Angus už bol vonku, už ho nevideli. No stále počuli jeho hlas, ktorý sa pomaly vzďaľoval.

„A keď zavíta noc,
zadívam sa na mesiac,
a opäť ma omámi spomienky moc…“

Hlas stíchol celkom. Rozhostilo sa ticho. Čakali.

Plynuli sekundy. Čakanie sa zdalo dlhšie, než bolo v skutočnosti, a vtom sa ozvala streľba – štyri výstrely, rýchlo jeden za druhým. Znova krátke ticho a ďalšia salva, výstrely nasledovali priveľmi rýchlo za sebou, aby sa dali zrátať.

Miguel stál na okraji džungle nad mŕtvym Angusom Sloanom.

Zabil ho prvými štyrmi výstrelmi. Potom si spomenul na urážku z utorka – *„Maldito hijó de puta!“* – a na pohŕdavé „barbari“ pred chvíľou. Rozzúrený pokročil vpred a zo sovietskeho AK-47 vypálil do ležiaceho tela ďalšiu dávku.

Splnil pokyn, ktorý dostal včera neskoro večer z Ayacucha. Aj Gustavo už vedel o nepríjemnej povinnosti, ktorá ho čaká a na ktorú sa už môže pripraviť spolu s ostatnými.

Na ceste už bolo ľahké lietadlo v službách Svetlého chodníka. Pristane na neďalekom letisku v džungli, odkiaľ je spojenie do Nuevy Esperanzy po rieke. Na letisko za-

krátko vyrazí čln a lietadlo dopraví do Limy výsledok Gustavovej práce.

Pred americkým veľvyslanectvom v Lime na Avenida Garcilaso de la Vega ešte v to predpoludnie prudko zabrzdilo auto. Vyskočila z neho mužská postava s objemnou lepenkovou škatuľou. Muž ju položil pred ochranné zábradlie blízko brány a rýchlo naskočil späť do auta, ktoré vyrazilo preč.

Civilný strážnik, ktorý to videl, spustil zvukový poplach a ihneď sa zatvorili všetky vchody na veľvyslanectvo, ktoré sa dalo premeniť na malú pevnosť. Hneď nato zavolali osobitný pyrotechnický oddiel peruánskej armády.

Keď sa skúškami presvedčili, že škatuľa neobsahuje výbušniny, obozretne ju otvorili. Ukázala sa zakrvavená odrezaná hlava starého, pravdepodobne sedemdesiatročného muža. Pri hlave bola peňaženka a v nej preukaz amerického sociálneho zabezpečenia, floridský vodičský preukaz s fotografiou, ako aj iné doklady, ktoré prezrádzali, že telesné ostatky patria Angusovi McMullenovi Sloanovi.

Na veľvyslanectve bol vtedy náhodou reportér novín *Chicago Tribune*. Hneď sa pustil do práce a prvý vyslal správu s menom obete. Z *Chicago Tribune* ju vzápätí prevzali agentúry, televízia, rozhlas a noviny najprv v Spojených štátoch a potom na celom svete.

12

Plán záchrannej operácie v Nueve Esperanze bol hotový.

V piatok popoludní doriešili posledné podrobnosti, priniesli posledné súčasti výstroja. V sobotu na svitaní odletí Partridge so svojou skupinou z Limy do džungle k rieke Huallaga v provincii San Martin.

Horel od netrpezlivosti odvtedy, čo sa v stredu popoludní dozvedel, kde sú unesení. Najradšej by bol vyrazil hneď, ale argumenty Fernándeza Pabura a vlastná skúsenosť ho presvedčili, aby odchod predsa len odložil.

„Džungľa ti môže byť priateľom, ale môže byť aj nepriateľom," zdôraznil Fernández. „Nemôžeš do nej jednoducho vojsť ako do mestskej štvrte. V džungli strávime jednu, a možno dve noci, a aby sme ich prežili, musíme si pripraviť isté veci. Obozretne si musíme vybrať aj lietadlo – spoľahlivého pilota, ktorému možno dôverovať. Musí nás ta dopraviť a potom zase odviezť, a na to treba koordináciu a dobré načasovanie. Na prípravu potrebujeme najmenej dva dni."

Hovoril v množnom čísle. Z toho bolo zrejmé, že Fernández Pabur ráta so svojou účasťou. „Budeš ma potrebovať," vyhlásil prosto. „Bol som v džungli veľa ráz. Viem, ako to tam chodí." Partridge si pokladal za povinnosť zdôrazniť, že to bude riskantné, ale Pabur mykol plecom. „Celý život je riskantný. U nás v Peru je riskantné už len ráno vstať."

Základnou otázkou bola letecká preprava. Fernández vo štvrtok predpoludním kamsi zmizol, a keď sa vrátil, vzal Partridgea a Ritu a zaviezol ich do jednoposchodovej tehlovej budovy kúsok od limského letiska. V budove bolo zopár malých kancelárií. Vstúpili do jednej, ktorá mala nad dverami nápis ALSA-AEROLIBERTAD S. A. Fernández vstúpil prvý a predstavil svojich spoločníkov majiteľovi leteckej firmy a zároveň šéfpilotovi Oswaldovi Zilerimu.

Zileri bol pekný, asi tridsaťpäťštyridsaťročný muž jasných čŕt a štíhlej atletickej postavy. Bol ostražitý, ale inak vecný a priamy. Povedal Partridgeovi:

„Dozvedel som sa, že chcete kohosi prekvapiť v Nueve Esperanze. To je všetko, čo mám – a chcem – vedieť.“

„Tak je,“ odvetil Partridge. „Ibaže na spiatočnej ceste rátame ešte s tromi cestujúcimi navyše.“

„Najímate si lietadlo Cheyenne II. Budú v ňom dvaja piloti a miesto pre siedmich cestujúcich. Ako tých sedem sedadiel využijete, to je vaša vec. A teraz k peniazom.“

„To vybavíme spolu,“ ozvala sa Rita. „Koľko žiadate?“

„Budete platiť v amerických dolároch?“ spýtal sa Zileri.

Rita prikývla.

„Potom je obvyklá cena za jeden spiatočný let tisícštyristo dolárov. Ak bude treba nad cieľovým letiskom krúžiť, čo si vyžiada čas, bude k tomu prirážka. A za každé pristátie v blízkosti Nuevy Esperanzy – čo je drogová oblasť kontrolovaná Svetlým chodníkom – bude za nebezpečenstvo príplatok päťtisíc dolárov. V sobotu pred odletom by som chcel zálohu šesťtisíc dolárov v hotovosti.“

„Budete ich mať,“ sľúbila Rita. „Napíšte to všetko v dvoch vyhotoveniach, ja vám to podpíšem a jeden exemplár si nechám.“

„O chvíľu to bude. Chcete vedieť aj dajaké podrobnosti o mojej firme?“

„Buďte taký láskavý,“ ozval sa Partridge zdvorilo.

Zileri s nádychom hrdosti odrecitoval zrejme štandardnú informáciu. „Cheyenne II – máme tri – je dvojmotorové vrtuľové lietadlo. Je to pozoruhodne spoľahlivý stroj a na pristátie mu stačí krátka dráha – čo je v džungli dôležité. Všetci naši piloti vrátane mňa majú americký výcvik. Dobre poznáme väčšinu oblastí Peru a tiež miestnych letových dispečerov, civilných aj vojenských. Sú na nás navyknutí. Inak, tento let budem pilotovať ja.“

„To je všetko veľmi pekné,“ prikývol Partridge. „Ale potrebujeme sa s vami o niečom poradiť.“

„Fernández mi už povedal.“ Zileri podišiel k operačnému stolu, kde ležala veľká mapa južných oblastí provincie San Martin. Ostatní podišli k nemu.

„Usudzujem, že chcete pristáť dostatočne ďaleko od Nuevy Esperanzy, aby váš prílet nespozorovali.“

Partridge prikývol. „Usudzujete správne.“

„Teda pri lete z Limy navrhujem pristáť tu.“ Zileri ukázal ceruzkou na jeden bod na mape.

„Nie je to cesta?“

„Áno, hlavná cesta pretínajúca džungľu, ale premávka je tam riedka a často vôbec nijaká. Na niektorých miestach, ako je toto, ju rozšírili a pokryli novým povrchom

priekupníci drog, aby tam mohli pristávať lietadlá. I ja som tam už pristával.“

Partridge si v duchu položil otázku, prečo. Dopravoval drogy alebo ľudí, ktorí s nimi obchodujú? Počul, že v Peru by sa dali zrátať na prstoch jednej ruky piloti, ktorí nemajú nič spoločné s obchodom s drogami, hoci len okrajovo.

„Kým zosadnem,“ pokračoval Zileri, „presvedčíme sa, či nejdú autá a či nikto nie je na zemi. Vedie odtiaľ čosi ako chodník až do blízkosti Nuevy Esperanzy.“

„Mám dobrú mapu, kde je ten chodník vyznačený,“ dodal Fernández. „A teraz k návratu s ďalšími cestujúcimi,“ pokračoval Zileri. „S Fernándezom sme to prediskutovali a naplánovali.“

„Počúvam,“ vyzval ho Partridge.

Debata pokračovala, mnohé veci upresňovali, o mnohom rozhodli s konečnou platnosťou.

Na spiatočnú cestu existovali tri alternatívne východiskové body. Prvý – cesta, kde pristanú. Druhý – letisko v Sione, kam sa možno dostať z Nuevy Esperanzy po rieke a po päťkilometrovom pochode. Tretí – krátka pristávacia plocha slúžiaca priekupníkom drog, ktorú pozná iba málo ľudí. Leží medzi prvými dvoma bodmi a možno sa k nej dostať takisto zväčša po rieke.

Dôvod, prečo zvolili tri alternatívy, vysvetlil Fernández: „Nevieme, ako to prebehne v Nueve Esperanze a ktorá cesta bude pre nás pri odchode voľná alebo najvýhodnejšia.“

Lietadlo môže bez ťažkostí lietať nad všetkými tromi miestami a zareagovať na signál zo zeme. Partridgeova

skupina bude mať signálnu pištoľ so zelenými a červenými svetlicami. Zelená svetlica bude znamenať: *Pristaňte normálne, všetko je v poriadku. Červená bude znamenať: Pristaňte čo najrýchlejšie, hrozí nám nebezpečenstvo!*

Dohodli sa, že ak zo vzduchu spozorujú prestrelku, lietadlo nepristane a vráti sa do Limy.

Keďže s istotou nevedeli, kedy sa budú vracať, lietadlo bude prelietavať nad oblasťou najprv v nedeľu ráno o ôsmej, a keď nedostane signál, znova v pondelok v tom istom čase. Potom bude o všetkom rozhodovať Rita, ktorá ostane počas operácie v Lime a bude v styku s New Yorkom, čo Partridge pokladal za veľmi dôležité.

Keď sa o všetkom dohodli, podpísali zmluvu – za CBA News Rita a za druhú stranu Oswaldo Zileri. Nato si Zileri a trojica zo CBA formálne podali ruky. Zileri pozrel Partridgeovi do očí a povedal:

„My svoje záväzky splníme a urobíme, čo je v našich silách.“

Partridge inštinktívne vycítil, že tak bude.

Po návrate do hotela Cesar zvolal Partridge do svojho apartmánu poradu celého tímu CBA, aby rozhodli, kto pôjde do Nuevy Esperanzy. Vedelo sa, že pôjde on, Minh Van Canh, pretože potrebovali zábery z akcie, a Fernández Pabur. Ak rátali s tromi cestujúcimi na spiatočnej ceste, ostávalo voľné ešte jedno miesto.

Vybrať museli buď strihača Boba Watsona, zvukára Kena O'Haru alebo mlčanlivého telesného strážcu Tomáša.

Fernández presadzoval Tomáša. „Je silný a vie bojovať," argumentoval. Bob Watson so svojou neodmysliteľnou páchnúcou cigarou v ústach žobronil: „Vezmi mňa, Harry! Vysekám sa z každého zmätku. Presvedčil som sa o tom pri nepokojoch v Miami." O'Hara povedal prosto: „Ja by som strašne rád šiel."

Partridge nakoniec vybral O'Haru, lebo o ňom bolo známe, že v kritických situáciách nestráca hlavu a je dôvtipný. Zvukovú techniku neponesú, lebo Minh si vezme kameru Betacam, ktorá sníma aj zvuk, ale Ken O'Hara sa všeobecne vyzná v technike vôbec, čo sa im môže zísť.

Partridge prenechal výstroj na starosť Fernándezovi a pod jeho vedením zhromaždili v hoteli ľahké visuté lôžka, siete proti moskytom a repelenty, sušenú potravu na dva dni, fľaše s vodou, tabletky na dezinfekciu vody, mačety, malé kompasy, ďalekohľady a plastikové prikrývky. Keďže každý si mal niesť vlastné veci v ruksaku, vybrali len to najpotrebnejšie, aby záťaž nebola priveľká.

Fernández žiadal, aby mal každý zbraň, s čím Partridge súhlasil. Televízni korešpondenti a členovia štábov chodili v zahraničí niekedy ozbrojení, hoci nenápadne. Zamestnávatelia ich k tomu nepovzbudzovali, ale ani ich od toho neodrádzali. Nechávali to na ich úsudok. V tomto prípade boli zbrane nevyhnutné a v ich prospech hovorilo aj to, že všetci štyria už mali so zbraňami skúsenosti.

Partridge sa rozhodol pre svoj deväťmilimetrový browning s tlmičom. Mal nôž „zabijak“, ktorý mu raz daroval major britských SAS.

Minh, ktorý ponesie okrem zbrane aj kameru, chcel niečo účinné, ale ľahké. Fernández poznamenal, že môže zohnať izraelský samopal UZI. O’Hara povedal, že si vezme, čo bude poruke. Bola to napokon americká automatická puška M-16. V Lime sa očividne dala kúpiť akákoľvek zbraň, a ak mal na ňu človek peniaze, nikto sa ho na nič nepýtal.

Keď sa Partridge v stredu dozvedel, že ich cieľom je Nueva Esperanza, hneď si položil otázku, či má o tom informovať peruánske úrady, predovšetkým antiteroristickú políciu. Vo štvrtok sa o tom dokonca šiel poradiť s rozhlasovým moderátorom Sergiom Hurtadom, ktorý ho predtým upozornil, aby nehľadal pomoc u armády alebo polície. Keď sa stretli hneď v prvý deň Partridgeovho pobytu v Peru, Hurtado mu povedal: *„Spojenectvu s nimi sa vyhýbaj, lebo už nie sú dôveryhodní, ak pravda niekedy vôbec boli. Keď ide o vraždenie a chaos, nie sú odchodnejší od Svetlého chodníka a sú práve takí brutálni.“*

Keď sa dohodli, že obsah ich rozhovoru ostane medzi nimi, Partridge informoval Sergia o najnovších udalostiach a spýtal sa ho, či mu radí znova to isté.

„Áno, a ešte dôraznejšie,“ odvetil Sergio. „V situácii, akú predvídaš, vládne sily zvyčajne bezhlavo strieľajú. Nič neriskujú. Všetkých vyhladia, vinných či nevinných, a pýtajú sa až potom. Keď ich obvinia, že zabili aj nevin-

ných ľudí, odvetia: Ako sme mohli vedieť, kto je kto? Išlo o to buď ja teba, alebo ty mňa.“

Partridge si spomenul, že takmer to isté mu povedal generál Raúl Ortiz.

A Sergio dodal: „Ale keď do toho pôjdeš, ako máš v úmysle, ide ti o život.“

„Viem,“ povedal Partridge. „Ale iné východisko nevidím.“

Bolo skoré popoludnie. Sergio sa už dlhšie pohrával na stole s akýmsi papierom. Teraz sa spýtal: „Kým si sem prišiel, Harry, nedostal si dajakú zlú správu? Myslím dnes.“

Partridge pokrútil hlavou.

„Tak potom je mi ľúto, ale jednu pre teba mám.“ Vzal papier a podal ho Partridgeovi. „Toto som dostal krátko predtým, ako si prišiel.“

Bola to správa agentúry Reuters o tom, ako dostali v CBA prsty Nicholasa Sloana, a o trýznivom žiali jeho otca.

„Bože!“ Partridgea zaplavila úzkosť a výčitky. Prečo svoju akciu neurýchlil?

„Viem, na čo myslíš,“ povedal Sergio. „Ale tomuto si nijako nemohol zabrániť. Mal si primálo času a primálo informácií.“

Partridge v duchu uznal, že je to pravda. No zároveň vedel, že ho ešte dlho budú prenasledovať otázky, či nemohol predsa len konať rýchlejšie.

„A keď si už tu, Harry, mám ešte niečo,“ pokračoval Sergio. „Nevlastní vašu CBA spoločnosť Globanic Industries?“

„Áno.“

Hurtado otvoril zásuvku a vybral z nej zopár zopnutých papierov. „Dostávam informácie z mnohých zdrojov a možno ťa prekvapí, že medzi ne patrí aj Svetlý chodník. Nemajú ma radi, ale využívajú ma. Chodník má priaznivcov a informátorov na mnohých miestach a jeden z nich mi nedávno poslal toto v nádeji, že to odvysielam.“

Partridge vzal papiere a začítal sa do nich.

„Ako vidíš,“ povedal Sergio, „vyzerá to na dohodu medzi Globanic Financial Services a peruánskou vládou. Vo finančných kruhoch sa takej dohode hovorí prevzatie dlhu.“

Partridge pokrútil hlavou. „To nie je moja parketa.“

„Nie je to veľmi komplikované. Globanic dostane na základe tejto dohody obrovské pozemky vrátane dvoch významných dovolenkových lokalít prakticky za facku. A za to sa postará o zníženie peruánskeho zahraničného dlhu.“

„Je to v súlade so zákonom?“

Sergio pokrčil plecami. „Povedzme, že na hranici, ale zrejme je to legálne. Oveľa dôležitejšie však je, že ide o mimoriadne výhodnú transakciu pre Globanic a veľmi nevýhodnú pre peruánsky ľud.“

„Ak máš tento názor, prečo si to neodvysielal?“ spýtal sa Partridge.

„Doteraz z dvoch dôvodov. Nikdy neprijmem od Svetlého chodníka veci tak, ako mi ich predloží, a preto som si chcel tú informáciu overiť. Overil som si ju a sedí. A ďalej – aby Globanic dostal čosi také super ako toto, niekoho vo vláde museli štedro podplatiť, alebo ho ešte len podplatia. Robím na tom a chcem to odvysielať na budúci týždeň."

Partridge ukázal na papiere, ktoré držal v ruke: „Nemohol by som dostať kópiu?"

„Nechaj si túto, mám ešte jednu."

Partridge si chcel pred odletom preveriť ešte jednu záležitosť, a to, či dostal aj niekto iný telefónne číslo, ktoré priviedlo skupinu CBA do bytu na ulicu Huancavelica, kde býval Baudelio s Dolores. Ak áno, znamenalo by to, že o Nueve Esperanze by mohli vedieť viacerí.

Don Kettering mu v stredu večer do telefónu povedal, že FBI mala prístup k prenosným telefónom hneď, ako ich skupina CBA News objavila. Preto je pravdepodobné, že preverí všetky hovory a dozvie sa o limskom čísle, ktoré dal Kettering Partridgeovi. Ďalej sa dalo predpokladať, že FBI postúpila túto informáciu CIA – hoci to nebolo veľmi isté, lebo rivalita týchto dvoch úradov bola široko-ďaleko známa. FBI sa mohla obrátiť priamo na príslušný odbor peruánskej vlády, aby číslo preverili oni.

Partridge požiadal Fernándeza, aby v piatok popoludní ešte raz navštívil Dolores. Našiel ju opitú, ale dostatočne pri zmysloch, aby mu povedala, že u nej nikto iný

nebol. Takže po tomto čísle okrem CBA predbežne nikto nepátral.

A ešte ten istý deň popoludní sa z peruánskeho rozhlasu dozvedeli tragickú zvesť o smrti Angusa Sloana a o náleze jeho odseknutej hlavy pred americkým veľvyslanectvom v Lime.

Keď sa táto správa dostala na verejnosť, Partridge s Minhom sa ihneď vydali na veľvyslanectvo a cez satelit vyslali reportáž do Večerného spravodajstva. Medzitým prišli už aj štáby ďalších televíznych spoločností a reportéri z novín, ale Partridge sa im vyhol.

Hrozná smrť Crawfovho otca a Nickyho odseknuté prsty ho veľmi ťažili, Dokonca si vyčítal, že stroskotal, zlyhal, lebo prišiel do Peru oslobodiť všetkých troch rukojemníkov.

Keď zariadil všetko potrebné, vrátil sa do hotela Cesar a dlho ležal s otvorenými očami, osamelý a skľúčený.

Ráno sa prebudil hodinu pred svitaním, lebo chcel urobiť ešte dve veci. Jednak chcel napísať jednoduchý testament, a jednak zostaviť telegram. Cestou na letisko v prenajatom kombi povedal Rite, aby testament podpísala ako svedok a nechala si ho. Potom ju požiadal, aby odoslala telegram adresovaný do Oaklandu v Kalifornii.

Debatovali aj o dohode medzi Globanikom a Peru, o ktorej sa Partridge dozvedel od Sergia Hurtada. Povedal Rite: „Prečítaj si to a potom to hádam postúp Lesovi Chippinghamovi. Nijako to nesúvisí s únosom a ja to nemám v úmysle spravodajsky využiť, aj keď s tým príde na budúci týždeň Sergio.“ Usmial sa. „To je hádam to najmenej,

čo môžeme urobiť pre Globanic, ktorý nám natiera maslo na chlieb.“

Lietadlo Cheyenne II sa vznieslo z limského letiska v pokojnom povetrí, aké obyčajne vládne pred svitaním. O sedemdesiat minút boli nad úsekom cesty vedúcej cez džungľu, kde mali Partridge, Minh, O’Hara a Fernández vystúpiť.

Už bolo dosť svetla, aby videli dolu zem. Cesta bola prázdna – nijaké osobné ani nákladné autá, ani stopy po ľudskej činnosti. Na obidve strany sa tiahli kilometre džungle ako obrovská zelená prikrývka. Oswaldo Zileri sa obzrel od palubnej dosky a oznámil cestujúcim: „Pristávame. Pripravte sa rýchlo vystúpiť. Nechcem ostať na zemi ani o sekundu dlhšie, než je nevyhnutne potrebné.“

Po prudkej zostupnej zákrute nasmeroval lietadlo na cestu, zosadol na ňu v mieste, kde sa rozširovala, a zastal po prekvapivo krátkej vzdialenosti. Všetci štyria rýchlo vyskočili, pobrali si ruksaky a výstroj a Cheyenne II o chvíľu zaroloval do postavenia, z ktorého mohol vzlietnuť.

„Čo najrýchlejšie do úkrytu!“ nabádal Partridge ostatných a všetci zamierili k cestičke cez džungľu.

13

Harry Partridge nevedel, že zatiaľ čo on prežíval v Lime rušný piatok, vypukla v New Yorku kríza, týkajúca sa jeho osoby.

Margot LloydováMasonová dostala v piatok pri raňajkách telefonický odkaz, že Theodore Elliott sa s ňou chce „ihneď“ stretnúť v ústredí Globaniku v Pleasantville. Na otázku, čo znamená „ihneď“, jej upresnili, že o desiatej. Bude to prvé rokovanie predsedu Globaniku v ten deň, informovala Margot sekretárka z Pleasantvillu.

Margot potom zatelefonovala jednej zo svojich sekretárok a prikázala jej, aby odvolala alebo preorganizovala celý jej predpoludňajší program.

Nemala potuchy, čo Theo Elliott chce.

V ústredí Globaniku musela čakať niekoľko minút v elegantnom salóne pred pracovňami najvyšších predstaviteľov. Nevedela o tom, že na tej istej stoličke sedel pred štyrmi dňami Glen Dawson, reportér časopisu *Baltimore Star*.

Len čo vstúpila do pracovne Thea Elliotta, hneď na ňu bez úvodu spustil: „Prečo, dočerta, nedržíš na uzde svojich spravodajcov v Peru?“

Prekvapená Margot sa spýtala: „Ako to myslíš, držať na uzde? Všetci nám blahoželajú k tamojšiemu spravodajstvu a sledovanosti…“

„Hovorím o pochmúrnych, deprimujúcich a pesimistických reportážach.“ Elliott tresol rukou na stôl.

„Včera večer mi telefonoval osobne prezident Castaneda. Vraví, že všetko, čo CBA dosiaľ o Peru odvysielala, je negatívne a škodí jeho povesti. Je rozzúrený na tvoju spoločnosť a ja takisto!“

Margot logicky namietla: „Rovnaký prístup majú aj iné televízne spoločnosti a takisto *New York Times*, Theo.“

„Iných do toho nezaťahuj! Hovorím o nás! Prezident Castaneda sa nazdáva, že CBA udáva tón, ktorý ostatní preberajú. Tak sa vyjadril.“

Obaja stáli. Rozzúrený Elliott ju nevyzval, aby si sadla. Margot sa spýtala: „Ide o niečo konkrétne?“

„To si myslím, že o konkrétne!“ Elliott ukázal na niekoľko videokaziet na svojom stole. „Po včerajšom prezidentovom telefonáte som poslal svojho človeka po kazety vašich večerných správ za tento týždeň. Všetky som si pozrel a viem, čo má prezident Castaneda na mysli. Pochmúrna a temná – tak vykresľujú situáciu v Peru. Nič pozitívne! Ani slovo o tom, že Peru čaká skvelá budúcnosť, že je to nádherné miesto na dovolenky, ani zmienky o tom, že tí mizerní rebeli zo Svetlého chodníka budú už zakrátko porazení!“

„Všetci sa zhodujú na tom, že nebudú, Theo.“

Elliott sa na ňu vyrútil, akoby nepočul. „Chápem, prečo je prezident Castaneda taký rozhorčený – toto si Globanic jednoducho nemôže dovoliť a ty dobre vieš, prečo. Upozorňoval som ťa na to, ale ty si zrejme nepočúvala. A ďalšia vec – zúri aj Fossie Xenos. Dokonca si myslí, že zámerne ohrozuješ jeho veľkú transakciu.“

„Lenže to je nezmysel, a ty to dobre vieš. Ale hádam by sa dalo niečo urobiť, aby sme situácii pomohli.“ Margot začala rýchlo rozmýšľať. Uvedomila si, že situácia je vážnejšia, ako sa sprvu nazdávala. Jej budúcnosť v Globaniku sa môže poľahky ohroziť.

„Ja ti poviem presne, čo urobíš.“ Elliott mal oceľový hlas. „Ten všetečný reportér – volá sa Partridge – sa vráti najbližším lietadlom a dostane vyhadzov.“

„Späť ho môžeme v každom prípade zavolať. Ale o vyhodení som si už nie taká istá.“

„Povedal som vyhodiť! Dnes ráno ti akosi neslúži sluch! Ten chlap musí okamžite zo CBA, aby som mohol hneď v pondelok ráno zatelefonovať prezidentovi Castanedovi a povedať: ‚Toho nespratníka sme už vyhodili. Mrzí nás, že sme ho k vám poslali. Bol to omyl, a už sa to nestane‘.“

Margot predvídala, že v CBA s tým budú ťažkosti, a preto namietla: „Theo, rada by som poukázala na to, že Partridge je u nás už dlho. Už takmer dvadsaťpäť rokov a má skvelé výsledky.“

Elliott sa prefíkane usmial. „Tak mu daruj zlaté hodinky. Mne je to jedno. Ale zbav sa ho, aby som mohol v pondelok ráno telefonovať do Peru. A chcem ťa upozorniť ešte na jedno, Margot.“

„Na čo?“

Elliott si sadol za stôl. Naznačil aj Margot, aby si sadla, a pokračoval: „Je nebezpečné pokladať reportérov a korešpondentov za niečo osobitné. Nie sú nič osobitné, aj keď si to sami namýšľajú a majú zbytočne nadsadené

predstavy o vlastnej dôležitosti. O reportérov nie je nikdy núdza. Jedného vytrhni a ďalší dvaja vyrastú ako burina.“

Elliotta táto téma rozohriala a pokračoval: „Na tomto svete sú dôležití iba ľudia ako ty a ja, Margot. My držíme veci v rukách! – my rozhodujeme, čo sa kedy stane. Preto si môžeme kúpiť redaktorov, kedykoľvek potrebujeme a – na toto nezabúdaj! – dvoch za penny, ako vravia Angličania. Takže ak vyhodíš dajakého opotrebovaného pisárika, ako je Partridge, vyber si nového – najlepšie čerstvého rovno z univerzity – ako si vyberáš nové topánky.“

Margot sa usmiala. Videla, že hnev jej nadriadeného už prechádza. „To je zaujímavý náhľad.“

„Uplatni ho v praxi. A ešte niečo.“

„Počúvam.“

„Nemysli si, že my v Globaniku, mňa nevynímajúc, nevieme, ako ty, Leon Ironwood a Fossie Xenos súperíte o moju stoličku. A môžem ti povedať. Margot, že pokiaľ ide o teba a Fossieho – dnes ráno je Fossie o niekoľko konských hláv pred tebou.“

Elliott naznačil rukou, že rozhovor sa skončil. „To je všetko. Keď vybavíš to Peru, hneď mi zavolaj – ešte dnes.“

Blížilo sa poludnie, keď Margot poslala zo svojej kancelárie odkaz Lesliemu Chippinghamovi. Má sa u nej „ihneď“ hlásiť.

Trocha ju škrelo, že po ňu dnes ráno poslali, radšej posielala ona po iných. Tešilo ju, že teraz má takú možnosť ona.

A ešte čosi Margot škrelo – Elliottova poznámka, že Fossie Xenos je o niekoľko konských hláv pred ňou. Ak je

to naozaj tak, uvažovala, rýchlo musí túto situáciu zvrátiť. Nemala v úmysle nechať si nabúrať vlastnú kariéru drobnou organizačnou záležitosťou – za takú túto vec pokladala – ktorú môže rýchlo a rozhodne vyriešiť.

Preto keď sa Chippingham zjavil krátko po obede v jej kancelárii, prešla k veci rovnako rýchlo ako predtým Theo Elliott.

„Neželám si nijaké debaty," vyhlásila. „Čo vám poviem, berte ako rozkaz."

A pokračovala: „Pracovný pomer s Harrym Partridgeom treba ihneď ukončiť. Zajtra ho nechcem v CBA vidieť. Viem, že má zmluvu, a urobte všetko, čo sme na jej základe povinní urobiť. A musí odísť z Peru, najlepšie už zajtra, ale najneskôr do nedele. Ak bude treba objednať osobitné lietadlo, objednajte ho!"

Chippingham na ňu hľadel s otvorenými ústami. Neveril vlastným ušiam. Nakoniec vyjachtal: „To nemyslíte vážne."

Margot rozhodne vyhlásila: „Myslím to vážne a nebudem o tom diskutovať."

„Dokrista!" vybuchol Chippingham. „Nemienim sa nečinne prizerať, ako bezdôvodne vyhadzujete jedného z našich najlepších korešpondentov, ktorý slúži CBA vyše dvadsať rokov."

„Dôvod existuje, ale vás do toho nič!"

„Som prezident spravodajstva, nie? Margot, prosím vás! Čo vlastne Harry urobil? Niečo zlé? Ak áno, chcem to vedieť."

„Ak to teda chcete vedieť, ide o charakter jeho spravodajstva.“

„Ale veď je stopercentné! Čestné slovo. Zasvätené. Nepredpojaté. Spýtajte sa, koho chcete!“

„Nemusím sa pýtať. V tom s vami nie všetci súhlasia.“

Chippingham na ňu vrhol podozrievavý pohľad. „To je robota Globaniku, čo?“ Pošepla mu intuícia. „Presnejšie, vášho priateľa, toho bezcitného tyrana Theodora Elliotta!“

„Len pomaly!“ upozornila ho Margot a usúdila, že rozhovor trvá už dlho.

„Nemám v úmysle ďalej vám niečo vysvetľovať,“ povedala odmerane, „ale poviem vám ešte toto: ak môj príkaz nesplníte dnes do konca pracovného času, ste bez práce aj vy, a zajtra ustanovím do funkcie prezidenta niekoho iného, kto môj príkaz splní.“

„To myslíte celkom vážne?“ Hľadel na ňu s úžasom a nenávisťou.

„Áno, myslím to celkom vážne. Ak sa rozhodnete, že tu chcete ďalej pracovať, dnes do konca pracovného času mi oznámite, či ste splnili môj príkaz. Môžete ísť!“

Keď Chippingham odišiel, Margot si spokojne uvedomila, že ak je to potrebné, vie byť rovnako tvrdá ako Theo Elliott.

Chippingham sa vrátil do ústredia CBA News a vybavil najprv niekoľko bežných záležitostí. Vedel však, že tým iba odkladá chvíľu, ktorá musí prísť. Až krátko pred treťou prikázal sekretárke, aby ho nerušila, a do odvolania mu neprepájala telefóny. Potreboval čas na rozmýšľanie.

Zatvoril sa v kancelárii, sadol si obďaleč od svojho stola do konferenčnej časti kancelárie a zadíval sa na jeden zo svojich obľúbených obrazov – na pochmúrnu krajinku od Andrewa Wyetha. No dnes ju takmer nevnímal. Myslel iba na životne dôležité rozhodnutie, ku ktorému bude musieť dospieť. Vedel, že sa ocitol v životnej kríze.

Ak poslúchne Margot a vyhodí bez zrejmého dôvodu Harryho Partridgea, stratí sebaúctu. Zachová sa hanebne a nespravodlivo k slušnému, vysoko kvalifikovanému a váženému človeku, priateľovi a kolegovi, len aby uspokojil čísi vrtoch. O aký vrtoch išlo a kto bol jeho pôvodcom, to Chippingham nevedel, hoci si bol istý, že onedlho to vyjde najavo. Vedel iba toľko, že je do toho zainteresovaný Theodore Elliott – súdiac podľa Margotinej reakcie.

Môže žiť ďalej, keď to všetko urobí? Ak vezme do úvahy kritériá, podľa ktorých sa usiloval žiť dosiaľ, tak nie.

Na druhej strane – a malo to aj druhú stranu – ak to neurobí on, Les Chippingham, urobí to niekto iný. Margot to jasne povedala. A niekoho iného si bez ťažkostí nájde. Existuje priveľa ambicióznych ľudí – aj v CBA News.

Takže Harry Partridge pôjde zo CBA tak či onak. A to je dôležitý moment – zo CBA.

Keď sa totiž rozchýri – čo sa stane veľmi rýchlo – že Harry Partridge odchádza zo CBA a je k dispozícii, nebude nezamestnaný ani štvrť hodiny. Spoločnosti sa budú predbiehať, aby ho získali. Harry je hviezda, „niekto“ – a navyše má povesť príjemného chlapíka, čo tiež nie je na zahodenie.

Harry sa teda neocitne na dne. Naopak, s novým zamestnávateľom môže uzavrieť ešte výhodnejšiu zmluvu.

Ale čo s vyhodeným prezidentom spravodajstva? To je už celkom iná pesnička a Chippingham vedel, čo ho čaká, ak Margot dodrží slovo – a vedel, že ho dodrží.

Chippingham mal ako prezident tiež zmluvu, na základe ktorej by dostal asi milión dolárov v niekoľkých splátkach. Vyzeralo to veľa, ale v skutočnosti to tak nebolo. Podstatnú časť zhltnú dane. Keďže bol zadĺžený, z toho, čo ostane, pripadne veľká časť veriteľom. A na zvyšok sa lačne vrhnú advokáti, zastupujúci Stasiu v rozvodovom konaní. Takže ak mu nakoniec ostane na večeru vo dvojici vo Four Seasons, bude milo prekvapený.

A ďalej – otázka inej práce. Na rozdiel od Partridgea, jeho nebudú lanáriť iné televízne spoločnosti. Jednak preto, že prezident môže byť iba jeden, a nepočul, že by sa niekde malo niečo uvoľniť. A navyše, televízne spoločnosti chcú úspešných prezidentov, nie človeka, ktorého prepustili za pochybných okolností. Na dôkaz toho existuje množstvo exprezidentov.

To všetko inými slovami znamenalo, že by sa musel uspokojiť s horším miestom za menej peňazí, a aj z nich by istá časť pripadla Stasii.

To boli hrozivé vyhliadky.

Ak – ak nesplní Margotin príkaz.

Keby mal vyjadriť literárne, čo práve robí, pomyslel si Chippingham, tak by musel povedať, že si odlupuje z duše

jednu vrstvu za druhou, nazerá dnu a vidí čosi veľmi nepekné.

No jednako, z rozhodnutia sa nemôže vykrútiť. V živote sú chvíle, keď je prvoradý pud sebazáchovy.

Strašne ma mrzí, že ti musím také niečo urobiť, Harry, povedal si v duchu, ale nemám na výber.

O štvrť hodiny si Chippingham prečítal list, ktorý osobne naklepal na starej mechanickej underwoodke, ktorú si nechal ako spomienku na staré časy na stole v kancelárii.

List sa začínal:

Milý Harry, s veľkou ľútosťou Ti musím oznámiť, že Tvoj pracovný pomer s CBA News sa s okamžitou platnosťou končí.

Z podmienok Tvojej zmluvy s CBA…

Chippingham vedel – keďže ju mal nedávno v rukách – že v Partridgeovej zmluve je ustanovenie „plať alebo zamestnávaj“, čo znamenalo, že ak CBA ukončí pracovný pomer, je povinná vyplácať všetko v plnej výške až do vypršania zmluvy. V Partridgeovom prípade to bol ešte rok.

V zmluve bola aj tzv. „konkurenčná“ klauzula, podľa ktorej Partridge – ak bude súhlasiť s klauzulou „plať alebo zamestnávaj“ – súhlasí, že nebude pracovať pre inú spoločnosť najmenej šesť mesiacov.

Chippingham nespomenul v liste „konkurenčnú“ klauzulu, čím zaručil Partridgeovi, že dostane plat v plnej výške, a dával mu možnosť, aby nastúpil do zamestnania

ihneď. Nazdával sa, že za týchto okolností je to najmenej, čo môže pre Harryho urobiť.

Mal v úmysle vyslať list faxom do Limy. V kancelárii sekretárky jeden stál a list vyšle sám. Už prv dospel k záveru, že nie je schopný túto správu zatelefonovať Harrymu osobne.

Už sa chystal list podpísať, keď ktosi zaklopal a otvorili sa dvere. Inštinktívne list obrátil.

Vstúpil Crawford Sloane. Držal v ruke agentúrnu správu. Prehovoril priduseným hlasom a po lícach mu tiekli slzy.

„Les, musel som za tebou," začal. „Práve to prišlo."

Podal mu papier. Chippingham ho vzal a začal čítať. Bola to správa z Chicago Tribune o náleze odseknutej hlavy Angusa Sloana.

„Bože, Crawf! Je mi strašne..." nevládal dokončiť, iba krútil hlavou, nato vystrel ruky a obaja sa spontánne objali.

Keď sa od seba odtrhli, Sloane povedal: „Už nič nehovor. Neviem, či to zvládnem. Dnes večer nemôžem moderovať. Povedal som, aby zavolali Teresu Toyovú..."

„O nič sa nestaraj, Crawf!" povedal Chippingham. „Všetko zariadime."

„Nie!" Sloane prudko pokrútil hlavou. „Mám ešte niečo a musím to urobiť. Chcem Learjet do Limy. Kým existuje šanca... pre Jessiku a Nickyho... musím tam ísť." Sloane stíchol, očividne bojujúc o sebakontrolu, a potom dodal: „Vraciam sa do Larchmontu a potom idem na Teterboro."

Chippingham pochybovačne namietol: „Naozaj ta chceš ísť, Crawf? Myslíš, že je to múdre?“

„Idem, Les,“ vyhlásil Sloane. „Nebráň mi. Ak mi lietadlo nezaplatí CBA, zaplatím si ho sám.“

„To netreba. Objednám ti Learjet,“ povedal Chippingham.

Objednal mu ho. Odletí z Teterbora večer a v Peru bude ráno.

Chippingham podpísal list a faxom ho vyslal do Limy až v podvečer, lebo ho vyrušila náhla tragická zvesť o Angusovi Sloanovi. Keď odišla jeho sekretárka, vyslal list na faxové číslo En telu Peru, odkiar ho doručia do kóje CBA v tej istej budove. Dodal ešte poznámku, v ktorej žiadal, aby list vložili do obálky s menom „pán Harry Partridge“ a na obálku napísali „do vlastných rúk“.

Chippingham rozmýšľal, či nemá o liste informovať Crawforda Sloana, ale potom si povedal, že Crawf mal za tento týždeň šokov akurát dosť. Vedel, že list by Crawfa pobúril rovnako ako Partridgea, a očakával rozhorčené telefonáty žiadajúce vysvetlenie. Ale to bude až zajtra a Chippingham sa s tým bude musieť dajako vyrovnať.

Napokon o štvrť na sedem zatelefonoval Margot Lloydovej-Masonovej, ktorá bola ešte v kancelárii. Najprv jej povedal: „Urobil som, o čo ste žiadali,“ a potom jej oznámil správu o smrti Sloanovho otca.

„Počula som o tom a je mi to ľúto,“ povedala. „To prvé ste zvládli dobre. Už som si myslela, že nezavoláte. Ale ďakujem vám.“

14

Cestička, po ktorej sa vydali Partridge a jeho skupina cez džungľu, bola takmer neschodná a napredovali pomaly. Bola zväčša zarastená a často mizla. Keď sa ocitli pred hustou, spletitou vegetáciou, museli si mačetami presekávať cestu a dúfať, že ďalej to pôjde ľahšie. Nad hlavami sa im spájali koruny vysokých stromov a ešte vyššie bolo zamračené nebo, ktoré veštilo dážď. Mnohé stromy mali groteskne pokrútené kmene, hrubú kôru a kožovité listy. Partridge kdesi čítal, že v Peru rastie osemtisíc druhov stromov. Pod stromami rástla všade spleť bambusov, papradia, lián a parazitických rastlín – a výsledok bol známy pod názvom „zelené peklo“.

„Peklo“ bolo výstižné slovo aj dnes, lebo vládla dusná vlhká horúčava, ktorá všetkých štyroch sužovala. Z celého tela sa im lial pot a k všeobecnej nepohode prispievali roje hmyzu. Hneď na začiatku sa výdatne postriekali repelentom, striekali sa aj cestou, ale ako povedal Ken O’Hara: „Tým potvorám akoby ten repelent chutil!“

Našťastie sa znova presekali na cestičku a dostali sa do miest, kde v tieni stromov nerástol veľmi bujný podrast, a preto sa im napredovalo ľahšie. Bolo očividné, že bez cestičky by sa nikam nedostali.

„Po tejto ceste sa často nechodí,“ poznamenal Fernández, „a to nám hrá do kariet.“

Ich cieľom bolo priblížiť sa k Nueve Esperanze, zostať obďaleč a zaujať pozíciu na dajakej vyvýšenine. Odtiaľ, krytí džungľou, budú osadu pozorovať, najmä cez deň. Potom si naplánujú operáciu podľa toho, čo uvidia a čo sa dozvedia.

Okolitú oblasť s rozlohou stopäťdesiat až dvesto štvorcových kilometrov pretínala iba rieka Huallaga. Terén bol zvlnený a porastený hustou džungľou. Na veľkej vrstevnicovej mape, ktorú zohnal Fernández, sa blízko ich cieľa črtalo niekoľko pahorkov a jeden z nich by im mohol poslúžiť ako pozorovacie stanovište. Nueva Esperanza bola vzdialená ešte pätnásť kilometrov – za týchto okolností hrozivá vzdialenosť.

Partridge si vryl do pamäti najmä druhý signál, ktorý sa Jessike podarilo vyslať pri nahrávke. Ako mu oznámil Crawford Sloane v zalepenej obálke, ktorú Rita osobne priniesla do Peru, Jessica si poškriabala ľavý ušný lalôčik, čo znamenalo: Býva tu uvoľnená disciplína. Útok zvonka by mohol mať úspech. Onedlho túto informáciu preverí.

Medzitým sa stále plahočili džungľou.

Popoludnie dosť pokročilo a všetci už boli na pokraji svojich síl, keď ich Fernández upozornil, že Nueva Esperanza už môže byť blízko. „Myslím, že sme prešli okolo jedenásť kilometrov," povedal. „Nesmú nás zbadať. Keby sme začuli, že niekto ide, rýchlo sa musíme stratiť v džungli."

Minh Van Canh sa pozrel napravo i naľavo na hustý tŕnistý podrast a povedal: „To je samozrejmé, ale dúfajme, že nebudeme musieť."

Netrvalo dlho a cestička bola schodnejšia. Začali ju pretínať iné cestičky. Fernández im vysvetlil, že v tejto svahovitej zvlnenej krajine je veľa kokových polí, na ktorých vládne v inom ročnom období čulý ruch. Počas štvor až šesťmesačného obdobia rastu kokové kríky nevyžadujú veľkú starostlivosť, takže väčšina pestovateľov býva inde a vracia sa do chatrčí na kopcoch až v čase zberu.

Fernández rozložil vrstevnicovú mapu a pomocou kompasu určil ďalší smer postupu. Chôdza bola o čosi namáhavejšia, čo prezrádzalo, že stúpajú do kopca. Po ďalšej hodine došli na čistinu a za ňou zbadali medzi stromami chatrč.

Partridgeovi už bolo jasné, že Fernández sa tu vyzná lepšie, než predtým naznačil. Keď sa ho na to spýtal, Fernández odvetil: „Bol som tu už niekoľko ráz.“

Partridge v duchu vzdychol. Patrí aj Fernández do armády pseudočestných ľudí, ktorí nenápadne ťažia zo všadeprítomného obchodu s kokaínom? V Južnej Amerike a najmä v karibskej oblasti je takýchto ľudí veľa, často na vysokých miestach.

Fernández akoby vytušil jeho myšlienky. „Raz som tu bol na ‚potemkinovskej dedine‘, ktorú naša vláda usporiadala pre americkú vládu. Mali sme návštevníka – myslím, že to bol váš minister spravodlivosti – a zavolali aj novinárov. Bol som medzi nimi.“

Partridge sa napriek neveselým myšlienkam nevdojak usmial pri výraze „potemkinovská dedina“. Zahraniční korešpondenti ním pohŕdavo označovali akcie cudzích

vlád – zvyčajne komunistických alebo diktátorských – ktorými chceli zapôsobiť na americké delegácie. Partridge si vedel živo predstaviť, ako to vyzeralo tu – „invázia“ helikoptérou dopravených vojsk, ktoré zničili a spálili zopár árov kokových kríkov a vyhodili do vzduchu zo dve spracovateľské laboratóriá. Návštevníci potom pochválili protidrogové úsilie hostiteľskej vlády, pričom nevedeli, alebo na to zámerne zabudli, že tisícky kokových plantáží a desiatky laboratórií ostali nedotknuté.

Na druhý deň sa určite zjavili v amerických novinách fotografie oficiálnych amerických predstaviteľov a ich pochvalné vyhlásenia a to isté sa zopakovalo v televízii. A reportéri – s vedomím, že sa stali súčasťou frašky, proti ktorej nič nezmôžu – zatínali päste a trpeli od hanby.

Stalo sa to v Peru, ktoré nieje ani diktátorské, ani komunistické, ale podľa Partridgeovho názoru sa čoskoro môže stať jedným alebo druhým.

Fernández preskúmal čistinu a chatrč, aby sa presvedčil, či tam niekto nie je. Nato sa vydali opäť do džungle smerom na východ, ale šli iba kúsok. Fernández dal signál, aby zastali. Rozhrnul papradie a naznačil ostatným, aby sa pozreli. Urobili tak jeden za druhým a vo vzdialenosti necelého kilometra uzreli asi o sto metrov nižšie zhluk chátrajúcich stavieb. Na brehu rieky stálo asi dvadsať chatrčí. Od nich viedla k rieke a drevenému prístavisku bahnistá cesta. Okolo prístaviska stála pestrá flotila člnov.

Partridge ticho povedal: „Výborne, chlapci!“ A s úľavou dodal: „Myslím, že sme našli Nuevu Esperanzu.“

Harry Partridge počas cesty prenechal vedenie Fernándezovi, ale teraz sa ho opäť ujal.

„Neostáva nám veľa denného svetla," povedal. Slnko už bolo nad obzorom. Cesta im trvala dlhšie, než predpokladali. „Do zotmenia musíme ešte pozorovať osadu. Minh, vezmi si druhý ďalekohľad, pôjdeme kúsok dopredu. Fernández s Kenom budú hliadkovať. Jeden z vás nech dáva pozor, či sa k nám niekto neblíži zozadu. Dohodnite si to medzi sebou, a keby sa niekto ukázal, rýchlo ma zavolajte."

Keď došli k pásu džungle, ktorý ich skrýval pred pohľadmi z osady, Partridge si ľahol na brucho a plazil sa vpred, v jednej ruke držiac ďalekohľad. Minh sa plazil vedľa neho a obaja znehybneli, až keď mali dobrý výhľad. Ostávali však pod ochranou lístia.

Partridge ďalekohľadom pozorne sledoval, čo sa deje v osade.

Takmer nič sa tam nedialo. Na prístavisku dvaja chlapi odmontovávali z člna motor. Z jednej chatrče vyšla žena s vedrom, jeho obsah vyliala za chatrč a vrátila sa dnu. Z džungle vyšiel chlap, zamieril k inej chatrči a vstúpil do nej. Dvaja vychudnutí psi hrabali v kope odpadkov. Odpadky sa váľali všade. Nueva Esperanza celkove pripomínala bedárske predmestie, ibaže tentoraz v džungli.

Partridge sa sústredil na jednotlivé chatrče; každú pozoroval ďalekohľadom niekoľko minút. Unesení sú podľa všetkého v jednej z nich, ale nič nenaznačovalo, v ktorej. Bolo už jasné, že ich akcia si vyžiada celodenné pozorovanie. Pokus o záchranu dnes v noci a zajtrajší odlet je

vylúčený. Rozhodol sa, že budú jednoducho čakať a pozorovať, kým im to svetlo dovolí.

Keď zašlo slnko, rýchlo nastala tma, ako to už býva v trópoch. V chatrčiach sa zažalo zopár sliepňavých svetiel. Pohasínali posledné zvyšky dňa. Partridge spustil ďalekohľad a pretrel si oči, ustaté po vyše hodinovom sústredenom pozorovaní. Usúdil, že dnes sa už sotva niečo dozvie.

Vtom ho Minh chytil za plece a ukázal dolu na chatrče. Partridge si znova priložil k očiam ďalekohľad. V šere zbadal pohyb – po cestičke medzi chatrčami kráčala mužská postava. Na rozdiel od ostatných ľudí, ktorých dosial videli, tento kráčal cieľavedome. A ešte čosi bolo na ňom iné… Partridge si namáhal zrak… áno! Chlap nesie pušku prehodenú cez plece. Partridge a Minh ho sledovali ďalekohľadmi.

Obďaleč od ostatných stavieb stála osamotená chatrč. Partridge si ju všimol už predtým, ale nebolo na nej nič zvláštne. Chlap k nej medzičasom došiel a vstúpil dnu. V prednej stene bol otvor, cez ktorý sa dralo slabé svetlo.

Ďalej pozorovali a niekoľko minút sa nič nedialo. Potom vyšla z chatrče postava a kráčala preč. Aj v miznúcom svetle rozoznali dve veci – že je to iný chlap a že aj on má pušku.

Zrejme boli svedkami striedania stráží pri unesených, uvažoval vzrušene Partridge. To sa ešte musí potvrdiť ďalším pozorovaním. Ale všetko nasvedčuje jednoznačne tomu, že v osamelej chatrči držia Jessiku a Nickyho Sloana.

Zaháňal myšlienku, že ešte pred dvoma dňami bol s nimi aj Angus Sloane.

Plynuli hodiny.

Partridge povedal ostatným: „Musíme zistiť, čo sa v Nueve Esperanze deje v noci, zhruba ako dlho a kedy sa všetko utíši a pozhasínajú svetlá. Najradšej by som to mal zachytené na papieri aj s príslušnými časovými údajmi.“

Na Partridgeovu žiadosť ostal Minh ešte hodinu na pozorovacom stanovišti. Potom ho vystriedal Ken O’Hara.

„Všetci si dobre oddýchnite,“ prikázal Partridge. „Na pozorovacom stanovišti by však mal stále niekto byť a takisto by mal stále niekto hliadkovať na čistinke. To znamená, že spať budú môcť súčasne iba dvaja.“ Po krátkej diskusii sa rozhodli, že sa budú striedať po dvoch hodinách.

Fernández už predtým pripravil v chatrči pri čistine visuté lôžka a siete proti moskytom. Lôžka boli nepohodlné, ale to nikomu neprekážalo, lebo boli po namáhavom dni veľmi ustatí a rýchlo zaspali. Ukázalo sa, že bolo prezieravé priniesť aj prikrývky z plastickej hmoty, lebo v noci sa poriadne rozpršalo a do chatrče zatekalo. Fernández nimi Šikovne prikryl lôžka, takže spáči boli chránení. Hliadkujúci sa vonku krčili pod plastikovými plášťenkami, pokým dážď po pol hodine neustal.

S jedlom sa veľa robiť nedalo. Potraviny a vodu rozdelili na osoby a všetci vedeli, že so sušenou stravou musia zaobchádzať úsporne. Zásobu vody, ktorú si priniesli z Limy, už skonzumovali, a Fernández naplnil fľaše vodou z potoka v džungli, do ktorej pridal dezinfekčné

tabletky. Upozornil, že tunajšia voda je väčšinou znečistená odpadovými produktmi spracovania drog. Voda vo fľašiach bola odporná a pili z nej čo najmenej.

Partridge mal do svitania odpovede na otázky, ktoré sa týkali nočného života v Nueve Esperanze. Takmer nič sa nedialo – počuli iba brnkanie na gitaru a občas prenikavé hlasy a opitý rehot kdesi v chatrčiach. Trvalo to asi tri a pol hodiny po zotmení. O pol druhej v noci celá osada stíchla a stemnela.

Ešte potrebovali vedieť – za predpokladu, že Partridgeov odhad o strážcoch a umiestnení unesených je správny – ako často a o koľkej sa stráže striedajú. Do rána o tom nemali jasný obraz. Ak sa v noci stráže vymenili, uniklo to ich pozornosti.

Pozorovali celý nasledujúci deň.

Pozorovacie stanovište neopúšťali ani na chvíľu a takisto na čistine stále niekto hliadkoval. Tí, čo mali voľno, si mohli oddýchnuť na visutých lôžkach aj cez deň. Všetci ich využívali, lebo vedeli, že sily budú v noci potrebovať.

Keď takto oddychoval popoludní Partridge, zamyslel sa nad tým, čo vlastne robia… pripadalo mu to všetko neskutočné a v duchu sa pýtal: Naozaj je to skutočnosť? Má sa ich malá, neoficiálna skupina naozaj pokúsiť o záchranu unesených? O niekoľko hodín sa pravdepodobne ocitnú v situácii zabiť, alebo sa nechať zabiť. Nie je to šialenstvo? Ako ten verš z Macbetha: „… život je kŕčovitá horúčka…“

Je predsa profesionálny novinár, či nie? Televízny reportér, ktorý vojny a konflikty pozoruje, ale nezúčastňuje

sa na nich. No zrazu sa stal z vlastného rozhodnutia dobrodruhom, žoldnierom, vojakom. Má táto premena logiku? Má vôbec dajaký zmysel?

No nech si odpovie akokoľvek, stále ostáva otázka: Ak teraz tu, na tomto mieste neurobí on, Harry Partridge to, čo treba, kto to potom urobí?

A ešte čosi – vojnový novinár, a najmä televízny korešpondent, nie je nikdy ďaleko od násilia, mrzačenia, ťažkých zranení, náhlej smrti. Prežíva nebezpečenstvá, zúčastňuje sa na nich, niekedy nimi trpí a potom ich prináša každý večer do čistých, úhľadných obývačiek civilizovanej Ameriky, do prostredia, kde sú z nich už len výjavy na obrazovke, a pre tých, čo sa na ne dívajú, už nie sú nebezpečné.

A predsa, aj tie výjavy sú čoraz nebezpečnejšie, blížia sa v čase i priestore a zakrátko budú nielen obrazmi v televízii, ale drsnou realitou amerických ulíc a miest, kam zločin už vtrhol. Násilie a terorizmus z utláčaného, rozdeleného, konfliktmi a vojnami zmietaného polosveta sa čoraz väčšmi blíži k americkej pôde. Je to nevyhnutné a medzinárodne uznávané autority to predpovedali už dávno.

Monroeova doktrína, ktorú kedysi pokladali za záruku ochrany Ameriky, už nefunguje; dnes o nej sotvakto stratí slovo. Únos Sloanovcov z pôdy Spojených štátov cudzími agentmi dokazuje, že ta už vkročil medzinárodný terorizmus. A príde viac, oveľa viac – teroristické bombové atentáty, zajímame rukojemníkov, streľba na uliciach. A tragické je, že tomu nijako nemožno zabrániť. A rovna-

ko tragické je, že sa to čoskoro dotkne mnohých nevinných ľudí – či sa im to páči alebo nie.

Teda v tomto zmysle, pomyslel si Partridge, je jeho účasť a účasť ostatných troch na tomto podujatí reálna. Tušil, že najmä Minh Van Canh nevidí v ich terajšej situácii nič protirečivé. Zažil a prežil strašnú vojnu, ktorá rozdelila jeho vlasť, a preto mu účasť na tejto akcii zrejme prichodí prirodzenejšia ako ostatným.

A z osobného hľadiska – je tu Jessica, ktorá dodáva týmto úvahám osobitný ráz. Jessica, ktorá je zrejme veľmi blízko, v tamtej chatrči. Jessica – Gemma. Tieto dve bytosti a spomienky na ne mu v mysli splynuli.

A… zrazu ho premohla únava… a zaspal.

Prebudil sa štvrť hodiny pred nástupom na pozorovacie stanovište, spustil sa z visutého lôžka a vyšiel von, aby skontroloval celkovú situáciu.

Na strážnom stanovišti sa nič nedialo, bol tam pokoj ako predtým. Zato na pozorovacom stanovišti sa dozvedel konkrétne informácie, z ktorých urobil závery.

– V chatrči, ktorá stála obďaleč, sa pravidelne striedali ozbrojené osoby – pravdepodobne stráže – čo naznačovalo, že unesených držia práve tam. Stráže sa zrejme striedali každé štyri hodiny, aj keď nie celkom presne. Výmena sa niekedy oneskorila o dvadsať minút, z čoho Partridge usúdil, že strážcovia berú službu ľahostajne a potvrdzovalo to aj Jessikin signál – disciplína tu býva uvoľnená.

– Od rána vstúpili do chatrče dva razy ženy s hrncami, v ktorých bolo zrejme jedlo. Žena, ktorá priniesla jedlo, vyšla vždy dva razy s vedrami, ktoré vyliala do kríkov.

– V osade boli stráže či strážne stanovištia iba v podozrivej chatrči.

– Stráže boli síce vyzbrojené automatickými puškami, ale neboli to zrejme vojaci, nesprávali sa ako príslušníci vycvičenej jednotky.

Do Nuevy Esperanzy prichádzali a odchádzali z nej všetci iba na člnoch.

Nebolo vidieť nijaké cestné vozidlá. Do motora na člnoch zrejme netreba kľúče. Preto nebude problém ukradnúť čln, ak sa rozhodnú pre únikovú cestu po rieke. Člnov však bolo veľa, a preto ich budú môcť prenasledovať. Ken O'Hara, ktorý sa v nich vyznal, medzičasom vybral najlepšie.

– Zhodný názor pozorovateľov – predbežne to bol iba názor – znel, že všetci v osade sa správajú nenútene, čo naznačovalo, že nijaký prepad neočakávajú. „Keby ho očakávali," zdôraznil Fernández, „rozostavili by dookola stráže, a to aj sem, aby zadržali ľudí, ako sme my."

Na súmraku zvolal Partridge celú skupinku a povedal: „Vieme už dosť. V noci ideme dole."

Fernándezovi povedal: „Ty nás povedieš. Chcem byť pri tej chatrči o druhej v noci. Cestou musí byť absolútne ticho. Ak si budeme potrebovať niečo povedať, tak len pošepky."

Minh sa spýtal: „Máš dajaký plán, ako na to pôjdeme, Harry?"

„Áno," prikývol Partridge, „Pôjdem až k chatrči, nazriem do nej, aby som zistil, čo sa dá, a vstúpim prvý. Ty

sa drž tesne za mnou, Minh, kry mi chrbát. Fernández bude obďaleč sledovať, či nikto neprichádza z ostatných chatrčí, ale pridá sa k nám, keby sme potrebovali pomoc.“

Fernández prikývol.

Partridge sa obrátil k O’Harovi. „Ken, ty pôjdeš rovno na prístavisko. Rozhodol som sa, že odídeme na člne. Neviem, v akom stave je Jessica s Nickym. Možno by nevládali zdolať cestu, ktorou sme sem prišli.“

„Jasné!“ povedal O’Hara. „Zrejme chceš, aby som sa zmocnil člna.“

„Áno, a ak budeš môcť, poškoď ostatné, ale pamätaj si – nijaký hluk.“

„Ale hluk narobí potom motor.“

„Nenarobí,“ vyhlásil Partridge. „Najprv zaveslujeme doprostred rieky a necháme sa unášať prúdom. Našťastie tečie správnym smerom. Naštartujeme, až keď budeme ďaleko.“

Partridge si pri týchto slovách uvedomil, že vychádza z predpokladu, že všetko pôjde hladko. Ak nie, budú musieť improvizovať a použiť aj zbrane.

Fernández si spomenul, že o ôsmej ráno sa majú stretnúť s lietadlom a spýtal sa: „Už si sa rozhodol, na ktoré letisko pôjdeme – na Sion alebo na to druhé?“

„O tom rozhodnem až v člne. Bude to závisieť od toho, ako akcia prebehne a koľko budeme mať času.“

Na záver prikázal skontrolovať zbrane, zbaviť sa nepotrebného výstroja a urobiť všetko pre to, aby sa mohli presunúť čo najľahšie a čo najrýchlejšie.

Všetkých sa zmocnilo vzrušenie a obavy.

15

Keď sa Rita Abramsová vrátila v sobotu ráno z limského letiska, kde bola odprevadiť Partridgea a jeho skupinu, čakali ju dve veľké prekvapenia.

Po prvé, vôbec nerátala s tým, že sa v Peru zjaví Crawford Sloane. V kóji CBA v Entel Peru ju čakal odkaz, že Sloane priletí do Limy zavčas ráno. Možno je už tu. Ihneď zatelefonovala do hotela Cesar, kde mal bývať. Crawf sa dosiaľ neubytoval, a tak mu nechala odkaz, kde je, s prosbou, aby jej zatelefonoval.

Po druhé – a to bolo priam šokujúce – našla list od Lesa Chippinghama, ktorý večer poslal Harrymu Partridgeovi. Poznámku, aby ho dali do obálky s označením „do vlastných rúk“, pracovníčka pri faxe v návale práce akiste prehliadla a list prišiel spolu s ostatnou poštou bez obálky, takže si ho každý mohol prečítať.

Harryho vyhodili, CBA ho prepustila! „S okamžitou platnosťou,“ hovorilo sa v liste, a z Peru má odísť „podľa možnosti“ v sobotu – dnes! – a „najneskôr“ do nedele. Ak sa nedostane na bežnú linku do USA, môže si najať lietadlo. Neuveriteľné!

Čím dlhšie na to Rita myslela, tým smiešnejšie a poburujúcejšie jej to pripadalo, najmä teraz. Uvažovala, či s tým má niečo spoločné Crawfov príchod do Limy. Bola presvedčená, že áno a netrpezlivo čakala, kedy sa

Sloane ozve. Čím dlhšie o tom rozmýšľala, tým viac ju poburoval tento odporný prístup k Harrymu.

Nijako nemohla oznámiť obsah listu Partridgeovi, lebo už bol v džungli na ceste do Nuevy Esperanzy.

Sloane nezatelefonoval. Po príchode do hotela dostal Ritin odkaz a hneď odišiel taxíkom do Entelu. V minulosti pracoval v Lime ako spravodajca a vyznal sa tu.

Jeho prvá otázka znela: „Kde je Harry?“

„V džungli,“ odvetila Rita stručne. „Riskuje život, aby zachránil tvoju ženu a chlapca.“ Potom mu strčila do ruky list, ktorý prišiel faxom. „Čo má, doboha, znamenať toto?“

„Čo – čo to je?“ Crawford Sloane vzal list a prečítal si ho. Rita z neho nespúšťala oči. Prečítal si ho ešte raz a pokrútil hlavou. „To bude omyl. Musí to byť omyl.“

Rita sa ešte vždy ostrým hlasom spýtala: „Chceš povedať, že o tom vôbec nič nevieš?“

„Samozrejme, že nie.“ Sloane netrpezlivo pokrútil hlavou. „Harry je predsa môj priateľ. Nikto na svete ho teraz nepotrebuje väčšmi ako ja. Ale čo robí v džungli? Prosím ťa, rýchlo mi to povedz – veď si vravela, že je v džungli, nie?“ Sloane očividne pokladal list za absurdný a nemienil s ním márniť čas.

Rita sťažka preglgla. Z očí jej tiekli slzy. Hnevala sa sama na seba, že tak zle odhadla situáciu, a bola taká nespravodlivá. „Crawf, prepáč mi.“ Až teraz si všimla, že Crawfovi pribudli na tvári vrásky a že má v očiach strach. Vyzeral oveľa horšie, ako keď ho videla naposledy pred ôsmimi dňami. „Myslela som, že si dajako… ale nič, to je vedľajšie!“

Rita sa vzchopila. „Tak počúvaj, momentálne sa odohráva toto.“ Opísala mu výpravu do Nuevy Esperanzy a jej cieľ. Spomenula aj to, čo jej predchádzalo, vysvetlila, že Partridge nedôveroval telefónom, a preto sa o jeho pláne v New Yorku nič nevedelo.

Sloane napokon povedal: „Chcel by som sa pozhovárať s tým pilotom a opýtať sa ho, ako to vyzeralo, keď tam nechal Harryho a ostatných. Ako sa volá?“

„Zileri.“ Rita pozrela na hodinky. „Ešte sa pravdepodobne nevrátil, ale onedlho tu bude a potom za ním pôjdeme. Raňajkoval si?“

Sloane pokrútil hlavou.

„Tu v budove je bistro. Poďme dolu.“

Pri káve a pečive Rita ticho povedala: „Crawf, všetkých nás šokovalo a zarmútilo, čo sa stalo tvojmu otcovi – a najmä Harryho. Vyčítal si, že nekonal rýchlejšie, ale nemali sme nijaké informácie…“

Sloane ju pohybom ruky zastavil. „Nikdy nebudem Harrymu nič vyčítať – nech sa stane hocičo, aj teraz pri tejto akcii. Nikto nemohol urobiť viac.“

„Súhlasím,“ povedala Rita. „A preto je toto také neuveriteľné.“ Znova vybrala list, ktorý podpísal Les Chippingham. „To nie je nijaký omyl, Crawf. Je to pravda. Ľudia sa takýchto omylov nedopúšťajú.“

Znova si ho prečítal. „Keď sa vrátime hore, zavolám Lesovi do New Yorku.“

„Ale predtým uváž jedno – niečo za tým je a ani ty, ani ja o tom nevieme. Včera v New Yorku – nestalo sa tam niečo neobvyklé?“

„Myslíš v CBA?“

„Áno.“

Sloane sa zamyslel. „Nemyslím... Ale počul som, že Lesa si zavolala Margot LloydováMasonová – zrejme strašne narýchlo. Bol v Stonehenge. Nemám však potuchy, o čo išlo/’

Rite náhle svitlo. „Nemohlo to mať niečo spoločné s Globanikom? Napríklad toto.“ Otvorila kabelku a vybrala niekoľko zopnutých papierov, ktoré jej dal ráno Harry Partridge.

Sloane vzal papiere a začítal sa do nich. „Zaujímavé! Obrovská transakcia. Naozaj závratné peniaze. Odkiaľ to máš?“

„Od Harryho.“ Zopakovala, čo jej Partridge povedal cestou na letisko – že tento dokument dostal od peruánskeho rozhlasového moderátora Sergia Hurtada, ktorý ho chce odvysielať na budúci týždeň. A dodala: „Harry mi povedal, že to nemá v úmysle použiť. Vraj aspoň toľko môže urobiť pre Globanic, ktorý nám natiera maslo na chlieb.“

„Mohlo by to súvisieť s Harryho prepustením,“ povedal Sloane zamyslene. „Vidím istú možnosť. Poďme hore. Hneď zavoláme Lesovi.“

„Dobre, ale predtým musím niečo zariadiť,“ povedala Rita a poslala po Victora Velasca.

Keď sa po niekoľkých minútach zjavil, povedala mu: „Potrebovala by som bezpečnú linku do New Yorku, aby nikto nemohol počúvať.“

Velasco sa zatváril rozpačito. „Máte dôvod nazdávať sa…“

„Mám.“

„Tak poďte, prosím, do mojej kancelárie. Môžete telefonovať odtiaľ.“

Rita a Crawford Sloane šli za Velascom do jeho príjemnej kancelárie s kobercom, ktorá bola na tom istom poschodí. „Sadnite si, prosím, k môjmu stolu.“ Ukázal na červený telefón. „Tamtá linka je spoľahlivá. Ručím za to. Môžete volať priamo.“

„Ďakujem vám.“ Partridge bol na ceste do Nuevy Esperanzy a Rita za nijakých okolností nechcela, aby sa správa o tom, kde sa nachádza, dostala náhodou do uší peruánskym úradom.

Velasco zdvorilo prikývol, odišiel z kancelárie a zatvoril za sebou dvere.

Sloane si sadol za stôl a skúsil najprv Chippinghamovu priamu linku. Nikto ju nebral, čo nebolo v sobotu predpoludním nič nezvyčajné. Nezvyčajné však bolo, že nenechal v ústrední CBA News telefónne číslo, na ktorom ho možno zastihnúť. Sloane nazrel do zápisníka a skúsil tretie číslo – Chippinghamov byt v Manhattane. Zasa nič. Mal ešte číslo v Scarsdale, kde Chippingham občas trávil víkendy. Ani tam nebol.

„Vyzerá to, ako keby sa dnes predpoludním úmyselne stiahol z obehu,“ povedal Sloane. Sedel pri stole zadumaný, akoby niečo zvažoval.

„Na čo myslíš?“ spýtala sa Rita.

„Či nemám zavolať Margot LloydovúMasonovú.“ Zdvihol červený telefón. „A veru zavolám.“

Znova vyťukal medzinárodný kód do USA a potom číslo Stonehenge. Telefonistka v ústrední mu povedala: „Pani LloydováMasonová dnes nie je prítomná.“

„Tu Crawford Sloane. Dali by ste mi jej domáce číslo, prosím?“

„Je to tajné číslo, pán Sloane. Nesmiem ho nikomu dať.“

„Ale máte ho?“

Telefonistka zaváhala. „Áno, pán Sloane.“

„Ako sa voláte?“

„Noreen.“

„Krásne meno. Vždy sa mi páčilo. A teraz ma pozorne počúvajte, Noreen. Mimochodom, spoznávate ma podľa hlasu?“

„Pravdaže, pán Sloane. Každý večer sa dívam na správy. Ale v poslednom čase ma znepokojovalo…“

„Ďakujem, Noreen, mňa tiež. Počúvajte, volám z Limy v Peru a za každú cenu sa musím zhovárať s pani LloydovouMasonovou. Ak mi to číslo dáte, sľubujem vám, že sa nikdy nepriznám, odkiaľ ho mám, a keď nabudúce prídem do Stonehenge, zájdem za vami do ústredne a osobne vám poďakujem.“

„Naozaj, pán Sloane? To by bola nádhera!“

„Ja vždy dodržím sľub. Takže to číslo, Noreen?“

Prečítala mu ho a Sloane si ho zapísal.

Tentoraz zdvihli telefón po druhom zazvonení a ozval sa mužský hlas, zrejme sluha. Sloane sa predstavil a pýtal si pani LloydovúMasonovú.

Čakal hodnú chvíľu a potom sa ozval Margotin hlas, ktorý si nebolo možné zmýliť. „Prosím?“

„Tu Crawf. Volám z Limy.“

„Áno, pán Sloane, viem o tom, že ste tam. Som zvedavá, prečo voláte mňa a najmä prečo mi voláte domov. Ale predovšetkým by som vám chcela vyjadriť úprimnú sústrasť k úmrtiu vášho otca.“

„Ďakujem vám.“

Bolo nezvyčajné, že prezidentka CBA neponúkla Sloanovi pri jeho postavení oslovovanie krstným menom a zrejme na tom nechcela nič meniť. Z jej odmeraného tónu sa dovtípil, že priamymi otázkami by sa nikam nedostal. Rozhodol sa, že použije starý novinársky trik, ktorý tak často zabral aj u vzdelaných ľudí.

„Pani LloydováMasonová, včera ste sa rozhodli vyhodiť Harryho Partridgea. Neviem však, či ste si uvedomili, akou podstatnou mierou prispel k nášmu úsiliu nájsť a oslobodiť moju ženu, syna a otca.“

Margot odpoveď priam vyštekla: „Kto vám povedal, že to bolo moje rozhodnutie?“

Sloane mal sto chutí odpovedať: Práve teraz vy! Ovládol sa však a povedal: „Viete, ľudia od televízie držia pospolu a neudržia takmer žiadne tajomstvo. Preto vám volám.“

Margot vybuchla: „Ja o tom s nikým nemienim debatovať!“

„To je škoda,“ povedal Sloane rýchlo, kým mohla zložiť, „lebo som sa nazdával, že by ste mohli mať záujem pozhovárať sa o súvislosti medzi Harryho výpoveďou a tou veľkou finančnou transakciou, ktorú Globanic chystá v Peru. Dotklo sa nebodaj Harryho objektívne spravodajstvo niekoho, kto má v tom obchode železko v ohni?“

Na druhom konci nastalo dlhé mlčanie, v ktorom bolo počuť Margotin dych. Nato sa stíšeným hlasom spýtala: „Kde ste to počuli?“ Takže je tu súvislosť!!

„O tej transakcii sa dozvedel Harry Partridge. Je prvotriedny reportér, jeden z najlepších vôbec, a práve v týchto chvíľach riskuje život pre CBA. Tak či onak, rozhodol sa, že tú informáciu nepoužije. Dozvedel som sa, že sa vyjadril takto: ‚To je najmenej, čo môžeme urobiť pre Globanic, ktorý nám natiera maslo na chlieb.‘“

Znova ticho. Potom sa Margot spýtala: „Nebude sa to teda publikovať?“

„To je iná vec.“ Sloane si pomyslel, že za iných okolností by bol túto chvíľu s pôžitkom vychutnal; teraz bol však veľmi skľúčený. „V Lime na to prišiel istý rozhlasový reportér. Má kópiu zmluvy a chce to odvysielať na budúci týždeň. Podľa mňa takú správu preberú aj v zahraničí. Čo myslíte?“

Margot neodvetila. Sloane nevedel, či už nezložila, a preto sa spýtal: „Ste ešte tam?“

„Áno.“

„Neľutujete teraz náhodou to, čo ste urobili Harrymu Partridgeovi?“

„Nie.“ Odpoveď zaznela mechanicky, akoby Margot bola myšlienkami niekde inde. „Nie,“ zopakovala, „myslela som na niečo iné.“

„Pani LloydováMasonová,“ Crawford Sloane náročky nasadil nepríjemný tón, ktorým občas čítal v správach odpudzujúce veci, „povedal vám už niekto, že ste odporná striga?“ A zložil červené slúchadlo.

Aj Margot zložila. Jedného dňa, a to bude onedlho, nájde spôsob, ako sa s tým namysleným pánom Crawfordom Sloanom porátať. Ale teraz na to niet času. Dôležitejšie sú iné veci.

Správa, ktorú práve dostala o Globaniku a Peru, ňou veľmi otriasla. Ale takto otrasená bola v minulosti už niekoľkokrát a nikdy to netrvalo dlho. Margot sa vyšplhala vo svete podnikania tak vysoko a tak rýchlo napriek mnohým prekážkam. Takmer vždy ich totiž vedela obrátiť vo svoj prospech. Musí tak urobiť aj v tomto prípade. Zamyslela sa, čo podniknúť.

Je jasné, že ešte dnes musí zavolať Thea Elliotta. Nikdy nenamietal, keď ho vo vážnych záležitostiach vyrušili hoci aj cez víkend.

Povie mu, že v Peru kolujú chýry o transakcii Globaniku a že istý peruánsky reportér sa dajako dostal ku kópii zmluvného návrhu, ktorý sa chystá zverejniť. Nijako to nesúvisí s CBA ani s inou americkou televíznou spoločnosťou alebo s novinami. K tomuto závažnému úniku informácií došlo v Peru a je to ich záležitosť. Zdôrazní Theovi, že celá vec je veľmi nešťastná a že síce nechce vynášať súdy, ale nevdojak si nemôže nepoložiť otázku, či

si Fossie Xenos dával pozor, s kým všetkým sa zhovára, najmä v Peru. Na základe toho, čo počula, sa zdá pravdepodobné, že v nadšení, ktorým Fossie často prekypuje, sa dopustil nediskrétnosti.

Ďalej vysvetlí Theovi, že do pozornosti CBA News sa to dostalo preto, lebo sa o tom hovorí v peruánskych novinárskych kruhoch. Ale ona, Margot, prísne zakázala, aby o tejto veci CBA niečo priniesla.

Pomyslela si, že pri troche šťastia sa začiatkom budúceho týždňa nepriaznivá pozornosť od nej odvráti a plne sa sústredí na Fossieho. Výborne!

Margot sa pri týchto úvahách krátko zamyslela nad Harrym Partridgeom. Nemala by ho prijať späť? Rozhodla sa, že nie. Boli by z toho iba zmätky a Partridge nie je dôležitý, takže nech to ostane tak, ako je. A okrem toho Theo bude chcieť zavolať v pondelok peruánskemu prezidentovi Castanedovi, že toho nespratného chlapa – ako sa vyjadril – prepustili a odvolali z Peru domov.

S úsmevom a v presvedčení, že jej taktika zaberie, zdvihla telefón a vyťukala tajné domáce číslo Thea Elliotta.

Majiteľ a pilot firmy AeroLibertad Oswaldo Zileri už počul o Crawfordovi ‚Sloanovi a správal sa k nemu s náležitou úctou.

„Keď tu boli vaši priatelia dohodnúť sa na podmienkach, povedal som, že nechcem vedieť, čo je ich cieľom. Ale keď vás tu teraz vidím, pán Sloane, ľahko si viem domyslieť, o čo ide, a želám vám aj im veľa úspechov.“

„Ďakujem vám,“ povedal Sloane. S Ritou boli v Zileriho skromnej kancelárii neďaleko od limského letiska. „Keď ste dnes ráno priviezli pána Partridgea a ostatných do džungle, ako to tam vyzeralo?“

Zileri pokrčil plecami. „Ako vždy v džungli – zelená, nepreniknuteľná, nekonečná. Okrem vašich priateľov nikde nikoho.“

Rita povedala Zilerimu: „Keď sme sa zhovárali o počte cestujúcich na spiatočnej ceste, nazdávali sme sa, že budú traja. Ale teraz už sú len dvaja.“

„Počul som o tragédii, ktorá postihla otca pána Sloana.“ Zileri pokrútil hlavou. „Žijeme v krutých časoch.“

„Tak som si vravel, že teraz, keď…“ začal Sloane.

„… že by mohlo byť miesto pre vás a pre slečnu Abramsovú, keď poletíme pre vašich priateľov – či už raz, dva razy alebo viac ráz,“ dokončil Zileri.

„Áno.“

„To je v poriadku. Keďže jeden z cestujúcich bude chlapec a nepovezieme nijaký náklad ani batožinu, záťaž nebude problémom. Musíte tu byť zajtra pred svitaním – a aj na druhý deň, ak poletíme aj vtedy.“

„Budeme tu“, povedala Rita. Obrátila sa k Sloanovi. „Harry si nerobil veľké nádeje, že odletia hneď na prvýkrát. Zajtra poletíme iba pre každý prípad. Pozajtra je stretnutie oveľa pravdepodobnejšie.“

Rita mala v úmysle urobiť ešte jedno. Pred Crawfom sa o tom nezmienila, ale chcela poslať faxom list Lesovi Chippinghamovi tak, aby ho čakal v pondelok ráno. Náročky ho neadresovaia na fax do Chippinghamovej kance-

lárie, ale k Podkove. Tam si ho budú môcť všetci prečítať – presne ako Chippinghamov list, ktorým prepustil Partridgea.

Rita adresovala list takto:

L. W. Chippingham
Prezident CBA News
Kópie: Vyvesiť na všetky informačné tabule.

Pravdaže, nerobila si ilúzie, že ho vyvesia hoci len na jednu tabuľu. Ale je to signál, že si želá, aby sa obsah listu čo najväčšmi rozšíril, a vedela, že kolegovia pri Podkove to pochopia. Niekto už len urobí kópie, ktoré pustí do obehu a ľudia ich budú čítať a robiť ďalšie kópie.

List znel:

Ty špinavý, sebecký, zbabelý kurevník!

Vyhodiť Harryho Partridgea tak, ako si to urobil Ty – bez príčiny, bez upozornenia a dokonca bez vysvetlenia – len aby si urobil radosť tej svojej kamoške LloydkeMasonke, je zrada všetkého, čo bolo kedy v CBA čestné a slušné.

Harry vyjde z toho svinstva voňavý ako Chanel No. 5. Zato Ty už smrdíš ako potkan, ktorý práve vyliezol z kanalizácie.

Ako je možné, že som s Tebou pravidelne spávala, to nikdy nepochopím. Ale už sa to nestane! Ani keby bol Tvoj postavený vták posledný na svete!

A robiť pod Tvojím vedením ešte o minútu dlhšie – ani za svet!

S hlbokým zármutkom nad tým, čo si býval a čo sa z Teba stalo,

Tvoja expriateľka, exobdivovateľka, exmilenka, exvedúca výrobného štábu

Rita Abramsová

Keď sa to v CBA rozšíri, Harry Partridge zrejme nebude sám, kto si bude musieť hľadať zamestnanie, pomyslela si Rita. Bolo jej to však jedno. Mala dobrý pocit, keď sa dívala, ako list opúšťa Entel, a keď si predstavila, že o chvíľu bude v New Yorku.

16

V Nueve Esperanze bolo desať minút po druhej hodine ráno.

Jessica mala nepokojnú noc, zaspávala a hneď sa zas zo spánku strhávala, chvíľami sa jej snívali ťažké sny, do ktorých sa miešala skutočnosť.

Pred chvíľou, keď si bola istá, že bdie, pozrela cez hrubo vyrezaný oblok oproti cele a zamarilo sa jej, že v sliepňavom svetle zazrela tvár Harryho Partridgea. Tvár vzápätí zmizla. Bola naozaj hore? Alebo sa jej to snívalo? Alebo to boli nebodaj halucinácie?

Potriasla hlavou, aby zahnala driemoty, a vtom sa tvár zjavila znova, pomaličky sa dvíhala nad spodný okraj

obloka. Tentoraz tam ostala. Ruka urobila akýsi posunok, ktorému nerozumela. Opäť sa zadívala na tú tvár. Je to možné? Srdce jej poskočilo – áno! Je to Harry Partridge!

Čosi jej nemo vravel, ústa nápadne formovali hlásky. Sústredila sa, pokúšala sa pochopiť a nakoniec porozumela slovo „stráž“. Áno, už to má – kde je stráž?

Na stráži bol Vicente. Prišiel do služby pred hodinou – zrejme veľmi neskoro – a prudko sa pohádal s Ramónom, ktorý mal službu predtým. Ramón rozčúlene vykrikoval. Vicente mu neostal nič dlžný a zdalo sa, že je opitý – aspoň pokiaľ sa dalo usúdiť z reči. Jessike bola ich zvada ľahostajná a bola rada, keď Ramón odišiel, ako napokon vždy. Bol zákerný, nevyspytateľný a ako jediný zo strážcov dosiaľ vyžadoval, aby unesení mlčali.

Jessica sa obzrela a zbadala Vicenteho. Sedel na stoličke za celami, kde zvyčajne strážcovia sedávali. Z obloka ho nebolo vidieť. Jessica si nebola celkom istá, ale zdalo sa jej, že má zatvorené oči. Automatickú pušku mal opretú o stenu. Kúsok od neho visela na tráme petrolejová lampa a práve v jej svite zbadala Jessica Partridgeovu tvár.

Obozretne kývla hlavou smerom k Vicentemu ako odpoveď na Partridgeovu nemú otázku. Dávala pritom pozor, aby to Vicente nepostrehol, keby sa na ňu náhodou pozrel.

Tvár v obloku – Jessica ešte vždy nebola celkom presvedčená, že je to Harry Partridge – opäť začala formovať slová. Znova sa sústredila. Porozumela na tretí raz. „Zavolaj ho!“

Jessica mierne prikývla, aby naznačila, že porozumela. Pri pohľade na Harryho sa jej rozbúchalo srdce. Mohlo to znamenať iba jedno – že záchrana, v ktorú tak dlho dúfala, je konečne tu. A zároveň si uvedomila, že nebude ľahká.

„Vicente!“ Zvýšila hlas iba natoľko, na koľko to pokladala za potrebné, ale hlas neprenikol Vicenteho driemotami. Zvolala trocha hlasnejšie: „Vicente!“

Tentoraz sa pohol, otvoril oči a jeho pohľad sa stretol s Jessikiným. Jessica kývla, aby šiel k nej.

Vicente sa pomrvil, začal vstávať a Jessica mala dojem, že sa usiluje trocha vytriezvieť. Vstal, vykročil k nej, no rýchlo sa obrátil a vzal si pušku. Držal ju ostražito, pripravený ihneď vystreliť.

Jessike blyslo mysľou, že najlepšie bude, keď ho zavolá pod dajakou zámienkou, a preto sa rozhodla, že mu posunkami naznačí, či by nemohla prejsť k Nickymu. Jej žiadosť odmietne, ale na tom teraz nezáleží.

Nemala potuchy, čo Harry zamýšľa. Jej úzkosť i napätie sa stupňovali a vedela iba toľko, že nadišla chvíľa, o ktorej toľko snívala a v ktorú už prestávala dúfať.

Partridge, skrčený pod oblokom, pevne zovrel deväťmilimetrový browning s tlmičom. Dosiaľ všetko prebiehalo podľa plánu, ale vedel, že najťažšie a najkritickejšie chvíle iba prídu.

Na nasledujúce sekundy mal tri alternatívy a pre jednu z nich sa bude musieť bleskurýchle rozhodnúť. Môže pištoľou držať strážcu v šachu a potom ho buď pevne zviazať, zapchať mu ústa a nechať ho tam, alebo ho vziať

so sebou ako zajatca. Táto druhá možnosť sa mu veľmi nevidela. Ostávala ešte tretia možnosť – zastreliť ho, ale do toho sa mu tiež veľmi nechcelo.

V jednom mu však žičí šťastie – Jessica je dôvtipná, rýchlo myslí a chápe – teda je taká, akú si ju pamätá.

Počul, ako dva razy zavolala, kdesi mimo dohľadu sa ozval šramot a potom kroky. Partridge zatajil dych, pripravený celkom sa skrčiť pod oblok, keby sa strážca pozrel tým smerom.

To však nemusel. Strážca stál k nemu chrbtom, tvárou k Jessike. Partridgeovi ostávala ešte sekunda na zváženie celej situácie.

Hneď postrehol, že strážca má automatickú pušku Kalašnikov, ktorú Partridge dobre poznal, a z toho, ako ju držal, bolo zrejmé, že s ňou vie zaobchádzať. Partridgeov browning bol proti nej len detská hračka.

Vyplýval z toho jednoznačný záver – bude ho musieť zastreliť a bude musieť vystreliť prvý, aby ho prekvapil.

Bola tu však prekážka. Jessica. Stála presne v línii výstrelu. Partridge by ju mohol zasiahnuť.

Musí teda riskovať. Nemá iné východisko. A úspech toho rizika závisí od Jessikinho postrehu a rýchlej reakcie.

Partridge sa nadýchol a nahlas, zreteľne zvolal: „Jessica, k zemi – teraz!“ Strážca sa zvrtol, zdvihol pušku a odistil ju. Ale to už ho mal Partridge na muške. Pred chvíľou si spomenul na radu inštruktora, ktorý ich učil strieľať. „Ak chcete človeka zabiť, nikdy mu nemierte na hlavu. Nech akokoľvek jemne stlačíte kohútik, vždy ostá-

va možnosť, že pištoľ trocha nadskočí a guľka pôjde vysoko, možno celkom nad hlavu. Preto mierte na srdce alebo ešte trocha nižšie.

Ak ho guľka zasiahne nad srdce, aj tak to znamená ťažké zranenie a pravdepodobne smrť. Keby sa to predsa len nestalo, budete mať dosť času na druhý výstrel.“

Partridge stlačil kohútik a browning vystrelil s tichým „pfft“. Aj keď mal skúsenosti s tlmičmi, tichosť výstrelu ho prekvapila. Pozrel cez mieridlá, pripravený vystreliť druhý raz, ale už nebolo treba. Výstrel zasiahol strážcu do pŕs kúsok nad srdcom. Objavila sa krv. Strážca sa zatváril prekvapene, potom spadol a pustil pušku. Iba to narobilo hluk.

Krátko pred výstrelom Partridge postrehol, ako sa Jessica vrhla k zemi. Okamžite poslúchla jeho príkaz. V kútiku duše sa mu uľavilo a bol jej vďačný. Jessica vstávala.

Partridge sa obrátil ku vchodu do chatrče, ale predbehol ho rýchly tieň. Bol to Minh Van Canh, ktorý podľa príkazu kryl Partridgeovi chrbát, ale teraz si vymenili miesta. Minh rýchlo pristúpil k strážcovi s pripraveným samopalom UZI a prikývnutím potvrdil Partridgeovi, ktorý práve vstupoval, že strážca je mŕtvy. Hneď nato pristúpil k Jessikinej cele, pozrel na zámku a spýtal sa: „Kde je kľúč?“

„Niekde tam, kde sedel strážca. Aj kľúč od Nickyho cely je tam.“

Nicky sa v susednej cele pomrvil v spánku. Náhle si sadol. „Mami, čo je?“

„Nič, Nicky, nič. Všetko je v poriadku,“ ubezpečila ho Jessica.

Nicky pozrel na príchodzích – na Partridgea, ktorý práve zdvihol automatickú pušku, a na Minha, ktorý snímal z klinca kľúče. „Kto je to, mami?“

„Priatelia, miláčik. Veľmi dobrí priatelia.“

Nicky, ešte vždy v polospánku, sa rozžiaril. Vtom zbadal na dlážke nehybnú postavu v narastajúcej kaluži krvi a skríkol: „To je Vicente! Zastrelili Vicenteho! Prečo?“

„Pst, Nicky!“ upozornila ho Jessica.

Partridge mu tichým hlasom vysvetlil: „Urobil som to veľmi nerád, Nicky, ale chcel ma zastreliť. Keby sa mu to bolo podarilo, nemohol by som ťa s mamičkou odtiaľto odviesť, a preto som sem prišiel.“

Nickymu akoby náhle svitlo a povedal: „Vy ste pán Partridge, však?“

„Áno.“

Jessica rozcítene povedala: „Harry, boh ti požehnaj! Drahý Harry!“

Partridge jej šepol: „Ešte nie sme mimo nebezpečenstva a máme pred sebou dlhú cestu. Musíme konať rýchlo.“

Minh pristúpil s kľúčmi a jeden za druhým ich skúšal v zámke Jessikinej cely. Nakoniec zámka povolila, dvere sa otvorili a Jessica vyšla von. Minh podišiel k Nickyho cele a aj tam skúšal kľúče. O niekoľko sekúnd bol voľný aj Nicky a s Jessikou sa krátko objali.

„Pomôž mi!“ povedal Partridge Minhovi. Ťahal mŕtveho strážcu k Nickyho cele a spolu ho zdvihli na nízke

drevené lôžko. Nezabráni to síce odhaleniu úteku, pomyslel si Partridge, ale môžu tým získať trocha času. S rovnakým úmyslom stlmil plameň petrolejovej lampy, až blikotal iba sliepňavý plamienok a chatrč sa takmer topila v tme.

Nicky prešiel od Jessiky k Partridgeovi. Akýmsi čudne škrobeným monotónnym hlasom mu povedal: „To nič, že ste zastrelili Vicenteho, pán Partridge. Niekedy nám pomáhal, ale patril k nim. Zabili môjho dedka a mne odsekli dva prsty, takže už nebudem môcť hrať na klavír.“ Zdvihol obviazanú ruku.

„Volaj ma Harry,“ povedal Partridge. „Áno, viem o dedkovi aj o tvojich prstoch. Je mi to strašne ľúto.“

A znova sa ozval Nickyho napätý, meravý hlas: „Vieš o štokholmskom syndróme, Harry? Mama vie. Ak chceš, povie ti o ňom.“

Partridge neodpovedal a lepšie sa Nickymu prizrel. Už v minulosti sa dostal do styku s ľuďmi, ktorí boli v šoku, keď prežili väčšie nebezpečenstvo alebo katastrofu, než vládali duševne zniesť. V Nickyho hlase a výbere slov sa takéto príznaky neklamne prejavovali. Onedlho bude potrebovať pomoc. Partridge vystrel ruku a objal Nickyho okolo pliec. Pocítil, ako sa k nemu Nicky privinul.

Partridge si všimol, že Jessica ich pozoruje a tvár má rovnako ustarostenú ako on. Aj ona by bola bývala radšej, keby bol na stráži niekto iný ako Vicente. Keby bol napríklad strážil Ramón, ani najmenej by ju to nevykoľajilo. Tak či onak, Nickyho slová a spôsob reči ju zarazili.

Partridge prikývol, chcel Jessiku uspokojiť a pritom povedal: „Poďme.“ Vzal Vicenteho automatickú pušku. Bola to dobrá zbraň a ešte môže byť užitočná. Do vrecka si vložil dva zásobníky, ktoré našiel u mŕtveho.

Minh stál pri dverách. Vzal zvonku kameru, teraz ju zdvihol a filmoval ich odchod. Cely tvorili pozadie. Partridge si všimol, že má špeciálny nočný objektív – na infračervený páska nereagovala – takto urobí prijateľné zábery aj v tomto šere.

Odvčera z času na čas nakrúcal, ale úsporne, a zábery si vyberal, lebo si mohol vziať iba obmedzený počet kaziet.

V tej chvíli vbehol dnu Fernández, ktorý strážil ostatné chatrče. Bez dychu varoval Partridgea: „Ide sem nejaká žena! Sama. Tuším je ozbrojená.“ Vzápätí sa ozvali kroky.

Nebol čas na príkazy či inštrukcie. Všetci primrzli. Jessica stála bokom od dverí. Minh stál rovno oproti dverám a ostatní vzadu v tieni. Partridge zdvihol automatickú pušku. Vedel, že streľba zburcuje celú osadu, ale už nemal čas pušku položiť na zem a vziať si pištoľ s tlmičom.

Socorro rázne vstúpila dnu. Mala oblečený župan a v ruke držala pripravený revolver Smith and Wesson. Jessica videla Socorro s revolverom aj predtým, ale vždy ho mala v puzdre, nikdy v ruke.

Napriek tomu sa však nezdalo, že by očakávala niečo mimoriadne. V šere si zmýlila Minha so strážcom a povedala: „*Pensé que escuché…*“ Vtom zistila, že to nie je strážca, vrhla pohľad vľavo a zbadala Jessiku. Prekvapená zvolala: „*Qué haces…?*“ Nedopovedala.

To, čo sa v nasledujúcich sekundách odohralo, prebehlo tak rýchlo, že neskôr nikto nevedel opísať, ako sa to presne stalo.

Socorro zdvihla revolver s prstom na kohútiku a vykročila k Jessike. Neskôr sa zhodli na tom, že sa chcela zmocniť Jessiky ako rukojemníčky, podľa všetkého s revolverom priloženým k hlave.

Jessica postrehla jej pohyb a v tej chvíli jej blyslo mysľou, čo sa naučila o boji zblízka. Chcela to použiť už prv, ale vedela, že by tým veľa nezískala. Preto si to nechala na chvíľu, keď to bude rozhodujúce.

„Keď sa k vám blíži protivník,“ zdôrazňoval generál Wade pri prednáškach a názorných ukážkach, *„inštinkt vám velí ustúpiť. Očakáva to aj protivník. Nerobte to! Prekvapte ho a pohnite sa mu v ústrety – tesne k nemu!“*

Jessica bleskurýchle skočila na Socorro a napätou ľavou rukou ju sekla do pravej ruky. Ruka Socorro vyletela dohora, až sa jej reflexívne roztvorili prsty a revolver z nich vyletel. Netrvalo to ani sekundu a Socorro si ani nestihla uvedomiť, čo sa robí.

Jessica vzápätí vrazila Socorro dva prsty do mäkkej časti krku pod bradou a stisla jej dýchaciu trubicu. Zároveň položila za ňu nohu a potisla ju dozadu, čím ju pripravila o rovnováhu. Nato ju zvrtla a nasadila tesný škrtiaci chvat, v ktorom sa Socorro nemohla ani hnúť. Keby bola vojna – a tento spôsob boja bol do vojny určený – nasledovalo by zlomenie väzov a smrť.

Jessica však nikdy nikoho nezabila a teraz váhala. Cítila, ako sa Socorro usiluje prehovoriť a trocha uvoľnila zovretie.

Socorro pošepky, chrapľavo prosila: „Pusťte ma... pomôžem vám... pri úteku... poznám cestu.“

Partridge podišiel bližšie a počúval. Spýtal sa: „Môžeš jej dôverovať?“

Jessica znova zaváhala. Na chvíľu sa jej zmocnil súcit. Socorro nebola skrz-naskrz zlá. Jessica mala od začiatku pocit, že pobyt v Amerike a práca ošetrovateľky v nej prebudili lepšie stránky. Ošetrovala Nickymu popáleniny a neskôr dokaličenú ruku. Spomenula si, ako im hodila do člna čokoládu, keď boli hladní. A uľahčila im podmienky, keď nechala preraziť oblok... porušila Miguelov príkaz a dovolila jej, aby prišla do Nickyho cely...

No zároveň to bola Socorro, ktorá patrila od začiatku k únoscom a bezcitne jej povedala, keď išli Nickymu odseknúť prsty: „Buďte ticho! Tomu, čo sa stane, nemôžete nijako zabrániť.“

A potom sa jej v mysli ozvali slová, ktoré pred chvíľou povedal Nicky: *„To nič, že si zastrelil Vicenteho, Harry... Niekedy nám pomáhal, ale patril k nim... Vieš o štokholmskom syndróme?... Mama vie...“*

Chráňte sa pred štokholmským syndrómom!

Jessica odvetila na Partridgeovu otázku. Pokrútila hlavou a povedala: „Nie!“

Ich pohľady sa stretli. Harryho prekvapilo, ako obratne si Jessica počína v boji zblízka. Bol zvedavý, kde a prečo sa to naučila. No v tej chvíli na tom nezáležalo.

Dôležité bolo, že sa rozhodla. V očiach mala otázku. Partridge krátko prikývol a odvrátil sa, lebo nechcel byť svedkom toho, čo príde.

Jessica sa zachvela, ale zosilnila zovretie a zlomila Socorro krk a potom jej prudko zvrtla hlavu, aby prerušila miechu. Ozvalo sa puknutie – prekvapujúco celkom tiché – a telo v Jessikiných rukách ochablo. Pustila ho.

Ticho sa zakrádali temnou osadou – Partridge na čele, za ním Jessica, Nicky, Minh a Fernández. Nikoho nestretli.

Na prístavisku im Ken O'Hara šepol: „Myslel som, že už neprídete."

„Mali sme problémy," povedal mu Partridge. „Ale teraz rýchlo! Do ktorého člna?"

„Do tohto." Bol to otvorený drevený čln, asi desať metrov dlhý, s dvoma závesnými motormi. K prístavisku bol pripútaný dvoma lanami. „Z ostatných člnov som pobral do zásoby benzín." O'Hara ukázal na niekoľko kanistier z plastickej hmoty na korme.

„Všetci do člna!" rozkázal Partridge.

Keď prišli do Nuevy Esperanzy, mračná zastierali trojštvrtinový mesiac, ale za posledné minúty sa posunuli. Bolo svetlejšie, najmä nad vodou.

Fernández pomohol Jessike a Nickymu do člna. Jessica sa triasla na celom tele a bolo jej zle – následky toho, že pred chvíľou zabila Socorro. Minh filmoval z prístaviska a naskočil ako posledný, keď už O'Hara uvoľnil laná

a odrážal veslom od brehu. Fernández sa chytil druhého vesla. Spolu s O'Harom veslovali do stredu rieky.

Partridge sa poobzeral a videl, že O'Hara dobre využil čas. Pri brehu sa potápalo niekoľko člnov a iné odnášal prúd.

„Z niektorých som vytiahol zátky." O'Hara ukázal na bližšie člny. „Možno ich síce znova dostať na vodu, ale bude to trvať dosť dlho. Zopár motorov som hodil do vody."

„Pekná robota, Ken!" Ukázalo sa, ako dobre urobili, že vzali O'Haru, pomyslel si Partridge.

V ich člne neboli riadne sedadlá. Všetci sedeli dolu na doskách poukladaných na dne, ako keď sem viezli Jessiku, Nickyho a Angusa. Veslári zaujali miesta oproti sebe a usilovali sa čo najskôr dosiahnuť stred rieky. Keď začala Nueva Esperanza miznúť v mesačnom svite, už ich unášal silný prúd.

Partridge sa pozrel na hodinky, keď odrážali od prístaviska. Bolo 2:35. O 2:50, keď ich prúd odniesol hodný kus na severozápad, povedal O'Harovi, aby naštartoval motory.

O'Hara otvoril vzduchový ventil na pravom motore, nastavil plyn, napumpoval benzín a zatiahol za šnúrku. Motor hneď naskočil. Nastavil rýchlosť a naštartoval druhý motor. Len čo zaradil na obidvoch rýchlosť, čln poskočil vpred.

Obloha bola čistá. Na vode sa zrkadlil mesiac a uľahčoval navigáciu na kľukatej rieke.

Fernández sa spýtal: „Už si sa rozhodol, na ktoré letisko pôjdeme?“

Partridge rozmýšľal a predstavoval si v duchu Fernándezovu mapu, ktorú už poznal takmer naspamäť.

Keďže si zvolili únikovú cestu po rieke, automaticky vylúčili miesto, na ktorom pristáli. Ostávala im pristávacia plocha priekupníkov drog, na ktorú sa mohli dostať o hodinu a pol, a vzdialenejší Sion, kam by sa plavili tri hodiny po rieke a potom by museli prejsť ešte päť kilometrov peši cez džungľu – čo bola tvrdá skúška, ako sa mali možnosť presvedčiť cestou do Nuevy Esperanzy.

V Sione musia byť o ôsmej, keď nad ním bude prelietavať Cheyenne II, a to stihnú len-len. Naproti tomu na bližšom letisku by boli o niekoľko hodín skôr, ale keby ich dostihli prenasledovatelia, znamenalo by to prestrelku, v ktorej by určite podľahli presile.

Preto bude najlepšie a najmúdrejšie čo najväčšmi sa vzdialiť od Nuevy Esperanzy.

„Ideme na Sion,“ povedal Partridge ostatným. „Keď vystúpime z člna, čaká nás namáhavý a rýchly pochod džungľou, takže si všetci čo najlepšie oddýchnite.“

Čas plynul a Jessica sa trocha upokojila. Prešla ju aj triaška a nevoľnosť. Pochybovala však, či ešte niekedy nájde duševný pokoj po tom, čo urobila. Dlho, predlho ju bude mátať zúfalý prosebný šepot Socorro.

Ale Nicky je v bezpečí – aspoň zatiaľ – a to je hlavné.

Pozorovala ho a videla, že od odchodu z chatrče sa stále držal pri Partridgeovi, a občas sa mu dokonca plietol

pod nohy. Harry akoby bol preňho akýmsi magnetom, ku ktorému sa Nicky chcel primknúť. Aj v člne sa usadil vedľa neho, očividne túžil po telesnom kontakte. Tisol sa k nemu a Harrymu to navidomoči neprekážalo. Skôr naopak, objal ho rukou okolo pliec ako predtým a obaja vyzerali v tejto chvíli ako jeden.

Jessike sa to páčilo. Pomyslela si, že Harry stelesňuje v Nickyho predstavách opak zločincov, ktorí zosnovali všetky tie hrôzy – opak Miguela, Baudelia, Gustava, Ramóna… a iných, známych i neznámych… áno, aj Vicenteho a Socorro.

A nielen to. Nicky mal vždy inštinkt na ľudí. Jessica kedysi milovala Harryho – a istým spôsobom ho milovala dodnes, najmä keď sa do lásky miešala vďačnosť. Preto jej neprichodilo ani trocha čudné, že jej pocity sa inštinktívne ozvali aj v jej synovi.

Zdalo sa, že Nicky zaspal. Partridge sa jemne vymanil z jeho náručia, obozretne prešiel oproti a sadol si k nej. Keď to Fernández videl, presadol si na druhú stranu, aby vyvážil čln.

Aj Partridge myslel na minulosť – čo s Jessikou kedysi jeden pre druhého znamenali. Aj za tento krátky čas pobadal, že sa v podstate nezmenila. Mala všetko, čo na nej kedysi obdivoval – pohotovú myseľ, silného ducha, vrúcnosť, inteligenciu, dôvtip. Uvedomil si, že keby bol v jej blízkosti dlhšie, jeho láska by ožila. Provokačná myšlienka – lenže to sa nestane.

Obrátila sa k nemu. Možno mu čítala myšlienky. Spomenul si, že za starých čias sa to stávalo často.

„Strácala si tam niekedy nádej?“ spýtal sa.

„Boli chvíle, keď som k tomu nemala ďaleko, ale úplne nikdy,“ odvetila. Usmiala sa. „Keby som bola vedela, že o záchranu sa staráš ty, bolo by to bývalo iné.“

„Pracovali sme všetci spolu,“ odvetil. „Aj Crawf. Prežil peklo, ale veď ty tiež. Keď sa vrátime, budete jeden druhého veľmi potrebovať.“

Vycítil, že chápe, čo tým chcel povedať – hoci sa na-krátko vrátil do jej života, zakrátko z neho opäť zmizne.

„Je to nádherná predstava, že budeme zasa spolu. A čo budeš robiť ty?“ Pokrčil plecami. „Ako doteraz. Zasa bude niekde vojna. Tá je vždy niekde.“

„A medzi vojnami?“

Na niektoré otázky nejestvuje odpoveď. Zmenil tému. „Tvoj Nicky je skvelý – takého chlapca som chcel mať i ja.“

Mohol si, pomyslela si Jessica. My dvaja sme ho mohli mať, pred rokmi. Partridge sa pristihol pri mimovoľnej myšlienke na Gemmu a ich nenarodené dieťa.

Počul, ako Jessica vedľa neho vzdychla. „Harry!“

Mlčali, počúvali hukot motorov a špľachot vody. Potom Jessica položila ruku na Partridgeovu.

„Ďakujem ti, Harry,“ povedala. „Ďakujem ti za všetko… za minulosť, za prítomnosť… láska moja najdrahšia.“

17

Miguel vystrelil tri razy do vzduchu a rozmetal ticho. Vedel, že takto vyhlási poplach najrýchlejšie.

Pred necelou minútou objavil telá Socorro a Vicenteho a zistil, že unesení sú preč.

Bolo štvrť na štyri, a hoci o tom Miguel nevedel, čln s Partridgeom, Jessikou, Nickym, Minhom, O'Harom a Fernándezom odrazil od prístaviska v Nueve Esperanze presne pred štyridsiatimi minútami.

Miguela zachvátil divý, výbušný hnev. V chatrči schytil stoličku, na ktorej sedávali strážcovia, a tresol ju o stenu. Stolička sa rozletela. Najradšej by roztrhal všetkých, ktorí mali na svedomí útek unesených.

Mal smolu, že dvaja z nich boli mŕtvi. A škrelo ho, že časť viny padá aj na jeho hlavu.

Dopustil sa chyby, že nevyžadoval prísnu disciplínu. Teraz to pochopil, ale už bolo neskoro. Po príchode do Nuevy Esperanzy poľavil v prísnosti, ale pritom mal byť ešte nekompromisnejší. V noci prenechal dozor ostatným, a mal dozerať na všetko sám.

A príčinou bola jeho slabosť – pobláznenie do Socorro.

Túžil po nej už v hackensackskom dome – pred únosom, aj hneď po ňom. Aj teraz si spomínal na jej vyzývavý postoj v deň odchodu, keď mu s posmešným úsmevom vysvetľovala funkciu cievok, ktoré na cestu zavedú do unesených: *„Dáme ich mužom do vtákov a žene do škatule. Entiendes?“*

Áno, pochopil. Pochopil aj to, že ho dráždila, tak ako dráždila ostatných v Hackensacku – napríklad keď sa jednej noci z ničoho nič začala hlučne milovať s Carlosom, čo v Rafaelovi, ktorého odmietla, vzbudilo nepríčetnú žiarlivosť.

No v tom čase Miguela zamestnávali iné povinnosti a túžbu po Socorro krotil.

V Nueve Esperanze sa to však zmenilo.

Nenávidel džungľu. Spomenul si na svoje pocity v deň príchodu. K tomu pristupovala nečinnosť. Vôbec napríklad nepripúšťal možnosť, že by sa niekto pokúsil unesených oslobodiť. Nueva Esperanza bola hlboko na území Svetlého chodníka, v odľahlých, bezpečných končinách. Preto dni plynuli pomaly a noci takisto – až kým Socorro, nevyhovela jeho prosbám a neotvorila mu bránu do sexuálneho raja.

Odvtedy sa pravidelne milovali, niekedy cez deň a vždy v noci. Socorro bola najdokonalejšia a najskúsenejšia milenka, akú kedy mal. Napokon sa stal jej povoľným otrokom, túžil po nej ako narkoman po pravidelnej dávke a všetko ostatné zanedbával.

A teraz za to zaplatil.

Večer po mimoriadne uspokojivom milovaní tvrdo zaspal. Asi pred dvadsiatimi minútami sa prebudil s erekciou. Znova túžil po Socorro a bol sklamaný, že odišla.

Chvíľu čakal, že sa vráti. Keď sa nevracala, šiel ju hľadať a vzal si pištoľ Makarov, ktorú stále nosil.

Objav, ktorý ho čakal, mu zasadil prudký neľútostný úder a vrátil ho do tvrdej reality.

Roztrpčene si pomyslel, že za to, čo sa stalo, pravdepodobne zaplatí svojím životom, keď sa o tom Svetlý chodník dozvie – najmä ak utečencov nechytia. Preto je teraz najdôležitejšie chytiť ich – za každú cenu!

Z chatrčí vybehli chlapi zburcovaní výstrelmi a na čele s Gustavom mierili k nemu.

Poriadne im vynadal. *„Maldita escoria, imbéciles inservibles! Por su estupidez... Nunca vigilar! Solo dormir y tomar! Sin cuidar!... los presos de mierda se escaparon.“*

Vybral si Gustava a pustil sa doňho. „Ty kretén sprostý debilný! Prašivý pes by bol lepší veliteľ stráže ako ty! Zatiaľ čo si chrápal, prišli sem cudzí ľudia a ty si o tom nevedel a pomohol si im! Zisti, ako prišli a ako odišli! Musia existovať stopy!“

Gustavo sa o chvíľu vrátil. Oznámil: „Odišli po rieke. Niektoré člny sú preč a niektoré sú potopené.“

Miguel sa v slepej zúrivosti rozbehol k prístavisku. Pri pohľade na tú spúšť – povrazy prerezané, člny a motory preč, zopár člnov potopených v plytkej vode – takmer prišiel o rozum. Vedel, že sa musí ovládnuť a upokojiť, inak túto katastrofu nenapraví. Silou vôle sa prinútil rozmýšľať racionálne.

Po španielsky povedal Gustavovi: „Priprav dva najlepšie člny, ktoré ostali a na každom nech sú dva motory. Nie o desať minút, ale už aj! Nech sa do toho pustia všetci. A rýchlo, rýchlo, rýchlo! Potom nech všetci prídu na prístavisko, ozbrojení a s muníciou. Musíme vyraziť!“

Rozmýšľal, ako záchrancovia prišli, a dospel k záveru, že takmer naisto lietadlom. Bol to najrýchlejší a najpraktickejší dopravný prostriedok. A odídu takisto lietadlom, hoci sa tak určite ešte nestalo.

Ramón mu práve oznámil, že Vicente ho vystriedal krátko po jednej. Vtedy bolo všetko v poriadku a väzni

boli v celách. Ak ich teda vyslobodili hneď nato, majú náskok maximálne dve hodiny. Miguelovi však inštinkt hovoril, že je podstatne menší – najmä preto, že telá Socorro a Vicenteho boli ešte teplé, keď ich našiel.

Uvažoval ďalej: Z Nuevy Esperanzy sa možno po rieke dostať na dve miesta v džungli, kde môže pristáť lietadlo. Jedno, ktoré je bližšie, nemá meno. Používajú ho lietadlá prepravujúce drogy. Druhé letisko je Sion – takmer raz tak ďaleko, kde pred necelými tromi týždňami pristál Learjet s Miguelom, jeho pomocníkmi a unesenými.

Utečenci sa mohli rozhodnúť rovnako dobre pre jedno i druhé, a preto si Miguel povedal, že jeden ozbrojený čln vyšle na bližšie letisko a druhý na Sion. Sám pôjde v člne, ktorý mieri na Sion.

Kým rozmýšľal, činnosť okolo prístaviska sa zrýchlila. Dva z čiastočne potopených člnov pritiahli bližšie k brehu a vylievali z nich vodu. Ku skupine zo Svetlého chodníka sa pridali obyvatelia osady. Všetci vedeli, že ak sa vodcovia Svetlého chodníka na Nuevu Esperanzu rozzúria, ich oddiely vyhladia bez výčitiek svedomia celú osadu. Podobné prípady sa už stali.

Napriek chvatu vyrazili neskôr, ako si Miguel želal. Obidva člny boli na rieke až krátko pred štvrtou. Prúd ich unášal na severozápad a motory pracovali na plný plyn. Miguelov čln, mieriaci na Sion, bol podstatne rýchlejší a krátko po vyplávaní získal náskok. Pri kormidle sedel Gustavo.

Miguel hladkal samopal Beretta, ktorý si vzal so sebou okrem pištole Makarov. Cítil, ako v ňom opäť rastie hnev. Nemal potuchy, kto unesených oslobodil. Keď ich však chytí a privedie naspäť – mal v úmysle dostať ich živých – čakajú ich príšerné, pomalé muky.

18

Keď sa Cheyenne II vznášal v prvom sivom prísvite brieždenia z limského letiska, Crawfordovi Sloanovi zišli na um slová, ktoré si pamätal z dávnych čias: *Ak sa vznesiem na krídlach rána a spočiniem v najodľahlejších končinách mora…*

Na krídlach sa vzniesli aj včera v nedeľu, nie však nad more, ale do vnútrozemia, no bezvýsledne. Dnes mierili znova do vnútrozemia – smerom k džungli.

Sloane sedel v druhom rade sedadiel vedľa Rity. Pred nimi sedeli piloti – Oswaldo Zileri a mladý druhý pilot Felipe Guerra.

Pri včerajšom lete, ktorý trval tri hodiny, krúžili nad všetkými tromi vopred dohodnutými miestami. Hoci Sloana informovali, ktoré je ktoré, ťažko ich rozoznával. Taká súvislá a nepreniknuteľná vyzerala džungľa zhora. „Vyzerá to ako vo Vietname," povedal Rite, „lenže hustejšie."

Lietadlo krúžilo nad pralesom a všetci štyria hľadali dajaký signál alebo známky pohybu. Nič však nezbadali.

Sloane pevne dúfal, že dnes to bude iné.

Keď sa celkom rozvidnelo, Cheyenne II stúpal nad vrcholky Ánd. Na druhej strane pohoria začali pomaly klesať k pralesu a k hornému toku rieky Huallaga.

19

Partridge vedel, že sa prerátal. Meškali a bolo to vážne.

Zvolil si vzdialenejší Sion, ale nebral do úvahy, že môžu nastať problémy s člnom. Prihodilo sa to dve hodiny po odchode z Nuevy Esperanzy, keď im chýbala ešte hodina k miestu, kde by mali vystúpiť a pustiť sa peši k letisku.

Obidva motory pracovali hlučne, ale pravidelne, no vtom sa z ľavého ozvalo prenikavé hvízdanie signalizačnej píšťaly. Ken O'Hara ihneď ubral plyn, vyhodil rýchlosť a vypol ho. Píšťala i motor stíchli.

Pravý motor pracoval ďalej, ale čln výrazne spomalil.

Partridge sa presunul dozadu a spýtal sa O'Haru: „Dá sa to opraviť?"

„Sotva." O'Hara odmontoval kryt motora a pozrel sa dnu. „Motor sa prehrial. Preto sa ozvala píšťala. Prívod studenej vody je v poriadku, takže zrejme odišla chladiaca pumpa. Aj keby som tu mal náradie, asi by som potreboval nové súčiastky, a keďže nemám ani jedno, ani druhé..." Vetu nedokončil.

„Takže sa to nijako nedá opraviť?"

O’Hara pokrútil hlavou. „Ľutujem, Harry.“

„Čo sa stane, ak motor necháme bežať ďalej?“

„Pobeží ešte chvíľu a prehreje sa úplne. Rozpáli sa. Valce a blok piestov sa spečú dokopy a motor možno zahodiť.“

„Naštartuj ho,“ povedal Partridge. „Nemáme na výber, tak z neho aspoň vyžmýkame maximum.“

„Ty si kapitán,“ prikývol O’Hara, hoci mu bolo proti vôli zničiť motor, ktorý by sa dal za iných okolností opraviť.

Motor bežal ešte zopár minút a potom sa stalo to, čo O’Hara predpovedal – ozvalo sa hvízdanie, pocítili pach spáleniny, motor zastal a už ho nenaštartovali. Čln opäť spomalil a Partridge nervózne pozrel na hodinky.

Pokiaľ mohol usúdiť, ich rýchlosť sa znížila o polovicu. Plavba im potrvá nie hodinu, ale dve hodiny.

V skutočnosti trvala dve a štvrť hodiny a teraz, desať minút pred siedmou, boli na dohľad od miesta, kde mali priraziť k brehu. Partridge a Fernández ho určili podľa mapy a spoznali ho aj podľa známok, ktoré svedčili o tom, že tu pristávali aj iní – na brehu sa povaľovali plechovice od sódy a iné odpadky. Päť kilometrov pochodu cez džungľu k letisku budú musieť zdolať za hodinu. S takým krátkym časom nerátali. Zvládnu to?

„Musíme to zvládnuť,“ vyhlásil Partridge a vysvetlil situáciu Jessike a Nickymu. „Bude to vyčerpávajúci pochod, ale nemáme čas na oddych, a ak bude treba, musíme si navzájom pomáhať. Povedie nás Fernández a ja budem vzadu.“

O niekoľko minút dno člna zaškrabalo o piesčité dno a plytkou vodou sa prebrodili na breh. Rovno pred nimi sa súvislá džungľa trocha rozostupovala.

Keby mali viac času, Partridge by sa pokúsil ukryť čln, alebo by ho bol pustil po prúde. Teraz ho však nechali na brehu.

Keď sa chystali vkročiť do džungle, Fernández zastal a naznačil ostatným, aby boli ticho. Nachýlil hlavu a započúval sa do tichého ranného vzduchu. Vyznal sa v džungli lepšie ako ostatní a mal citlivý sluch na všetky zvuky. Ticho sa spýtal Partridgea: „Počuješ?“

Partridgeovi sa zamarilo, že počuje akýsi zvuk z tej strany, odkiaľ prišli, ale nebol si istý. „Čo je to?“ spýtal sa.

„Čln,“ odvetil Fernández. „Ešte je dosť ďaleko, ale rýchlo sa blíži.“

Vzápätí ich pohltila džungľa.

Cestička bola oveľa schodnejšia ako tá, po ktorej prišli pred tromi dňami do Nuevy Esperanzy. Očividne po nej často chodili ľudia, lebo bola málo zarastená a v ceste im nebránili nijaké prekážky.

Tak či onak, bola zradná. Ustavične hrozili výmole, vytŕčajúce korene a mäkké miesta, kde sa nohy zabárali do bahna a vody.

„Dávajte veľký pozor, kam stúpate,“ upozorňoval ich Fernández, ktorý kráčal vpredu rýchlym ráznym krokom.

Partridge mu zakontroval zľahčujúcim tónom, aby ich vzpružil. „Aby sme niekoho nemuseli niesť. Už som aj tak do nitky spotený.“

Spotení boli všetci. Horúčava bola rovnako neznesiteľná, dusná a vlhká ako pred tromi dňami a s pribúdajúcim dňom bolo čoraz sparnejšie. A začínal dobiedzať hmyz.

Partridgea ovládala jediná myšlienka – ako dlho vydržia Jessica s Nickym toto neľudské vypätie? Po chvíli videl, že Jessica to zvládne. Nicky však už zrejme nevládal.

Spočiatku sa držal vzadu, očividne chcel byť stále nablízku pri Partridgeovi. No Partridge trval na tom, aby bol pri Jessike vpredu, hneď za Fernándezom. „Budeme spolu potom, Nicky," povedal. „Teraz sa musíš držať pri mame." Nicky neochotne poslúchol.

Ak boli v člne za nimi prenasledovatelia, Partridge očakával útok odzadu. Keby k nemu došlo, pokúsi sa ho odraziť, zatiaľ čo ostatní budú napredovať. Už si skontroloval automatickú pušku, ktorú niesol zavesenú cez plece, a vo vrecku mal dva zásobníky, odkiaľ ich ľahko vyberie.

Opäť pozrel na hodinky – 7:35. Idú takmer štyridsať minút. Dúfal, že už majú za sebou tri štvrtiny cesty, lebo iba tak prídu včas na stretnutie s lietadlom.

O chvíľu však museli zastať.

Keď o tom neskôr rozmýšľali, prichodilo im paradoxné, že zle stúpil práve Fernández, ktorý všetkých nabádal, aby kráčali opatrne. Noha sa mu zachytila do bahnistej splete koreňov a sťažka spadol. Keď k nemu Partridge pribehol, Minh ho už držal a O'Hara mu uvoľňoval nohu. Fernández mraštil tvár od bolesti.

„Zrejme mám niečo s nohou," povedal Partridgeovi. „Mrzí ma to. Nechal som vás v štichu."

Napokon mu nohu uvoľnili a Fernández zistil, že chôdza mu spôsobuje mučivú bolesť. Akiste si zlomil členok, alebo si ho prinajmenšom vytkol.

„Vôbec si nás nenechal v štichu," povedal Partridge. „Viedol si nás a bol si dobrý spoločník. Odnesieme ťa. Musíme urobiť nosidlá."

Fernández zavrtel hlavou. „Aj keby to bolo možné, niet času. Nepovedal som ti to, ale počul som za nami zvuky. Prenasledujú nás a nie sú ďaleko. Musíte ísť ďalej. Mňa tu nechajte."

Pristúpila k nim Jessica a povedala Partridgeovi: „To neprichádza do úvahy. Nesmieme ho tu nechať."

„Jeden z nás ťa vezme na chrbát," ozval sa O'Hara. „Ja to skúsim."

„V tejto horúčave?" spýtal sa Fernández netrpezlivo. „Veď to nevydržíš ani sto metrov a všetkých vás zdržím."

Partridge chcel protestovať, ale vedel, že by to bolo zbytočné. Fernández má pravdu – nemajú iné východisko, iba ho tam nechať. „Ak bude na letisku pomoc a bude sa to dať, vrátime sa po teba."

„Nemárnite čas, Harry. Musím ti rýchlo niečo povedať." Fernández sedel vedľa cestičky, chrbtom opretý o strom. Podrast bol priveľmi hustý, aby ho mohli dopraviť ďalej. Partridge si k nemu kľakol. Aj Jessica si kľakla.

„Mám ženu a štyri deti," pokračoval Fernández. „Rád by som mal istotu, že sa o nich niekto postará."

„Pracuješ v CBA," povedal Partridge, „a CBA sa o nich postará. Dávam ti svoje slovo, oficiálny prísľub. Vzdelanie pre deti a všetko ostatné."

Fernández prikývol a ukázal na pušku M-16, ktorú si položil vedľa seba. „Vezmi si ju. Zíde sa ti k zbrani, ktorú už máš. Ale nechcem, aby ma dostali živého. Daj mi pištoľ.“

Partridge mu dal svoj deväťmilimetrový browning, z ktorého sňal tlmič.

„Fernández!“ vyhŕkla Jessica s očami plnými sĺz. „Ja a Nicky vám vďačíme za strašne veľa!“ Sklonila sa a pobozkala ho na čelo.

„Choďte už!“ súril ich Fernández. „Nemárnite čas. Nesmiete stratiť náskok.“

Keď Jessica vstala, Partridge sa zohol, objal Fernándeza a pobozkal ho na obidve líca. Potom ho objali Minh a O’Hara. Partridge vstal a vykročil. Už sa neobzrel.

Len čo Miguel zbadal na brehu čln, hneď vedel, že je z Nuevy Esperanzy. Potešilo hoj že sa rozhodol ísť so skupinou, ktorá mieri na Sion.

Ešte väčšmi ho potešilo čosi iné. Ramón vyskočil z člna, len čo sa dotkol brehu, rozbehol sa k opustenému člnu a zvolal: *„Un motor está caliente, el otro frio – fundido.“*

Horúci motor prezrádzal, že ich korisť nemôže byť ďaleko. Druhý motor, studený a zavarený, zasa prezrádzal, že čln utečencov plával pomalšie a dostali sa sem neskôr.

Všetci siedmi členovia skupiny Svetlého chodníka boli vyzbrojení rovnako dobre ako Miguel. Ten im po španielsky povedal: „Tí buržoázni vyvrheli nemôžu byť ďaleko.

Musíme ich chytiť a potrestať. Leťme za nimi ako Guzmánov hnev!“

Rozľahol sa chrapľavý jasavý pokrik a prenasledovatelia vbehli do džungle.

„Sme tu o niekoľko minút skôr,“ povedala Rita Abramsová Oswaldovi Zilerimu, keď sa blížili k letisku Sion, ktoré bolo v ich vzdušnom itinerári zaznačené na prvom mieste. Pred chvíľou pozrela na hodinky – 7:55.

„Budeme krúžiť a pozorovať,“ odvetil. „Ale v Sione sa zrejme nestretneme s vašimi priateľmi. Je to najmenej pravdepodobné miesto.“

Rita, Crawford Sloane, Zileri a druhý pilot Felipe rovnako ako včera napäto pozorovali zelený koberec pralesa. Pátrali po známkach pohybu, najmä v okolí stromami lemovanej pristávacej plochy, ktorú vlastne zbadali, až keď boli rovno nad ňou. No ani dnes sa tam nič nehýbalo.

Nicky čoraz ťažšie vládal držať krok s vražedným tempom pochodu cez džungľu. Jessica s Minhom mu pomáhali. Držali ho každý za jednu ruku, sčasti ho ťahali a sčasti prenášali cez náročné miesta. Mohli ho aj niesť, ale každý si v tejto chvíli šetril zvyšné sily.

Prešlo asi desať minút od chvíle, čo opustili Fernándeza. Na čele teraz kráčal Ken O’Hara. Partridge ostal vzadu a podchvíľou sa obzeral. Dosiaľ však nič podozrivé nezbadal.

Koruny stromov začali rednúť a cez konáre prenikalo viac svetla. Cestička sa rozšírila. Bodaj by to znamenalo,

že sa blížia k letisku, pomyslel si Partridge. V jednej chvíli sa mu zamarilo, že počuje hukot lietadla, ale nebol si istý. Znova pozrel na hodinky – takmer 7:55.

Zrazu sa kdesi za nimi ozval krátky ostrý zvuk – určite to bol výstrel. Fernández, blyslo mysľou Partridgeovi. Ešte naposledy im preukázal službu. Partridge totiž sňal z browningu tlmič, aby ich výstrel upozornil, že sa blížia prenasledovatelia. Potvrdilo to zopár ďalších výstrelov.

Prenasledovatelia zrejme zbadali Fernándeza – akiste už mŕtveho – a možno sa im zazdalo, že vidia pred sebou aj ostatných, a začali naverímboha strieľať. Potom zrazu streľba ustala.

Partridge bol na smrť ustatý. Za posledných päťdesiat hodín sotva zažmúril oko a bol na pokraji svojich síl. Myšlienky mu blúdili a iba s námahou sa sústreďoval.

V jednej z takých chvíl ho zachvátila neodolateľná túžba oddýchnuť si… Keď sa toto dobrodružstvo skončí, odíde na prerušenú dovolenku, ktorá sa sotva začala a jednoducho zmizne, stiahne sa z obehu… A nech pôjde kamkoľvek, mal by so sebou vziať Vivien – jedinú ženu, ktorá mu ostala a ktorá mu ešte môže dať lásku… Jessica a Gemma patria minulosti. Vivien môže byť jeho budúcnosť. Možno sa k nej nesprával dobre, mal by uvážiť, či by sa s ňou predsa len nemal oženiť… Ešte nie je neskoro… Vivien by určite súhlasila…

Silou vôle sa vrátil do prítomnosti.

Zrazu sa vynorili z džungle. Letisko bolo na dohľad! Nad nimi krúžilo lietadlo – Cheyenne! Ken O’Hara – spoľahlivý až do konca, pomyslel si Partridge – nabíjal do

signálnej pištole svetlicu so zeleným pruhom. Zelenú, ktorá znamená *Pristaňte normálne, všetko je v poriadku.*

Náhle sa vzadu ozvali dva výstrely, tentoraz oveľa bližšie.

„Červenú – vystreľ červenú, nie zelenú!“ skríkol Partridge na O’Haru. „A rýchlo!“

Červená znamenala *Pristaňte čo najrýchlejšie, hrozí nám nebezpečenstvo!*

Bolo niekoľko minút po ôsmej. Cheyenne II letel nad pristávacou dráhou Sionu a Zileri sa obzrel na Ritu a Sloana. „Nič sa tam nedeje,“ povedal. „Poletíme na ďalšie dve miesta.“

Lietadlo sa naklonilo do zákruty. Vtom Crawford Sloane zvolal: „Počkajte! Myslím, že som niečo videl!“

Zileri prerušil zákrutu a vrátil sa do pôvodného smeru. „Kde?“ spýtal sa.

„Tam kdesi dolu,“ ukázal Sloane. „Neviem určiť, kde presne. Bol to len okamih… myslel som…“ Neistota sa mu odrážala aj v hlase.

Zileri nasadil na okruh. Znova upreli pohľady na zem. Keď okruh dokončili, Zileri povedal: „Nič nevidím. Myslím, že by sme mali letieť ďalej.“

V tej chvíli vyletela zo zeme červená svetlica.

O’Hara vystrelil druhú červenú svetlicu.

„To stačí. Zbadali nás,“ povedal Partridge. Videl, že Cheyenne začal klesať. Potreboval vedieť, ktorým smerom

pristane. Podľa toho zaujme obrannú pozíciu. Musí držať prenasledovateľov v šachu, kým ostatní nénasadnú.

Dozvedel sa to rýchlo. Cheyenne II nasadil na prudkú zostupnú zákrutu, rýchlo klesal a o chvíľu nad nimi preletí. Pristane teda smerom od cestičky cez džungľu, skadiaľ sa ozývali výstrely.

Partridge sa obzrel, ale napriek streľbe ešte nikoho nevidel. Mohol si iba domýšľať, prečo strieľajú. Možno strieľajú len tak naslepo a spoliehajú sa, že niektorá guľka nájde cieľ.

Povedal O'Harovi: „Vezmi Jessiku a Nickyho a rýchlo s nimi utekaj pozdĺž pristávacej plochy. Ostaň stále pri nich! Keď sa lietadlo dostane na koniec dráhy, obráti sa a bude rolovať naspäť! Bežte mu v ústrety a všetci nasadnite. Počul si aj ty, Minh?"

„Počul." Minh nevzrušene filmoval s okom prilepeným na kamere. Presne tak to robil počas celej výpravy. Partridge si povedal, že ho už nebude vyrušovať. Vie sa o seba postarať.

Jessica sa ustráchane spýtala: „A čo ty, Harry?"

„Ja vás budem kryť streľbou na cestičku. Len čo budete v lietadle, pridám sa k vám. Choďte už!"

O'Hara vzal Jessiku okolo pliec. Tá chytila Nickyho za zdravú ruku a rozbehla sa preč.

Partridge sa obzrel a zbadal v džungli niekoľko ľudí, ktorí bežali k pristávacej ploche s namierenými puškami.

Hodil sa za neďaleký kopček. Ležal na bruchu, pred sebou mal automatickú pušku a mieril na pohybujúce sa postavy. Stlačil kohútik a vyletela dávka. Zbadal, že jeden

útočník spadol a ostatní sa vrhli na zem. Zároveň počul, ako mu nízko nad hlavou preletel Cheyenne II. Nedíval sa naň, ale vedel, že ide pristáť.

„Tam sú!“ skríkol Crawford Sloane takmer hystericky. „Vidím ich! Jessiku a Nickyho!“ Lietadlo sa už hnalo po hrboľatej prašnej zemi.

Koniec pristávacej dráhy sa blížil a Zileri úporné brzdil. Napokon zastali a Zileri obrátil lietadlo do protismeru. Pridal plyn a rýchlo sa vracali po pristávacej dráhe na jej začiatok.

Zastali ha mieste, kde čakali Jessica, Nicky a O’Hara. Druhý pilot Felipe vyskočil zo sedadla a náhlil sa dozadu otvoriť dvere.

Najprv nastúpil Nicky, potom Jessica a nakoniec O’Hara. Dnu im pomáhali vystreté Felipove ruky a pridal sa aj Sloane. Nakoniec sa zjavil Minh a aj on sa vteperil za ostatnými.

Sloane, Jessica ä Nicky sá roZcítene objali. O’Hara zvolal: „Harry je tamto vpredu! Musíme ho vziať! Zadržiava teroristov!“

„Vidím ho,“ povedal Zileri. „Držte sa!“ Znova pridal plyn a lietadlo vyrazilo.

Na konci pristávacej dráhy sa opäť obrátil. Stáli teraz v smere ako pristáli, pripravení vzlietnuť, ale dvere nechali otvorené. Bolo cez ne počuť blížiacu sa streľbu.

„Váš priatel bude musieť k lietadlu pribehnúť,“ povedal Zileri nástojčivo. „Chcem z tohto pekla preč.“

„Pribehne, nebojte sa,“ povedal Minh. „Už nás zbadal.“

Partridge lietadlo videl aj počul. Rýchlo sa obzrel a pochopil, že bližšie k nemu nemôže. Bolo od neho vzdialené asi sto metrov. Musí sa k nemu sklonený rozbehnúť. Najprv však pokropí dávkou džungľu, aby zadržal ďalší postup útočníkov zo Svetlého chodníka. V predchádzajúcich minútach videl, že pribudlo zopár chlapov. Vystrelil a ďalší z nich klesol. Ostatní sa teraz držali pod ochranou stromov. Pustí ta zopár dávok, ktoré ich zadržia, a zatiaľ stihne dobehnúť k lietadlu.

Pred chvíľou zasunul do zbrane nový zásobník. Stlačil kohútik a pokropil smrtiacou spŕškou obidve strany cestičky. Hneď na začiatku prestrelky v ňom ožilo staré nadšenie z boja… vzrušenie všetkých zmyslov, ktoré mu dvíhalo adrenalín a rozprúdilo krv… nelogická, šialená vášeň k vojnovým výjavom a vojnovej vrave…

Keď vystrieľal zásobník, odhodil zbraň, vyskočil a prikrčený sa rozbehol. Pred sebou videl lietadlo. Vedel, že k nemu dobehne!

Bol asi v tretine cesty, keď ho trafila do nohy guľka. Vzápätí spadol. Prišlo to tak náhle, že mu trvalo niekoľko sekúnd, kým pochopil, čo sa stalo.

Guľka ho zasiahla zozadu do pravého kolena a roztrieštila mu kĺb. Nemohol ďalej. Zachvátila ho strašná bolesť – nevedel, že taká bolesť môže vôbec existovať. Pochopil, že do lietadla sa sám nedostane. A pochopil aj to, že už niet času. Lietadlo musí odletieť. A on musí urobiť to, čo urobil pred pol hodinou Fernández.

Pozbieral posledné sily, nadvihol sa a zakýval ľuďom v lietadle smerom vpred. Najdôležitejšie teraz bolo, aby pochopili jeho úmysel.

Minh stál vo dverách lietadla a nakrúcal. Mal Partridgea v detaile a zachytil okamih, keď ho trafila guľka. Vedľa Minha stál druhý pilot Felipe.

Ten zvolal: „Trafili ho! Je vážne ranený! Kýva nám, aby sme odišli.“

Sloane sa pretisol k dverám. „Musíme ho dostať dnu!“

„Áno, áno!“ zvolala Jessica.

„Nechoďme preč bez Harryho!“ ozval sa Nicky ako ozvena.

Minh však vecne povedal: „Nemôžeme ho vziať. Nemáme čas.“

Minh videl cez objektív blížiacich sa ozbrojených chlapov. Niekoľkí už dobehli na okraj pristávacej dráhy a bežali ďalej, páliac z pušiek. Na lietadle zabubnovalo zopár guliek.

„Odchádzam,“ zvolal Zileri. Nastavil klapky na vzlietnutie a potisol plyn. Minha s kamerou hodilo dnu. Felipe zatvoril dvere.

Keď mali potrebnú rýchlosť, Zileri potiahol za knipel. Cheyenne sa odlepil od zeme a začal stúpať.

Jessica a Nicky sa držali v náručí a plakali. Sloane s privretými očami pomaly krútil hlavou, akoby nemohol uveriť tomu, čo práve videl.

Minh držal kameru pri oblôčiku a nakrúcal posledné zábery zdola.

Partridge videl, ako Cheyenne II naberá rýchlosť.

A videl ešte čosi. Cez závoj bolesti videl v otvorených dverách vzďaľujúceho sa lietadla usmiatu postavu v uniforme letušky. Kývala mu.

Partridgeovi vyhŕkli dlho zadržiavané slzy. Hneď nato ho zasiahli ďalšie guľky a bol mŕtvy.

20

Miguel stál nad mŕtvym Harrym Partridgeom a prisahal si, že také fiasko sa mu už nikdy nesmie stať.

V prvom štádiu, náročnom a zložitom, sa mu zázračne darilo. V druhom štádiu, ktoré malo byť ľahké a bez komplikácií, katastrofálne zlyhal.

Poučenie bolo jasné – nič nie je ľahké a bez komplikácií. To si mal uvedomiť už dávno.

Odteraz si to bude pamätať.

A čo ďalej?

Predovšetkým musí odísť z Peru. Ak ostane, jeho dni sú zrátané. O to sa už postará Svetlý chodník.

Ani do Nuevy Esperanzy sa už nemôže vrátiť.

Našťastie sa ta vracať nemusí. Keďže pred odchodom predvídal aj možnosť neúspechu, napchal si do opasku na peniaze celú hotovosť – takmer celých päťdesiattisíc dolárov, ktoré dostal od Josého Antonia Salaverryho pri po-

slednom stretnutí v OSN. Opasok ho ťažil. Bolo to nepohodlné, ale dodávalo mu to istotu.

Za tie peniaze sa ľahko dostane z Peru do Kolumbie.

Musí sa rýchlo stratiť v džungli. Dvadsaťpäť kilometrov odtiaľto je letisko – ďalšie, na ktoré dnes nemierili – kde často pristávajú piloti z Kolumbie pri preprave drog. Tam si bez problémov zaplatí cestu do Kolumbie, kde bude v bezpečí.

Ak sa ho niekto z ich skupiny pokúsi zadržať, zabije ho. Miguel však pochyboval, že by sa o to niekto pokúsil. Zo siedmich chlapov, ktorí s ním prišli, boli nažive iba štyria. Ramóna a dvoch ďalších zastrelil *gringo*, ktorý mu leží pri nohách – nevie, kto to je, ale strelec bol dobrý.

Týmto debaklom trocha utrpí jeho povesť aj v Kolumbii, ale nie nadlho. Na rozdiel od Svetlého chodníka v kolumbijskej narkomafii nie sú fanatici. Bezohľadní sú, to áno, ale inak sú pragmatickí a vecní. Miguel mal ako anarchista a terorista mnohostranný talent. Narkomafia ho ešte bude potrebovať.

Nedávno sa dozvedel, že sa rozbehol dlhodobý plán, ktorého cieľom je dostať pod vplyv narkomafie niekoľko malých a stredne veľkých krajín, tak ako to je v Kolumbii. Bol presvedčený, že v tomto projekte sa nájde uplatnenie aj pre jeho schopnosti.

S demokraciou v Kolumbii je dnes koniec. Ostáva síce ešte trocha pozlátky, ale aj tá rýchlo mizne, lebo mocní, závratne bohatí šéfovia narkomafie prikazujú vraždiť hŕstku ľudí, ktorí ešte vždy veria v demokraciu.

Krajiny možno pretvoriť podľa vzoru Kolumbie pomocou korupcie na najvyšších miestach a v ich blízkosti. Potom tam bude môcť vtiahnuť narkomafia a pustiť sa do činnosti. Nenápadne a v tichosti bude mocnieť, až napokon bude mocnejšia ako vlády – a potom už nebude návratu, tak ako ani Kolumbia už nemá šancu vrátiť sa k demokracii.

Ako potenciálne ciele „kolumbizácie“ sa spomínali štyri krajiny – Bolívia, El Salvador, Guatemala a Jamajka. Neskôr možno pribudnú ďalšie.

Miguel bol presvedčený, že pri svojich výnimočných skúsenostiach a schopnostiach má postarané o prácu na dlhý čas.

21

Na palube Cheyennu II nebol niekoľko minút nikto schopný povedať ani slovo. Crawford Sloane držal Jessiku a Nickyho v náručí a všetci traja očividne nič iné nevnímali.

Sloane napokon zdvihol hlavu a spýtal sa Minha: „Videl si, čo bolo s Harrym ďalej?“

Minh smutne prikývol. „Mal som naňho zaostrené. Ešte ho niekoľkokrát zasiahli. O tom niet pochybností.“

Sloane vzdychol. „Bol to najlepší…“

Minh ho opravil netypicky dôrazným hlasom. „Najlepší zo všetkých. Ako reportér. Ako človek. Poznal som

mnohých a za tie roky som nestretol nikoho, kto by sa mu vyrovnal.“ Vyslovil to takmer ako výzvu. Poznal Sloana a Partridgea rovnako dlho.

Ak to mala byť výzva, Sloane ju neprijal. „Súhlasím,“ povedal prosto.

Jessica a Nicky počúvali, zaujatí vlastnými myšlienkami.

Rita však musela pamätať na svoje povinnosti, a preto sa spýtala Minha: „Môžeš mi ukázať svoje zábery?“ Napriek Harryho smrti musí v Lime pripraviť spravodajský blok, a to už o hodinu.

Uvedomovala si aj to, že majú exkluzívnu reportáž z celosvetového hľadiska.

Minh vrátil pásku o kus dozadu a podal kameru Rite. Tá si priložila k oku hľadáčik a prezerala si zábery. Minh ako vždy zachytil podstatu. Zábery boli skvelé. Posledné z nich – zranený Harry a jeho smrť – boli pôsobivé a dojímavé. Keď vrátila kameru Minhovi, mala v očiach slzy, ale opakom ruky si ich utrela. Nebol čas na plač a smútok za Harrym. Jedno i druhé príde neskôr, pravdepodobne dnes večer, keď bude sama.

Sloane sa spýtal: „Mal Harry niekoho, nejakú priateľku? Viem, že po smrti Gemmy sa neoženil.“

„Ale áno, mal,“ odvetila Rita. „Volá sa Vivien. Je ošetrovateľka a býva v mestečku Port Credit neďaleko Toronta.“

„Mali by sme jej zavolať. Urobím to, ak chceš.“

„Dobre,“ povedala Rita. „A hneď jej môžeš povedať, že Harry napísal testament. Mám ho ja. Všetko jej zanechal.

Vivien o tom ešte nevie, ale v tejto chvíli je milionárka. Harry ukladal peniaze v daňovo výhodných krajinách po celom svete. K testamentu priložil zoznam kont.“

Minh zatiaľ nakrúcal Jessiku a Nickyho. Rita si všimla, že kamera mieri na Nickyho obviazanú pravú ruku. To jej pripomenulo, že z Limy priniesla ešte čosi. Siahla do aktovky a vytiahla telegram, ktorý dostala prostredníctvom Entelu.

„Harry ma pred odchodom požiadal, aby som poslala telegram jeho priateľovi chirurgovi do Oaklandu,“ povedala. „Vysvetlil mi, že patrí medzi popredné svetové kapacity v odbore poranení rúk. V telegrame sa pýtal na Nicholasa. Tu je odpoveď.“

Podala papier Sloanovi, ktorý ho nahlas prečítal.

MÁM TVOJU INFORMÁCIU A PODROBNOSTI Z NOVÍN O RUKE TVOJHO MLADÉHO PRIATEĽA. PROTÉZY NEODPORÚČAM. NEFUNGOVALI BY, NEPOMOHLI BY PRI HRE NA KLAVÍR, DOKONCA BY MOHLI PREKÁŽAŤ. NECH SA NAUČÍ ROTOVAŤ RUKOU SMEROM DOLU, KÝM SA MU ZVYŠKY UKAZOVÁKA A MALÍČKA NEDOSTANÚ DO KONTAKTU S KLÁVESAMI. NÁHODOU MÁ ŠŤASTIE, LEBO VYŠŠIE UVEDENÉ BY NEPOMOHLO, KEBY IŠLO O INÉ PRSTY. VZŤAHUJE SA TO IBA NA TIETO DVA.

VYŽADUJE SI TO TRPEZLIVOSŤ A VYTRVALOSŤ. SILNOU VÔĽOU SA TO DÁ. MLADOSŤ POMÁHA. MAL SOM PACIENTKU, KTORÁ PRIŠLA O ROVNAKÉ PRSTY, A DNES HRÁ NA KLAVÍR. RÁD TÝCH DVOCH ZOZNÁMIM, AK CHCEŠ.

DÁVAJ SI NA SEBA POZOR, HARRY. ÚPRIMNE ŤA ZDRAVÍM.

MUDr. Jack Tupper

Rozhostilo sa ticho. Potom Nicky povedal: „Môžem si to pozrieť, otec?“ Sloane mu podal telegram.

„Nestrať ho!“ napomenula ho Jessica. „Bude ti pripomínať Harryho.“ Inštinktívne priateľstvo Harryho a Nickyho trvalo síce krátko, ale bolo krásne, pomyslela si.

Spomenula si na Nickyho skľúčené slová, ktoré povedal Harrymu v Nueve Esperanze: *„Zabili dedka a mne odsekli dva prsty, takže už nebudem môcť hrať na klavír.“* Z Nickyho zrejme nikdy nebude koncertný klavirista, ako si vysníval. Ale na klavír hrať bude a radosť z hudby bude napĺňať inak.

Nicky čítal telegram, držiac ho v ľavej ruke, a na tvári sa mu zjavil úsmev. Mimovoľne začal krútiť pravou, obviazanou rukou.

„Myslím, že Harrymu budeme až do smrti vďační,“ povedal Crawford Sloane.

„Aj Fernándezovi,“ pripomenula mu Jessica. Už im povedala, ako sa obetoval a ako podľa všetkého zahynul. Teraz povedala Crawfordovi a Rite, čo mu Harry sľúbil, keď ho nechali na cestičke v džungli.

Fernández prosil, aby sa niekto postaral o jeho ženu a štyri deti. Harry mu povedal: *„Pracuješ v CBA a CBA sa o nich postará. Dávam ti svoje slovo, oficiálny prísľub. Vzdelanie pre deti a všetko ostatné.“*

„Ak to Harry povedal,“ vyhlásil Sloane, „hovoril v mene CBA a je to záväzné, akoby to bol právnický dokument. Keď sa vrátime, postarám sa o to.“

„Lenže je tu jeden háčik,“ ozvala sa Rita. „Harry to sľúbil až potom, čo ho vyhodili, hoci o tom nevedel.“

Minh sa pri týchto slovách zatváril prekvapene. O Chippinghamovom prepúšťacom liste vedelo zatiaľ len málo ľudí.

„Na tom nezáleží,“ povedal Sloane. „Harryho sľub splníme.“

„Ale v tejto súvislosti musíme rozhodnúť ešte o niečom,“ povedala Rita. „Spomenieme v dnešnom spravodajstve, že Harryho prepustili?“

„Nie,“ vyhlásil Sloane rozhodne. „To je naša interná záležitosť. Nebudeme svoju špinavú bielizeň prať na verejnosti.“

Ale najavo to vyjde aj tak, pomyslela si Rita. T*aké veci vždy vyjdú najavo*.

Crawf doteraz nevedel o liste s oslovením „kurevník“, ktorý poslala Lesovi Chippinghamovi faxom k Podkove. O týždeň sa o tom určite zjaví zmienka v *New York Times* alebo vo *Washington Post*. A ak nie tam, potom neskôr v *Columbia Journalism Review* alebo vo *Washington Journalism Review*. No čo, bude to vonku!

Rita si zároveň uvedomila, že v dôsledku tohto listu ostane bez práce pravdepodobne aj ona. Medziiným sa podpísala „exvedúca výrobného štábu“. No nech sa to skončí akokoľvek, túto akciu dotiahne do konca.

„Mne nedá pokoj ešte niečo,“ ozvala sa Jessica. „Ide o to letisko, kde sme boli – o to posledné.“

„Sion,“ napovedala jej Rita.

Jessica prikývla. „Na cestičke cez džungľu a potom na letisku som mala dojem, že som tam už bola. Myslím, že práve tam sme sa prebrali z bezvedomia, keď nás priviezli. Vtedy som však nevedela, že je to letisko. A ešte niečo.“

„Pokračujte,“ povedala Rita. Vzala si blok a robila si poznámky.

„V chatrči, kde nás držali, bol jeden človek. Neviem, kto to bol ani čo tam robil, ale som si istá, že to bol Američan. Prosila som ho, aby nám pomohol, ale nič neurobil. Mám však toto.“

Jessica ešte včera vytiahla spod matraca v cele kresbu, ktorú urobila. Odvtedy ju nosila zloženú v podprsenke. Podala ju Rite.

Bol to portrét pilota Learjetu Denisa Underhilla.

„Dnes to ukážeme vo Večernom spravodajstve s otázkou, či ho niekto nepozná,“ povedala Rita. „Z dvadsiatich miliónov divákov by sa niekto mohol nájsť.“

Cheyenne II hučal a ešte vždy stúpal, aby dosiahol dostatočnú výšku na prekonanie Ánd. Odtiaľ budú klesať k Lime. Rita pozrela na hodinky – bolo niekoľko minút po deviatej. Poletia ešte štyridsať minút.

V spolupráci s Crawfordom si musia naplánovať celý deň. Niečo si pripravila už vopred, lebo zhruba predvídala priebeh udalostí, ale nepredvídala všetko.

Dramatickú reportáž o záchrane rukojemníkov mala iba CBA. Preto do prvého newyorského vysielania, čo je

o 17:30 peruánskeho času, treba Jessicu a Nickyho niekam ukryť, aby k nim nemali prístup ostatní novinári. Bola presvedčená, že Crawf to pochopí.

To znamenalo, že Jessica a Nicky nemôžu zatiaľ ísť do hotela Cesar ani do Entelu, kde je plno novinárov a televíznych štábov. A rovnako nemôžu ísť ani do iných hotelov v centre Limy.

Rita teda zariadila, že sa uchýlia do domu Oswalda Zileriho na predmestí Miraflores, kde ostanú až do pol šiestej. Potom sa s nimi novinári už môžu stretnúť. Bola to vlastne ďalšia skúška, ale budú ju musieť podstúpiť.

Rita za ten čas pripraví so strihačom Bobom Watsonom spravodajský blok pre Večerné spravodajstvo. Dnes bude dlhé a použijú najlepšie Minhove zábery – záchrannú akciu, smrť Harryho Partridgea a smutnú chvíľu, keď nechali Fernándeza na cestičke v džungli.

Nežiadala dokonca ani o to, aby New York vyhradil na Večerné spravodajstvo dlhší čas. Vedela, že pri takej príležitosti bude mať k dispozícii toľko času, koľko bude potrebovať.

Rátala s tým, že celá sieť bude chcieť dnes večer vysielať mimoriadnu hodinovú reláciu v najsledovanejšom čase. Vedela, čo do nej zaradí – zábery Dolores, opileckej konkubíny amerického exlekára Hartleya Gossagea alias Baudelia, ktorý takým zavrhnutiahodným spôsobom využil lekárske vedomosti na transport obetí do Peru. Tento blok dal dokopy Harry s vlastným komentárom. Môžu ho vysielať hneď.

Pokiaľ ide o ostatné – či už o spravodajskú alebo mimoriadnu hodinovú reláciu – komentár a zhrnutie urobí Crawf. Asi mu to padne zaťažko. Bude musieť hovoriť o smrti svojho otca, Harryho Partridgea a Fernándeza a o Nickyho zmrzačení. Asi sa rozcíti, možno mu zlyhá hlas. Ale nech, pomyslela si Rita. Tým budú reportáže presvedčivejšie a Crawf sa vzchopí a bude pokračovať. Je profesionál ako Rita a všetci ostatní.

S jedným však môžu, ba vlastne musia prísť hneď. A to so správou, že prebehla záchranná akcia a Jessica s Nickym sú v bezpečí.

Urobia z toho mimoriadnu správu. Keď to oznámia do New Yorku, CBA News ihneď preruší vysielanie. Zasa raz predbehnú konkurenciu.

Rita opäť pozrela na hodinky – 9:23. Poletia ešte približne dvadsať minút. Ak priráta čas z letiska do Limy, mimoriadnu správu by mohli vysielať o 10:30. Bude to len zopár záberov „nasurovo“ – tak ako z dallaského letiska Fort Worth pred necelým mesiacom, keď odtiaľ vysielali s Harrym, Minhom a Kenom O’Harom reportáž z havárie airbusu.

Je to naozaj iba tak nedávno? Zdalo sa to oveľa dávnejšie – akoby sa to odohralo na inom svete.

Na mimoriadnu správu o 10:30 si však musí rezervovať satelitný čas. Rita sa naklonila a poklopkala Zileriho po pleci. Keď sa obzrel, ukázala na vysielačku. „Dá sa cez to aj telefonovať? Potrebovala by som zavolať do New Yorku.“

„Samozrejme.“

Na lístok napísala číslo a podala mu ho. V prekvapujúco krátkom čase sa z reproduktora ozvalo: „CBA, zahraničný blok.“

Druhý pilot Felipe jej podal mikrofón. „Môžete hovoriť.“

Stlačila vysielací gombík. „Tu Rita Abramsová. Prideľte mi satelitný čas z Limy na 10:30 limského času. Oznámte to Podkove.“

Hlas lakonicky odvetil: „Máš ho. Vybavím.“

„Vďaka. Zdar.“ Podala mikrofón Felipovi.

Pre mimoriadnu správu bude treba napísať text a pre neskoršie spravodajstvo takisto. Rita rýchlo napísala zopár viet a ostatné nechala na Crawfa, ktorý nájde správne slová. V tom sa vyzná. Zrejme bude sčasti improvizovať. Aj v tom sa vyzná.

Ešte pred pristátím budú musieť spoločne pracovať. Znamená to, že vytrhne Sloana z náručia Jessiky a Nickyho. Ale Crawf to pochopí a oni takisto. Spravodajstvo je prvoradé a všetci v televízii to vedia. „Crawf,“ oslovila ho Rita ticho. „Musíme robiť. Je najvyšší čas.“

Z anglického originálu *The Evening News*, vydaného nakladaleľstvom Doubleday, a division of Bantam Doubleday Dell Publishing Group. Inc., New York 1990 Preložil Otakar Kořínek. Návrh prebalu a väzby Svetozár Mydlo¶
Vydala Práca, vydavateľstvo a nakladateľstvo odborov na Slovensku, Štefánikova 19, 812 71 Bratislava, roku 1991 ako svoju 3075. publikáciu Zodpovedná redaktorka Alena Šťastná Jazyková redaktorka PhDr. Darina Šimečková.
Výtvarná redaktorka Gabriela Šťastná Technická redaktorka Daniela Marušincová Knižnica Triumf, zväzok 4/91 Tematická skupina 13. Vydanie prvé Počet strán 424. AH 33,17. VH 33,28 Zadané do tlače v januári 1991 Vytlačil Danubiaprint, š. p., Bratislava.
Z anglického originálu The Kvening News. vydaného nakladateľstvom Doubleday. a division of Bantam Douhleday Dell Publishing Group. Inc.. New York 1990 Preložil Otakar Kon’nek Návrh prebalu a väzby Svetozár Mydlo
¶
ISBN 80-7094-238-X
¶